T074 Bộ Luật 4 - Luật Tứ Phần - số 1428tt-1434 (phần 4)

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 74

LUAÄT TÖÙ PHAÀN SOÁ 1428 (PHAÀN 4)

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

SOÁ 1428

LUAÄT TÖÙ PHAÀN
PHAÀN 4: NEÂU DAÃN CAÙC VIEÄC:
PHOØNG XAÙ, TAÏP SÖÏ, NGUÕ BAÙCH KEÁT TAÄP, THAÁT BAÙCH KEÁT TAÄP, ÑIEÀU ÑAÏT, TYØ NI TAÊNG NHAÁT
Chöông I: PHOØNG XAÙ

1. Ca-Lan-Ñaø Truùc Vieân Theá Toân ôû taïi nöôùc Ba-la-naïi. Baáy giôø, coù naêm ngöôøi1 töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay thöa Ñöùc Theá Toân: - Chuùng con neân ôû nhöõng loaïi phoøng oác naøo, vaø xöû duïng loaïi ngoïa cuï naøo? Phaät noùi: - Cho pheùp, ôû nôi A-lan-nhaõ hoaëc döôùi goác caây hay nôi phoøng troáng, nôi hang coác, trong hoác nuùi, choã ñaát troáng, beân ñoáng coû khoâ, hay ñuïn coû, trong röøng, beân baõi tha ma, beân meù nöôùc. Traûi coû hay laù ñeå ngoài. Caùc Tyø-kheo naèm khoâng coù goái neân bò ñau. Ñöùc Phaät cho pheùp, duøng ñaù, ngoùi, caây, caùnh tay, hay moät trong möôøi loaïi y ñeå goái. Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông xaù. Vua Bình-sa nöôùc Ma-kieät coù yù nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân ñeán ñaây, tröôùc heát vaøo khu vöôøn naøo, ta seõ daâng cuùng khu vöôøn aáy ñeå laøm taêng-giaø-lam. Trong thaønh Vöông xaù,

1. Naêm Tyø-kheo ñaàu tieân.

4 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Ca-lan-ñaø Truùc vieân2 naøy laø vöôøn ñöùng vaøo haøng tuyeät haûo.> Ñöùc Theá Toân bieát taâm nieäm nhaø vua nhö vaäy neân ñeán Ca-lan-ñaø Truùc vieân tröôùc tieân. Töø xa vua thaáy Ñöùc Theá Toân lieàn xuoáng voi, laáy chieác neäm treân löng voi xeáp laøm boán lôùp traûi ra vaø cung kính thænh Ñöùc Theá Toân ngoài. Ñöùc Theá Toân an toïa nôi choã ngoài, vua Bình-sa caàm bình nöôùc röûa baèng vaøng, daâng nöôùc cho Ñöùc Phaät vaø baïch: - Trong thaønh Vöông xaù naøy, khu Ca-lan-ñaø trong Truùc vieân naøy laø ñeïp hôn taát caû. Nay con xin daâng cuùng Ñöùc Theá Toân. Xin Theá Toân töø maãn naïp thoï. Ñöùc Phaät baûo vua: - Ñaïi vöông neân ñem vöôøn naøy daâng cuùng cho Phaät vaø boán phöông Taêng. Taïi sao vaäy? Neáu taêng-giaø-lam, vöôøn hay vaät trong vöôøn, phoøng xaù hay vaät trong phoøng xaù, y baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim, taát caû sôû höõu cuûa Phaät thì chö Thieân,

ngöôøi ñôøi, Ma vöông, Phaïm vöông, Sa-moân, Baø- la-moân, ñeàu khoâng theå duøng ñöôïc, maø cung kính nhö baûo thaùp. Vua lieàn baïch Phaät: - Baïch Ñaïi ñöùc, con xin daâng cuùng Ca-lan-ñaø Truùc vieân naøy leân Ñöùc Phaät vaø boán phöông Taêng. Xin Theá Toân vaø boán phöông Taêng duõ loøng thöông vì con maø thaâu nhaän. Ñöùc Theá Toân khuyeán duï baèng baøi keä sau ñaây: Cuùng vöôøn vaø caây traùi Caàu ñoø ñöa röôùc ngöôøi Ñöôøng daøi thí gieáng nöôùc Vaø phoøng nhaø ñeå ôû. Nhöõng ngöôøi cuùng nhö vaäy Ngaøy ñeâm phöôùc caøng theâm Ngöôøi trì giôùi vui phaùp Seõ ñöôïc sinh ñöôøng laønh. Vua Bình-sa ñaàu maët kính leã saùt chaân Ñöùc Phaät roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Theá Toân vì vua phöông tieän noùi caùc phaùp khieán vua ñöôïc hoan hyû. Vua nghe Ñöùc Phaät noùi phaùp ñöôïc hoan hyû roài, töø choã ngoài ñöùng daäy, kính leã Phaät roài caùo lui. 2. Tinh Xaù Baáy giôø, caùc Tyø-kheo, vaøo buoåi saùng sôùm, töø nuùi Kyø-xaø-quaät ñeán thaønh Vöông xaù. Trong thaønh coù oâng Ñaïi tröôûng giaû gaëp, beøn hoûi: - Ban ñeâm Ñaïi ñöùc nghæ ôû ñaâu?

2. Xem Phaàn iii, ch.i, cht. 12>. >. Xem Phaàn iii, ch.i, Thoï giôùi.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 5

Quyù vò traû lôøi: - Nghæ trong hang nuùi, beân meù nöôùc, beân goác caây, nghæ beân hoøn ñaù, nghæ treân baõi coû. OÂng tröôûng giaû hoûi: - Khoâng coù phoøng xaù hay sao? - Khoâng coù. OÂng tröôûng giaû hoûi tieáp: - Neáu laøm phoøng xaù coù ñöôïc hay khoâng? - Ñöùc Theá Toân chöa cho pheùp laøm phoøng xaù. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp, laøm phoøng xaù.4 OÂng tröôûng giaû nghe Ñöùc Phaät ñaõ cho pheùp caùc Tyø-kheo laøm phoøng xaù, lieàn laøm saùu möôi bieät phoøng5 taïi nuùi Kyø-xaø-quaät. Ñaày ñuû taát caû nhöõng thöù caàn duøng. Roài oâng thænh Phaät vaø Taêng saùng ngaøy mai ñeán thoï thöïc vaø cuùng döôøng phoøng xaù. Trong ñeâm aáy, oâng chuaån bò caùc thöùc aên ngon boå. Saùng ngaøy, ñi baùo giôø. Ñöùc Theá Toân, vaøo luùc taûng saùng, cuøng ñaïi Tyø-kheo moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò, khoaùc y, böng baùt, ñeán nhaø oâng tröôûng giaû, an toïa nôi choã ngoài. OÂng tröôûng giaû töï tay chaâm chöôùc ñaày ñuû caùc thöùc aên tinh khieát ngon laønh daâng leân Phaät vaø Taêng. Caùc vò aên xong, oâng tröôûng giaû laáy bình baèng vaøng ñöïng nöôùc daâng leân Ñöùc Theá Toân, roài thöa: - Con caát saùu möôi phoøng xaù taïi nuùi Kyø-xaø-quaät. Ñaày ñuû taát caû nhöng thöù caàn thieát, vì phöôùc ñöùc, vì ñaïi teá töï, ñeå sinh ñöôøng laønh. Nay con xin daâng cuùng Ñöùc Phaät vaø boán phöông Taêng. Cuùi xin Theá Toân töø maãn thaâu nhaän. Ñöùc Theá Toân nhaän roài, duøng nhöõng lôøi khuyeán duï sau ñaây ñeå khuyeán duï: Ñeå ngaên söï laïnh noùng Vaø caùc loaøi aùc thuù Moøng, muoãi, caùc ñoäc truøng Vaø ngaên che möa naéng. Baïo beänh, cuøng aùc phong Taát caû ñeàu ngaên che Trì giôùi khoâng huûy phaïm

4. Pali, Cullavagga vi. Sesānakkhandhaka, Vin.ii. 246: Theá toân cho pheùp naêm loaïi phoøng xaù (pañca lenānī): vihāra: Tinh xaù, atthayoga: Nhaø maùi baèng, pāsāda: Nhaø laàu, hammiya: Taàng gaùc, guha: Hang coác. 5. Bieät phoøng . Pali (Vin.ii. 148): vihāra, tinh xaù.

Sieâng tu trong Phaät phaùp. Beàn chí vaø an vui Thieàn ñònh phaân bieät quaùn Cuùng phoøng xaù cho Taêng Theá Toân noùi, baäc nhaát. Baáy giôø, tröôûng giaû thaønh Vöông xaù laáy caùi gheá thaáp ngoài tröôùc Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän thuyeát phaùp, khai hoùa, khieán tröôûng giaû ñöôïc hoan hyû. Sau khi noùi phaùp cho oâng tröôûng giaû, khai hoùa, khieán cho hoan hyû roài, Ñöùc Theá Toân töø choã ngoài ra veà. Khi vua Bình-sa nghe Ñöùc Theá Toân ñaõ cho pheùp chuùng Taêng laøm phoøng xaù, oâng muoán phaùt nguyeän xaây caát ñaïi giaûng ñöôøng taïi Ca-lan-ñaø Truùc vieân, nhö cung ñieän cuûa vua ngöï, cung caáp ñaày ñuû taát caû nhöõng vaät caàn thieát. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm. Coù ñaøn-vieät muoán xaây laàu caùc6 cho Taêng. Phaät cho pheùp. Coù ñaøn- vieät muoán laøm phoøng tyø-ma-na7 cho Taêng. Phaät cho pheùp. Coù ñaøn-vieät muoán laøm phoøng hình con voi8 cho Taêng. Phaät cho pheùp. Coù ñaøn-vieät muoán laøm caùc loaïi phoøng xaù cho Taêng. Phaät cho pheùp. Caùc Tyø-kheo muoán laøm phoøng, Phaät cho pheùp. Tuøy theo phöông phaùp laøm phoøng, taát caû nhöõng gì caàn cuõng ñeàu cho pheùp. Laøm phoøng roài, neáu ñaát bò buïi baån neân duøng buøn ñeå treùt. Khoâng coù ñoà traûi ñeå naèm neân beänh, Ñöùc Phaät Cho pheùp, duøng y leâ-dieân-ñaø, maïo-la, maïo-maïo-la, mao-laâu,9 hay moät trong möôøi loaïi y ñeå traûi döôùi ñaát. Neáu vaãn coøn maéc beänh, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm giöôøng. Coù naêm loaïi giöôøng, nhö treân.10 Coù vò muoán giöôøng beän, Ñöùc Phaät cho pheùp beän nhöng töø hai loaïi daây khoâng ñöôïc beän laø da vaø toùc. Ngoaøi ra caùc loaïi daây khaùc ñöôïc duøng ñeå beän. Neáu daây khoâng ñuû thì xaâu xuyeân qua loã moäng ñeå beän thöa. Giöôøng cuûa vò kia khoâng coù ñoà traûi ñeå naèm neân sinh beänh. Phaät cho pheùp laøm neäm ñeå traûi naèm. Coù vò khoâng bieát duøng vaät gì ñeå laøm, Phaät cho pheùp duøng rôm, coû, loâng, hay kieáp-boái ñeå ñoän vaøo trong. Neáu neäm nhoû thì tröông ra may dính vaøo boán phía giöôøng. Neáu ñöôøng vieàn cuûa neäm bò hoûng thì neân vaù laïi. Neáu ñoà ñoän bò doàn moät choã thì khaâu chaäp laïi. Neáu neäm caùu gheùt thì neân may choàng

6. Laâu caùc , thöïc chaát laø nhaø saøn. Pali: P āsāda. Xem cht. 4 treân. Cf. Vin. ii. 146 7. Tyø-ma-na phoøng . Pali: vim āna, thieân cung. Coù leõ chính xaùc laø hammiya: Taàng gaùc. Xem cht. 4 treân. 8. Töôïng hình phoøng , chöa roõ hình daùng theá naøo. Coù leõ chính xaùc laø a tthayoga: Nhaø maùi baèng; Haùn ñoïc laø hatthūpa? Xem cht. 4 treân. 9. Mao laâu . Caùc phaàn tröôùc ñoïc laø cuø-laâu. Xem Phaàn III, Ch. da thuoäc. 10. Xem Phaàn I, ch.v Ba-daät-ñeà 14, cht. 74.

leân moät lôùp. Neáu may choàng leân maø vaãn caùu gheùt thì neân laøm taám giaï naèm phuû leân treân. Caùc Tyø-kheo khoâng coù goái, Phaät cho pheùp laøm goái. Caùc vò khoâng bieát laøm nhö theá naøo, Phaät baûo may vuoâng hay troøn hoaëc ba goùc. 3. Giöôøng Naèm - Baáy giôø, taïi thaønh Vöông xaù, chuùng Taêng nhaän ñöôïc nhieàu gai xaù-naäu.11 Caùc Tyø-kheo nghi khoâng daùm nhaän. Ñöùc Phaät daïy: -

Cho pheùp, thoï duïng ñeå laøm giöôøng daây, giöôøng caây hoaëc deät laøm neäm, aùo loùt, hay laøm ñoà traûi döôùi ñaát, hoaëc laøm daây, laøm neäm ñoän. Caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc giöôøng beän baèng daây coû baït-ma,12 Phaät cho pheùp duøng. Raén, boø caïp, rít, ñoäc truøng vaøo trong phoøng. Caùc Tyø-kheo chöa ly duïc, thaáy sôï. Phaät cho pheùp laøm chaân giöôøng. Nhoùm saùu Tyø-kheo laøm chaân giöôøng cao, Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân laøm chaân giöôøng cao. Cao nhaát laø moät thöôùc naêm hay moät gang tay1>. - Coù Tyø-kheo caát y choã khoâng baûo ñaûm. Phaät baûo neân ñeå beân ñaàu naèm. Hoaëc ñeå y sau löng, naèm nghieâng, trôû mình, ñeø leân y. Phaät cho pheùp maùng treân daây, hoaëc treân coïc long nha, treân coät moùc, treân giaù y. Coù vò ñeå y thöôøng maëc vôùi y khoâng thöôøng maëc chung moät choã, khi laáy y thöôøng maëc ñeå maëc, bò loän. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñeå y thöôøng maëc chung moät choã vôùi y khoâng thöôøng maëc. - Coù vò ñem bình baùt ñeå chung trong ñaõy vôùi giaøy deùp, oáng ñöïng kim vaø daàu. Tyø-kheo khaùc thaáy, gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Ñaõy ñöïng baùt, oáng ñöïng kim ñeå moät choã. Ñaõy ñöïng giaøy deùp, ñoà ñöïng daàu ñeå moät choã. - Caùc Tyø-kheo ôû trong phoøng bò toái. Ñöùc Phaät cho thaép ñeøn. Caàn daàu thì xin daàu. Caàn ñeøn thì xin ñeøn. Caàn ñoà ñöïng daàu thì cho xin ñoà ñöïng daàu. Tyø-kheo khoâng bieát ñeå caây ñeøn choã naøo. Ñöùc Phaät daïy: Ñeå beân goùc cuûa giöôøng daây, giöôøng caây, hoaëc treân caùi bình. Neáu ñeå treân khaùm nôi vaùch, sôï kieán uoáng daàu, thì neân ñaäy laïi. Neáu ñeøn khoâng ñuû saùng thì keùo tim cho cao leân. Daàu baån tay, cho pheùp, laøm ñoâi ñuõa. Ñuõa caây sôï chaùy neân laøm baèng saét. - Phoøng cuûa Tyø-kheo kia, khoâng coù caùnh cöûa neân khoâng chaéc

11. Xaù-naäu ma ; vaûi boá baèng gai thoâ. Pali: sāna. 12. Baït-ma thaûo . 1>. Tyø-kheo, Ba-daät-ñeà 84: khoâng ñöôïc laøm chaân giöông cao quaù 8 ngoùn tay Phaät

chaén, bò keû troäm, chaên boø, chaên deâ vaøo laáy bình baùt, oáng ñöïng kim, toïa cuï. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm caùnh cöûa. Caàn laøm khung cöûa. Phaät cho pheùp. Neáu sôï ñoùng cöûa, trong phoøng coù muøi hoâi. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm loã treân caùnh cöûa. Raén, boø caïp theo loã vaøo phoøng. Ñöùc Phaät cho pheùp laáy caùi taám vaùn reøm ngaên laïi. Cöûa khoâng coù khoùa, keû troäm, chaên traâu, chaên deâ vaøo laáy y baùt, oáng ñöïng kim, toïa cuï cuûa Tyø-kheo. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm khoùa. Tyø- kheo khoâng bieát gaén khoùa vaøo choã naøo. Ñöùc Phaät baûo gaén moät beân, hoaëc phía treân hay phía döôùi. Khoâng bieát môû baèng caùch naøo. Ñöùc Phaät baûo ñeå caùi loã, laøm moät caùi löôõi gaø cong, laøm moät caùi moùc. Neáu sôï toái, Phaät cho pheùp troå cöûa soå. Cöûa soå khoâng ñöôïc ngaên, bò keû troäm, chaên traâu, chaên deâ vaøo laáy y baùt, oáng ñöïng kim, toïa cuï. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm caùnh cöûa soå baèng vaùn ngaên laïi. Caùc vò aáy khoâng bieát laøm baèng caùch naøo. Ñöùc Phaät daïy laøm hình vuoâng hay hình troøn, hoaëc nhö loã tai voi. Ban ñeâm sôï dôi bay vaøo, ban ngaøy sôï chim eùn bay vaøo. Ñöùc Phaät cho pheùp beän löôùi loàng14 ñeå ngaên. Hoaëc laøm song cöûa soå. Cöûa soå khoâng coù choát, bò keû troäm, chaên boø, chaên deâ vaøo laáy y baùt, oáng

ñöïng kim, toïa cuï cuûa Tyø-kheo. Ñöùc Phaät baûo cho pheùp laøm choát cöûa. Tyø-kheo phaïm giôùi keùo caùi daây môû cöûa soå laáy y baùt, oáng ñöïng kim, toïa cuï cuûa Tyø-kheo boû ñi. Phaät noùi, cho pheùp laøm caùi choát caøi ngang qua. 4. Chaên Maøn Nhoùm saùu Tyø-kheo duøng rieâng ngoïa cuï cuûa chuùng Taêng. Caùc Tyø- kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân duøng rieâng ngoïa cuï cuûa chuùng Taêng. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm daáu ñeå bieát. Caùc vò aáy khoâng bieát laøm daáu nhö theá naøo. Ñöùc Phaät daïy: cho pheùp laøm caùi hình ma-heâ-ñaø-la,15 hay laøm hình caùi cheùn, hay hình daây nho, hay laøm nguõ saéc, hay laøm boâng sen, hay ghi teân Nhoùm saùu Tyø-kheo laøm daáu hieäu cuûa Taêng treân vaät duïng rieâng cuûa mình. Caùc Tyø-kheo thaáy, noùi: - Tröôûng laõo, Ñöùc Theá Toân khoâng noùi nhö vaày sao, vaät cuûa chuùng Taêng khoâng neân duøng rieâng? Nhoùm saùu traû lôøi: - Ñaây khoâng phaûi laø vaät cuûa chuùng Taêng maø laø vaät cuûa toâi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân laøm daáu hieäu cuûa chuùng Taêng treân vaät rieâng cuûa mình. Cho pheùp nhuoäm laøm daáu rieâng cuûa mình.

14. Lung sô . Vin.ii. 148: v ātapāna-bhasikā (tuùi, bao cöûa soå). Baûn dòch Anh cho laø gioáng nhö bao caùt chaén gioù. 15. Ma-heâ-ñaø-la . Thaàn Mahīdhara?

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 9

Nhoùm saùu Tyø-kheo laøm daáu hieäu rieâng baèng hình töôïng nöûa maët traêng, hoaëc daáu hieäu troøn, laøm daáu hieäu tia naéng, laøm hình caây luùa, laøm daáu hieäu moät mieáng göøng, laøm daáu hieäu con boø. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân laøm nhö vaäy. Cho pheùp laøm nhö gioït nöôùc rôi treân maët ñaát, hay laøm nhö vieân phaân traâu, hoaëc laøm caùi baùnh xe. Coù vò di chuyeån ngoïa cuï coá ñònh trong phoøng ñeán choã khaùc. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân di chuyeån. Neân ghi roõ raøng ngoïa cuï cuûa phoøng naøo. Coù Tyø-kheo coù sa-di nhoû muoán trong phoøng coù böùc pheân ngaên. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm. Coù Tyø-kheo muoán môû ngoõ taét qua khuùc ngaên tröôùc phoøng, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm. Muoán laøm caùi phoøng trong ôû phía sau, Phaät cho pheùp laøm. Caàn caùnh cöûa, Phaät cho laøm caùnh cöûa. Caàn vaùch, Phaät cho laøm vaùch. Caàn vaùch phaân nöûa, Phaät cuõng cho laøm. Caàn laøm giöôøng lôùn, Phaät cho laøm. Caàn giöôøng daây nhoû, Phaät cho laøm. Caàn giöôøng ñôn, Phaät cho laøm. Caàn taám phaûn, Phaät cho laøm. Caàn ñoà traûi döôùi ñaát cuõng cho traûi ñaát. Coù Tyø-kheo muoán laøm caùi phoøng coù boán maùi hieân thoø ra, treân ñoù ñaët lan can, Phaät cho pheùp laøm. 5. Saûnh Ñöôøng Ngaøy Boá-taùt, chuùng taäp ñoâng, saûnh ñöôøng16 nhoû khoâng theå dung heát. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Phaät cho pheùp laøm lôùn ra. Caùc vò aáy khoâng bieát laøm theá naøo. Ñöùc Phaät daïy: - Hoaëc vuoâng, hoaêc troøn, hoaëc daøi, coù hai phoøng, ba phoøng, boán phoøng; ñeàu cho pheùp laøm. Taát caû nhöõng thöù caàn ñeå laøm nhaø lôùn, ñeàu cho pheùp. Baáy giôø, ôû trong saûnh ñöôøng, moãi ngöôøi ñeàu chieám moät giöôøng neân khoâng ñuû choã. Ñöùc Phaät daïy: Neáu xaáp xæ ba tuoåi haï, ngoài chung moät giöôøng17. Neáu vaãn khoâng ñuû thì neân laøm giöôøng daøi, phaûn daøi. Neáu vaãn khoâng ñuû thì beän coû laøm choã ngoài.

Beän coû laøm choã ngoài, y bò raùch. Phaät daïy: Neân duøng coû meàm quaán meùp giöoøng. Neáu vaãn khoâng ñuû duøng thì duøng nöôùc buøn röôùi leân ñaát, roài raûi caùt hay coû, laù caây leân treân ñeå ngoài. Coù vò cuøng ngöôøi nöõ ngoài treân coû, laù. Phaât daïy: Khoâng neân ngoài nhö vaäy. Coù vò cuøng ngöôøi nöõ traûi y. Phaät daïy: Khoâng neân traûi nhö vaäy.

16. Taäp ñöôøng ; nhaø taäp hoïp, hay hoäi tröôøng cuûa Taêng. Cuõng goïi laø giaûng ñöôøng, thò giaû ñöôøng, cuùng ñöôøng. Pali: upatthanasāla, Vin.ii. 15>. 17. Vin.ii. 169: Tivassantarena saha nisīditum.

10 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Coù vò cuøng ngöôøi nöõ ngoài treân y. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ngoài nhö vaäy. Coù vò cuøng ngöôøi nöõ ngoài treân ñaù. Phaät daïy: Khoâng neân ngoài nhö vaäy. Neáu moät ngöôøi leo leân maø ñaù khoâng lung lay thì cho pheùp leo leân. Coù vò cuøng vôùi ngöôøi nöõ leân thuyeàn,18 nghi. Phaät daïy: cho pheùp ñi ñoø ngang, hoaëc ngoài, hoaëc ñöùng, hoaëc naèm. Caùc Tyø-kheo ñi kinh haønh nôi ñaát troáng, bò naéng, gioù vaø möa neân beänh. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm nhaø ñi kinh haønh.19 Caùc vò aáy khoâng bieát caùch laøm. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm nhaø daøi theo ñöôøng ñi. Nhöõng vaät caàn duøng laøm nhaø ñeàu ñöôïc cho pheùp. Coù vò Thöôïng toïa giaø beänh, oám yeáu, khi ñi kinh haønh bò teù xuoáng ñaát. Ñöùc Phaät cho pheùp buoäc sôïi daây hai ñaàu ñöôøng20 ñeå khi ñi vòn tay vaøo ñoù. Khi naém ñeå ñi, tay meàm neân bò raùch. Phaät daïy: Cho pheùp laøm oáng troøn nhö oáng truùc roài luoàn sôïi daây vaøo giöõa oáng. Khi kinh haønh, naém oáng maø ñi. Ñi kinh haønh moûi meät. Ñöùc Phaät cho pheùp ñaët giöôøng ôû hai ñaàu. Tyø-kheo röûa chaân ngoaøi trôøi möa. Nöôùc möa laøm cho y bò hö maøu. Phaät noùi, neân laøm choã röûa chaân rieâng. Caàn boàn ñöïng nöôùc thì cho boàn ñöïng nöôùc. Caàn bình ñöïng nöôùc thì cho bình ñöïng nöôùc. Caàn ñaù röûa chaân thì cho ñaù röûa chaân. Caàn toïa cuï thì cho toïa cuï. Coù vò röûa chaân khi trôøi möa, buøn baån chaân, baån y, ngoïa cuï. Ñöùc Phaät cho pheùp duøng hoøn ñaù hoaëc gaïch hay caây loùt ñöôøng ñi. Trong nuùi Kyø-xaø-quaät, caùch xa choã coù nöôùc. Phaät cho pheùp ñaøo möông ñeå ñem nöôùc vaøo. Sôï möông bò saït lôû, Phaät cho pheùp duøng ñaù hay gaïch hoaëc caây chaän hai beân bôø. Neáu trong chuøa, neân ñaøo ao. Sôï bôø ao lôû, Ñöùc Phaät cuõng cho pheùp duøng ñaù hay gaïch hoaëc caây chaän xung quanh, beân treân laøm nhaø che. Sôï beân bôø ao bò buøn laày, neân traán baèng ñaù, gaïch vaùn, ñaù vuïn. Sôï con nít rôi xuoáng nöôùc, Phaät cho pheùp laøm lan can. Nöôùc trong ao bò noùng. Phaät cho pheùp ñöïng trong bình, ban ngaøy ñem voâ trong nhaø, ban ñeâm ñem ra ñeå beân ngoaøi. Neáu ñeå trong nhaø bò buøn baån thì cho pheùp caát nhaø rieâng ñeå nöôùc. Neáu ñaát bò buøn baån chaân thì cho pheùp loùt ñaù hay gaïch hoaëc ñaù daêm. Coù vò caàn ñoà ñöïng nöôùc, cho pheùp saém. Coù vò duøng vaät baùu laøm ñoà ñöïng nöôùc. Phaät noùi, khoâng neân duøng vaät baùu laøm ñoà ñöïng nöôùc maø neân duøng saét hay ñoàng hoaëc saønh ñeå laøm. Ñoà ñöïng nöôùc khoâng coù choã ñeå, bò vôõ. Phaät noùi: Trong nhaø ñöïng nöôùc neân laøm caùi giaù ñeå ñeå.

18. Tyø-kheo, Ba-daät-ñeà 28: khoâng ñi chung thuyeàn vôùi Tyø-kheo-ni. Tröø qua ñoø ngang. 19. Kinh haønh ñöôøng . Pali: ca nkamanasālā. 20. Buoäc daây vaøo hai coät ôû ñaàu vaø cuoái ñöôøng kinh haønh.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 11

Chuùng Taêng nhaän ñöôïc voû soø.21 Phaät cho pheùp chöùa. Laïi khoâng bieát ñeå ñaâu. Phaät cho pheùp ñeå chung trong nhaø ñeå nöôùc. 6. Caáp Coâ Ñoäc Theá Toân ôû nôi thaønh Vöông xaù. Taïi nöôùc Xaù-veä, coù cö só teân laø Tu-ñaït-ña,22 thöôøng öa cung caáp boá thí cho nhöõng ngöôøi cuøng cöïc, khoå sôû; nhaân vieäc laøm nhö vaäy neân coù caùi teân laø Caáp Coâ Ñoäc Thöïc.2> Cö só coù ñieàn nghieäp nôi thaønh Vöông xaù. Naêm naøo cuõng töø nöôùc Xaù-veä ñeán thaønh Vöông xaù ñeå coi ngoù ñieàn nghieäp. Trong thaønh Vöông xaù coù oâng tröôûng giaû laø baïn thaân.24 OÂng tröôûng giaû naøy ñang töï trang hoaøng nhaø cöûa ñeå thænh Phaät vaø Taêng saùng ngaøy thoï thöïc. Nhaèm luùc aáy, oâng Caáp Coâ Ñoäc Thöïc ñeán nhaø oâng tröôûng giaû. Theo thöôøng leä, oâng tröôûng giaû thaáy oâng Caáp Coâ Ñoäc Thöïc ñeán thì lieàn ra ngoaøi nhaø nghinh ñoùn, röôùc vaøo vaø môøi ngoài. Ngaøy hoâm aáy khoâng ñöùng daäy ñoùn, khoâng röôùc vaøo vaø môøi ngoài, maø cöù caëm cuïi töï trang hoaøng nhaø cöûa ñeå röôùc Phaät vaø Taêng. OÂng Caáp Coâ Ñoäc Thöïc ñeán, thaáy vaäy, hoûi oâng tröôûng giaû: - OÂng baïn trang hoaøng nhaø cöûa ñeå laøm vieäc gì? Muoán cöôùi hoûi cho chaùu chaêng? Muoán thænh vua chaêng? Muoán toå chöùc ñaïi teá ñaøn25 chaêng? OÂng tröôûng giaû traû lôøi: - Toâi khoâng coù toå chöùc cöôùi hoûi, cuõng khoâng thænh vua. Maø toâi ñang toå chöùc ñaïi teá ñaøn laø thænh Phaät vaø Taêng goàm moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò. Sa-moân Cuø-ñaøm coù ñaïi danh xöng, hieäu laø Nhö Lai, Voâ sôû tröôùc, Ñaúng chaùnh giaùc, Minh haïnh tuùc, Thieän theä, Theá gian giaûi, Voâ thöôïng só, Ñieàu ngöï tröôïng phu, Thieân nhaân sö, Phaät, Theá Toân. OÂng Caáp Coâ Ñoäc Thöïc hoûi: - Coù thaät laø Phaät hay chaêng? OÂng tröôûng giaû traû lôøi: - Thaät laø Phaät. Ba laàn hoûi cuõng ba laàn traû lôøi: Thaät laø Phaät. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc hoûi ba laàn roài, laïi hoûi: - Hieän nay Ñöùc Phaät ôû ñaâu? Nay toâi nuoán ñeán thaêm hoûi Ngaøi. OÂng tröôûng giaû traû lôøi:

21. Boái . 22. Tu-ñaït-ña . Phieân aâm, teân thaät cuûa oâng Caáp-coâ-ñoäc. Pali: Sudatta. 2>. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc ; töùc Caáp-coâ-ñoäc. Pali: Anāthapittika (Skt. Athapittada). Truyeän keå, Vin. ii. 154. 24. Pali, nt., Caáp-coâ-ñoäc laø em reå cuûa oâng tröôûng giaû thaønh Xaù-veä. 25. Ñaïi töï ; moät ñaïi leã toân giaùo quan troïng cuûa Baø-la-moân; xem Tröôøng A-haøm 15, kinh soá 2> - Cöùu-la-ñaøn-ñaàu". Pali, mahāyaññña, cf. D. 5. Kūnadanta-sutta.

12 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

- Hieän nay Ñöùc Phaät ôû trong Ca-lan-ñaø Truùc vieân. Baáy giôø, Caáp Coâ Ñoäc Thöïc xem maët trôøi, roài nghó: Baây giôø ñeán gaëp Ñöùc Theá Toân laø khoâng phaûi luùc. Saùng ngaøy ta seõ ñi. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc lieàn veà nhaø vôùi taâm nieäm höôùng veà Ñöùc Phaät maø nguû. Baáy giôø, coù moät thieân thaàn noï, tröôùc

kia laø toân thaân cuûa Caáp Coâ Ñoäc Thöïc, vì loøng töø maãn muoán ñieàu lôïi ích ñoái vôùi Caáp Coâ Ñoäc Thöïc neân nghó nhö sau: Caáp Coâ Ñoäc Thöïc, OÂng muoán gaëp Ñöùc Theá Toân thì khoâng neân trì hoaûn maø khoâng gaëp. Vò thieân thaàn noï lieàn duøng thaàn löïc dieät tröø boùng toái, aùnh saùng boãng nhieân xuaát hieän. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc thaáy aùnh saùng, lieàn thöùc daäy, töï baûo laø trôøi ñaõ saùng, lieàn ñeán cöûa thaønh Thi-ha.26 Vò thaàn giöõ cöûa töø xa thaáy Caáp Coâ Ñoäc Thöïc muoán dieän kieán Ñöùc Theá Toân lieàn chöù khoâng trì hoaõn, neân môû cöûa lieàn. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc ra khoûi cöûa roài, vò thaàn lieàn thu hoài thaàn löïc neân aùnh saùng lieàn tieâu maát, boãng nhieân toái trôû laïi. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc ñaâm ra sôï seät, loâng trong ngöôøi döïng ngöôïc, nghó raèng coù keû oan gia muoán haïi mình. Vò thaàn kia thaáy Caáp Coâ Ñoäc Thöïc hoaûng sôï lieàn an uûi: Ñöøng neân sôï! Ñöøng neân sôï! Vò thaàn noùi keä: Daàu duøng traêm con ngöïa Vaø laïi traêm kim anh Ngöïa xe caû traêm coã Ñoàng nöõ coù traêm ngöôøi. Baûy baùu laø anh laïc Traêm voi traéng Tuyeát Sôn Voi ñeàu coù saùu ngaø Vaø duøng ñoáng lôùn vaøng. Cuøng töû ma kim sa Vua vaø nghi veä cuûa vua Con voi thuaàn cuûa vua: Baèng nhö treân boá thí. Khoâng baèng phaàn möôøi saùu, Phöôùc cuûa moät böôùc ñi. - Tröôûng giaû cöù ñi tôùi, cöù ñi tôùi, seõ coù lôïi ích! Caáp Coâ Ñoäc Thöïc hoûi: - Ngöôi laø ai? Vò thaàn traû lôøi: - Toâi laø thaàn Thi-ha.

26. Thi ha thaønh moân mahāyaññā, cf. D. 5. Kūnadanta-sutta.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 1>

Caáp Coâ Ñoäc Thöïc khôûi yù nghó: Thaät chöa töøng coù! Ta ñöôïc thieân thaàn khích leä. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc lieàn ñeán trong Ca-lan-ñaø Truùc vieân. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ñang ñi kinh haønh nôi ñaát troáng, töø xa thaáy Caáp Coâ Ñoäc Thöïc ñeán, ngaøi trôû laïi choã ngoài, traûi choã ngoài maø ngoài. Theo thöôøng phaùp cuûa caùc Ñöùc Phaät, coù moät vaàng saùng troøn toûa khaép thaân. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc töø xa thaáy Ñöùc Theá Toân töôùng maïo ñoan chaùnh, caùc caên tòch tònh, toái thöôïng ñieàu phuïc, caùc caên kieân coá, nhö con ñaïi long, nhö vöïc nöôùc loùng trong, khoâng coù chuùt bôïn nhô. Thaáy vaäy, Caáp Coâ Ñoäc Thöïc phaùt sinh loøng kính tín. Vôùi loøng tín kính höôùng veà Ñöùc Phaät, oâng baïch: - Ngaøi nguû coù ngon khoâng? Ñöùc Phaät traû lôøi: - Nhö ngöôøi ñôøi ñeàu nguû yeân. Nhöng ta thì khaùc. Lieàn khi aáy Phaät noùi keä: Taát caû ñeàu nguû yeân Phaïm haïnh ñaït Nieát-baøn Neáu khoâng phaïm caùc duïc Ñöôïc giaûi thoaùt caùc phöôïc. Taát caû aùi ñaõ ñoaïn Ñieàu phuïc caùc nhieät naõo Tónh chæ, naèm nghæ yeân Thaân taâm ñeàu tòch dieät. Baáy giôø, Caáp Coâ Ñoäc Thöïc ñeán tröôùc Ñöùc Phaät kính leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Theá Toân vì Caáp Coâ Ñoäc Thöïc phöông tieän noùi caùc phaùp khai hoùa, khieán ñöôïc hoan hyû, lieàn töø choã ngoài ñaït ñöôïc con maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc phaùp, ñaëng quaû taêng thöôïng, taâm nhaøm chaùn phaùt sinh, baïch Ñöùc Theá Toân: - Nay con xin quy y Phaät, Phaùp, Taêng laøm ngöôøi Öu-baø-taéc cuûa Ñöùc Phaät. Töø nay veà sau troïn ñôøi khoâng saùt sinh, cho ñeán khoâng uoáng röôïu. Cuùi xin Ñöùc Theá Toân cuøng chuùng Taêng nhaän lôøi thænh môøi cuûa con, an cö chín möôi ngaøy trong muøa haï

naøy. Ñöùc Phaät noùi: - Nhö Lai ñaõ nhaän söï môøi thænh cuûa vua Bình-sa roài. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc laïi thöa: - Cuùi xin nhaän söï môøi thænh vaøo naêm ñeán. Ñöùc Phaät laïi noùi: - Naêm ñeán Nhö Lai cuõng ñaõ nhaän söï môøi thænh cuûa vua Bình-sa. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc laïi thöa:

14 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

- Xin Ñaïi ñöùc nhaän söï môøi thænh cuûa con vaøo naêm sau nöõa. Ñöùc Phaät traû lôøi: - Neáu coù truù xöù thanh tònh nhö vaäy, nhö vaäy, khoâng coù oàn aøo, khoâng coù aùc thuù, nôi röøng vaéng ngöôøi, coù theå toïa thieàn, thì Nhö Lai seõ an truï nôi nhö vaäy.27 Caáp Coâ Ñoäc Thöïc lieàn baïch Phaät: - Kính baïch Ñöùc Theá Toân, ñieàu ñoù con ñaõ bieát. Con seõ bieát thôøi. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc thöa tieáp: - Cuùi xin Ñöùc Theá Toân cuøng chuùng Taêng nhaän söï môøi thænh thoï thöïc cuûa con vaøo ngaøy mai. Ñöùc Theá Toân nhaän lôøi baèng caùch im laëng. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc töø choã ngoài ñöùng daäy, kính leã saùt chaân Phaät, nhieãu quanh roài caùo lui. Vua Bình-sa nghe Caáp Coâ Ñoäc Thöïc thænh Phaät vaø Taêng thoï thöïc vaøo ngaøy mai lieàn sai ngöôøi ñeán noùi: OÂng laø khaùch troï ôû xöù naøy. Chuùng Taêng thì nhieàu ñeán moät ngaøn hai traêm naêm möôi ngöôøi. OÂng coù theå khoûi phaûi doïn leã. Toâi seõ thieát leã giuøm oâng. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc lieàn sai ngöôøi ñeán traû lôøi vôùi vua: Nhö theá ñaõ laø ñaõ giuùp toâi roài. Khoâng caàn thieát nöõa. Toâi seõ töï mình chuaån bò laáy. Baáy giôø, ñaïi tröôûng giaû Ma-kieät nghe Caáp Coâ Ñoäc Thöïc thænh Phaät vaø Taêng thoï thöïc vaøo ngaøy mai, lieàn ñeán noùi: OÂng laø khaùch troï ôû xöù naøy. Chuùng Taêng thì nhieàu ñeán moät ngaøn hai traêm naêm möôi ngöôøi. OÂng coù theå khoûi phaûi doïn leã. Toâi seõ thieát leã giuøm oâng. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc lieàn traû lôøi vôùi oâng tröôûng giaû: Nhö theá ñaõ laø ñaõ giuùp toâi roài. Khoâng caàn thieát nöõa. Toâi seõ töï mình chuaån bò laáy. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc trôû veà nhaø, trong ñeâm ñoù söûa soaïn caùc thöùc aên ngon boå. Khi ñeâm ñaõ qua, vaøo luùc saùng sôùm, cho ngöôøi ñeán baùo giôø. Ñöùc Theá Toân khoaùc y, böng baùt, cuøng moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø-kheo Taêng ñeán nhaø oâng Caáp Coâ Ñoäc Thöïc an toïa nôi choã ngoài. OÂng Caáp Coâ Ñoäc Thöïc töï tay chaâm chöôùc caùc thöùc aên ngon boå cuùng döôøng Phaät vaø chuùng Taêng moät caùch ñaày ñuû. AÊn xong, deïp baùt roài, oâng laáy moät chieác gheá thaáp hôn ngoài tröôùc Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng voâ soá phöông tieän vì Caáp Coâ Ñoäc Thöïc noùi phaùp khai hoùa khieán ñöôïc hoan hyû. Thuyeát phaùp xong, Ñöùc Phaät lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy ra veà. Baáy giôø, Caáp Coâ Ñoäc Thöïc töø thaønh Vöông xaù trôû veà nöôùc Xaù-veä. OÂng ñi ñeán caùc thoân xoùm, thaønh aáp, nôi nôi ñeàu ra leänh nhö sau: Nôi naøo ñaát troáng, haõy laäp vöôøn troàng caây traùi, ñaøo ao, baát caàu ñoø. Ñöùc Phaät

27. Pali, Vin.ii. 158: suññāgāre kho, gahapati, tathāgatā abhiramanti, - Gia chuû, caùc Nhö lai hoan hyû trong caùc nhaø troáng (khoâng thaát).

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 15

ñaõ ra ñôøi. Ngaøi ñaõ nhaän söï môøi thænh cuûa toâi, haï an cö taïi nöôùc Xaù-veä. Ngaøi seõ ñi qua con ñöôøng naøy ñeå ñeán nöôùc Xaù-veä. Caàu mong caùc ngöôøi ñöôïc phöôùc voâ löôïng. Khi ñeán nöôùc Xaù-veä roài, Caáp Coâ Ñoäc Thöïc suy nghó: Nôi ñaây coù khu ñaát naøo khoâng xa laém, khoâng gaàn laém, tieän lui tôùi; ñaát roäng, baèng phaúng, ban ngaøy khoâng oàn aøo, ban ñeâm khoâng coù tieáng ñoäng, khoâng coù moøng muoãi, ruoài, ong, loaøi coù noäc ñoäc, ta seõ mua, laäp Taêng-giaø-lam cho Phaät? Caáp Coâ Ñoäc Thöïc laïi nghó: Vöông töû Kyø-ñaø28 coù vöôøn raát toát ôû nöôùc Xaù-veä, khoâng gaàn khoâng xa, tieän lui tôùi; ñaát roäng baèng phaúng, ban ngaøy khoâng coù caùc söï oàn aøo, ban ñeâm khoâng coù tieáng ñoäng, cuõng khoâng coù moøng muoãi, raén ñoäc, nay ta haõy ñeán choã Vöông töû Kyø-ñaø ñeå hoûi mua. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc lieàn ñeán choã Vöông töû noùi: - Ñöùc Phaät ñaõ xuaát theá, Ngaøi coù bieát chaêng? Ñöùc Phaät ñaõ nhaän lôøi môøi cuûa toâi an cö muøa haï taïi nöôùc Xaù-veä. Ngoâi vöôøn naøy Ngaøi coù theå baùn cho toâi vôùi giaù traêm ngaøn tieàn vaøng? Vöông töû noùi: - Khoâng baùn. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc laïi trình baøy nhö treân: - Toâi xin mua khu vöôøn vôùi giaù hai traêm, ba traêm, boá traêm ngaøn tieàn vaøng. Vöông töû noùi: - Neáu oâng ñem tieàn vaøng traûi heát maët ñaát, khoâng troáng moät choã naøo, toâi cuõng khoâng baùn. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc lieàn noùi: - Nhö theá laø ngaøi ñaõ quyeát giaù, xin ngaøi nhaän cho. Vöông töû noùi: - Taïi sao noùi toâi quyeát giaù? Caáp Coâ Ñoäc Thöïc thöa: - Vöøa roài ngaøi noùi, neáu ñem tieàn vaøng traûi khaép maët ñaát, khoâng coù khoaûng troáng, haù khoâng phaûi laø quyeát giaù? Xin Vöông töû xem laïi cöïu cheá cuûa vua.29 Vöông töû lieàn xem laïi cöïu cheá cuûa vua, theo ñoù, ñaõ noùi nhö vaäy töùc laø ñaõ quyeát ñònh giaù. Vöông töû lieàn noùi: - Tuøy yù tröôûng giaû.

28. Kyø-ñaø Vöông töû . Pali: Jeta-kum āra. 29. Vin.ii. 159: Caáp Coâ Ñoäc nhôø phaùp quan phaân xöû. Phaùp quan phaùn: Khu vöôøn nhö vaäy ñaõ ñöôïc ngaõ giaù.

16 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Baáy giôø, Caáp Coâ Ñoäc Thöïc trôû veà nhaø, ra leänh cho gia nhaân xuaát tieàn vaøng ñem ñeán traûi heát maët ñaát khu vöôøn oâng Kyø-ñaø vöông töû; coøn moät ít ñaát chöa traûi heát. Kyø Ñaø vöông töû thaáy vaäy, lieàn nghó: Coù leõ ñaây laø moät ngöôøi phi thöôøng, cuõng laø phöôùc ñieàn phi thöôøng neân môùi khieán cho Caáp Coâ Ñoäc Thöïc khoâng tieác traân baûo nhö vaäy. Vöông töû lieàn noùi vôùi tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc Thöïc: - Thoâi, ñöøng traûi vaøng nöõa. Khoaûnh ñaát coøn laïi, toâi muoán daâng cuùng Ñöùc Theá Toân. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc noùi: - Ñieàu ñoù tuøy yù ngaøi. 7. Thöù Baäc Taêng Trong Giaø-Lam Ñöùc Theá Toân töø thaønh Vöông xaù cuøng vôùi moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø-kheo du haønh trong nhaân gian, ñeán nöôùc Baït-xaø roài môùi quay trôû laïi Tyø-xaù-ly. Baáy giôø, Nhoùm saùu Tyø-kheo ñi tröôùc Ñöùc Phaät, ñeå laáy phoøng xaù cho Hoøa thöôïng, ñoàng Hoøa thöôïng; A-xaø-leâ, ñoàng A-xaø-leâ; cho tri thöùc thaân haäu cuûa hoï. Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân ñeán sau. Ñöùc Phaät hoûi: - Phoøng naøy cuûa ai? Nhoùm saùu Tyø-kheo noùi: - Phoøng cuûa Hoøa thöôïng, ñoàng Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, ñoàng A-xaø- leâ, tri thöùc thaân tình cuûa con. Vì Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân khoâng

nhaän ñöôïc phoøng ñeå nguû neân phaûi nguû beân ngoaøi bôø ñaát. Saùng ngaøy, Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân. Ñöùc Theá Toân bieát maø vaãn hoûi Xaù-lôïi-phaät vaø Muïc-lieân: - Trong ñeâm nguû coù an laïc khoâng? Thöa: - Baïch Theá Toân, an laïc. Ñöùc Theá Toân hoûi: - Nguû ôû choã naøo? Thöa: - Nguû beân ngoaøi bôø ñaát. Hoûi: - Taïi sao vaäy? Hai Toân giaû ñem nhaân duyeân treân baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Phaät. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng vaø baûo: - Theo yù caùc ngöôi, ai xöùng ñaùng ngoài choã thöù nhaát, nhaän nöôùc tröôùc, thoï thöïc tröôùc; ñöôïc ñöùng daäy nghinh ñoùn, leã baùi, cung kính, toân

troïng, hoûi chaøo? Coù vò traû lôøi, ngöôøi ñaïi taùnh xuaát gia; coù vò traû lôøi, ngöôøi töôùng maïo ñoan chaùnh; coù vò traû lôøi, ngöôøi soáng A-lan-nhaõ; coù vò traû lôøi, vò naøo trì khaát thöïc; coù vò traû lôøi, ngöôøi trì y phaán taûo; coù vò traû lôøi, vò laøm phaùp dö thöïc khoâng aên; coù vò traû lôøi, vò nhaát toïa thöïc; coù vò traû lôøi, vò nhaát ñoaøn thöïc; coù vò traû lôøi, ngöôøi soáng nôi baõi tha ma; coù vò traû lôøi, ngöôøi ngoài nôi ñaát troáng; coù vò traû lôøi, ngöôøi soáng döôùi goác caây; coù vò traû lôøi, vò thöôøng ngoài; coù vò traû lôøi, vò tuøy toïa; coù vò traû lôøi, vò trì ba y; coù vò traû lôøi, vò coù khaû naêng tuïng kinh; coù vò traû lôøi, vò ña vaên; coù vò traû lôøi, vò phaùp sö; coù vò traû lôøi, vò trì luaät; coù vò traû lôøi vò ngoài thieàn... Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc Tyø-kheo, haõy laéng nghe caâu chuyeän neân cho hay khoâng neân cho. - Thuôû quaù khöù, coù ba con vaät baïn: voi, khæ vaø con tu huù,>0 cuøng soáng treân caây Ni-caâu-luaät. Moät hoâm, ba con vaät naøy suy nghó: “Chuùng ta soáng chung, sao khoâng cung kính nhau maø laïi khinh maïn nhau? Chuùng ta neân tìm hieåu tuoåi lôùn nhoû ñeå roài theo thöù töï lôùn nhoû maø cung kính laãn nhau. Neáu ai lôùn tuoåi, thì seõ ñöôïc toân troïng cung kính cuùng cöôøng. Laäp ra pheùp taéc nhö roài, chuùng ta soáng chung trong röøng.” Khæ vaø tu huù hoûi con voi: “Baïn nhôù coù maët nôi ñaây laâu mau roài?” Voi noùi: “Toâi nhôù luùc toâi coøn nhoû, khi toâi ñi, caây ni-caâu-luaät naøy môùi ñuïng ngang roán.” Voi vaø tu huù hoûi con khæ: “Baïn nhôù coù maët nôi ñaây laâu mau roài?” Vöôïn traû lôøi: “Toâi nhôù luùc coøn nhoû ñöa tay thì caây ni-caâu-luaät naøy môùi ngang ñaàu.” Voi noùi vôùi con khæ: “Nhö vaäy laø baïn lôùn hôn toâi.” Voi vaø con khæ hoûi con tu huù: “Baïn nhôù coù maët nôi ñaây laâu mau roài?” Tu huù traû lôøi: “Toâi nhôù ôû beân phaûi nuùi chuùa Tuyeát sôn coù caây ni-caâu-luaät raát lôùn. Toâi aên traùi nôi caây ñoù, roài ñeán ñaây ñaïi tieän ra hoät neân moïc leân caây ni-caâu-luaät naøy.” Hai con kia ñeàu nghó: “Con chim naøy lôùn tuoåi hôn mình.” Baáy giôø, voi coõng khæ treân ñaàu. Khæ laïi coõng tu huù treân vai. Roài cuøng nhau du haønh trong nhaân gian. Töø thoân naøy ñeán thoân kia, töø thaønh naøy ñeán thaønh noï, vaø tuyeân boá: “Ngöôøi naøo coù söï kính troïng baäc Tröôûng laõo thì ngöôøi aáy coù theå an truù nôi phaùp naøy, ñôøi naøy coù danh döï, ñôøi sau sinh nôi ñöôøng laønh.” Baáy giôø, tu huù noùi phaùp nhö vaäy, moïi ngöôøi ñeàu tuøy thuaän, vaø söï giaùo huaán naøy cuõng ñöôïc truyeàn khaép. - Caùc ngöôi laø nhöõng ngöôøi

xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Ta, cuõng

>0. Ñoaït ñieåu . Khoâng roõ chim gì. Töø nguyeân: Moät loaïi chim seû lôùn baèng con le le, ñen nhö quaï, bay raát nhanh; thaønh baày ñeán caû nghìn con. Cuõng goïi laø - seû Ñoät quyeát. Vin.ii. 161: Tit- tirika, chim chaù coâ. Anh dòch goïi laø con gaø goâ (partridge).

neân cung kính vôùi nhau nhö vaäy thì Phaät phaùp môùi ñöôïc truyeàn khaép. Töø nay veà sau cho pheùp tuøy theo lôùn nhoû maø cung kính leã baùi, nghinh ñoùn hoûi chaøo baäc thöôïng toïa. Khi caùc Tyø-kheo nghe Ñöùc Phaät daïy laø caùc Tyø-kheo neân tuøy theo lôùn nhoû cuøng nhau cung kính baäc thöôïng toïa, caùc vò laïi leã baùi ngöôøi baïch y, vaø noùi: OÂng lôùn tuoåi hôn toâi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân leã baùi ngöôøi baïch y. Caùc ngöôi ñoái vôùi ngöôøi naøo neân leã, vaø khoâng neân leã nhö sau: Khoâng neân leã laø taát caû nhöõng ngöôøi nöõ. Ngöôøi thoï ñaïi giôùi tröôùc khoâng leã ngöôøi thoï ñaïi giôùi sau. Nhöõng ngöôøi noùi phaïm bieân toäi, phaïm Tyø-kheo-ni, taëc taâm thoï giôùi, phaù noäi ngoaïi ñaïo, huyønh moân, gieát cha meï, gieát A-la-haùn, phaù Taêng, aùc taâm laøm thaân Phaät ra maùu, phi nhaân, suùc sinh, hai caên, bò cöû, dieät taãn, ñaùng dieät taãn, vaø taát caû nhöõng ngöôøi noùi phi phaùp, ñeàu khoâng neân leã. - Nhöõng ngöôøi naøo neân leã? sa-di-ni nhoû neân leã sa di ni lôùn, leã sa-di, thöùc-xoa-ma-na, Tyø-kheo-ni, Tyø-kheo, vaø thaùp cuûa nhöõng vò, taát caû ñeàu neân leã. Hoaëc sa-di nieân thieáu neân leã sa-di lôùn, leã sa-di-ni, thöùc-xoa-ma- na, cho ñeán Tyø-kheo vaø thaùp, taát caû ñeàu neân leã. Thöùc xoa-ma-na nhoû neân leã thöùc xoa-ma-na lôùn, leã Tyø-kheo-ni, Tyø-kheo vaø thaùp; thaûy ñeàu neân leã. Tyø-kheo-ni tuoåi nhoû neân leã Tyø-kheo-ni lôùn, Tyø-kheo vaø thaùp; thaûy ñeàu neân leã. Tyø-kheo nhoû neân leã Tyø-kheo lôùn, vaø thaùp cuûa Tyø-kheo, cuõng neân leã. Taát caû chö Thieân, ngöôøi ñôøi, chö ma, phaïm vöông, Sa-moân, Baø-la-moân ñeàu neân kính leã Nhö Lai Theá Toân, vaø thaùp. Khi Ñöùc Theá Toân daïy kính leã thaùp nhö vaäy, thì caùc vò laïi leã thaùp mieáu cuûa baïch y. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân leã thaùp mieáu cuûa baïch y. Coù vò ñaõ khoâng leã thaùp mieáu cuûa baïch y, laïi ñi quanh phía beân traùi.>1 Vò thaàn baûo hoä thaùp mieáu giaän. Ñöùc Phaät daïy: - Tuøy theo höôùng ñi ñeán maø ñi. Khoâng neân coá yù ñi quanh phía beân traùi. Caùc Tyø-kheo nghó, - Sa-di neân laáy tuoåi ñôøi laøm lôùn nhoû hay laáy naêm xuaát gia laøm lôùn nhoû? Ñöùc Phaät daïy: - Neân laáy tuoåi ñôøi laøm lôùn nhoû. Neáu tuoåi ñôøi baèng nhau thì neân laáy tuoåi xuaát gia laøm lôùn nhoû. Coù vò Tyø-kheo noï ñeán tröôùc. Tyø-kheo ñeán sau lôùn hôn moät ñeâm>2. Vò ñeán sau beøn dôøi Tyø-kheo ñeán tröôùc ñi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân dôøi, cuõng khoâng neân ñöùng daäy. Cho pheùp ngoài vaøo

>1. Ñi quanh phía höõu, sôï phaïm toäi kính leã thaùp mieáu quyû thaàn. >2. Ñaïi nhaát daï ; ñaây chæ thoï ñaïi giôùi tröôùc moät ngaøy.

giöõa.>> Khi ngoài vaøo giöõa, laïi coù söï xeâ dòch vôùi nhau khieán cho chuùng bò naùo loaïn. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp vò ñeán sau thì ngoài sau. Khi cho ngoài sau, hoï laïi ngoài sau baïch y. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ngoài nhö vaäy. Coù vò laïi ngoài sau sa-di. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ngoài nhö vaäy. Neân ngoài döôùi ñaïi Tyø-kheo. Coù vò khoâng kòp haäu an cö. Laáy soá thoï ñaïi giôùi maø tính tuoåi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy. Hoøa thöôïng A-xaø-leâ neân giaùo thoï veà thôøi tieát nhö sau: Muøa ñoâng, muøa xuaân, muøa haï, oâng ñöôïc bao nhieâu ngaøy. Hoaëc moät thaùng, hoaëc nöûa thaùng, hay moät ngaøy; hoaëc böõa aên tröôùc, böõa aên sau, cho ñeán theo boùng cuûa maët trôøi maø tính. Nhoùm saùu Tyø-kheo ôû trong nhaø baïch y, thaáy Thöôïng toïa ñeán, khoâng ñöùng daäy chaøo, laïi noùi: Ñaây khoâng phaûi laø Taêng ñòa. Phaät noùi: - Khoâng neân noùi nhö vaäy. Neân ñöùng daäy chaøo. Nôi meù nöôùc, döôùi goác caây, beân hoøn ñaù, treân baõi coû, treân thuyeàn, coù vò khoâng ñöùng daäy traùnh Thöôïng toïa, laïi noùi: Ñaây khoâng phaûi laø Taêng ñòa. Ñöùc Phaät daïy: - Neân ñöùng daäy. 8. Truù Trì Coù cö só laøm phoøng cho Taêng maø khoâng vò naøo ñeán ôû, cö só kia noùi: Ñaïi phuù tröôûng giaû nhieàu cuûa nhieàu tieàn, laøm phoøng cho Taêng, Sa-moân Thích töû ñeán ôû. Coøn toâi ngheøo khoå, ñaâu coù vò naøo ñeán ôû! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Chuùng Taêng neân sai moät Tyø-kheo ñeán ôû>4 baèng baïch nhò yeát-ma, theo phaùp thöùc sau: Trong chuùng neân sai moät vò coù theå taùc phaùp yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng ñem phoøng>5... naøy cho

>>. Ngöôøi lôùn, ñeán sau, ñöôïc ngoài vaøo giöõa chuùng. >4. Nguõ phaàn 25 (T22n1421 tr.167b29): Truù xöù khoâng coù Tyø-kheo ôû. Phaät cho pheùp cö só thænh moït Tyø-kheo laøm Ma-ma-ñeá , thöôøng truù ñeå troâng coi. Cö só cung caáp caùc nhu caàu nhaät duïng. Tham chieáu Pali, Vin. ii. 159: Moät ngöôøi thôï may ngheøo, muoán döïng chuøa cho Taêng. Nhöng khoâng töï laøm noãi. OÂng than: Mình ngheøo, neân khoâng Tyø-kheo naøo ngoù ngaøng ñeán. Phaät khieán Taêng cöû Tyø-kheo doanh söï (navakamma) ñeå giuùp cö só döïng chuøa. >5. Pali: vihāra: Tinh xaù. Trong baûn Haùn, phoøng vaø tinh xaù ñöôïc hieåu laãn loän, ñeàu dòch töø vihāra, cuõng goïi laø chuøa.

20 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Tyø-kheo teân laø... lieäu lyù. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Phoøng... naøy giao cho Tyø-kheo... lieäu lyù.>6 Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng ñem phoøng... naøy giao cho Tyø-kheo teân... lieäu lyù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. - Taêng ñaõ chaáp thuaän giao phoøng... naøy cho Tyø-kheo... lieäu lyù roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. 9. Phoøng OÁc Baáy giôø, caùc Tyø-kheo muoán laøm phoøng.>7 Ñöùc Phaät cho pheùp. Coù vò muoán ban ñaát cho baèng. Phaät cho pheùp. Neáu coù ñaù, goác caây, gai, neân doïn deïp. Neáu coù haàm, coù keânh, choã cao choã thaáp thì neân laøm cho baèng. Neáu caàn ñeà phoøng naïn nöôùc luõ thì neân ñaép bôø ngaên. Neáu sôï ñaát coù chuû,

hoaëc noùi loâi thoâi thì neân giaûi quyeát cho phaân minh. Neáu coù goác caây lôùn hoaëc ñaù thì neân böùng ñi. Khoâng böùng ñöôïc thì neân ñoát. Neáu vaãn khoâng ñi,>8 thì sau khi ñoát, cheá nöôùc hay giaám>9 vaøo, roài keâ ñaù maø baåy ñi. Neáu khoù phaù thì neân duøng chuøy saét ñeå phaù ra. Neáu khoâng theå ñöôïc thì ñaøo caùi haàm moät beân roài choân xuoáng. Coù vò caàn ban ñaát cho baèng. Sau khi caøy, caàn ban cho phaúng. Khoâng bieát ai coù theå ban. Phaät noùi, hoaëc Tyø-kheo, hoaëc sa-di, hay ngöôøi coi Taêng-giaø-lam, hoaëc Öu-baø-taéc. Coù vò caàn ngoùi. Phaät cho pheùp laøm, hoaëc töï laøm hay baûo ngöôøi laøm ñeàu ñöôïc. Coù vò caàn khuoân laøm ngoùi. Phaät cho pheùp saém. Coù vò laáy buøn treùt vaøo khuoân ngoùi. Phaät daïy neân duøng vaûi xaáu, nhuùng vaøo nöôùc, lau xung quanh. Choã laøm ngoùi coù coû. Phaät daïy neân laøm choã khoâng coù coû. Neáu ngoùi khoâng khoâ thì neân laät laïi. Khi laät, bò ñöùt coû, khoâng phaïm. Ngoùi khoâng baèng thì neân goït cho baèng. Neáu ngoùi khoâ thì neân chaát ñoáng laïi. Neáu trôøi möa thì neân tuû leân treân. Neáu gioù thoåi thì neân laáy caây hay ñaù ñeø leân treân. Neáu sôï traâu, deâ, hay caùc loaøi suùc sinh aên coû tuû leân treân, thì neân laáy buøn boâi leân treân coû. Coù vò caàn caùnh cöûa, cho laøm caùnh cöûa. Coù vò laøm hình roàng raén beân cöûa caùnh cöûa. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm hình töôïng nhö vaäy. Cho pheùp veõ hình daây nho hay hình boâng sen. Coù vò muoán laøm hình laù caây nôi caùnh cöûa. Phaät cho pheùp laøm. Coù vò muoán laøm hình binh maõ. Ñöùc Phaät daïy, khoâng neân laøm nhö vaäy. Neân duøng maøu tía hay maøu chu, hay

>6. Pali: Bhikkhuno navakamma, giao cho Tyø-kheo laøm doanh söï. >7. Xem cht. >5 treân. >8. Caùc baûn Toáng-Nguyeân-Minh: Nhöôïc thaïch baát khaû khöù : Neáu ñaù khoảng theå xeo ñi. Baûn Cao-ly, khoâng coù chöõ thaïch. >9. Baûn Cao-ly: khoå töûu . Toáng-Nguyeân-Minh, khoâng coù chöõ khoå.

naêm maøu ñeå laøm. Coù vò döïa vaøo, neân maøu bò maát. Phaät daïy, khoâng ñöôïc döïa nhö vaäy. Coù vò Thöôïng toïa kia giaø beänh, vaø Tyø-kheo töø ñöôøng xa môùi ñeán. Tyø-kheo neáu khoâng döïa thì thaân khoâng an oån. Ñöùc Phaät daïy, cho pheùp duøng coû, laù, voû caây hay moät trong möôøi loaïi y loùt sau löng ñeå döïa. Coù Tyø-kheo kia ban ngaøy, choã ñoâng ngöôøi, naèm saùt ñaát maø nguû. Caùc cö só thaáy ñeàu cô hieàm, noùi Sa-moân Thích töû töï xöng laø giaùc ngoä maø ban ngaøy naèm saùt ñaát nguû hay sao? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy, khoâng ñöôïc naèm nhö vaäy. Coù Thöôïng toïa kia giaø beänh, vaø Tyø-kheo töø ñöôøng xa ñeán, vì ban ngaøy khoâng nguû, neân raát moûi meät. Ñöùc Phaät cho pheùp vaøo trong phoøng ñoùng cöûa laïi roài nguû. Coù vò ñuoåi ngöôøi beänh. Phaät daïy, khoâng ñöôïc ñuoåi ngöôøi beänh. Ngöôøi beänh cuõng khoâng neân ñi. Nhoùm saùu Tyø-kheo laáy côù beänh khoâng traùnh Thöôïng toïa. Caùc Tyø- kheo baïch Phaät. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laáy côù nhö vaäy. Tyø-kheo beänh ôû treân laàu gaùc, nôi phoøng lôùn, ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå, nhô baån hoâi thoái, khoâng saïch. Ñöùc Phaät daïy Tyø-kheo beänh khoâng neân ôû treân laàu gaùc, nôi phoøng lôùn. Neân ôû nôi phoøng nhoû, hoaëc laøm nhaø rieâng bieät. Tyø-kheo beänh khoâng theå ñeán

choã ñaïi tieåu tieän. Ñöùc Phaät daïy cho pheùp laøm nôi ñaïi tieåu tieän gaàn choã ôû nhaát. Neáu khoâng theå ra khoûi phoøng, cho pheùp ñeå ñoà ñaïi tieåu tieän trong phoøng, hay khoâng theå ñöùng daäy ra khoûi giöôøng Ñöùc Phaät cho pheùp ñuïc caùi loã nôi giöôøng, beân döôùi ñeå caùi boâ. Coù beänh nhaân khaïc nhoå trong phoøng, baån ñaát. Ñöùc Phaät daïy, khoâng neân nhoå nhö vaäy. Coù Tyø-kheo giaø yeáu, laø baäc Thöôïng toïa, daäy nhieàu laàn, meät. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm ñoà ñeå nhoå. Truù xöù noï ñoâng ngöôøi, vò kia baét raän boû döôùi ñaát. Ñöùc Phaät daïy, khoâng neân boû nhö vaäy. Coù Tyø-kheo giaø beänh, laø baäc Thöôïng toïa, phaûi daäy nhieàu laàn ñeå vaát raän, nhoïc meät. Ñöùc Phaät daïy, cho pheùp boû trong ñoà ñöïng, hoaëc loâng, hoaëc kíp boái, hoaëc vaät xaáu raùch hay boâng. Neáu raän boø ra, thì neân duøng caùi oáng ñeå ñöïng. Coù vò duøng vaät baùu laøm oáng ñöïng. Phaät daïy, khoâng ñöôïc duøng vaät quyù baùu laøm oáng. Cho pheùp duøng xöông, raêng, söøng, saét, ñoàng, thieác, chì, oáng tre, truùc caây... ñeå laøm oáng ñöïng raän. Neáu raän boø ra ngoaøi thì duøng ñoà ñaäy laïi. Coù vò duøng vaät baùu laøm ñoà ñaäy. Ñöùc Phaät daïy, khoâng neân duøng vaät baùu laøm ñoà ñaäy. Neân duøng xöông, raêng, cho ñeán caây ñeå laøm. Ñeå choã khoâng oån ñònh, Phaät baûo neân duøng daây coät vaøo trong chaân giöôøng. Baáy giôø, Tyø-kheo phaân phoøng. Coù Tyø-kheo nhaän ñöôïc phoøng hö ñoå. Vò ñoù nghó nhö vaày: Chaéc muoán khieán ta tu boå phoøng? Neân khoâng nhaän. Ñöùc Phaät daïy neân nhaän roài tuøy theo khaû naêng maø tu boå. Coù Tyø-

kheo muoán tu boå phoøng, Ñöùc Phaät cho pheùp tu boå. Taát caû vaät caàn thieát, ñeàu cho pheùp cung caáp. 10. Töôøng Raøo Chuøa Theá Toân töø Tyø-xaù-ly du haønh trong nhaân gian, qua nöôùc Baït-xaø, ñeán nöôùc Xaù-veä, cuøng vôùi moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø-kheo. Baáy giôø Caáp Coâ Ñoäc Thöïc nghe Ñöùc Theá Toân ñeán nöôùc Xaù-veä, lieàn ñaùnh xe ñi nghinh ñoùn. Töø xa thaáy Ñöùc Phaät lieàn xuoáng xe, ñi boä ñeán tröôùc maët Ñöùc Phaät, ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ñöùng qua moät beân. Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän vì Caáp Coâ Ñoäc Thöïc noùi phaùp, khai hoùa, khieán ñöôïc hoan hyû. Hoan hyû roài, Caáp Coâ Ñoäc Thöïc baïch Ñöùc Theá Toân: - Cuùi xin Ngaøi nghæ nôi Kyø-hoaøn. Saùng mai con thænh thoï thöïc. Ñöùc Theá Toân im laëng nhaän lôøi. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc bieát Ñöùc Phaät nhaän lôøi roài, kính leã caùo lui. Veà nhaø, trong ñeâm Caáp Coâ Ñoäc Thöïc chuaån bò caùc thöùc aên ngon beùo roài, saùng ngaøy ñeán thænh Phaät phuù trai. Ñöùc Theá Toân khoaùc y, böng baùt, ñeán nhaø aên, an toïa nôi choã ngoài. Caáp Coâ Ñoäc Thöïc töï tay chaâm chöôùc caùc thöùc aên ngon boå cuùng döôøng Phaät vaø chuùng Taêng moät caùch ñaày ñuû. AÊn xong, caát baùt, oâng duøng bình baèng vaøng daâng nöôùc roài baïch Phaät: - Con xin daâng cuùng ngoâi vöôøn Kyø-hoaøn leân Ñöùc Theá Toân. Cuùi xin Theá Toân thaâu nhaän. Ñöùc Phaät daïy: - Naøy Cö só, OÂng neân ñem ngoâi vöôøn naøy daâng cuùng cho Phaät vaø boán phöông Taêng. Taïi sao vaäy? Naøy cö só, neáu laø vöôøn hay vaät trong vöôøn, phoøng hay vaät trong phoøng, nhaø hay vaät trong nhaø, y baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim, cuûa Theá Toân, thì taát caû chö thieân, ngöôøi ñôøi, Sa-moân, Baø-la-moân, ma phaïm khoâng theå söû

duïng ñöôïc. Theo lôøi daïy, cö só lieàn daâng cuùng ngoâi vöôøn leân Ñöùc Phaät vaø boán phöông Taêng. Ñöùc Theá Toân duõ loøng thöông thoï nhaän vaø noùi keä khuyeán duï: Troàng caây traùi laäp vöôøn Hoaëc laäp caàu vaø ñoø Ñaøo gieáng nôi hoang vaéng Vaø boá thì phoøng xaù. Nhöõng haïng ngöôøi nhö vaäy Ngaøy ñeâm phöôùc taêng ích Neân giöõ giôùi nhö phaùp Sau ñöôïc sinh ñöôøng laønh. Baáy giôø, Caáp Coâ Ñoäc Thöïc ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân. Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän noùi phaùp, khai hoùa,

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 2>

khieán ñöôïc hoan hyû. Caáp Coâ Ñoâc Thöïc nghe phaùp hoan hyû roài, kính leã saùt chaân, caùo lui. Baáy giôø trong vöôøn Kyø-hoaøn boø, deâ ra vaøo töï do khoâng coù giôùi haïn ngaên caám. Ñöùc Phaät baûo ñaøo haøo xung quanh cho chuùng khoûi vaøo. Caùc Tyø-kheo giaø beänh laø baäc Thöôïng toïa khoâng theå böôùc qua ñöôïc. Phaät cho pheùp laøm caàu ñeå ñi. Caùc vò aáy khoâng bieát laøm theá naøo. Phaät baûo duøng vaùn hay goã ñeå laøm, hoaëc duøng daây coät noái lieàn. Caùc Tyø-kheo Thöôïng toïa giaø beänh khi ñi qua caàu, tröôït chaân bò ngaõ xuoáng. Ñöùc Phaät cho pheùp buoäc daây hai beân ñeå vòn. Neáu naém sôïi daây bò teù thì neân laøm lan can hai beân. Neáu haøo khoâng baûo ñaûm thì neân laøm haøng raøo. Khoâng coù cöûa ngoõ thì cho pheùp laøm cöûa ngoõ. Neáu haøng raøo khoâng baûo ñaûm thì neân xaây töôøng. Khi xaây töôøng, caàn thöù gì ñeàu cho pheùp saém ñeå xaây. Neáu khoâng baûo ñaûm thì neân laøm coảng coù laàu. Vöông töû Kyø-ñaø töû muoán laøm coảng laàu quyù giaù taïi Kyø-hoaøn40 ñöôïc Ñöùc Phaät ñoàng yù. Caây nôi vöôøn Kyø-hoaøn khoâng ñöôïc toát. Phaät baûo troàng ba thöù caây, caây boâng, caây coù traùi vaø caây nhieàu laù. Baáy giôø, coù vò Tyø-kheo Thöôïng toïa, noåi tieáng nhieàu ngöôøi bieát, thoï thöïc nôi Xaù-veä roài trôû veà Kyø-hoaøn bò bònh nhieät. Ñöùc Phaät cho pheùp duøng coû hay laù caây ñeå che, hay laáy moät trong möôøi loaïi y ñeå che. Neáu vaãn cöù noùng thì neân troàng hai beân ñöôøng baèng ba thöù caây treân. Kyø-hoaøn caùch doøng nöôùc xa, Phaät cho pheùp ñaøo möông daãn nöôùc vaøo. Möông saït lôõ, Phaät cho pheùp duøng coû ñeå chaän. Neáu coû bò raõ naùt, thì neân duøng gaïch, ñaù hay caây ñeå chaän. Neáu caàn ñaøo gieáng thì ñaøo gieáng, taát caû nhöõng thöù caàn duøng ñeàu cho saém. Khi xaùch nöôùc, bò buøn laøm vôõ gaøu xaùch, cho pheùp duøng caây goã loùt xung quanh, ñeå gaøu vaøo giöõa. Neáu ñoà muùc vaãn bò vôõ, cho pheùp duøng tuùi baèng loâng41 ñeå ñöïng. Neáu vaãn bò vôõ, cho pheùp duøng da thuoäc ñeå laøm. Neáu daây keùo bò ñöùt thì neân duøng da. Tyø-kheo khoâng quen xaùch, bò ñau tay, cho pheùp duøng baùnh xe ñeå quay. Neáu loã baùnh xe bò hö thì cho pheùp duøng saét ñeå laøm. Neáu bò nöôùc chaûy ngöôïc vaøo trong gieáng thì neân duøng ñaù, gaïch hay caây goã ngaên boán beân. Neáu sôï choã röûa, nöôùc ñoïng laïi thaønh buøn baån, thì duøng gaïch, ñaù ñeå loùt. Neáu sôï treû nít rôi xuoáng gieáng thì neân duøng caây hay gaïch ñaù laøm lan can ngaên. Neáu xaùch nöôùc, gaøu bò ñöùt daây rôùt xuoáng gieáng, thì neân duøng moùc ñeå moùc leân. Caùi gaøu khoâng coù choã ñeå oån ñònh. Ñöùc Phaät cho laøm caùi giaù gaàn beân gieáng ñeå moùc caùi gaøu leân.

40. Vin. ii. 159: khoaûng ñaát tröôùc coảng chöa traûi vaøng, Vöông töû Kyø-ñaø khoâng baùn, maø cuùng luoân cho Phaät. Taïi ñoù, oâng xaây moät ngoâi nhaø nhoû (kotthaka), moät kieåu voïng laâu. 41. Mao laâu nang .

24 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

11. Nhaø Taém Kyø-hoaøn chöa coù nhaø taém. Phaät cho pheùp laøm. Caùc vò aáy khoâng bieát caùch laøm. Phaät baûo laøm vuoâng hay troøn hoaëc taùm caïnh. Caùc vò aáy laøm phía tröôùc nhaø. Ñöùc Phaät noùi khoâng neân laøm tröôùc nhaø maø neân laøm moät beân, nôi choã khuaát. Nhaø taém bò gioù laïnh. Phaät cho laøm cöûa ñeå ñoùng laïi. Bò khoùi, cho laøm loã thoâng hôi. Bò toái, cho laøm cöûa soå. Bò buøn, cho duøng gaïch, ñaù, caây laøm caùi gheá ngoài taém. Bò buøn baån chaân, cho duøng ñaù hay gaïch loùt neàn. Neáu ñaàu caây traät khôùp, neân ñuïc thaønh raêng choù, eùp laïi vôùi nhau. Baáy giôø, khi Thöôïng toïa muoán maùt, thì nhoùm saùu Tyø-kheo ñoùng cöûa. Khi Thöôïng toïa muoán aám, nhoùm saùu Tyø-kheo laïi môû cöûa. Caùc Tyø- kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Phaûi theo yeâu caàu cuûa chuùng maø ñaùp öùng. Nhoùm saùu Tyø-kheo vaøo nhaø taém tröôùc, chieám laáy choã toát. Thöôïng toïa ñeán sau khoâng coù choã. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy neân tuøy theo thöù töï maø ngoài. Vò Thöôïng toïa khoâng vaøo, boû choã troáng. Ñöùc Phaät daïy, vò thöù toïa neân ngoài. Khoùi xoâng leân maët, Phaät cho pheùp duøng vaät ñeå ngaên. Ñaàu bò noùng, cho pheùp truøm laïi. Löng noùng, cho pheùp che. Thaân hoâi thoái, cho pheùp duøng buøn ñeå taém. Coù Tyø-kheo noï nghi, khoâng daùm duøng höông troän vôùi buøn. Ñöùc Phaät cho pheùp duøng höông ñeå taém. Trong nhaø taém, ñaát bò noùng, cho pheùp töôùi nöôùc cho maùt. Coù vò cuøng baïch y taém, xem ñuoâi cuûa nhau, roài noùi, “ñuoâi ngöôøi naøy daøi,” caùi ñuoâi ngöôøi kia to. Phaät daïy, khoâng ñöôïc taém chung vôùi baïch y. Neáu ngöôøi naøo xöng taùn Phaät, Phaùp, Taêng thì cho pheùp taém chung. Caùc Tyø-kheo duøng y traûi döôùi ñaát troáng, trôøi möa öôùt. Ñöùc Phaät cho pheùp xeáp laïi roài maùng treân vaùch, treân moùc long nha, treân truï coät hoaëc treân giaù y. Coù vò lo ngaïi khoùi xoâng baån y. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm nhaø ñeå y rieâng. Coù vò khoûa thaân chaø mình cho ngöôøi khoûa thaân. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò khoûa thaân chaø mình cho ngöôøi khoâng khoûa thaân. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò khoâng khoûa thaân, nghi, e ngaïi khoâng daùm chaø mình cho ngöôøi khoûa thaân. Ñöùc Phaät cho pheùp. Coù vò khoûa thaân caïo toùc cho ngöôøi khoûa thaân. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò khoûa thaân caïo toùc cho ngöôøi khoâng khoûa thaân. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò khoâng khoûa thaân caïo toùc cho ngöôøi khoûa thaân. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò khoûa thaân xæa raêng. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò khoûa thaân röûa tay, röûa chaân, röûa maët. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò khoûa thaân aên. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò khoûa thaân ñaïi tieåu

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 25

tieän. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò loä hình kính leã ngöôøi loä hình. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò khoûa thaân kính leã ngöôøi khoâng khoûa thaân. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò khoâng khoûa thaân kính leã ngöôøi khoûa thaân. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò khoûa thaân ñi ñöôøng. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò khoûa thaân ñi kinh haønh. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. 12. Duøng Nöôùc Baáy giôø, nhaø taém nôi Kyø-hoaøn caùch xa nöôùc. Phaät cho pheùp ñaøo möông hay ñaøo gieáng ñem nöôùc vaøo, nhö treân. Neáu nöôùc ít thì neân ñaøo möông cho lôùn. Coù vò xaùch nöôùc ñau tay. Phaät cho pheùp laøm con quay ñeå quay. Khoâng bieát chöùa nöôùc choã naøo. Phaät cho pheùp ñöïng trong caùi gheø. Khi xaùch nöôùc, luùc trôøi möa, coù vò lo y bò öôùt. Phaät cho pheùp laøm caùi nhaø treân caùi gieáng. Tyø-kheo khoûa thaân xaùch nöôùc, thaáy phuï nöõ ñeán, hoå theïn beøn ngoài xuoáng. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo taém nôi suoái, nôi keânh, nôi ao, long nöõ giaän cô hieàm. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy, khoâng ñöôïc taém nhö vaäy, cho pheùp duøng boán loaïi taém ñöôïc che kín: Hoaëc choã coù vaùch che; hoaëc choã coù laù caây, coû che; hoaëc laáy nöôùc che thaân; hoaëc duøng y ñeå che thaân42. Neáu taém taïi ba choã treân, caàn duøng thöù gì cho pheùp ñöôïc trao ñoåi laãn nhau. Duøng y che thaân, taát caû ñeàu nhö phaùp. Ngöôøi xaây caát, ñöôïc pheùp taém. Neáu nöôùc ít thì neân môû roäng choã nöôùc. Neáu sôï nöôùc roø ræ xuoáng nhieàu, thì neân laøm choã roø nhoû ôû meù. Caùc Tyø-kheo taém nôi ñaát troáng, maéc beänh. Ñöùc Phaät daïy cho pheùp laøm caùi nhaø taém nhoû ñeå taém. Neáu ñaát nôi nhaø taém bò buøn, cho pheùp duøng gaïch ñaù hay caây hoaëc ñaù daêm, caùt ñeå loùt. Nöôùc ñoïng laïi, cho pheùp môû ñöôøng thaùo nöôùc ra ngoaøi. 13. Ñaát Troáng Caùc Tyø-kheo naáu nöôùc nôi ñaát troáng, trôøi möa y bò öôùt. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm nhaø ñeå naáu nöôùc. Caùc Tyø-kheo ñeå cuûi töôi nôi choã ñaát troáng, trôøi möa bò öôùt. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm nhaø ñeå cuûi. Coù Tyø-kheo coi naáu thöùc aên nôi choã ñaát troáng, trôøi möa y bò öôùt laøm baån vaät ñöïng thöùc aên cuûa tònh nhaân. Ñöùc Phaät daïy cho pheùp laøm tònh truø ñeå naáu thöùc aên. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ñöôïc nhaø baïch y môøi thoï thöïc, treân ñöôøng ñi

42. Tham chieáu Pali, Vin. ii. 122, Phaät cho pheùp ba loaïi che taém: che baèng nhaø taém, che baèng nöôùc, che baèng y (vaûi). Taém trong ba choã naøy, caùc Tyø-kheo khoûa thaân nhöng ñöôïc pheùp giuùp ñôõ nhau hay trao nhau nhöõng vaät duïng caàn thieát. Tyø-kheo khoûa thaân phuïc vuï nhau, hay trao vaät cho nhau, phaïm Ñoät-kieát-la.

bò möa öôùt y. Ñöùc Phaät daïy cho pheùp nôi khoaûng khoâng gian xoùm laøng neân thieát laäp Taêng-giaø-lam. Tyø-kheo ñaïi tieåu tieän nôi ñaát troáng, ngöôøi nöõ thaáy, Tyø-kheo voäi vaøng ñöùng daäy. Ñaïi tieän chöa xong neân sinh beänh. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm nhaø veä sinh. Kia chæ laøm moät choã ñaïi tieän, gaëp luùc nhieàu ngöôøi ñi phaûi ñöùng chôø. Phaät cho pheùp laøm nhieàu choã, neân laøm

cöûa, neân ngaên ñöøng cho thaáy nhau. Tyø-kheo Thöôïng toaï giaø beänh, ñaïi tieåu tieän xong bò teù. Phaät cho pheùp laøm lan can hai beân. Coù vò ñaïi tieän xong chuøi lung tung, hoaëc nôi goùc töôøng hoaëc nôi hoøn ñaù, hoaëc treân coû. Phaät daïy, khoâng ñöôïc chuøi nhö vaäy. Neân laøm choã röûa rieâng bieät. Coù vò tieåu tieän lung tung baån ñaát. Phaät daïy, khoâng ñöôïc tieåu nhö vaäy. Neân tieåu tieän moät choã ôû meù. Neáu vaãn lo ngaïi bò baån thì laøm rieâng choã tieåu tieän. Caùc vò aáy khoâng bieát laøm caùch naøo. Phaät daïy ñaøo moät caùi haàm, beân döôùi ñeå hoøn ñaù, ñaët moät caùi gheø leân. Choïc thuûng ñaùy gheø ñeå choã ruùt nöôùc, hai beân loùt caây. Neáu sôï hoâi thoái thì neân ñaäy laïi. Caùc Tyø-kheo kinh haønh nôi ñaát troáng, coù raén, boø caïp, rít. Tyø-kheo chöa ly duïc, thaáy sôï. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm choã kinh haønh treo. Caùc thaày khoâng bieát caùch laøm. Ñöùc Phaät baûo ñaøo ñaát troàng truï roài loùt vaùn leân treân ñeå ñi. Sôï möa gioù, thì laøm nhaø che beân treân. 14. Loø Söôûi Phaät ôû taïi Caâu-thieåm-di. Nhoùm saùu Tyø-kheo duøng tô luïa veõ vôøi trang söùc trong phoøng, ñoát löûa hô aám, khoùi xoâng baån phoøng, baån ngoïa cuï. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo muøa ñoâng bò laïnh. Phaät cho pheùp nhuùm löûa nôi ñaát troáng ñeå hô cho aám. Nhuùm löûa nôi ñaát troáng ngoài, bò laïnh sau löng. Ñöùc Phaät cho pheùp nhen löûa beân ngoaøi, ñeå cho heát khoùi roài böng vaøo trong phoøng ñeå hô. Neáu coù nhieàu ngöôøi khoâng chaáp nhaän thì laøm rieâng nhaø söôûi aám.4> Caùc thaày khoâng bieát laøm sao. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm vuoâng, troøn hoaëc daøi. Coù vò nhuùm beáp lung tung. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy, neân ñeå chính giöõa moät caùi hoûa loø. Caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc caùi loø hình baùnh xe.44 Ñöùc Phaät cho pheùp chöùa duøng. Caùc thaày khoâng bieát cho ai ñaåy ñi. Ñöùc Phaät daïy neân giao cho sa-di hoaëc Tyø-kheo hay ngöôøi giöõ Taêng-giaø-lam.

4>. Nhieân hoûa ñöôøng , nhaø ñoát löûa. Nguõ phaàn 25 (T22n1421 tr.168a19): Muøa laïnh, caùc Tyø-kheo taäp hoïp, sôï laïnh. Phaät cho laøm oân thaát . Pali: aggis ālā, nhaø löûa; cf. Vin.ii. 154. 44. Luaân hoûa loâ .

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 27

Tyø-kheo kia khoâng quen thoåi löûa, neân thoåi löûa maø sinh beänh. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm caùi oáng ñeå thoåi. Coù vò duøng vaät baùu ñeå laøm oáng thoåi. Phaät daïy, khoâng ñöôïc duøng vaät baùu laøm maø neân duøng xöông, ñoàng, thieác hay coû xaù la, tre, truùc, caây ñeå laøm. Neáu sôï mieäng oáng thoåi bò chaùy thì cho pheùp duøng mieáng saét bao ngoaøi, ñöøng ñeå cuûi löûa trong beáp rôùt leân treân. Neáu sôï noùng tay neân laøm caùi keïp. Coù vò duøng vaät baùu laøm caùi keïp. Phaät daïy, khoâng ñöôïc duøng nhö vaäy. Neân duøng xöông, raêng, ñoàng, thieác hay caây ñeå laøm. Neáu sôï caùi ñaàu oáng bò chaùy, cho duøng mieáng saét ñeå bao laïi. Coù vò muoán gom löûa laïi, cho laøm caùi caøo ñeå caøo. Muoán giöõ löûa laïi, cho moi caùi haàm cho löûa xuoáng. Neáu sôï löûa taét thì duøng tro phuû leân treân. Caùc Tyø-kheo duøng nöôùc laïnh röûa maët, röûa tay, röûa chaân neân bò laïnh. Ñöùc Phaät cho pheùp naáu nöôùc noùng ñeå röûa. Caùc thaày khoâng bieát caùch naáu. Ñöùc Phaät baûo duøng gheø taém ñöïng ñaày nöôùc ñeå beân löûa. Neáu gheø nhieàu

ñeå beân löûa khoâng ñuû choã, laøm ba caùi naïng choáng. Ñoå nöôùc ñaày caùi voø lôùn roài ñaët leân ñoù maø haâm noùng. Neáu caùi voø ñun lôùn khieán cho löûa bò ngoäp, thì neân duøng daây treo leân. Neáu daây bò chaùy thì duøng oáng tre bao caùi daây. Neáu oáng tre bò chaùy thì duøng buøn treùt beân ngoaøi. Khi roùt nöôùc, oáng bò gaõy. Ñöùc Phaät baûo neân laáy vaät khaùc keïp laáy. Khi roùt nöôùc sôï chaûy ra ngoaøi neân duøng oáng ñeå roùt. Neáu caùi daây treo bò ñöùt neân laáy saét laøm caùi khaâu ñeå moùc. Muøa ñoâng, caùc Tyø-kheo röûa chaân bò laïnh. Ñöùc Phaät daïy neân ñeå thau röûa maët, nöôùc röûa chaân trong nhaø maø röûa. Khi röûa, caàn thöù gì neân cung caáp thöù aáy. Buoåi saùng, Tyø-kheo thöùc daäy xoa daàu nôi chaân, vaøo xoùm khaát thöïc, ngöôøi nöõ kính leã saùt chaân, daàu daáy nôi tay roài caàm bình baùt Tyø- kheo. Caùc Tyø-kheo khaùc thaáy gôùm. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy, saùng sôùm thöùc daäy khoâng neân thoa daàu nôi chaân roài ñi vaøo xoùm khaát thöïc. Caùc Tyø-kheo chaân bò nöùt, cho pheùp thoa daàu töø goùt chaân cho ñeán ngoùn chaân. Baáy giôø, chuùng Taêng nhaän ñöôïc phoøng moät taàng. Ñöùc Phaät cho pheùp ôû. 15. Thoï Nhaän Phi Phaùp Theá Toân töø nöôùc Ma-kieät ñeán thaønh Khoaùng daõ. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo duøng caùc thöù coù theâu veõ hình töôïng nam nöõ trang hoaøng phoøng oác, nhaø cöûa cho Ñöùc Theá Toân. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Cho pheùp duøng hình vaèn veän cuûa caàm thuù coù nhieàu maøu ñeå trang hoaøng. Chuùng Taêng nhaän ñöôïc hai phoøng moät cöûa. Ñöùc Phaät cho pheùp ôû. Theá Toân ôû nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø Toân giaû A-nan nhaän ñöôïc phoøng

rieâng. Ñöùc Phaät cho pheùp söû duïng. Baáy giôø La-haàu-la ôû trong röøng Na-leâ. Taïi ñaây coù cö só khoâng quyeân goùp ai maø töï mình laøm phoøng xaù cuùng cho La-haàu-la. La-haàu-la ôû phoøng naøy moät thôøi gian, roài du haønh trong nhaân gian. Cö só nghe La- haàu-la du haønh nhaân gian laïi ñem phoøng xaù cuùng cho chuùng Taêng. Khi Ñöùc Theá Toân töø Ma-kieät-ñeà du haønh trong nhaân gian, ñeán trong röøng Na-leâ traûi choã ngoài an toïa, luùc naøy La-haàu-la nghe cö só ñaõ ñem phoøng cuùng cho chuùng Taêng, lieàn ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân, baïch Phaät: - Taïi Na-leâ, coù cö só khoâng quyeân goùp ai maø töï mình laøm phoøng cuùng cho con. Con ôû nôi phoøng ñoù moät thôøi gian roài du haønh trong nhaân gian. Sau ñoù, cö só kia laïi ñem phoøng aáy cuùng cho chuùng Taêng. Ñöùc Phaät baûo La-haàu-la: - Ngöôi ñeán choã cö só hoûi theá naøy: Chaúng leõ oâng thaáy toâi coù ñieàu gì ñaùng traùch, khoâng thanh tònh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, hoaëc do mieäng noùi ra, hay do thaân laøm taø vaïy? La-haàu-la vaâng lôøi daïy cuûa Ñöùc Theá Toân, ñeán choã cö só kia noùi nhö treân. Cö só traû lôøi: Con khoâng thaáy Toân giaû coù ñieàu chi ñaùng traùch, vaø chaúng phaûi phaùp Sa-moân, hoaëc do mieäng noùi, hay do thaân laøm khoâng thanh tònh caû. Baáy giôø, La-haàu-la ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân, baïch vôùi Ñöùc Theá Toân: - Vöøa roài theo lôøi daïy cuûa Nhö lai, con ñeán choã cö só hoûi, cö só kia traû lôøi: con khoâng thaáy Toân giaû coù ñieàu chi ñaùng traùch ñoái vôùi phaùp Sa- moân, cuõng khoâng coù vieäc

chi laø khoâng thanh tònh, hoaëc do mieäng noùi, hay do thaân laøm. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo: - Caùc thaày kheùo laéng nghe: Boá thí phi phaùp, thoï nhaän phi phaùp, ôû phi phaùp; boá thí nhö phaùp, thoï nhaän nhö phaùp, ôû nhö phaùp. Theá naøo laø boá thí phi phaùp, thoï nhaän phi phaùp, ôû phi phaùp? Hoaëc coù ngöôøi töï taâm hyû laïc, laøm phoøng ñem daâng cuùng cho moät ngöôøi; roài laïi ñem cuùng cho nhieàu ngöôøi. Nhö vaäy laø boá thí phi phaùp, thoï nhaän phi phaùp, ôû phi phaùp. Cuùng cho moät ngöôøi; roài laïi ñem cuùng cho chuùng Taêng, cuõng nhö vaäy. Cuùng cho moät ngöôøi roài, Taêng bò phaù laøm hai boä, cuùng cho ñoàng boä cuûa mình, cuõng nhö vaäy. Cuùng cho moät ngöôøi roài, cuùng cho khaùc boä cuõng nhö vaäy. Hoaëc coù ngöôøi töï taâm hyû laïc, laøm phoøng daâng cuùng cho soá ñoâng

ngöôøi; roài laïi ñem daâng cuùng cho chuùng Taêng. Töùc laø boá thí phi phaùp, thoï nhaän phi phaùp, ôû phi phaùp. Cuùng cho soá ñoâng ngöôøi roài, Taêng bò phaù laøm hai boä, cuùng cho ñoàng boä cuûa mình cuõng nhö vaäy. Cuùng cho soá ñoâng ngöôøi roài, cuùng cho khaùc boä cuõng nhö vaäy. Cuùng cho soá ñoâng ngöôøi roài cuùng cho moät ngöôøi cuõng nhö vaäy. Laøm phoøng cuùng cho Taêng roài chuyeån cuùng cho ngöôøi khaùc cuõng nhö vaäy. Laøm phoøng roài cuùng cho ñoàng boä cuûa mình cuõng nhö vaäy. Laøm phoøng roài cuùng cho khaùc boä cuõng nhö vaäy. Ñoù goïi laø boá thí phi phaùp, thoï nhaän phi phaùp, ôû phi phaùp. Theá naøo laø boá thí nhö phaùp, thoï nhaän nhö phaùp, ôû nhö phaùp? Hoaëc coù ngöôøi hyû laïc töï laøm phoøng cuùng cho moät ngöôøi laø cuùng nhö phaùp, nhaän nhö phaùp, ôû nhö phaùp. Cuùng cho soá ñoâng ngöôøi, cuùng cho Taêng, cuùng cho hai boä Taêng cuõng nhö vaäy. Ñoù goïi laø cuùng nhö phaùp, nhaän nhö phaùp, ôû nhö phaùp. 16. Töù Phöông Taêng Vaät Theá Toân cuøng naêm traêm Tyø-kheo du haønh nhaân gian taïi nöôùc Ca- thi. Baáy giôø taïi nöôùc Ki-lieân45 coù boán cöïu Tyø-kheo A-thaáp-beä, Baát-na- baø-sa, Ban-ñaø, Laâu-heâ-na.46 Boán Tyø-kheo naøy nghe Ñöùc Theá Toân cuøng naêm traêm Tyø-kheo du haønh nhaân gian seõ ñeán Ki-lieân. Hai ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân laø Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân cuõng seõ ñeán ñaây ñuoåi chuùng ta ra khoûi truù xöù naøy. Chuùng ta coù theå choïn löïa moät thöôïng phoøng daønh cho Ñöùc Theá Toân, ngoaøi ra chia laøm boán phaàn tö höõu. Taêng-giaø-lam, vaät cuûa Taêng-giaø-lam, phoøng xaù, vaät cuûa phoøng xaù laøm phaàn cuûa Tyø-kheo thöù nhaát. Huõ, gheø, noài, vaïc, buùa, ñuïc, ñeøn, ñaøi, caùc vaät naëng linh tinh laøm phaàn cuûa Tyø-kheo thöù hai. Giöôøng daây, giöôøng caây, neäm lôùn, neäm nhoû, ngoïa cuï taïp vaät laøm phaàn cuûa Tyø-kheo thöù ba. Caây, goã, tre, coû, boâng traùi laøm phaàn cuûa Tyø-kheo thöù tö. Boán cöïu Tyø-kheo choïn löïa thöôïng phoøng daønh cho Ñöùc Theá Toân, ngoaøi ra phaân chia laøm boán phaàn nhö treân. Ñöùc Theá Toân töø nöôùc Ca-thi du haønh trong nhaân gian, ñeán Kyø- lieân, traûi choã ngoài an toïa, roài baûo Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân ñeán noùi vôùi cöïu Tyø-kheo kia: Theá Toân cuøng naêm traêm Tyø-kheo ñeán Ca-thi. Caùc thaày caàn phaûi doïn choã naèm cho caùc Tyø-kheo. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân vaâng lôøi daïy cuûa Ñöùc Theá Toân ñeán choã cöïu Tyø-kheo baûo hoï traûi naêm

traêm choã naèm. Cöïu Tyø-kheo traû lôøi: Ñöùc Theá Toân laø Phaùp

45. Xem ch. xi, cht. 13. 46. A-thaáp-beä , Baát-na-baø-sa , Ban-ñaø , Laâu-heâ-na . Nguõ phaàn 25 (T22n1421 tr.168c09): Naêm Tyø-kheo ôû aáp Ngaät-la-ngaät-lieät, chia töù phöông Taêng vaät thaønh 5 phaàn cho 5 ngöôøi laøm tö höõu. Vin. ii. 171, nhoùm Tyø-kheo Assaji-Punabbasu ôû Kinägiri.

>0 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

chuû, coù theå tuøy yù ñi hay ôû. Chuùng toâi ñaõ choïn löïa moät thöôïng phoøng daønh cho Ñöùc Theá Toân. Ngoaøi ra, chuùng toâi ñaõ chia laøm boán phaàn nhö treân. Khoâng coøn ngoïa cuï naøo cho Tyø-kheo khaùch. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân ñeán choã Ñöùc Theá Toân ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ngoài lui qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Theá Toân moät caùch ñaày ñuû. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng roài baûo: - Boán phaàn ñaây laø vaät cuûa boán phöông Taêng, khoâng neân chia, khoâng neân ñem veà cho mình, khoâng neân mua baùn, cuõng chaúng phaûi vaät maø Taêng ñöôïc baùn, chaúng phaûi cuûa nhieàu ngöôøi cho ñeán moät ngöôøi ñöôïc quyeàn baùn. Neáu Taêng hay soá ñoâng ngöôøi hoaëc moät ngöôøi töï nhaäp vaøo cuûa mình, hoaëc chia, hoaëc mua baùn thì khoâng thaønh, töï nhaäp khoâng thaønh, chia khoâng thaønh, mua baùn khoâng thaønh, phaïm Thaâu-lan-giaù. Theá naøo laø vaät cuûa Taêng boán phöông?47 Taêng-giaø-lam vaø vaät cuûa Taêng-giaø-lam; phoøng vaø vaät cuûa phoøng. Ñaây laø phaàn thöù nhaát. Vaät cuûa boán phöông Taêng khoâng neân chia, khoâng neân nhaäp vaøo cuûa mình, khoâng neân mua baùn. Cho duø laø Taêng hay soá ñoâng ngöôøi, hay moät ngöôøi cuõng khoâng ñöôïc chia, khoâng ñöôïc nhaäp vaøo cuûa mình, khoâng ñöôïc mua baùn. Neáu Taêng hay soá ñoâng ngöôøi hoaëc moät ngöôøi, ñem chia, ñem veà cho mình hay soá ñoâng ngöôøi hoaëc moät ngöôøi, ñem chia, ñem veà cho mình hay mua baùn, thì khoâng thaønh phaân, khoâng thaønh cuûa mình, khoâng thaønh mua baùn, phaïm Thaâu-lan-giaù. Phaàn thöù hai, phaàn thöù ba cuõng nhö vaäy. Trong phaàn thöù tö, boâng traùi cho pheùp chia, hoaëc boâng hoa daâng leân Ñöùc Phaät, ngoaøi ra cuõng nhö treân.48 Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù Tyø-kheo laøm phoøng rieâng trong ñaát cuûa Taêng. Coù vò Thöôïng toïa Tyø-kheo khaùch ñeán, baûo: Daäy, nhöôøng choã Thöôïng toaï! Tyø-kheo kia traû lôøi: Khoâng daäy. Thöôïng toïa hoûi: Taïi sao? Tyø-kheo kia noùi: Ñaây laø phoøng rieâng cuûa toâi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Baûo vò aáy neân daäy ñi thì toát. Neáu khoâng daäy, baûo traû ñaát laïi cho Taêng. Khoâng coù lyù gì laáy ñaát cuûa Taêng laøm cuûa mình.

47. Boán vaät duïng thuoäc Töù phöông Taêng. Vin. ii. 170: Naêm thöù laø Töù phöông Taêng vaät khoâng ñöôïc chia cho caù nhaân: 1. ärämo ärämavatthu (Taêng-giaø-lam, vaø vaät thuoäc Taêng-giaø-lam: ñaát vöôøn chuøa vaø caây traùi caùc thöù trong vöôøn), 2. vihäro vihäravatthu (tinh xaù vaø vaät duïng thuoäc tinh xaù: chuøa vaø phoøng oác caùc thöù cuûa chuøa), >. mañco pīthan bhisi bibbohanam (giöôøng, gheá, ñeäm, goái caùc thöù), 4. lohakumbhī… (gheø, lu, noài,… caùc thöù), 5. valli, venu, muñjam, (daây y leo, tre, coû mu#ja,…) 48. Heát quyeån 50.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) >1

17. Tyø-Kheo Tri Söï Coù Tyø-kheo caát caùi thaát quaù voäi neân khoâng chaéc chaén. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Coù vò laïi kinh dinh moät caùi phoøng thaát maø suoát ñôøi khoâng xong. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Neáu laøm caùi nhaø laàu toát nhaát, laâu laém cuõng trong voøng möôøi hai naêm maø thoâi.49 Ngoaøi ra, tuøy theo lôùn nhoû maø quy ñònh. Coù vò laø ngöôøi xaây döïng50 cho neân taát caû thôøi xuaân, haï, ñoâng, chieám duïng phoøng trò söï thöôøng xuyeân cuûa Taêng. Phaät daïy: - Khoâng neân laøm nhö vaäy. Cho pheùp, sau ba thaùng haï, chia laïi töø Thöôïng toïa. Coù Tyø-kheo laøm ngöôøi xaây döïng chung cho caùc Taêng-giaø-lam, neân choã naøo cuõng nhaän phaàn phoøng cuûa mình. Ñöùc Phaät daïy, khoâng neân nhaän nhö vaäy. Neân nhaän moät nôi chín möôi ngaøy ñeå ôû. Taïi truù xöù ñoâng ngöôøi, vò laøm vieäc xaây caát kia truù ôû nhaø aên, nhaø aám, nhaø kinh haønh, kh- ieán cho khaùch Tyø-kheo khoâng coù choã ôû. Ñöùc Phaät daïy, - Khoâng neân ôû nhö vaäy. Neáu taàng döôùi saûnh ñöôøng laø choã ôû cuûa soá ñoâng ngöôøi thì neân ôû taàng treân. Neáu taàng treân saûnh ñöôøng laø choã ôû cuûa soá ñoâng ngöôøi thì neân ôû taàng döôùi. Coù vò chæ laøm vieäc xaây döïng nhoû nhö ñaép vaùch buøn, hoaëc vaù laïi, hoaëc san baèng ñaát, nhöng laïi ñoøi hoûi laøm tri söï. Ñöùc Phaät daïy, khoâng ñöôïc nhö vaäy. Coù vò sai sa-di, sai ngöôøi Taêng-giaø-lam, beøn coi mình tri söï. Phaät daïy, khoâng ñöôïc nhö vaäy. Coù vò laøm caùi phoøng nhoû, ñoøi hoûi caáp phoøng tri söï. Ñöùc Phaät daïy, khoâng ñöôïc nhö vaäy. Neáu phoøng ñöôïc laøm coù nhaän giöôøng daây, giöôøng caây, cho pheùp caáp cho phoøng tri söï. Coù vò laøm phoøng xaáu, ñoøi ñöôïc caáp phoøng tri söï. Ñöùc Phaät daïy, khoâng ñöôïc nhö vaäy. Neáu phoøng ñöôïc laøm coù ñuû caùc thöù trang hoaøng vaø xoâng höông, cho pheùp cho caáp phoøng tri söï. Coù Tyø-kheo tri söï, nhaän phoøng roài qua ñôøi. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát phoøng aáy thuoäc veà cuûa ai, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy, tuøy yù cuûa Taêng. Coù Tyø-kheo tri söï, sai ngöôøi baïch Taêng ñeå ñöôïc caáp phoøng. Tyø- kheo kia ñeán trong Taêng baïch. Taêng caáp phoøng roài, Tyø-kheo xaây caát kia

49. Nguõ phaàn 25 (T22n1421 tr.169a12): Tyø-kheo laøm doanh söï, chieám duïng phoøng tri söï quaù laâu, Phaät quy ñònh, laøm doanh söï, ñöôïc caáp phoøng Tyø-kheo doanh söï (tri söï), toái ña 12 naêm. Nhöng phaûi chôø Taêng laøm baïch nhò yeát-ma cho pheùp. 50. Kinh doanh nhaân , hay doanh söï Tyø-kheo hay Tyø-kheo tri söï cuûa Taêng. Xem ñoaïn sau, yeát-ma Taêng sai Tyø-kheo doanh söï. Cf. Vin.ii. 160: Cö só caát Giaø-lam cho Taêng, caàn ngöôøi giaùm ñoác xaây döïng. Phaät cho pheùp Taêng baïch nhò yeát-ma cöû ngöôøi laøm quaûn ñoác, töùc doanh söï Tyø-kheo, hay Tri söï Taêng. Pali: Navakammika.

>2 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

qua ñôøi. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát phoøng naøy neân giao cho ai. Ñöùc Phaät daïy, tuøy yù cuûa Taêng. Tyø-kheo tri söï sai ngöôøi trong Taêng xin caáp phoøng. Taêng caáp roài, Tyø-kheo sai (söù giaû) kia qua ñôøi. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát phoøng naøy neân giao cho ai. Ñöùc Phaät baûo, cho thaày tri söï ñoù. Tyø-kheo tri söï qua

ñôøi trong muøa haï an cö. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát phoøng naøy neân giao cho ai. Ñöùc Phaät daïy, tuøy yù cuûa Taêng. Coù Tyø-kheo laøm phoøng chöa lôïp, boû ñi. Tyø-kheo khaùch noùi vôùi cöïu Tyø-kheo raèng, haõy lôïp caùi phoøng naøy. Cöïu Tyø-kheo noùi: Ai caát thì ngöôøi ñoù lôïp. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy, cho pheùp, laøm phoøng coù gaùc lôùn vaø ñeïp nhaát cuõng trong voøng saùu naêm laø lôïp thaønh. Coøn loaïi phoøng nhoû hôn tuøy theo ñoù maø löôïng ñònh. Coù moät Tyø-kheo laøm phoøng, Tyø-kheo khaùc lôïp, hai Tyø-kheo tranh nhau ai söûa tröôùc, ai sau. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy ai laøm tröôùc thì söûa tröôùc. Coù hai Tyø-kheo cuøng nhau laøm phoøng, cuøng nhau tranh keû laøm tröôùc ngöôøi laøm sau. Ñöùc Phaät cho pheùp, cuøng nhau laøm thì Thöôïng toïa ôû tröôùc. Tyø-kheo tri söï, haï an cö, nhaän phoøng do mình söûa (ñeå ôû), roài laïi nhaän phoøng khaùc (ñeå ôû). Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Neân an cö nôi phoøng mình ñaõ söûa chöõa. Theá Toân ôû taïi Caâu-thieåm-di. Baáy giôø vua Öu-ñieàn laø baïn thaân haäu cuûa Baït-nan-ñaø, môøi Baït-nan-ñaø haï an cö taïi Caâu-thieåm-di. Baït-nan-ñaø nhaän lôøi an cö roài, nghe truù xöù an cö noï, Taêng nhaän ñöôïc nhieàu y vaät, lieàn ñeán nôi truù xöù ñoù moät thôøi gian ngaén, roài trôû laïi Caâu-thieåm-di. Vua Öu-ñieàn nghe, cô hieàm: Baït-nan-ñaø nhaän lôøi môøi cuûa toâi an cö roài. Nghe truù xöù noï Taêng an cö nhaän ñöôïc nhieàu y vaät, laïi ñeán nôi ñoù. Roài trôû laïi ñaây. Caùc Tyø-kheo nghe, ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu dieän leã saùt chaân roài ngoài lui qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy trình baøy ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng quôû traùch Baït Nan Ñaø Thích töû: - Taïi sao, nhaän lôøi môøi an cö taïi Caâu-thieåm-di roài nghe truù xöù noï, Taêng haï an cö nhaän ñöôïc nhieàu y vaät, laïi ñeán ñoù ôû moät thôøi gian roài veà laïi nôi ñaây? Duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Neáu Tyø-kheo naøo an cö nôi ñaây, nghe truù xöù noï Taêng an cö nhaän ñöôïc nhieàu y vaät maø ñeán ñoù ôû, töùc laø maát truù xöù naøy. ÔÛ nôi ñoù moät thôøi gian, trôû veà truù xöù naøy, laïi maát nôi truù xöù kia.51 Baáy giôø, phoøng xaù cuûa chuùng Taêng cuõ hö, coù cö só thöa: Neáu cho

51. Xem Phaàn iii, Ch. An cö.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) >>

pheùp, con seõ tu boå. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp baèng baïch nhò yeát-ma. Phaùp thöùc nhö sau: Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng yeát- ma,52 döïa theo söï vieäc treân taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng ñem phoøng naøy giao cho cö só teân... tu boå, Tyø-kheo... laøm ngöôøi doanh söï.5> Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng ñem phoøng naøy giao cho cö só teân... tu boå, Tyø-kheo... laøm doanh söï. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng ñem phoøng naøy giao cho cö só teân... tu boå, Tyø-kheo... laøm ngöôøi doanh söï thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. - Taêng ñaõ ñoàng yù ñem phoøng naøy giao cho cö só... tu boå, Tyø-kheo... laøm ngöôøi doanh söï roài. Taêng ñoàng yù

neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Baáy giôø Tyø-kheo doanh söï (tri söï) chöa chia phoøng, coù vieäc caàn ñi. Sau ñoù caùc Tyø-kheo chia phoøng. Tyø-kheo doanh söï kia khi trôû veà hoûi: Coù ñeå phoøng doanh söï cho toâi khoâng? Coù vò traû lôøi: Khoâng. Tyø-kheo doanh söï lieàn cô hieàm, traùch caùc Tyø-kheo: Toâi chöa chia phoøng, coù vieäc caàn ñi. Caùc vò sau ñoù laïi chia phoøng. Toâi coù coâng quaû trong naøy, sao khoâng chia phoøng cho toâi? Caùc Tyø-kheo khoâng bieát nhö vaäy coù thaønh chia hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy, thaønh. Nhöng neân ñôïi ngöôøi kia veà. Vò kia cuõng neân daën ngöôøi nhaän phoøng cho mình. Tyø-kheo doanh söï chöa chia phoøng, coù vieäc caàn ra ngoaøi, daën Tyø-kheo khaùc laáy phoøng cho mình maø khoâng noùi roõ phoøng naøo. Tyø- kheo kia xaây caát nhieàu choã, Tyø-kheo naøy khoâng bieát laáy phoøng naøo. Caùc Tyø-kheo chia phoøng roài, vò kia veà hoûi caùc Tyø-kheo: Chia phoøng chöa? - Chia roài. - Coù ñeå phoøng cho toâi khoâng? - Khoâng. Vò kia lieàn cô hieàm, traùch: Chöa chia phoøng, toâi coù vieäc caàn ñi; daën Tyø-kheo khaùc nhaän phoøng cho toâi. Toâi coù ñoùng goùp trong vieäc naøy, sao khoâng cho toâi phoøng? Caùc Tyø-kheo khoâng bieát nhö vaäy coù thaønh chia hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy, thaønh chia. Nhöng neân ñôïi ngöôøi kia veà. Ngöôøi kia cuõng neân chæ roõ phoøng naøo caàn nhaän. Tyø-kheo doanh söï kia laáy phoøng roài, sau ñoù khi chia phoøng theo thöù töï thì ñöôïc phoøng toát hôn, lieàn boû phoøng tröôùc. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy:

52. Yeát-ma Taêng sai, cöû Tyø-kheo doanh söï, hay tri söï Taêng. Xem cht. >> treân. 5>. Kinh doanh giaû , töùc doanh söï Tyø-kheo, hay tri söï Taêng. Xem cht. >> treân. Pali: Na- vakammika.

>4 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

- Khoâng neân laøm nhö vaäy. Neân töø Thöôïng toïa phaân chia, neáu khoâng coù ngöôøi laáy thì môùi cho. Tyø-kheo kia nghi, khoâng daùm boác vaøo chìa khoùa cöûa cuûa chuùng Taêng, hay caây gaäy, caùi khoen, caùi coïc, caùi chuoâi baèng xöông, baèng ñoàng, gheá ngoài taém. Ñöùc Phaät daïy cho pheùp caàm naém. Coù vò khoâng daùm töø truù xöù naøy di chuyeån caùc vaät ñeán truù xöù kia. Ñöùc Phaät daïy cho pheùp di chuyeån. 18. Chia chaùo Coù naêm phaùp khoâng neân sai vì Taêng chia chaùo; duø ñaõ sai cuõng khoâng ñöôïc chia: coù thieân vò, hay giaän hôøn, coù khieáp söï, ngu si, khoâng bieát ñaõ chia hay chöa. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng neân sai vì Taêng chia chaùo. Ñaõ sai, cuõng khoâng ñöôïc chia. Coù naêm phaùp neân sai vì Taêng chia chaùo: Khoâng coù thieân vò, khoâng hay giaän hôøn, khoâng coù khieáp sôï, khoâng ngu si, bieát ñaõ chia hay chöa chia. Coù naêm phaùp nhö vaäy neân sai vì Taêng chia chaùo. Neáu ñaõ sai thì khieán vì Taêng chia chaùo, chia tieåu thöïc, chia khö-xaø-ni,54 môøi ñi phoù trai, traûi ngoïa cuï, chia ngoïa cuï, chia y taém, chia y, caùi naøo caàn laáy, caùi naøo caàn cho. Sai Tyø-kheo söù, sai sa-di söù, taát caû cuõng nhö vaäy. Coù naêm phaùp vì Taêng chia chaùo vaøo ñòa nguïc nhanh nhö teân baén: coù aùi, coù nhueá, coù boá, coù si, khoâng bieát ñaõ chia chöa. Coù naêm phaùp nhö vaäy maø chia chaùo thì vaøo ñòa nguïc nhö teân baén. Coù naêm phaùp chia chaùo ñöôïc sinh leân coõi trôøi nhö teân baén: Khoâng aùi, khoâng nhueá, khoâng

boá, khoâng si, bieát ñaõ chia hay chöa. Coù naêm phaùp nhö vaäy vì Taêng chia chaùo thì sinh leân coõi trôøi nhanh nhö teân baén, cho ñeán sai sa-di söù cuõng nhö vaäy.

54. Thöùc aên loaïi cöùng

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) >5

PHAÀN 4: NEÂU DAÃN CAÙC SÖÏ VIEÄC: PHOØNG XAÙ, TAÏP SÖÏ, NGUÕ BAÙCH KEÁT TAÄP, THAÁT BAÙCH KEÁT TAÄP, ÑIEÀU ÑAÏT, TYØ NI TAÊNG NHAÁT

Chöông II: TAÏP SÖÏ

1. Baùt Theá Toân ôû taïi Ba-la-naïi, thì baáy giôø coù naêm Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ngoài lui qua moät beân, baïch Phaät chuùng con neân thoï trì loaïi baùt naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp thoï trì baùt ca-la, baùt xaù-la.55 Baáy giôø, coù Tyø-kheo vaøo trong Taêng thoï thöïc maø khoâng coù bình baùt. Ñöùc Phaät daïy: - Vò ngoài caïnh neân cho. Neáu trong Taêng coù hai loaïi baùt naøy thì neân cho möôïn. Baáy giôø, coù Tyø-kheo bò raén phun noïc ñoäc trong baùt, khoâng röûa maø duøng ñeå aên. AÊn xong bò beänh. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân khoâng röûa baùt maø ñöïng thöùc aên ñeå aên. Cho pheùp, röûa baùt roài môùi ñöïng ñoà aên. 2. Dao Caùc Tyø-kheo toùc daøi. Phaät cho pheùp caïo. Hoaëc töï caïo, hoaëc nhôø ngöôøi caïo. Caàn dao caïo, cho pheùp saém. Coù vò duøng vaät baùu laøm caùn dao. Ñöùc Phaät daïy, khoâng ñöôïc duøng vaät baùu. Cho pheùp, duøng ñoàng, thieác ñeå laøm. Coù vò ñeå dao traàn, khoù caát giöõ. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm bao dao. Coù vò duøng vaät baùu ñeå laøm. Ñöùc Phaät daïy khoâng ñöôïc duøng vaät baùu ñeå laøm. Cho pheùp, duøng xöông, ngaø voi, ñoàng, saét, baïch laïp, chì, thieác, coû xaù-la, truùc, tre, caây ñeå laøm. Coù vò sôï khua ñoäng bao dao laøm hö löôõi dao, Phaät cho duøng vaät mòn ñeå ngaên, nhö loâng, nhö kíp boái, nhö da choù. Neáu sôï rôi, neân duøng sôïi daây buoäc dính laïi. Neáu caàm nôi tay, khoù giöõ; neân duøng caùi ñaõy ñeå ñöïng. Ñöïng trong ñaõy bò rôi ra, neân duøng caùi daây buoäc mieäng

55. Hai loaïi baùt: ca-la ; xaù-la . Nguõ phaàn 26 (T22n1421 tr.170a02): Cho pheùp ba loaïi baùt: Baùt saét , baùt saønh , baùt toâ-ma Pali, Vin. iii. 24>, hai loaïi baùt: Baùt baùt saét vaø baùt saønh (dve pattā ayopatto mattikāpatto).

>6 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

ñaõy laïi. Neáu caàm ñi, sôï rôi maát, neân duøng sôïi daây buoäc nôi vai. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo duøng dao. Dao bò cuoán laïi. Cho pheùp maøi 56 treân tay. Neáu vaãn cuoán, thì neân maøi treân ñaù. Tay caàm ñaù, sôï maát; neân ñöïng trong tuùi dao. Neáu dao luït, neân goït.57 Hoaëc mình töï goït hay nhôø ngöôøi goït. Coù vò caàn dao ñeå goït.58 Ñöùc Phaät cho pheùp. 3. Raâu-Toùc-Moùng Tyø-kheo caïo toùc sôï toùc rôi treân y. Ñöùc Phaät cho pheùp saém ñoà ñeå höùng toùc. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát laøm nhö theá naøo? Ñöùc Phaät cho pheùp beän baèng tre; hoaëc uoán goã laøm caùi vaønh roài caùng laù caây leân. Hoaëc duøng moät trong möôøi loaïi y ñeå laøm ñoà

höùng toùc. Coù vò ñeå ñoà höùng toùc döôùi ñaát neân khi ñeå leân ñaàu goái ñeå höùng, buøn, ñaát lang baån y. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Cho pheùp duøng sôïi daây buoäc treân ñaàu caây truï. Tyø-kheo loâng muõi daøi. Phaät cho pheùp nhoå. Hoaëc töï mình nhoå hay nhôø ngöôøi nhoå. Coù vò caàn nhíp, Ñöùc Phaät cho pheùp saém. Coù vò duøng vaät baùu laøm. Phaät daïy, khoâng ñöôïc duøng vaät baùu laøm maø neân duøng xöông, ngaø voi, ñoàng, saét, baïch laïp, chì, thieác ñeå laøm. Ñaàu nhíp bò söùt, neân bao baèng saét. Caàm tay, khoù giöõ gìn, cho pheùp ñeå trong bao cuûa dao caïo toùc. Moùng tay cuûa caùc Tyø-kheo daøi. Phaät cho pheùp caét. Hoaëc töï mình caét hay nhôø ngöôøi caét. Coù vò caàn dao ñeå caét moùng tay, Phaät cho pheùp saém. Coù vò duøng vaät quyù baùu ñeå laøm. Phaät daïy, khoâng ñöôïc duøng vaät quyù baùu ñeå laøm. Cho pheùp duøng ñoàng hay saét ñeå laøm. Caàm nôi tay, kho giöõ. Phaät cho pheùp duøng oáng nhöïa ñeå ñöïng. Coù vò duøng vaät quyù baùu ñeå laøm oáng. Phaät daïy, khoâng ñöôïc duøng vaät quyù baùu ñeå laøm maø neân duøng ñoàng, saét, baïch laïp, chì, thieác, tre hay caây ñeå laøm. Sôï trong oáng rôi ra neân nheùt mieäng oáng laïi. Coù vò duøng ñoà quyù baùu ñeå nheùt. Phaät daïy, khoâng ñöôïc duøng ñoà quyù maø neân duøng ñoàng, thieác, baïch laïp, chì, keûm, tre, caây ñeå laøm. Neáu sôï ñeå rieâng moät choã bò rôi maát thì neân ñeå chung trong ñaõy cuûa dao. Baáy giôø, coù Tyø-kheo moùng tay daøi, ñeán nhaø baïch y. Tyø-kheo naøy töôùng maïo xinh ñeïp, phuï nöõ baïch y thaáy lieàn ñeå yù vaø noùi vôùi Tyø-kheo raèng, toâi cuøng thaày laøm vieäc nhö vaäy, nhö vaäy. Tyø-kheo noùi, ñaïi tyû ñöøng noùi nhö vaäy. Phaùp cuûa chuùng toâi khoâng coù vieäc aáy. Ngöôøi phuï nöõ noùi, neáu thaày khoâng laøm theo lôøi cuûa toâi, toâi seõ töï laáy moùng tay caøo nôi maét, nôi thaân coù thöông tích, roài khi choàng toâi veà toâi noùi laø thaày baûo toâi laøm

56. Ma ; maøi, ôû ñaây hieåu laø vuoát cho thaúng. 57. Quaùt , goït; ôû ñaây hieåu laø maøi. 58. Duøng hai dao - goït" nhau, lieác hay maøi vaøo nhau.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) >7

vieäc nhö vaäy, nhö vaäy, toâi khoâng chòu laøm, thaày lieàn laáy moùng tay caøo nôi maët, nôi thaân toâi, thöông tích ñeán nhö vaäy. Tyø-kheo nghe noùi nhö vaäy lieàn hoaûng sôï, chaïy voäi vaøng ra khoûi nhaø. Trong khi Tyø-kheo vöøa chaïy ra khoûi nhaø thì ngöôøi choàng cuõng vöøa töø ngoaøi veà laïi nhaø. Ngöôøi phuï nöõ kia lieàn töï laáy moùng tay caøo vaøo thaân vaøo maët noùi vôùi ngöôøi choàng raèng Tyø-kheo baûo em laøm vieäc nhö vaäy, nhö vaäy, em khoâng ñoàng yù. Tyø-kheo lieàn caøo vaøo maët vaøo thaân em neân coù thöông tích nhö vaäy. Ngöôøi choàng lieàn ñuoåi theo baét Tyø-kheo vaø noùi: - OÂng muoán phaïm vôï toâi. Vôï toâi khoâng ñoàng yù, oâng caøo vaøo maët vaøo mình vôï toâi coù thöông tích, laø sao? Tyø-kheo traû lôøi: - Naøy cö só, oâng ñöøng noùi nhö vaäy. Phaùp cuûa chuùng toâi khoâng coù laøm vieäc aáy. Ngöôøi choàng lieàn noùi: - Taïi sao oâng baûo toâi ñöøng noùi nhö vaäy? Moùng tay cuûa oâng daøi nhö vaäy kia maø! Noùi xong, ngöôøi choàng lieàn ñaùnh Tyø-kheo gaàn cheát. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñeå moùng tay daøi. Nhoùm saùu Tyø-kheo caét moùng tay quaù saùt,

khieán cho chaûy maùu. Phaät daïy, khoâng ñöôïc caét nhö vaäy. Coù vò caét moùng tay nhö hình baùn nguyeät. Phaät daïy, khoâng ñöôïc caét nhö vaäy. Coù vò caét moùng tay nhoïn treân ñaàu. Phaät daïy, khoâng ñöôïc caét nhö vaäy. Coù vò maøi moùng tay cho saùng. Phaät daïy, khoâng ñöôïc maøi nhö vaäy. Coù vò nhuoäm moùng tay thaønh maøu saéc. Phaät daïy, khoâng ñöôïc nhuoäm nhö vaäy. Ñöùc Phaät laïi noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Caùc oâng laø nhöõng ngöôøi ngu si, traùnh nhöõng ñieàu ta cheá caám naøy, ñeå roài laøm bao nhieâu ñieàu khaùc. Cho pheùp caùc Tyø-kheo caét moùng tay vöøa gaàn ngoaøi da. Phaät noùi, daøi nhaát baèng haït luùa laø neân caét. Nhoùm saùu Tyø-kheo duøng keùo xeùn raâu toùc. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò caïo toùc maø khoâng caïo raâu. Ñöùc Phaät daïy neân caïo caû raâu toùc. Coù vò caïo raâu maø khoâng caïo toùc. Ñöùc Phaät daïy neân caïo caû raâu toùc. Coù vò nhoå toùc, Phaät daïy, khoâng ñöôïc nhoå. Coù vò chöøa toùc. Phaät daïy, khoâng ñöôïc ñeå nhö vaäy. Coù vò vuoát raâu meùp cho cong leân. Phaät daïy, khoâng ñöôïc vuoát nhö vaäy. - Caùc oâng laø nhöõng ngöôøi ngu si, traùnh nhöõng ñieàu ta ñaõ cheá caám naøy, ñeå roài laøm bao nhieâu vieäc khaùc. Töø nay veà sau, raâu toùc neân caïo

>8 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

heát. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát toùc daøi bao nhieâu thì neân caïo. Ñöùc Phaät daïy daøi nhaát laø hai ngoùn tay, hoaëc hai thaùng caïo moät laàn, ñoù goïi laø daøi nhaát. Nhoùm saùu Tyø-kheo chaûi raâu toùc. Ñöùc Phaät daïy khoâng neân chaûi nhö vaäy. Coù vò duøng daàu thoa vaøo toùc. Phaät daïy, khoâng ñöôïc thoa nhö vaäy. Nhoùm saùu Tyø-kheo keû mí con maét. Caùc cö só thaáy, cô hieàm noùi, - Sa-moân Thích töû muoán nhieàu khoâng nhaøm chaùn, maø töï xöng mình bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Gioáng nhö ngöôøi baïch y! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc keû mí maét nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo bò beänh maét, Ñöùc Phaät cho pheùp nhoû caùc loaïi thuoác. 4. Trang Söùc Nhoùm saùu Tyø-kheo duøng göông soi maët hoaëc soi maët döôùi nöôùc, hay duøng vaät maøi cho coù aùnh saùng ñeå soi maët. Caùc cö só thaáy cô hieàm, noùi: Sa-moân Thích töû nhieàu loøng ham muoán khoâng bieát nhaøm chaùn, maø töï xöng laø mình bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp, trong khi soi göông gioáng nhö ngöôøi baïch y? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù Tyø-kheo bò moïc muït nôi maët, Ñöùc Phaät cho pheùp caùc Tyø-kheo khaùc xöùc thuoác giuøm. Neáu moät mình ôû trong phoøng, Ñöùc Phaät cho pheùp duøng kieáng soi maët ñeå xöùc thuoác. Coù Tyø-kheo trau chuoát thaân, trau chuoát toùc. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù Tyø-kheo nhoå nöôùc boït vaøo mình roài chaø xaùt. Ñöùc Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò taém röûa nôi choã ñaát troáng, caùc cö só thaáy, cô hieàm noùi: Sa- moân Thích töû ham muoán nhieàu khoâng nhaøm chaùn, maø töï xöng laø mình bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp, trong khi taém röûa nôi choã ñaát troáng nhö baïch y! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy, Khoâng ñöôïc taém nhö vaäy. Coù Tyø-kheo nghó, töï ñaám vaøo vai, vaøo caùnh tay, cho noù nôû to ñeïp. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù Tyø-kheo boâi höông vaøo mình cho thôm. Phaät baûo,

khoâng ñöôïc nhö vaäy. Tyø-kheo lo ngaïi thaân mình hoâi haùm vì moà hoâi, Ñöùc Phaät cho pheùp duøng dao ñeå naïo moà hoâi. Coù vò duøng vaät baùu laøm. Phaät daïy, khoâng ñöôïc duøng vaät baùu ñeå laøm maø neân duøng xöông, ngaø voi, ñoàng, thieác, saét, keõm, coû xaù la, tre, caây ñeå laøm. Nhoùm

saùu Tyø-kheo laøm dao naïo moà hoâi, caùi ñaàu gioáng nhö dao caïo toùc, khi naïo moà hoâi, loâng trong ngöôøi cuõng ñöùt luoân. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy, cuõng khoâng neân caát chöùa dao nhö vaäy. Coù Tyø-kheo bò beänh gheû lôû, duøng thuoác boät thoâ ñeå röûa neân bò ñau. Ñöùc Phaät daïy, cho pheùp duøng thuoác boät thöù mòn, hoaëc laø buøn mòn, hoaëc luïa laø, hoaëc boâng hay traùi, tuyø theo söï thích hôïp vôùi thaân ngöôøi beänh, cho pheùp ngöôøi röûa gheû duøng ñeå trò caùc loaïi gheû, cho ñeán beänh hoâi moà hoâi. Nhoùm saùu Tyø-kheo ñeo hoa tai. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Nhoùm saùu Tyø-kheo gaén haït chaâu treân vaønh tai. Phaät baûo, khoâng ñöôïc nhö vaäy. Nhoùm saùu Tyø-kheo ñeo khoen tai. Phaät baûo, khoâng ñöôïc nhö vaäy. Nhoùm saùu Tyø-kheo duøng laù ña-la, hoaëc chì hoaëc thieác laøm caùi voøng caêng lôùn loã tai. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Nhoùm saùu Tyø- kheo quaán thuyø tai laïi. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò laøm daây löng baèng chì. Phaät daïy, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò ñeo anh laïc quanh coå. Phaät daïy, khoâng ñöôïc ñeo nhö vaäy. Coù vò ñeo xuyeán nôi tay chaân. Phaät daïy, khoâng ñöôïc ñeo nhö vaäy. Caùc vò kia ñeo khoen59 nôi ngoùn tay. Phaät daïy, khoâng ñöôïc ñeo nhö vaäy. Coù vò duøng chæ naêm maøu buoäc nôi naùch, nôi löng, nôi caùnh tay. Phaät daïy, khoâng ñöôïc buoäc nhö vaäy. Coù vò ñeo nhaãn.60 Phaät daïy, khoâng ñöôïc ñeo nhö vaäy. 5. Thaàn Bieán Thò Ñaïo Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông xaù. Baáy giôø, Luïc sö ngoaïi ñaïo cuøng ñeä töû ôû chung vôùi nhau. Baát-lan Ca-dieáp61 cuøng chín vaïn ñeä töû. Maït-khö-la Cuø-xa-la62 cuøng taùm vaïn ñeä töû. Cöù nhö vaäy giaûm daàn cho ñeán Ni-kieàn Töû6> cuøng boán vaïn ngöôøi. Khi aáy taïi thaønh Vöông xaù, coù tröôûng giaû laø ñeä töû cuûa Luïc sö nhaän ñöôïc moät khuùc goã chieân ñaøn, duøng laøm caùi bình baùt ñöïng trong caùi ñaõy baèng vaät baùu, treo leân caây truï bieåu cao tröôùc saân, cuøng vôùi lôøi coâng boá: Neáu trong thaønh Vöông xaù naøy coù Sa-moân, Baø-la-moân laø A-la-haùn coù ñaïi thaàn löïc, thì cöù laáy chieác baùt naøy ñi. Khi aáy Phuù-lan64 Ca-dieáp ñeán choã oâng tröôûng giaû noùi:

59. Hoaøn , khoen hay khaâu, khaùc vôùi nhaãn. Xem döôùi. 60. Chæ aán; Pali angulimuddikā, nhö khaâu hay khoen ñeo nôi ngoùn tay, nhöng coù hình töôïng tröng laøm tín vaät. 61. Baát-lan Ca-dieáp. Xem Phaàn iii Ch. i & cht. 76. 62. Maït-khö-la Cuø-xa-la . Caùc ñoaïn tröôùc phieân aâm laø Maït-khö-leâ Cuø-xa-li. Xem Phaàn iii Ch. i & cht. 76. 6>. Danh saùch saùu toâng sö ngoaïi ñaïo. Xem Phaàn iii Ch. i & cht. 76. 64. Phuù-lan , treân kia aâm laø Baát-lan. Xem cht. 7.

- Toâi laø A-la-haùn coù ñaïi thaàn löïc. Xöùng ñaùng thoï trì chieác baùt cuøng vôùi ñaõy. Haõy laáy cho toâi. OÂng tröôûng giaû noùi: - Neáu oâng laø A-la-haùn coù ñaïi thaàn löïc thì toâi cho oâng. OÂng haõy leân maø laáy. Vò kia muoán laáy nhöng khoâng caùch naøo laáy ñöôïc. Baáy giôø, Maït- khö-la Cuø-xa-la, A-di-ñaàu Xí-xaù-khaâm-baø-la, Ba-cuø Ca-chieân-dieân, San-ñaâu Tyø-la-tra Töû, Ni-kieàn-ñaø Nhaõ-ñeà Töû, ñeàu ñeán choã tröôûng giaû noùi: - Toâi laø A-la-haùn coù ñaïi thaàn löïc. Xöùng ñang thoï trì chieác baùt cuøng vôùi ñaõy. Haõy laáy cho toâi. OÂng tröôûng giaû noùi: - Neáu oâng laø A-la-haùn coù ñaïi thaàn löïc thì toâi cho oâng. OÂng haõy leân maø laáy. Caùc vò kia muoán laáy maø khoâng caùch naøo laáy ñöôïc. Baáy giôø, Taân-ñaàu-loâ,65 Ñaïi Muïc-lieân, cuøng ngoài treân moät hoøn ñaù lôùn. Taân-ñaàu-loâ noùi vôùi Muïc-lieân: - Thaày laø A-la-haùn coù thaàn tuùc, ñaõ ñöôïc Ñöùc Theá Toân thoï kyù vaøo haïng nhaát. Thaày coù theå ñeán ñoù ñeå laáy. Muïc-lieân noùi: - Toâi chöa töøng hieän thaàn tuùc tröôùc ngöôøi baïch y. Thaày cuõng laø A- la-haùn coù ñaïi thaàn löïc, ñaõ ñöôïc Ñöùc Theá Toân thoï kyù cho laø sö töû hoáng vaøo haøng toái thöôïng baäc nhaát.66 Thaày coù theå ñeán ñoù laáy. Khi Taân-ñaàu-loâ nghe Muïc-lieân noùi roài, lieàn cuøng vôùi hoøn ñaù vuït mình leân hö khoâng, bay quanh thaønh Vöông-xaù baûy voøng. Ngöôøi trong nöôùc thaáy, sôï ñaù rôi neân laán nhau chaïy troán. Baáy giôø, oâng tröôûng giaû kia töø treân laàu gaùc, nhìn thaáy Taân-ñaàu-loâ ôû treân hö khoâng, lieàn chaép tay kính leã, thöa: - Laáy chieác baùt ñi, Taân-ñaàu-loâ! Taân-ñaàu-loâ lieàn laáy chieác baùt. OÂng tröôûng giaû laïi noùi: - Xin döøng laïi moät chuùt, Taân-ñaàu-loâ! Taân-ñaàu-loâ lieàn döøng laïi moät chuùt. OÂng tröôûng giaû töï tay laáy baùt vaø ñöïng ñaày thöùc aên ngon boå daâng cho Taân-ñaàu-loâ. Taân-ñaàu-loâ nhaän laïi chieác baùt, trôû laïi duøng thaàn tuùc löïc nöông nôi hö khoâng maø ñi. Caùc Tyø- kheo nghe chuyeän, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Taân-ñaàu-loâ: Sao laïi hieän thaàn thoâng

65. Taân-ñaàu-loâ ; Pali, Vin. ii. 111, Pittola-Bhāradvāja. 66. Cf. A. ii. 2>. Cf. A-la-haùn cuï ñöùc kinh, T02, tr. 8>1.

tröôùc ngöôøi baïch y? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ngoài lui qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, bieát maø vaãn hoûi Taân-ñaàu-loâ: - Thaày coù hieän thaàn tuùc tröôùc ngöôøi baïch y khoâng? - Kính baïch Ñöùc Theá Toân! thaät coù. Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Taân-ñaàu-loâ: - Thaày laøm vieäc sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Taïi sao ñoái tröôùc ngöôøi baïch y maø hieän thaàn tuùc? Gioáng nhö daâm nöõ vì nöûa ñoàng tieàn maø trình dieän tröôùc moïi ngöôøi. Thaày cuõng nhö vaäy, vì chieác baùt baèng goã khoâng ñaùng gì maø ñoái tröôùc baïch y hieän thaàn tuùc. Phaät daïy: - Khoâng neân ñoái tröôùc baïch y hieän thaàn tuùc. Neáu hieän, phaïm Ñoät- kieát-la. Tyø-kheo khoâng neân chöùa

caát baùt baèng chieân-ñaøn. Neáu chöùa thì seõ trò nhö phaùp.67 Neáu nhaän ñöôïc baùt ñaõ laøm thaønh thì neân phaù ra chia cho caùc Tyø-kheo laøm thuoác trò maét. Baáy giôø, caùc ngoaïi ñaïo nghe Sa-moân Cuø-ñaøm caám caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc hieän thaàn tuùc tröôùc ngöôøi baïch y. Beøn nghó, - Ñieàu maø Sa- moân aáy caám cheá thì troïn ñôøi khoâng ai phaïm. Nay chuùng ta coù theå ñeán choã hoï noùi: "Naøy Sa-moân Cuø-ñaøm, caùc oâng töï xöng laø ñaéc A-la-haùn, chuùng toâi cuõng laø A-la-haùn. Caùc oâng töï xöng laø coù thaàn tuùc, chuùng toâi cuõng coù thaàn tuùc. Caùc oâng töï xöng laø ñaïi trí tueä, chuùng toâi cuõng coù ñaïi trí tueä. Nay chuùng ta coù theå cuøng hieän thaàn löïc, phaùp thöôïng nhaân. Neáu Sa-moân Cuø-ñaøm hieän moät phaùp thöôïng nhaân, thì chuùng toâi seõ hieän hai. Neáu hieän hai chuùng toâi seõ hieän boán. Sa-moân Cuø-ñaøm hieän boán phaùp thöôïng nhaân, thì chuùng toâi seõ hieän taùm. Neáu hieän taùm thì chuùng toâi seõ hieän möôøi saùu. Neáu hieän möôøi saùu chuùng toâi seõ hieän ba möôi hai. Neáu hieän ba möôi hai chuùng toâi seõ hieän saùu möôi boán. Neáu Sa-moân hieän taêng leân, chuùng toâi cuõng seõ hieän taêng gaáp ñoâi." Caùc ngoaïi ñaïo ñi khaép moïi nôi ôû trong thaønh, tuyeân truyeàn noùi: Sa-moân Cuø-ñaøm töï xöng laø coù thaàn löïc, thì chuùng toâi cuõng coù thaàn löïc. Töï xöng coù ñaïi trí tueä, thì chuùng toâi cuõng coù ñaïi trí tueä. Nay chuùng toâi muoán cuøng Sa-moân Cuø-ñaøm thi ñaáu hieän thaàn löïc, phaùp thöôïng nhaân. Neáu Sa- moân Cuø-ñaøm hieän moät, chuùng toâi seõ hieän hai, tuøy theo Sa-moân

67. Pali, Vin.ii. 112: Na...dārupatto dhāretabbo. Yo dhāreyya, āpatti dukkanassa, - khoâng ñöôïc thoï trì baùt goã. Ai thoï trì, phaïm Ñoät-kieát-la.

Cuø-ñaøm hieän nhieàu hay ít, chuùng toâi cuõng seõ hieän gaáp boäi.68 Trong thaønh Vöông xaù coù moät choã ñaát baèng phaúng vaø raát roäng. Caùc tröôûng giaû ñem nhieàu hoa höông, anh laïc, kyõ nhaïc, traøng phan, thöùc aên, y phuïc, thuoác men, ngoïa cuï ñeán cuùng döôøng cho Baø-giaø-baø69cuûa ngoaïi ñaïo taïi ñaây. Baáy giôø, coù tröôûng giaû noï muoán laáy hoa ñeå cuùng döôøng ngoaïi ñaïo, ñöa tay vaøo ñeå laáy thì laïi khoâng laáy ñöôïc. Muoán laáy höông anh laïc, traøng phan, kyõ nhaïc, aåm thöïc, y phuïc, thuoác men, ngoïa cuï ñeå cuùng, baøn tay vöøa ñöa vaøo ñeå laáy thì cuõng khoâng laáy ñöôïc. Trong khi aáy, coù vò tröôûng giaû kia muoán laáy hoa ñeå cuùng döôøng Phaät thì ñöa tay vaøo laáy khoâng coù gì trôû ngaïi. Nhö vaäy, tuøy yù oâng tröôûng giaû muoán laáy baát cöù thöù gì, cho ñeán thuoác men, ngoïa cuï ñeå cuùng cuõng ñeàu khoâng trôû ngaïi. OÂng tröôûng giaû lieàn khôûi yù nghó: Hy höõu thay! Theá Toân coù ñaïi thaàn löïc nhö vaäy. OÂng lieàn baïch Phaät: - Cuùi xin Ñöùc Theá Toân cuøng ñaïi Tyø-kheo Taêng nhaän lôøi môøi thoï thöïc cuûa con vaøo ngaøy mai. Ñöùc Theá Toân im laëng nhaän lôøi. OÂng tröôûng giaû bieát Ñöùc Theá Toân im laëng nhaän lôøi roài, lieàn ñeán tröôùc kính leã saùt chaân Phaät roài caùo lui. Veà ñeán nhaø, trong ñeâm, chuaån bò moïi thöùc aên ngon boå roài, saùng ngaøy oâng tröôûng giaû ñeán baùo giôø. Ñöùc Theá Toân ñaép y böng baùt cuøng ñaïi Tyø-kheo Taêng moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò ñeán nhaø oâng tröôûng giaû. Khi Ñöùc

Theá Toân böôùc ñi, nôi daáu chaân coù ñaïi thaàn löïc khieán chö thieân treân hö khoâng duøng hoa trôøi maïn-ñaø-la, höông chieân ñaøn, maït höông, hoa öu- baùt-la, hoa baùt-ñaàu-ma, hoa caâu-maâu-ñaàu, hoa phaân-ñaø-lôïi raûi nôi daáu chaân Ñöùc Phaät vaø troåi kyõ nhaïc coõi trôøi ca tuïng taùn thaùn Phaät. Vò tröôûng giaû ñi theo sau Ñöùc Theá Toân vôùi yù nghó: AÂm thanh naøy laø töø döôùi ñaát phaùt ra hay töø treân trôøi ñöa laïi? Tröôûng giaû ngöûa nhìn leân hö khoâng, töø xa thaáy hoa trôøi maïn-ñaø-la cho ñeán hoa phaân-ñaø-lôïi, vaø kyõ nhaïc coõi trôøi cuõng töø trong hö khoâng beøn nghó: AÂm thanh naøy khoâng phaûi töø döôùi ñaát maø laø töø treân khoâng ñöa laïi. Ñöùc Theá Toân ñeán nhaø oâng tröôûng giaû, an toïa nôi choã ngoài. Baáy giôø, caùc ngoaïi ñaïo nghe vieäc naøy, lieàn nghó: OÂng tröôûng giaû naøy xöa nay thöôøng cuùng döôøng cho chuùng ta, nay taïi sao laïi thænh Phaät vaø Taêng ñeán cuùng döôøng? Chuùng ta coù theå ñeán khieán cho oâng ta khoâng ñuû choã vaø thöùc aên ñeå theát ñaõi! Nghó xong caùc ngoaïi ñaïo lieàn cuøng quyeán thuoäc ñeán nhaø oâng tröôûng giaû. Ngöôøi giöõ cöûa thaáy caùc ngoaïi ñaïo cuøng quyeán thuoäc ñeán, lieàn vaøo thöa vôùi oâng tröôûng giaû:

68. Xem Tröôøng A-haøm 11, kinh 15 - A-naäu-di" (T01, tr.67c). Cf. D. 24. Pānikasutta.
69. Baø-giaø-baø , phieân aâm (Pali: Bhagav ā), Theá Toân.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 4>

- Thöa oâng chuû, caùc ngoaïi ñaïo cuøng quyeán thuoäc ñeán, cho vaøo hay khoâng? OÂng tröôûng giaû noùi: Ñöøng cho vaøo. Ñöùc Phaät baûo oâng tröôûng giaû: - Neân cho hoï vaøo. OÂng tröôûng giaû baïch Phaät: - Ngoaïi ñaïo ñoâng ngöôøi. Choã nôi chaät heïp, sôï khoâng dung heát. Ñöùc Phaät daïy: - Cöù môøi vaøo, nhöôøng nhau thì ñuû. OÂng tröôûng giaû laïi noùi: - Ngoaïi ñaïo ñoâng ngöôøi, choã ngoài coù haïn, thöùc aên coù haïn, chæ ñuû cuùng Phaät vaø moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò Taêng, sôï khoâng ñuû. Ñöùc Phaät noùi vôùi oâng tröôûng giaû: - Cöù môøi vaøo. Nhöôøng nhau thì thöùc aên seõ ñuû. Ñöùc Theá Toân duøng thaàn tuùc löïc khieán cho maët ñaát trôû thaønh baèng phaúng, roäng lôùn. Nhìn veà phöông Ñoâng, voâ soá traêm ngaøn toøa cao töï nhieân xuaát hieän. Phöông Nam, Taây, Baéc cuõng laïi nhö vaäy. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân cuøng moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø-kheo Taêng, cuøng caùc ngoaïi ñaïo ñeàu ñuû choã ngoài. OÂng tröôûng giaû tröng baøy caùc thöùc aên ngon boå cuùng döôøng Ñöùc Phaät, Tyø-kheo Taêng vaø caùc ngoaïi ñaïo, taát caû ñeàu ñaày ñuû. Phaät aên xong, caát baùt. OÂng tröôûng giaû laáy chieác gheá thaáp, ngoài tröôùc Ñöùc Phaät. Ñöùc Theá Toân vì oâng tröôûng giaû duøng voâ soá phöông tieän noùi phaùp, giaùo hoùa, khieán ñöôïc hoan hyû. Noùi phaùp xong, Ñöùc Phaät töø choã ngoài caùo lui. Baáy giôø caùc ngoaïi ñaïo cuøng quyeán thuoäc ñeàu ñeán choã vua Bình- sa, chaép tay treân ñaàu, noùi: - Caàu nguyeän cho vua thöôøng thaéng. Roài taâu: - Sa-moân Cuø-ñaøm töï noùi laø A-la-haùn, chuùng toâi cuõng laø A-la-haùn. Sa-moân Cuø-ñaøm töï noùi coù thaàn thoâng, chuùng toâi cuõng coù thaàn thoâng. Sa-moân Cuø-ñaøm töï xöng coù ñaïi trí tueä, chuùng toâi cuõng coù ñaïi trí tueä. Nay chuùng toâi muoán cuøng Sa-moân Cuø-ñaøm thi ñua veà thaàn löïc vaø phaùp thöôïng nhaân xem thöû ai hôn. Neáu

Sa-moân Cuø Ñam hieän moät, chuùng toâi seõ hieän hai, cöù nhö vaäy tuøy Sa-moân Cuø-ñaøm hieän nhieàu hay ít, thì chuùng toâi seõ hieän gaáp boäi hoï. Thöa ñaïi vöông, nay chuùng toâi muoán cuøng Sa- moân Cuø-ñaøm thi ñua veà hieän thaàn löïc vaø phaùp thöôïng nhaân. Baáy giôø, vua Bình-sa ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ngoài lui qua moät beân, ñem söï vieäc vöøa roài baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá

44 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Toân vaø thöa: - Cuùi xin Ñöùc Theá Toân cuøng ngoaïi ñaïo thi ñua veà hieän thaàn löïc vaø phaùp thöôïng nhaân. Ñöùc Theá Toân noùi vôùi vua: - Thoâi, ñuû roài! Nhö lai töï bieát thôøi, Khi naøo caàn hieän thì seõ hieän. Haõy laøm theo ñieàu vua muoán. Saùng mai Nhö Lai seõ ra ñi. Saùng ngaøy, Ñöùc Theá Toân cuøng ñaïi Tyø-kheo chuùng töø thaønh Vöông- xaù ra ñi. Vua Bình-sa duøng naêm traêm coå xe chôû caùc thöùc aên ngon boå theo sau Ñöùc Theá Toân. Caùc ngoaïi ñaïo nghe Ñöùc Theá Toân saùng sôùm töø thaønh Vöông-xaù ra ñi, lieàn noùi: - Sa-moân Cuø-ñaøm khoâng coù theå cuøng chuùng ta thi ñua thaàn thoâng neân ñaõ ra ñi. Vua Bình-sa duøng naêm traêm chieác xe chôû thöùc aên ngon boå laø cho chuùng ta chöù khoâng phaûi laø cho Sa-moân Cuø-ñaøm. Nay chuùng ta coù theå ñeán choã maø Cuø-ñaøm ñi ñeán ñeå noùi vôùi Cuø-ñaøm cuøng chuùng ta thi thoá thaàn löïc vaø phaùp thöôïng nhaân. Caùc ngoaïi ñaïo lieàn ñi theo sau Ñöùc Theá Toân. Vua Bình-sa nghe Ñöùc Phaät cuøng moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø-kheo sôùm ñaõ töø thaønh Vöông-xaù ra ñi, vua cuøng taùm möôi boán ngaøn tuøy tuøng cuõng ñi theo sau Ñöùc Theá Toân. Phaïm Thieân Vöông, Thích Ñeà-hoaøn Nhaân, Töù thieân vöông, voâ soá chö thieân, traêm ngaøn ñaïi chuùng cuõng tuøy tuøng Ñöùc Theá Toân. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ñeán thaønh Öu-thieàn. Vua thaønh Öu-thieàn teân laø Ba-la-thuø-ñeà.70 Caùc ngoaïi ñaïo nöôùc Ma-kieät, vaø caùc ngoaïi ñaïo thaønh Öu-thieàn, ñeàu cuøng ñeán choã vua Ba-la-thuø-ñeà, chaép tay leân ñaàu, noùi lôøi khen ngôïi: - Nguyeän vua thöôøng thaéng. Nguyeän xong noùi: - Sa-moân Cuø-ñaøm töï xöng mình laø A-la-haùn, chuùng toâi cuõng laø A- la-haùn; töï xöng coù thaàn löïc, chuùng toâi cuõng coù thaàn löïc; töï xöng coù ñaïi trí tueä, chuùng toâi cuõng coù ñaïi trí tueä. Chuùng toâi ôû trong thaønh Vöông-xaù yeâu caàu Cuø-ñaøm cuøng chuùng toâi bieåu dieãn thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi, maø Sa-moân Cuø-ñaøm khoâng theå cuøng chuùng toâi thi thoá thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi. Nay chuùng toâi muoán cuøng Cuø-ñaøm thi thoá thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi. Neáu Sa-moân Cuø-ñaøm hieän moät, thì chuùng toâi seõ hieän hai. Cöù nhö vaäy tuøy Sa-moân Cuø-ñaøm hieän nhieàu hay ít, thì chuùng toâi ñeàu hieän gaáp boäi. Vua Ba-la-thuø-ñeà lieàn ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân: - Laønh thay! Ñöùc Theá Toân coù theå cuøng caùc ngoaïi ñaïo hieän thaàn

70. Xem Phaàn iii Ch. iv: Y, truyeän Kyø-baø.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 45

löïc vaø phaùp hôn ngöôøi? Ñöùc Theá Toân noùi vôùi vua Ba-la-thuø-ñeà: - Thoâi, ñuû roài! Nhö lai töï bieát thôøi, Khi naøo caàn hieän thì seõ hieän. Haõy laøm theo ñieàu vua muoán. Saùng mai Nhö Lai seõ ra ñi. Saùng ngaøy, Ñöùc Theá Toân rôøi khoûi thaønh Öu-thieàn. Vua Ba-la- thuø-ñeà duøng naêm traêm coå xe chôû caùc thöùc aên ngon boå theo sau Ñöùc Theá Toân. Caùc ngoaïi ñaïo nghe Ñöùc Theá Toân ra ñi, tuyeân boá: Sa-moân Cuø-ñaøm khoâng theå cuøng chuùng ta bieåu dieãn thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi neân môùi boû ñi. Vua duøng naêm traêm chieác xe ñeå chôû thöùc aên cho chuùng ta chöù khoâng phaûi cho Cuø-ñaøm. Chuùng ta seõ ñeán choã Cuø-ñaøm ñònh ñeán ñeå cuøng Cuø-ñaøm bieåu dieãn thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi. Hoï lieàn ñi theo sau Ñöùc Theá Toân. Baáy giôø, vua Bình-sa nghe Ñöùc Theá Toân ñaõ ñi, lieàn cuøng taùm möôi boán ngaøn ngöôøi, vua Ba-la-thuø-ñeà cuøng baûy möôi ngaøn ngöôøi, Thích, Phaïm, Töù thieân vöông, chö thieân, ñaïi chuùng voâ soá traêm ngaøn quyeán thuoäc vaây quanh tuøy tuøng Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân ñeán an truù trong vöôøn Cuø-sö-la, nöôùc Caâu-thieåm-di. Baáy giôø, Öu-ñaø-dieân laø vua. Caùc ngoaïi ñaïo nöôùc Ma-kieät, caùc ngoaïi ñaïo nöôùc Öu-thieàn, vaø caùc ngoaïi ñaïo Caâu-thieåm-di cuøng ñeán choã vua Öu-ñaø-dieân chaép tay tôùi ñaàu khen: - Nguyeän vua thöôøng thaéng. Nguyeän nhö vaäy roài noùi: - Sa-moân Cuø-ñaøm töï xöng laø A-la-haùn, chuùng toâi cuõng laø A-la- haùn; töï xöng laø coù ñaïi thaàn löïc, chuùng toâi cuõng coù thaàn löïc; töï xöng laø coù ñaïi trí tueä, chuùng toâi cuõng coù ñaïi trí tueä. Khi Cuø-ñaøm ôû nöôùc Ma- kieät, nöôùc Öu-thieàn, chuùng toâi coù yeâu caàu cuøng bieåu dieãn thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi, maø Sa-moân Cuø-ñaøm khoâng theå cuøng chuùng toâi bieåu dieãn thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi neân boû ñi. Nay chuùng toâi muoán cuøng Sa-moân Cuø-ñaøm bieåu dieãn thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi. Neáu Sa-moân Cuø-ñaøm hieän moät, thì chuùng toâi seõ hieän hai, cöù nhö vaäy tuøy theo Sa-moân Cuø-ñaøm hieän nhieàu ít thì chuùng toâi cuõng hieän gaáp boäi. Vua Öu-ñaø-dieân ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân treân baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân: - Laønh thay! Ñöùc Theá Toân, haõy cuøng caùc ngoaïi ñaïo hieån hieän thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi. Ñöùc Theá Toân noùi vôùi vua: - Thoâi, ñuû roài! Nhö lai töï bieát thôøi. Khi naøo caàn hieän thì seõ hieän. Haõy laøm theo ñieàu vua muoán. Saùng mai Nhö Lai seõ ra ñi.

46 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Saùng sôùm hoâm sau Ñöùc Nhö Lai ra ñi. Baáy giôø, vua Öu-ñaø-dieân cuøng naêm traêm chieác xe chôû caùc thöùc aên ngon boå theo sau Ñöùc Theá Toân. Caùc ngoaïi ñaïo nghe Ñöùc Theá Toân ñi lieàn noùi: Sa-moân Cuø-ñaøm khoâng theå cuøng chuùng ta bieåu dieãn thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi neân môùi boû ñi. Vua Öu-ñaø-dieân chôû thöùc aên ngon boå treân naêm möôi coå xe laø vì chuùng ta chöù khoâng phaûi vì Cuø-ñaøm. Nay chuùng ta coù theå ñeán choã maø Cuø-ñaøm seõ ñeán ñeå bieåu dieãn thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi. Hoï lieàn ñi theo sau Ñöùc Nhö Lai. Baáy giôø, vua Bình-sa cuøng taùm möôi boán ngaøn tuøy tuøng, vua Öu- thieàn cuøng baûy möôi ngaøn tuøy tuøng, vua Öu-ñaø-dieân cuøng saùu möôi ngaøn tuøy tuøng tieán böôùc sau Ñöùc Theá Toân, Thích, Phaïm, Töù thieân vöông, voâ soá traêm

ngaøn chö thieân ñaïi chuùng tuøy tuøng sau Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân ñeán an truï trong vöôøn Ni-caâu-luaät, nöôùc Ca-duy-la-veä. Vua Phaïm Thí nöôùc Ca-duy-la-veä laø em khaùc meï vôùi Ñöùc Phaät.71 Caùc ngoaïi ñaïo nöôùc Ma-kieät, caùc ngoaïi ñaïo nöôùc Öu-thieàn, caùc ngoaïi ñaïo nöôùc Caâu- thieåm-di, vaø caùc ngoaïi ñaïo nöôùc Ca-duy-la-veä cuøng ñeán choã vua Phaïm Thí, chaép tay leân ñaàu, nguyeän vua thöôøng thaéng, roài baïch vôùi vua Phaïm Thí: - Sa-moân Cuø-ñaøm töï xöng laø A-la-haùn, chuùng toâi cuõng laø A-la- haùn; töï xöng coù ñaïi thaàn löïc, chuùng toâi cuõng coù ñaïi thaàn löïc; töï xöng coù ñaïi trí tueä, chuùng toâi cuõng coù ñaïi trí tueä. Khi ôû nöôùc Ma-kieät, nöôùc Öu-thieàn, nöôùc Caâu-thieåm-di, chuùng toâi cuøng Sa-moân Cuø-ñaøm thi thoá thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi. Sa-moân Cuø-ñaøm khoâng theå cuøng chuùng toâi thi thoá thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi neân boû ñi. Nay chuùng toâi muoán cuøng Sa-moân Cuø-ñaøm bieåu hieän thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi. Neáu Sa-moân Cuø-ñaøm bieåu hieän moät thì chuùng toâi seõ bieåu hieän hai. Cöù nhö theá tuøy theo Sa-moân Cuø-ñaøm bieåu hieän nhieàu hay ít thì chuùng toâi cuõng seõ bieåu hieän gaáp boäi. Vua Phaïm Thí ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân, baïch Phaät: - Cuùi xin Ñöùc Theá Toân bieåu hieän thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi. Ñöùc Phaät noùi vôùi vua: - Thoâi, ñuû roài! Nhö lai töï bieát thôøi, Khi naøo caàn hieän thì seõ hieän. Haõy laøm theo ñieàu vua muoán. Saùng mai Nhö Lai seõ ra ñi khoûi Ca-duy- la-veä. Saùng sôùm hoâm sau, Ñöùc Theá Toân ra ñi. Vua Phaïm Thí lieàn duøng naêm traêm coå xe chôû caùc thöùc aên ñi theo Ñöùc Theá Toân. Caùc ngoaïi ñaïo

71. Phaïm Thí . Khoâng thaáy choã naøo noùi OÂng naøy laø em khaùc meï cuûa Phaät .

nghe Ñöùc Theá Toân ra ñi, beøn noùi: Sa-moân Cuø-ñaøm khoâng theå cuøng chuùng ta bieåu hieän thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi neân môùi boû chuùng ta ra ñi. Vua Phaïm Thí chôû naêm traêm chieác xe thöùc aên laø vì chuùng ta chöù khoâng phaûi vì Sa-moân Cuø-ñaøm. Nay chuùng ta neân ñeán choã Cuø-ñaøm seõ ñeán noùi vôùi Cuø-ñaøm cuøng chuùng ta bieåu hieän thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi. Caùc ngoaïi ñaïo lieàn cuøng quyeán thuoäc ñi theo sau Ñöùc Theá Toân. Vua Bình-sa nghe Ñöùc Phaät ñaõ ñi lieàn cuøng taùm möôi boán ngaøn tuøy tuøng, vua Ba-la-thuø-ñeà cuøng baûy möôi ngaøn tuøy tuøng, vua Öu-ñaø- dieân cuøng saùu möôi ngaøn tuøy tuøng, vua Phaïm Thí cuøng naêm traêm tuøy tuøng theo sau Ñöùc Theá Toân, Thích, Phaïm, Töù thieân vöông cuøng caùc quyeán thuoäc voâ soá traêm ngaøn ngöôøi theo sau Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân töø nöôùc Ca-duy-la-veä du haønh nhaân gian ñeán an truï trong vöôøn Kyø-hoaøn nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, vua nöôùc Xaù-veä laø Ba-tö-naëc. Caùc ngoaïi ñaïo nöôùc Ma-kieät-ñaø, caùc ngoaïi ñaïo nöôùc Öu-thieàn, caùc ngoaïi ñaïo Caâu-thieåm-di, caùc ngoaïi ñaïo Ca-duy-la-veä, vaø caùc ngoaïi ñaïo nöôùc Xaù-veä cuøng ñeán choã vua Ba-tö-naëc chaép tay leân ñaàu, baïch: - Caàu nguyeän vua thöôøng thaéng. Caàu nguyeän xong, noùi: - Sa-moân Cuø-ñaøm töï xöng laø A-la-haùn, chuùng toâi cuõng laø A-la- haùn; töï xöng laø coù ñaïi thaàn löïc, chuùng

toâi cuõng coù ñaïi thaàn löïc; töï xöng coù ñaïi trí tueä, chuùng toâi cuõng coù ñaïi trí tueä. Khi Cuø-ñaøm ôû nöôùc Ma-kieät, thaønh Öu-thieàn, Caâu-thieåm-di, nöôùc Ca-duy-la-veä chuùng toâi muoán cuøng Cuø-ñaøm bieåu hieän thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi, maø Cuø-ñaøm khoâng theå cuøng chuùng toâi bieåu hieän thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi neân boû ñi. Nay chuùng toâi muoán cuøng Sa-moân Cuø-ñaøm bieåu hieän thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi. Neáu Sa-moân Cuø-ñaøm bieåu hieän moät thì chuùng toâi bieåu hieän hai. Cöù nhö vaäy tuøy theo söï bieåu hieän nhieàu hay ít cuûa Sa-moân Cuø-ñaøm maø chuùng toâi bieåu hieän gaáp boäi. Vua Ba-tö-naëc ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân treân baïch ñaày ñuû vôùi Ñöùc Theá Toân: - Laønh thay, Ñöùc Theá Toân! Cuùi xin ngaøi bieåu hieän thaàn löïc vaø phaùp hôn ngöôøi. Ñöùc Phaät baûo vua: - Thoâi, ñuû roài! Nhö Lai töï bieát thôøi, Khi naøo caàn hieän thì seõ hieän. Vaøo thaùng chaïp, trong möôøi laêm ngaøy, töø moàng moät cho ñeán raèm, Nhö Lai seõ hieän thaàn löïc vaø phaùp thöôïng nhaân. Ñaïi vöông neáu muoán xem Nhö Lai hieän thaàn löïc vaø phaùp thöôïng nhaân thì ñeán xem.72

72. Chi tieát toaøn caâu chuyeän gaàn vôùi truyeän Yâmka-pānihāriya trong sôù giaûi Phaùp cuù, Pali, DhA. iii. 204; cuõng ñöôïc keå trong sôù giaûi Tröôøng boä DA. i. 57.

48 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Baáy giôø, taïi nöôùc Xaù-veä coù moät khu ñaát ñaëc bieät baèng phaúng roäng raõi, Ñöùc Theá Toân ñeán ñoù traûi choã ngoài an toïa.7> Phaïm thieân vöông ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay baïch Ñöùc Theá Toân: - Con seõ traûi moät toøa cao cho Theá Toân. Ñöùc Phaät baûo Phaïm vöông: - Thoâi, ñöôïc roài. Nhö Lai töï bieát thôøi. Trôøi Ñeá Thích, Töù thieân vöông, vua Bình-sa, vua Ba-la-thuø-ñeà, vua Öu-ñaø-dieân, vua Phaïm Thí, vua Ba-tö-naëc, Maït-lôïi phu nhaân, tröôûng giaû Leâ-sö-ñaït-ña, Phuù-la-na, taát caû ñeàu noùi: - Con seõ traûi moät toøa cao cho Theá Toân. Ñöùc Phaät baûo: - Thoâi, ñöôïc roài. Nhö Lai töï bieát thôøi. Baáy giôø, caùc cö só coù loøng tin ñoái vôùi ngoaïi ñaïo, vì ngoaïi ñaïo thieát laäp traêm ngaøn choã ngoài cao coù giaù trò. Nhöõng ngöôøi coù loøng tin öa, cung kính cuùng döôøng Ñöùc Theá Toân theo thöù töï, töø ngaøy moät cho ñeán ngaøy thöù möôøi laêm. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân xoay maët nhìn veà phöông Ñoâng, töùc thì coù voâ soá traêm ngaøn choã toøa cao töï nhieân xuaát hieän. Phöông Nam, phöông Taây, phöông Baéc cuõng laïi nhö vaäy. Ngay chính giöõa coù toøa sö töû cao baèng baûy baùu töï nhieân xuaát hieän. Nhö Lai an toïa treân ñoù. Baáy giôø caùc ñaïi chuùng ñeàu an toïa nôi choã ngoài. Theo thöù töï, vò ñaøn-vieät cuùng döôøng ngaøy hoâm aáy daâng caây döông chi leân Ñöùc Phaät. Theá Toân nhaän vaø xæa raêng xong, boû caây taêm phía sau löng lieàn thaønh caây ñaïi thoï,74 goác nhaùnh caønh laù sum sueâ. Ñaïi chuùng thaáy thaàn löïc cuûa Ñöùc Theá Toân nhö vaäy raát hoan hyû, ñöôïc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly phaùt sinh. Ñöùc Theá Toân bieát ñaïi chuùng ñöôïc phaùp vò taèng höõu, sinh taâm yeám ly lieàn vì hoï duøng voâ soá phöông tieän noùi caùc phaùp, khieán cho ñöôïc hoan hyû. Baáy giôø, ngay treân choã ngoài, traêm ngaøn ngöôøi xa lìa traàn caáu, ñaëng con maét phaùp trong saïch. Ñaây

laø ngaøy ñaàu Ñöùc Theá Toân thò hieän thaàn löïc bieán hoùa. Ngaøy thöù hai, caây kia troå hoa, saéc höông ñaày ñuû. Hoa cuûa caây rôi xuoáng khaép nôi. Ñaïi chuùng gom laïi cho ñeán ñaàu goái. Tyø-kheo, Tyø-kheo- ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di vaø caû ñaïi chuùng ñeàu ngöûi ñöôïc muøi höông cuûa hoa naøy. Ñaïi chuùng thaáy thaàn löïc bieán hoùa cuûa Theá Toân nhö vaäy ñeàu raát hoan hyû, ñöôïc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly phaùt sinh. Ñöùc Theá Toân

7>. Truyeän keå Pali: Goác xoaøi Gattamba taïi coång thaønh Xaù-veä. 74. Truyeän keå Pali: vì Phaät cho bieát tröôùc seõ ngoài döôùi goác xoaøi Gattamba, neân ngoaïi ñaïo ñaõ cho ñoán maát

bieát ñaïi chuùng ñöôïc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly phaùt sinh, lieàn vì hoï duøng voâ soá phöông tieän noùi caùc baøi phaùp khieán hoï ñöôïc hoan hyû. Baáy giôø, treân choã ngoài, voâ soá traêm ngaøn ngöôøi xa traàn caáu, ñaëng con maét phaùp trong saïch. Ñaây laø ngaøy thöù hai Ñöùc Theá Toân thò hieän thaàn löïc bieán hoùa. Ngaøy thöù ba, traùi cuûa caây chín vaø tieát ra muøi thôm. Traùi cuûa caây khoâng ñôïi rung, töï rôi xuoáng ñaát maø khoâng bò hö. Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di vaø ñaïi chuùng ñeàu cuøng thoï thöïc. Daân chuùng thaáy thaàn löïc bieán hoùa cuûa Ñöùc Theá Toân nhö vaäy raát hoan hyû, ñöôïc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly phaùt sinh. Ñöùc Theá Toân quaùn saùt bieát ñaïi chuùng ñöôïc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly phaùt sinh, lieàn vì hoï noùi phaùp, cho ñeán ñaït ñöôïc con maét phaùp trong saïch nhö treân. Ñaây laø ngaøy thöù ba Ñöùc Theá Toân thò hieän thaàn löïc bieán hoùa. Baáy giôø coù ñaøn-vieät theo thöù töï cuùng döôøng, vaøo ngaøy thöù tö daâng nöôùc cho Ñöùc Theá Toân. Theá Toân laáy moät voác nöôùc ñoå xuoáng choã ñaát phía tröôùc. Do thaàn löïc cuûa Phaät, lieàn thaønh moät caùi ao lôùn. Nöôùc trong saïch khoâng coù bôïn nhô. Ngöôøi uoáng tröø ñöôïc beänh. Coù caùc taïp hoa öu- baùt-la, baùt-ñaàu-ma, caâu-maâu-ñaàu, phaân-ñaø-lôïi; caùc loaøi chim khaùc laï: chim le le, nhaïn, uyeân öông, caùc loaøi ba ba, ruøa, caù traïnh, caùc loaøi thuûy toäc laøm vaät trang nghieâm cho caùi ao lôùn aáy. Ñaïi chuùng thaáy thaàn löïc bieán hoùa cuûa Ñöùc Theá Toân nhö vaäy raát hoan hyû, ñöôïc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly phaùt sinh. Ñöùc Theá Toân quaùn saùt bieát ñaïi chuùng ñöôïc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly phaùt sinh, lieàn vì hoï noùi phaùp, cho ñeán ñöôïc con maét phaùp trong saïch nhö treân. Ñaây laø ngaøy thöù tö Ñöùc Nhö Lai thò hieän bieán hoùa nhö vaäy. Ñeán ngaøy thöù naêm, boán phía cuûa caùi ao ñeàu chaûy ra moät con soâng. Doøng nöôùc chaûy thaúng khoâng uoán cong, yeân laëng khoâng coù soùng. Caùc loaïi hoa kyø laï ñeàu trang nghieâm cho caùc con soâng. Doøng nöôùc cuûa boán con soâng taïo thaønh tieáng phaùp, taát caû caùc haønh ñeàu laø voâ thöôøng, khoå, khoâng, taát caû caùc phaùp ñeàu voâ ngaõ, Nieát-baøn tòch tónh. Ñaïi chuùng thaáy thaàn löïc bieán hoùa cuûa Ñöùc Theá Toân nhö vaäy raát hoan hyû, ñöôïc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly phaùt sinh. Ñöùc Theá Toân quan saùt bieát ñaïi chuùng nhaän ñöôïc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly phaùt sinh, lieàn vì hoï noùi phaùp, cho ñeán ñaït ñöôïc con

maét phaùp trong saïch, nhö treân. Ñaây laø ngaøy thöù naêm Ñöùc Theá Toân thò hieän bieán hoùa thaàn löïc. Ngaøy thöù saùu, Ñöùc Theá Toân hoùa ñaïi chuùng ñeàu nhö nhau khoâng coù söï sai khaùc. Ñaïi chuùng thaáy Ñöùc Theá Toân duøng thaàn löïc bieán hoùa nhö vaäy ñeàu raát hoan hyû, ñöôïc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly phaùt sinh. Ñöùc

Theá Toân quan saùt bieát ñaïi chuùng ñöôïc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly phaùt sinh lieàn vì hoï noùi phaùp, cho ñeán ñaït ñöôïc con maét phaùp trong saïch nhö treân. Ñaây laø ngaøy thöù saùu Ñöùc Theá Toân thò hieän bieán hoùa nhö vaäy. Ngaøy thöù baûy Ñöùc Theá Toân ôû treân khoâng trung vì ñaïi chuùng noùi phaùp, chæ nghe tieáng noùi cuûa Ñöùc Nhö Lai maø khoâng thaáy hình Nhö Lai. Ñaïi chuùng thaáy thaàn löïc bieán hoùa cuûa Ñöùc Theá Toân nhö vaäy raát hoan hyû, thaáy ñöôïc nhöõng vieäc chöa töøng coù, taâm yeåm ly phaùt sinh. Ñöùc Theá Toân quaùn saùt bieát ñaïi chuùng coi vieäc ñoù laø chöa töøng coù, taâm yeåm ly phaùt sinh, lieàn vì hoï noùi phaùp cho ñeán ñaït ñöôïc con maét phaùp trong saïch nhö treân. Ngaøy thöù taùm, caùc cö só tin theo ngoaïi ñaïo sai ngöôøi thöa vôùi caùc ngoaïi ñaïo: Caùc ngaøi coù bieát chaêng, Sa-moân Cuø-ñaøm ñaõ hieän thaàn löïc, nay ñaõ taùm ngaøy, sao caùc Ngaøi khoâng ñeán? Thaät söï hoï muoán ñeán maø khoâng ñeán ñöôïc. Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: - Giaû söû duøng sôïi daây da thaät beàn chaén buoäc thaân cuûa Baát-lan Ca- dieáp vaøo con boø cho noù keùo, khieán daây ñöùt, caû thaân theå raõ; neáu khoâng boû kieán giaûi cuûa mình maø coá chaáp luaän nghò, thì khoâng theå ñeán choã ta ñöôïc. Cho ñeán Ni-kieàn Töû v.v... cuõng nhö vaäy. Baáy giôø, Phaïm Thieân vöông baûo Thieân ñeá Thích: - Caùc ngoaïi ñaïo töï noùi hoï baèng vôùi Ñöùc Theá Toân, maø nay hoï khoâng theå ñeán ñeå cuøng Ñöùc Theá Toân giaùc ñaáu thaàn löïc ñöôïc. Chuùng ta haõy phaù caùc cao toøa kia. Thieân ñeá Thích baûo Töù thieân vöông: - Caùc ngoaïi ñaïo töï noùi hoï baèng vôùi Ñöùc Theá Toân, maø nay hoï khoâng theå ñeán ñeå cuøng Ñöùc Theá Toân giaùc ñaáu thaàn löïc ñöôïc. Chuùng ta haõy phaù caùc cao toøa kia. Töù Thieân vöông lieàn goïi thaàn gioù, thaàn laøm maây, thaàn laøm möa, thaàn saám seùt ñeán baûo: - Caùc ngoaïi ñaïo töï noùi hoï baèng vôùi Ñöùc Theá Toân, maø nay hoï khoâng theå ñeán ñeå cuøng Ñöùc Theá Toân giaùc ñaáu thaàn löïc ñöôïc. Chuùng ta haõy phaù caùc cao toøa kia, khieán cho tieâu tan, khoâng coøn daáu veát gì nöõa. Baáy giôø, thaàn gioù v.v... nghe Töù Thieân vöông daïy nhö vaäy roài, lieàn phaù caùc cao toøa cuûa ngoaïi ñaïo khieán khoâng coøn baát cöù daáu veát naøo. Baáy giôø caùc ngoaïi ñaïo bò möa to gioù lôùn thoåi öôùt daàm deà, lieàn troán vaøo trong hang ñoäng, caây coû röøng ruù. Coù ngoaïi ñaïo loõa hình, ngoaïi ñaïo Tö-ni,75 Ba-leâ Töû Ba-tö-baø-xaø-

75. Tö-ni . Chæ loõa hình Seniya ñöôïc ñeà caäp trong kinh Kukkuravatika, M. >87, Pali. Theo

giaø,76 laáy moät cuïc ñaù lôùn buoäc vaøo coå, töï traàm mình xuoáng hoá saâu. Ñaïi chuùng thaáy thaàn löïc bieán hoùa cuûa Ñöùc Theá Toân ñeàu raát vui möøng, ñaéc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly phaùt sinh. Ñöùc Theá Toân lieàn vì hoï noùi phaùp, cho ñeán ñaït ñöôïc con maét phaùp trong saïch nhö truôùc. Ñaây laø ngaøy thöù taùm Ñöùc Theá Toân thò hieän bieán hoùa nhö vaäy. Ngaøy thöù chín Ñöùc Theá Toân ôû treân ñaûnh Tu-di vì ñaïi chuùng noùi phaùp maø chæ nghe tieáng chöù khoâng thaáy hình. Ñaïi chuùng thaáy söï bieán hoùa cuûa Ñöùc Theá Toân nhö vaäy raát hoan hyû, ñaéc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly cuûa hoï phaùt sinh. Ñöùc Theá Toân lieàn vì hoï noùi phaùp, cho ñeán ñaït ñöôïc con maét phaùp trong saïch nhö treân. Ñaây laø ngaøy thöù chín Ñöùc Theá Toân thò hieän bieán hoùa. Ngaøy thöù möôøi Ñöùc Theá Toân noùi phaùp ôû treân coõi Phaïm thieân, ñaïi chuùng chæ nghe tieáng noùi maø khoâng thaáy hình. Ñaïi chuùng thaáy Ñöùc Theá Toân bieán hoùa nhö vaäy ñeàu raát hoan hyû, ñaéc phaùp vò taèng höõu, taâm yeåm ly phaùt sinh. Ñöùc Theá Toân vì hoï noùi phaùp, cho ñeán ñaït ñöôïc con maét phaùp trong saïch, nhö treân. Ñaây laø ngaøy thöù möôøi Ñöùc Theá Toân thò hieän bieán hoùa. Ngaøy thöù möôøi moät, Ñöùc Theá Toân ôû trong ñaïi chuùng thò hieän thaàn tuùc bieán hoùa77 moät thaân thaønh nhieàu thaân, nhieàu thaân thaønh moät thaân, luùc thì ôû saùt beân, luùc thì ôû xa khoâng thaáy, hoaëc tuy chöôùng ngaïi do töôøng ñaù ngaên che ôû gaàn nuùi, nhöng thaân Phaät xuyeân qua khoâng coù gì trôû ngaïi; du haønh nôi khoâng trung nhö con chim lieäng quanh; ra vaøo nôi ñaát nhö nöôùc; ñi treân soùng nöôùc nhö ñi treân ñaát lieàn; thaân tuoân ra khoùi löûa boác chaùy nhö ñoáng löûa lôùn; tay sôø maët trôøi, maët traêng; thaân cao cho ñeán Phaïm Thieân.78 Ñaïi chuùng thaáy Ñöùc Theá Toân bieán hoùa nhö vaäy raát hoan hyû, ñaït ñöôïc phaùp chöa töøng coù, taâm yeåm ly phaùt sinh. Ñöùc Theá Toân lieàn vì hoï noùi phaùp, cho ñeán ñaït ñöôïc con maét phaùp trong saïch nhö treân. Ñaây laø ngaøy thöù möôøi moät Ñöùc Theá Toân thò hieän thaàn tuùc bieán hoùa nhö vaäy. Ngaøy thöù möôøi hai, Ñöùc Theá Toân ôû trong ñaïi chuùng taâm nieäm noùi phaùp: neân nghó nhö theá naøy, khoâng neân nghó nhö theá naøy; neân tö duy 79

ñoù, oâng naøy sau theo Phaät xuaát gia vaø chöùng quaû A-la-haùn. Haùn taïng khoâng coù kinh töông ñöong. 76. Ba-leâ Töû Ba-tö-baø-xaø-giaø . Coù leõ phieân aâ m töø Skt. parivrājaka (Pali: Paribbājaka), chæ ngoaïi ñaïo xuaát gia, hay ngoaïi ñaïo phoå haønh, du só ngoaïi ñaïo. 77. Ñaây chæ thaàn bieán thò ñaïo. Xem Phaàn iii Ch.i, truyeän Uaát-beä-la & cht. 107, 108. 78. Pali goïi ñaây laø yamaka-pānihāriya, thaàn bieán thò hieän song ñoái. Töùc hieän töøng caëp hieän töôïng ñoái laäp. Nhö vöøa boác löûc vöøa traøo nöôùc. Duy chæ Phaät, khoâng coù Ñaïi Thanh vaên naøo hieän ñöôïc thaàn bieán naøy. 79. ÔÛ ñaây Phaät hieän kyù taâm thò ñaïo. Xem Phaàn ii Ch.i truyeän Uaát-beä-la & cht. 107, 109 treân. Skt. ādeśanā (Pali: ādesanā): ñoïc yù nghó cuûa ngöôøi khaùc (Haùn: kyù taâm). Baûn Haùn hieåu laø - thuyeát phaùp.

theá naøy, khoâng neân tö duy nhö theá naøy; neân ñoaïn caùi naøy, neân tu haønh phaùp moân naøy. Ñaïi chuùng thaáy Ñöùc Theá Toân duøng thaàn tuùc bieán hoùa

nhö vaäy, raát vui möøng, ñaït ñöôïc nhöõng vieäc chöa töøng coù, phaùt sinh taâm yeåm ly. Ñöùc Theá Toân lieàn vì hoï noùi phaùp, cho ñeán ñaït ñöôïc con maét phaùp trong saïch nhö treân. Ñaây laø ngaøy thöù möôøi hai Ñöùc Phaät thò hieän thaàn tuùc bieán hoùa nhö vaäy. Ngaøy thöù möôøi ba, Ñöùc Theá Toân vì ñaïi chuùng noùi phaùp giaùo thoï. Ngaøi daïy:80 - Taát caû ñang bò boác chaùy. Caùi gì maø noùi laø taát caû ñang bò boác chaùy? Maét ñang bò boác chaùy. Saéc ñang bò boác chaùy. Thöùc cuûa maét ñang bò boác chaùy. Xuùc cuûa maét ñang bò boác chaùy. Caùc caûm thoï khoå, laïc, phi khoå phi laïc phaùt sinh do nhaân duyeân xuùc cuûa maét, ñang bò boác chaùy. Bò boác chaùy bôûi caùi gì? Bôûi löûa duïc, löûa nhueá, löûa si. Sao goïi laø ñang boác chaùy? Ñang boác chaùy vì sinh, giaø, beänh, cheát, saàu öu, khoå naõo ñeàu ñang boác chaùy. Ta noùi ñaây laø choã sinh ra khoå. Cho ñeán yù cuõng vaäy. Taát caû ñeàu ñang boác chaùy. Ñaïi chuùng nghe Ñöùc Theá Toân noùi phaùp giaùo hoùa nhö vaäy ñeàu raát hoan hyû, cho laø vieäc chöa töøng coù. Ñöùc Phaät lieàn vì hoï noùi phaùp cho ñeán ñaït ñöôïc con maét phaùp trong saïch, nhö treân. Ñaây laø ngaøy thöù möôøi ba Ñöùc Nhö Lai bieán hoùa nhö vaäy. Ngaøy thöù möôøi boán, theo thöù töï, ngöôøi ñaøn-vieät cuùng döôøng, ruùt moät ñoùa hoa daâng leân Ñöùc Theá Toân. Theá Toân ngöûi xong, neùm vaøo hö khoâng. Do thaàn löïc cuûa Ñöùc Phaät lieàn bieán thaønh moät vaïn boán ngaøn laàu caùc ñaøi hoa. Trong nhöõng laàu caùc ñaøi hoa naøy, taát caû ñeàu coù toøa Phaät ngoài, hai beân Ñöùc Phaät coù Thieân ñeá Thích vaø Phaïm thieân vöông chaép tay kính leã, noùi keä: Kính leã ñaáng Nhaân vöông81 Baäc ñaïi nhaân voâ thöôïng. Taát caû khoâng theå bieát Theá Toân truù thieàn naøo. Ñaïi chuùng thaáy thaàn löïc Ñöùc Theá Toân bieán hoùa nhö vaäy ñeàu raát vui möøng, ñöôïc phaùp chöa töøng coù. Ñöùc Theá Toân lieàn vì hoï noùi phaùp, cho ñeán ñaït ñöôïc con maét phaùp trong saïch nhö treân. Baáy giôø vua Bình-sa nöôùc Ma-kieät, theo thöù töï, ngaøy thöù möôøi laêm thieát leã cuùng döôøng. Trong ñeâm, söûa soaïn caùc thöùc aên. Saùng ngaøy, duøng caùc thöùc aên ngon boå cuùng döôøng Ñöùc Phaät vaø chuùng Taêng. Vua

80. Phaät hieän giaùo giôùi thò ñaïo, thöù ba trong ba thò ñaïo. Xem Phaàn iii Ch.i truyeän Uaát-beä-la & 107, 108, 109 treân. 81. Nguyeân Haùn: Tröôïng phu vöông .

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 5>

Ba-la-thuø-ñeà, Öu-ñaø-dieân, Phaïm Thí, Ba-tö-naëc, Maït-lôïi phu nhaân, tröôûng giaû Leâ-sö-ñaït-ña, Phuù-lan-na, taát caû ñaïi chuùng ñeàu cuùng döôøng ñaày ñuû. Phaät aên xong, caát baùt, xaû baùt. Vua Bình-sa laáy moät chieác gheá thaáp ngoài tröôùc Ñöùc Phaät. Khi Ñöùc Theá Toân buoâng baøn chaân ra khoâng ngoài kieát-giaø nöõa, chaân vöøa ñuïng nôi baøn thì quaû ñaát saùu laàn rung ñoäng vôùi möôøi taùm hieän töôïng rung ñoäng. Döôùi baøn chaân cuûa Ñöùc Theá Toân coù luaân töôùng xuaát hieän. Daáu baùnh xe nghìn caêm döôùi baøn chaân cuûa Theá Toân hieän leân, aùnh saùng chieáu soi, töø baùnh xe toûa ra aùnh saùng khaép ba ngaøn ñaïi thieân quoác ñoä. 6. Thieân Böùc Luaân Vua Ma-kieät thaáy daáu baùnh xe döôùi chaân Ñöùc Theá Toân nhö vaäy lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy ñeå troáng vai beân phaûi, chaân beân phaûi chaám ñaát, baïch Ñöùc Theá Toân: - Kính baïch Ñöùc Theá Toân, tröôùc

kia laøm phöôùc ñöùc gì maø döôùi baøn chaân coù töôùng baùnh xe ngaøn caêm hoa, coù aùnh saùng chieáu soi khaép ba ngaøn ñaïi thieân quoác ñoä nhö vaäy? Ñöùc Phaät baûo vua Bình-sa: Xa xöa veà ñôøi quaù khöù, coù vua teân laø Lôïi Ích Chuùng Sinh, laøm vua coõi Dieâm-phuø-ñeà. Baáy giôø, quoác ñoä Dieâm-phuø-ñeà phong phuù, nhaân daân no aám khoaùi laïc. Coù taùm möôi boán ngaøn thaønh aáp, xoùm laøng coù naêm möôi laêm öùc cô sôû. Vua Lôïi Ích Chuùng Sinh ngöï taïi thaønh teân laø Hueä Quang, Ñoâng Taây möôøi hai do-dieân, Nam Baéc baûy do dieân. Thaønh kia roäng lôùn, nhaân daân no aám, cuûa caûi doài daøo, trang söùc khoaùi laïc. Ñeä nhaát phu nhaân töï laø Hueä Söï, khoâng coù con. Vì ñeå caàu con, Phu nhaân kính leã caùc loaïi trôøi thaàn, thaàn soâng, thaàn ao, trôøi Maõn thieän, trôøi Baûo thieän, thaàn Maët trôøi, thaàn Maët traêng, Ñeá Thích, Phaïm Thieân vöông, thaàn ñaát, nöôùc, gioù, löûa, thaàn Ma-heâ-thuû-la thieân töû, thaàn vöôøn, thaàn röøng, thaàn ñöôøng saù, thaàn quyû töû maãu, caùc thaàn cuûa xoùm laøng. Cuùng döôøng khaép nôi ñeå caàu nguyeän cho coù con. Sau ñoù moät thôøi gian, Ñeä nhaát phu nhaân coù thai. Ngöôøi nöõ naøy khi mang thai coù ba moùn trí tueä: Bieát ngöôøi nam coù duïc yù, bieát ñöôïc khi coù thai, bieát töø ñaâu maø coù ñöôïc thoï thai. Khi aáy phu nhaân lieàn ñeán choã vua thöa: - Vua bieát chaêng, nay thieáp ñaõ coù thai. Vua noùi: - Toát laém! Vua lieàn cung caáp cho Phu nhaân theâm ñoà aên thöùc uoáng, y phuïc, thuoác men, ngoïa cuï thuoäc loaïi toái thöôïng, taát caû caùc thöù caàn duøng ñeàu gia taêng gaáp boäi. Möôøi thaùng troâi qua, phu nhaân sinh moät beù trai, töôùng

maïo xinh ñeïp. Ngaøy haøi nhi chaøo ñôøi, cuõng laø ngaøy taùm möôi boán ngaøn thaønh coù taùm möôi boán ngaøn moû quyù töï nhieân xuaát hieän. Nôi moû baïc thì caây baèng baïc xuaát hieän, goác nhaùnh caønh laù ñeàu baèng baïch ngaân. Choã naøo moû vaøng thì caây baèng vaøng xuaát hieän, goác nhaùnh caønh laù ñeàu baèng vaøng. Choã naøo moû löu ly, pha leâ, xích, chaân chaâu, maõ naõo, xa cöø cuõng ñeàu nhö vaäy. Baáy giôø theo phaùp luaät cuûa nöôùc, treû nít môùi sinh hoaëc cha meï ñaët teân, hoaëc Sa-moân, Baø-la-moân ñaët teân. Vua Lôïi ích Chuùng Sinh nghó: Khoûi phaûi nhôø Sa-moân, Baø-la-moân ñaët teân. Meï cuûa haøi nhi naøy teân laø Hueä Söï. Nay ta neân ñaët teân cho haøi nhi laø Hueä Ñaêng. Vua ñaët teân haøi nhi laø Hueä Ñaêng. Luùc naøy, vua giao haøi nhi cho boán baø meï chaêm nuoâi. Moät baø lo veà thaân theå, baø thöù hai lo veà taém giaët, baø thöù ba lo veà buù söõa, baø thöù boán lo veà vui chôi. Baø lo veà thaân theå laø lo vieäc chaêm nom hình voùc taát caû caùc vieäc. Baø lo veà taém giaët thì lo taém haøi nhi vaø giaët y phuïc cho haøi nhi. Baø lo veà vieäc buù söõa thì lo veà vieäc buù söõa, suù côm. Baø lo veà vieäc vui chôi thì vöông töû neáu ôû choã voi, ngöïa, xe coä du hyù hay hoa höông baûo vaät, caùc loaïi vui chôi phaûi phuïc vuï ñaày ñuû, caàm caây loäng khoảng töôùc ñi sau, giuùp vui cho Vöông töû, khieán cho ñöôïc khoaùi laïc. Ñöùc Theá Toân noùi keä: Taát caû phaûi tieâu vong ÔÛ cao, roài phaûi ruïng Ñaõ sinh taát phaûi cheát Coù maïng ñeàu voâ thöôøng. Chuùng sinh chìm coõi Höõu Taát caû ñeàu höõu vi Taát caû caùc theá gian Naøo ai khoâng giaø cheát. Ñaây leõ thöôøng ôû ñôøi Sinh, sinh, ñeàu phaûi cheát Tuøy theo nghieäp ñaõ taïo Toäi phöôùc coù quaû baùo. AÙc nghieäp ñoïa

ñòa nguïc Thieän nghieäp sinh leân trôøi Cao haønh sinh thieän ñaïo Ñaëng voâ laäu Nieát-baøn. Khi vua Lôïi Ích Chuùng Sinh maïng chung, Vöông töû taùm, chín tuoåi. Baø meï cho hoïc caùc kyõ ngheä, thö hoïa, toaùn soá, hyù tieáu, ca vuõ, kyõ nhaïc, côõi voi, ngöïa, xe coä, baén cung moät caùch duõng kieän, vaø mau choùng. Ñoái

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 55

vôùi taát caû caùc kyõ ngheä, Vöông töû ñeàu tinh thoâng laõo luyeän. Ñeán tuoåi möôøi boán, möôøi laêm, quaàn thaàn ñeán choã Vöông töû thöa: - Vöông töû coù bieát chaêng, vua ñaõ meänh chung. Nay Vöông töû neân ñaêng vöông vò, laøm vua, thi haønh giaùo leänh. Vöông töû traû lôøi: - Nay toâi khoâng theå laøm vua vaø thi haønh giaùo leänh cuûa vua ñöôïc. Taïi sao vaäy? Ñôøi tröôùc toâi ñaõ töøng laøm vua saùu naêm. Do nhaân duyeân aáy maø toâi ñaõ phaûi ñoïa vaøo ñòa nguïc saùu ngaøn naêm. Cho neân nay toâi khoâng theå laøm vua, vaø thi haønh giaùo leänh cuûa vua ñöôïc. Quaàn thaàn noùi: - Coù phöông tieän naøo ñeå Vöông töû coù theå laøm vua, thi haønh giaùo leänh cuûa vua hay khoâng? Vöông töû traû lôøi: - Coù. Quaàn thaàn hoûi, phöông tieän ñoù laø gì? Vöông töû noùi: - Neáu coù theå noùi vôùi keû nam ngöôøi nöõ trong coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy phuïng haønh thaäp thieän khoâng saùt sinh, cho ñeán khoâng taø kieán, thì toâi coù theå laøm vua. Quaàn thaàn nghe Vöông töû daïy nhö vaäy roài, lieàn sai söù coâng boá rao truyeàn khaép boán phöông nhö sau: Nhaân daân bieát chaêng? vua Lôïi Ích Chuùng Sinh ñaõ meänh chung. Vöông töû Hueä Ñaêng theo thöù töï laø phaûi laøm vua. Nhöng Vöông töû noùi, Ta khoâng laøm vua. Cho ñeán khi naøo keû nam ngöôøi nöõ trong Dieâm-phuø-ñeà ñeàu phuïng haønh thaäp thieän khoâng saùt sinh, cho ñeán khoâng taø kieán, khi aáy ta seõ laøm vua. Quoác daân nghe coâng boá nhö vaäy, taát caû ñeàu tu haønh thaäp thieän khoâng saùt sinh, cho ñeán khoâng taø kieán. Quaàn thaàn lieàn ñeán choã vöông töû Hueä Ñaêng thöa: - Vöông töû bieát chaêng? Keû nam ngöôøi nöõ trong Dieâm-phuø-ñeà naøy hoï ñeàu töï noùi: Seõ phuïng haønh thaäp thieän khoâng saùt sinh, cho ñeán khoâng taø kieán. Nay Vöông töû coù theå ñaêng Vöông vò thi haønh giaùo leänh cuûa vua. Vöông töû noùi: - Laáy luïa ñem ñeán ñaây! Quaàn thaàn lieàn ñem luïa baïch toát nhaát ñeán. Vöông töû töï quaán treân ñaûnh vaø tuyeân boá: - Thôøi gian nhö vaäy, coù vò quoác chuû nhö vaäy, coù toát ñeïp khoâng? Quaàn thaàn traû lôøi: - Raát toát. Khi aáy quaàn thaàn taâu vôùi vua: - Khi vua môùi sinh, coù taùm möôi boán ngaøn moû quyù töï nhieân xuaát

56 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

hieän. Nay haõy ñem nhaäp vaøo vaøo kho cuûa vua. Vua noùi: - Caàn gì phaûi nhaäp vaøo kho. Haõy ñem ñeán ñaàu caùc ngaõ tö maø boá thí cho Sa-moân, Baø-la-moân, ngöôøi ngheøo thieáu, coâ ñôn, giaø caû. Hoï caàn gì ñeàu boá thí cho moät caùch ñaày ñuû. Caùc ñaïi thaàn nghe vua Hueä Ñaêng daïy nhö vaäy roài, lieàn ngay nôi taùm möôi boán ngaøn thaønh, choã naøo coù moû quyù, ñeàu laáy mang ñeán caùc ñaàu ngaõ tö trong caùc cöûa thaønh, söï boá thí cho Sa-moân, Baø-la-moân, ngöôøi ngheøo khoå, coâ ñôn, giaø nua. Hoï caàn chi ñeàu boá thí cho ñaày ñuû. Baáy giôø, Thieân ñeá Thích coù yù nghó, vua Hueä Ñaêng ngay nôi taùm möôi boán ngaøn thaønh, choã

naøo coù moû quyù, ñeàu laáy mang ñeán caùc ñaàu ngaõ tö trong caùc cöûa thaønh, söï boá thí cho Sa-moân, Baø-la-moân, ngöôøi ngheøo khoå, coâ ñôn, giaø nua. Hoï caàn gì ñeàu boá thí cho ñaày ñuû. Coù theå vieäc laøm naøy seõ chieám ñoaït ngoâi vò cuûa ta. Nhöng nay ta coù theå ñeán thöû xem vua Hueä Ñaêng vì Voâ thöôïng ñaïo laøm vieäc boá thí coù thoái chuyeån hay khoâng? Thieân ñeá Thích lieàn hoùa laøm moät ngöôøi ñaøn oâng, noùi vôùi moïi ngöôøi: Vua Hueä Ñaêng daïy chuùng ta phuïng haønh thaäp aùc, saùt sinh cho ñeán taø kieán. Baáy giôø, caùc ñaïi thaàn lieàn ñeán choã vua thöa: - Söï thaät vua coù daïy quoác daân phuïng haønh thaäp aùc, saùt sinh cho ñeán taø kieán hay khoâng? Vua traû lôøi: - Khoâng! Taïi sao vaäy? Tröôùc ñaây ta ñaõ noùi, ta khoâng laøm vua neáu quoác daân khoâng phuïng haønh thaäp thieän, khoâng saùt sinh, cho ñeán khoâng taø kieán. Do ñoù nay ta ñaõ laøm vua thì ta ñaâu coù noùi nhöõng lôøi nhö vaäy. Nay caùc khanh caàn trang nghieâm xa giaù, ta muoán töï mình ñi giaùo hoùa quoác daân.82 Baáy giôø, Thieân ñeá Thích nghó: Ta khoâng neân ñeå vua ñi baèng chieác xe thöôøng cuûa theá gian. Beøn thaéng coã xe voi trôøi. Voi trôøi coù saùu ngaø. Ngaø naøo cuõng vaäm vôõ. Xe ñeå ngay beân ngoaøi cöûa. Vua Hueä Ñaêng thaáy xa giaù baèng voi nhö vaäy, hoûi caùc ñaïi thaàn: - Voi naøy cuûa ai? Caùc ñaïi thaàn thöa: - Khoâng bieát laø voi cuûa ai. Ñaây chaéc laø loaïi voi cuûa vua, chöù chaúng phaûi laø ngöôøi thöôøng coù ñöôïc. Vua coù theå xöû duïng. Vua lieàn xöû duïng. Vua baûo: - Haõy ñi chæ cho ta ngöôøi naøo noùi: Ta daïy nhaân daân phuïng haønh

82. Heát quyeån 51.

thaäp aùc. Ngöôøi kia lieàn chæ vua. Vua lieàn hoûi: - Vua Hueä Ñaêng coù daïy ngöôi haønh thaäp aùc khoâng? Ngöôøi aáy traû lôøi: - Coù. Vua laïi hoûi: - Coù phöông tieän naøo ñeå ngöôi haønh thaäp thieän khoâng? Ngöôøi kia noùi: - Coù. Vua hoûi: - Ñoù laø gì? Ngöôøi kia noùi: - Neáu coù ai ñaõ thaønh töïu Boà-taùt, cho toâi ñöôïc aên soáng ngöôùi aáy, aên thòt, uoáng maùu ngöôøi aáy; toâi môùi haønh thaäp thieän. Baáy giôø, vua Hueä Ñaêng khôûi yù nghó: - Töø ñôøi voâ thæ ñeán nay, ta ñaõ traûi qua caùc caùi khoå luaân chuyeån trong naêm ñöôøng; hoaëc bò chaët tay, chaët chaân, xeûo muõi tai, moùc maét, chaët ñaàu, roát cuoäc naøo coù lôïi ích gì? Nghó nhö vaäy xong, vua lieàn laáy dao beùn töï xeûo thòt nôi ñuøi veá mình, duøng ñoà ñöïng maùu ñöa cho ngöôøi kia vaø noùi: - Naøy nam töû, ngöôi haõy aên thòt vaø uoáng maùu naøy, roài phuïng haønh thaäp thieän. Ngöôøi ñaøn oâng kia khoâng kham noåi oai ñöùc cuûa vua Hueä Ñaêng, neân lieàn bieán maát, boãng nhieân Thieân ñeá Thích ñöùng tröôùc maët, hoûi vua: - Nay vua boá thí vì moät thieân haï, hay vì hai, ba boán thieân haï? Vì Maët Trôøi, Maët Traêng, Thieân ñeá Thích, Ma vöông, Phaïm vöông hay chaêng? Vua traû lôøi: - Toâi boá thí khoâng vì moät thieân haï, hay hai, ba, boán thieân haï, cho ñeán Ma, Phaïm vöông. Toâi laøm vieäc boá thí vôùi yù nghó nhö vaày: Muoán caàu Voâ thöôïng chaùnh chaân Nhaát thieát trí, ñoä ngöôøi chöa ñoä, giaûi thoaùt ngöôøi chöa giaûi thoaùt, ngöôøi chöa ñöôïc Nieát-baøn khieán ñöôïc Nieát-baøn, ñoä sinh, laõo, beänh, töû, öu bi, khoå naõo. Vì taát caû nhö vaäy. Baáy

giôø, Thieân ñeá Thích lieàn nghó: Nay ta ñeå vua Hueä Ñaêng phaûi cheát vì veát thöông naøy thì thaät khoâng thích ñaùng. Thieân ñeá Thích lieàn duøng nöôùc cam loà cuûa trôøi nhieåu vaøo nôi veát thöông. Veát thöông lieàn bình phuïc laïi nhö cuõ. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Vua Lôïi Ích Chuùng Sinh ñaâu phaûi ai khaùc, maø laø Phuï vöông Baïch Tònh vaäy. Ñeä nhaát phu nhaân, nay laø meï Ma-da. Vua Hueä Ñaêng, chính

laø thaân Ta ñaây. Ñôøi tröôùc, Ta ñaõ giaùo hoùa voâ soá keû nam ngöôøi nöõ nôi coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy phuïng haønh thaäp thieän, khoâng saùt sinh, cho ñeán khoâng taø kieán. Do nhaân duyeân nhö vaäy, cho neân döôùi baøn chaân cuûa ta coù daáu baùnh xe nghìn caêm, aùnh saùng chieáu soi ba ngaøn ñaïi thieân quoác ñoä. Ñaïi chuùng thaáy Ñöùc Theá Toân coù thaàn löïc bieán hoùa nhö vaäy, ñeàu raát vui möøng, ñöôïc phaùp chöa töøng coù, taâm yeåm ly phaùt sinh. Ñöùc Theá Toân quaùn saùt ñaïi chuùng ñeàu hoan hyû, taâm yeåm ly phaùt sinh, neân duøng voâ soá phöông tieän noùi phaùp, khieán cho traêm ngaøn ngöôøi, ngay nôi choã ngoài xa traàn caáu, ñaït ñöôïc con maét phaùp trong saïch. Ñaây laø ngaøy thöù möôøi laêm Ñöùc Theá Toân bieán hoùa. 7. Caùc Loaïi Baùt Caám Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông xaù. Baáy giôø vua Bình-sa cho pheùp caùc Tyø-kheo töï do ra vaøo trong cung. Vua ñaët ngöôøi nôi choã khuaát ñeå nghe caùc Tyø-kheo coù noùi gì thì baåm baùo laïi. Nôi cung caùc kia duøng goã thi-xa- baø8> quyù giaù laøm caây truï. Caùc Tyø-kheo thaáy, noùi: - Goã quyù giaù naøy thay vì duøng laøm caây truï, neáu duøng laøm bình baùt cho Tyø-kheo thì hay bieát maáy. Cung nhaân ôû choã khuaát nghe nhö vaäy, lieàn ñeán taâu vôùi vua. Vua lieàn ra leänh thay caây truï môùi, laáy goã aáy laøm bình baùt, ñem cho caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän, noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi nhaän bình baùt baèng goã thi-xa-baø. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc (952a1) chöùa bình baùt baèng goã. Ñaây laø phaùp cuûa ngoaïi ñaïo. Neáu chöùa, seõ nhö phaùp trò. Vua Bình-sa duøng bình baùt baèng ñaù, daâng cuùng caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khoâng nhaän vaø noùi: - Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi duøng bính baùt baèng ñaù. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc duøng loaïi baùt naøy. Ñaây laø baùt theo phaùp cuûa Nhö Lai. Neáu duøng thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Vua Bình-sa laøm baùt baèng vaøng cuùng cho Tyø-kheo. Tyø-kheo khoâng nhaän vaø noùi: - Ñöùc Theá Toân chöa cho chuùng toâi xöû duïng baùt baèng vaøng. Caùc vò aáy baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo khoâng neân caát chöùa baùt baèng vaøng. Ñaây laø phaùp cuûa baïch y. Neáu caát chöùa seõ nhö phaùp trò.

8>. Thi-xa-baø . Pali: sisap ā, cuõng phieân aâm laø thaân-thöù. Khoâng coù töø ñieån naøo chæ roõ laø caây gì. Caây thöôøng moïc thaønh röøng. Nhieàu kinh ñöôïc Phaät giaûng trong caùc röøng sisapā.

Vua Bình-sa laïi laøm bình baùt baèng baïc, baèng löu ly, baèng vaät baùu, baèng taïp baûo ñeå cuùng cho caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khoâng nhaän vaø noùi: - Ñöùc Phaät chöa cho chuùng toâi chöùa caát caùc loaïi bình baùt nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân chöùa caùc loaïi baùt ñoù. Ñaây laø phaùp cuûa baïch y. Neáu chöùa seõ trò phaït nhö phaùp. Theá Toân ôû taïi nöôùc Baø-giaø-ñeà. Tyø-kheo ngöôøi Baït-xaø ôû Tyø-xaùly duøng chieác bình baùt baèng vaøng. Ñöùc Phaät daïy: 84

- Khoâng ñöôïc duøng. Coù vò laïi duøng baùt baèng baïc, baèng löu ly, baèng vaät baùu, baèng taïp baûo. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc duøng. Ñöùc Phaät quôû: - Caùc oâng laø nhöõng ngöôøi ngu si, traùnh duøng caùi Ta cheá caám laïi duøng caùc thöù khaùc. Töø nay veà sau, taát caû caùc loaïi baùt laøm baèng vaät baùu khoâng neân duøng. Neáu duøng seõ nhö phaùp trò. Theá Toân ôû taïi Tyø-xaù-ly. Caùc Leâ-xa85 nhaän ñöôïc chieác baùt ma-ni raát coù giaù trò, duøng boät höông chieân ñaøn ñöïng ñaày baùt, ñem daâng cuùng Ñöùc Theá Toân thöa: - Baïch Ñaïi ñöùc, xin Ngaøi töø maãn nhaän chieác baùt ma-ni naøy. Ñöùc Phaät noùi vôùi caùc Leâ-xa: - Ta khoâng duøng chieác baùt naøy. Leâ-xa laïi baïch: - Cuùi xin Ngaøi töø maãn nhaän boät höông chieân ñaøn. Ñöùc Theá Toân thoï nhaän. Caùc Leâ-xa nghó: Neân ñem chieác baùt naøy cuùng cho ai? Coù ngöôøi noùi neân cho Baát-lan Ca-dieáp. Coù ngöôøi noùi neân cho Maït-khö-la Cuø-xaù- la, A-di-ñaàu Sí-xaù-khaâm-baø-la. Coù ngöôøi noùi neân cho Ba-höu Ca-chieân- dieân. Coù ngöôøi noùi neân cho San-nhaõ Tyø-la-tra Töû. Coù ngöôøi noùi neân cho

84. Tyø-xaù-ly Baït-xaø töû . Baït-xaø (Pali: Vajj ī) ñöông thôøi laø moät boä toäc lôùn coù nhieàu nhaùnh, trong ñoù hai nhaùnh chính laø Li-xa (Pali: Licchavī) vaø Tyø-ñeà-ha (Pali: Vedehā) Tyø-xaù-ly (Pali: Vesāli) laø thuû phuû cuûa nhaùnh Licchavī. Trong taïng Pali, coù moät Tyø-kheo teân laø Vajjiputta (Baït-xaø Töû). Sau khi Phaät Nieát-baøn, chính nhôø nghe moät baøi keä töø Tyø-kheo naøy maø A-nan chöùng quaû A-la-haùn. 85. Leâ-xa , nhöõng ngöôøi Licchav ī. Xem cht. 27 treân.

Ni-kieàn Na-da Töû.86 Coù ngöôøi noùi neân cho Taùt-giaù Ni-kieàn Töû.87 Vò kia lieàn ñem baùt cho Taùt-giaù Ni-kieàn Töû. Baáy giôø, Taùt-giaù Ni-kieàn Töû nghe, caùc Leâ-xa Tyø-xaù-ly ñem caùc baùt ma-ni raát quí giaù naøy cuùng cho Sa-moân Cuø-ñaøm khoâng nhaän, sau ñoù môùi ñem cuùng cho mình, do loøng kieâu maïn, coáng cao, taät ñoá, giaän döõ khoâng vui, khoâng töï keàm cheá neân thoát leân lôøi hung döõ: - Giaû söû caùc ngöôi caét löôõi cuûa caùc Leâ-xa ñöïng ñaày baùt, roài seõ nhaän. Caùc Leâ-xa nghó: - Taùt-giaù Ni-kieàn Töû muoán laøm toån haïi ñeán doøng hoï chuùng ta. Hoï duøng moät cuïc ñaù ñaùnh cheát. Taùt-giaù muoán töï lieäu lyù ñeå ruùt laïi lôøi noùi döõ tröôùc ñoù, nhöng caùc Leâ-xa khoâng chòu nghe, vaãn ñaùnh cheát. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu ñöôïc lôøi, thì söï vieäc ñöôïc côûi môû. Ñöùc Phaät daïy: - Coù naêm phaùp khieán cho lôøi noùi coù theå töï neâu roõ lyù, khoâng bò cheâ traùch, khieán cho ngöôøi kia hoan hyû, sau khoûi hoái haän. Naêm phaùp aáy laø gì? Noùi ñieàu thieän chöù khoâng noùi ñieàu

baát thieän. Noùi nhö phaùp chöù khoâng noùi ñieàu khoâng nhö phaùp. Noùi lôøi eâm dòu chöù khoâng noùi lôøi khoâng eâm dòu. Noùi lôøi chaân thaät chöù khoâng noùi ñieàu hö doái. Noùi ñieàu lôïi ích chöù khoâng noùi ñieàu khoâng lôïi ích. Coù naêm phaùp naøy thì khieán cho lôøi noùi coù theå töï neâu roõ lyù, khoâng bò cheâ traùch, khieán cho ngöôøi kia hoan hyû, sau khoûi hoái haän. Phaät lieàn noùi keä: Ai noùi thieän thì thaéng Noùi phaùp khoâng phi phaùp AÙi ngöõ; chaân thaät ngöõ Lôïi ích khoâng toån haïi. Ñoái vôùi ngöôøi kheùo noùi Khieán mình khoâng nhieät naõo Khoâng xaâm phaïm ngöôøi khaùc Nhö vaäy laø kheùo noùi. Kheùo noùi vôùi aùi ngöõ

86. Ni-kieàn Na-da Töû . Caùc ñoaïn treân cuõng phieân aâm laø Ni-kieàn(-ñaø) Nhaõ-ñeà Töû. Cuõng goïi laø Ni-kieàn Töû. 87. Taùt-giaù Ni-kieàn Töû . Teân moät ngöôøi theo phaùi Ni-kieàn Töû. Coù hai kinh quan troïng noùi veà voâ ngaõ Phaät giaûng cho oâng naøy. Xem, Trung A-haøm 5, kinh 110 - Taùt-giaù, Taêng Nhaát >0, No 125(>7.10), vaø moät kinh thuoäc Ñaïi thöøa, Ñaïi Taùt-giaù Ni-kieàn Töû sôû thuyeát kinh, No. 272. Pali, coù hai kinh, M. >5. Mahā-Saccaka-sutta, M. >4. Cūna-Saccaka-sutta.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 61

Khoâng bò ngöôøi kia traùch Khi noùi, lôøi thaân thöông Caùc aùc khoâng taäp hôïp. Chí thaønh noùi cam loà Noùi thaät laø toái thöôïng Chaân thaät nhö Phaät phaùp Thì truï nôi Nieát-baøn. Phaùp do Ñöùc Phaät noùi An oån ñeán Nieát-baøn Döùt heát caùc goác khoå Kheùo noùi, ñaây laø nhaát. Vua Bình-sa cuùng baùt saét cho Tyø-kheo, Tyø-kheo khoâng nhaän vaø noùi: - Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi duøng baùt baèng saét. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp duøng baùt baèng saét. 8. Xoâng Baùt-Nung Baùt 1. Baáy giôø, coù ngöôøi laøm ñoà saét xuaát gia, muoán laøm bình baùt cho caùc Tyø-kheo. Baïch Phaät. Phaät cho pheùp laøm. Ngöôøi aáy caàn loø, Ñöùc Phaät cho pheùp xaây loø. Ngöôøi aáy caàn buùa vaø keàm, Ñöùc Phaät cho pheùp. Ngöôøi aáy caàn oáng beä. Phaät cho pheùp. Ngöôøi ñoù caàn hoøn ñaù maøi, Phaät cho pheùp. Vò ñoù caàn con laên, Ñöùc Phaät cho pheùp. Sôï con laên, vaø caùc vaät duïng khaùc rôi rôùt, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm caùi ñaõy ñeå ñöïng, roài treo treân caây truï, treân caây long nha. Vò kia caát chöùa baùt khoâng xoâng neân bò baån vaø hoâi. Phaät cho pheùp xoâng. Vò ñoù khoâng bieát xoâng baèng caùch naøo. Phaät cho pheùp duøng caùi choõ, hay caùi gheø ñeå laøm loø. Duøng caùc loaïi buøn ñeå thoa. Duøng hoät haïnh nhaân, hoät gai thoa beân trong. Laáy tro traûi leân ñaát cho baèng, laøm choã xoâng baùt. Ñaët chaân choáng, roài ñeå baùt leân. Roài uùp loø leân baùt. Laáy tro phuû boán beân, laáy tay eùm cho chaéc. Laáy cuûi hoaëc phaân boø chaát xung quanh ñoát. Neân xoâng baùt nhö vaäy. 2. Theá Toân du haønh nhaân gian taïi nöôùc Toâ-ma.88 Khi aáy coù ngöôøi thôï loø goám coù loøng tin. Ñöùc Theá Toân chæ choã ñaát buøn vaø noùi: - Laáy ñaát choã naøy maø laøm. Nhoài nhö vaäy. Phôi nhö vaäy. Laøm buøn

88. Toâ-ma . Tröôøng A-haøm 15 noùi laø moät trong caùc doøng hoï lôùn. Trung A-haøm 55 lieät keâ vaøo moät trong 16 ñaïi quoác thôøi Phaät. Trong lieät keâ naøy, coù 2 nöôùc khoâng ñoàng nhaát vôùi Pali. Haùn: Baït-la vaø Toâ-ma. Pali: Gandhāra vaø Kamboja. Chöa coù taøi lieäu xaùc ñònh roõ vò trí cuûa Toâ- ma.

nhö vaäy. Troän ñeàu nhö vaäy. Laøm thaønh caùi baùt nhö vaäy. Xoa chaø nhö vaäy. phôi khoâ nhö vaäy roài, laøm caùi loø cho chaéc, ñeå caùi baùt vaøo trong. Ñaäy naép laïi, thoa buøn phuû leân treân. Duøng caây khö-la-ñaø,89 hoaëc caây taùo, hoaëc duøng caây thi-xa-baø,90 caây a-ma-laëc,91 chaát xung quanh roài ñoát. Ngöôøi kia theo thöù töï laøm theo lôøi Phaät daïy, thaønh loaïi baùt Toâ-ma92 khaùc laï, quyù giaù, raát toát, ñem cuùng cho caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khoâng nhaän vaø noùi: - Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi xöû duïng loaïi baùt nhö vaäy. Caùc vò aáy baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp chöùa duøng. 9. Trì Baùt 1. Theá Toân ôû taïi thoân Öu-giaø-la.9> Khi aáy coù caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc baùt Öu-giaø-la,94 khoâng daùm thoï trì vaø noùi: - Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng ta xöû duïng loaïi baùt nhö vaäy. Caùc vò aáy baïch Phaät. Ñöùc Phaät cho pheùp thoï trì. Theá Toân ôû taïi Öu-giaø-xa.95 Caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc loaïi baùt Öu- giaø-xa, khoâng daùm thoï trì vaø noùi: - Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng ta thoï trì loaïi baùt naøy. Baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp thoï trì. Theá Toân ôû taïi Tyø-xaù-ly. Caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc baùt ñen, khoâng daùm thoï trì vaø noùi: - Ñöùc Phaât chöa cho chuùng ta thoï trì loaïi baùt naøy. Baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp thoï trì. Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Coù caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc loaïi baùt ñoû, khoâng daùm thoï trì, noùi: - Ñöùc Theá Toân chöa cho chuùng ta duøng loaïi baùt nhö vaäy. Caùc vò aáy baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp thoï trì. 2. Coù saùu loaïi baùt: Baùt baèng saét, baùt toâ-ma, baùt öu-giaø-la, baùt öu-

89. Khö-la-ñaø ; coù leõ phieâm aâm töø khadira (Pali, Skt.), moät loaïi caây cho goã cöùng (Âccia Catechu).. 90. Xem cht. 26 treân. 91. A-ma-laëc ; phieân aâm töø Skt. āmra (Pali: amba): caây xoaøi. 92. Toâ-ma baùt ; xem cht. 1 treân. 9>. Öu-giaø-la . Pali: Ugga (Skr. Ugra), thò traán trong nöôùc Kosala. 94. Öu-giaø-la baùt ; baùt saûn xuaát taïi Öu-giaø-la, xem cht. >6 treân. 95. Öu-giaø-xa ; chöa roõ ñòa danh naøy.

giaø-xa, baùt ñen, baùt ñoû. Caùc thöù baùt naøy chia thaønh hai loaïi: Baùt baèng saét vaø baùt baèng saønh. Moät thöù ñöïng ñöôïc moät ñaáu röôõi, moät thöù ñöïng ba ñaáu. Hai loaïi baùt naøy neân thoï trì. >. Coù vò maùng baùt nôi vieân ngoùi saép rôi. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñeå nhö vaäy. Coù vò ñeå bình baùt treân hoøn ñaù saép rôi. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñeå nhö vaäy. Coù vò ñeå baùt treân daøn gaùc. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñeå nhö vaäy. Coù vò ñeå baùt giöõa ñöôøng. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñeå nhö vaäy. Coù vò ñeå baùt treân ñaù. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñeå nhö vaäy. Coù vò ñeå baùt döôùi goác caây coù traùi. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñeå nhö vaäy. Coù vò ñeå baùt nôi choã ñaát khoâng baèng, Ñöùc Phaät baûo: Khoâng neân ñeå nhö vaäy. Coù vò moät tay caàm hai caùi baùt. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân caàm nhö vaäy. Tröø phi ñeå ngoùn tay ôû giöõa. Coù vò moät tay caàm hai caùi baùt maø môû cöõa. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Tröø coù duïng taâm. Coù vò ñeå baùt sau caùnh cöûa. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñeå nhö vaäy. Coù vò ñeå baùt tröôùc caùnh cöûa. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân

ñeå nhö vaäy. Coù vò ñeå baùt ôû döôùi giöôøng daây, giöôøng caây. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñeå nhö vaäy. Coù vò ñeå baùt ôû giöõa caùc giöôøng caây, giöôøng giaây. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñeå nhö vaäy. Tröø tröôøng hôïp ñeå taïm trong choác laùt. Coù vò ñeå baùt ñaàu goùc giöôøng giaây, giöôøng caây. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñeå nhö vaäy, tröø ñeå taïm trong choác laùt. Coù vò ñöùng röûa baùt; baùt rôi vôõ. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñöùng röûa nhö vaäy. Coù vò coá yù laøm cho baùt bò vôõ ñeå xin baùt môùi. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù vò ñeå ñoà dö trong baùt. Ñöùc Phaät daïy: Trong baùt khoâng ñöôïc ñeå baát cöù vaät gì. Coù vò veõ giaây nho, hình boâng sen trong baùt. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân veõ nhö vaäy. Coù vò laøm chöõ vaïn96 trong baùt. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö

96. Vaïn töï .

vaäy. Coù vò vieát teân cuûa mình trong baùt. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân vieát nhö vaäy. Coù vò quaán boán phía baùt, chöøa mieäng. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù vò quaán heát caû caùi baùt. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân bao nhö vaäy. Neân bao quaán hai phaàn, chöøa laïi moät phaàn. Neáu coù luûng loã nhoû maø nhieàu choã thì neân bao heát. Coù vò ñeå baùt döôùi ñaát, bò hö xoâng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñeå nhö vaäy, neân duøng nöôùc buøn röôùi ñaát roài môùi ñeå. Neáu vaãn bò hö xoâng, neân ñeå treân laù treân coû. Neáu vaãn bò hö xoâng, neân laøm caùi chaân baùt. Neáu vaãn bò hö xoâng,97 duøng vaät bao döôùi ñaùy. 98 Coù vò duøng vaät baùu bao döôùi ñaùy. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc duøng vaät quyù, maø neân duøng chì hay thieác ñeå laøm. Vò kia sôï baùt rôi ñoå. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu sôï rôi ñoå, neân duøng nhöïa caây hay saùp (gaén vaøo ñeá). Coù vò khoâng röûa baùt maø ñem caát, Tyø-kheo khaùc thaáy gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy. Neân röûa roài môùi caát. Coù vò khoâng duøng thaùo ñaäu ñeå röûa neân khoâng saïch. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân röûa nhö vaäy. Neân duøng thaùo ñaäu, hoaëc ñaát, hoaëc tro, hay phaân boø, hoaëc buøn ñeå röûa. Coù vò duøng phaân boø coù troän caùt ñeå röûa neân baùt bò hoûng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân röûa nhö vaäy. Neân duøng ñoà ñöïng nöôùc ngaâm phaân boø, ñeå loùng caùt, roài duøng ñeå röûa. Hoaëc duøng boät mòn, buøn mòn, hoaëc laù, hoaëc boâng hay traùi ñeå röûa cho saïch. Neáu baùt coù loã, bò thöùc aên nheùt vaøo trong ñoù, thì neân caïy ra. Neáu caïy ra baùt bò vôõ. Choã naøo caïy ñöôïc thì caïy. Choã naøo khoâng caïy ñöôïc thì thoâi, khoâng sao. Coù vò röûa baùt chöa khoâ maø ñem caát, sinh ra caùu baån. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy. Neân ñeå cho khoâ roài môùi caát. Caàm baùt nôi tay, khoù giöõ. Phaät cho pheùp may caùi ñaõy ñeå ñöïng. Mieäng ñaõy khoâng buoäc, baùt rôi ra. Phaät cho pheùp buoäc laïi. Xaùch ñaõy

97. Hoaïi huaân , bò ræ seùt, hay bò aên moøn. Vin.ii. 112: Pattamūla ghasiyati, ñaùy baùt bò aên moøn. 98. Pali, ibid., pattamattala, ñeá troøn cuûa baùt.

ñöïng baùt treân tay, khoù giöõ. Phaät baûo neân duøng caùi giaây ñai mang treân vai. Coù Tyø-kheo keïp baùt döôùi naùch, mieäng baùt quay vaøo hoâng. Treân ñöôøng ñi, gaëp möa, bò tröôït chaân teù xuoáng ñaát, bình baùt caán hoâng, bò ñau. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân mang baùt nhö vaäy. Neân ñeå mieäng baùt höôùng ra ngoaøi. Baùt Toâ-ma trong ñaõy, laáy ra ñeå voâ khoù khaên, bò vôõ. Ñöùc Phaät daïy: - Neân laøm caùi hoøm hay caùi röông ñeå ñöïng. Coù vò duøng vaät quyù baùu laøm caùi hoøm caùi röông. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc duøng vaät quyù baùu maø laøm. Neân duøng coû xaù-la, hoaëc caây tre ñeå laøm. Neáu baùt bò ñuïng nhau thì duøng coû hay laù caây, hoaëc moät trong möôøi loaïi y ñeå loùt. Neáu baùt rôi ra mieäng hoøm; Phaät baûo, neân laøm caùi naép ñaäy laïi. Coù vò, duøng vaät quyù baùu laøm caùi naép. Ñöùc Phaät daïy, Khoâng ñöôïc duøng vaät quyù baùu laøm naép. Neân duøng coû xaù-la, hoaëc tre hay caây maø laøm. Neáu nôi ñeå baùt khoâng chaéc thì neân duøng giaây ñai maùng vaøo moùc long nha.99 10. Tònh Quaû Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông xaù. Vua Bình-sa cho pheùp caùc Tyø- kheo töï do ra vaøo trong vöôøn xoaøi.100 Nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán choã ngöôøi giöõ vöôøn noùi: - Toâi caàn xoaøi. Ngöôøi giöõ vöôøn lieàn haùi xoaøi cho. Nhoùm saùu laïi ñoøi hoûi nöõa. Ngöôøi giöõ vöôøn laïi cuõng haùi xoaøi cho. Nhoùm saùu cöù ñoøi hoûi nhö vaäy cho ñeán vöôøn xoaøi heát caû traùi. Sau ñoù, vua caàn xoaøi, ra leänh quan taû höõu haùi xoaøi. Caùc quan thöøa leänh ñeán choã ngöôøi giöõ vöôøn baûo haùi xoaøi. Ngöôøi giöõ vöôøn baùo caùo laø xoaøi heát roài. Caùc quan hoûi taïi sao heát? Ngöôøi giöõ vöôøn thöa laø: - Sa-moân Thích töû aên heát. Ñaïi thaàn lieàn hieàm traùch: - Sa-moân Thích töû khoâng bieát yeåm tuùc, nhieàu ham muoán maø töï noùi mình bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Ngöôøi thí tuy khoâng nhaøm chaùn, ngöôøi nhaän phaûi bieát ñuû chöù. Taïi sao aên heát vöôøn xoaøi cuûa vua? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy:

99. Long nha daëc Thaäp tuïng, Nghóa Tònh: Töôïng nha. Pali nāgadanta, raêng roàng, caùi moùc laøm baèng ngaø voi, gaén vaøo vaùch, ñeå treo ñoà. 100. Am-baø vieân .

- Khoâng neân aên xoaøi.101 Caùc Tyø-kheo khaát thöïc nhaän ñöôïc nöôùc xoaøi. Phaät cho pheùp duøng. Coù vò nhaän ñöôïc traùi xoaøi naáu chín, Phaät cho pheùp duøng. Coù vò nhaän ñöôïc nöôùc töông xoaøi,102 Ñöùc Phaät cho pheùp. Neáu chöa thaønh röôïu thì cho pheùp uoáng vaøo luùc phi thôøi. Thaønh röôïu roài, khoâng ñöôïc uoáng. Neáu uoáng seõ nhö phaùp trò. Sau ñoù moät thôøi gian, xoaøi chín muøi, Toân giaû A-nan muoán aên, ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu dieän kính leã saùt chaân roài ngoài lui qua moät beân, baïch Phaät: - Xoaøi treân caây ñaõ chín muøi. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, vì caùc Tyø- kheo tuøy thuaän noùi phaùp, Ngaøi duøng voâ soá phöông tieän khen ngôïi haïnh ñaàu-ñaø ñoan nghieâm thieåu duïc tri tuùc, coù trí hueä vaø baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau cho pheùp aên xoaøi.10> 11. Caâu-Chaáp Theá Toân ôû taïi Caâu-thieåm-di, thì khi aáy Nhoùm saùu Tyø-kheo khoaùc traùi caâu-chaáp104 ñeå doïa nhau, choïc gheïo nhau. Caùc cö só thaáy cô hieàm: Sa-moân Thích töû khoâng

bieát yeåm tuùc, maø töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp, trong khi khoaùc traùi caâu-chaáp ñeå doïa nhau, choïc gheïo nhau, nhö ñaïi thaàn cuûa vua? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc khoaùc loän traùi caâu-chaáp, cuõng khoâng ñöôïc doïa nhau , choïc gheïo nhau. 105

Tyø-kheo beänh, ñaép caâu-chaáp, maët coù loâng vaøo trong. Loâng beân trong dính nôi muït gheû, bò ñau. Phaät daïy: - Neân maëc caùi aùo loùt. Neáu sôï noùng thì neân loän traùi caâu-chaáp roài quaøng caø-sa phuû leân treân. 12. Khaâu Y Coù Tyø-kheo y bò raùch. Phaät baûo, neân vaù laïi. Vò aáy khoâng bieát vaù

101. Pali, Vin.ii. 109: Phaät noùi, caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc aên quaû xoaøi (amba). Ai aên, phaïm Ñoät- kieát-la. Sau ñoù quy ñònh theâm: chæ ñöôïc pheùp aên sau khi ñaõ taùc tònh baèng moät trong naêm caùch. Xem theân cht. 49 döôùi. 102. Am-baø quaû töông ; nöôùc töông xoaøi hay ngaâm xoaøi, ñeå laâu coù theå leân men thaønh röôïu. Pali: sūpe ambapesika, voû xoaøi boû trong nöôùc thòt (suùp thòt). 10>. Nguõ phaàn 26 (T22n1421 tr.171a12), Vin. ii. 109, aên ñöôïc sau khi ñaõ taùc tònh, moät trong naêm caùch. Xem, Phaàn iii, Ch. vii Thuoác, cht. 110. 104. Caâu chaáp . Nhuõ phaàn 26 (T22n1421 tr.171b16): caâu nhieáp . - Baït-nan-ñaø khoaùc loän traùi caâu-nhieáp, ñi 4 chaân trong toái, doïa caùc Tyø-kheo. Pali, Vin. i. 281, kojava aùo choaøng hay chaên baèng loâng deâ. 105. Tyø-kheo, Ba-daät-ñeà 55: khoâng ñöôïc doïa Tyø-kheo khaùc.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 67

nhö theá naøo. Ñöùc Phaät daïy: Laáy chæ khaâu laïi, hay may chaäp laïi. Neáu coù loã, laáy ñoà ñaép leân. Loã raùch lôùn, mieáng ñaép nhoû, khieán y bò chuùm laïi. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân vaù nhö vaäy. Lôùn, nhoû, tuøy theo loã raùch, roäng ra hai ngoùn tay, roài vaù. Khi vaù sôï y bò chuùm laïi, neân duøng ñaù ñeø boán goùc. Neáu vaãn bò chuùm, caém coïc boán goùc ñeå caêng ra. Neáu noù vaãn co laïi thì neân laøm caùi khung ñeû caêng ra. Caùc vò aáy khoâng bieát caùch laøm. Ñöùc Phaät daïy: Neân duøng goã maø laøm. Coù vò caàn giaây ñeå caêng. Phaät cho pheùp duøng giaây caêng ra ñeå vaù. Caùc vò aáy khoâng bieát duøng caùi gì ñeå vaù. Phaät cho pheùp duøng loâng chim, hoaëc caùi traâm ñeå vaù. Neáu y moûng, nhuyeãn bò raùch thì duøng kim ñeå vaù. Coù vò duøng vaät quyù baùu laøm kim. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duøng nhö vaäy. Neân duøng ñoàng hay theùp ñeå laøm. Khi vaù y, tay bò ñau, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm caùi ñeâ. Coù vò duøng vaät quyù baùu laøm ñeâ. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Neân duøng ñoàng, saét, xöông, ngaø, söøng, chì, thieác, baïch laïp, caây, hoà giao ñeå laøm. Khi vò kia vaù y, sôï cong, Phaät cho pheùp duøng giaây möïc khieán cho thaúng. Coù vò caàn chæ tô, Phaät cho pheùp duøng. Coù vò muoán nhuoäm chæ ñeå may y, caàn ñaù voâi, ñaát ñoû, ñaát traéng, maøu huyønh, taát caû ñeàu ñöôïc Phaät cho pheùp duøng. Neáu khoâng ñònh ñöôïc ñieåm giöõa, neân duøng thöôùc ñeå ño. Coù vò duøng vaät quyù baùu laøm thöôùc ño. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duøng vaät quyù baùu ñeå laøm. Neân duøng ñoàng saét cho ñeán caây ñeå laøm. Coù vò tröông y chaám ñaát. Khi vaù, y dính buïi baån. Phaät daïy: Cho pheùp duøng nöôùc töôùi ñaát cho heát buïi roài môùi tröông ra.

Coù vò khi vaù y kim bò ñuïng ñaát, hö kim. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù vò traûi y treân coû xa-baø-la106 ñeå vaù, coû dính vaøo y. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù vò traûi y treân coû, treân laù ñeå vaù. Coû laù dính vaøo y. Ñöùc Phaät (954a1) daïy: Khoâng neân traûi nhö vaäy. Neân duøng moät trong möôøi loaïi y hoaëc y-leâ-ñieân-ñaø, maïo-la, maïo-maïo-la, maïo-laâu, traûi leân treân ñoù ñeå vaù. Tyø-kheo kia sôï giaây, chæ, kim, dao... caùc duïng cuï ñeå vaù y laïc maát, Phaät cho pheùp laøm caùi ñaõy ñeå ñöïng. Coù vò khoâng thaùo y ra khoûi caùi khung caêng, bò möa öôùt. Ñöùc Phaät daïy: Neân thaùo ra. Caùc vò aáy khoâng bieát thaùo ra roài ñeå khung ñaâu. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp ñeå nôi nhaø kinh haønh hoaëc nôi nhaø aám, nhaø aên. Neáu ñem vaøo nhaø khoâng loït vì cöûa heïp thì ñeå beân ngoaøi, choã khoâng bò möa öôùt, bò gioù. Neân treo leân choã cao raùo.

106. Xa-baø-la thaûo .

Coù vò vaù y roài, thaùo ra, khoâng deïp doïn caây goã. Ñöùc Phaät daïy: Neân doïn deïp. Caùc vò aáy khoâng bieát doïn deïp ñeå vaøo choã naøo. Ñöùc Phaät daïy: Neân ñeå döôùi gaùc, hoaëc treân giöôøng. Coù vò khoâng doïn deïp giaây. Ñöùc Phaät daïy: Neân cuoán giaây laïi, ñeå treân choã khung caêng y. Caùc Tyø-kheo sôï kim rôi maát. Phaät cho pheùp laøm caùi mieáng baèng giaï ñeå ñeå ghim. Neáu vaãn sôï maát thì neân laøm caùi oáng ñeå ñöïng. Coù vò duøng vaät quyù baùu laøm caùi oáng. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duøng vaät quyù baùu laøm. Neân duøng ñoàng, saét cho ñeán tre, caây ñeå laøm. Sôï kim rôi ra, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm naép ñaäy laïi. Coù vò duøng vaät quyù baùu ñeå laøm naép. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duøng vaät quyù baùu laøm maø neân duøng ñoàng, saét, cho ñeán tre, caây ñeå laøm. Neáu kim bò ræ seùt thì neân ñeå trong boät mieán. Neáu vaãn sôï seùt, tuøy ñeå choã naøo khieán cho khoâng ræ seùt. Caùc Tyø-kheo lo ngaïi oáng ñöïng kim, dao con, chæ, vaø caùc vaät vuïn vaët bò laïc maát. Phaät cho pheùp ñöïng trong caùi ñaõy. Neáu caùc vaät aáy rôi ra, duøng giaây coät caùi mieäng ñaõy laïi. Neáu caàm tay, khoù giöõ gìn; neân buoäc treân vai. 13. Vaù Baùt Bình baùt baèng saét cuûa Tyø-kheo bò thuûng, Ñöùc Phaät cho pheùp vaù laïi, hoaëc traùm ñinh, hoaëc treùt buøn, hay daùn nhöïa caây. Baùt Toâ-ma bò luûng, Ñöùc Phaät cho pheùp duøng hoà giao nheùt, hoaëc duøng ñaù voâi, hoaëc duøng ñaát traéng. Baùt ca-la ñen107 bò thuûng neân duøi caùi loã, roài laáy kim chæ raøng laïi. Coù vò caàn caùi duøi khoan, Ñöùc Phaät cho pheùp. Coù vò duøng vaät quyù ñeå laøm. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duøng vaät quyù ñeå laøm maø neân duøng ñoàng saét. Neáu sôï chæ baèng tô sôïi ñöùt thì neân duøng baèng sôïi giaây cöôùc, hoaëc duøng loâng ñuoâi cuûa boø, ngöïa. Neáu sôï truøng caén caùi giaây gaân thì neân duøng hoà giao treùt leân treân. Neáu sôï thöùc aên hay nöôùc thaám vaøo thì cuõng neân duøng hoà giao treùt leân treân. Neáu cuõng laïi sôï hö thì daùt laù saét daùn vaøo. 14. Laáy Löûa Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông xaù. Caùc Tyø-kheo ôû nôi A-lan-nhaõ duøng hoûa chaâu ñeå laáy löûa, boïn giaëc thaáy ngoïc chaâu neân ñeán quaáy phaù Tyø- kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: ÔÛ nôi A-lan-nhaõ, khoâng neân duøng hoûa chaâu laáy löûa. Caùc Tyø-kheo

caàn löûa, Ñöùc Phaät cho pheùp Tyø-kheo ôû nôi A-lan-

107. Ca-la haéc baùt ca-la, phieân aâm (Skt. Pali: kāla, ñen); haéc, dòch nghóa. Töø aâm nghóa hoãn hôïp.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 69

nhaõ duøng thuaät laáy löûa. Caàn buøi nhuøi moài löûa,108 cho pheùp. Caàn duøi ñeå duøi löûa,109 cho pheùp. Caàn caùc thöù ñeå laøm giaây, ñeàu ñöôïc cho pheùp. Duïng cuï laáy löûa bò rôi rôùt. Phaät cho pheùp duøng caùi ñaõy ñeå ñöïng. Duïng cuï duøi löûa ñeå choã bò aåm, Phaät cho pheùp treo döôùi giöôøng hay treân moùc long nha. Coù vò khoâng bieát duøng caùi gì ñeå nhen löûa, Phaät baûo neân duøng coû, laù, hoaëc soâ-ma, hoaëc coû ma-sí-xa, hoaëc phaân boø, phaân ngöïa ñeå laáy löûa. Tyø-kheo thöôøng xuyeân duøi löûa, bò raùch tay, Ñöùc Phaät cho pheùp neân duøng hoûa chaâu choã khuaát ñeå laáy löûa. 15. Loïc Nöôùc Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù veä. Nhoùm saùu Tyø-kheo duøng nöôùc coù laãn truøng. Caùc cö só thaáy, cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû khoâng coù loøng töø, ñoaïn maïng chuùng sinh, maø töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duøng nöôùc coù laãn truøng. Cho pheùp laøm caùi ñaõy loïc nöôùc. Caùc vò aáy khoâng bieát laøm caùch naøo. Ñöùc Phaät daïy: Laøm nhö caùi thìa, hoaëc ba goùc, hoaëc laøm nhö caùi toi, hoaëc laøm caùi bình loïc. Neáu sôï truøng nhoû loït qua thì cho caùt vaøo trong caùi ñaõy loïc. Coù vò ñoå loaïi caùt loïc laãn truøng nôi ñaát khoâ. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñoå nhö vaäy. Neân ñoå laïi döôùi nöôùc. Baáy giôø, coù hai Tyø-kheo caõi loän nhau, cuøng töø nöôùc Caâu-taùt-la du haønh. Moät Tyø-kheo coù mang ñaõy loïc nöôùc ñi, neân coù nöôùc uoáng. Vò kia khoâng ñem ñaõy loïc nöôùc theo. Hoûi möôïn vò kia, nhöng vò kia khoâng cho. Khoâng coù nöôùc ñeå uoáng, neân khaùt nöôùc quaù ñoä. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Tyø-kheo naøy phaûi cho Tyø-kheo kia möôïn. Khoâng neân khoâng coù ñaõy loïc nöôùc maø ñi, cho ñeán nöûa do tuaàn. Neáu khoâng coù ñaõy loïc nöôùc neân duøng caùi cheùo y Taêng-giaø-leâ ñeå loïc. 16. AÊn Nguû Chung 1. Theá Toân ôû taïi nöôùc Baø-kyø-ñeà.110 Hai Tyø-kheo Nhoùm saùu, naèm nguû chung moät giöôøng. Tyø-kheo khaùc thaáy, töôûng laø cuøng naèm vôùi ngöôøi nöõ. Sau khi hoï ñöùng daäy môùi bieát khoâng phaûi ngöôøi nöõ. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc hai ngöôøi naèm nguû chung moät giöôøng. Coù vò nghi khoâng daùm cuøng ngöôøi beänh naèm moät giöôøng, Ñöùc Phaät cho pheùp cuøng ngöôøi beänh naèm moät giöôøng111. Phaät ôû taïi nöôùc Baø-kyø-ñeà. Hai vò trong Nhoùm saùu Tyø-kheo ñoàng

108. Hoûa maãu moäc .

109. Toaøn hoûa töû .

110. Baø-kyø-ñeà Caùc ñoaïn treân phieân aâm laø Baø-kyø-ñaø.

111. Xem Phaàn ii, Ch. iv, Tyø-kheo-ni, Ba-daät-ñeà 90.

ñaép chung moät caùi chaên. Tyø-kheo khaùc thaáy, töôûng laø cuøng vôùi ngöôøi nöõ naèm. Sau khi hoï ñöùng daäy môùi bieát chaúng phaûi laø ngöôøi nöõ. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc hai ngöôøi naèm ñaép chung moät caùi chaên.112 Caùc Tyø-kheo chæ coù moät caùi khaên traûi baèng coû hay baèng laù. Ñöùc Phaät cho pheùp treân khaên traûi naøy moãi ngöôøi rieâng moät caùi khaên traûi naèm baèng giaï. Khi thôøi tieát laïnh chæ coù moät caùi chaên, Phaät cho pheùp beân trong moãi ngöôøi neân maëc aùo loùt, beân ngoaøi ñaép chung moät caùi chaên. 2. Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Nhoùm saùu Tyø-kheo aên chung moät chieác baùt. Caùc cö só thaáy ñeàu cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû khoâng bieát taøm quyù, maø töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp, trong khi hai ngöôøi aên chung moät caùi baùt, gioáng nhö Ñaïi thaàn cuûa vua? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc hai ngöôøi aên chung moät baùt. Coù Tyø-kheo ñöïng côm chung moät caùi ñoà ñöïng ñeå aên. Ñöùc Phaät daïy: Neân chia ra vaø ñöïng rieâng ñeå aên. Neáu khoâng coù baùt rieâng thì neân aên phaân nöûa, coøn phaân nöûa ñeå laïi cho ngöôøi kia aên. Neáu gaàn quaù giöõa ngaøy thì neân laáy moät vaét ñeå aên roài ñöa cho ngöôøi kia aên. Thay nhau aên nhö vaäy cho kòp giôø. >. Nhoùm saùu Tyø-kheo naèm döïa goái vaøo baøn ñeå aên, caùc cö só thaáy cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû khoâng bieát hoå theïn, maø töï xöng laø ta bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp, trong khi naèm nghieâng döïa vaøo baøn ñeå aên gioáng nhö Ñaïi thaàn cuûa vua? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc aên nhö vaäy. Baáy giôø coù caùc Thöôïng toïa giaø beänh khoâng theå töï tay böng baùt ñeå aên, Phaät cho pheùp buoäc nôi ñaàu goùc cuûa giöôøng giaây, giöôøng caây, hoaëc ñeå treân caùi bình. 4. Nhoùm saùu Tyø-kheo ñöùng treân giöôøng giaây, giöôøng caây, neân daây giöôøng bò ñöùt, khieán cho chaên ñaép bò raùch. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc ñöùng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo muoán ñöa caùi gì hay voùi nhaän caùi gì, thì cho pheùp ñöùng treân beä giöôøng. Baáy giôø, coù caùc ngoaïi ñaïo, ñem caùi giöôøng giaây lôùn laøm caùi giöôøng giaây nhoû ñeå chöùa duøng. Nhoùm saùu Tyø-kheo baét chöôùc ngoaïi ñaïo caát chöùa giöôøng giaây nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Ca-löu-ñaø-di, vì thaân hình lôùn, maø caùi giöôøng trong nhaø taém laïi nhoû neân ngoài khoâng vöøa, nghi khoâng daùm laáy caùi giöôøng lôùn beân ngoaøi

112. Xem, Tyø-kheo-ni, Ba-daät-ñeà 91.

ñeå ngoài taém, chæ ngoài caùi giöôøng nhoû. Ñöùc Phaät daïy: Trong nhaø taém neân ñeå caû giöôøng lôùn vaø giöôøng nhoû. Nhoùm saùu Tyø-kheo chöùa caát duïng cuï caøy böøa vaø ñoà moø laën cuûa baïch y. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc caát chöùa nhö vaäy. Coù vò caát chöùa caùi maâm caùi gaùo ñoà taém röûa quyù baùu. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc chöùa nhö vaäy. 5. Coù Tyø-kheo teân laø Da-ba-ñoà phuïng thôø caùc ngoaïi ñaïo, nhö löûa, nhö nhaät nguyeät, nhö ñaïo khoâng noùi, phaùp cuûa ngoaïi ñaïo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc thôø caùc

phaùp cuûa ngoaïi ñaïo. 6. Coù Tyø-kheo ôû taïi A-lan-nhaõ aên xong öïa ra nhôi laïi. Tyø-kheo khaùc noùi: Thaày phaïm toäi aên phi thôøi. Vò kia noùi: Toâi khoâng phaïm toäi aên phi thôøi, toâi chæ öïa ra nhôi laïi thoâi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Tyø-kheo naøy vöøa töø loaøi boø ñaàu thai, neáu khoâng öïa nhôi laïi thì khoâng theå soáng laâu ñöôïc. Neáu coù Tyø-kheo naøo coù beänh nhö vaäy, laøm nhö theá môùi deã chòu, thaân khoâng bònh. Thöùc aên chöa ra khoûi mieäng ñöôïc nuoát voâ laïi. 7. Trong Kyø-hoaøn coù quaï, coù keùc, keâu inh oûi, laøm loaïn caùc Tyø-kheo ngoài thieàn. Ñöùc Phaät daïy: Neân khua tieáng cho chuùng sôï bay ñi. Hoaëc giaû laøm tieáng cuûa giaây cung, hay ñaäp voã vaøo caây ñeå cho chuùng bay ñi. 8. Caùc Tyø-kheo ban ñeâm taäp hôïp ñeán choã boá-taùt, trôøi toái. Ñöùc Phaät cho pheùp caàm ñuoác. Neáu choã ngoài bò toái thì cho pheùp thaép ñeøn. Coù vò caàn ñoà ñoát ñeøn, Phaät cho pheùp saém; caàn daàu, caàn ñeøn, cuõng cho pheùp saém. Neáu ñeøn khoâng ñöôïc saùng thì keùo tim cao leân. Neáu bò daàu dính baån tay thì cho pheùp laøm ñuõa ñeå gaép. Neáu sôï chaùy ñuõa thì cho pheùp laøm ñuõa baèng saét. Neáu sôï caùi tim ñeøn naèm xuoáng thì chính giöõa neân ñeå caùi tim baèng saét. Neáu vaãn khoâng saùng, thì cho pheùp laøm caùi tim cho lôùn. Neáu vaãn coøn toái thì neân ñeå boán goùc nhaø boán caây ñeøn. Neáu laïi khoâng saùng thì neân laøm caây ñeøn xoay troøn. Neáu vaãn khoâng saùng thì trong nhaø, xung quanh ñeàu ñeå ñeøn, hoaëc ñeå ñeøn giaù ñöùng. Hoaëc laáy caùi bình, ñoå nöôùc vaøo roài ñoå daàu leân treân, laáy vaûi boïc haït caûi laøm caùi tim ñeå thaép. 9. Baáy giôø, Tyø-xaù-khö Voâ-di-la Maãu sai ngöôøi mang ñeán saùu thöù: Göôøng giaây moät ngöôøi, loø löûa, loàng ñeøn, choåi queùt, quaït, vaø caùi ñaáu11>. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän, baïch Phaät. Ñöùc Phaät cho pheùp nhaän, ngoaïi tröø caùi ñaáu114 khoâng neân nhaän.

11>. Vin. ii. 129: Baø Visākhāâ sai mang ba thöù: Gheø nhoû (ghanaka), ñoà kyø chaân khi taém (kataka) vaø choãi (sammajja). 114. Ñaåu . Phaät khoâng cho nhaän kataka. Baûn Anh dòch laø - ñoà coï chaân baèng saønh” (earthen

17. Chuyeån Theå Phaät Ngoân Coù Tyø-kheo Duõng Maõnh115 laø Baø-la-moân xuaát gia, ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu dieän kính leã saùt chaân, roài ngoài qua moät beân baïch Ñöùc Theá Toân: - Baïch Ñaïi ñöùc! Caùc Tyø-kheo thuoäc nhieàu doøng hoï xuaát gia, teân goïi cuõng khaùc, phaù hoaïi nghóa cuûa kinh Phaät. Cuùi xin Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng con vì Ñöùc Theá Toân duøng ngoân luaän hoaøn haûo cuûa theá gian tu lyù kinh Phaät.116 Ñöùc Phaät daïy: - Caùc oâng laø nhöõng ngöôøi ngu si. Ñoù laø söï huyû hoaïi baèng caùch ñem ngoân luaän cuûa ngoaïi ñaïo maø pha troän vaøo trong kinh Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp, tuøy theo ngoân ngöõ, phong tuïc cuûa töøng nöôùc maø giaûi thích, tuïng ñoïc kinh Phaät.117 18. Kín Ñaùo 1. Coù Tyø-kheo ôû nöôùc Caâu-taùt-la, treân ñöôøng ñi, ñeán choã khuaát ñaïi tieåu tieän. Baáy giôø, coù ngöôøi nöõ cuõng ñeán choã khuaát ñaïi tieåu tieän. Caùch ñoù khoâng xa coù moät caùi ao nöôùc, Tyø-kheo ñeán ao ñeå röûa, ngöôøi nöõ kia cuõng ñeán ao ñeå röûa. Caùc cö só thaáy Tyø-kheo naøy töø choã ñoù ñi ra röûa, ngöôøi nöõ

naøy cuõng vaäy. Hoï baûo chaéc Tyø-kheo naøy xaâm phaïm ngöôøi nöõ kia. Caùc Tyø-kheo nghe, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñaïi tieåu tieän choã nhö vaäy, laøm cho ngöôøi ta sinh nghi. Cuõng khoâng neân ôû treân ao nöôùc maø röûa. 2. Baït-nan-ñaø Thích töû gaàn toái ñeán nhaø baïch y, ngoài trong nhaø giaây laùt roài ra ñi khoâng noùi vôùi chuû nhaø. Trong khi aáy coù boïn cöôùp suoát ngaøy rình nhaø kia. Chieàu hoâm ñoù gaëp luùc cöûa môû neân lieàn vaøo. Chuùng thu doïn ñoà ñaït taåu thoaùt. Ngöôøi chuû hoûi ai môû cöûa ñi ra maø khoâng ñoùng. Gia nhaân traû lôøi: Baït-nan-ñaø Thích töû. Caùc cö só cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû khoâng bieát xaáu hoå theïn, maø töï xöng laø mình bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp, trong khi cuøng boïn giaëc heïn nhau ñeå ñeán cöôùp ñoaït cuûa nhaø toâi? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñeán nhaø baïch y luùc chieàu toái. Baáy giôø, coù caùc Tyø-kheo vì vieäc Phaät, vieäc Phaùp, vieäc Taêng, vieäc

ware foot-scrubber). 115. Duõng Maõnh . Vin. ii. 1>9: Yamenakekunā nāma bhikkhū dve bhātikā, hai Tyø-kheo anh em teân laø Yamena va Kekunā, gioûi ngoân ngöõ, aâm vaän. 116. Pali, ibid., bieân taäp laïi lôøi Phaät thaønh thô (buddhavana chandaso āropemā). Chandasa, ñöôïc hieåu laø chandasi maø Panini thöôøng duøng, chæ phöông ngöõ Veä-ñaø. Buddhaghosa giaûi thích, hai vò naøy nuoán chuyeån taûi thaønh ngoân ngöõ hoaøn chænh cuûa Veä-ñaø, töùc Sanskrit (sakkana-bhāsāya) 117. Nguõ phaàn 26 (tr. 174b20); chuyeån theå Phaät ngöõ sang ngoaïi thö ngöõ, phaïm Thaâu-lan-giaù.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 7>

Thaùp, vieäc Tyø-kheo bònh, hoaëc ñaøn-vieät môøi vaøo luùc xaåm toái, Tyø-kheo nghi khoâng daùm ñeán. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu coù nhöõng tröôøng hôïp nhö vaäy thì neân ñeán. >. Baït-nan-ñaø Thích töû vôùi yù duïc maø noùi phaùp cho ngöôøi nöõ. Ngöôøi nöõ kia quan saùt bieát, lieàn noùi: - Taïi sao Thaày khoâng noùi phaùp cho chính Thaày? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân vì yù duïc maø noùi phaùp. Nhoùm saùu Tyø-kheo boùi toaùn cho ngöôøi nöõ. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Nhoùm saùu laïi ñi nhôø ngöôøi boùi toaùn. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. 4. Nhoùm saùu Tyø-kheo caù cöôïc118 vôùi ngöôøi khaùc. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Ngöôøi kia ñöôïc vaät lieàn laáy luoân. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. 5. Nhoùm saùu Tyø-kheo naém tay nhau ñi ngoaøi ñöôøng, laán ngöôøi khaùc teù xuoáng ñaát. Caùc cö só thaáy cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû khoâng coù yeåm tuùc, maø töï noùi ta bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp, trong khi cuøng naém tay nhau ñi ngoaøi ñöôøng nhö ñaïi thaàn cuûa vua? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc ñi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo ñi treân ñöôøng, coù ngöôøi cho ñoâi guoác, bình hoa ñöïng daàu. Tyø-kheo nghi khoâng daùm nhaän. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp nhaän. 6. Nhoùm saùu Tyø-kheo ñem ñoà vaät cho thueâ.119 Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc nhö vaäy . Nhoùm saùu Tyø-kheo giöõ vaät cho thueâ cuûa ngöôøi khaùc.120 Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. 7. Nhoùm saùu Tyø-kheo

gaây goã vôùi ngöôøi khaùc. Noùi chuyeän vôùi Thöôïng toaï maø laät ngöôïc y, y quaàn coå, y phuû ñaàu, y choaøng caû hai vai, mang guoác deùp. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Neân ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, ñeán

118. Nguyeân Haùn: quî vaät *. Khang hy, quïy *: ñoàng vôùi tö (giuùp voán), vôùi ñoã (baøi baïc). Coù baûn cheùp laø hoaù vaät . Tham chieáu Caên baûn Taïp söï 19 (T24n1451, tr. 296a14): Luïc quaàn Tyø-kheo moãi khi coù söï vieäc xaûy ra, beøn ñem y, baùt, giaây löng caùc thöù ra caù cöôïc (Haùn: ñoå quiî * , coù baûn cheùp laø ñoå hoaù). 119. Xuaát töùc vaät ; chöa roõ nghóa. Xem cht. 66 döôùi. 120. Tuøng tha cöû töùc vaät ; chöa roõ nghóa. Coù leõ moät hình thöùc caàm ñoà. Ñeå baûn: Tuøng tha . Toáng-Nguyeân-Minh: Tuøng ñòa.

tröôùc Thöôïng toïa, cuùi mình, chaép tay thöa: “Con coù vieäc caàn thöa vôùi Thöôïng toïa.” Vò thöôïng toïa neân noùi: “Nhö phaùp nhö luaät thì noùi.” 19. Duø-Gaäy-Quaït-Phaát Traàn 1. Baït-nan-ñaø ñi ñöôøng, caàm caây loïng troøn lôùn vaø ñeïp. Caùc cö só töø xa thaáy töôûng laø vua hay Ñaïi thaàn neân sôï seät traùnh ñöôøng. Khi ñeán gaàn, xem kyõ môùi bieát laø Baït-nan-ñaø, môùi cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû ham muoán nhieàu khoâng nhaøm chaùn, maø töï xöng toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp, trong khi caàm caây loïng troøn lôùn vaø ñeïp ñi ngoaøi ñöôøng nhö Ñaïi thaàn cuûa vua, khieán cho chuùng toâi sôï phaûi traùnh ñöôøng? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Tyø-kheo khoâng neân caàm caây loïng troøn ñi ngoaøi ñöôøng, cuõng khoâng ñöôïc caát chöùa. Khi trôøi möa, caùc Tyø-kheo ñeán nhaø aên, hoaëc ban ñeâm taäp hôïp, luùc Boá-taùt, y môùi nhuoäm bò öôùt hö maøu. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Vì baûo veä y, khi ôû trong chuøa, neân duøng voû caây, laù, hoaëc tre laøm duø ñeå che möa. Coù vò caàn caùn loïng, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm. Vò kia duøng vaät quyù baùu laøm. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duøng vaät quyù baùu ñeå laøm. Neân duøng xöông, ngaø, baïch laïp, chì thieác, hay caây ñeå laøm. Coù vò caàn choùp loïng, Phaät cho pheùp laøm. Vò kia duøng vaät quyù baùu ñeå laøm. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duøng vaät quyù baùu laøm. Cho pheùp duøng xöông, cho ñeán caây ñeå laøm. Coù vò caàn caây loïng roäng, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm. Vò kia duøng vaät quyù baùu ñeå laøm. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duøng vaät quyù baùu ñeå laøm. Neân duøng xöông cho ñeán caây ñeå laøm. Coù vò muoán phuû taøn loïng. Phaät cho pheùp duøng laù caây ña-la, laù caây ma-laâu,121 voû caây ñeå phuû. Neáu sôï boán phía bò hö, cho pheùp phuû nhieàu lôùp. Coù vò caàn caùn loïng, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm. Vò kia duøng vaät quyù baùu laøm. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duøng vaät quyù baùu ñeå laøm. Neân duøng xöông, ngaø, baïch laïp, chì thieác, hay caây ñeå laøm. Coù vò laøm caùi caùn loïng daøi, nhöng ñem voâ ñem ra cöûa khoâng loït. Ñöùc Phaät daïy: Neân thaùo ra. Neáu sôï caùn suùt ra, neân ñuïc caùi loã ñeå ñoùng vaøo. Neáu bò gaõy hay cong, cho pheùp laøm baèng saét, treân ñaàu laøm mieáng saét buoäc vaøo. 2. Baït-nan-ñaø Thích töû boû baùt vaøo trong ñaõy, xoû vaøo

ñaàu caây gaäy quaûy ñi. Caùc cö só thaáy töôûng laø gia nhaân cuûa vua neân sôï traùnh ñöôøng.

121. Ma-laâu ; Skt. m ālu, moät loaïi man thaûo, giaây leo; ñaèng thaûo.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 75

Khi ñeán gaàn môùi bieát laø Baït-nan-ñaø, neân cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû khoâng bieát hoå theïn, maø töï xöng toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Cuõng khoâng neân caát chöùa caây gaäy ñeå quaûy baùt nhö vaäy. Baáy giôø, coù Tyø-kheo giaø beänh ñi ñöôøng bò teù. Ñöùc Phaät daïy: Giaø beänh cho pheùp caàm gaäy.122 Neáu sôï ñaàu döôùi caây gaäy bò cuøn, cho pheùp laøm caùi khaâu bòt laïi. Vò kia duøng vaät quyù giaù laøm caùi khaâu. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duøng vaät quyù giaù laøm maø neân laøm baèng xöông, raêng, baïch laïp, chì thieác. Neáu treân ñaàu caây gaäy bò hö hoaïi, cuõng cho pheùp duøng vaät nhö vaäy ñeå laøm. Nhoùm saùu Tyø-kheo caát chöùa gaäy khoâng trung,12> caùc cö só cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû khoâng bieát yeåm tuùc, khoâng coù hoå theïn, maø töï xöng toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp, trong khi caàm caây gaäy khoâng trung nhö ñaïi thaàn cuûa vua Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo ñi ñöôøng thaáy raén rít, boø caïp. Nhöõng Tyø-kheo chöa ly duïc sôï, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp caàm caây tích tröôïng124 ñeå khua ñoäng. Hoaëc khua oáng ñoàng ñöïng ñaù vuïn, hoaëc ñaäp tre laøm cho coù tieáng ñeå chuùng noù traùnh ñi. >. Baáy giôø, Nhoùm saùu Tyø-kheo caàm caây quaït troøn lôùn. Caùc cö só thaáy cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû khoâng bieát yeåm tuùc, khoâng coù hoå theïn, maø töï xöng toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp trong khi caàm caây quaït troøn lôùn nhö ñaïi thaàn cuûa vua? Caùc Tyø- kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc caàm nhö vaäy. Coù vò nhaän ñöôïc vaät ñaõ laøm thaønh, nghi khoâng daùm thoï trì, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp nhaän cho thaùp. Tyø-kheo treân ñöôøng ñi bò noùng, baïch Phaät. Ñöùc Phaät cho pheùp duøng laù caây hoaëc nhaùnh caây hoaëc coû hay moät trong möôøi loaïi y laøm caây quaït ñeå quaït. Nhoùm saùu Tyø-kheo caàm caây quaït baèng da. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duøng. Nhoùm saùu Tyø-kheo gheùp ngang doïc möôøi thanh goã roài phaát da leân treân ñeå laøm caây quaït. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Caây quaït cuûa Tyø-kheo bò hö, Ñöùc Phaät cho pheùp duøng voû caây hay laù caây vaù laïi. Neáu vaù baèng da maø bò hö hoûng

122. Tyø-kheo bònh caàn gaäy ñeå quaûy baùt ñi ñöôøng, phaûi ñöôïc Taêng yeát-ma cho pheùp. Xem ñoan sau. 12>. Khoâng trung tröôïng ; chöa roõ gaäy gì. Xem cht. 126 (muïc >6, Öu-ñaø-dieân) 124. Tích tröôïng. Skt. khakkara, gaäy aên maøy (Monier). Tham chieáu Thaäp tuïng 56 (T2>n14>5 tr.417a18), cheá phaùp veà gaäy; Caên baûn Taïp söï >4 (T24n1451 tr.>75a21). Xem theâm Nguõ phaàn 27 (T22n1421 tr.180b25), Tyø-kheo A-lan-nhaõ coøn theâm loaïi - gaäy phaù söông” (phaùc loä tröôïng)

thì neân duøng chæ may laïi. Neáu duøng chæ may bò ñöùt thì neân duøng giaây gaân ñeå may. Neáu beân leà bò hö thì neân duøng da ñeå buoäc. Khi caùc Tyø-kheo duøng böõa aên chính böõa aên phuï, hoaëc ban ñeâm nhoùm hôïp, hay luùc thuyeát giôùi bò noùng, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm caây quaït lôùn nhö coã xe baèng quaït coù cô quan chuyeån ñoäng. Caùc vò aáy khoâng bieát baûo ai ñaåy. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp Tyø-kheo hay sa-di, hoaëc ngöôøi giöõ vöôøn, hay Öu-baø-taéc keùo. Nhoùm saùu Tyø-kheo deät caây quaït baèng loâng, gieát nhieàu loaïi truøng nhoû hay coû, caùc cö só thaáy cô hieàm noùi: Sa-moân thích töû khoâng bieát hoå theïn, haïi nhieàu sinh maïng maø töï xöng toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp, trong khi xöû duïng caây quaït baèng loâng, laøm toån haïi nhieàu maïng chuùng sinh? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc xöû duïng caây quaït baèng loâng nhö vaäy. 4. Caùc Tyø-kheo bò truøng nôi coû, hay buïi bay nhôùp thaân, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm caùi phaát traàn. Caùc vò aáy khoâng bieát caùch laøm. Ñöùc Phaät cho pheùp duøng coû, hoaëc voû caây laù caây duøng chæ may laïi, hoaëc duøng luïa vuïn caét may. Coù Tyø-kheo nhaän ñöôïc caùi ñuoâi suùc vaät ñeå phuûi buïi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät cho pheùp duøng. 20. Choã Ngoài 1. Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Öu-ba-ly cuøng caùc Tyø-kheo baøn luaän phaùp luaät. Caùc Tyø-kheo cuøng ñeán nghe giôùi, choã ngoài chaät heïp khoâng ñuû dung chöùa. Ñöùc Phaät daïy: - Hôn keùm nhau ba tuoåi haï ngoài chung treân giöôøng caây.125 Hôn keùm nhau hai tuoåi haï ngoài chung treân giöôøng giaây nhoû. 2. Tyø-kheo-nieân thieáu taân hoïc chöa roõ vieäc, caùc con soá laãn loän nhau. Phaät cho pheùp duøng con toaùn ñeå ghi soá. Coù vò duøng vaät quyù baùu ñeå laøm. Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duøng vaät quyù baùu laøm. Neân duøng xöông, nha, söøng, ñoàng, saét, chì, thieác, baïch laïp, caây ñeå laøm. Coù vò ñeå treân ñaát nhôùp tay. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc ñeå treân ñaát. Neân ñeå treân vaùn. Coù vò ñeå taám vaùn treân ñaát roài ñeå treân ñaàu goái, baån y. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc ñeå nhö vaäy. Neân laáy goùt chaân laøm caùi gheá. Coù vò sôï con toaùn rôi rôùt, Phaät cho pheùp may caùi ñaõy ñeå ñöïng. Mieäng ñaõy khoâng buoäc laïi, neân bò rôi ra. Phaät cho pheùp duøng giaây buoäc laïi, roài treo treân caây moùc long nha, hay treân caây nhoïn. 21. Toûi Theá Toân ôû taïi vöôøn Kyø-hoaøn, thuyeát phaùp cho voâ soá traêm ngaøn chuùng vaây quanh. Baáy giôø coù Tyø-kheo aên toûi neân ñöùng xa Ñöùc Phaät.

125. Xem Ch.i Phoûng xaù, Saûnh ñöôøng.

Ñöùc Theá Toân bieát maø vaãn hoûi Toân giaû A-nan: - Taïi sao Tyø-kheo kia ñöùng xa Nhö Lai? Toân giaû thöa: - Tyø-kheo aáy aên toûi. Ñöùc Phaät noùi vôùi Toân giaû A-nan: - Ñaâu coù theå vì tham aên muøi vò nhö vaäy maø khoâng nghe phaùp sao? Töø nay veà sau, taát caû khoâng neân aên toûi.126 Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát bò chöùng thoáng phong,127 thaày thuoác baûo phaûi aên toûi, Ñöùc Phaät cho pheùp aên. 22. Khuaân Vaùc Coù Tyø-kheo vaùc ñoà treân löng maø ñi, cö só

thaáy cô hieàm: Sa-moân Thích töû gioáng nhö baïch y, vaùc ñoà treân löng maø ñi. Hoï sinh taâm khinh maïn. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc vaùc ñoà vaät treân löng ñi.128 Caùc Tyø-kheo caàn cuûi ñeå nhuoäm nhö coû, phaân boø, loâng, gai, töï mình vaùc ñi. Ñöùc Phaät daïy: Choã khoâng coù ngöôøi thì neân vaùc. Neáu thaáy baïch y thì neân ñeå xuoáng ñaát, hoaëc di chuyeån ñeå treân ñaàu hay treân vai. Coù Tyø-kheo Y-leâ-a-nhaõ quaán y quaù chaët.129 Cö só thaáy cô hieàm: Tyø-kheo nhö chuùng ta, quaán y khuaân vaùc.1>0 Hoï sinh taâm khinh maïn, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc quaán y nhö vaäy cuõng khoâng neân vaùc nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo ôû trong chuøa, taäp trung ngoùi ñaù caây cuûi, e ngaïi khoâng daùm gaùnh vaùc doïn deïp, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp ôû trong chuøa thì ñöôïc gaùnh vaùc. 23. Thaùp Thanh Vaên Sau khi Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân nhaäp Baùt-nieát-baøn, coù ñaøn-vieät noùi: Neáu Ñöùc Theá Toân cho chuùng ta xaây thaùp thì chuùng ta seõ xaây. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, ñöôïc Ñöùc Phaät cho pheùp. Vò kia khoâng bieát xaây nhö theá naøo. Ñöùc Phaät daïy:

126. Tyø-kheo-ni, Ba-daät-ñeà 70. 127. Beänh phong . Pali: udaravātābādho, ñau buïng gioù. Xem Ch. vii. Thuoác & cht. 14. 128. Tham chieáu Vin.ii. 1>7: Theá toân khoâng cho pheùp Tyø-kheo quaûy gaäy hai ñaàu (na ubhatokājam haratabbam). Cho pheùp gaäy quaûy moät ñaàu (ekatokāja), gaäy hai ngöôøi khieâng (ñeå ñoà ôû giöõa, Pali: antarākāja), ñoäi ñaàu (sīrasabhāra), vaùc treân vai (khandhabhāra), oâm beân hoâng (kanibhāra), ñeo sau löng (olambaka). 129. Haùn: Tröôùc y . Töø naøy töông ñöông vôùi 2 töø Pali neân khoù phaân bieät: Pārupati, khoaùc y, hay quaøng y; nivāseti: quaán y (noäi y). Ñoaïn naøy töông ñöông Pali, Vin.ii. 1>7: raèng: savelliyam nivāsenti... seyyathāpi rañño muttavattīti quaán (noäi y), quaán khoá, bò chæ trích gioáng nhö ngöôøi khuaân vaùc cuûa vua. 1>0. Haùn; tröôùc y ñaûm vaät . Xem cht. 65 treân.

- Xaây vuoâng hay troøn hoaëc baùt giaùc. Caùc vò aáy khoâng bieát xaây baèng thöù gì, Ñöùc Phaät baûo duøng ñaù, gaïch hoaëc caây ñeå xaây. Xaây roài neân treùt. Caùc vò aáy khoâng bieát duøng thöù gì ñeå treùt. Phaät cho pheùp duøng buøn ñen. Buøn tro, hoaëc buøn phaân boø, hay buøn traéng, hoaëc duøng ñaù voâi, hay ñaùt thoù. Coù vò muoán laøm neàn thaùp, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm. Coù vò muoán cuùng döôøng baèng höông hoa. Phaät cho pheùp cuùng döôøng baèng caùch xaây lan can xung quanh roài ñeå höông hoa leân treân. Coù vò muoán treo traøng phan baûo caùi. Phaät cho pheùp treo traøng phan baûo caùi. Coù vò leo treân thaùp, vò thaàn hoä thaùp giaän. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc leo. Neáu caàn leo ñeå laáy vaät gì thì cho leo. Coù vò leo leân treân lan can, vò thaàn hoä thaùp giaän. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc leo. Caàn laáy caùi gì thì cho pheùp leo. Coù vò leo leân moùc long nha, treân caây coïc. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc leo. Caàn laáy vaät gì thì neân leo. Coù vò leo leân treân töôïng ñeå treo baûo caùi cuùng döôøng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc leo nhö vaäy, neân taïo phöông tieän, duøng gheá ñeå leo vaø treo. Thaùp kia ôû giöõa ñaát troáng, boâng hoa, ñeøn daàu, traøng phan baûo caùi, kyõ

nhaïc cuùng döôøng, bò möa, bò gioù, naéng, buïi baëm nhôùp nhuùa, chim quaï laøm baát tònh. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp laøm caùc loaïi nhaø ñeå che leân treân. Khi caát nhaø, caàn duøng thöù gì, ñeàu cho pheùp xöû duïng. Ñaát coù buïi neân treùt baèng buøn ñen, buøn phaân boø. Neáu caàn maøu traéng thì duøng ñaù voâi hay ñaát thoù. Coù vò caàn ñoà röûa chaân neân cho xöû duïng. Caàn ñaù loùt ñöôøng ñi, Ñöùc Phaät cho pheùp duøng. Coù vò caàn ñaát traûi, Phaät cho pheùp laøm. Baáy giôø, beân ngoaøi khoâng coù töôøng ñeå ngaên boø ngöïa ra voâ, Phaät cho pheùp xaây töôøng. Neáu caàn cöûa ngoõ cho pheùp laøm. Khi aáy, coù ñaøn-vieät nghó nhö sau ñoái vôùi Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân: Hai vò naøy luùc coøn sinh tieàn ta thöôøng cuùng döôøng thöùc aên. Nay ñaõ Nieát- baøn, neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng ta seõ daâng cuùng. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp cuùng döôøng. Caùc vò aáy khoâng bieát duøng caùi gì ñöïng vaät cuùng döôøng. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp duøng caùi baùt baèng vaøng baïc, ñoà quyù baùu, ñoà taïp baûo. Caùc vò aáy khoâng bieát ñem ñi baèng caùch naøo. Ñöùc Phaät daïy:

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 79

- Cho pheùp duøng voi ngöïa, xe coä ñeå chôû, hoaëc ñoäi hay gaùnh. Caùc vò Tyø-kheo töï mình laøm kyõ nhaïc, hoaëc thoåi tuø vaø ñeå cuùng döôøng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò e ngaïi khoâng daùm khieán baïch y laøm kyõ nhaïc cuùng döôøng. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp laøm. Coù vò khoâng bieát thöùc aên cuùng döôøng nôi thaùp roài, ai thoï duïng. Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo, sa-di, Öu-baø-taéc, hay ngöôøi xaây döïng aên thöùc aên cuùng döôøng aáy. Baáy giôø, coù ñaøn-vieät khôûi yù nieäm nhö sau ñoái vôùi Toân giaû Xaù-lôïi- phaát vaø Muïc-lieân: Neáu Ñöùc Phaät cho chuùng ta trang nghieâm cuùng döôøng thaùp cuûa hai Ngaøi thì chuùng ta seõ laøm. Ñöùc Phaät cho pheùp laøm. Coù vò caàn höông hoa, anh laïc, traøng phan, ñeøn daàu, ñaøi cao, xe. Phaät cho pheùp duøng. Coù vò muoán laøm hình töôïng, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm. Coù vò khoâng bieát an trí xaù lôïi trong thaùp baèng vaøng, trong thaùp baèng baïc, hoaëc baûo thaùp, hoaëc taïp baûo thaùp, hoaëc duøng luïa goùi laïi, hoaëc duøng y baùt-töù-ñam-lam-baø,1>1 hay duøng y ñaàu-ñaàu-la1>2 goùi laïi. Vò kia laïi khoâng bieát ñem ñi baèng caùch naøo, Ñöùc Phaät cho pheùp duøng voi ngöïa xe coä... chôû, hoaëc gaùnh, hoaëc ñoäi, ñeå ñem ñi. Neáu noù nghieâng ñoå thì neân vòn giöõ. Coù vò töï mình laøm kyõ nhaïc ñeå cuùng döôøng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò laïi e ngaïi khoâng daùm khieán baïch y laøm kyõ nhaïc ñeå cuùng döôøng, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm. Coù vò muoán lau queùt thaùp Thanh vaên. Ñöùc Phaät daïy: - Neân duøng laù caây ña-la, laù caây ma-laâu,1>> hoaëc ñuoâi con coâng ñeå lau queùt. Coù vò coù nhieàu hoa, Phaät cho pheùp ñeå treân neàn thaùp, treân lan can, treân caây truï, treân moùc long nha, hoaëc ñeå beân trong, hoaëc duøng giaây xaâu laïi treo tröôùc maùi hieân nhaø. Neáu coù nhieàu buøn thôm, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm hình baøn tay, hình voøng troøn, hình ma-heâ-ñaø-la, hình buïi caây, hình giaây nho, hình boâng sen, neáu coøn dö thì treùt döôùi ñaát. 24. Caïo Toùc Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông xaù. Vì cung kính Ñöùc Theá Toân neân khoâng vò naøo daùm caïo toùc cho Ñöùc Phaät. Chæ coù moät thieáu nhi vì coøn nhoû neân chöa bieát sôï, môùi caïo toùc cho Ñöùc Phaät.

Thieáu nhi teân laø Öu-ba-ly

1>1. Baùt-töù-ñam-lam-baø y . 1>2. Ñaàu-ñaàu-la y . 1>>. Ma-laâu thoï . Xem cht. 67 treân.

80 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

caïo toùc cho Ñöùc Phaät. Cha meï cuûa thieáu nhi chaép tay thöa vôùi Ñöùc Theá Toân: - Baïch Theá Toân, thieáu nhi Öu-ba-ly caïo toùc cho Theá Toân coù ñöôïc toát hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Toát, nhöng ñöùng cho thong thaû chöù ñöøng cuùi xuoáng quaù! Cha meï thieáu nhi laïi baïch Phaät: - Thieáu nhi theá phaùt coù toát khoâng? - Toát, nhöng ñöùng thaúng quaù! Cha meï lieàn baûo: - Con ñöøng ñöùng thaúng quaù, khieán Ñöùc Theá Toân khoâng an oån. Cha meï thieáu nhi baïch Phaät: - Chaùu theá phaùt coù ñöôïc toát khoâng? Ñöùc Phaät noùi: - Toát, nhöng thôû vaøo thoâ quaù! Cha meï Öu-ba-ly lieàn baûo: - Con thôû voâ maïnh quaù, Ñöùc Theá Toân khoâng an oån. Cha meï chaùu laïi baïch Phaät: - Öu-ba-ly theá phaùt coù ñöôïc toát khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Toát, nhöng thôû ra thoâ quaù! Cha meï Öu-ba-ly lieàn baûo: - Con ñöøng thôû ra maïnh quaù, khieán ñöôùc Theá Toân khoâng an oån. Baáy giôø, thieáu nhi Öu-ba-ly thôû ra thôû vaøo, roài khoâng thôû, vaøo ñeä töù thieàn.1>4 Luùc baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo A-nan: - Öu-ba-ly ñaõ vaøo ñeä töù thieàn. OÂng laáy con dao nôi tay cuûa thieáu nhi. A-nan vaâng lôøi Phaät daïy, lieàn laáy con dao. Khi aáy, A-nan laáy ñoà cuõ ñöïng toùc Ñöùc Theá Toân. Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc duøng ñoà cuõ ñöïng toùc Ñöùc Nhö Lai. Neân duøng ñoà môùi ñeå ñöïng, hay duøng y môùi, hoaëc tô luïa, hoaëc y baùt-töù-ñam-lam-baø, hoaëc y ñaàu-ñaàu-la ñeå goùi laïi. 25. Thaùp Phaät Baáy giôø, coù Cuø-ba-ly1>5 töôùng quaân muoán ñeán phöông taây ñeå chinh phaït, ñeán xin raâu toùc cuûa Ñöùc Theá Toân. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät ñoàng yù cho. Vò kia nhaän ñöôïc toùc roài, khoâng bieát cung trí choã naøo.

1>4. Ñeä töù thieàn khoâng coù hôi thôû. 1>5. Cuø-ba-ly .

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 81

Ñöùc Phaät cho pheùp ñeå trong thaùp baèng vaøng, thaùp baèng baïc, thaùp baèng vaät baùu, thaùp baèng taïp baûo, hay duøng tô luïa, hoaëc y baùt-töù-ñam-lam-baø, y ñaàu-ñaàu-la ñeå goùi laïi. Ngöôøi aáy khoâng bieát ñem ñi baèng caùch naøo, Ñöùc Phaät cho pheùp duøng voi ngöïa xe coä ñeå chôû, hoaëc ñoäi treân ñaàu hoaëc vaùc treân vai. Vöông töû ñem toùc cuûa Phaät ñeán choã chinh phaït, ñöôïc ñaéc thaéng. Khi Vöông töû kia trôû veà nöôùc vì Ñöùc Theá Toân xaây thaùp ñeå thôø toùc. Ñaây laø ngoâi thaùp cuûa Ñöùc Theá Toân luùc Ngaøi coøn taïi theá. Caùc Tyø-kheo thöa: - Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp, chuùng ta gaùnh toùc1>6 Ñöùc Theá Toân ñi thì chuùng ta seõ gaùnh ñi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, ñöôïc Ñöùc Phaät cho pheùp. Caùc vò aáy khoâng bieát cung trí nôi choã naøo, Ñöùc Phaät cho pheùp cung trí nôi thaùp baèng vaøng, baèng baïc, thaùp baèng chaâu baùu, thaùp baèng taïp baûo, hay duøng y baùt-töù-ñam-lam baø, y ñaàu-ñaàu-la goùi laïi. Caùc vò aáy khoâng bieát mang ñi baèng phöông tieän naøo, Ñöùc Phaät cho pheùp chôû baèng voi, ngöïa, xe coä, hoaëc

vaùc treân vai hay ñoäi treân ñaàu. Coù vò keïp caùi thaùp Theá Toân döôùi naùch. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò laät ngöôïc y, y quaán coå, y truøm ñaàu, y choaøng caû hai vai hoaëc mang guoác eùp gaùnh thaùp cuûa Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Neân ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp ñeå vaùc treân vai hay ñoäi treân ñaàu, thaùp Ñöùc Theá Toân maø ñi. Coù vò mang thaùp Ñöùc Theá Toân ñeán choã ñaïi tieåu tieän. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Neân ñeå choã thanh tònh. Coù vò khoâng röûa choã ñaïi tieåu tieän, böng thaùp Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Neân röûa cho saïch roài môùi böng. Coù vò cung trí thaùp Ñöùc Nhö Lai nôi phoøng khoâng toát, mình ôû phoøng toát. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Neân cung trí thaùp Ñöùc Nhö Lai nôi phoøng toát, mình ôû nôi phoøng khoâng toát. Coù vò cung trí thaùp Ñöùc Nhö Lai nôi phoøng döôùi, mình ôû phoøng treân. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Neân cung trí thaùp Ñöùc Nhö Lai nôi phoøng treân, mình ôû phoøng döôùi. Coù vò cuøng nguû moät nhaø vôùi thaùp Ñöùc Nhö Lai. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy.

1>6. Hieåu laø - thaùp thôø toùc.

Coù vò vì muoán giöõ gìn cho chaéc, nhöng e ngaïi khoâng daùm cuøng nguû, Ñöùc Phaät cho pheùp cung trí nôi ñaàu caây truï, hay ñaàu moùc raêng roàng, hoaëc moät beân ñaàu ñeå nguû. Caùc Öu-baø-taéc nghó nhö vaày: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng ta, ngay baây giôø, luùc Ñöùc Theá Toân coøn hieän taïi, xaây thaùp thôø Theâ Toân, thì chuùng ta seõ xaây. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm. Caùc vò aáy khoâng bieát laøm theá naøo. Ñöùc Phaät daïy: - Neân laøm vuoâng hay taùm caïnh hoaëc laøm troøn. Caùc vò aáy laïi khoâng bieát duøng vaät gì ñeå xaây. Ñöùc Phaät daïy: - Neân duøng gaïch ñaù hoaëc caây ñeå laøm. Taát caû nhö treân ñaõ noùi, cho ñeán caùch traûi döôùi ñaát cuõng nhö treân ñaõ noùi. Coù vò caàn traøng phan, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm traøng phan, hoaëc traøng sö töû, hay traøng roàng, hoaëc traøng traâu röøng. Tröôøng hôïp xung quanh thaáp khoâng coù haøng raøo, neân traâu deâ ra vaøo, Phaät cho pheùp laøm haøng raøo ñeå ngaên, nhö treân. Baáy giôø, thaùp mieáu cuûa caùc ngoaïi ñaïo thöôøng duøng thöùc aên thöùc uoáng cuùng döôøng. Caùc Öu-baø-taéc nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng ta daâng cuùng nhöõng thöùc aên haûo haïng thì chuùng ta seõ daâng. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät cho pheùp, nhö treân. Caùc vò aáy khoâng bieát ai seõ thoï höôûng thöùc aên naøy. Ñöùc Phaät daïy: Vò laøm thaùp thoï höôûng. Khi aáy, thaùp mieáu cuûa caùc ngoaïi ñaïo, ñöôïc hoï trang nghieâm cuùng döôøng, caùc Öu-baø-taéc nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng ta trang nghieâm cuùng döôøng thaùp cuûa Theá Toân thì chuùng ta seõ laøm. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, ñöôïc Ñöùc Phaät cho pheùp laøm, nhö treân. Coù vò nguû trong thaùp Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nguû nhö vaäy.1>7 Coù vò vì baûo veä thaùp maø e ngaïi khoâng daùm nguû trong thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Vì thuû hoä thì cho pheùp nguû. Coù vò caát chöùa vaät trong thaùp Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc caát chöùa nhö

vaäy.1>8 Coù vò vì muoán baûo ñaûm neân caát chöùa vaät trong thaùp maø e ngaïi, khoâng daùm, nhöng ñöôïc Ñöùc Phaät cho pheùp.

1>7. Tyø-kheo, phaùp chuùng hoïc 60. 1>8. Tyø-kheo, phaùp chuùng hoïc 61.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 8>

Coù vò mang giaøy deùp vaøo trong thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy.1>9 Coù vò xaùch giaøy deùp vaøo trong thaùp Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Coù vò mang phuù-la vaøo trong thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy.140 Coù vò xaùch phuù-la vaøo trong thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Coù vò e ngaïi khoâng daùm mang phuù-la di quanh (958a1) ngoaøi thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp mang. Coù vò aên döôùi thaùp laøm nhôùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc aên döôùi thaùp.141 Khi caùc Tyø-kheo ñi quanh nôi thaùp, khi ôû nôi phoøng xaù, khi taém nôi ao, taäp hôïp soá ñoâng Taêng, choã chaät khoâng ñuû dung, coù vò e ngaïi khoâng daùm ngoài döôùi thaùp ñeå aên, hoï baûo Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp ngoài aên döôùi thaùp. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp aên döôùi thaùp. Nhöng ñöøng laøm nhô nhôùp khoâng saïch. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát laøm caùch naøo cho khoûi nhôùp. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp, gom nhöõng thöù baát tònh gaàn beân chaân. Khi aên xong ñem ra ngoaøi boû. Coù vò khieâng töû thi ñi qua döôùi thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy.142 Coù vò choân thaây cheát döôùi thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc choân nhö vaäy.14> Coù vò ñoát töû thi döôùi thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc ñoát nhö vaäy. Coù vò ñoát töû thi tröôùc thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò ñoát töû thi xung quanh thaùp, khieán cho muøi hoâi bay vaøo thaùp, vò thaàn hoä thaùp giaän. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc ñoát töû thi xung quanh thaùp khieán muøi hoâi bay vaøo thaùp. Coù vò mang y, giöôøng naèm cuûa ngöôøi cheát ñi qua döôùi thaùp, khieán

1>9. Tyø-kheo, phaùp chuùng hoïc 62.

140. Tyø-kheo, phaùp chuùng hoïc 65.

141. Tyø-kheo, phaùp chuùng hoïc 67

142. Tyø-kheo, phaùp chuùng hoïc 68.

14>. Tyø-kheo, paùhp chuùng hoïc 69.

vò thaàn hoä thaùp giaän. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù Tyø-kheo maëc y phaán taûo, e ngaïi khoâng daùm mang y phaán taûo ñi qua döôùi thaùp vaø noùi Ñöùc Theá Toân coù daïy: - Khoâng cho pheùp mang y ngöôøi cheát ñi qua döôùi thaùp. Caùc Tyøkheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu giaët nhuoäm cho saïch vaø xoâng muøi thôm thì ñöôïc mang ñi qua. Coù vò ñaïi tieåu tieän nôi thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò ñaïi tieåu tieän tröôùc thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Coù vò ñaïi tieåu tieän xung quanh thaùp, khieán muøi hoâi bay vaøo, vò thaàn hoä thaùp giaän. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò xæa raêng döôùi thaùp. Ñöùc Phaät daïy: -

Khoâng ñöôïc xæa nhö vaäy.144 Coù vò xæa raêng tröôùc thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Coù vò xæa raêng xung quanh thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò khaïc nhoå döôùi thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò hæ muõi tröôùc thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò ngoài duoãi chaân tröôùc thaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc duoãi chaân nhö vaäy.145 Neáu trong Taêng-giaø-lam ñaày caû thaùp, thì cho pheùp giöõa khoaûng caùch hai thaùp ngoài duoãi chaân. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ôû taïi nöôùc Caâu-taùt-la, cuøng vôùi moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø-kheo du haønh trong nhaân gian, ñeán nôi thoân Ñoâtöû Baø-la-moân, moät truù xöù noï, Ñöùc Theá Toân mæm cöôøi. Luùc ñoù, Toân giaû A-nan lieàn nghó: Do nhaân duyeân gì, hoâm nay Ñöùc Theá Toân mæm cöôøi? Khoâng bao giôø Ñöùc Theá Toân khoâng coù nhaân duyeân gì maø mæm cöôøi. Toân giaû lieàn ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaáp tay thöa:

144. Tyø-kheo, phaùp chuùng hoïc 78 145. Tyø-kheo, phaùp chuùng hoïc 84.

- Baïch Ñöùc Theá Toân! Khoâng bao giôø Theá Toân khoâng coù nhaân duyeân maø mæm cöôøi. Vöøa roài, do nhaân duyeân gì maø Theá Toân mæm cöôøi? Chuùng con nguyeän muoán bieát ñieàu ñoù. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A nan: - Thuôû ñôøi quaù khöù, khi Ñöùc Phaät Ca-dieáp nieát-baøn roài. Baáy giôùi, vua nöôùc Sí-tyø-giaø-thi,146 taïi ñòa ñieåm naøy baûy naêm baûy thaùng baûy ngaøy, sau khi xaây döïng moät thaùp lôùn roài, baûy naêm, baûy thaùng baûy ngaøy thieát laäp ñaïi leã cuùng döôøng. Vua ngoài döôùi boùng maùt nôi hai boä Taêng cuùng böõa côm thöù nhaát. Baáy giôø caùch choã ñoù khoâng xa coù moät noâng phu ñang caøy ruoäng, Ñöùc Phaät ñeán nôi ñoù, laáy moät naém buøn ñem laïi, noùi keä: Daàu duøng traêm ngaøn anh laïc Ñeàu laø vaøng dieâm-phuø-ñaøn Khoâng baèng duøng moät naém buøn Vì Phaät xaây döïng baûo thaùp. Daàu duøng traêm ngaøn naém vaøng Ñeàu laø vaøng dieâm-phuø-ñaøn Khoâng baèng duøng moät naém buøn Vì Phaät xaây döïng baûo thaùp. Daàu duøng traêm ngaøn gaùnh vaøng Ñeàu laø vaøng dieâm-phuø-ñaøn Khoâng baèng duøng moät naém buøn Vì Phaät xaây döïng baûo thaùp. Daàu duøng traêm ngaøn oâm vaøng Ñeàu laø vaøng dieâm-phuø-ñaøn Khoâng baèng duøng moät naém buøn Vì Phaät xaây döïng baûo thaùp. Daàu duøng traêm ngaøn vaùch vaøng Ñeàu laø vaøng dieâm-phuø-ñaøn Khoâng baèng duøng moät naém buøn Vì Phaät xaây döïng baûo thaùp. Daàu duøng traêm ngaøn non (nuùi) vaøng Ñeàu laø vaøng dieâm-phuø-ñaøn Khoâng baèng duøng moät naém buøn Vì Phaät xaây döïng baûo thaùp. Daàu duøng traêm ngaøn nuùi vaøng Ñeàu laø vaøng dieâm-phuø-ñaøn Khoâng baèng duøng moät naém buøn

146. Sí-tyø-giaø-thi .

Vì Phaät xaây döïng baûo thaùp. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di ñeàu duøng moät naém buøn ñeå nôi choã ñoù, lieàn thaønh moät baûo

thaùp lôùn. Khi aáy, caùc Tyø-kheo lo trong phoøng nhaø coù muøi hoâi. Ñöùc Phaät daïy: - Neân röôùi nöôùc queùt. Neáu vaãn coøn hoâi thì duøng boät höông thoa. Neáu vaãn coøn hoâi thì treo höông thôm boán goùc phoøng nhaø. 26. Taém Theá Toân ôû taïi Tyø-xaù-ly. Khi aáy, chuùng Taêng nhaän ñöôïc nhieàu thöùc aên cuùng döôøng. Caùc Tyø-kheo khoâng töï cheá neân sinh beänh, Ñöùc Phaät baûo neân uoáng thuoác. Coù vò caàn thoå haï thì neân cho thoå haï, coù vò caàn chaùo thì neân cho chaùo, caàn thòt chim röøng thì cho thòt chim röøng. Baáy giôø, Kyø-baø Ñoàng töû trò beänh cho chuùng Taêng, vì Phaät vaø Taêng laøm thuoác thoå haï, naáu chaùo vaø naáu canh thòt chim röøng, khoâng ñuû cung caáp, ñeán choã Ñöùc Theá Toân ñaàu dieän ñaûnh leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân, baïch Ñöùc Phaät: - Kính baïch Ñaïi ñöùc, caùc Tyø-kheo maéc beänh. Neáu caùc vò aáy ñöôïc pheùp taém thì beänh tình seõ thuyeân giaûm. Ñöùc Theá Toân chaáp thuaän baèng caùch im laëng. Kyø-baø Ñoàng töû bieát Ñöùc Phaät cho pheùp roài lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, kính leã saùt chaân Ñöùc Phaät, nhieãu quanh vaø caùo lui. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, duøng phöông tieän tuøy thuaän thuyeát phaùp, khen ngôïi haïnh ñaàu-ñaø, ñoan ng- hieâm thieåu duïc tri tuùc, öa xuaát ly vaø baûo caùc Tyø-kheo: - Cho pheùp caùc Tyø-kheo laøm nhaø taém ñeå taém.147 27. UÙp Baùt Baáy giôø, Tyø-kheo Töø Ñòa148 ñeán nöôùc Tyø-xaù-ly. Töø Ñòa cuøng caùc Ly-xa149 laø thaân tình tri thöùc. Caùc Ñaïi Ly-xa150 nghe Tyø-kheo Töø Ñòa ñeán Tyø-xaù-ly, lieàn ñeán thaêm hoûi Tyø-kheo Töø Ñòa, nhöng Töø Ñòa khoâng traû lôøi. Caùc Ly-xa thaáy vaäy hoûi: - Thöa Tröôûng laõo, chuùng toâi coù ñieàu gì xuùc phaïm Ngaøi hay sao, maø Ngaøi khoâng öùng ñaùp nhöõng ñieàu chuùng toâi thaêm hoûi? Töø Ñòa noùi: - Toâi bò Ñaïp-baø-ma-la Töû khinh maïn quaáy nhieãu, maø caùc oâng

147. Heát quyeån 52. 148. Xem Phaàn i, Ch. ii. Taêng-giaø-baø-thi-sa 8 & 9. 149. Caùc ñoaïn tröôùc phieân aâm laø Leâ-xa. 150. Haùn: chö ñaïi Ly-xa ; baûn Haùn hieåu ñaïi laø danh töø chung. Nhöng, ñaïi cuõng coù theå coi laø dòch nghóa töông ñöông Pali Vattha: (thònh vöông, hay taêng tröôûng). Do ñoù, Ñaïi laø teân ngöôøi, moät ngöôøi Ly-xa teân laø Ñaïi, khoâng phaûi hình dung töø. Pali: Vattha-Licchavī.

khoâng hoã trôï cho toâi, thì laøm sao toâi öùng ñaùp nhöõng lôøi thaêm hoûi cuûa oâng ñöôïc. Caùc Ly-xa noùi: - Chuùng toâi yeåm trôï baèng caùch naøo ñeå Ñaïp-baø-ma-la Töû khoûi phaûi xuùc phaïm Ngaøi ? Töø Ñòa noùi: - Caùc oâng chôø khi naøo Phaät vaø chuùng Taêng taäp hôïp ñoâng ñuû, ñeán thöa nhö theá naøy: “Baïch Ñaïi ñöùc, coù vieäc nhö vaày, khoâng thieän, khoâng tuøy thuaän, chaúng phaûi oai nghi, khoâng thích thôøi. Chuùng toâi töôûng nôi ñaây laø thanh tònh an laïc khoâng coù söï khuûng boá, maø ngöôïc laïi nôi ñaây laïi sinh öu naõo, nhö nöôùc sinh ra löûa. Vì sao vaäy? Ñaïp-baø-ma-la Töû xaâm phaïm vôï chuùng toâi. Chuùng Taêng neân hoøa hôïp ñeå taãn xuaát.” Nhö vaäy seõ khoâng khoâng coøn quaáy nhieãu toâi nöõa. Caùc Ly-xa noùi: - Vieäc ñoù ñaâu coù gì khoù. Ñaïi Ly-xa naøy151 ñeán choã Ñöùc Phaät vaø ñaïi chuùng noùi nhö treân. Baáy giôø, Ñaïp-baø-ma-la Töû ngoài caùch Ñöùc Phaät khoâng xa. Ñöùc Phaät bieát maø vaãn hoûi Ñaïp-baø-ma-la Töû: -

Thaày coù nghe caùc Ly-xa naøy noùi khoâng? Thöa: - Baïch Theá Toân, con coù nghe. Theá Toân bieát roõ vieäc ñoù. Ñöùc Phaät noùi vôùi Ñaïp-baø-ma-la Töû: - Thaày khoâng neân traû lôøi nhö vaäy. Thaät thì noùi laø thaät. Doái thì noùi laø doái. Ñaïp-baø-ma-la Töû nghe Ñöùc Phaät noùi vaäy, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaáp tay baïch Phaät: - Töø khi con sinh ra ñeán baây giôø, trong moäng cuõng chöa töøng phaïm daâm, huoáng nöõa laø khi thöùc. Ñöùc Phaät daïy: - Laønh thay! Laønh thay! Ñaïp-baø-ma-la Töû. Ñaây laø caâu traû lôøi hay. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc thaày hoûi Ñaïi Ly-xa kia, phaûi chaêng ñaõ vu khoáng Tyø-kheo

151. Vin.ii. 124: Vattha, ngöôøi Licchavī, thaân tình cuûa caùc Tyø-kheo nhoùm Mettiya-bhūmajaka. Nguõ phaàn 26 (T22n1421 tr.174c05): Loâ-di Löïc só töû nghe lôøi Töø Ñòa vu khoáng Tyø- kheo Ñaø-baø .

thanh tònh Ñaïp-baø-ma-la Töû baèng phaùp baát tònh khoâng caên cöù?152 Duøng phaùp baát tònh khoâng cöù ñeå vu khoáng Tyø-kheo thanh tònh thì maéc toäi naëng lôùn. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Theá Toân, lieàn gaïn hoûi Ñaïi Ly-xa: - OÂng coù theå noùi thaät, vieäc naøy laø theá naøo? Ñöøng duøng phaùp baát tònh khoâng caên cöù ñeå vu khoáng Ñaïp-baø-ma-la Töû. Duøng phaùp baát tònh khoâng caên cöù ñeå vu khoáng Tyø-kheo thanh tònh thì maéc toäi naëng lôùn. Caùc Ñaïi Ly-xa bò caùc Tyø-kheo caät vaán lieàn noùi nhö sau: - Ñaïp-baø-ma-la Töû thanh tònh khoâng coù söï baát tònh haïnh. Vieäc naøy do Tyø-kheo Töø Ñòa baûo toâi noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Ñaïi Ly-xa: Ñaïp-baø-ma-la Töû thaät khoâng laøm baát tònh haïnh, taïi sao laïi duøng voâ caên baát tònh ñeå vu khoáng? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân taäp hoïp Tyø-kheo Taêng duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Ñaïi Ly-xa: - OÂng laøm ñieàu sai quaáy, khoâng phaûi haïnh tuøy thuaän, chaúng phaûi haïnh thanh tònh.15> Taïi sao duøng phaùp voâ caên baát tònh ñeå vu khoáng Ñaïp- baø-ma-a Töû? Duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø- kheo: - Töø nay veà sau, keát cho Ñaïi Ly-xa phaùp phuùc baùt,154 khoâng tôùi lui noùi chuyeän, baèng phaùp baïch nhò yeát-ma. Nhaø baïch y coù naêm phaùp155 neân trao cho phaùp phuùc baùt: Khoâng hieáu thuaän cha, khoâng hieáu thuaän meï, khoâng kính Sa-moân, khoâng kính Baø-la-moân, khoâng cung söï Tyø-kheo. Neáu ai phaïm vaøo naêm phaùp nhö vaäy thì neân trao cho phaùp phuùc baùt. Vaø coù naêm phaùp khoâng neân trao cho phaùp phuùc baùt: Hieáu thuaän cha, hieáu thuaän meï, cung kính Sa-moân, cung kính Baø-la-moân, kính söï Tyø-kheo. Neáu ai coù naêm phaùp nhö vaäy thì khoâng trao cho phaùp phuùc baùt. 152. Voâ caên baát tònh phaùp ; ôû ñaây ñöôïc hieåu laø phaùp phi tònh haïnh khoâng caên cöù. Toäi danh chính xaùc laø - vu khoáng baèng Ba-la-di khoâng caên cöù. 15>. Vaên thuaät theo quaùn tính truyeàn khaåu. Khoâng theå khieån traùch cö syõ baèng nhöõng lôøi khoâng phuø hôïp nhö vaây. 154. Phuùc baùt ;

uùp baùt. Pali: Patta nikkujjatum. 155. Luaät Pali, Vin. ii. 125, coù taùm ñieàu: khieán Tyø-kheo maát lôïi döôõng (bhikkhūna alābhāya), khieán Tyø-kheo maát lôïi ích (anatthāya), khieán Tyø-kheo maát choã ôû (avāsāya), maéng chöôûi Tyø- kheo (bhukkhū akkosati paribhāsati)), gaây chia reõ Tyø-kheo (bhikkhū bhikkhūhi bhedeti), huyû baùng Phaät (buddhassa avañña bhāsati), huyû baùng Phaùp, huyû baùng Taêng.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 89

Laïi coù möôøi phaùp chuùng Taêng neân trao cho phaùp phuùc baùt: Maéng chöûi Tyø-kheo, laøm cho Tyø-kheo bò toån giaûm, laøm cho khoâng lôïi ích, phöông tieän khieán cho khoâng coù truù xöù, gaây xaùo troän cho Tyø-kheo, tröôùc Tyø-kheo noùi xaáu Phaät-phaùp-taêng, duøng phaùp voâ caên baát tònh vu khoáng Tyø-kheo, phaïm Tyø-kheo-ni. Ai phaïm vaøo möôøi phaùp nhö vaäy, thì taêng neân trao cho phaùp phuùc baùt. Nhö vaäy, coù chín, taùm, baûy, saùu, naêm, boán, ba, hai, moät phaùp156 laø maéng chöûi Tyø-kheo, neáu phaïm vaøo moät trong möôøi phaùp, Taêng caàn phaûi taùc phaùp phuùc baùt. Theo theå thöùc sau: Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc phaùp yeát-ma, döïa theo söï vieäc xaûy ra nhö treân maø taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ñaïp-baø-ma-la Töû thanh tònh, maø Ñaïi Ly-xa duøng phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù ñeå vu khoáng. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Nay taêng vì Ñaïi Ly-xa taùc phaùp phuùc baùt, khoâng lui tôùi quan heä nöõa. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ñaïp-baø-ma- la Töû thanh tònh, maø Ñaïi Ly-xa duøng phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù ñeå vu khoáng. Nay Taêng taùc phaùp phuùc baùt, khoâng lui tôùi quan heä nöõa. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoáng yù Taêng vì Ñaïi Ly-xa taùc phaùp phuùc baùt, khoâng quan heä nöõa, thì im laëng. Ai khoâng ñoàng yù xin noùi. - Taêng ñaõ ñoàng yù vì Ñaïi Ly-xa taùc yeát-ma phuùc baùt, khoâng lui tôùi quan heä nöõa.Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Cho pheùp, sai söù giaû ñeán choã Ñaïi Ly-xa noùi: - Taêng vì oâng taùc phaùp phuùc baùt, khoâng tôùi lui quan heä,157 baèng phaùp baïch nhò yeát-ma roài. Ngöôøi coù ñuû taùm phaùp naøy neân sai ñeán: Coù khaû naêng nghe, coù khaû naêng noùi, töï mình hieåu roõ, coù khaû naêng khieán ngöôøi khaùc hieåu roõ, coù khaû naêng thoï giaùo, coù khaû naêng ghi nhôù, khoâng nhaàm laãn, phaân bieät ñöôïc nghóa toát xaáu. Ngöôøi naøo coù taùm phaùp nhö vaäy neân sai laøm söù giaû cho Taêng. Phaät noùi keä: Neáu ôû trong ñaïi chuùng Taâm khoâng coù khieáp nhöôïc Lôøi noùi cuõng khoâng theâm Thoï giaùo khoâng theâm bôùt.

156. Töø phaïm caû 10 ñieàu, cho ñeán chæ phaïm 1 ñieàu. 157. Pali: asabhogam sanghena, khoâng coäng söï vôùi Taêng.

90 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Noùi khoâng coù laãn loän Bò hoûi khoâng dao ñoäng: Tyø-kheo coù nhö vaäy Coù theå ñöôïc Taêng sai. Toân giaû A-nan coù taùm phaùp nhö vaäy. Cho pheùp baïch nhò yeát-ma Taêng sai laøm söù giaû, ñeán noùi vôùi Ñaïi Ly-xa: Nay ñaõ Taêng trao cho

oâng phaùp phuùc baùt, khoâng tôùi lui quan heä. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc phaùp yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Nay taêng sai A-nan vì Taêng laøm söù giaû, ñeán choã Ñaïi Ly-xa noùi: “Nay ñaõ Taêng trao cho oâng phaùp phuùc baùt, khoâng tôùi lui quan heä.” Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai A-nan vì Taêng laøm söù giaû ñeán choã Ñaïi Ly-xa noùi: “Nay Taêng ñaõ trao cho oâng phaùp phuùc baùt, khoâng tôùi lui quan heä.” Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän Taêng sai A- nan vì Taêng laøm söù giaû thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ ñoàng yù sai A-nan vì Taêng laøm söù giaû, ñeán choã Ñaïi Ly-xa noùi: “Nay Taêng ñaõ trao cho oâng phaùp phuùc baùt, khoâng tôùi lui quan heä.” Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Baáy giôø, Toân giaû A-nan khoaùc y böng baùt ñeán nhaø Ñaïi Ly-xa. Khi aáy Ñaïi Ly-xa ñang ñöùng döôùi cöûa chaûi toùc. Töø xa oâng thaáy A-nan ñeán neân voäi vaøng thu doïn duïng cuï chaûi toùc, nghinh ñoùn A-nan, baïch: - Laønh thay Ñaïi ñöùc! Môøi Ñaïi ñöùc vaøo nhaø. Toân giaû A-nan traû lôøi: - Toâi khoâng ñöôïc vaøo nhaø oâng, nhaän choã ngoài vaø thöùc aên cuùng döôøng. Ly-xa thöa: - Taïi sao vaäy, thöa Ñaïi ñöùc A-nan? Ñaùp: - Taêng ñaõ vì oâng taùc phaùp phuùc baùt, khoâng tôùi lui quan heä. Ly-xa hoûi: - Vì lyù do gì? Toân giaû A-nan lieàn ñem söï vieäc trình baøy laïi. Ly-xa lieàn thoát leân: - Ñaïi ñöùc A-nan ôi, nhö vaäy laø gieát con roài! Ly-xa lieàn ngaát xæu, teù xuoáng ñaát. Moät hoài laâu môùi tænh laïi, laáy tay chuøi nöôùc maét, baïch vôùi Toân giaû A-nan: - Con phaûi laøm sao ñeå ñöôïc giaûi yeát-ma, ñöôïc tôùi lui quan heä? Toân giaû A-nan noùi: - OÂng neân ñeán saùm hoái chuùng Taêng.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 91

Ñaïi Ly-xa tuøy thuaän chuùng Taêng, khoâng daùm traùi nghòch, ñeán Taêng xin giaûi yeát-ma phuùc baùt, ñeå ñöôïc tôùi lui. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu Ñaïi Ly-xa ñaõ tuøy thuaän chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, ñeán taêng xin giaûi yeát-ma phuùc baùt, ñeå chö taêng tôùi lui quan heä, thì neân xaû baèng phaùp baïch nhò yeát-ma. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng vì Ñaïi Ly-xa giaûi phaùp phuùc baùt khoâng tôùi lui quan heä, vì ñaõ tuøy thuaän chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, ñeán Taêng xin giaûi yeát-ma phuùc baùt khoâng tôùi lui quan heä. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Taêng ñaõ vì Ñaïi Ly-xa taùc yeát-ma phuùc baùt khoâng tôùi lui quan heä. Nay ngöôøi aáy ñaõ tuøy thuaän chuùng Taêng khoâng daùm traùi nghòch, ñeán Taêng xin giaûi yeát-ma phuùc baùt khoâng tôùi lui quan heä. Nay Taêng vì Ñaïi Ly-xa giaûi yeát-ma phuùc baùt ñeå tôùi lui quan heä. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, Taêng vì Ñaïi Ly-xa giaûi phaùp yeát-ma phuùc baùt ñeå tôùi lui quan heä thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. - Taêng ñaõ chaáp thuaän vì Ñaïi Ly-xa giaûi yeát-ma phuùc baùt ñeå tôùi lui quan heä roài neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. 28. Yeát-Ma Trì Gaäy Baáy giôø, Ca-löu-ñaø-di ôû taïi A-lan-nhaõ, ñoát coû nôi ñöôøng ñi, ngoïn löûa chaùy maïnh lan traøn chaùy luoân caû khu vöôøn Loäc uyeån

cuûa vua Ba- tö-naëc, khieán cö só cô hieàm: Sa-moân Thích töû khoâng bieát hoå theïn, ñoaïn maïng chuùng sinh, maø töi xöng toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp, trong khi ñoát vöôøn Loäc uyeån cuûa vua? Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc ñoát nhö vaäy. Baáy giôø, coù caùc Tyø-kheo treân ñöôøng ñi coù coû, caùc ngaøi ñeà phoøng vaø e ngaïi, Ñöùc Phaät cho pheùp duøng tre ñeø leân coû, hoaëc ñaù hay caây ñeø leân treân. Khi aáy, beân ngoaøi Kyø-hoaøn löûa chaùy röøng traøn lan. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát laøm caùch naøo, lieàn baïch Phaät. Ñöùc Phaät cho pheùp doïn troáng moät khoaûng coû, hoaëc ñaøo haàm laøm cho giaùn ñoaïn, hay duøng ñaát daäp cho taét ngoïn löûa. Trong khi lo toan löûa ñoát coù moät Tyø-kheo giaø yeáu khoâng coù caây gaäy ñeå ñi, khoâng coù ñaõy ñöïng baùt, vò aáy töi nghó ta phaûi laøm theá naøo ñaây? Vò aáy lieàn baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp Taêng vì Tyø-kheo giaø yeáu kia cho söû duïng gaäy vaø

ñaõy ñöïng baùt,158 baèng phaùp baïch nhò yeát-ma nhö sau: Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch: - Ñaïi ñöùc taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... giaø yeáu, khoâng theå ñi ñaâu neáu khoâng coù ñaõy ñöïng baùt, khoâng coù gaäy. Vò kia ñeán xin Taêng ñöôïc söû duïng gaäy vaø ñaõy ñöïng baùt. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän cho pheùp Tyø-kheo giaø yeáu teân... naøy söû duïng gaäy vaø ñaõy ñöïng baùt. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... giaø yeáu, khoâng theå khoâng ñi ñaâu neáu khoâng coù gaäy vaø ñaõy ñöïng baùt. Nay ñeán Taêng xin söû duïng gaäy vaø ñaõy ñöïng baùt. Nay Taêng cho Tyø-kheo naøy söû duïng gaäy vaø ñaõy ñöïng baùt. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo giaø yeáu teân... söû duïng gaäy vaø ñaõy ñöïng baùt thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi. - Taêng ñaõ chaáp thuaän cho Tyû kheo... söû duïng gaäy vaø ñaõy ñöïng baùt roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. 29. Im Laëng Cho Qua Baáy giôø, Xaù-lôïi-phaát thaáy khi chuùng Taêng taùc phi phaùp yeát-ma, coù ngöôøi khoâng ñoàng yù, nhöng muoán im laëng ñeå cho qua. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp im laëng. Coù naêm phaùp khoâng neân im laëng: Nhö phaùp yeát-ma maø khoâng ñoàng yù, im laëng cho qua. Coù baïn taùn thaønh söï ñoàng yù, cuõng im laëng cho qua. Thaáy toäi nhoû maø im laëng. Ngöôøi taùc bieät truï maø im laëng. Treân giôùi tröôøng maø im laëng. Naêm phaùp nhö vaäy maø im laëng laø phi phaùp. Coù naêm phaùp neân im laëng: Thaáy ngöôøi khaùc phi phaùp neân im laëng. Khoâng coù ñoàng baïn neân im laëng. Phaïm troïng neân im laëng. Ñoàng truù neân im laëng. Taïi phaïm vi ñoàng truù neân im laëng. Naêm phaùp nhö vaäy neân im laëng. Coù naêm phaùp neân hoøa hôïp: Neáu nhö phaùp neân hoøa hôïp. Neáu im laëng cho qua. Neáu giöõ duïc. Neáu nghe töø ngöôøi ñaùng tin caäy. Neáu tröôùc ñaõ ôû trong im laëng maø ngoài. Naêm vieäc nhö vaäy neân hoøa hôïp. 30. Chuùc Laønh - Theà Thoát 1. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân taïi Kyø-hoaøn ñang noùi phaùp cho voâ soá Tyø-kheo, boãng nhieân Ngaøi nhaûy muõi. Caùc Tyø-kheo lieàn chuù nguyeän: Caàu cho tröôøng thoï!159 Caùc Tyø-kheo,

Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di cuõng ñoàng noùi, -

158. Ñoaïn naøy lieân heä vôùi vieäc Baùt-nan-ñaø treo baùt vaøo gaäy roài quaûy ñi, ôû treân 159. Moät taäp quaùn meâ tín phoå bieán, khi coù chuyeän baát thöôøng, ngöôøi ta caàu nguyeän vaø chuùc laønh.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 9>

Caàu cho tröôøng thoï! Ñaïi chuùng trôû thaønh naùo nhieät. Phaät noùi: - Khoâng ñöôïc chuùc nhö vaäy.160 Baáy giôø, coù cö só nhaûy muõi, caùc Tyø-kheo e ngaïi khoâng daùm chuùc laønh - soáng laâu. Caùc cö só ñeàu cô hieàm noùi: Chuùng toâi nhaûy muõi maø caùc Tyø-kheo khoâng chuù nguyeän cho soáng laâu. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp chuù nguyeän soáng laâu.161 Baáy giôø, caùc cö só kính leã Tyø-kheo. Tyø-kheo e ngaïi khoâng noùi lôøi chuùc laønh soáng laâu, vì Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp Tyø-kheo chuù nguyeän. Caùc cö só cô hieàm noùi: Chuùng toâi kính leã Tyø-kheo, Tyø-kheo khoâng chuù nguyeän cho chuùng toâi soáng laâu. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp noùi leân lôøi chuù nguyeän soáng laâu. 2. Baáy giôø, Nhoùm saùu Tyø-kheo vì moät vieäc nhoû maø theà: Neáu toâi laøm nhö vaäy seõ ñoïa vaøo ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh; khoâng sinh trong Phaät phaùp. Neáu ngöôøi khaùc laøm nhö vaäy, cuõng seõ ñoïa vaøo ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh, khoâng sinh trong Phaät phaùp.162 Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc theà nhö vaäy. Cho pheùp noùi nhö vaày: Neáu toâi coù laøm vieäc nhö vaäy thì Nam-moâ Phaät. Neáu ngöôøi kia coù laøm vieäc nhö vaäy thì cuõng Nam-moâ Phaät. 31. Giaây Nòt Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo chöùa caát giaây löng maø ôû ñaàu ñaët tai naám.16> Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Coù vò chöùa caát giaây giaøy. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Nhoùm saùu Tyø-kheo laïi chöùa caát giaây ñai xaø-ñeà-ra.164 Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Coù vò chöùa caát giaây ñai taùn dieân.165 Ñöùc Phaät daïy:

160. Cf. Vin.ii. 140: Phaät noùi, - Caùc ngöôi chuùc soáng laâu, coù ai cheát hay soáng vì vaäy chaêng? 161. Vin.ii. 140: Gihī bhikkhave magalikā, Naøy caùc Tyø-kheo, ñoù laø söï chuùc laønh cuûa ngöôøi theá tuïc. 162. Xem Tyø-kheo-ni, Ba-daät-ñeà 88. 16>. Cf. Vin. ii. 1>6, quy ñònh veà giaây thaét löng (kāyabandha): Tyø-kheo vaøo tuï laïc khaát thöïc maø khoâng coù thaét löng, phaïm Ñoät-kieát-la. Luïc quaàn Tyø-kheo laøm giaây nòt beän (kalbuka), coù hình ñaàu raén nöôùc (dettubhaka), coù hình caùi troáng (muraja), gaén caùc khoen tai. 164. Xaø-ñeà-na . Skt. ja nila: ñai beän? Xem cht. 112 döôùi 165. Taùn dieân ñai coù tua reûo? Xem cht. 112 döôùi.

- Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Caùc oâng laø nhöõng ngöôøi ngu si, traùnh nhöõng ñieàu ta caám cheá, laïi ñi laøm caùc vieäc khaùc. Töø nay veà sau, taát caû caùc loaïi giaây nhö vaäy khoâng ñöôïc söû duïng.166 Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo laïi caát chöùa loaïi giaây vöøa daøi vöøa roäng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy, cho pheùp laøm giaây löng roäng ba ngoùn tay, daøi ñuû quaán ba voøng vaøo löng. Nhoùm saùu

Tyø-kheo laïi nhuoäm giaây löng maøu thöïc. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vò kia laøm giaây ñai gaám. Phaät noùi: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Coù vò laøm giaây löng maøu traéng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Cho pheùp laøm giaây löng baèng maøu ca sa. 32. Goám Baáy giôø, coù ngöôøi thôï goám tin öa Phaät phaùp, laøm caùc thöù ñoà duøng cuùng cho caùc Tyø-kheo. Tyø-kheo khoâng daùm nhaän, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp nhaän. Coù ba loaïi ñoà khoâng neân caát chöùa: Giöôøng ngoài baèng saønh, hoäc baèng saønh; thöng, ñaáu, haïp baèng saønh. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø Thích töû ñeán nhaø thôï ñoà goám, ngoài treân ñoà saønh, bò tröôït teù, laøm vôõ ñoà, vaø naèm ngöûa loä hình. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc ngoài treân ñoà saønh. Cuõng khoâng neân ngoài gaáp ñuøi nôi nhaø baïch y. 33. Chuù Thuaät Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo tuïng thö chuù, buøa kieát hung cuûa ngoaïi ñaïo ñeå an trí nhaø, chuù chi tieát, chuù saùt-lôïi, chuù thi-baø-la, chuù bieát ngöôøi soáng cheát toát xaáu, chuù hieåu roõ caùc thöù aâm thanh.167 Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät baûo: - Khoâng ñöôïc tuïng nhö vaäy. Coù vò daïy ngöôøi khaùc. Phaät baûo: - Khoâng ñöôïc daïy nhö vaäy.

166. Tham chieáu, Pali, Vin.ii. 1>6: Phaät cho pheùp hai loaïi ñai, pattika: ñai baèng giaûi daøi; sūkaranta: ñai hình ñuoâi heo? Haùn dòch Nam truyeàn dòch laø bieân ñaùi : ñai beän. Baûn Anh, boû troáng, noùi laø khoâng dòch ñöôïc. 167. Xem, Tyø-kheo-ni, Ba-daät-ñeà 107 & 108.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 95

Vò kia duøng ngheà naøy ñeå nuoâi soáng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc soáng nhö vaäy.168 34. Raêng-Löôõi 1. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo bò hoâi mieäng, Ñöùc Phaät baûo neân xæa raêng. Khoâng xæa raêng coù naêm ñieàu loãi: Mieäng hoâi, khoâng phaân bieät muøi vò, taêng theâm söùc noùng, khoâng daãn thöïc, maét khoâng saùng. Ñoù laø naêm ñieàu loãi cuûa khoâng xæa raêng. Xæa raêng coù naêm ñieàu lôïi ích: Mieäng khoâng hoâi, phaân bieät ñöôïc muøi vò, tieâu söùc noùng, daãn thöïc, maét saùng. Ñoù laø naêm ñieàu lôïi cuûa vieäc xæa raêng. Ñöùc Theá Toân cho pheùp xæa raêng. Vò kia duøng caây daøi xæa raêng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy, daøi nhaát laø moät gang tay.169 Coù vò xæa baèng caây hieám coù.170 Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc xæa nhö vaäy. Coù vò xæa baèng loaïi laù taïp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc xæa nhö vaäy. Coù vò xæa toaøn baèng voû. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Coù Tyø-kheo xæa baèng caây taêm ngaén, khi thaáy Ñöùc Phaät, vì cung kính neân nuoát vaøo, bò beänh. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Ngaén nhaát laø boán ngoùn tay. Coù vò xæa nôi choã nhieàu ngöôøi, hoaëc nôi nhaø maùt, nôi nhaø aên, nôi nhaø kinh haønh, caùc Tyø-kheo thaáy gôùm baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Coù ba vieäc neân laøm nôi choã khuaát: Ñaïi tieän, tieåu tieän vaø xæa raêng. Ba vieäc naøy neân laøm choã khuaát. 2. Baáy giôø, coù caùc Tyø-kheo treân löôõi coù nhieàu chaát baån, Ñöùc Phaät cho pheùp duøng caây naïo löôõi ñeå naïo. Coù vò duøng caây quí baùu laøm caây naïo löôõi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy, cho pheùp duøng söøng, xöông, ñoàng, saét, baïch laïp, thieát, keõm, coû xaù la, tre, truùc, caây ñeå laøm. Coù vò

khoâng röûa maø naïo, Tyø-kheo khaùc thaáy gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò röûa roài khoâng ñeå khoâ, ñem duøng neân bò hö. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo khi aên, thöùc aên nheùt vaøo keõ raêng. Phaät cho pheùp

168. Xem, Tyø-kheo-ni, Ba-daät-ñeà 169 & 170. 169. Pali, Vin.ii. 1>8: daøi nhaát laø 8 ngoùn tay. Ngaén nhaát laø 4 ngoùn tay. 170. Töôùc döông chi kyø Chöa roõ nghóa.

duøng vaät gì ñeå moùc ra. Coù vò duøng ñoà quí ñeå laøm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc duøng vaät quí baùu ñeå laøm, neân duøng xöông, söøng cho ñeán tre, truùc caây ñeå laøm. Coù vò duøng roài maø khoâng röûa ñem caát, caùc Tyø- kheo thaáy gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Neân röûa roài môùi caát. Coù vò röûa roài khoâng ñeå khoâ, ñem caát bò hö. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Phaûi ñeå khoâ roài môùi caát. >. Caùc Tyø-kheo loã tai bò baån. Phaät cho pheùp duøng caùi moùc tai ñeå moùc. Coù vò duøng vaät quyù baùu ñeå laøm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Neân duøng xöông, söøng, cho ñeán truùc, tre, caây ñeå laøm. Coù vò duøng roài khoâng röûa ñem caát, caùc Tyø-kheo khaùc thaáy gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy, neân röûa roài môùi caát. Coù vò khoâng ñeå khoâ maø ñem caát bò hö. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Neân ñeå khoâ roài môùi caát. 35. Nuoâi Caàm Thuù Phaät ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Khi aáy, caùc Tyø-kheo nuoâi nhieàu chim, keùc, saùo; ñaàu ñeâm, cuoái ñeâm keâu la inh oûi, naùo loaïn caùc Tyø-kheo ngoài thieàn. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nuoâi caùc loaøi chim nhö vaäy. Theá Toân ôû taïi Caâu-thieåm-di. Baït-nan-ñaø Thích töû nuoâi choù. Thaáy caùc Tyø-kheo, noù suûa. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nuoâi. Theá Toân ôû taïi nöôùc Baø-kyø-ñeà. Tyø-kheo Tyø-xaù-ly Baø-xaø Töû171 nuoâi moät con gaáu. Noù xeù y, laøm beå baùt, raùch toïa cuï, hö oáng ñöïng kim, thaäm chí laøm cho Tyø-kheo bò thöông nôi thaân theå. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nuoâi. Theá Toân ôû taïi nöôùc Tyø-xaù-ly. Baáy giôø coù caùc Ly-xa côõi voi, ngöïa, xe coä, caàm ñao kieám ñeå ngoaøi cöûa chuøa, vaøo trong thaêm hoûi Ñöùc Theá Toân. Nhoùm saùu Tyø-kheo ra ngoaøi chuøa, côõi voi, ngöïa, xe coä vaø laáy göôm ñao cuûa hoï cuøng nhau vui ñuøa. Caùc cö só thaáy cô hieàm noùi: Sa- moân Thích töû khoâng bieát hoå theïn, khoâng bieát yeåm tuùc, neân môùi côõi voi, ngöïa, xe coä vaø caàm ñao kieám ñuøa giôõn nhö quoác vöông ñaïi thaàn. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo khoâng ñöôïc côõi voi, ngöïa, xe coä ñeå ñuøa giôõn. Tyø-kheo cuõng khoâng ñöôïc caàm ñao kieám nhö vaäy.

171. Baø-xaø Töû . Treân kia, phieân aâm laø Baït-xaø-Töû.

Baáy giôø, coù caùc Tyø-kheo baäc thöôïng toïa giaø beänh khoâng theå töø truù xöù naøy ñeán truù xöù kia, nhöng vì e ngaïi khoâng daùm côõi ngöïa. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp ñi baèng loaïi xe keùo, hoaëc do ñaøn oâng keùo hay do suùc sinh loaøi

ñöïc keùo. Vò kia bò maïng naïn, phaïm haïnh naïn, e ngaïi khoâng daùm côõi ngöïa chaïy troán. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu coù nhöõng tröôøng hôïp nhö vaäy, cho pheùp côõi voi, ngöïa ñeå troán. Baáy giôø, coù baïch y ñem ñao kieám ñeán gôûi nhôø caùc Tyø-kheo caát. Caùc Tyø-kheo e ngaïi khoâng daùm nhaän vì Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp caàm ñao kieám, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp, vì ñaøn-vieät caàn söï kieân coá neân nhaän caát. 36. Öu-Ñaø-Dieân Theá Toân ôû taïi nöôùc Caâu-thieåm-di. Baáy giôø vua Öu-ñaø-dieân172 laø baïn thaân quen vôùi Taân-ñaàu-loâ.17> Sôùm chieàu vua thöôøng hay ñeán thaêm vieáng. Baáy giôø, coù moät vò ñaïi thaàn Baø-la-moân baát tín, ñeán vua taâu: - Taïi sao Ñaïi vöông sôùm chieàu ñeán thaêm vieáng con ngöôøi laøm ngheà haï tieän aáy? Thaáy vua khoâng ñöùng daäy chaøo. Vua traû lôøi: - Saùng sôùm ngaøy mai ta seõ ñeán. Neáu vaãn khoâng ñöùng daäy, seõ gieát. Saùng sôùm ngaøy hoâm, sau vua ñeán choã Taân-ñaàu-loâ. Töø xa Taân- ñaàu-loâ thaáy vua ñeán, lieàn nghó: - Hoâm nay vua ñeán vôùi aùc taâm, neáu ta khoâng ñöùng daäy thì vua seõ gieát. Neáu ta ñöùng daäy thì vua seõ maát vöông vò. Khoâng ñöùng daäy, ta bò maát maïng, vua ñoïa ñòa nguïc. Ta coù neân laøm cho vua ñoïa vaøo ñòa nguïc chaêng? Ta chæ laøm cho vua maát cöông vò thoâi chaêng? Ta quyeát ñònh thaø laøm cho vua maát vöông vò, coøn hôn laø laøm cho vua phaûi ñoïa ñòa nguïc. Nghó xong, Taân-ñaàu-loâ lieàn ñöùng daäy, ra ngoaøi xa ñoùn chaøo vaø leân tieáng thaêm hoûi tröôùc: - Laønh thay, Ñaïi vöông! Vua lieàn hoûi: - Hoâm nay sao thaày laïi ñöùng daäy ñoùn chaøo?

172. Öu-ñaø-dieân . Pali: Udena, vua nöôùc Kosambī. Truyeän keå trong Phaùp cuù truyeän Pali, Dhp. 21 (Dhp.A.1. 161). 17>. Pali, Pittola-Bhāradvāja, con trai cuûa vò Baø-la-moân tö teá cuûa vua Udena.

Taân-ñaàu-loâ traû lôøi: - Toâi vì vua neân ñöùng daäy chaøo hoûi. Vua hoûi: - Hoâm qua, sao Thaày laïi khoâng ñöùng daäy chaøo? Taân-ñaàu-loâ traû lôøi: - Hoâm qua, toâi cuõng vì vua neân khoâng ñöùng daäy chaøo. Vua hoûi tieáp: - Taïi sao vì traãm? Taân-ñaàu-loâ noùi: - Hoâm qua, vua ñeán vôùi thieän taâm. Ngaøy nay, vua ñeán vôùi aùc taâm. Neáu toâi khoâng ñöùng daäy chaøo thì vua seõ gieát. Neáu vua gieát toâi thì vua chaéc chaén phaûi ñoïa vaøo ñòa nguïc. Toâi nghó: Vôùi aùc taâm, vua ñeán. Neáu toâi khoâng ñöùng daäy, vua seõ gieát toâi. Neáu toâi ñöùng daäy, vua aét maát vöông vò. Neáu ñeå cho vua gieát toâi thì aét vua ñoïa vaøo ñòa nguïc. Thaø ñeå vua maát vöông vò, chöù khoâng ñeå vua phaûi ñoïa ñòa nguïc. Toâi nghó nhö vaäy neân ñöùng daäy. Vua hoûi: Traãm seõ maát vöông vò phaûi khoâng? Taân-ñaàu-loâ traû lôøi: Vua seõ maát. Vua laïi hoûi: Bao laâu seõ maát? Ñaùp: Trong voøng baûy ngaøy seõ maát. Vua lieàn trôû veà Caâu-thieåm-di söûa chöõa thaønh trì, tích tröû löông thöïc, cuûi ñuoác; taäp trung binh töôùng, caûnh giaùc vaø ñeám töøng ngaøy. Noùi, - Nay laø ngaøy thöù nhaát. Nhö theá cho ñeán ngaøy thöù baûy. Vua noùi: Lôøi noùi cuûa Sa-moân hö doái roài! Vua lieàn cuøng caùc theå nöõ côõi thuyeàn du hyù treân Haèng thuûy. Khi aáy, vöông quoác UÛy-thieàn174 baûy naêm khoâng möa. Vua nghe nöôùc vua Bình-sa nöôùc Ma-kieät coù ngoïc xuaát thuûy. Neáu ngoïc aáy ñöôïc ñöa ra thì

trôøi seõ möa lieàn. Vua nöôùc UÛy-thieàn lieàn khôûi boán boä binh ñeán bao vaây thaønh Vöông-xaù. Nhöng thaønh kia kieân coá, khoâng caùch naøo taán coâng ñöôïc, tröø khi gaïo nöôùc trong thaønh heát, môùi coù theå taán coâng ñöôïc. Baáy giôø, trong thaønh coù vò ñaïi thaàn coù nhieàu phöông tieän trí tueä, duøng coïng lau caém döôùi ao, ñaët caùc boâng sen vaøo treân oáng lau. Khi aáy vò ñaïi thaàn kia ñeán choã vua Bình-sa taâu: - Nay Ñaïi vöông coù bieát chaêng? Thaønh Vöông-xaù raát kieân coá, khoâng coù phöông tieän naøo coù theå taán coâng ñöôïc, chæ coù caùch chôø khi löông thöïc heát thì môùi coù theå taán coâng. Nay chuùng ta neân cho söù giaû noùi vôùi vua Ba la-thuø-ñeà: Hieän taïi, chuùng ta coù theå ñình chæ khoâng duøng ñeán

174. UÛy-thieàn . Pali: Ujjen ī. Xem chuyeän Kyø-baø chöõa bònh vua UÛy-thieàn. Ch. vii. Y.

voi ngöïa, xe coä, ñao kieám ñeå ñaùnh nhau. Ngaøi coù theå duøng caùc loaïi hoa öu-baùt-la, baùt-ñaàu-a, caâu-ñaàu-ma, phaân-ñaø-lôïi ñeå giao ñaáu. Toâi cuõng seõ duøng caùc thöù hoa nhö vaäy ñeå giao ñaáu, phaân ñònh thaéng baïi. Ngaøi coù theå duøng vaét côm ñeå cuøng ñaáu tranh, toâi cuõng duøng vaét côm ñaùnh nhau. Vua chaáp thuaän vaø cho söù thaàn ñeán noùi vôùi vua Ba-la-thuø-ñeà nhö treân. Vua nghó: Thaønh Vöông-xaù kieân coá. Chæ coù khi naøo löông thöïc khoâ caïn thì môùi coù theå taán coâng. Maø trong thaønh löông thöïc heát söùc phong phuù. Vua kia lieàn traû lôøi vôùi xöù söù thaàn: - Ta khoâng vì chieám thaønh maø ñeán ñaây. Vì trong nöôùc ta, baûy naêm nay khoâng möa. Ta nghe noùi trong nöôùc cuûa oâng coù ngoïc thuûy chaâu, neáu ñöa ngoïc aáy ra thì trôøi lieàn möa, do vaäy cho neân ta ñeán ñaây. Söù thaàn noùi: - Sao ngay luùc ñaàu, Ñaïi vöông khoâng noùi caàn ngoïc chaâu? Neáu Ñaïi vöông noùi caàn ngoïc chaâu thì chuùng toâi trao cho lieàn. Nay vua coù theå ruùt binh. Chuùng toâi seõ ñöa ngoïc chaâu ñeán. Vua lieàn ruùt quaân höôùng veà nöôùc Caâu-thieåm-di. Treân ñöôøng vua kia nghe tieáng cöôøi giôõn cuûa vua Öu-ñaø-dieân cuøng theå nöõ, lieàn hoûi ngöôøi beân caïnh: - Tieáng vui ñuøa cuûa ai ñoù? Quan caän thaàn traû lôøi: - Ñaïi vöông bieát chaêng? Tieáng vui ñuøa ñoù laø cuûa vua Öu-ñaø-dieân cuøng theå nöõ vui chôi treân ghe thuyeàn nôi soâng Haèng thuûy. Vua lieàn ra leänh cho vò caän thaàn: - Ñöøng khua ñoäng! Thaû con voi ñeán bôø Haèng thuûy. Ngöôøi aáy lieàn thaû moät con baïch töôïng ñeä nhaát. Ngöôøi naøi nuùp theo voi. Vò ñaïi thaàn vua Öu-ñaø-dieân ra thaáy con baïch töôïng, taâu vôùi vua: - Coù moät con voi röøng. Vua lieàn ra leänh: - Ñöøng laøm khua ñoäng. Caëp thuyeàn vaøo bôø! Thuyeàn vöøa caëp saùt bôø, vua Öu-ñaø-dieân raønh veà ngheà huaán luyeän voi, lieàn tuïng chuù thuaät, gaûy ñaøn caàm, ñeán tröôùc con voi ñeå baét noù. Ngöôøi naøi lieàn baét vua. Vua raát hoaûng sôï. Ngöôøi kia hoûi vua: - Vua sôï laém phaûi khoâng? Vua ñaùp: Sôï. Ngöôøi kia noùi: - Vua chôù neân sôï. Vua Ba-la-thuø-ñeà caàn gaëp vua. Vua laïi caøng sôï: - Ba-la-thuø-ñeà seõ gieát ta vaø tuøy tuøng cuûa ta!

Vua lieàn bò troùi, ñöôïc hoä toáng ñeán choã vua Ba-la-thuø-ñeà. Vua ñöôïc hoûi: - Ngaøi coù sôï khoâng? Ñaùp: Sôï. Noùi: - Ngaøi chôù neân sôï! Ngaøi haõy daïy thuaät ñieàu phuïc voi cho con trai toâi laø Caâu-ba-la, vaø daïy ñaøn caàm cho con gaùi cuûa toâi. Vua ñöôïc ñöa veà nöôùc UÛy-thieàn, bò xích chaân trong thôøi gian baûy naêm. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø Thích töû töø nöôùc Caâu-thieåm-di, choã cuûa Xaø-di-baït-ñeà175 Phu nhaân ñeán nöôùc UÛy-thieàn choã Öu-ñaø-dieân. Roài mang tin cuûa Öu-ñaø-dieân ñeán choã phu nhaân. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo khoâng neân laøm söù giaû cho ngöôøi baïch y. Neáu laøm thì phaïm Ñoät-kieát-la.176 Khi aáy, vua kia daïy ngheä thuaät ñieàu khieån voi cho con trai, vaø daïy ñaøn cho con gaùi cuûa vua. Sau ñoù moät thôøi gian vua kia laïi cuøng Vöông nöõ tö thoâng vôùi nhau. Vöông töû Caâu-ba-la bieát, nhöng laïi nghó: Neáu ta taâu vôùi vua cha thì chaéc chaén vua kia bò gieát. Vua kia laø thaày daïy ta moät caùch khoå cöïc. Ñaây laø vöông nöõ. Kia laø vua. Cuõng thích hôïp thoâi. Beøn che daáu khoâng neân cho ai bieát. Sau ñoù, vua Öu-ñaø-dieân muoán taåu thoaùt, neân töï trang bò cho mình moät con voi caùi chaïy nhanh nhaát. Caâu-ba-la cuõng bieát ñieàu ñoù, nhöng laïi nghó: Vua kia trang bò cho mình moät con voi chaïy nhanh nhaát laø muoán troán thoaùt. Neáu ta baùo caùo vôùi vua cha thì chaéc chaén vua naøy bò gieát. Vua kia laø Thaày daïy ta moät caùch khoå sôû. Beøn daáu khoâng cho ai bieát. Vua kia ñeå Vöông nöõ leân treân voi, vôùi thôøi gian nhanh nhaát, nhö thôøi gian cheùn löu ly treân löng voi rôi xuoáng chöa tôùi ñaát, ñaõ töø nöôùc UÛy- thieàn ñeán nöôùc Caâu-thieåm-di. Vua kia ñi thaúng ñeán choã Xa-di-baït-ñeà phu nhaân, noùi nhö sau: - Trong khi ta bò baét, coù nguyeän seõ cuùng döôøng cho taùm Baø-la-moân taát caû nhöõng thöù caàn duøng, moät caùch ñaày ñuû. Nay ta muoán laøm ñieàu ñoù. Phu nhaân haõy saém söõa cho ñuû. Phu nhaân traû lôøi: - Neáu nhö vaäy thì caû voi ngöïa, xe coä, vaøng baïc, baûy baùu cuûa vua

175. Xaø-di-baït-ñeà . Pali: S āmāvati, con gai cuûa Ghosita, ngöôøi ñaõ cuùng tinh xaù Ghositārāma (Cuø-sö-la vieân). 176. Xem, Tyø-kheo, Taêng-giaø-baø-thi-sa 5.

vaø baûn thaân cuûa thaàn thieáp, taát caû ñeàu ñem daâng heát cho moät vò thoâi. Vò aáy thoï nhaän maø khoâng bao giôø thaáy ñuû. (Noùi chi ñeán taùm) Vua noùi: - Vaäy neân laøm theá theá naøo? Phu nhaân traû lôøi: - Ma-ha Ca-chieân-dieân177 naøy laø ñaïi Sa-moân. Nay ta coù theå thænh ngaøi vaø thænh theâm baûy vò Tyø-kheo nguyeân thuoäc doøng doõi Baø-la-moân, nhö vua ñaõ nguyeän ñeå cuùng döôøng. Phaùp cuûa taùm vò naøy laø khoâng thoï nhaän nhöõng thöù ñoù. Daâng cho, cuõng khoâng nhaän. Vua noùi: - Nhö vaäy laø ñöôïc. Vua Öu-ñaø-dieân lieàn ñeán choã Ca-chieân-dieân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân. Ca-chieân-dieân duøng moïi phöông tieän vì vua noùi phaùp, khieán ñöôïc hoan hyû. Vua nghe phaùp hoan hyû roài, baïch: - Xin môøi Ngaøi vaø baûy vò nöõa nhaän lôøi môøi thoï thöïc cuûa toâi vaøo ngaøy mai. Ca-chieân-dieân im laëng nhaän lôøi. Vua bieát Ca-chieân-dieân nhaän lôøi baèng caùch im laëng roài, töø choã ngoài ñöùng daäy, ñaàu maët kính leã saùt chaân, hoan hyû caùo lui. Vua veà ñeán nhaø chuaån bò

caùc thöùc aên ngon boå, saùng sôùm ngaøy mai ñeán thænh Ca-chieân-dieân vaø baûy vò ñeán thoï thöïc. Saùng sôùm hoâm aáy, Ca-chieân-dieân khoaùc y, böng baùt vaø baûy vò kia ñeán cung cuûa vua Öu-ñaø-dieân, traûi choã ngoài an toïa. Vua Öu-ñaø-dieân töï tay baøo cheá caùc thöùc aên ngon boå cuùng döôøng caùc vò cho ñöôïc no ñuû roài, khi aên xong, caát baùt, laáy bình baèng vaøng ñöïng nöôùc daâng, ñem voi ra hieán. Ca-chieân-dieân noùi: - Thoâi, ñuû roài, Ñaïi vöông. Nhö theá laø ñaõ cuùng döôøng. Chuùng toâi khoâng thích hôïp ñeå thoï nhaän nhöõng vaät cuùng döôøng nhö vaäy. Vua laïi ñem xe, ngöïa, ngöôøi, huyønh kim, vaøng baïc, löu ly, pha leâ, chaân chaâu, xa cöø, maõ naõo, baûy baùu daâng cuùng. Ca-chieân-dieân noùi: - Thoâi, ñuû roài, Ñaïi vöông. Nhö theá laø ñaõ cuùng döôøng. Chuùng toâi khoâng thích hôïp ñeå thoï nhaän nhöõng vaät cuùng döôøng nhö vaäy. Vua Öu-ñaø-dieân lieàn ñaûnh leã Ca-chieân-dieân roài, laáy moät chieác gheá thaáp ñeå ngoài. Ca-chieân-dieân duøng moïi caùch vì vua noùi phaùp, khieán ñöôïc hoan hyû roài, töø choã ngoài ñöùng daäy ra veà. Khi veà ñeán chuøa, Ca-chieân-dieân baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-

177. Ma-ha Ca-chieân-dieân . Pali: Mah ā-Kaccāyana. Sinh quaùn tai Ujjena, con trai moät ngöôøi Baø-la-moân, ñaïi thaàn cuûa vua Ujjena. Ngaøi nhaän chæ giaùo cuûa Phaät, cuøng 7 Tyø-kheo, ñoàng laø baïn cuõ, veà hoaèng phaùp taïi baûn ñòa.

kheo baïch phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, vì caùc Tyø-kheo noùi giôùi uaån, goám caùc ñieàu lôùn nhoû:178 - Nhö lai xuaát theá. Ngaøi laø vò ÖÙng cuùng, Chaùnh bieát tri, Minh haïnh tuùc, Thieän theä, Theá gian giaûi, Voâ thöôïng só, Ñieàu ngöï tröôïng phu, Thieân nhaân Sö, Phaät, Theá Toân. ÔÛ giöõa caùc chuùng hoäi goàm chö thieân, nhaân loaïi, Sa-moân, Baø-la-moân, Thieân ma, Phaïm vöông, Ngaøi ñaõ töï giaùc ngoä chöùng tri, vì ngöôøi noùi phaùp. Phaùp aáy, khoaûng ñaàu thieän, khoaûn giöõa thieän, khoaûn cuoái cuõng thieän; coù ñaày ñuû vaên nghóa, môû baøy tònh haïnh. - Neáu cö só hay con cö só nghe, hoaëc ngöôøi sinh trong chuûng taùnh khaùc, sau khi nghe chaùnh phaùp aáy, lieàn sinh tònh tín; do taâm tín laïc, ngöôøi aáy nghó nhö vaày: Nay, ta ôû nôi gia ñình vôï con troùi buoäc, khoâng theå thuaàn tu phaïm haïnh. Nay ta neân caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, do loøng tin, töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình. - Roài moät thôøi gian sau, ngöôøi aáy töø boû tieàn taøi, duø ít hay nhieàu; töø giaõ thaân thuoäc, duø ít hay nhieàu; caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, boû nhaø vaøo nôi khoâng nhaø. - Ngöôøi aáy, cuõng ñoàng vôùi nhöõng ngöôøi xuaát gia khaùc, xaû boû söï trang söùc toát ñeïp, cuøng caùc Tyø-kheo ñoàng giôùi, khoâng saùt sinh, buoâng boû dao gaäy, thöôøng coù hoå theïn, töø nieäm ñoái vôùi chuùng sinh. Ñoù goïi laø khoâng saùt sinh. Xaû boû troäm caép, cuûa cho thì laáy, khoâng cho khoâng laáy, taâm vò aáy thanh tònh, khoâng coù taâm yù troäm caép. Ñoù goïi laø khoâng troäm caép. Xaû boû daâm duïc, baát tònh haïnh, tu phaïm haïnh, sieâng naêng tinh taán, khoâng ñaém duïc aùi, soáng trong saïch höông khieát. Ñoù goïi laø xaû daâm duïc, baát tònh haïnh. Xaû boû noùi doái, noùi nhö thaät, khoâng khi traù ñoái vôùi ñôøi. Ñoù goïi laø khoâng

voïng ngöõ. Xaû boû hai löôõi, nghe lôøi noùi ngöôøi naøy khoâng chuyeån ñeán ngöôøi kia, nghe lôøi noùi ngöôøi kia khoâng chuyeån ñeán ngöôøi naøy, khoâng gaây chia reû. Vôùi nhöõng ai ly bieät thì kheùo laøm vieäc hoøa hôïp; nhöõng ai ñaõ hoøa hôïp thaân aùi thì thöôøng khieán cho hoan hyû, noùi ra lôøi hoøa hôïp, noùi ñuùng luùc. Ñoù goïi laø khoâng hai löôõi. Xa lìa lôøi thoâ aùc. Nhöõng lôøi noùi naøo laø thoâ coäc, gaây khoå naõo cho ngöôøi khaùc, khieán hoï sinh saân nhueá, khoâng hyû laïc; ngöôøi aáy tröø boû lôøi thoâ aùc nhö vaäy. Nhöõng lôøi noùi naøo maø nheï nhaøng, khoâng sinh oaùn haïi, hay laøm vieäc lôïi ích, moïi ngöôøi aùi laïc,

178. Ñaïi tieåu trì giôùi kieàn ñoä . Chi tieát quaù trình tu taäp giôùi cuûa Tyø-kheo, töø khi môùi xuaát gia cho ñeán khi chöùng quaû A-la-haùn. Taát caû nhöõng ñieàu naøy taäp hôïp laïi döôùi moät boä moân goïi laø giôùi thaân, giôùi uaån, hay giôùi kieàn ñoä, hay goïi laø Thaùnh giôùi tuï. Ñieån hình ñaày ñuû veà quaù trình tu taäp Thaùnh giôùi naøy, coù theå xem Trung A-haøm >6, kinh 146 - Töôïng tích duï. Töông ñöông Pali, M. 27. Cūna-Hatthipadopâm-sutta. Tham chieáu caùc kinh, Tröôøng A-haøm 14 (21. kinh Phaïm ñoäng, T01n1, tr.88b12), Pali, D.1 Brahmajaâla; Tröôøng A-haøm 17 (27. kinh Sa-moân quaû; T01n1, tr.107a20); Pali, D.2 Sāmaññaphala

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 10>

öa nghe; ngöôøi aáy thöôøng noùi ra lôøi kheùo noùi lôïi ích nhö vaäy. Ñoù goïi laø lôøi noùi khoâng thoâ aùc. Xa lìa lôøi noùi khoâng lôïi ích, bieát noùi ñuùng luùc, lôøi noùi thaät, lôøi noùi lôïi ích, lôøi noùi nhö phaùp, lôøi noùi nhö luaät, lôøi noùi chaám döùt tranh caõi, coù nhaân duyeân môùi noùi, noùi lôøi ñuùng luùc. Ñoù goïi laø xa lìa lôøi noùi khoâng lôïi ích. Khoâng uoáng röôïu, xa lìa choã phoùng daät. Khoâng ñaém höông hoa, anh laïc. Khoâng ca muùa xöôùng haùt, cuõng khoâng ñeán xem nghe. Khoâng ngoài treân giöôøng cao roäng. Khoâng aên phi thôøi; maø aên moät böûa. Khoâng caàn naém vaøng baïc baûy baùu. - Ngöôøi aáy khoâng nuoâi chöùa theâ thieáp, ñoàng nöõ; khoâng nuoâi chöùa toâi tôù, voi ngöïa, xe coä, gaø choù, heo deâ, ruoäng ñaát vöôøn töôïc, tích tröû doàn chöùa caùc vaät. Khoâng löôøng gaït, caân giaø caân non. Khoâng hoøa hôïp vaät aùc. Khoâng buoân baùn sinh lôïi, chaët tay chaân ngöôøi, gieát haïi maïng soáng, baét nhoát ngöôøi khaùc, xaâm phaïm tieàn taøi cuûa ngöôøi; laøm ngöôøi dòch söù, laøm caùc ngheà nghieâp, lôøi noùi hö traù, phaùt khôûi kieän tuïng, vaát boû ngöôøi khaùc. Ngöôøi aáy ñoaïn tröø caùc vieäc baát thieän nhö vaäy. - Ngöôøi aáy, khi ñi thì bieát ñuùng luùc. Chaúng phaûi luùc, thì khoâng ñi. AÊn vöøa ñuû no, maëc vöøa ñuû aám, bieát ñuû maø thoâi. Y baùt tuøy thaân. Nhö chim bay, mang theo hai caùnh; Tyø-kheo cuõng vaäy, ñi ñeán choã naøo, y baùt tuøy thaân. - Khoâng nhö Sa-moân, Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí, maø coøn mong caàu tích chöa ñuû caùc thöù, aåm thöïc, y phuïc, höông lieäu, myõ vò, xuùc chaïm, phaùp. Ngöôøi aáy xa lìa söï khoâng bieát chaùn ñuû nhö vaäy. - Khoâng nhö caùc Sa-moân, Baø-la-moân khaùc, tuy aên cuûa tín thí, maø vaãn tuï taäp caùc haït gioáng, troàng troït caây coái, gieo haït maàm soáng.179 Ngöôøi aáy traùnh xa nhöõng vieäc nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân, Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí, maø coøn phöông tieän tìm caàu caùc lôïi döôõng, ngaø voi, taïp baûo, giöôøng cao

roäng lôùn, caùc thöù chaên ñeäm theâu thuøa, vaø vaùc loaïi da thuù nhieàu maøu saéc. Ngöôøi aáy xa lìa caùc lôïi döôõng nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân, Baø-la-moân khaùc aên cuûa tín thí, maø coøn phöông tieän tìm caàu söï nghieâm söùc thaân mình, chaø xaùt thaân mình baèng daàu bô, taêm röûa baèng nöôùc thôm, xoa boät thôm vaøo mình, chaûi ñaàu thôm boùng, ñeo traøng hoa, nhuoäm con maét xanh, trang ñieåm ñaàu vaø maët baøng ñuû caùc thöù, buoäc giaây tô maøu vaøo caùnh tay, caàm gaäy,180 naém caàm ñao kieám, caây loïng khoảng töôùc, duøng ngoïc chaâu laøm quaït, soi göông, mang

179. Nguyeân Haùn: quyû thaàn thoân . 180. Thoâng trung tröôïng ; treân kia dòch laø khoâng trung tröôïng (Xem ch.ii, muïc 19: veà gaäy quaït). Dòch töø datta(ka), Skt. & Pali: Gaäy, bieåu hieän quyeàn uy.

giaøy deùp nhieàu maøu, maëc y maøu traéng. Ngöôøi aáy xa lìa nhöõng söï trang söùc nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân, Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí, coøn chuyeân laøm nhöõng vieäc vui ñuøa, ñaùnh côø baïc, côø taùm ñöôøng, côø möôøi ñöôøng, caùc thöù aên thua vôùi nhau. Ngöôøi aáy ñoaïn tröø caùc thöù vui chôi nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân, Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí, maø coøn noùi nhöõng caâu chuyeän chöôùng ngaïi ñaïo phaùp,181 chuyeän vua chuùa, chuyeän giaëc cöôùp, chuyeän chieán traän quaân maõ, chuyeän ñaïi thaàn, chuyeän côõi ngöïa ñaùnh xe, chuyeän vöôøn caûnh, chuyeän naèm ngoài,182 chuyeän nam nöõ, chuyeän y phuïc aên uoáng, chuyeän thoân xoùm, chuyeän quoác ñoä, chuyeän nhôù thöông, chuyeän theá gian, chuyeän ñi bieån. Ngöôøi aáy ñoaïn tröø nhöõng caâu chuyeän chöôùng ngaïi ñaïo nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân, Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí, maø coøn duøng voâ soá phöông tieän nònh hoùt, chaûi chuoát myõ töø, hieän töôùng doái traù, khen cheâ deøm pha, laáy lôïi caàu lôïi. Ngöôøi aáy xaû boû nhöõng vieäc taø maïng sieåm khuùc nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí, coøn tranh caõi luaän nghò vôùi nhau, hoaëc ôû coâng vieân, hoaëc nôi ao taém, hoaëc taïi taïi giaûng ñöôøng; noùi raèng, “Toâi bieát phaùp luaät nhö vaäy. OÂng khoâng bieát gì. OÂng ñi theo taø ñaïo, toâi ñi veà chaùnh ñaïo. Lôøi noùi tröôùc thì oâng ñaët ra sau. Lôøi noùi sau thì oâng ñaët ra tröôùc. Toâi coù theå nhaãn. OÂng khoâng theå nhaãn. Toâi thaéng oâng. OÂng chæ noùi cuoàng maø thoâi. Cuøng oâng luaän nghò, nay toâi ñaéc thaéng. Hoûi ñöôïc thì cöù hoûi.” Ngöôøi aáy ñoaïn tröø taát caû nhöõng vieäc tranh caõi nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân, Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí, chæ taïo phöông tieän caàu laøm söù maïng cho vua, ñaïi thaàn cuûa vua, Baø-la-moân, cö só, ñöa tin töø choã naøy ñeán choã kia, töø choã kia laïi choã naøy, ñem tin ngöôøi naøy ñeán ngöôøi kia, ñem tin ngöôøi kia ñeán choã naøy, töï mình laøm hay baûo ngöôøi laøm. Vò aáy xa lìa nhöõng vieäc laøm söù maïng nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí, chæ laøm nhöõng vieäc ñaáu tranh hyù luaän, hoaëc ñaáu baèng cung, hoaëc ñaáu baèng ñao, hoaëc ñaáu baèng tröôïng, hoaëc ñaáu baèng gaø, hoaëc ñaáu baèng choù, hoaëc ñaáu baèng heo, hoaëc ñaáu baèng deâ ñen, hoaëc ñaáu baèng deâ ñöïc, hoaëc ñaáu baèng nai, hoaëc

ñaáu baèng voi, hoaëc ñaáu baèng ngöïa, hoaëc ñaáu baèng laïc ñaø, hoaëc

181. Nhöõng caâu chuyeän chöôùng ngaïi ñaïo, Pali: Tiracchāna-kathā, suùc sinh luaän, chæ nhöõng caâu chuyeän voâ ích, ngu si. 182. Ngoaï khôûi söï (?). Coù leõ Pali senā-katham, chuyeän töôùng quaân, nhöng baûn Haùn ñoïc laø senāsana-katham.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 105

ñaáu baèng boø, hoaëc ñaáu baèng boø röøng, hoaëc ñaáu baèng traâu, hoaëc ñaáu baèng ngöôøi nöõ, hoaëc ñaáu baèng ngöôøi nam, hoaëc ñaáu baèng ñoàng töû, hoaëc ñaáu baèng ñoàng nöõ. Vò aáy ñoaïn tröø caùc vieäc ñaáu tranh vui ñuøa nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân, Baø-la-moân khaùc aên cuûa tín thí maø laøm nhöõng phaùp taø maïng trôû ngaïi ñaïo; töï mình xem töôùng nam nöõ toát xaáu, hay caùc loaøi suùc sinh, tìm caàu lôïi döôõng. Vò aáy ñoaïn tröø caùc phaùp trôû ngaïi ñaïo nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí maø laøm caùc phaùp taø maïng trôû ngaïi ñaïo, töï mình nuoâi soáng nhö trieäu taäp quyû thaàn, hoaëc sai khieán, thö yeám caùc loaïi. Vò aáy ñoaïn tröø caùc phaùp laøm trôû ngaïi ñaïo nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân, Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí maø laøm nhöõng phaùp taø maïng, trôû ngaïi ñaïo phaùp, soáng taø maïng, hoaëc vì ngöôøi caàu nguyeän bònh, hoaëc tuïng aùc thuaät, hoaëc tuïng chuù caàu nguyeän toát, hoaëc trò bònh ñau löng, hoaëc laøm cho xuaát moà hoâi, hoaëc trò bònh baèng chaâm cöùu, hoaëc trò bònh loã muõi, hoaëc trò beänh haï boä. Vò aáy ñoaïn tröø caùc thöù taø maïng trôû ngaïi ñaïo phaùp nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân, Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí, laøm nhöõng vieäc trôû ngaïi ñaïo, soáng taø maïng, laøm thuoác trò bònh, trò bònh thoå haï, bònh nam bònh nöõ. Vò aáy ñoaïn tröø caùc phaùp trôû ngaïi ñaïo phaùp nhö vaäy. - Khoâng nhö caùc Sa-moân, Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí, laøm phaùp trôû ngaïi ñaïo, soáng taø maïng, hoaëc tuïng chuù löûa,18> hoaëc tuïng chuù tôùi lui, khieán cho toát vaø lôïi, hoaëc tuïng chuù saùt lôïi,184 hoaëc tuïng chuù chim, hoaëc tuïng chuù chi tieát, hoaëc tuïng chuù an trí nhaø cöûa, hoaëc tuïng chuù tröø chuoät caén, löûa chaùy caùc vaät, hoaëc tuïng saùch soáng cheát rieâng bieät, hoaëc tuïng saùch giaûi moäng, hoaëc coi töôùng tay, töôùng löng, hoaëc tuïng thieân nhaân vaán,185 hoaëc tuïng aâm thanh sai bieät cuûa loaïi caàm thuù chim quaï. Vò aáy ñoaïn tröø caùc phaùp trôû ngaïi ñaïo nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí, soáng taø maïng, coi töôùng thieân thôøi, hoaëc noùi seõ möa, hoaëc noùi khoâng möa, hoaëc noùi maát muøa, hoaëc noùi ñöôïc muøa, hoaëc noùi beänh nhieàu, hoaëc noùi beänh ít, hoaëc noùi khuûng boá, hoaëc noùi an oån, hoaëc noùi ñaát ñoäng, hoaëc noùi sao choåi hieän, hoaëc noùi nguyeät thöïc, hoaëc noùi khoâng nguyeät thöïc, hoaëc noùi nhaät thöïc, hoaëc noùi khoâng nhaät thöïc, hoaëc noùi tinh thöïc, hoaëc noùi tinh khoâng thöïc, 18>. Hoûa chuù . Pali: aggi-homa, thôø cuùng löûa. 184. Saùt-lôïi chuù . Pali: khatta-vijjā, chuù thuaät veà quyeàn löïc cuûa vua chuùa, töùc khoa hoïc chính trò. 185. Tuïng thieân nhaân vaán . Tham chieáu Pali, ñoaïn lieân heä (D. i. 9, 67): Pakkajjh āna (döï baùo vaän maïng) saraparittānam (chuù thuaät phoøng ngöøag teân baén).

106 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

hoaëc noùi nguyeät thöïc coù baùo öùng toát nhö vaäy, coù baùo öùng xaáu nhö vaäy. Nhaät thöïc, tinh thöïc cuõng nhö vaäy. Vò aáy ñoaïn tröø caùc phaùp taø maïng nhö vaäy. - Khoâng nhö Sa-moân Baø-la-moân khaùc, aên cuûa tín thí, haønh phaùp trôû ngaïi ñaïo, soáng taø maïng, hoaëc noùi nöôùc naøy seõ thaéng, nöôùc kia thua, hoaëc noùi nöôùc kia thaéng, nöôùc naøy thua, hoaëc noùi ngöôøi naøy hôn, ngöôøi kia khoâng baèng, hoaëc noùi ngöôøi kia hôn, ngöôøi naøy khoâng baèng, xem coi nhöõng vieäc toát xaáu laønh döõ nhö vaäy. Vò aáy ñoaïn tröø caùc phaùp trôû ngaïi ñaïo nhö treân. - Vò aáy ôû trong ñaây maø tu taäp Thaùnh giôùi. Beân trong khoâng coù tham ñaém, töï taâm an laïc.186 - Maét187 tuy thaáy saéc maø khoâng thuû töôùng, khoâng bò nhaõn saéc cöôùp ñoaït. Vò aáy an truù vôùi nhaõn caên kieân coá, tòch nhieân; khoâng coù gì ñeå 188

tham duïc, khoâng coù öu hoaïn, khoâng bò chaûy loït bôûi caùc phaùp aùc baát thieän, kieân trì giôùi phaåm, kheùo hoä trì caên con maét.189 Tai, muõi, löôõi, thaân, yù cuõng nhö vaäy. - Nhö vaäy, ôû nôi saùu xuùc xöù,190 vò aáy kheùo leùo hoïc hoä trì ñieàu phuïc, khieán ñaït ñeán tòch tónh. Cuõng nhö nôi ñaát baèng, choã ñaàu ñöôøng ngaõ tö, maø côõi voi, ngöïa, xe coä, ngöôøi kheùo ñieàu khieån, tay beân traùi caàm cöông, tay beân phaûi caàm roi, kheùo leùo hoïc hoä trì, kheùo leùo hoïc cheá ngöï, kheùo leùo hoïc tòch tónh. Tyø-kheo cuõng nhö vaäy, ôû nôi saùu xuùc xöù, kheùo leùo hoïc hoä trì ñieàu phuïc, khieán ñaït ñeán tòch tónh. - Vò aáy sau khi thaønh töïu Thaùnh giôùi, ñaéc Thaùnh nhaõn caên nhö vaäy, aên bieát vöøa ñuû,191 cuõng khoâng tham muøi vò; chæ ñeå nuoâi thaân, chöù

186. Keát luaän caùc ñoaïn treân, Tyø-kheo sau khi thaønh töïu Thaùnh giôùi uaån, ñoaïn tieáp theo noùi veà Tyø-kheo tu taäp phoøng hoä caên moân. Nhöng baûn Haùn ôû ñaây löôïc boû ñoaïn noùi veà vieäc Tyø- kheo thaønh töïu giôùi uaån baèng söï chaáp trì ba-la-ñeà-moäc-xoa. Tham chieáu Pali ñoaïn lieân heä, Sāmaññaphala-sutta, D. i. 70: so iminā ariyena sīlakkhandhena samannāgato ajjhatta anavajja- sukha patisavedeti. Eva kho... bhikkhu sīlasampanno hoti, - vò aáy do thaønh töïu Thaùnh giôùi uaån naøy maø noäi taâm caûm thoï söï an laïc khoâng caáu ueá. Nhö vaäy, Tyø-kheo thaønh töïu giôùi. Kinh Töôïng tích duï (Trung A-haøm 146), sau Thaùnh giôùi uaån laø tri tuùc. Tieáp sau ñoù, thuû hoä caên moân. 187. Töø ñaây trôû xuoáng, Tyø-kheo tu taäp baèng söï thuû hoä caên moân. Baûn Haùn löôïc boû ñoaïn giôùi thieäu. Tham chieáu ñoaïn Pali lieân heä: kathañ ca... bhikkhu indriyesu guttadvāro hoti? idha..., - Theá naøo laø Tyø-kheo thuû hoä caên moân? ÔÛ ñaây... 188. Tham chieáu Pali (D.i. 70): cakkhunā rūpa disvā na nimmittaggāhī hoti nānuvyañjanaggāhī, - sau khi maét thaáy saéc, vò aáy khoâng chaáp thuû toång töôùng, khoâng chaáp thuû bieät töôùng (cuûa saéc). 189. Tham chieáu ñoaïn Pali (nt.) lieân heä: yatvādhikaratam enam cakkhundriya asavuta viharan- tam abhijjhā-domanassā pāpakā akusalā dhammā anvāssaveyyu, tassa savarāya patipajjati... - Nguyeân nhaân gì maø vò aáy soáng vôùi caên con maét khoâng ñöôïc phoøng hoä khieán cho nhöõng tham vaø öu, cuøng nhöõng phaùp aùc baát thieän chaûy loït vaøo, vò aáy tu taäp ñeå cheá ngöï nguyeân nhaân aáy.. 190. Nguyeân Haùn: Xuùc nhaäp . 191. Trôû xuoáng, Tyø-kheo soáng tri tuùc. Ñoaïn Pali (nt.) lieân heä, tieáp theo phoøng hoä caên moân laø

khoâng vì coáng cao kieâu maïn; chæ aên vì muïc ñích duy trì thaân, khieán khoâng khoå hoaïn, ñeå coù theå tu tònh haïnh; khoå tröôùc ñöôïc tieâu tröø, khoå môùi khoâng phaùt sinh, khoâng coù taêng giaûm, coù ñuû söùc löïc, voâ söï, khieán thaân an laïc. Cuõng nhö con trai, con gaùi, trong thaân bò nhoït, duøng thuoác xoa trò, khieán cho nhoït ñaëng laønh. Tyø-kheo aên bieát tri tuùc, chæ coát thaân an, cuõng laïi nhö vaäy. Ví nhö coù ngöôøi duøng môû daàu boâi nôi chieác xe vì ñeå chuyeân chôû ñoà vaät ñeán choã naøo ñoù; Tyø-kheo khi aên bieát chæ tuùc, chæ ñeå nuoâi thaân, cuõng laïi nhö vaäy. - Tyø-kheo ñaõ coù Thaùnh giôùi, ñaëng caùc caên cuûa Thaùnh nhö vaäy, trong söï aên, bieát vöøa ñuû nhö vaäy, ñaàu ñeâm cuoái ñeâm, tinh taán tænh giaùc, hoaëc luùc ban ngaøy, khi ñi, khi ñöùng, thöôøng nhö vaäy nhaát taâm chuyeân nieäm, ñoaïn tröø caùc trieàn caùi. - Vò aáy, ñaàu ñeâm, khi ñi khi ngoài, thöôøng nhö vaäy nhaát tam chuyeân nieäm, ñoaïn tröø caùc trieàn caùi. Giöõa ñeâm, vò aáy naèm nghieâng beân phaûi, hai chaân choàng leân nhau, nghó töôûng seõ choãi daäy ngay, buoäc tö töôûng vaøo aùnh saùng, taâm khoâng roái loaïn. Cho ñeán cuoái ñeâm, vò aáy lieàn thöùc daäy tö duy, hoaëc ñi hoaëc ngoài, thöôøng nhö vaäy nhaát taâm chuyeân nieäm, ñoaïn tröø caùc trieàn caùi. - Tyø-kheo nhö vaäy thaønh töïu Thaùnh giôùi, thaønh töïu caùc caên cuûa Thaùnh, aên bieát chæ tuùc, ñaàu ñeâm cuoái ñeâm tinh taán tænh giaùc, thöôøng nhö vaäy nhaát taâm chuyeân nieäm, khoâng taùn loaïn. - Theá naøo laø Tyø-kheo chuyeân nieäm khoâng taùn loaïn? - Tyø-kheo tu taäp nieäm xöù quaùn thaân treân noäi thaân, tinh taán khoâng bieáng nhaùc, nieäm khoâng taùn loaïn, ñieàu phuïc xan tham, öu naõo cuûa theá gian. Tu taäp thaân nieäm xöù quaùn thaân treân ngoaïi thaân, tinh taán, khoâng bieáng nhaùc, nieäm khoâng taùn loaïn, ñieàu phuïc xan tham, öu naõo cuûa theá gian. Quaùn thaân nieäm xöù treân noäi ngoaïi thaân, tinh taán, khoâng bieáng nhaùc, nieäm khoâng taùn loaïn, ñieàu phuïc xan tham, öu naõo cuûa theá gian. Thoï, taâm, phaùp cuõng nhö vaäy. Ñoù laø Tyø-kheo chaùnh nieäm khoâng taùn loaïn. - Theá naøo laø Tyø-kheo nhaát taâm?192 - Ñi ñöùng ra vaøo, nhìn ngoù beân traùi beân phaûi, uoán mình cuùi ngöûa, chaáp trì y baùt, nhaän laáy thöùc aên, ñaïi tieåu tieän lôïi, nguû nghæ thöùc daäy,

Tyø-kheo tu taäp chaùnh nieän chaùnh tri (sati-sampajaññena). Baûn Haùn nhaûy qua ñoaïn naøy maø ñöa xuoáng sau. Töø ñaây trôû xuoáng, Tyø-kheo tu taäp chaùnh nieäm chaùnh tri. Thöù töï tu taäp trong baûn dòch naøy coù ñaûo loän. Trong caùc kinh, tu taäp boán nieäm xöù sau khi Tyø-kheo ñaõ coù chaùnh nieäm. 192. Ñaây neân hieåu laø chaùnh nieäm. Töø ñaây trôû xuoáng, Tyø-kheo tu taäp chaùnh nieäm chaùnh tri. Thöù töï tu taäp trong baûn dòch naøy coù ñaûo loän. Trong caùc kinh, boán nieäm xöù ñöôïc noùi sau chaùnh nieäm.

khi ngoài luùc ñöùng, noùi naêng im laëng, taát caû nhö vaäy ñeàu thöôøng chuyeân nieäm nhaát taâm. Ñoù goïi laø nhaát taâm. Thí nhö coù ngöôøi cuøng ñaïi chuùng cuøng ñi, hoaëc tröôùc hoaëc sau hay chính giöõa, thöôøng ñöôïc an laïc, khoâng heà

coù sôï seät. Tyø-kheo cuõng laïi nhö vaäy, ñi ñöùng ra vaøo, cho ñeán im laëng, thöôøng chuyeân nieäm nhaát taâm. - Tyø-kheo nhö vaäy thaønh töïu Thaùnh giôùi, ñaëng caên cuûa Thaùnh, aên bieát vöøa ñuû, ñaàu ñeâm sau ñeâm tinh taán tænh giaùc, thöôøng nhaát taâm chuyeân nieäm, khoâng coù taùn loaïn, vui thuù nôi A-lan-nhaõ, döôùi goác caây, trong hang nuùi, choã ñaát troáng, beân ñoáng phaân, taïi baõi tha ma, nôi bôø soâng meù nöôùc. Vò kia khaát thöïc roài, trôû veà, röûa chaân, an trí y baùt, kieát giaø phu toïa, ngay mình thaúng yù, buoäc nieäm tröôùc maët, ñoaïn tröø taâm xan tham, khoâng cuøng töông öng, ñoaïn tröø saân nhueá, khoâng coù oaùn haän taät ñoá, taâm an truï voâ saân, thanh tònh, khoâng nhueá, thöôøng coù loøng töø maãn, döùt boû nguû nghæ, khoâng cuøng töông öng, buoäc tö töôûng nôi aùnh saùng, chaùnh nieäm khoâng taùn loaïn, ñoaïn tröø traïo hoái, khoâng cuøng noù töông öng, noäi taâm tòch dieät, taâm traïo hoái ñaõ tònh, ñoaïn tröø nghi hoái, ñaõ vöôït qua nghi, taâm moä ôû trong phaùp thieän. - Thí nhö coù ngöôøi toâi tôù ñöôïc chuû nhaø ban cho toäc hoï,19> an oån thoaùt khoûi noâ leä. Ngöôøi tôù kia töï nghó: Tröôùc kia ta laø toâi tôù, nay ñöôïc giaûi thoaùt an oån, ñaõ ñöôïc töï taïi, khoâng coøn bò leä thuoäc ngöôøi. Do nhaân duyeân nhö vaäy neân ñöôïc hoan hyû, trong taâm an laïc. - Laïi nhö coù ngöôøi möôïn voán cuûa ngöôøi ñeå möu sinh, thu lôïi töùc traû laïi voán xong roài, laïi coøn dö ñuû ñeå nuoâi soáng vôï con. Ngöôøi kia töï nghó: Tröôùc ñaây ta möôïn voán cuûa ngöôøi ñeå möu sinh, thu lôïi töùc traû laïi voán xong roài, laïi coøn thöøa ñeå nuoâi vôï con. Nay ta ñöôïc töï taïi, khoâng sôï ai nöõa. Do nhaân duyeân aáy maø ñöôïc hoan hyû, taâm an laïc. - Nhö ngöôøi maéc beänh töø laâu, nay ñöôïc chöõa laønh, aên uoáng tieâu hoùa, cô theå hoàng haøo. Vò kia töï nghó: Tröôùc ñaây ta beänh, nay ñöôïc laønh roài, aên uoáng tieâu hoùa cô theå hoàng haøo. Do nhaân duyeân aáy ta ñöôïc hoan hyû, taâm an laïc. - Nhö coù ngöôøi bò tuø ñaøy laâu ngaøy, ñöôïc thoaùt khoûi lao nguïc. Ngöôøi kia töï nghó: Tröôùc ñaây ta bò troùi nhoát, nay ñöôïc giaûi thoaùt, khoâng coøn lo sôï. Do nhaân duyeân aáy ta ñöôïc hoan hyû, taâm an oån. - Laïi nhö coù ngöôøi mang nhieàu tieàn cuûa vöôït qua sa maïc khoâng bò giaëc cöôùp, an toaøn tôùi nôi. Vò kia nghó: Tröôùc ñaây ta mang nhieàu tieàn cuûa chaâu baùu vöôït qua sa maïc ñöôïc an toaøn nay khoâng coøn sôï seät. Do nhaân duyeân aáy ta ñöôïc hoan hyû, taâm an laïc.

19>. Döõ taùnh , cho trôû thaønh ngöôøi töï do trong boán giai caáp hay chuûng taùnh.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 109

- Tyø-kheo coù naêm trieàn caùi cuõng laïi nhö vaäy, nhö keû toâi tôù, ngöôøi maéc nôï, keû beänh traàm kha, ngöôøi bò tuø ñaøy, keû qua sa maïc, töï thaáy mình chöa ñoaïn ñöôïc trieàn caùi, khieán taâm nhieãm oâ, hueä löïc khoâng saùng toû. Vò kia lieàn ly duïc, xaû phaùp aùc baát thieän, coù giaùc coù quaùn, thoï hyû laïc194, ñaéc Sô thieàn. Vò kia do hyû laïc thaám nhuaàn khaép thaân, moät caùch traøn ñaày, khoâng choã naøo khoâng cuøng khaép. Nhö ngöôøi kheùo taém, duøng ñoà ñöïng ñaày nöôùc, boû thuoác boät mòn vaøo, ngaâm nöôùc cho hoøa tan, nöôùc aáy thaám nhuaàn, khoâng choã naøo khoâng thaém nhuaàn, cuõng khoâng bò rôi vaõi. Tyø-kheo chöùng nhaäp Sô thieàn cuõng laïi nhö vaäy; hyû laïc khaép caû ngöôøi, khoâng choã

naøo troáng khoâng. Ñaây laø hieän phaùp laïc truù195 ñaàu tieân. Vì sao vaäy? Do taâm khoâng phoùng daät, tinh taán khoâng giaûi ñaõi, chuyeân nieäm khoâng taùn loaïn, öa ôû choã tòch tónh vaäy. - Vò kia xaû giaùc quaùn, phaùt sinh noäi tín,196 taâm chuyeân nhaát caûnh197, khoâng giaùc khoâng quaùn, taâm ñònh vôùi hyû laïc, nhaäp ñeä Nhò thieàn. Vò kia do taâm ñònh hyû laïc, thaám nhuaàn nôi thaân, traøn ñaày giaùp khaép, khoâng choã naøo khoâng bieán maõn, cuõng nhö suoái nöôùc töø treân ñænh cao tuoân ra, cuõng khoâng töø ñoâng taây nam baéc hay töø treân ñoå xuoáng, maø nöôùc phaùt xuaát töø chính trong ao naøy, trong saïch maùt meû, thaám nhuaàn caû ao, bieán maõn traøn ñaày, khoâng coù choã naøo troáng khoâng. Tyø-kheo chöùng nhaäp ñeä Nhò thieàn cuõng laïi nhö vaäy, taâm ñònh hyû laïc, bieán maõn traøn ñaày. Ñaây laø laàn thöù hai hieän phaùp laïc truù baäc thöù hai. - Vò kia xaû taâm hæ, an truù xaû,198 chaùnh nieäm, chaùnh trí, thaân thoï khoaùi laïc, nhö ñieàu maø Thaùnh noùi laø, xaû, nieäm khoaùi laïc,199 nhaäp ñeä Tam thieàn. Vò kia vôùi thaân khoâng hyû, maø laïc thaám nhuaàn traøn ñaày khaép caû, khoâng coù choã naøo khoâng coù. Thí nhö hoa öu-baùt-la, hoa caâu-ñaàu-ma, phaân-ñaø-lôïi, tuy sinh trong ao maø chöa ra khoûi nöôùc; goác, coäng, boâng, laù, lòm mình trong nöôùc, khoâng coù choã naøo khoâng thaám nöôùc. Tyø-kheo chöùng nhaäp ñeä Tam thieàn cuõng laïi nhö vaäy, lìa hyû an truù laïc, thaám nhuaàn caû thaân, khoâng choã naøo khoâng coù. Ñaây laø thaønh töïu hieän phaùp laïc truù vôùi ñeä Tam thieàn.

194. Haùn dòch thieáu nghóa: coù hyû laïc phaùt sinh do söï vieãn ly. 195. Nguyeân Haùn: Hieän thaân ñaéc laïc 196. Noäi tín . Huyeàn Trang: Noäi ñaúng tònh, traïng thaùi bình laëng, quaân bình cuûa noäi taâm khi nhaäp ñeä nhò thieàn. Pali: ajjhatta sampasādana. 197. Haùn: Taâm taïi nhaát xöù . Pali: cetaso ekodibh āva. 198. Truù hoä nieäm laïc Haùn hieåu sai töø nguyeân cuûa Skt. upeka (Pali: upekkha) neân dòch laø - hoä" thay vì dòch laø - xaû" nhö La-thaäp hay Huyeàn Trang. Pali pītiyā ca virāgā ca upekkhako ca viharati, - vò aáy ly hyû, an truù xaû. 199. Haùn: Hoä nieäm khoaùi laïc . Xem cht. 144 treân. Pali: upekkhako satim ā sukhaviharī, an truù laïc cuøng vôùi xaû vaø nieäm.

110 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

- Vò kia xaû boû khoå laïc, öu hyû ñaõ ñoaïn töø tröôùc, khoâng khoå khoâng laïc, xaû nieäm thanh tònh,200 chöùng nhaäp ñeä Töù thieàn, thaân taâm thanh tònh traøn ngaäp khaép caû, khoâng choã naøo khoâng coù. Cuõng nhö nam töû nöõ nhaân taém goäi saïch seõ, maëc aùo môùi baïch tònh, khoâng choã naøo khoâng bao truøm. Tyø-kheo vaøo ñeä Töù thieàn cuõng laïi nhö vaäy, taâm vò kia thanh tònh bieán maõn khaép caû thaân, khoâng choã naøo khoâng giaùp khaép. Vò kia vaøo ñeä Töù thieàn taâm khoâng traïo ñoäng, cuõng khoâng giaûi ñaõi, khoâng töông öng vôùi aùi nhueá, truï voâ ñoäng ñòa. Thí nhö ngoâi nhaø kín, trong ngoaøi ñeàu treùt buøn, ñoùng cöûa kyõ, gioù buïi khoâng vaøo ñöôïc, beân trong thaép ngoïn ñeøn, khoâng coù nhaân hay phi nhaân thoåi, hoaëc chim bay khua ñoäng thì ngoïn ñeøn kia chaùy thaúng, khoâng coù chao ñoäng, laëng leû chieáu soi. Tyø-kheo vaøo ñeä Töù thieàn cuõng laïi nhö vaäy, khoâng coù xao ñoäng, taâm khoâng giaûi ñaõi, khoâng cuøng aùi nhueá töông

öng, truï voâ ñoäng ñòa. Ñaây laø söï thaønh töïu hieän phaùp laïc truù vôùi ñeä Töù thieàn. Vì sao vaäy? Do khoâng phoùng daät, tinh taán khoâng bieáng nhaùc, chuyeân nieäm khoâng thaùc loaïn, öa ôû choã tòch tónh. - Vò kia ñöôïc ñònh taâm thanh tònh, khoâng coù caáu ueá, nhu nhuyeán ñieàu phuïc, truï voâ ñoäng ñòa, chính trong thaân taâm sinh khôûi, coù theå bieán hoùa laøm thaân khaùc, ñaày ñuû tay chaân, caùc caên khoâng thieáu. Khi aáy quaùn saùt thaân saéc naøy, do boán ñaïi hieäp thaønh; thaân kia do söï bieán hoaù cuûa saéc maø coù. Saéc cuûa thaân do boán ñaïi naøy khaùc vôùi saéc goàm boán ñaïi cuûa thaân ñöôïc bieán hoaù kia. Töø trong saéc cuûa thaân do boán ñaïi naøy, ñöôïc bieán hoaù bôûi taâm, thaân kia ñaày ñuû caùc caên, cuøng vôùi tay chaân. - Thí nhö coù ngöôøi ruùt con dao töø trong bao dao ra, nghó: Ñaây laø caùi bao, ñaây laø dao; dao khaùc bao khaùc; töø bao dao ruùt ra con dao. Cuõng nhö coù ngöôøi töø trong gioû tre truùt ra moät con raén, nghó: Ñaây laø caùi gioû, ñaây laø con raén; gioû khaùc raén khaùc; töø nôi gioû naøy con raén chaïy ra. Thí nhö coù ngöôøi töø caùi hoøm maây laáy ra chieác aùo, nghó: Ñaây laø caùi hoøm, ñaây laø aùo; aùo khaùc hoøm khaùc; aùo töø hoøm laáy ra. Tyø-kheo laïi cuõng nhö vaäy. Ñaây laø thaéng phaùp toái sô cuûa Tyø-kheo. Vì sao vaäy? Do khoâng phoùng daät, tinh taán khoâng giaûi ñaõi, chuyeân nieäm khoâng thaùc loaïn, öa choã tòch tónh. - Vò kia do ñònh taâm thanh tònh, cho ñeán nhaäp baát ñoäng ñòa. Töø trong ñaïi thaân do bôûi saéc goàm boán ñaïi cuûa mình sinh khôûi taâm bieán hoùa thaønh moät hoùa thaân, ñaày ñuû taát caû caùc caên, cuøng vôùi tay chaân. Vò kia nghó: Thaân naøy laø boán ñaïi hieäp thaønh, thaân kia töø bieán hoùa maø coù. Thaân do bôûi saéc goàm boán ñaïi naøy khaùc vôùi thaân do bôûi saéc goàm boán ñaïi ñöôïc bieán hoaù kia. Taâm naøy ôû nôi thaân naøy, treân thaân naøy, ñöôïc buoäc

200. Haùn: Hoä nieäm thanh tònh . Pali: upekkha-sati-parisuddhi, xaû nieäm thanh tònh, traïng thaùi thuaàn tònh, trong suoát, do chæ coøn xaû vaø nieäm.

vaøo thaân naøy. Thí nhö haït chaâu ma-ni, löu ly, ñöôïc ñaùnh boùng, thaät trong saùng khoâng caáu ueá. Roài duøng moät giaây tô xanh vaøng ñoû xaâu qua. Coù nam töû vôùi ñoâi maét saùng, ñeå treân loøng baøn tay nhìn, thaáy roõ ñaây laø ngoïc, ñaây laø sôïi tô. Tô khaùc ngoïc khaùc, haït chaâu naøy ñöôïc xaâu bôûi giaây tô. Tyø-kheo cuõng nhö vaäy, Thaân naøy laø boán ñaïi hieäp thaønh, thaân kia töø bieán hoùa maø coù. Thaân do bôûi saéc goàm boán ñaïi naøy khaùc vôùi thaân do bôûi saéc goàm boán ñaïi ñöôïc bieán hoaù kia. Taâm naøy ôû nôi thaân naøy, treân thaân naøy, ñöôïc buoäc vaøo thaân naøy. Ñaây laø thaéng phaùp thöù hai cuûa Tyø-kheo. Taïi sao vaäy? Do khoâng phoùng daät, tinh taán khoâng bieáng nhaùc, chuyeân nieäm khoâng thaùc loaïn, öa ôû choã tòch tónh. - Vò kia do ñònh taâm thanh tònh, cho ñeán nhaäp voâ ñoäng ñòa, moät loøng tu taäp thaàn thoâng trí chöùng. Vò kia coù theå laøm caùc thöù bieán hoùa, do moät thaân laøm thaønh voâ soá thaân, töø voâ soá thaân trôû laïi moät thaân; thaân coù theå bay ñi, xuyeân qua töôøng ñaù khoâng coù gì trôû ngaïi nhö ñi vaøo choã hö khoâng; ñi ñöùng trong hö khoâng nhö loaøi chim khoâng khaùc; ra vaøo trong ñaát, nhö nöôùc thaåm laäu; hoaëc thaønh khoùi hoaëc thaønh löûa, hay

thaønh ñoáng löûa to; tay coù theå sôø chaïm maët trôøi maët traêng, thaân ñeán Phaïm thieân. Thí nhö ngöôøi thôï ñoà goám, kheùo ñieàu hoøa buøn ñaát, tuøy yù laøm ra ñoà duøng, taát caû ñeàu thaønh töïu, maø coù lôïi ích. Thí nhö ngöôøi thôï moäc, kheùo hay baøo mieáng goã, ñeå roài laøm caùc ñoà duøng theo yù mình, ñeàu thaønh töïu vaø lôïi ích. Thí nhö thôï ngaø voi kheùo hay trau chuoát ngaø voi theo yù muoán cuûa mình, ñeàu thaønh töïu vaø ñem laïi lôïi ích. Thí nhö ngöôøi thôï vaøng kheùo hay luyeän chaân kim ñeå roài laøm thaønh caùc duïng cuï theo yù muoán cuûa mình, ñeàu thaønh töïu, ñem laïi lôïi ích. Tyø-kheo cuõng nhö vaäy, ñònh taâm thanh tònh, ñeán voâ ñoäng ñòa, bieán hoùa theo yù muoán, cho ñeán Phaïm thieân. Ñaây laø thaéng phaùp thöù ba cuûa Tyø-kheo. - Vò kia do ñònh taâm thanh tònh, cho ñeán nhaäp voâ ñoäng ñòa, moät loøng tu taäp, chöùng thieân nhó trí. Thieân nhó cuûa vò kia thanh tònh vöôït haún loã tai cuûa ngöôøi thöôøng, nghe ñöôïc hai loaïi aâm thaânh cuûa nhaân vaø phi nhaân. Thí nhö trong thaønh ñoâ quoác aáp coù giaûng ñöôøng cao roäng khoaûng khoaùt, ngöôøi vôùi loã tai thoâng toû ôû taïi nôi ñoù, khoûi phaûi duøng söùc ñeå nghe moät caùch nhoïc meät maø coù theå nghe ñöôïc caùc thöù aâm thanh. Tyø-kheo cuõng nhö vaäy, do taâm ñònh neân thieân nhó thanh tònh, nghe ñöôïc tieáng noùi cuûa nhaân vaø phi nhaân. Ñaây laø thaéng phaùp thöù tö cuûa Tyø-kheo. - Vò kia do ñònh taâm thanh tònh, cho ñeán nhaäp voâ ñoäng ñòa, nhaát taâm tu taäp chöùng tha taâm trí. Vò kia bieát ñöôïc taâm cuûa chuùng sinh ngoaøi mình, taâm aáy coù duïc khoâng coù duïc, coù caáu khoâng coù caáu, coù si khoâng coù

si, taâm roäng hay taâm heïp, taâm nhoû hay taâm lôùn, taâm ñònh hay taâm loaïn, taâm bò troùi buoäc hay taâm ñöôïc giaûi thoaùt, taâm cao thöôïng hay taâm khoâng cao thöôïng, taát caû ñeàu bieát heát. Thí nhö keû nam ngöôøi nöõ töï caûm thaáy hoan hyû, duøng göông soi maët, ñaâu coù boä phaän naøo nôi maët maø khoâng thaáy. Tyø-kheo cuõng nhö vaäy, do ñònh taâm thanh tònh neân bieát ñöôïc yù nghó cuûa taát caû chuùng sinh beân ngoaøi. Ñaây laø thaéng phaùp thöù naêm. - Vò kia do ñònh taâm thanh tònh, cho ñeán nhaäp voâ ñoäng ñòa, moät loøng tu taäp chöùng tuùc maïng trí, beøn coù theå nhôù bieát voâ soá ñôøi soáng tröôùc, vôùi bao nhieâu söï vieäc; coù theå nhôù moät ñôøi, möôøi ñôøi, moät traêm ñôøi, moät ngaøn ñôøi, voâ soá moät traêm, moät ngaøn ñôøi, cho ñeán thôøi kieáp taän hoûa thieâu, quoác ñoä bò ñoát chaùy toaøn boä roài sinh trôû laïi. Ta sinh nôi ñaây teân hoï nhö vaäy, chuûng loaïi nhö vaäy, toäc taùnh nhö vaäy, aên uoáng nhö vaäy, thoï maïng nhö vaäy, ôû ñôøi nhö vaäy, tuoåi thoï heát nhö vaäy, thoï khoå vui nhö vaäy. Töø nôi kia maïng chung laïi sinh nôi kia, laàn löôït nhö vaäy thoï sinh. Nôi ñaây hình saéc töôùng maïo voâ soá caùc thöù sai khaùc nhö vaäy, ñeàu nhôù bieát roõ raøng. Thí nhö coù ngöôøi töø nôi thoân xoùm cuûa mình löu laïc ñeán nöôùc khaùc, thôøi gian ôû taïi ñoù, ñi ñöùng noùi naêng im laëng nhö theá naøo; roài töø nöôùc ñoù laïi ñeán nöôùc khaùc, ñi ñöùng noùi naêng im laëng nhö theá naøo; laàn löôït trôû laïi nöôùc kia, khoûi phaûi duïng löïc moät caùch nhoïc nhaèn maø coù theå nhôù bieát haønh trình caùc nöôùc. Ta töø nöôùc naøy ñeán nöôùc kia, khi ôû nöôùc kia, ñi nhö vaäy, ñöùng nhö

vaäy, noùi naêng nhö vaäy, im laëng nhö vaäy, töø nöôùc kia ñeán nöôùc keá tieáp, khi ôû nöôùc ñoù, ñi nhö vaäy, ñöùng nhö vaäy, noùi naêng nhö vaäy, im laëng nhö vaäy, laàn löôït trôû laïi boån quoác. Tyø-kheo cuõng nhö vaäy, coù theå duøng ñònh taâm thanh tònh, cho ñeán nhaäp voâ ñoäng ñòa, baèng trí tuùc maïng ñaõ chöùng coù theå nhôù voâ soá traêm ngaøn kieáp taát caû caùc söï vieäc. Ñaây laø Tyø-kheo chöùng ñaéc minh thö nhaát, voâ minh dieät, minh phaùp sinh, aùm tieâu maát, phaùp saùng toû hieän. Ñaây laø Tyø-kheo chöùng ñaéc tuùc maïng trí minh. Taïi sao vaäy? Do taâm khoâng phoùng daät, sieâng naêng khoâng bieáng nhaùc, taâm khoâng thaùc loaïn, öa ôû choã tòch tónh. - Vò kia do ñònh taâm thanh tònh, cho ñeán nhaäp voâ ñoäng ñòa, nhaát taâm tu taäp, chöùng sinh töû trí, trí chöùng thieân nhaõn kia thanh tònh, thaáy chuùng sinh cheát nôi ñaây sinh nôi kia, hình saéc toát xaáu, caùc ñöôøng thieän aùc, toân quyù ti tieän, tuøy theo nghieäp chuùng sinh taïo, taát caû nhaân duyeân nghieäp baùo ñeàu bieát heát. Nhö ngöôøi naøy, thaân taïo aùc haønh, khaåu taïo aùc haønh, taâm taïo aùc haønh, phæ baùng Hieàn Thaùnh, taø maïng. Do quaû baùo taø kieán, neân ñoïa vaøo ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh. Nhö chuùng sinh naøy thaân haønh thieän, khaåu haønh thieän, taâm nieäm thieän, khoâng phæ baùng Hieàn Thaùnh, chaùnh kieán, tu taäp chaùnh nghieäp, khi cheát ñöôïc sinh trong coõi

trôøi ngöôøi. Thieân nhaõn thanh tònh nhö vaäy, thaáy chuùng sinh cheát nôi ñaây sinh nôi kia, tuøy theo nghieäp ñaõ taïo, taát caû nghieäp nhaân ñeàu bieát. Thí nhö nôi choã ñaát baèng roäng lôùn taïi ñòa ñaàu ñöôøng ngaõ tö, coù moät choã ngoài nhaø cao vuùt, moät ngöôøi vôùi ñoâi maét saùng ôû nôi ñoù. Thaáy chuùng sinh töø phöông ñoâng ñeán phöông taây, töø phöông taây ñeán phöông ñoâng, töø phöông nam ñeán phöông baéc, töø phöông baéc ñeán phöông nam. Cuõng nhö vaäy, Tyø-kheo duøng ñònh taâm thanh tònh, cho ñeán voâ ñoäng ñòa, thaáy chuùng sinh cheát nôi ñaây sinh nôi kia, cho ñeán tuøy theo choã taïo nghieäp cuûa chuùng sinh, taát caû nhaân duyeân nghieäp baùo ñeàu bieát. Ñaây laø Tyø-kheo chöùng ñöôïc minh thöù hai, voâ minh ñoaïn, minh phaùp sinh, aùm tieâu maát, minh xuaát hieän. Ñaây laø chöùng sinh töû trí minh, thaáy chuùng sinh cheát nôi naøy sinh nôi kia. Taïi sao vaäy? Do khoâng phoùng daät, sieâng naêng khoâng bieáng nhaùc, taâm khoâng thaùc loaïn, öa soáng choã tòch tónh. - Vò kia do ñònh taâm thanh tònh, cho ñeán voâ ñoäng ñòa, nhaát taâm tu taäp chöùng voâ laäu trí. Vò kia nhö thaät bieát Khoå thaùnh ñeá, Taäp-Taän-Ñaïo ñeá; nhö thaät bieát höõu laäu, laäu taäp, laäu taän, nhö thaät bieát con ñöôøng ñöa ñeán laäu taän Ñaïo thaùnh ñeá. Vò kia bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy, (966a1) taâm giaûi thoaùt khoûi duïc laäu, höõu laäu, voâ minh laäu; sau khi ñaõ giaûi thoaùt, bieát raèng, “Söï sinh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc caàn ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sinh.” Thí nhö trong ao nöôùc trong coù caây, ñaù, caù traïnh, caùc loaøi thuûy toäc, ñoâng taây du haønh; ngöôøi coù maét saùng thaáy roõ caây, ñaù, caù traïnh: ñaây laø caây ñaù, ñaây laø caù traïnh du haønh ñaây ñoù. Tyø-kheo cuõng nhö vaäy, do ñònh taâm thanh tònh, cho ñeán voâ ñoäng ñòa, ñaëng voâ laäu trí chöùng, cho ñeán khoâng trôû laïi taïi sinh. Ñaây laø Tyø-kheo ñaëng minh thöù ba, voâ minh ñoaïn, minh phaùp sinh, aùm phaùp heát, aùnh saùng hieän, goïi

laø voâ laäu trí minh. Taïi sao vaäy? Do khoâng phoùng daät, tinh taán khoâng bieáng nhaùc nieäm khoâng thaùc loaïn, öa ôû choã tòch tònh. 201

201. Heát quyeån 5>.

114 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

PHAÀN 4: NEÂU DAÃN CAÙC SÖÏ VIEÄC: PHOØNG XAÙ, TAÏP SÖÏ, NGUÕ BAÙCH KEÁT TAÄP, THAÁT BAÙCH KEÁT TAÄP, ÑIEÀU ÑAÏT, TYØ NI TAÊNG NHAÁT

Chöông III: NGUÕ BAÙCH KEÁT TAÄP

Sau khi Ñöùc Theá Toân baùt-nieát-baøn giöõa röøng Sa-la,202 trong khu vöôøn cuûa ngöôøi Maït-la,20> thaønh Caâu-thi,204 nhöõng ngöôøi Maït-la röûa xaù- lôïi205 cuûa Phaät xong, duøng kieáp-boái saïch goùi laïi, laáy naêm traêm tröông ñieäp theo thöù töï quaán laïi, ñeå trong kim quan baèng saét, roài ñoå ñaày daàu thôm vaøo; sau ñoù ñeå xaù lôïi vaøo giöõa vaø ñaäy naép laïi. Roài laïi laøm caùi quaùch baèng goã, ñaët kim quan vaøo giöõa. Beân döôùi chaát moät ñoáng cuûi baèng loaïi goã thôm. Khi aáy, thuû lónh cuûa ngöôøi Maït-la caàm löûa ñoát. Baáy giôø, chö Thieân lieàn laøm cho löûa taét. Caùc Ñaïi Maït-la Töû khaùc laàn löôït caàm caây ñuoác lôùn ñeå ñoát. Chö Thieân cuõng ñeàu daäp taét ngoïn löûa. A-na- luaät noùi vôùi nhöõng ngöôøi Maït-la: - Khoâng caàn phaûi khoå nhoïc nhö vaäy. Chö Thieân daäp taét löûa cuûa caùc oâng. Hoï hoûi A-na-luaät: - Thöa Ñaïi ñöùc, vì sao Chö Thieân laïi daäp taét löûa? A-na-luaät traû lôøi:

202. Sa-la laâm . Pali: s ālavana. Khu röøng cuûa nhöõng caây sa-la, choã Phaät nhaäp nieát- baøn. Tröông A-haøm 4 (T01n1 tr.24b26): Baáy giôø Theá toân ôû taïi Caâu-thi-na-kieät, röøng Sa-la, giöõa caëp caây sa-la" Cf. D. ii. 1>7: igha me tva antarena yamaka-sālāna uttara-sīsaka mañcaka pañ ñāpehi, - A-nan, haõy doïn göôøng naèm cho Ta giöõa caëp caây sa-la, ñaàu höôùng veà phía baéc. Phieân dòch danh nghóa > (T54n21>1, tr.1100b18): Sa-la, ñaây goïi laø kieân coá ... vì ñoâng cho ñeán haï khoâng thay ñoåi...Hoa nghieâm aâm nghóa dòch laø cao vieãn .... Caây moïc töøng caëp, neân goïi laø sa-la song thoï ; Pali: yamaka-sālā . 20>. Maït-la . Teân cuûa moät boä toäc lôùn thôøi Phaät. Haùn dòch laø - löïc só. Boä toäc naøy chia laøm hai nhaùnh. Moät ñoùng thuû phuû ôû Pāvā (Ba-hoaø hay Ba-baø) vaø moät ôû Kusināra (Caâu-thi-na). Tröôøng A-haøm 4, ñaõ daãn: Phaät baûo A-nan, ngöôi haõy vaøo Caâu-thi-na-kieät baùo cho nhöõng ngöôøi Maït-la bieát, nöûa ñeâm hoâm nay Nhö lai seõ nhaäp nieát-baøn giöõa caëp caây sa-la trong vöôøn Sa-la. 204. Caâu-thi thaønh . Pali: Kusin ārā (Skt. Kuśinagara/ Kuśinagarī/Kuśigrāmaka, Caâu-thi-na-kieät). Thuû phuû cuûa ngöôøi Maït-la. 205. Xaù-lôïi ; Pali: sarīra, thaân theå, nhuïc theå. Ñaây noùi nhuïc thaân cuûa Phaät tröôùc khi hoûa thieâu; khoâng phaûi xaù-lôïi sau khi hoûa thieâu.

- Vì Tröôûng laõo Ma-ha Ca-dieáp cuøng Ñaïi Tyø-kheo goàm naêm traêm vò hieän treân loä trình ñeán ñaây, coøn ñang ôû giöõa hai nöôùc Ba-baø vaø Caâuthi. Tröôûng laõo nghó raèng, "Ta coù theå thaáy ñöôïc xaù-lôïi Phaät, khi chöa thieâu hay chaêng?"

Chö Thieân bieát taâm nieäm cuûa Ca-dieáp nhö vaäy, cho neân ñaõ daäp taét löûa. Nhöõng ngöôøi Maït-la noùi: - Ñaïi ñöùc A-na-luaät, nay taïm ñình hoaõn, chìu theo yù Chö Thieân vaäy. Baáy giôø, Ma-ha Ca-dieáp cuøng ñaïi Tyø-kheo Taêng goàm naêm traêm vò ñang treân ñöôøng ñi giöõa hai nöôùc kia, gaëp moät ngöôøi Ni-kieàn206 caàm caønh hoa maïn-ñaø-la207 töø choã Ñöùc Theá Toân Nieát-baøn ngöôïc chieàu ñi ñeán. Ca-dieáp thaáy, beøn hoûi: - OÂng töø ñaâu ñeán ñaây? Ngöôøi aáy traû lôøi: - Toâi töø thaønh Caâu-thi ñeán. Ca-dieáp laïi hoûi: - Coù bieát Ñöùc Theá Toân cuûa chuùng toâi khoâng? Traû lôøi: - Bieát. Laïi hoûi: - Nay Ngaøi coøn taïi theá chaêng? Traû lôøi: - Khoâng coøn taïi theá. Nhaäp Nieát-baøn tröôùc ñaây baûy ngaøy roài. Toâi töø ñoù caàm nhaùnh hoa naøy ñeán ñaây. Ca-dieáp nghe roài, khoâng vui. Trong soá ñoù, coù nhöõng Tyø-kheo chöa ly duïc, nghe Ñöùc Theá Toân ñaõ Nieát-baøn, lieàn gieo mình xuoáng ñaát. Cuõng nhö caây bò chaët goác ngaõ xuoáng; caùc vò chöa ly duïc naøy cuõng laïi nhö vaäy. Khoùc than: - OÂi! Ñöùc Thieän theä Nieát-baøn sao quaù sôùm vaäy? OÂi! Con maét saùng cuûa theá gian sao taét nhanh vaäy? OÂi! Chaùnh phaùp maø chuùng ta tuaân thöøa sao coù theå dieät taän? Coù vò laên troøn döôùi ñaát. Cuõng nhö khuùc caây, caùc Tyø-kheo chöa ly duïc naøy cuõng laïi nhö vaäy. Than khoùc saàu naõo: - OÂi! Ñöùc Thieän theä sao Nieát-baøn quaù sôùm vaäy?

206. Cf. Vin. ii (Pañcasatikakkhanda) 184: Moät ngöôøi ājīvaka, taø maïng ngoaïi ñaïo.
207. Maïn-ñaø-la hoa ; Pali: Mand ārava, loaïi hoa ñöôïc coi laø chæ coù ôû treân Trôøi, khoâng coù trong theá gian naøy.

Khi aáy Baït-nan-ñaø Thích töû208 cuõng ôû trong chuùng, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Thoâi ñuû roài! Caùc Tröôûng laõo, ñöøng khoùc nöõa, ñöøng quaù öu saàu. Chuùng ta nay ñaõ thoaùt khoûi vò Ma-ha-la209 aáy roài. Laõo aáy khi coøn soáng thöôøng daïy chuùng ta: “Caùi naøy neân; caùi naøy khoâng neân. Phaûi laøm ñieàu naøy, khoâng ñöôïc laøm ñieàu naøy.” Nay chuùng ta ñöôïc töï do laøm theo yù muoán cuûa mình. Muoán laøm thì laøm, khoâng muoán laøm thì thoâi. Ñaïi Ca-dieáp nghe nhö vaäy khoâng vui, lieàn baûo caùc Tyø-kheo: - Haõy ñöùng leân! Nhanh choùng caàm y baùt ñeå kòp thôøi thaáy xaù-lôïi cuûa Ñöùc Theá Toân tröôùc khi chöa thieâu. Caùc Tyø-kheo nghe Ca-dieáp noùi lieàn voäi vaõ oâm caàm y baùt ñeå ñi. Ñaïi Ca-dieáp cuøng naêm traêm vò ñeán thaønh Caâu-thi roài, ra khoûi thaønh, vöôït qua soâng Heâ-lan-nhaõ,210 ñeán chuøa Thieân quan,211 choã Toân giaû A- nan, noùi: - Naøy A-nan, toâi muoán kòp thaáy xaù-lôïi Theá Toân khi chöa thieâu. Toân giaû A-nan traû lôøi: - Muoán kòp thaáy xaù-lôïi cuûa Ñöùc Theá Toân khi chöa thieâu, thaät laø khoù. Vì sao vaäy? Xaù-lôïi Ñöùc Theá Toân ñaõ ñöôïc taém röûa, ñöôïc boïc baèng kieáp-boái môùi, roài duøng naêm traêm tröông ñieäp tuaàn töï quaán laïi, ñeå trong kim quan baèng saét, ñoå ñaày baèng daàu thôm, roài ñeå vaøo trong moät caùi quaùch baèng goã. Döôùi caùi quaùch chaát moät ñoáng cuûi baèng caây thôm. Nay saép söûa ñoát. Cho neân khoù coù theå thaáy ñöôïc. Baáy giôø, Ñaïi Ca-dieáp töø töø böôùc ñeán choã kim quan ñöïng xaù-lôi cuûa Phaät. Khi aáy caùi quan vaø caùi quaùch lieàn töï môû ra, chaân Ñöùc Theá Toân hieän ra. Ñaïi Ca-dieáp thaáy daáu

baùnh xe döôùi baøn chaân Theá Toân coù veát baån, lieàn hoûi Toân giaû A-nan: - Nhan dung cuûa Ñöùc Theá Toân ñoan chaùnh, thaân theå baèng saéc vaøng, ai laøm baån daáu baùnh xe döôùi chaân? Toân giaû A-nan traû lôøi vôùi Ñaïi Ca-dieáp:

208. Baït-nan-ñaø Thích töû, ngöôøi ñöôïc ñeà caäp raát nhieàu trong caùc nhaân duyeân Phaät cheá giôùi. Nhöng, Vin.ii. 184 noùi: Subhadda, moät Tyø-kheo xuaát gia khi tuoåi ñaõ giaø, noùi leân ñieàu naøy. Ñaây khoâng phaûi laø Subhadda (Tu-baït), ngöôøi Baø-la-moân ñöôïc Phaät ñoä cuoái cuøng, maø nguyeân laø moät ngöôøi thôï hôùt toùc. Moät soá ñieàu luaät Phaät cheá do vieäc laøm sai traùi cuûa oâng naøy. 209. Ma-ha-la ; Phieân dòch danh nghóa 5 (T54n21>1 tr.11>7c16): Ñaây goïi laø voâ tri . Phieân aâm töø Skt. mahālla: ngöôøi giaø yeáu, giaø laõo, voâ tri. 210. Heâ-lan-nhaõ . Pali: Hiraññavatī (Skt. Hirayavatī), cuõng noùi laø Hi-lieân-thieàn, hay Kim haø. Con soâng ôû bìa röøng Sa-la, choã Phaät nhaäp nieát-baøn. 211. Thieân quan töï W#ì^#AÂ. Tröông A-haøm, ñaõ daãn: #ì#UÙ#AÂ. - Sau khi qua soâng Hi-lieân-thieàn, ñeán chuøa Thieân quan thì hoaû thieâu.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 117

- Baïch Ñaïi ñöùc Ca-dieáp, taâm ngöôøi nöõ212 meàm yeáu. Khi kính leã Ñöùc Theá Toân, ngöôøi aáy khoùc. Nöôùc maét rôùt xuoáng ñoù, roài laáy tay naém neân laøm baån chaân Ñöùc Theá Toân. Ñaïi Ca-dieáp nghe noùi, khoâng vui, roài kính leã döôùi chaân Ñöùc Theá Toân. Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, chö Thieân, ñaïi chuùng cuõng ñeàu kính leã chaân Ñöùc Theá Toân. Baáy giôø, chaân Ñöùc Theá Toân hoaøn laïi trong kim quan, khoâng coøn hieän nöõa. Ñaïi Ca-dieáp buoàn than, noùi keä, nhieãu quanh kim quan baûy voøng, roài löûa khoâng chaâm maø töï nhieân chaùy. Ñaïi Ca-dieáp, sau khi leã hoûa thieâu xaù-lôïi roài, vì nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, keå laïi: - Treân ñöôøng ñi veà ñaây, toâi nghe Baït-nan-ñaø noùi vôùi caùc Tyø-kheo nhö sau: “Thoâi ñuû roài! Caùc Tröôûng laõo, ñöøng khoùc nöõa, ñöøng quaù öu saàu. Chuùng ta nay ñaõ thoaùt khoûi vò Ma-ha-la aáy roài. Laõo aáy khi coøn soáng thöôøng daïy chuùng ta: Caùi naøy neân, caùi naøy khoâng neân; phaûi laøm ñieàu naøy, khoâng ñöôïc laøm ñieàu naøy. Nay chuùng ta ñöôïc töï do laøm theo yù muoán cuûa mình. Muoán laøm thì laøm, khoâng muoán laøm thì thoâi.” Ñaïi Ca-dieáp noùi: - Nay, chuùng ta haõy cuøng nhau luaän Phaùp, Tyø ni. Chôù ñeå cho ngoaïi ñaïo noùi theâm nhieàu ñieàu, bieám nheõ raèng, “Phaùp vaø Luaät cuûa Sa-moân Cuø-ñaøm nhö khoùi. Khi Theá Toân aáy coøn soáng, moïi ngöôøi cuøng hoïc giôùi. Nay ngöôøi aáy maát roài, khoâng coøn ai hoïc giôùi nöõa.” Caùc Tröôûng laõo, nay haõy löïa choïn caù Tyø-kheo ña vaên, trí tueä, laø nhöõng vò A-la-haùn. Baáy giôø, choïn ñöôïc boán traêm chín möôi chín vò ñeàu laø A-la-haùn, ña vaên trí tueä. Caùc Tyø-kheo ñeà nghò: - Neân choïn Toân giaû A-nan ôû trong soá naøy. Ñaïi Ca-dieáp noùi: - Chôù choïn A-nan vaøo trong soá ñoù. Hoûi: - Vì sao vaäy? Ñaùp: - Vì A-nan coøn coù aùi, nhueá, boá, si. Ngöôøi coù aùi nhueá boá si thì khoâng neân choïn vaøo trong soá ñoù. Khi aáy, caùc Tyø-kheo laïi noùi: - Toân giaû A-nan laø ngöôøi cuùng döôøng21> Phaät, thöôøng ñi theo Phaät,

212. Tröôøng A-haøm, dd., - coù moät laõo maãu. 21>. Cuùng döôøng ; chæ (ngöôøi) phuïc vuï, hay thò giaû. Pali: upa tthāka; xem Phaàn iii, Ch.iii, An cö Cht. >.

ñích thaân thoï nhaän giaùo phaùp töø Ñöùc Theá Toân. Ñaây ñoù, nhöõng choã nghi vaán, chaéc chaén Toân giaû ñaõ thöa hoûi Ñöùc Theá Toân. Vaäy neân caàn ñöôïc choïn vaøo trong soá ñoù. Roài Toân giaû ñöôïc choïn vaøo trong soá. Caùc Tyø-kheo ñeàu nghó, - Chuùng ta neân choïn choã naøo maø taäp hoäi ñeå luaän Phaùp vaø Tyø-ni, choã maø aåm thöïc vaø ngoïa cuï ñöôïc ñaày ñuû khoâng thieáu? Taát caû ñeàu noùi, - Chæ coù thaønh Vöông-xaù laø nôi maø phoøng xaù, aåm thöïc vaø ngoïa cuï ñöôïc ñaày ñuû doài daøo. Nay chuùng ta neân ñeán ñoù taäp hôïp ñeå luaän Phaùp vaø Tyø ni. Baáy giôø, Ñaïi Ca-dieáp lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Caùc Tyø-kheo naøy ñöôïc Taêng sai. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng ñeán thaønh Vöông-xaù taäp hoäi ñeå luaän Phaùp vaø Tyø ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Taùc baïch roài, taát caû ñeàu ñeán Tyø-xaù-ly. Khi aáy, A-nan ñang treân ñöôøng ñi, nôi choã thanh vaéng, taâm töï suy nghó raèng, - Ví nhö con traâu ngheù môùi sinh coøn buù söõa, cuøng naêm traêm con traâu lôùn ñoàng ñi. Nay ta cuõng nhö vaäy. Laø haøng höõu hoïc, coøn coù vieäc phaûi laøm,214 maø cuøng ñi vôùi naêm traêm vò A-la-haùn! Baáy giôø, caùc Tröôûng laõo ñeàu ñeán Tyø-xaù-ly. A-nan cuõng ñang truï taïi Tyø-xaù-ly. Caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, quoác vöông, ñaïi thaàn, caùc Baø-la-moân, ngoaïi ñaïo ñeàu ñeán thaêm hoûi. Moïi ngöôøi tuï hoäi ñoâng ñaûo. Baáy giôø, coù Tyø-kheo Baït-xaø Töû215 coù ñaïi thaàn löïc, ñaõ ñaëng thieân nhaõn, bieát ñöôïc taâm trí cuûa ngöôøi khaùc, suy nghó: Hieän nay, A-nan cuõng ñang ôû taïi Tyø-xaù-ly. Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, quoác vöông ñaïi thaàn, caùc Baø-la-moân ngoaïi ñaïo ñeàu ñeán thaêm hoûi. Moïi ngöôøi tuï hoäi ñoâng ñaûo. Nay ta neân quaùn saùt xem A-nan laø ngöôøi höõu duïc hay voâ duïc? Sau khi quaùn saùt bieát A-nan laø ngöôøi höõu duïc chöù chaúng phaûi voâ duïc. Tyø-kheo laïi nghó, - Nay ta neân khieán cho A-nan sinh taâm yeåm ly. Vì muoán khieán Toân giaû A-nan sinh taâm yeåm ly, neân Baït-xaø Töû lieàn noùi baøi keä: Döôùi goác caây choã khuaát, Taâm tö höôùng Nieát-baøn. Toïa thieàn ñöøng buoâng lung.

214. Höõu taùc . Vì coøn phaûi tu taäp. Khi moät vò chöùng quaû A-la-haùn, vò aáy ñöôïc noùi laø - Ñaõ laøm nhöõng ñieàu caàn laøm" (Pali: kata karanīya: sôû taùc dó bieän). 215. Baït-xaø Töû ; Pali: Vajjiputta. Vò Tyø-kheo naøy thuoäc Vöông toäc Licchav#, doøng hoï Vajj#.

Noùi nhieàu ñeå laøm gì? Toân giaû A-nan nghe Tyø-kheo Baït-xaø Töû noùi phaùp yeåm ly roài, lieàn ôû rieâng moät mình, tinh taán khoâng buoâng lung, tòch nhieân, khoâng loaïn ñoäng. Ñaây laø phaùp vò taèng höõu216 cuûa A-nan. Baáy giôø, Toân giaû A-nan ôû choã ñaát troáng, traûi giöôøng giaây, haàu heát suoát ñeâm ñi kinh haønh, ñeán luùc gaàn saùng, khi töôùng bình minh saép xuaát hieän, thaân moûi

meät, nghó raèng, - Nay ta quaù moûi meät, caàn ngoài moät chuùt. Nghó xong, lieàn ngoài; roài nghieâng mình muoán naèm. Trong khoaûnh khaéc, khi ñaàu chöa ñeán goái, boãng nhieân taâm ñaéc voâ laäu giaûi thoaùt. Ñaây laø phaùp vò taèng höõu cuûa Toân giaû A-nan. A-nan ñaéc A-la-haùn roài, lieàn noùi keä: Ña vaên, noùi raát nhieàu. Thöôøng haàu haï Theá Toân. Ñaõ ñoaïn sinh töû xong Nay Cuø-ñaøm217 muoán naèm. Caùc Tyø-kheo töø Tyø-xaù-ly ñeán thaønh Vöông xaù, noùi: - Tröôùc khi luaän Phaùp vaø Tyø-ni, chuùng ta caàn laøm vieäc gì? Söûa soaïn phoøng xaù, ngoïa cuï tröôùc, hay luaän Phaùp, Tyø-ni tröôùc? Taát caû ñeàu noùi, tu boå phoøng xaù, ngoïa cuï tröôùc. Baáy giôø, Ñaïi Ca-dieáp vì nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng. Trong soá naøy, Ñaø-heâ-la Ca-dieáp laøm Thöôïng toïa. Tröôûng laõo Ba-baø-na laø Thöôïng toïa thöù hai.218 Ñaïi Ca-dieáp laø Thöôïng toïa thöù ba. Tröôûng laõo Ñaïi Chaâu-na laø Thöôïng toïa thöù tö. Baáy giôø, Ñaïi Ca-dieáp bieát Taêng söï lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng taäp hôïp ñeå luaän Phaùp Tyø ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Khi aáy, Toân giaû A-nan lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay, baïch Ñaïi Ca-dieáp: - Toâi tröïc tieáp nghe töø Ñöùc Phaät, ghi nhôù lôøi Phaät coù daïy raèng, “Töø

216. Phaùp ñaëc bieät duy chæ A-nan coù. Xem Trung A-haøm 8, kinh >> - Thò giaû”. Tröôøng A-haøm 4, (T01n1 tr.25c21): Phaät noùi 4 phaùp kyø ñaëc cuûa A-nan. Cf. D.ii. 145: cattārome bhikkhave acchariyā abbhutā dhammā ānande. 217. A-nan thuoäc Vöông toäc hoï Thích, neân töï goïi mình laø Cuø-ñaøm. 218. Ñaø-heâ-la Ca-dieáp , Ba-baø-na , vaø Ñaïi Chaâu-na . Taêng kyø >2 (T22n1425, tr.490c21): Ba vò Thöôïng thuû, thöù töï: Ñaïi Ca-dieäp , Na-ñaàu-loâ , Öu- ba-na-ñaàu-loâ . Thaäp tuïng 60 (tr. 446a4), boán vò Thöôïng thuû cuûa Dieâm-phuø-ñeà: ñeä nhaát Thöôïng toïa, tröôûng laõo A-nhaõ Kieàu-traàn-nhö; ñeä nhò Thöôïng toïa, tröôûng laõo Quaân-ñaø; ñeä tam Thöôïng toïa, tröôûng laõo Thaäp Löïc Ca-dieáp; ñeä töù Thöôïng toïa, tröôûnglaõo Ma-ha Ca-dieáp.

nay veà sau, vì caùc Tyø-kheo boû caùc giôùi nhoû tieåu tieát.” 219 Ca-dieáp hoûi A-nan: - OÂng coù hoûi Ñöùc Theá Toân, giôùi naøo laø giôùi nhoû tieåu tieát hay khoâng? Toân giaû A-nan traû lôøi: - Luùc aáy toâi saàu öu neân queân, khoâng hoûi ñieàu ñoù. Caùc Tyø-kheo ñeàu noùi: - Ñeán ñaây. Toâi seõ noùi vôùi oâng, trong giôùi nhoû tieåu tieát. Hoaëc coù vò noùi, töø boán Ba-la-di, ngoaøi ra laø giôùi nhoû tieåu tieát. Hoaëc noùi, töø boán Ba-la-di vaø möôøi ba söï, ngoaøi ra laø giôùi nhoû tieåu tieát. Hoaëc noùi, töø boán Ba-la-di, möôøi ba vieäc, vaø hai baát ñònh, ngoaøi ra laø giôùi nhoû tieåu tieát. Hoaëc noùi, töø boán Ba-la-di, möôøi ba vieäc, hai baát ñònh, vaø ba möôi vieäc, ngoaøi ra laø giôùi nhoû tieåu tieát. Hoaëc noùi, töø boán Ba-la- di, cho ñeán chín möôi vieäc, ngoaøi ra laø giôùi nhoû tieåu tieát. Ñaïi Ca-dieáp baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc Tröôûng laõo! Nay, trong chuùng moãi vò noùi moät caùch, khoâng bieát giôùi naøo laø giôùi nhoû tieåu tieát. Töø nay veà sau, neân cuøng nhau laäp

öôùc cheá: “Neáu tröôùc ñaây, nhöõng gì Ñöùc Phaät khoâng cheá caám thì nay khoâng neân cheá caám. Tröôùc ñaây nhöõng gì Ñöùc Phaät cheá caám thì nay khoâng neân huûy boû. Neân tuøy thuaän hoïc taäp nhöõng gì maø Ñöùc Phaät ñaõ quy ñònh. Ñaïi chuùng ñeàu laäp cheá haïn nhö vaäy. Ñaïi Ca-dieáp noùi vôùi A-nan: - OÂng laø ngöôøi ñaàu tieân thænh caàu Phaät ñoä ngöôøi nöõ xuaát gia ôû trong Phaät Phaùp, maéc toäi Ñoät-kieát-la. Nay neân saùm hoái. Toân giaû A-nan traû lôøi: - Baïch Ñaïi ñöùc, ñieàu naøy toâi khoâng coá yù laøm. Ma-ha Ba-xaø-ba-ñeà coù ñaïi aân ñoái vôùi Ñöùc Phaät. Phaät maãu qua ñôøi, nuoâi naáng Theá Toân. Baïch Ñaïi ñöùc, nay toâi ñoái vôùi vieäc naøy, khoâng töï thaáy coù toäi. Nhöng vì kính tín Ñaïi ñöùc neân xin saùm hoái. Ñaïi ñöùc Ca-dieáp laïi noùi: - OÂng khieán Theá Toân phaûi ba laàn yeâu caàu oâng laøm thò giaû, maø oâng noùi khoâng laøm, phaïm Ñoät-kieát-la toäi. Nay oâng neân saùm hoái. Toân giaû A-nan traû lôøi vôùi Ñaïi Ca-dieáp: - Ñieàu naøy, toâi khoâng coá yù laøm. Bôûi vì laøm thò giaû Phaät laø vieäc raát

219. Taïp toaùi giôùi . Tröôøng A-haøm 4 (tr.26a 29): Tieåu tieåu giôùi. Pali: khudā-nukhudakāni sikhāpadāni, caùc hoïc xöù nhoû, vaø khoâng quan troïng. Luaät Pali, Vin. ii. 189, caùc Tyø-kheo tröôûng laõo neâu toäi, khoâng phaûi chæ moät mình Ñaïi Ca-dieáp. Trong ñaây, chæ luaän 5 toäi Ñoät-kieát-la cuûa A-nan. Thaäp tuïng 60, ñaõ daãn, 6 Ñoät-kieát-la.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 121

khoù, neân toâi noùi laø toâi khoâng theå. Nay, toâi ñoái vôùi vieäc naøy, khoâng töï thaáy coù toäi. Nhöng vì kính tín Ñaïi ñöùc neân xin saùm hoái. Ñaïi ñöùc Ca-dieáp laïi noùi: - OÂng vaù y Taêng-giaø-leâ cho Ñöùc Phaät, duøng chaân ñaïp ñeå vaù, maéc toäi Ñoät-kieát-la. Nay phaûi saùm hoái. A-nan traû lôøi Ñaïi ñöùc Ca-dieáp: - Ñieàu naøy, toâi khoâng coá yù laøm. Chaúng phaûi toâi coù taâm khinh maïn maø laøm nhö vaäy. Vì khoâng coù ai caàm neân toâi phaûi laøm nhö vaäy. Nay, toâi ñoái vôùi vieäc naøy, khoâng töï thaáy coù toäi. Nhöng vì kính tín Ñaïi ñöùc neân xin saùm hoái. Ca-dieáp noùi: - Ñöùc Theá Toân muoán Nieát-baøn, ba phen noùi vôùi oâng. OÂng khoâng thænh Ñöùc Theá Toân ôû laïi theá gian moät kieáp hay hôn moät kieáp, ñeå cho voâ soá ngöôøi ñöôïc lôïi ích, vì thöông töôûng theá gian, vì söï an laïc cho chö thieân, nhaân loaïi. OÂng maéc toäi Ñoät-kieát-la. Nay phaûi saùm hoái. Toân giaû A-nan thöa: - Baïch Ñaïi ñöùc Ca-dieáp, ñieàu naøy khoâng phaûi toâi coá laøm, maø do ma aùm taâm toâi, khieán toâi khoâng thænh Phaät ôû ñôøi theâm nöõa. Trong ñaây, toâi khoâng töï thaáy coù toäi, nhöng vì kính tín Ñaïi ñöùc, neân xin saùm hoái. Ca-dieáp laïi noùi: - Ñöùc Theá Toân baûo oâng laáy nöôùc, oâng khoâng laáy, maéc toäi Ñoät- kieát-la. Nay phaûi saùm hoái. A-nan thöa: - Ñieàu naày khoâng phaûi toâi coá yù laøm. Nhöng vì luùc aáy coù naêm traêm chieác xe ñi ngang qua phía treân doøng nöôùc, neân nöôùc bò ñuïc. Sôï Ñöùc Theá Toân uoáng bò beänh, neân toâi khoâng laáy. Ca-dieáp noùi: - Khi aáy oâng laáy thì hoaëc do oai thaàn cuûa Phaät, hoaëc chö Thieân khieán cho nöôùc ñöôïc trong. A-nan noùi: - Trong ñaây, toâi khoâng töï thaáy coù toäi. Nhöng vì kính tín Ñaïi ñöùc neân xin saùm hoái. Ca-dieáp laïi noùi: - OÂng khoâng thöa hoûi Ñöùc Theá Toân, giôùi nhoû tieåu tieát, laø nhöõng giôùi naøo,

maéc toäi Ñoät-kieát-la. Nay neân saùm hoái. OÂng A-nan thöa: - Ñieàu naøy, chaúng phaûi toâi coá yù laøm, maø vì luùc aáy toâi saàu öu, khoâng nhôù ñeå thöa hoûi Ñöùc Theá Toân giôùi naøo laø giôùi nhoû, tieåu tieát. Trong ñaây,

toâi khoâng töï thaáy coù toäi. Nhöng vì kính tín Ñaïi ñöùc neân xin saùm hoái. Ca-dieáp laïi noùi: - OÂng khoâng ngaên ngöôøi nöõ, ñeå cho hoï laøm baån chaân Ñöùc Phaät. Maéc toäi Ñoät-kieát-la. Nay phaûi saùm hoái. Toân giaû A-nan thöa: - Ñieàu naøy chaúng phaûi toâi coá laøm, maø laø do ngöôøi nöõ taâm meàm yeáu neân khi kính leã chaân Phaät, khoùc chaûy nöôùc maét, laáy tay lau, laøm baån chaân Ñöùc Phaät. Trong ñaây toâi khoâng töï thaáy coù toäi. Nhöng vì kính tín Ñaïi ñöùc neân nay xin saùm hoái. Khi aáy, Ñaïi Ca-dieáp lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng hoûi Öu-ba-ly Phaùp Tyø-ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Khi aáy Öu-ba-ly lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng khieán Thöôïng toïa Ca-dieáp hoûi, toâi ñaùp. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi Ca-dieáp lieàn ñaët caâu hoûi: - Giôùi Ba-la-di thöù nhaát, duyeân khôûi taïi choã naøo? Ai laø ngöôøi phaïm ñaàu tieân? Öu-ba-ly traû lôøi: - Duyeân khôûi, ñaàu tieân taïi Tyø-xaù-ly. Tu-ñeà-na Ca-lan-ñaø Töû laø ngöôøi phaïm ñaàu tieân. - Giôùi thöù hai, duyeân khôûi ñaàu tieân ôû ñaâu? - Taïi thaønh Vöông-xaù. Tyø-kheo Ñaø-ni-giaø,220 con oâng thôï ñoà goám, phaïm ñaàu tieân. Laïi hoûi: - Giôùi thöù ba, duyeân khôûi ñaàu tieân ôû ñaâu? - Tai Tyø-xaù-ly. Tyø-kheo beân soâng Baø-caàu phaïm ñaàu tieân. Laïi hoûi: - Giôùi thöù tö, duyeân khôûi ñaàu tieân ôû ñaâu? - Taïi Tyø-xaù-ly. Tyø-kheo beân soâng Baø-caàu phaïm ñaàu tieân. Laïi hoûi: - Giôùi thöù nhaát cuûa Taêng taøn, duyeân khôûi ñaàu tieân ôû ñaâu? - Taïi nöôùc Xaù-veä. Ca-löu-ñaø-di laø ngöôøi phaïm ñaàu tieân. Nhö vaäy, laàn löôït tuøy theo choã phaùt khôûi ñaàu tieân nhö phaàn ñaàu ñaõ noùi.

220. Ñaø-ni-giaø . Treân kia, phieân aâm laø Ñaøn-nò-ca.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 12>

Laïi hoûi:
- Giôùi thöù nhaát, baát ñònh phaùp, duyeân khôûi ñaàu tieân ôû ñaâu?
- Taïi nöôùc Xaù-veä. Ngöôøi phaïm ñaàu tieân laø Ca-löu-ñaø-di.
Giôùi thöù hai cuõng vaäy.
Laïi hoûi:
- Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà, duyeân khôûi ñaàu tieân ôû ñaâu?
- Taïi nöôùc Xaù-veä. Nhoùm saùu Tyø-kheo phaïm ñaàu tieân.
Nhö vaäy, laàn löôït, nhö phaàn ñaàu ñaõ noùi.
Laïi hoûi:
- Ba-daät-ñeà, duyeân khôûi ñaàu tieân ôû ñaâu?
- Taïi Thích-sí-saáu. Tyø-kheo Töôïng Löïc Thích töû laø ngöôøi phaïm ñaàu tieân.

Nhö vaäy, laàn löôït, nhö phaàn ñaàu ñaõ noùi.
Laïi hoûi:
- Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni duyeân khôûi ñaàu tieân ôû ñaâu?
- Taïi nöôùc Xaù-veä. Tyø-kheo-ni Lieân Hoa Saéc laø duyeân khôûi.
Thöù hai, thöù ba, thöù tö, nhö phaàn ñaàu ñaõ noùi.
Laïi hoûi:
- Thöù nhaát, chuùng hoïc phaùp, duyeân khôûi ñaàu tieân ôû ñaâu?
- Taïi nöôùc Xaù-veä. Nhoùm saùu Tyø-kheo phaïm ñaàu tieân.
Nhö vaäy, laàn löôït, nhö phaàn ñaàu ñaõ noùi.
Giôùi rieâng cuûa Tyø-kheo-ni, nhö luaät ñaõ noùi.
Laïi hoûi:
- Ñaàu tieân cho pheùp thoï ñaïi giôùi, duyeân khôûi ôû choã naøo?
- Taïi Ba-la-naïi, naêm Tyø-kheo.
Laïi hoûi:
- Ñaàu tieân cho pheùp thuyeát giôùi ôû ñaâu?
- Taïi thaønh Vöông xaù, vì caùc nieân thieáu Tyø-kheo.
Laïi hoûi:
- Ñaàu tieân cho pheùp an cö ôû ñaâu?
- Taïi nöôùc Xaù-veä. Nhoùm saùu Tyø-kheo laø duyeân khôûi.
Laïi hoûi:
- Ban ñaàu duyeân khôûi töï töù ôû ñaâu?
- Taïi nöôùc Xaù-veä. Nhoùm saùu Tyø-kheo laø duyeân khôûi.
Nhö vaäy, laàn löôït hoûi cho ñeán Tyø-ni Taêng nhaát.
Baáy giôø, caùc vò taäp hôïp taát caû phaàn vieäc cuûa Tyø-kheo thaønh moät nhoùm goïi laø - Luaät Tyø-kheo. Phaàn vieäc cuûa Tyø-kheo-ni thaønh moät nhoùm goïi laø - Luaät Tyø-kheo-ni. Taát caû caùc phaùp lieân heä thoï giôùi thaønh moät

nhoùm goïi laø - Kieàn ñoä Thoï giôùi. Taát caû caùc phaùp boá-taùt thaønh moät nhoùm goïi laø - Kieàn ñoä Boá-taùt. Taát caû caùc phaùp an cö thaønh moät nhoùm goïi laø - Kieàn ñoä An cö. Taát caû caùc phaùp töï töù thaønh moät nhoùm goïi laø - Kieàn ñoä Töï töù. Taát caû caùc phaùp lieân heä söû duïng da thuoäc thaønh moät nhoùm goïi laø - Kieàn ñoä Da thuoäc. Taát caû caùc phaùp lieân heä y phuïc thaønh moät nhoùm goïi laø - Kieàn ñoä Y. Taát caû caùc phaùp lieân heä söï duøng thuoác thaønh moät nhoùm goïi laø - Kieàn ñoä Döôïc. Taát caû caùc phaùp lieân heä Ca-thi-na y thaønh moät nhoùm goïi laø - Kieàn ñoä Ca-thi-na y. Hai boä luaät, taát caû nhöõng Kieàn ñoä, Ñieàu boä, Tyø-ni Taêng nhaát, taäp hôïp laïi goïi laø - Tyø-ni taïng.
Baáy giôø, Ñaïi Ca-dieáp lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng hoûi A-nan Phaùp Tyø ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Khi aáy, Toân giaû A-nan lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp

thuaän, nay Taêng khieán Ñaïi Ca-dieáp hoûi, toâi traû lôøi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Ca-dieáp lieàn hoûi A-nan: - Kinh Phaïm ñoäng221 ñöôïc noùi ôû choã naøo? Taêng nhaát,222 noùi ôû ñaâu? Taêng thaäp,22> noùi taïi choã naøo? Kinh noùi veà vieäc theá giôùi thaønh baïi,224 noùi ôû ñaâu? Kinh Taêng-kyø-ñaø,225 noùi ôû choã naøo? Kinh Ñaïi nhaân duyeân,226 noùi ôû ñaâu? Kinh Thieân ñeá Thích hoûi,227 noùi ôû ñaâu? Toân giaû A-nan ñeàu traû lôøi nhö ñöôïc noùi trong Kinh Tröôøng A-haøm. Caùc vò lieàn taäp hôïp taát caû caùc kinh daøi laïi goïi laø - Tröôøng A-haøm, taát caû kinh trung goïi laø - Trung A-haøm. Töø moät vieäc, cho ñeán möôøi vieäc;

221. Kinh Phaïm ñoäng . Tröôøng A-haøm 14, kinh soá 21, Phaïm ñoäng, No 1(21). Töông ñöông Pali, D.1. Brahmajāla-suttanta. 222. Kinh Taêng nhaát . Tröôøng A-haøm 9, kinh soá 11, Taêng nhaát, No (11). Töông ñöông Pali, khoâng coù. Nhö kinh Thaäp thöôïng, No 1(10) 22>. Kinh Taêng thaäp . Tröôøng A-haøm 9, kinh soá 10, Thaäp thöôïng, No 1(10). Töông ñöông Pali, D. >4. Dasuttara-suttanta. 224. Kinh Theá giôùi thaønh baïi . Tröôøng A-haøm 18-22, kinh soá >0, Theá kyù, No 1(>0). Khoâng coù Pali töông ñöông. 225. Kinh Taêng-kyø-ñaø . Tröôøng A-haøm 8, kinh soá 9, Chuùng taäp, No 1(9). Töông ñöông Pali, D. >>. Sangīti-suttanta. 226. Kinh Ñaïi nhaân duyeân . Tröôøng A-haøm 10, kinh soá 1>, Ñaïi duyeân phöông tieän, No 1(1>). Töông ñöông Pali, D. 15. MahāNidāna-suttanta. 227. Kinh Thieân ñeá Thích vaán . Tröôøng A-haøm 10, kinh so á 14, Thích Ñeà-hoaøn Nhaân vaán, No (14). Töông ñöông Pali, D. 21. Sakkapañha-suttanta.

töø möôøi vieäc cho ñeán möôøi moät vieäc goïi laø - Taêng nhaát. Nhaët löôïm228 nhöõng ñieàu lieân quan ñeán Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, chö Thieân, Ñeá Thích, Ma, Phaïm vöông, taäp laïi goïi laø - Taïp A-haøm. Nhö thò sinh kinh,229 Boån kinh,2>0 Thieän nhaân duyeân kinh,2>1 Phöông ñaúng kinh,2>2 Vò taèng höõu kinh,2>> Thí duï kinh,2>4 Öu-baø-ñeà-xaù kinh,2>5 Cuù nghóa kinh,2>6 Phaùp cuù kinh,2>7 Ba-la-dieân kinh,2>8 Taïp nan kinh,2>9 Thaùnh keä kinh240: caùc kinh nhö vaäy taäp hôïp laïi thaønh Taïp taïng. Coù naïn khoâng naïn raøng buoäc töông öng vôùi nhau, taäp hôïp laïi thaønh A-tyø-ñaøm taïng. Baáy giôø, nhöõng lôøi daïy cuûa Ñöùc Phaät ñöôïc taäp hôïp laïi thaønh Ba taïng. Baáy giôø, Tröôûng laõo Phuù-la-na241 nghe taïi thaønh Vöông-xaù, coù naêm traêm vò A-la-haùn cuøng nhau taäp hôïp Phaùp Tyø-ni, lieàn cuøng naêm traêm vò Tyø-kheo, ñeán thaønh Vöông-xaù, choã Ñaïi Ca-dieáp noùi: - Toâi nghe Ñaïi ñöùc cuøng naêm traêm vò A-la-haùn cuøng nhau taäp hôïp Phaùp Tyø-ni, toâi cuõng muoán döï nghe phaùp.

228. Taïp ; ñöôïc hieåu laø - nhaët löôïm nhöõng ñieàu taïp toaùi, linh tinh, saùt nghóa Skt. sanykta (Pali: sanyutta): lieân keát nhöõng söï kieän coù lieân heä nhau. 229. Nhö thò sinh kinh . Skt. itivttaka/ ityukta, Pali: itivuttka, 1 trong 9 hay 12 phaàn giaùo; phieân aâm laø y-ñeá-muïc-ña-giaø, cuõng dòch laø baûn söï, goàm nhöõng chuyeän coå khoâng thuoäc baûn sinh. 2>0. Boån kinh . Skt. Pali: j ātaka, chæ baûn sinh truyeän, nhöõng chuyeän veà tieàn thaân cuûa Phaät. 2>1. Thieän nhaân duyeân kinh . Skt. nid āna, taäp hoïp nhöõng giaûi ñaùp cuûa Phaät do caùc ñeä töû hoûi trong

nhieàu nhaân duyeân khaùc nhau. 2>2. Phöông ñaúng kinh . Skt. vaipulya, aâm laø tyø-phaät-löôïc, dòch laø phöông ñaúng hay phöông quaûng, xieån döông nghóa lyù quaûng ñaïi bình ñaúng, töùc dieãn roäng nhöng aån yù vi maät trong caùc lôøi daïy cuûa Phaät. 2>>. Vò taèng höõu kinh . Skt. adbhuta-dharma, aâm a-phuø-ña-ñaït-ma, taäp hoïp nhöng ñieàu ly kyø, hieám coù treân ñôøi. 2>4. Thí duï kinh . Skt. avad āna, aâm a-ba-ñaø-na, goàm nhöõng chuyeän nguï ngoân ñeå raên daïy ñaïo ñöùc. 2>5. Öu-baø-ñeà-xaù kinh . Skt. upade śa, dòch laø luaän nghò, giaûi thích vaø bieän luaän yù nghóa lôøi Phaät. 2>6. Cuù nghóa kinh . Skt. pad ārtha, khoâng coù Haùn. 2>7. Phaùp cuù kinh . Skt. dharmapada, tuyeån taäp nhöõng baøi keä cuûa Phaät. 2>8. Ba-la-dieân kinh . Töông ñöông Pali: P ārāyana-vagga (phaåm ñaùo bæ ngaïn), phaåm thöù naêm cuûa Suttanipāta, Tieåu boä Pali (Khuddaka-Nikāya). 2>9. Taïp nan kinh . Khoâng coù Haùn. 240. Thaùnh keä kinh Töông ñöông Pali: Theragathā (Tröôûng laõo keä) vaø Therīgathā (Tröôûng laõo ni keä), tuyeån taäp nhöõng baøi keä cuûa caùc Thaùnh ñeä töû, thuoäc Tieåu boä Pali (Khuddaka- Nikāya). 241. Phuù-la-na . Vin. ii. 289: Baáy giôø, Tröôûng laõo Pur āna cuøng vôùi 500 Tyø-kheo töø Nam sôn (Dakkhitāgiri) veà Vöông-xaù ñeå tham döï keát taäp. Vò Tröôûng laõo naøy khoâng ñöôïc ñoàng nhaát vôùi Toân giaû Phuù-laâu-na Di-ña-la-ni Töû, cuõng goïi laø Maõn Töø Töû (Skt. Pūrna-maitrāyani-putra, Pali: Putta-Mantāni-putta),, 1 trong 10 Ñaïi ñeä töû.

126 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Ñaïi Ca-dieáp, vì nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng vì soá Tyø- kheo naøy hoûi laïi Öu-ba-ly, cho ñeán taäp hôïp thaønh Ba Taïng nhö treân ñaõ noùi. Phuù-la-na thöa Ñaïi ñöùc Ca-dieáp: - Toâi nhaát trí taát caû, chæ tröø taùm vieäc.242 Thöa Ñaïi ñöùc, chính toâi nghe töø Ñöùc Phaät vaø nhôù kyõ khoâng queân, Ñöùc Phaät cho pheùp: Nguû vôùi thöùc aên, naáu thöùc aên trong giôùi, töï mình naáu thöùc aên, töï mình laáy thöùc aên, thoï thöïc luùc saùng sôùm, töø ngöôøi kia mang thöùc aên ñeán, neáu coù taïp quaû, hoaëc nöôùc trong ao chaûy ra maø coù vaät coù theå aên ñöôïc thì ñöôïc aên. Taùm tröôøng hôïp treân Phaät ñeàu cho pheùp khoâng laøm phaùp dö thöïc maø ñöôïc aên. Ñaïi Ca-dieáp traû lôøi: - Thaät ñuùng nhö lôøi Thaày noùi. Ñöùc Theá Toân vì luùc maát muøa, luùc gaïo khan hieám, nhaân daân ñoùi khoå, khaát thöïc khoù, ñaõ töø maãn ñoái vôùi Tyø- kheo neân cho pheùp taùm vieäc nhö vaäy. Khi naøo ñöôïc muøa luùa gaïo ñaày ñuû thöùc aên nhieàu thì Phaät lieàn cheá caám, khoâng cho pheùp laøm nhö vaäy. Phuù-la-na laïi noùi: - Thöa Ñaïi ñöùc Ca-dieáp, Ñöùc Theá Toân laø baäc Nhaát thieát tri kieán, khoâng bao giôø caám roài laïi môû; môû roài laïi caám. Ñaïi Ca-dieáp traû lôøi: - Vì Ñöùc Theá Toân laø baäc nhaát thieát trí kieán neân môùi caám roài laïi môû, môû roài laïi caám. Naøy Phuù-la-na, chuùng ta neân laäp cheá öôùc nhö vaày: Nhöõng gì Ñöùc Phaät khoâng caám thì khoâng neân caám. Nhöõng gì Ñöùc Phaät cheá caám thì khoâng neân huûy boû. Neân tuøy thuaän hoïc taäp nhöõng cheá giôùi cuûa Ñöùc Phaät.24> Taïi thaønh Vöông xaù, naêm traêm vò A-la-haùn, cuøng nhau kieát taäp Phaùp Tyø-ni, cho neân goïi laø: Taäp Phaùp Tyø ni nguõ baùch nhaân.

242. Nguõ phaàn >0 (T22n1421 tr.191c27): Baûy ñieàu. 24>. Nguõ phaàn, vaø Cūnavagga coøn keát theâm phaùp phaïm-ñaøn (brahmadatta).

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 127

PHAÀN 4: NEÂU DAÃN CAÙC SÖÏ VIEÄC: PHOØNG XAÙ, TAÏP SÖÏ, NGUÕ BAÙCH KEÁT TAÄP, THAÁT BAÙCH KEÁT TAÄP, ÑIEÀU ÑAÏT, TYØ NI TAÊNG NHAÁT

Chöông IV: THAÁT BAÙCH KEÁT TAÄP

Sau khi Ñöùc Theá Toân Baùt-Nieát-baøn moät traêm naêm, taïi Tyø-xaù-ly, caùc Tyø-kheo ngöôøi Baït-xaø244 thi haønh möôøi vieäc, noùi laø phaùp thanh tònh, ñöôïc Ñöùc Phaät cho pheùp: ñöôïc pheùp hai ngoùn tay laáy thöùc aên, ñöôïc pheùp giöõa xoùm laøng, ñöôïc pheùp trong chuøa, ñöôïc pheùp veà sau höùa khaû, ñöôïc pheùp thöôøng phaùp, ñöôïc hoøa, ñöôïc pheùp muoái nguû chung, ñöôïc pheùp uoáng röôïu xaø-laâu-la, ñöôïc pheùp chöùa ngoïa cuï khoâng caét roïc, ñöôïc nhaän vaøng baïc.245 Ngaøy boá-taùt, ñaøn-vieät cuùng vaøng baïc, hoï chia cho nhau. Baáy giôø, coù Da-xaù Giaø-na Töû246 nghe Tyø-kheo Tyø-xaù-ly laøm vieäc nhö vaäy, lieàn ñeán choã Tyø-kheo ngöôøi Baït-xaø, thì thaáy hoï khuyeân ñaøn- vieät khi boá-taùt cuùng döôøng vaøng baïc cho chuùng Taêng. Giöõa Taêng, hoï xöôùng, chia phaàn cho Tyø-kheo Giaø-na Töû. Tyø-kheo lieàn noùi: - Toâi khoâng nhaän. - Tai sao vaäy? - Sa-moân Thích töû khoâng ñöôïc thoï nhaän vaø caát giöõ vaøng baïc. Sa- moân Thích töû xaû boû chaâu baùu, khoâng ñaém nôi söï trang söùc ñeïp. Vaøo moät ngaøy khaùc, hoï phaân chia xong, mang ñeán cho Tyø-kheo (969a1) Giaø-na Töû. Giaø-na Töû noùi: - Toâi khoâng caàn. Tröôùc ñaây toâi ñaõ noùi Sa-moân Thích töû xaû boû chaâu baùu, khoâng ñaém vaøo söï trang söùc ñeïp ñeõ. Hoï lieàn noùi: - Öu-baø-taéc nôi Tyø-xaù-ly giaän. Thaày ñeán giaùo hoùa khieán cho hoï hoan hyû. Roài sai ngöôøi cuøng ñi. Tyø-kheo Da-xaù Giaø-na Töû ñeán Tyø-xaù-ly, choã Öu-baø-taéc, noùi:

244. Baït-xaø Töû, xem cht. treân. 245. So saùnh 10 ñieàu cuûa Pali, Vin.ii. 294. Xem giaûi thích ôû ñoaïn sau. 246. Da-xaù ca-na Töû . Pali: Yasa-K ākattakaputta, ñeä töû cuûa A-nan.

- Thaät söï caùc ngöôøi giaän lôøi noùi cuûa toâi phaûi khoâng? Toâi noùi: Sa- moân Thích töû khoâng ñöôïc nhaän laáy vaøng baïc, xaû boû traân baûo, khoâng ñaém vaøo vieäc trang söùc ñeïp ñeõ. Naøy, Öu-baø-taéc, khi Ñöùc Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông-xaù, baáy giôø trong cung, quaàn thaàn cuûa vua, taäp hoïp noùi Sa- moân Thích töû ñöôïc nhaän vaøng baïc, khoâng xaû boû chaâu baùu, say ñaém vaøo vieäc trang söùc cho ñeïp. Baáy giôø, trong nhoùm quaàn thaàn kia coù ñaïi tröôûng giaû Chaâu Keá247 noùi vôùi caùc ñaïi thaàn: “Khoâng ñöôïc noùi Sa-moân Thích töû ñöôïc nhaän laáy vaøng baïc, khoâng xaû boû chaâu baùu, ñaém say vaøo vieäc trang söùc cho ñeïp. Taïi sao vaäy? Vì Sa-moân Thích töû khoâng nhöõng khoâng ñöôïc pheùp nhaän vaøng baïc, maø coøn xaû boû chaâu baùu, khoâng ñaém say vaøo vieäc trang söùc ñeïp.” Baáy giôø, tröôûng giaû Chaâu Keá vì caùc ñaïi thaàn giaûi thích noùi roõ raøng, khieán hoï hieåu vaø hoan hyû. Sau ñoù, moät thôøi gian Tröôûng giaû Chaâu

Keá ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân, ñem nhaân duyeân tröôùc kia baïch leân Ñöùc Theá Toân moät caùch ñaày ñuû, roài thöa: “Con giaûi thích roõ raøng, khieán hoï hoan hyû. Baïch Ñöùc Theá Toân, con noùi nhö vaäy coù traùi vôùi Thaùnh chæ, khoâng nhö phaùp ñaõ daïy sao?” Ñöùc Phaät daïy oâng tröôûng giaû: “Nhö lôøi oâng noùi laø ñuùng phaùp, ñuùng söï thaät, khoâng traùi vôùi giaùo phaùp Ñöùc Theá Toân. Taïi sao vaäy? Vì Sa-moân Thích töû khoâng ñöôïc pheùp nhaän laáy vaøng baïc; xaû boû chaâu baùu, khoâng ñaém vaøo vieäc trang söùc cho ñeïp. Ngöôøi naøo nhaän laáy vaøng baïc töùc laø thuï höôûng nguõ duïc. Thoï nguõ duïc thì khoâng phaûi Sa-moân Thích töû. Naøy oâng Tröôûng giaû! Neáu thaáy Sa-moân Thích töû naøo caàm naém vaøng baïc, quyeát ñònh ngöôøi aáy khoâng phaûi laø Sa-moân Thích töû. Ta coù noùi, cho pheùp, ai caàn tre, lau, coû, caây, ñöôïc pheùp caàu xin; nhöng khoâng bao giôø ñöôïc pheùp töï mình nhaän laáy vaøng baïc” 248 Naøy Leâ-xa, vì nhaân duyeân treân neân Sa-moân Thích töû khoâng ñöôïc pheùp nhaän laáy vaøng baïc, xaû boû chaâu baùu, khoâng ñaém say vaøo vieäc trang söùc cho ñeïp. - Naøy Leâ-xa, laïi coù moät hoâm, khi Ñöùc Theá Toân ôû taïi Kyø-hoaøn. Ngaøi baûo caùc Tyø-kheo, coù boán tröôøng hôïp khieán cho maët trôøi, maët traêng khoâng saùng toû, ñoù laø A-tu-la, khoùi maây, söông vaø buïi. Boán tröôøng hôïp naøy khieán cho maët trôøi maët traêng khoâng saùng toû. Sa-moân Baø-la-moân cuõng coù boán vieäc oâ nhieãm buïi baån khieán cho Sa-moân Baø-la-moân khoâng choùi saùng. Ñoù laø, neáu Sa-moân Baø-la-moân naøo khoâng theå tröø boû vieäc uoáng röôïu, thì ñaây laø buïi baån thöù nhaát; hoaëc coù Sa-moân Baø-la-moân naøo 247. Chaâu Keá . Xem, Phaàn I Ch, v. Ba daät ñeà 18. Pali: Ma nicūlaka, moät ngöôøi thoân tröôûng. Vin.ii. 296; S. iv. >25. 248. Pali, S. iv. >26: Tinam tinatthikena pariyesitabba… na…kenaci pariyāyena jātaruparajata sāditabbam pariyesitabbam, - ai caàn coû thì xin coû…nhöng khoâng vì baát cöù nhaân duyeân gì cho pheùp caàu xin vaøng baïc.

laøm phaùp aùi duïc, khoâng theå xaû ly, thì ñaây laø buïi baån thöù hai; hoaëc coù Samoân Baø-la-moân naøo nhaän laáy vaøng baïc, khoâng xaû boû söï trang söùc cho toát ñeïp, thì ñaây laø buïi baån thöù ba; hay coù Sa-moân, Baø-la-moân naøo duøng taø maïng ñeå nuoâi soáng, khoâng theå ñoaïn tröø, thì ñaây laø buïi baån thöù tö, ñoù goïi laø boán vieäc. Vì boán vieäc naøy cho neân khieán Sa-moân Baø-la-moân oâ ueá khoâng saùng toû, khoâng coù söï saùng choùi. Ñöùc Theá Toân noùi keä: Sa-moân, Baø-la-moân Bò baån bôûi tham duïc Bò ngu si che laáp AÙi tröôùc nôi saéc ñeïp. Uoáng röôïu, taâm taùn loaïn Roài laøm phaùp aùi duïc Nhaän laáy vaät quyù baùu Ñaây laø keû voâ trí. Sa-moân Baø-la-moân Nuoâi soáng baèng taø maïng Phaät noùi ñaây laø xaáu Nhö maët trôøi bò che. AÙnh saùng khoâng chieáu soi OÂ ueá khoâng tinh saïch Bò che bôûi boùng toái Ngöôøi bò aùi duïc sai. Taïo aùc, khoâng thieän nghieäp Ngöôøi si ñaâu haønh ñaïo? Oaùn taéng laïi caøng theâm Laïi thoï thaân ñôøi sau. - Naøy Ly-xa, vì nhöõng nhaân duyeân nhö vaäy, caùc oâng neân bieát, Samoân Thích töû khoâng ñöôïc thoï nhaän vaøng baïc, tröø boû söï trang söùc. Caùc oâng khoâng tin lôøi noùi cuûa toâi hay sao? Ly-xa noùi: - Khoâng phaûi toâi khoâng tin.

Toâi raát kính tín ñoái vôùi Ngaøi. Ngaøi coù theå cö truù taïi Tyø-xaù-ly naøy. Chuùng toâi seõ cung caáp y phuïc aåm thöïc y döôïc, vaø taát caû thöù caàn duøng. Baáy giôø, Tyø-kheo Giaø-na töû vì caùc Ly-xa giaûi baøy khieán hoï ñöôïc hoan hyû roài, cuøng Tyø-kheo söù giaû kia trôû veà choã Tyø-kheo Baø-xaø Töû.249 Töø xa thaáy Tyø-kheo Giaø-na Töû ñeán, Baø-xaø Töû lieàn hoûi Tyø-kheo söù giaû: - Tyø-kheo Giaø-na Töû ñaõ giaûi thích khuyeán duï caùc Ly-xa khieán hoï

249. Baø-xaø Töû; treân kia, aâm laø Baït-xaø Töû.

tin töôûng roài phaûi khoâng? Tyø-kheo söù giaû traû lôøi: - Vaâng. Hoï ñaõ kính tín Giaø-na Töû. Chuùng ta chaúng phaûi Sa-moân Thích töû. Tyø-kheo Baø-xaø Töû hoûi: - Taïi sao vaäy? Söù giaû lieàn ñem nhaân duyeân tröôùc trình baøy ñaày ñuû. Tyø-kheo Tyø- xaù-ly noùi vôùi Tyø-kheo Giaø-na töû: - Tröôùc ñaây Thaày maéng chöûi chuùng Taêng. Thaày coù thaáy toäi hay chaêng? Giaø-na Töû traû lôøi: - Toâi khoâng maéng chöûi chuùng Taêng. Vò kia lieàn taäp chuùng ñeå cöû toäi. Tyø-kheo Giaø-na Töû lieàn nghó: Traùnh söï naøy neáu ñöôïc Tröôûng laõo Ly-baø-ña250 trôï baïn ta thì coù theå chaám döùt nhö phaùp. Giaø-na töû lieàn hoûi thaêm ngöôøi khaùc ñeå bieát Ly-baø-ña hieän ôû ñaâu. Ngöôøi ñöôïc hoûi traû lôøi: Nghe noùi ôû beân bôø soâng Baø-kha.251 Giaø-na Töû lieàn ñeán beân Soâng Baø-kha. Ly-baø-ña luùc aáy khoâng coù ôû ñoù. Giaø-na Töû hoûi: Ly-baø-ña hieän ôû ñaâu? Ngöôøi ôû taïi ñoù traû lôøi: Nghe noùi hieän ôû nöôùc Giaø-na-uûy-xaø.252 Giaø-na Töû lieàn ñeán nöôùc ñoù, nhöng cuõng khoâng gaëp Ly-baø-ña. Hoûi, ñöôïc bieát Ly-baø-ña hieän ôû taïi nöôùc A-giaø-laâu-la.25> Giaø- na Töû ñeán nöôùc ñoù, laïi cuõng khoâng coù Ly-baø-ña, vaø hoûi tieáp ñöôïc bieát Ly-baø-ña hieän ôû nöôùc Taêng-giaø-xa.254 Giaø-na töû lieàn ñeán ñoù, gaëp ñöôïc Ly-baø-ña hieän ñang ôû taïi ñoù. Baáy giôø, chuùng ñang taäp hôïp, Giaø-na Töû hoûi vò ñeä töû thò giaû cuûa Ly-baø-ña: - Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo Ly-baø-ña cuûa Thaày coù ñeán trong chuùng khoâng? Vò thò giaû traû lôøi: - Ngaøi seõ ñeán. Khi aáy, Ly-baø-ña ñeán thuyeát phaùp cho chuùng nghe xong, quaù nöõa 250. Ly-baø-ña . Pali: Revata, vò tröôûng laõo naøy soáng ôû Soreyya, - thoâng baùc, tinh thoâng A-haøm, Luaät, Mattika..., Vin.ii. 299. Truøng teân vôùi Revata, vò tröôûng laõo em uùt cuûa ngaøi Xaù-kôïi- phaát. 251. Baø-kha . Pali: Pay āga. Loä trình töø Payāga ñeán Soreyya cuûa Revata, phoûng laïi loä trình Phaät ñi töø Verañja (Tyø-lan-nhaõ, choã Xaù-lôïi-phaát thænh Phaät cheá giôùi cho Tyø-kheo) ñeán Bārānasī, ngang qua Soreyya, Sankassa vaø Kattakujja. 252. Giaø-na-uûy-xaø . Pali: Kaññakujja. Xem cht. 8 treân. 25>. A-giaø-laâu-la . Pali: Agga napura, Vin.ii. 299. 254. Taêng-giaø-xa Pali: Sankassa. Xem cht. 8 treân.

ñeâm, caàm ni-sö-ñaøn trôû veà laïi thaát. Khi aáy, Da-xaù Giaø-na Töû cuõng ôû trong chuùng nghe phaùp roài, quaù nöûa ñeâm caàm ni-sö-ñaøn ñeán choã Ly-baø-ña, nghó: Baây giôø laø thôøi gian thích hôïp. Ta seõ trình baøy ñaày ñuû nhaân duyeân ñeå Ly-baø-ña nghe. Giaø-na töû lieàn hoûi Ly-baø-ña: - Kính thöa Ñaïi ñöùc Thöôïng

toïa, ñöôïc pheùp hai ngoùn tay laáy thöùc aên hay khoâng? 255

Ly-baø-ña hoûi laïi:

- Hai ngoùn tay laáy thöùc aên, laø theá naøo?

Giaø-na Töû thöa:

- Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, aên ñuû roài, xaû oai nghi, khoâng laøm phaùp dö thöïc, ñöôïc duøng hai ngoùn tay laáy thöùc aên ñeå aên khoâng?

Ly-baø-ña noùi:

- Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy.

Giaø-na töû hoûi:

- Ñieàu naøy Ñöùc Phaät cheá caám taïi choã naøo?256

Ly-baø-ña traû lôøi:

- Taïi nöôùc Xaù-veä. Nhaân coù vò khoâng laøm pheùp dö thöïc maø aên, cho neân Phaät cheá caám. Giaø-na Töû laïi hoûi:

- Thöa Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, ñöôïc giöõa xoùm laøng257 hay khoâng?

Ly-baø-ña hoûi laïi:

- Ñöôïc giöõa xoùm laøng, laø theá naøo?

Giaø-na Töû noùi:

- Thöa Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, aên ñuû roài, xaû oai nghi, khoâng laøm phaùp dö thöïc, ñi ñeán khoaûng giöõa hai thoân, ñöôïc aên.

Ly-baø-ña noùi:

- Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy.

Giaø-na Töû hoûi:

- Ñieàu naøy Ñöùc Phaät cheá caám ôû choã naøo?258

- Taïi nöôùc Xaù-veä. Nhaân coù vò khoâng laøm phaùp dö thöïc maø aên, cho neân Ñöùc Phaät cheá caám.

Giaø-na Töû hoûi:

255. Ñaéc nhò chæ sao . Pali: dva ngulakappa, nhò chæ tònh, ñöôïc giaûi thích: dvangulāya chāyāya vītivattāya, (ñöôïc pheùp aên quaù tröa) khi boùng chöa quaù hai ngoùn tay. Lieân heä ñieàu luaät phi thôøi thöïc. Vin.ii. 2>0 256. Xem Phaàn i, Ch. v. Ba-daät-ñeà >5. 257. Ñaéc thoân gian . Pali, ibid.: G āmantarakappo. thoân gian tònh; nhö Töù phaàn

- Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, ñöôïc trong chuøa259 hay khoâng?

Ly-baø-ña hoûi:

- Ñöôïc trong chuøa, laø theá naøo?

Giaø-na Töû traû lôøi:

- Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, nghóa laø ôû trong chuøa ñöôïc bieät chuùng yeát-ma.

Ly-baø-ña noùi:

- Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy.

Giaø-na Töû hoûi:

- Ñöùc Phaät cheá caám ñieàu naøy ôû ñaâu?

- Taïi thaønh Vöông xaù. Cheá caám trong Kieàn ñoä Boá-taùt.

Giaø-na Töû hoûi:

- Kính Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, ñöôïc pheùp höùa khaû sau260 hay khoâng?

Ly-baø-ña hoûi laïi:

- Theá naøo laø ñöôïc pheùp höùa khaû sau?

Giaø-na Töû thöa:

- Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, taïi noäi giôùi, ñöôïc pheùp bieät chuùng yeátma neáu sau ñoù ñöôïc höùa khaû.

Ly-baø-ña noùi:

- Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy.

Giaø-na Töû hoûi:

- Ñieàu naøy Ñöùc Phaät cheá caám ôû choã naøo?

- Taïi Thaønh Vöông xaù. Caám cheá thuoäc trong Kieàn ñoä Boá-taùt.

Giaø-na Töû laïi hoûi:

- Ñöôïc thöôøng phaùp261 hay khoâng?

Ly-baø-ña laïi hoûi:

- Theá naøo goïi laø ñöôïc thöôøng phaùp?

Giaø-na Töû thöa:

- Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, vieäc naøy laøm nhö vaäy roài, noùi nhö vaäy, xöa nay laøm nhö vaäy.

Ly-baø-ña noùi:

- Tyø-kheo bieát chaêng? Neân quaùn saùt Tu-ña-la, Tyø-ni, nghieäm xeùt

Phaùp Luaät. Neáu khoâng quaùn saùt Tyø ni khoâng nghieäm xeùt Phaùp Luaät, maø 259. Ñaéc töï noäi . Pali: āvāsakappo, truù xöù tònh. 260. Ñaéc haäu thính khaû . Pali: anumatikappo, tuøy hyû tònh; giaûi thích: kappati bhante vaggena sanghena kammam kātum, āgate bhikkhu anumesāmāti, ñöôïc pheùp taùc yeát ma bieät chuùng, neáu caùc Tyø-kheo ñeán sau noùi, - chuùng toâi tuyø hyû. 261. Ñaéc thöôøng phaùp . Pali: ācittakappo, thöôøng haønh tònh, - Ñöôïc pheùp laøm, vì Hoaø thöôïng cuûa toâi, A-xaø-leâ cuûa toâi ñaõ laøm nhö theá. Vin.ii. >01.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 1>>

traùi nghòch Phaùp thì, neáu ñaõ laøm khoâng neân laøm, chöa laøm cuõng khoâng neân laøm. Neáu quaùn saùt Tu-ña-la, Tyø-ni, kieåm xeùt Phaùp Luaät, cuøng Tuña-la maø cuøng phaùp luaät töông öng, khoâng traùi vôùi phaùp saün coù, thì nhöõng ñieàu ñaõ laøm hay chöa laøm ñeàu neân laøm. Giaø-na töû hoûi: - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, ñöôïc hoøa262 hay khoâng? Ly-baø-ña hoûi: - Theá naøo laø ñöôïc hoøa? - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, aên ñuû roài, xaû oai nghi, duøng toâ du, maät, sinh toâ, thaïch maät, toâ, hoøa chung laïi, ñöôïc aên khoâng? Ly-baø-ña noùi: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Giaø-na Töû laïi hoûi: - Ñieàu naøy ñöôïc Ñöùc Phaät cheá caám

ôû ñaâu? - Taïi nöôùc Xaù-veä. Nhaân coù vò khoâng taùc phaùp dö thöïc maø aên, neân Phaät ñaõ cheá caám. Giaø-na töû laïi hoûi: - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, muoái nguû chung26> ñöôïc pheùp khoâng? Ly-baø-ña hoûi laïi: - Muoái nguû chung ñöôïc pheùp, laø theá naøo? - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, duøng muoái nguû chung neâm trong thöùc aên roài aên. Ly-baø-ña noùi: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Giaø-na Töû hoûi: - Ñieàu naøy ñöôïc Ñöùc Phaät cheá ôû ñaâu? - Taïi nöôùc Xaù-veä. Trong Kieàn ñoä Döôïc ñaõ cheá caám. Giaø-na Töû laïi hoûi: - Baïch Tröôûng laõo Ñaïi ñöùc, ñöôïc uoáng ruôïu xaø-laâu-la264 hay khoâng? Ly-baø-ña noùi: - Khoâng ñöôïc uoáng nhö vaäy.

262. Ñaéc hoaø . Pali: amathitakappa, ñöôïc pheùp neáu chöa ngöng keát: ñaõ aên xong (tuùc thöïc), ñöôïc pheùp uoâng söõa (khīra), neáu söõa chöa thaønh söõa ñoâng (laïc). Vin. ii. >01. 26>. Dieâm coäng tuùc , chæ muoái ñeå daønh caùch ñeâm. Pali: si ngilonakappo, giaùc dieâm tònh, ñöôïc pheùp mang muoái theo trong caùi söøng, khi aên, laáy ra duøng. 264. Xa-laâu-la töûu . Pali: kappati jalogi m pātum, ñöôïc pheùp uoáng röôïu pha. Röôïu jalogi (xa-laâu-la), chæ röôïu loaõng, hay nöôùc traùi caây ñeå laâu maø chöa leân men thaønh röôïu. Nguõ phaàn >0 (T22n1421 tr.192b01): röôïu caát maø chöa chín.

1>4 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Giaø-na Töû hoûi:

- Ñieàu naøy ñöôïc Ñöùc Phaät cheá caám ôû ñaâu?

- Taïi nöôùc Caâu-thieåm-di. Vì Tröôûng laõo Tyø-kheo Sa-giaø-ñaø265 neân

Phaät ñaõ cheá caám.

Giaø-na Töû laïi hoûi:

- Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, ñöôïc pheùp caát chöùa toïa cuï khoâng caét roïc hay khoâng?

266

Ly-baø-ña noùi: - Khoâng ñöôïc caát chöùa nhö vaäy. Giaø-na töû hoûi: - Ñieàu naøy Ñöùc Phaät cheá caám taïi choã naøo? - Taïi nöôùc Xaù-veä. Vì Nhoùm saùu Tyø-kheo neân cheá caám. Giaø-na Töû laïi hoûi: - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, ñöôïc pheùp nhaän vaøng baïc267 hay khoâng? Ly-baø-ña noùi: - Khoâng ñöôïc thoï nhaän nhö vaäy. Giaø-na Töû hoûi: - Ñieàu naøy ñöôïc Ñöùc Phaät cheá caám ôû ñaâu? - Taïi thaønh Vöông-xaù, vì Baït-nan-ñaø Thích Töû neân ñaõ cheá caám. Giaø-na töû thöa: - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, taïi Tyø-xaù-ly, Tyø-kheo Baø-xaø Töû thi haønh möôøi ñieàu naøy maø noùi laø nhö phaùp thanh tònh, laø Phaät cho pheùp. Ngaøy boá-taùt hoï khuyeán khích ñaøn-vieät cuùng döôøng vaøng baïc cho chuùng Taêng, roài sai ngöôøi phaân chia. Ly-baø-ña noùi: - Thaày ñöøng noùi vôùi ngöôøi khaùc. - Taïi sao vaäy? - Sôï caùc Tyø-kheo choã hieåu bieát khoâng ñoàng nhau, ñöa ñeán Tyøkheo khoâng hoøa hôïp. Tyø-kheo, Thaày coù theå ñeán trong nuùi A-vu-haèng haø,268 nôi ñoù coù Tyø-kheo Tam-phuø-ñaø269 laø ñoàng Hoaø thöôïng vôùi toâi,

265. Xem Phaàn I, Ch. v Ba-daät-ñeà 51. 266. Baát caùt tieät toïa cuï . Nguõ phaàn >0 (T22n1421 tr.192b01): laøm toïa cuï tuyø yù lôùn nhoû. Pali: adasaka nisīdana, toïa cuï khoâng laøm vieàn. 267. Pali: kappati jātarūparajam. Nhö Töù phaàn. 268. A-vu-haèng haø sôn . Pali: Ahoga ngā, teân moät ngoïn nuùi ôû Baéc AÁn, naèm beân thöôïng löu soâng Haèng (uddham Gangāya). 269. Tam-phuø-ñaø Pali: Sambhūta.

cuøng vôùi saùu möôi Tyø-kheo Ba-la-ly Töû270 chung soáng. Caùc vò aáy ñeàu laø nhöõng ngöôøi duõng maõnh tinh taán, khoâng heà coù söï sôï seät. Thaày ñem nhaân duyeân aáy trình baøy ñaày ñuû vôùi caùc vò aáy ñoù, roài cuøng heïn ñeán beân bôø soâng Baø-kha, toâi cuõng seõ ñeán ñoù. Khi aáy Tyø-kheo Da-xaù Giaø-na Töû lieàn ñeán nuùi kia, choã ôû cuûa Tam-phuø-ñaø vaø ñem nhaân duyeân aáy trình baøy ñaày ñuû vôùi caùc vò aáy, vaø heïn ñeán bôø soâng Baø-kha, seõ gaëp Ñaïi ñöùc Ly-baø-ña cuõng ñeán ñoù. Baáy giôø, Tyø-kheo Baø-xaø Töû ôû Tyø-xaù-ly nghe Tyø-kheo Da-xaù Giaø- na Töû ñi caùc nôi tìm trôï baïn, lieàn ñem chieác y toát nhaát ôû Tyø-xaù-ly ñeán choã ngöôøi ñeä töû cuûa Ly-baø-ña noùi: - Toâi ñem chieác y toát nhaát naøy ñeán ñaây ñeå cuùng cho Ñaïi ñöùc Ly- baø-ña. Nhöng thoâi, nay khoâng cuùng nöõa maø xin cuùng cho Thaày. Thaày nhaän cho. Vò ñeä töû cuûa Ly-baø-ña noùi: - Thoâi! thoâi! Toâi khoâng nhaän. Tyø-kheo Baø-xaø Töû aân caàn khuyeân, coù taùnh caùch baét eùp khieán cho vò kia nhaän. Khi vò kia nhaän roài Baø-xaø Töû noùi: - Thöa Tröôûng laõo, Tyø-kheo hai nöôùc Ba-di-na271 vaø Ba-leâ272 cuøng nhau tranh caõi. Ñöùc Theá Toân xuaát theá taïi Ba-di-na. Laønh thay! Tröôûng laõo baïch giuøm toâi leân Ñaïi ñöùc Thöôïng toïa raèng, “Tyø-kheo hai nöôùc Ba- di-na vaø Ba-leâ cuøng nhau tranh caõi. Ñöùc Theá Toân xuaát theá taïi Ba-di-na. Laønh thay! Ñaïi ñöùc haõy trôï Tyø-kheo Ba-di-na. Vò kia lieàn traû lôøi: - Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo Ly-baø-ña ñöôïc nhieàu ngöôøi toân kính. Toâi khoâng daùm thöa. Vò kia bò cöôõng böùc quaù, lieàn ñeán choã Ly-baø-ña baïch: - Kính baïch Ñaïi ñöùc, Tyø-kheo hai nöôùc Ba-di-na vaø Ba-leâ cuøng nhau tranh caõi. Ñöùc Theá Toân xuaát theá taïi Ba-di-na. Nguyeän xin Ñaïi ñöùc haõy trôï Tyø-kheo Ba-di-na. Ly-baø-ña lieàn traû lôøi: - Ngöôi ngu si, muoán keùo ta vaøo trong boä chuùng baát tònh chaêng? Ngöôi haõy ñi! Ta khoâng caàn ngöôi. Vò kia bò ñuoåi roài lieàn ñeán Tyø-xaù-ly, choã Tyø-kheo Baø-xaø Töû thöa:

270. Ba-la-ly Töû . Pali: P ātheyyakā (Pāveyyakā), caùc Tyø-kheo ngöôøi Paâva (Baø-ba hay Ba-hoøa, xem treân), moät thuû phuû cuûa ngöôøi Vajjī. Trong keát taäp naøy, hoï ñöùng veà phía Re- vata. Hoï ñöôïc goïi laø nhöõng ngöôøi phöông Taây. 271. Ba-di-na . P ācinakā, caùc Tyø-kheo phöông Ñoâng, nhöng ngöôøi uûng hoäi 10 ñieåm cuûa Vajjiputtaka. 272. Ba-leâ .Treân kia phieân aâm laø Pa-la-ly Töû; xem cht. 26.

- Tröôûng laõo, tröôùc ñaây toâi noùi vôùi Thaày, Ñaïi ñöùc Ly-baø-ña ñöôïc nhieàu ngöôøi toân kính. Toâi khoâng daùm noùi. Nay toâi bò khieån traùch. Vò kia hoûi, bò khieån traùch theá naøo? - Ngaøi khieån traùch, ñuoåi toâi ñi. Vò kia laïi hoûi: - Thaày

bao nhieâu haï? - Toâi möôøi hai haï. - Thaày ñaõ möôøi hai haï maø coøn sôï bò ñuoåi hay sao? - Ngaøi aáy khoâng chòu toâi laøm thò giaû, laøm sao khoâng sôï? Baáy giôø, Ly-baø-ña cuøng caùc Tyø-kheo noùi: - Nay chuùng ta haõy ñeán ngay choã ñaõ phaùt sinh traùnh söï. Caùc vò aáy ñi baèng thuyeàn theo soâng Haèng ñeán ñoù. Gaëp luùc trôøi noùng, meät moûi, neân gheù thuyeàn vaøo bôø ñeå nghæ khoûe nôi boùng maùt. Luùc aáy, taïi thoân Baø-söu27> coù Tröôûng laõo ñang treân ñöôøng ñi, suy nghó: Trong vieäc tranh caõi naøy, nay ta neân xem xeùt Tu-ña-la, Tyø-ni ñeå bieát ai laø phaùp ngöõ, ai laø phi phaùp ngöõ. Vò kia lieàn xem xeùt Tu-ña-la, Tyø- ni; nghieäm xeùt Phaùp Luaät, neân bieát Tyø-kheo nöôùc Ba-leâ laø phaùp ngöõ; Tyø-kheo böôùc Ba-di-na laø phi phaùp ngöõ. Baáy giôø, coù vò trôøi khoâng hieän hình, khen ngôïi: - Laønh thay, thieän nam töû, nhö ngöôøi quan saùt bieát Tyø-kheo Ba-leâ laø nhö phaùp ngöõ, Tyø-kheo Ba-di-na laø phi phaùp ngöõ. Baáy giôø, caùc Tröôûng laõo lieàn cuøng nhau ñeán Tyø-xaù-ly. Taïi Tyø-xaù- ly coù Tröôûng laõo laø Nhöùt Thieát Khöù274 laø baäc toái thöôïng toïa trong Dieâm- phuø-ñeà. Khi aáy, Tam-phuø-ñaø noùi vôùi Ly-baø-ña: - Nay, ta neân ñeán trong thaát thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù nghæ ñeâm, ñeå noùi vieäc naøy cho Thöông toïa nghe. Hai ngöôøi cuøng ñeán ñoù. Ban ñeâm Tröôûng laõo Nhaát Thieát Khöù toïa thieàn tö duy ñaõ traûi qua moät thôøi gian laâu, Ly-baø-ña suy nghó: Thöôïng toïa naøy, tuoåi ñaõ giaø, khí löïc suy yeáu, maø coøn toïa thieàn laâu theá naøy huoáng laø ta, taïi sao khoâng ngoài nhö vaäy? Ly-baø-ña lieàn cuõng ngoài tö duy trong moät thôøi gian laâu. Tröôûng laõo Nhaát Thieát Khöù laïi nghó: Tyø-kheo khaùch naøy ñi ñöôøng xa moûi meät coøn toïa thieàn tö duy nhö theá naøy, huoáng laø ta maø khoâng ngoài laâu. Vì vaäy Tröôûng laõo kia laïi ngoài tö duy moät thôøi gian laâu nöõa. Khi trôøi ñaõ saùng haún, Tröôûng laõo Nhaát Thieát Khöù noùi vôùi Ly- baø-ña:

27>. Baø-söu thoân . Pali: Sahaj āti, teân moät thò traán, choã cuûa Saâ#ha. Nguõ phaàn >0: Sa-lan . 274. Nhaát Thieát Khöù . Pali: Sabbak āmi.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 1>7

- Thöa Tröôûng laõo, ñeâm nay ngaøi tö duy phaùp gì? Ly-baø-ña traû lôøi: - Tröôøc kia toâi coøn laø baïch y, thöôøng taäp töø taâm. Ñeâm nay toâi tö duy vaø nhaäp vaøo tam muoäi töø. Vò kia lieàn noùi: - Nhö vaäy laø ñeâm nay ngaøi nhaäp tieåu ñònh. - Taïi sao vaäy? - Töø taâm tam muoäi laø tieåu ñònh. Ly-baø-ña hoûi laïi Ñaïi ñöùc Nhaát Thieát Khöù: - Ñeâm nay Ngaøi tö duy phaùp gì? Nhaát Thieát Khöù noùi: - Tröôùc ñaây, khi toâi coøn laø baïch y, taäp phaùp Khoâng. Ñeâm nay phaàn nhieàu toâi nhaäp vaøo tam muoäi Khoâng. Ly-baø-ña noùi: - Nhö Theá laø ñeâm nay Ñaïi ñöùc tö duy phaùp ñaïi nhaân. - Taïi sao vaäy? - Phaùp ñaïi nhaân laø nhaäp tam muoäi Khoâng. Ly-baø-ña lieàn nghó: - Baây giôø, chính laø luùc ta coù theå ñem nhaân duyeân tröôùc ñaây noùi cho Ñaïi ñöùc Nhaát Thieát Khöù bieát. Vò kia hoûi: - Kính thöa Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, ñöôïc pheùp duøng hai ngoùn tay ñeå laáy thöùc aên hay khoâng? - Theá naøo laø duøng hai ngoùn tay laáy thöùc aên? - Thöa Ñaïi ñöùc, aên ñuû roài, xaû oai nghi, khoâng laøm phaùp dö thöïc, ñöôïc pheùp duøng hai ngoùn tay ñeå laáy thöùc aên? Ñaùp: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. - Ñieàu naøy

ñöôïc Ñöùc Phaät cheá choã naøo? - Taïi nöôùc Xaù-veä. Nhaân coù vò khoâng laøm phaùp dö thöïc maø aên neân Ñöùc Phaät ñaõ cheá caám. Trình baøy töøng ñieàu moät nhö treân, cho ñeán ngaøy boá-taùt thoï nhaän vaøng baïc roài sai ngöôøi phaân chia, nhö treân. Vò kia lieàn noùi: - Ñöøng neân noùi vôùi ngöôøi khaùc. Sôï nhaân taâm khoâng ñoàng, ñöa ñeán vieäc khoâng hoøa hôïp. Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù laø ñeä nhaát Thöôïng toïa. Tam-phuø-ñaø laø ñeä nhò Thöôïng toïa. Ly-baø-ña laø ñeä tam Thöôïng toïa. Baø-söu Thoân laø

ñeä töù Thöôïng toïa. Toân giaû A-nan laø Hoøa thöôïng cuûa caùc vò aáy ñoù. Tröôûng laõo Nhaát Thieát Khöù laø ngöôøi hieåu bieát Taêng söï, neân baáy giôø Thöôïng toïa lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng luaän Phaùp Tyø ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Khi aáy, Tyø-kheo Ba-di-na noùi Tyø-kheo Ba Leâ: - Caùc Thaày coù theå môøi ngöôøi bình ñaùng.275 Tyø-kheo Ba Leâ lieàn noùi: - Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù, Ly-baø-ña, Da-xaù, Toâ-maïn-na276 laø ngöôøi bình ñaùng cuûa chuùng toâi. Tyø-kheo Ba-leâ noùi vôùi Tyø-kheo Ba-di-na: - Caùc Thaày cuõng neân môøi ngöôøi bình ñaùng. Tyø-kheo kia lieàn noùi: - Tröôûng laõo Tam-phuø-ñaø, Ba-söu Thoân, Tröôûng laõo Sa-löu,277 Baát-xaø-toâ-ma278 laø ngöôøi bình ñaùng cuûa chuùng toâi. Trong soá ñoù coù Tyø-kheo A-di-ñaàu279 coù khaû naêng laøm ngöôøi khuyeán hoaù.280 Caùc Tyø-kheo kia noùi: - Neân ghi teân Tyø-kheo naøy vaøo trong tuùc soá. Taïi sao vaäy? ÔÛ taïi choã naøy, vò kia khuyeán hoùa cho chuùng ta. Do vaäy, vò kia ñöôïc ghi vaøo tuùc soá. Caùc Thöôïng toïa lieàn nghó: Neáu chuùng ta hoûi söï vieäc naøy ôû trong chuùng thì sôï sinh ra traùnh söï khaùc, khoâng bieát ai noùi ñuùng, ai noùi sai. Nay, chuùng ta neân löïa choïn, roài bình luaän nôi choã rieâng bieät. Roài caùc Tröôûng laõo laïi nghó, - Chuùng ta neân bình luaän söï vieäc nôi naøo cho thích hôïp? Beøn noùi, - Trong röøng Baø-leâ281. Baáy giôø, Tröôûng laõo Nhaát Thieát Khöù lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Ñaây laø Tyø-kheo ñaõ ñöôïc Taêng cöû. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän trong röøng Baø- leâ, luaän Phaùp Tyø ni. Caùc Tyø-kheo khaùc khoâng ñöôïc coù maët. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Taùc baïch nhö vaäy roài neân yeát-ma, sai hai, ba Tyø-kheo laáy duïc cuûa 275. Bình ñaùng nhaân . Nguõ phaàn (T22n1421 tr.19>c21): ñoaùn söï chuû . Pali: ubbāhikāya, boái thaåm ñoaøn. 276. Toâ-maïn-na . Pali: Sumana. 277. Sa-löu . Pali: S ānha. Töùc treân kia noùi Tröôûng laõo ngöôøi Baø-söu thoân. 278. Baát-xaø-toâ-ma . Pali: Khujjasobhita. 279. A-di-ñaàu . Pali: Ajita, baáy giôø môùi 10 haï, nhöng ñöôïc tham döï, laøm ngöôøi phu toøa (āsana-pañña-pāpaka)saép choã cho boài thaåm ñoaøn. 280. Khuyeán hoa . Nguõ phaân: Phu toøa . Pali: āsana-pañña-papaka, xem cht. >5 treân. 281. Baø-leâ laâm . Pali: V ālikārāma, Taêng vieän Vālika ở Vesāli.

caùc Tyø-kheo khaùc ñeán trong röøng Baø-leâ. Khi aáy, Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng. Caùc Thöôïng toïa ñeàu

taäp hôïp. Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng luaän Phaùp Tyø ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch Khi aáy, Ly-baø-ña lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng hoûi Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù Phaùp Tyø ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù laïi lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng khieán Ly-baø-ña hoûi, toâi traû lôøi Phaùp Tyø ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ly-baø-ña hoûi: - Thöa Ñaïi ñöùc Thöôïng toïa, ñöôïc duøng hai ngoùn tay tònh hay khoâng? Vò ñöôïc hoûi lieàn hoûi laïi: - Hai ngoùn tay tònh laø theá naøo? - Thöa ñaïi Tröôûng laõo, aên ñuû roài, xaû oai nghi, ñöôïc duøng hai ngoùn tay laáy thöùc aên ñeå aên? Vò ñöôïc hoûi traû lôøi: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. - Ñieàu naøy ñöôïc Ñöùc Phaät cheá caám ôû ñaâu? - Taïi nöôùc Xaù-veä. Vì coù vò khoâng taùc phaùp dö thöïc maø aên, cho neân Phaät ñaõ cheá caám. Ñaây laø vieäc thöù nhaát phi phaùp, phi tyø ni, phi lôøi Phaät daïy. Sau khi ñoàng thuaän nôi choã rieâng roài, lieàn boû xuoáng moät xaù-la. Kieåm xeùt nhö vaäy töøng vieäc moät, cho ñeán vieäc thöù möôøi, taát caû ñeàu laø phi phaùp, phi tyø-ni, phi lôøi Phaät daïy. Cöù moät vieäc nhö vaäy laø boû xuoáng moät xaù-la. Roài caùc Tröôûng laõo kia noùi nhö vaày: - Nay chuùng ta ñaõ ñoàng thuaän nôi choã rieâng bieät möôøi vieäc naøy roài, baây giôø chuùng ta ôû giöõa Taêng kieåm nghieäm nhö vaäy. Vì sao? Ñeå moïi ngöôøi ñeàu ñöôïc bieát. Caùc Tröôûng laõo ñeàu ñeán Tyø-xaù-ly. Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù taäp hôïp Tyø-kheo Taêng roài taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng luaän Phaùp Tyø ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch.

140 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Tröôûng laõo Ly-baø-ña lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng hoûi Thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù phaùp naøy. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Khi aáy, thöôïng toïa Nhaát Thieát Khöù lieàn taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng khieán Ly-baø-ña hoûi Phaùp Tyø ni, toâi traû lôøi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ly-baø-ña lieàn hoûi: - Baïch Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, duøng hai ngoùn tay, tònh hay khoâng? Nhaát Thieát Khöù hoûi laïi: - Hai ngoùn tay tònh, laø theá naøo? - Thöa Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo, aên ñuû roài, xaû oai nghi, khoâng laøm phaùp dö thöïc, duøng hai ngoùn tay laáy thöùc aên ñeå aên. Thöông toïa Nhaát Thieát Khöù noùi: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. - Ñieàu naøy ñöôïc Ñöùc Phaät cheá caám ôû ñaâu? - Taïi nöôùc Xaù-veä. Nhaân coù vò khoâng laøm phaùp dö thöïc maø aên neân Phaät ñaõ cheá caám. Ñaây laø vieäc thöù nhaát phi phaùp, phi tyø-ni, phi lôøi Phaät daïy. Kieåm nghieäm giöõa Taêng xong, boû xuoáng moät xaù-la. Nhö vaäy tuaàn töï kieåm xeùt cho ñeán vieäc thöù möôøi, taát caû ñeàu phi phaùp, phi tyø-ni, phi lôøi Phaät daïy . Moãi vieäc kieåm nghieäm giöõa Taêng xong, ñeàu boû xuoáng moät xaù-la. Taïi Tyø-xaù-ly, baûy traêm vò A-la-haùn taäp hôïp ñeå luaän Phaùp Tyø-ni, cho neân goïi laø - Thaát baùch taäp Phaùp Tyø ni.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 141

PHAÀN 4: NEÂU DAÃN CAÙC SÖÏ VIEÄC: PHOØNG XAÙ, TAÏP SÖÏ, NGUÕ BAÙCH KEÁT TAÄP, THAÁT BAÙCH KEÁT TAÄP, ÑIEÀU ÑAÏT, TYØ NI TAÊNG NHAÁT

Chöông V: ÑIEÀU BOÄ

A. BA-LA-DI I. BAÁT TÒNH HAÏNH 1. Öu-Ba-Ly Thænh Vaán 1. Theá Toân ôû taïi Tyø-xaù-ly. Baáy giôø, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay thöa: - Baïch Ñöùc Theá Toân, Tu-ñeà-na Ca-lan-ñaø Töû282 cuøng vôï cuõ laøm baát tònh haïnh, nhö vaäy coù phaïm Ba-la-di hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Öu-ba-ly, luùc ban ñaàu chöa cheá giôùi, neân khoâng phaïm. Tyø-kheo Baø-xaø Töû28> öu saàu khoâng vui, khoâng thích soáng ñôøi tònh haïnh lieàn trôû veà nhaø cuøng vôï cuõ laøm baát tònh haïnh. Tyø-kheo aáy nghó: Ñöùc Theá Toân vì caùc Tyø-kheo cheá giôùi: “neáu Tyø-kheo phaïm baát tònh haïnh, laøm phaùp daâm duïc, phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung.” Ta saàu öu khoâng vui, khoâng thích soáng ñôøi tònh haïnh, cuøng vôï cuõ laøm baát tònh haïnh nhö vaäy coù phaïm Ba-la-di chaêng? Khoâng bieát vieäc naøy theá naøo, lieàn noùi vôùi Tyø-kheo ñoàng baïn nhö sau: - Ñöùc Theá Toân vì caùc Tyø-kheo cheá giôùi: “Neáu Tyø-kheo phaïm baát tònh haïnh, laøm phaùp daâm duïc, phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung.” Toâi saàu öu khoâng vui, khoâng thích soáng tònh haïnh, trôû veà nhaø cuøng vôùi vôï cuõ laøm baát tònh haïnh. Toâi coù phaïm Ba-la-di? Laønh thay, Tröôûng laõo coù theå vì toâi baïch vôùi Phaät. Tuøy theo lôøi Phaät daïy, toâi seõ phuïng haønh. Neáu toâi coøn ñöôïc pheùp ôû trong Phaät phaùp tu phaïm haïnh thì toâi seõ tieáp tuïc tu.

282. Xem Phaàn I Chöông I, Ba-la-di 1, cht. 25; q. 1 tr. 20. 28>. Baø-xaø Töû . Treân kia dòch laø Baït-xaø Töû. Xem Phaàn I. Chöong I, Ba-la-di 1, cht. >>; q.1 tr.26

142 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Tyø-kheo kia lieàn ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leõ saùt chaân roài ngoài lui qua moät beân, ñem nhaân duyeân treân baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø kheo Taêng, duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo Baø-xaø Töû: - Ngöôi laøm ñieàu phi phaùp, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Ngöôi ngu si, vì sao khoâng vui soáng vôùi tònh haïnh, laïi trôû veà nhaø cuøng vôùi vôï cuõ laøm baát tònh haïnh? Neáu ñaõ vaøo thì phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. Neáu caùc Tyø-kheo khaùc saàu öu khoâng vui, khoâng thích soáng tònh haïnh, cho pheùp xaû giôùi ñeå veà nhaø. Neáu sau ñoù muoán trôû laïi trong Phaät phaùp tu haïnh thanh tònh thì cho pheùp xuaát gia, thoï ñaïi giôùi laïi. 2. Baáy giôø Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay baïch Phaät: - Laø ñaïo,284 töôûng laø ñaïo. Coù phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. Öu-ba-ly laïi hoûi: - Laø ñaïo, nghi laø ñaïo. Coù phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. Öu-ba-ly laïi hoûi: - Laø ñaïo, töôûng phi ñaïo coù bò phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät

daïy: - Phaïm Ba-la-di. Öu-ba-ly laïi hoûi: - Chaúng phaûi ñaïo, töôûng laø ñaïo. Coù phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. Öu-ba-ly laïi hoûi: - Chaúng phaûi ñaïo maø nghi. Coù phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. Öu-ba-ly laïi hoûi: - Laø nam maø töôûng laø nöõ, laøm baát tònh haïnh. Coù phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di.

284. Chæ sinh duïc ñaïo.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 14>

Öu-ba-ly laïi hoûi: - Laø nöõ maø töôûng laø nam, laøm baát tònh haïnh. Coù phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. Öu-ba-ly laïi hoûi: - Vôùi ngöôøi nöõ naøy töôûng cuõng ñoàng nhö ngöôøi nöõ kia, cuøng laøm baát tònh haïnh. Coù phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. - Ñoái vôùi ngöôøi nam naøy töôûng laø ngöôøi nam kia, cuøng laøm baát tònh haïnh. Coù phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di 2. Coäng suùc sinh 1. Khi aáy coù Tyø-kheo cuøng vôùi con voi caùi laøm baát tònh haïnh, nghi khoâng bieát coù phaïm Ba-la-di hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm. Cuõng vaäy, caùc loaøi caùi nhö boø, ngöïa, laïc ñaø, nai, löøa, deâ, heo, choù, chim nhaïn, khoảng töôùc, gaø ... Taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. 2. Theá Toân ôû taïi Tyø-xaù-ly. Baáy giôø coù moät Tyø-kheo khaát thöïc truù ôû trong röøng. Coù moät con khæ caùi soáng trong khu röøng aáy. Tyø-kheo naøy vaøo trong nhaân gian khaát thöïc ñem veà röøng aên, thöùc aên coøn dö cho con khæ caùi aáy. Do ñoù, con khæ caùi kia ngaøy caøng thaân caän, thöôøng ñi theo Tyø-kheo, cho ñeán Tyø-kheo duøng tay baét noù, noù vaãn khoâng chaïy. Khi aáy, Tyø-kheo cuøng noù laøm baát tònh haïnh. Baáy giôø chuùng Tyø-kheo ñi xem xeùt phoøng xaù, ngoïa cuï, laàn löôït ñeán trong röøng kia. Con khæ caùi ñeán choã caùc Tyø-kheo ñöùng ñöa caùi ñuoâi leân, hieän töôùng. Caùc Tyø-kheo kia nghó: Con khæ caùi naøy tröôùc maët ta hieän töôùng nhö vaäy, ñaâu khoâng phaûi coù Tyø-kheo khaùc ñaõ phaïm ñeán con khæ caùi naøy? Caùc Tyø-kheo lieàn aån trong choã khuaát ñeå rình. Khi Tyø-kheo khaát thöïc kia trôû veà laïi trong röøng, aên xong, cho khæ aên, khæ aên xong cuøng noù laøm baát tònh haïnh. Caùc Tyø-kheo thaáy söï vieäc nhö vaäy noùi: - Naøy Tröôûng laõo, haù khoâng phaûi Ñöùc Phaät khoâng cheá caám Tyø- kheo khoâng ñöôïc laøm baát tònh haïnh hay sao? Vò aáy traû lôøi: - Ñöùc Phaät caám ñoái vôùi ngöôøi nöõ chöù ñaâu caám ñoái vôùi suùc sinh.

144 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Caùc Tyø-kheo veà laïi choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân roài ngoài lui qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, quôû traùch Tyø- kheo khaát thöïc: - Ngöôi laøm vieäc sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao ngöôi cuøng con khæ caùi laøm baát tònh haïnh. Neáu vaøo, töùc laø phaïm Ba-la-di. Ngöôi laø ngöôøi si, khoâng ñöôïc soáng chung. >. Baáy giôø Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân

phaûi chaám ñaát, chaép tay thöa Ñöùc Theá Toân: - Baïch Ñaïi ñöùc, neáu Tyø-kheo cuøng vôùi loaøi suùc sinh khaùc laøm baát tònh haïnh. Coù phaïm Ba-la-di hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm. 3. Döõ hoïc giôùi 1. Baáy giôù Ñöùc Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Tyø-kheo Nan- ñeà285 ngoài thieàn, ñaït ñöôïc taâm giaûi thoaùt thuoäc theá tuïc, töø ñeä töù thieàn giaùc tænh. Khi aáy coù ma thieân nöõ ñöùng tröôùc maët. Tyø-kheo naém laáy muoán phaïm ma nöõ. Ma nöõ beøn ra ngoaøi, Tyø-kheo cuõng theo ra ngoaøi. Ma ra ngoaøi haønh lang cuûa thaát, Tyø-kheo cuõng theo ra ngoaøi haønh lang cuûa thaát. Ma ra giöõa saân, Tyø-kheo cuõng ra giöõa saân. Ma ra ngoaøi chuøa, Tyø-kheo cuõng ra ngoaøi chuøa. Beân ngoaøi chuøa, luùc aáy coù moät con ngöïa caùi ñaõ cheát. Nôi xaùc cheát cuûa con ngöïa im nöõ aån hình, bieán maát. Khi aáy Tyø-kheo Nan-ñeà beøn laøm baát tònh haïnh vôùi con ngöïa cheát. Laøm baát tònh haïnh xong, Tyø-kheo hoaøn toaøn khoâng coù taâm che daáu, lieàn: Ñöùc Theá Toân vì caùc Tyø-kheo cheá giôùi khoâng ñöôïc laøm baát tònh haïnh, neáu laøm baát tònh haïnh phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. Nay ta laøm baát tònh haïnh hoaøn toaøn khoâng coù taâm che daáu. Ta ñaâu khoâng phaïm Ba-la-di, ta neân laøm theá naøo? Nan-ñeà lieàn noùi vôùi Tyø-kheo ñoàng baïn: Ñöùc Theá Toân vì caùc Tyø-kheo cheá giôùi, neáu Tyø-kheo laøm baát tònh haïnh, phaïm Ba- la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. Nay toâi phaïm baát tònh, hoaøn toaøn khoâng coù taâm che daáu, haù khoâng phaïm Ba-la-di? Laønh thay, Tröôûng laõo vì toâi baïch Phaät. Tuøy theo lôøi daïy cuûa Ñöùc Phaät, toâi seõ phuïng haønh. Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo: - Nay Taêng neân trao cho Tyø-kheo Nan-ñeà giôùi Ba-la-di baèng phaùp baïch töù yeát-ma. Phaùp thöùc nhö sau: Tyø-kheo phaïm neân ñeán trong Taêng, côûi boû

285. Xem Phaàn iii, ch. i Thoï giôùi, döõ hoïc giôùi. Nguõ phaàn 34 (T22n1428 tr.809a14)

giaøy deùp, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi laø Tyø-kheo Nan-ñeà phaïm phaùp daâm, hoaøn toaøn khoâng coù taâm che daáu. Nay ñeán trong Taêng xin Taêng giôùi Ba-la-di. Nguyeän Taêng töø maãn trao cho toâi giôùi Ba-la-di. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa xin nhö vaäy. Trong Taêng neân sai moät vò coù khaû naêng yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Nan-ñeà naøy phaïm phaùp daâm, hoaøn toaøn khoâng coù taâm che daáu. Nay ñeán trong Taêng xin giôùi Ba- la-di. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng trao cho Tyø-kheo Nan-ñeà giôùi Ba-la-di. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Nan-ñeà naøy phaïm phaùp daâm, hoaøn toaøn khoâng coù taâm che daáu. Nay ñeán trong Taêng xin giôùi Ba- la-di, nay Taêng trao cho Tyø-kheo Nan-ñeà naøy giôùi Ba-la-di. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng trao cho Tyø-kheo Nan-ñeà giôùi Ba-la-di thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo Nan-ñeà giôùi Ba-la-di roài. Taêng ñoàng yù

neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Tyø-kheo phaïm ñöôïc trao cho giôùi Ba-la-di roài, neân laøm haïnh tuøy thuaän. Tuøy thuaän phaùp goàm coù: Khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi vaø cho ngöôøi y chæ; khoâng ñöôïc nuoâi sa-di; khoâng ñöôïc nhaän giaùo thoï Tyø- kheo-ni, duø coù sai cuõng khoâng ñöôïc ñeán giaùo thoï; khoâng ñöôïc vì Taêng noùi giôùi; khoâng ñöôïc giöõa Taêng vaán ñaùp Tyø-ni; khoâng ñöôïc nhaän Taêng sai laøm ngöôøi tri söï;286 khoâng ñöôïc nhaän Taêng sai laøm bình ñoaùn söï;287 khoâng ñöôïc nhaän Taêng sai laøm söù maïng; khoâng ñöôïc vaøo xoùm laøng sôùm ñeán saãm toái môùi veà; neân gaän guõi Tyø-kheo, khoâng ñöôïc gaän guõi ngoaïi ñaïo, baïch y; neân tuøy thuaän phaùp cuûa Tyø-kheo; khoâng noùi lôøi cuûa theá tuïc; khoâng ñöôïc phaïm trôû laïi toäi naøy; toäi khaùc cuõng khoâng ñöôïc, hoaëc töông tôï, hoaëc töø toäi naøy sinh, hoaëc naëng hôn ñoái vôùi toäi naøy; khoâng ñöôïc ngaên yeát-ma, ngaên ngöôøi laøm yeát-ma; khoâng ñöôïc ñeå cho Tyø-kheo thanh tònh traûi choã ngoài ngoài, röûa chaân, laáy ñoà ñöïng nöôùc, lau giaøy deùp, xoa boùp thaân theå, leã baùi, nghinh ñoùn, hoûi chaøo; khoâng ñöôïc ñeå cho Tyø- kheo thanh tònh caàm y baùt; khoâng ñöôïc cöû toäi Tyø-kheo thanh tònh, taùc öùc nieäm, taùc töï ngoân; khoâng ñöôïc taùn trôï thuyeát cuûa ngöôøi khaùc; khoâng

286. Treân kia goïi laø doanh söï Tyø-kheo. Xem cht. >7, Phaàn ii, ch. ii, tr. 166. 287. Treân kia goïi laø bình ñaùng nhaân. Xem cht. >4; Phaàn iv, Ch. ii, tr. 1>0.

ñöôïc ngaên thuyeát giôùi, töï töù; khoâng ñöôïc cuøng Tyø-kheo thanh tònh tranh caõi. Tyø-kheo ñöôïc trao giôùi Ba-la-di roài, khi Taêng thuyeát giôùi vaø yeátma, ñeán hay khoâng ñeán, Taêng khoâng phaïm. Caùc Tyø-kheo thöa: - Tyø-kheo ñöôïc trao giôùi Ba-la-di roài, phaïm trôû laïi, ñöôïc trao giôùi Ba-la-di nöõa hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc trao maø neân dieät taãn. 4. Phi ñaïo 1. Baáy giôø, coù Tyø-kheo cô theå meàm maïi, duøng nam caên ñeå vaøo mieäng. Vò aáy nghi khoâng bieát coù phaïm Ba-la-di hay khoâng. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm. 2. Coù Tyø-kheo teân laø Lam-baø-na, nam caên daøi, naém ñeå vaøo ñöôøng ñaïi tieän. Vò aáy nghi khoâng bieát coù phaïm Ba-la-di hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm. >. Khi aáy coù Tyø-kheo nam caên khôûi. Tyø-kheo khaùc lieàn naém, ñeå vaøo trong mieäng mình. Tyø-kheo naøy khoâng caûm thaáy khoaùi laïc, boû ñi, khoâng thoï. Nhöng sinh nghi: Nhö vaäy mình coù phaïm Ba-la-di? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Tyø-kheo kia phaïm. 4. Coù Tyø-kheo khaát thöïc buoåi saùng, khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y. Nhaø baïch y coù ñöùa nhoû nam caên khôûi. Tyø-kheo lieàn caàm, ñeå vaøo trong mieäng mình; roài nghi: Mình coù phaïm Ba-la-di? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm. 5. Cöôõng daâm 1. Coù Tyø-kheo baét eùp Tyø-kheo khaùc cuøng haønh daâm. Vò kia nghi: Ta coù phaïm Ba-la-di? Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi coù thoï laïc khoâng? Vò kia traû lôøi: Coù. Ñöùc Phaät daïy: - Caû hai ñeàu phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo cuøng vôùi sa-di haønh daâm, roài nghi, ta coù phaïm? Ñöùc Phaät: - Ngöôi sa-di coù thoï laïc khoâng? Sa-di thöa: Coù.

Ñöùc Phaät daïy:

- Caû hai ñeàu phaïm.

Coù sa-di baét eùp ñaïi Tyø-kheo cuøng haønh daâm, roài nghi, Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo:

- Tyø-kheo, ngöôi coù thoï laïc khoâng?

Tyø-kheo thöa: Coù.

Ñöùc Phaät daïy:

- Caû hai ñeàu phaïm.

Coù sa-di cuøng vôùi sa-di haønh daâm, roài nghi, Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi coù thoï laïc khoâng?

Sa-di thöa: Coù.

Ñöùc Phaät daïy:

- Caû hai ñeàu phaïm.

Coù Tyø-kheo bò cöôõng böùc cuøng Tyø-kheo haønh daâm, khoâng thoï laïc; laáy ra roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi coù thoï laïc khoâng?

Tyø-kheo kia thöa: Khoâng thoï laïc.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi khoâng phaïm. Ngöôøi naøo ñeå vaøo thì phaïm.

Coù Tyø-kheo cöôõng böùc baét eùp sa-di haønh daâm, khoâng thoï laïc; laáy ra, vò kia nghi. Ñöùc Phaät hoûi oâng sa-di:

- Ngöôi coù thoï laïc khoâng?

Sa-di thöa: Khoâng thoï laïc.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi khoâng phaïm. Ngöôøi ñeå vaøo thì phaïm.

Coù sa-di cöôõng böùc baét eùp Tyø-kheo haønh daâm, khoâng thoï laïc; laáy ra roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi coù thoï laïc khoâng?

sa-di thöa: Khoâng thoï laïc.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi khoâng phaïm. Ngöôøi naøo ñeå vaøo thì phaïm.

Coù sa-di cöôõng böùc baét sa-di haønh daâm, khoâng thoï laïc. Laáy ra roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi coù thoï laïc khoâng?

Sa-di thöa: Khoâng thoï laïc.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi khoâng phaïm. Ngöôøi naøo ñeå vaøo thì phaïm.

Coù Tyø-kheo thaân caên bò hö hoaïi, khoâng coù caûm giaùc. Vò aáy coù yù

nghó: Ta khoâng coù caûm giaùc, haønh daâm khoâng phaïm. Vò aáy haønh daâm roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo nam caên khoâng khôûi, nghó raèng mình haønh daâm khoâng phaïm. Vò aáy beøn haønh daâm, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo coù yù nghó: Ta cuøng vôùi ngöôøi nöõ ñang nguû haønh daâm. Noù khoâng bieát khoaùi laïc. Ta khoâng phaïm. Vò kia beøn haønh daâm, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo coù yù nghó: Cuøng vôùi ngöôøi nöõ say haønh daâm. Ngöôøi kia khoâng bieát khoaùi laïc. Ta khoâng phaïm. Vò kia beøn haønh daâm, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo coù yù nghó: Ta cuøng ngöôøi nöõ ñieân cuoàng haønh daâm. Ngöôøi kia khoâng bieát caûm giaùc laïc. Ta khoâng phaïm. Vò kia beøn haønh daâm, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo coù yù nghó: Ta cuøng ngöôøi nöõ ñang saân haän haønh daâm. Ngöôøi kia khoâng thoï laïc, khoâng phaïm. Vò kia haønh daâm, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo coù yù nghó: Ta cuøng ngöôøi nöõ ñang ñau nhöùc khoå haønh daâm. Ngöôøi kia khoâng thoï laïc. Ta khoâng phaïm. Vò kia haønh daâm roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo coù yù nghó: Ta cuøng ngöôøi nöõ thaân caên bò hö hoaïi haønh daâm. Ngöôøi kia khoâng bieát laïc. Ta khoâng phaïm. Vò kia haønh daâm roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo coù yù nghó: Ta cöôõng böùc baét buoäc ngöôøi nöõ haønh daâm. Ngöôøi kia khoâng thoï laïc. Ta khoâng phaïm. Vò kia beøn haønh daâm, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo coù yù nghó: Ta cöôõng böùc baét buoäc huyønh moân haønh daâm. Noù khoâng thoï laïc. Ta khoâng phaïm. Vò kia lieàn haønh daâm roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di.

Coù Tyø-kheo coù yù nghó: Ta cöôõng böùc baét buoäc nam töû haønh daâm.

Noù khoâng thoï laïc. Ta khoâng phaïm. Vò kia lieàn haønh daâm, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi phaïm Ba-la-di.

Baáy giôø, coù ngöôøi nöõ cöôõng böùc baét Tyø-kheo haønh daâm. Tyø-kheo khoâng thoï laïc; laáy ra roài nghi. Phaät hoûi Tyø-kheo:

- Ngöôi coù thoï laïc khoâng?

Vò ñoù thöa:

- Khoâng thoï laïc.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi khoâng phaïm.

Coù huyønh moân cöôõng böùc baét Tyø-kheo haønh daâm, nghi. Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo:

- Ngöôi coù thoï laïc khoâng?

Vò kia thöa:

- Khoâng thoï laïc.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi khoâng phaïm.

Coù nam töû cöôõng böùc baét Tyø-kheo cuøng haønh daâm. Tyø-kheo khoâng thoï laïc, laáy ra, roài nghi, Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo:

- Ngöôi coù thoï laïc khoâng?

Tyø-kheo traû lôøi: Khoâng thoï laïc.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi khoâng phaïm.

Baáy giôø, coù aùc Tyø-kheo, aùc sa-di, aùc A-lan-nhaõ baét eùp Tyø-kheo ñeå vaøo ñöôøng ñaïi tieän, hoaëc nôi mieäng haønh daâm. Thaân vò kia thoï laïc. Khi laáy ra, nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi coù thoï laïc khoâng? Vò kia traû lôøi:

- Coù thoï laïc.

Ñöùc Phaät daïy:

- Caû hai ñeàu Ba-la-di.

Coù aùc Tyø-kheo, aùc sa-di, aùc A-lan-nhaõ baét eùp Tyø-kheo-ni, sa-di, sa-di ni, thöùc-xoa-ma-na ñeå vaøo ñöôøng ñaïi tieåu tieän hoaëc trong mieäng haønh daâm. Vò kia thoï laïc. Khi laáy ra nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi coù thoï laïc khoâng?

Vò kia traû lôøi:

- Coù thoï laïc.

Ñöùc Phaät daïy:

150 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

- Caû hai ñeàu phaïm. Coù aùc Tyø-kheo, aùc sa-di, aùc A-lan-nhaõ baét eùp Tyø-kheo ñeå vaøo ñöôøng ñaïi tieän, trong mieäng haønh daâm. Vò kia khoâng thoï laïc, nghi. Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo: - Ngöôi Tyø-kheo coù thoï laïc khoâng? Vò kia thöa: - Khoâng thoï laïc. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi khoâng phaïm. Ngöôøi kia phaïm. Coù aùc Tyø-kheo, aùc sa-di, aùc A-lan-nhaõ baét eùp Tyø-kheo-ni, thöùcxoa-ma-na, sa-di, sa-di ni ñeå vaøo ñöôøng ñaïi tieåu tieän, trong mieäng haønh daâm. Vò kia khoâng thoï laïc. Khi laáy ra, nghi. Ñöùc Phaät hoûi sa-di ni: - Coù thoï laïc khoâng? Vò kia thöa: - Khoâng thoï laïc. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi khoâng phaïm. Ngöôøi kia phaïm. Coù aùc Tyø-kheo, aùc sa-di, aùc A-lan-nhaõ baét eùp Tyø-kheo ñang nguû ñeå vaøo ñöôøng ñaïi tieåu tieän, trong mieäng haønh daâm. Vò ñang nguû kia khoâng bieát, khi thöùc daäy cuõng khoâng bieát. Vò kia nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôøi coù bieát hay khoâng? Vò kia thöa: - Khoâng bieát. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi khoâng phaïm. Ngöôøi kia phaïm. Coù aùc Tyø-kheo, aùc sa-di, aùc A-lan-nhaõ baét eùp Tyø-kheo-ni, thöùcxoa-ma-na, sa-di, sa-di-ni ñang nguû ñeå vaøo ñeå vaøo ñöôøng ñaïi tieåu tieän, trong mieäng haønh daâm. Vò ñang nguû kia khoâng bieát, khi thöùc daäy cuõng khoâng bieát. Vò kia nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi coù bieát khoâng? Vò kia traû lôøi: - Khoâng bieát. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi sa-di-ni288 khoâng phaïm. Ngöôøi kia phaïm. Coù aùc Tyø-kheo, aùc sa-di, aùc A-lan-nhaõ ñoái vôùi Tyø-kheo ñang nguû ñeå vaøo nôi ñaïi tieän, trong mieäng haønh daâm. Vò nguû kia tænh giaác, nhöng

288. Ñeå baûn: Ngöôi sa-di-ni... Caùc baûn Toáng-Nguyeân-Minh löôïc boû. Ñaây keå luoân caû Tyø-kheo vv.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 151

khoâng thoï laïc. Khi laáy ra, vò kia nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi coù thoï laïc khoâng? Vò kia thöa: - Khoâng thoï laïc. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi sa-di-ni khoâng phaïm. Ngöôøi ñeå vaøo phaïm. Coù aùc Tyø-kheo, aùc sa-di, aùc A-lan-nhaõ vôùi Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoama-na, Sa-di, Sa-di ni ñang nguû ñeå vaøo ñöôøng ñaïi tieåu tieän, trong mieäng haønh daâm. Vò ñang nguû kia khoâng bieát. Khi tænh giaác, khoâng thoï laïc, nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi coù thoï laïc khoâng? Vò kia traû lôøi: Khoâng thoï laïc. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi khoâng phaïm. Ngöôøi ñeå vaøo kia phaïm. Coù aùc Tyø-kheo, aùc sa-di, aùc A-lan-nhaõ vôùi Tyø-kheo ñang nguû ñeå vaøo ñöôøng ñaïi tieän, trong mieäng haønh daâm. Vò nguû kia khoâng bieát, khi tænh giaác thì bieát, thoï laïc. Khi laáy ra, nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi coù thoï laïc khoâng? Vò kia noùi: Coù thoï. Ñöùc Phaät daïy: - Caû hai ñeàu phaïm. Coù aùc Tyø-kheo, aùc sa-di, aùc A-lan-nhaõ, vôùi Tyø-kheo-ni, thöùc-xoama-na, sa-di, sa-di ni ñang nguû, ñeå vaøo trong ñöôøng ñaïi tieåu tieän, trong mieäng haønh daâm. Vò nguû kia khoâng bieát, tænh giaác môùi bieát, thoï laïc. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi coù thoï laïc hay khoâng? Vò kia thöa: Coù thoï laïc. Ñöùc Phaät daïy: - Caû hai ñeàu phaïm. 2. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Lieân Hoa Saéc, ban ngaøy khoâng ñoùng cöûa maø nguû. Giaëc vaøo nhaø haønh daâm, roài ñi. Tyø-kheo-ni khoâng bieát. Thöùc daäy roài, thaáy ñoà baát tònh baån ngöôøi, beøn nghó: Thaân ta coù ñoà baát tònh dô daùy theá naøy, coù ngöôøi phaïm daâm ta sao? Nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Khoâng phaïm. Nhöng Tyø-kheo-ni ban ngaøy khoâng ñöôïc khoâng ñoùng cöûa maø nguû. Tyø-kheo-ni Nan-ñaø, ban ngaøy ngoài döôùi goác caây hoa, choã nhieàu ngöôøi vui ñuøa, boïn cöôùp baét eùp phaïm daâm. Tyø-kheo-ni nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

152 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

- Naøy Nan-ñaø, ngöôi coù thoï laïc hay khoâng? Tyø-kheo-ni thöa: - Baïch Ñaïi ñöùc, caûm thoï nhö bò saét noùng aùp vaøo ngöôøi con. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc ôû choã nhö vaäy. >. Coù Tyø-kheo trì khaát thöïc. Buoåi saùng, khoaùc y, böng baùt, ñeán nhaø baïch y, beân döôùi cöûa cuûa nhaø kia coù coät moät con choù. Thaáy Tyø-kheo noù suûa, Tyø-kheo duû loøng thöông ñoái vôùi noù neân môû thaû noù ra. Tyø-kheo laïi ñeán choã khaùc. Vôï cuõ thaáy, goïi vaøo laøm baát tònh haïnh. Vò kia töï nghó: Ta môû thaû con choù cuûa ngöôøi khaùc, ñaõ phaïm Ba-la-di roài. Beøn cuøng vôï cuõ laøm baát tònh haïnh. Caùc Tyø-kheo nghó: Tyø-kheo naøy, vieäc laøm tröôùc phaïm, hay vieäc laøm sau phaïm? Ñöùc Phaät daïy: - Vieäc tröôùc khoâng phaïm, vieäc sau phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc thaû choù cuûa ngöôøi ta. Coù Tyø-kheo, buoåi saùng, khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y, thaáy con heo con bò chìm xuoáng nöôùc. Thaáy Tyø-kheo noù keâu. Tyø-kheo thöong xoùt, vôùt noù leân vaø thaû noù ñi. Tyø-kheo ñeán choã khaùc thaáy ngöôøi nöõ tö thoâng tröôùc kia, ruû laøm baát tònh haïnh. Tyø-kheo vôùi yù nghó: Ta thaû con heo cuûa ngöôøi ñi, ñaõ phaïm Ba-la-di roài. Beøn laøm baát tònh haïnh. Tyø-kheo khaùc

nghó: Tyø-kheo naøy, vieäc laøm tröôùc phaïm hay vieäc laøm sau phaïm? Ñöùc Phaät daïy: - Vieäc laøm tröôùc khoâng phaïm. Vieäc laøm sau phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laøm vieäc nhö vaäy. Coù moät ngöôøi ñaøn baø ñeán choã baùn thòt boø, mua thòt mang ñi. Coù con quaï ñôùp laáy mieáng thòt bay ñi. Nhöng sô yù, rôi xuoáng trong bình baùt cuûa Tyø-kheo khaát thöïc. Ngöôøi ñaøn baø kia thaáy vaäy keâu: - Ñaïi ñöùc, mieáng thòt ñoù cuûa toâi, ñöøng mang ñi! Tyø-kheo traû lôøi: - Noù rôi vaøo baùt cuûa toâi, chaúng phaûi thòt cuûa baø. Tyø-kheo noùi nhö vaäy roài cöù mang ñi. Treân ñöôøng ñi, sau ñoù, coù daâm nöõ ruû Tyø-kheo cuøng haønh baát tònh haïnh. Vò kia coù yù nghó: Vöøa roài ta laáy thòt cuûa ngöôøi, ñaõ phaïm Ba-la-di roài. Beøn cuøng ngöôøi nöõ laøm baát tònh haïnh. Caùc Tyø-kheo nghó: Tyø-kheo kia, vieäc laøm tröôùc phaïm, hay vieäc laøm sau phaïm? Ñöùc Phaät daïy: - Vieäc laøm tröôùc khoâng phaïm. Vieäc laøm sau phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laáy thòt nhö vaäy. Coù Tyø-kheo haønh daâm vaøo mieäng con choù roài nghi. Ñöùc Phaät

noùi: - Phaïm Ba-la-di. 4. Coù Tyø-kheo veùn y tieåu tieän, coù con choù ñeán lieám nöôùc tieåu, roài laïi ngaäm nam caên cuûa Tyø-kheo. Vò kia khoâng thoï laïc; laáy ra, nghi. Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo: - Ngöôi coù thoï laïc khoâng? Tyø-kheo thöa: - Khoâng thoï laïc. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Coù Tyø-kheo veùn y ñeå tieåu tieän, con choù lieám nöôùc tieåu roài laïi ngaäm nam caên cuûa Tyø-kheo, Tyø-kheo thoï laïc; laáy ra, nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi coù thoï laïc hay chaêng? Tyø-kheo thöa: Coù thoï laïc. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo veùn y loäi qua soâng Y-la-baø-ñeà. Caù ngaäm nam caên Tyøkheo. Tyø-kheo khoâng thoï laïc; laáy ra, nghi. Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo: - Ngöôi coù thoï laïc khoâng? Vò kia thöa: Khoâng thoï laïc. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Coù Tyø-kheo veùn y loäi qua soâng Y-la-baø-ñeà. Caù ngaäm nam caên. Tyø-kheo thoï laïc; laáy ra, nghi. Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo: - Ngöôi coù thoï laïc hay khoâng? Vò kia thöa: Thoï laïc. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. 5. Coù Tyø-kheo haønh daâm giöõa ñöôøng ñaïi tieän vaø tieåu tieän roài nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. Nôi khuyûu chaân, naùch, loã tai, nôi muït gheû lôõ, giöõa giöôøng daây, giöôøng caây, nôi naïm lôùn naïm nhoû, nôi goái, nôi loã buøn, nôi mieäng bình, hoaëc töôûng ñaïo, hoaëc nghi, taát caû ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù Tyø-kheo khaát thöïc, saùng sôùm, khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y. Coù beù gaùi naèm ngöõa nguû beân trong cöûa. Tyø-kheo nghó: Neáu ta duøng nam caên ñeå vaøo thì phaïm toäi Ba-la-di. Tyø-kheo laáy ngoùn chaân caùi ñeå

vaøo nöõ caên, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm taêng-taøn. Coù Tyø-kheo ñang ngaùp. Tyø-kheo khaùc duøng nam caên ñeå vaøo trong mieäng, khoâng thoï laïc; laáy ra, nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi coù thoï laïc khoâng? Vò aáy traû lôøi: - Khoâng thoï laïc. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi khoâng phaïm. Ngöôøi naøo ñeå vaøo thì phaïm. Töø nay veà sau khi ngaùp, neân duøng tay che mieäng laïi. Coù Tyø-kheo ôû trong nhaø taém, xoa mình cho vì Tyø-kheo khaùc. Tyø- kheo kia thaân hình meàm maïi. Tyø-kheo naøy taâm daâm khôûi leân, beøn laøm baát tònh haïnh. Vò kia khoâng thoï laïc. Laáy ra,

nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi coù thoï laïc khoâng? Vò kia thöa: Khoâng thoï laïc. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi khoâng phaïm. Ngöôøi kia ñeå vaøo laø phaïm. 6. Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo, ban ngaøy khoâng ñoùng cöûa maø nguû, nam caên khôûi. Luùc ñoù coù moät soá ñoâng ngöôøi nöõ ñeán tham quan nôi Taêng phoøng, choã Tyø-kheo kia nguû. Thaáy Tyø-kheo naèm ngöûa nguû, nam caên khôûi, hoå theïn ñi ra gaáp. Trong soá ñoù coù moät taëc nöõ cuøng ñi. Taëc nöõ vaøo trong nhaø, haønh daâm beân treân thaân cuûa Tyø-kheo. Haønh daâm xong, laáy traøng hoa quaøng leân ñaàu nam caên, roài ñi. Tyø-kheo kia nguû khoâng bieát. Khi thöùc daäy, thaáy ñoà baát tònh baån thaân; nam caên laïi coù quaøng traøng hoa; beøn nghó: Coù vaät baát tònh baån thaân, nam caên laïi coù quaøng trang hoa. Coù ngöôøi nöõ haønh daâm ta ö ? Sinh nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi coù bieát hay khoâng? Vò kia thöa: - Khoâng bieát. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc ban ngaøy khoâng ñoùng cöûa maø nguû. 7. Baáy giôø taïi nöôùc Xaù-veä coù Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo-ni, laø meï con, an cö muøa haï. Meï con thöôøng gaëp nhau. Vì vieäc thöôøng thaáy nhau neân ñeàu sinh duïc taâm. Ngöôøi meï noùi vôùi con: - OÂng töø nôi ñaây maø ra, nay trôû laïi vaøo nôi ñaây, coù theå ñöôïc, khoâng phaïm.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 155

Ngöôøi con lieàn laøm theo lôøi cuûa meï, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 8. Coù Tyø-kheo haønh daâm treân xaùc cheát cuûa ngöôøi nöõ roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Neáu xaùc cheát kia ña phaàn khoâng hö hoaïi thì phaïm Ba-la-di. Neáu hö hoaïi phaân nöûa thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Ña phaàn hö hoaïi, hoaëc taát caû ñeàu bò hö hoaïi, cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu laø boä xöông, cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù. 9. Baáy giôø Öu-baø-di Toâ-tyø noùi vôùi Tyø-kheo: Nam caên, nöõ caên ñeàu coù vaät ngaên che, haønh daâm coù theå ñöôïc, khoâng phaïm. Tyø-kheo lieàn nhö lôøi noùi ñoù haønh daâm, roài nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Phaïm Ba-la-di. Öu-baø-di Toâ-tyø noùi vôùi Tyø-kheo, - Thaày cuøng toâi haønh daâm, nhöng ñeå tinh xuaát ra ngoaøi, coù theå ñöôïc, khoâng phaïm. Tyø-kheo lieàn nhö lôøi noùi ñoù, haønh daâm; roài nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Coù daâm nöõ noùi vôùi Tyø-kheo, - Thaày duøng laù caây bao nam caên, haønh daâm coù theå ñöôïc, khoâng phaïm. Tyø-kheo nhö lôøi noùi kia haønh daâm; roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo ñi nôi baõi thaây ma, thaáy thaân ngöôøi nöõ cheát, y phuïc coøn trang nghieâm, haønh daâm roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. Tyø-kheo giöõ phoøng, coù beù gaùi ñeán baùo giôø aên. Tyø-kheo lieàn baét eùp haønh daâm. Nöõ caên cuûa ñöùa nhoû bò vôõ, cuøng ñöôøng ñaïi tieän thoâng qua, ñöùa nhoû maïng chung. Vò kia nghi. Ñöùc Phaät hoûi: Ngöôi vôùi taâm nieäm theá naøo? Coù vò thöa: - Con khoâng coù taâm gieát noù. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm saùt maø phaïm daâm, Ba-la-di. 10. Coù Tyø-kheo haønh daâm nôi töôïng goã cuûa ngöôøi nöõ roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. Haønh daâm vôùi hình töôïng nöõ nôi vaùch. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù Tyø-kheo cuøng thieân nöõ haønh daâm roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di.

Haønh daâm cuøng A-tu-la nöõ, Long nöõ, Daï-xoa nöõ, Ngaï quyû nöõ hoaëc suùc sinh caùi coù theå bieán hoùa, taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo, buoåi saùng khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y khaát thöïc. Gaëp luùc trôøi möa lôùn, coù ngöôøi nöõ cuùi ngöôøi xuoáng ñeå khôi thoâng nöôùc ngaäp neân loä hình. Vò kia nghó: Ta khoâng xuùc chaïm nôi thaân ngöôøi nöõ, maø chæ duøng nam caên ñeå vaøo, coù leõ khoâng phaïm. Nghó roài haønh daâm, vaø nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 11. Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Coù Tyø-kheo ñeán nôi A-lan-nhaõ, nguû ngaøy. Baáy giôø, coù ngöôøi nöõ haùi cuûi haønh daâm beân treân thaân cuûa Tyø- kheo, roài boû ñi. Caùch Tyø-kheo khoâng xa, ñöùng laïi. Tyø-kheo thöùc daäy, thaáy thaân mình baát tònh dô baån, nghó: Chaéc ngöôøi nöõ naøy haønh daâm beân treân thaân cuûa ta. Sinh nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi coù bieát khoâng? Vò kia thöa: - Khoâng bieát. Ñöùc Phaät daïy khoâng phaïm. Nhöng Tyø-kheo khoâng ñöôïc ban ngaøy maø nguû choã khuaát nhö vaäy. Theá Toân ôû taïi nöôùc Baø-kyø-ñeà. Baáy giôø coù Tyø-kheo truï nôi A-lan- nhaõ, nguû ngaøy. Coù ngöôøi nöõ gaùnh coû, haønh daâm beân treân thaân cuûa Tyø- kheo. Tyø-kheo baát ngôø bieát, nhöng khoâng thoï laïc; lieàn ñuoåi ñaùnh ngöôøi nöõ. Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi coù thoï laïc hay khoâng? Vò kia thöa: - Khoâng thoï laïc. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi khoâng phaïm. Nhöng ñaùnh ngöôøi nöõ. Phaïm Ñoät-kieát-la. 12. Theá Toân ôû taïi nöôùc Chieâm-baø. Coù Tyø-kheo ñeán choã A-lan- nhaõ, ban ngaøy tö duy, buoäc nieäm tröôùc maët. Tyø-kheo naøy laø baäc A-la- haùn. Bò gioù gaét, nam caên khôûi. Baáy giôø, coù taëc nöõ cöôõng böùc Tyø-kheo haønh daâm. Caùc Tyø-kheo noùi nhö vaày: A la haùn coøn coù duïc, neân nam caên khôûi chaêng? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù naêm nhaân duyeân khieán cho nam caên khôûi: ñaïi tieän thuùc baùch, tieåu tieän thuùc baùch, gioù gaét, truøng uûy-chaâu-laêng-giaø289 caén, coù duïc taâm. Ñoù laø naêm nhaân duyeân khieán cho nam caên khôûi. Khoâng coù tröôøng hôïp A-la-haùn nam caên khôûi do coù duïc taâm. 1>. Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông-xaù.

289. UÛy-chaâu-laêng-giaø truøng . Pali. Vin.iii. 58: ucc āliga, - saâu gaëm.

Baáy giôø nam caên cuûa Vöông töû Voâ UÙy bò beänh, khieán ngöôøi nöõ ngaäm, sau ñoù ñöôïc laønh. Ñöôïc laønh roài, Vöông töû laïi haønh daâm nôi mieäng ngöôøi nöõ naøy. Ngöôøi nöõ naøy öu saàu khoâng vui neân nghó: Neáu khi naøo vua Bình-sa ñeán, ta seõ truøm ñaàu, ñeå loä hình, ñöùng tröôùc maët ngöôøi. Neáu vua hoûi: “Ngöôi ñieân hay sao? Taïi sao laøm nhö vaäy?” Khi aáy ta seõ traû lôøi: “Toâi khoâng ñieân. Nhöng vì Vöông töû caàn neân toâi phaûi truøm ñaàu laïi ñeå giöõ. Taïi sao vaäy? Vöông töû thöôøng haønh daâm nôi mieäng toâi, neân toâi phaûi truøm ñaàu laïi ñeå giöõ mieäng.” Sau ñoù vua Bình-sa ñeán choã Voâ uùy. Ngöôøi nöõ kia laøm nhö ñaõ nghó tröôùc maët vua. Vua hoûi: - Ngöôi ñieân phaûi khoâng? Taïi sao laøm nhö vaäy? Ngöôøi nöõ traû lôøi: - Toâi khoâng ñieân. Nhöng vì Vöông töû caàn neân toâi phaûi truøm ñaàu laïi ñeå giöõ. Vua lieàn keâu Voâ UÙy ñeán hoûi: - Taïi sao con

laïi haønh daâm nôi mieäng cuûa thò nöõ? Voâ UÙy nghe nhö vaäy raát hoå theïn. Sau ñoù Vöông töû Voâ UÙy noùi ngöôøi nöõ naøy coù toäi, cho maëc aùo ñen, ñeå ñöùng beân ngoaøi cöûa thaønh, vôùi lôøi rao: Neáu ai coù maéc beänh nhö vaäy thì haønh daâm nôi mieäng ngöôøi nöõ naøy seõ ñöôïc laønh beänh. Caùc Tyø-kheo nghó: Neáu caàn trò beänh thì neân ñem nam caên ñeå vaøo trong mieäng ngöôøi nöõ baûo hoï ngaäm laïi thì khoâng phaïm phaûi khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 14. Baáy giôø coù moät thò traán teân laø Baø-laâu-vieät-xa,290 vua töï laø Haûi. Coù moät daâm nöõ bò toäi, vua truyeàn leänh: Loùc thòt hai beân nöõ caên cuûa ngöôøi aáy ñeå trò phaït. Leänh aáy ñöôïc thi haønh. Caùc Tyø-kheo noùi: Neáu ñoái vôùi ngöôøi coøn soáng maø haønh daâm giöõa hai ñoát xöông, coù bò phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. II. BAÁT DÖÕ THUÛ 1. Öu-ba-ly thænh vaán Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay thöa: - Kính baïch Ñöùc Theá Toân, Ñaïi ñöùc Ñaø-ni-giaø, con oâng thôï goám, laáy caây goã cuûa vua. Khoâng cho maø laáy nhö vaäy coù phaïm khoâng? Ñöùc Phaät daïy:

290. Baø-laâu-vieät-xa . Pali: Bharukaccha (?), Vin.iii. >9.

- Môùi ban ñaàu chöa cheá giôùi, khoâng phaïm. Öu-ba-ly laïi baïch Phaät: - Baïch Ñaïi ñöùc, neáu choã ñoàng troáng, laáy vaät coù ngöôøi thuû hoä, giaù trò naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn. Coù phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. - Vaät cuûa ngöôøi khaùc töôûng laø vaät cuûa ngöôøi khaùc, giaù trò naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn, khoâng ñöôïc cho maø laáy, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. - Vaät cuûa ngöôøi khaùc hay nghi, giaù trò naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn, khoâng cho maø laáy. Coù phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. - Chaúng phaûi vaät cuûa ngöôøi khaùc, töôûng laø vaät cuûa ngöôøi khaùc, giaù trò naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn, laáy, phaïm Thaâu-lan-giaù. Chaúng phaûi vaät cuûa ngöôøi khaùc, nghi, giaù trò naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn, khoâng cho maø laáy, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. - Vaät cuûa ngöôøi töôûng laø vaät cuûa ngöôøi, giaù trò döôùi naêm tieàn, khoâng cho maø laáy, phaïm hay chaêng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. - Vaät cuûa ngöôøi, nghi, döôùi naêm tieàn, khoâng cho maø laáy phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ñoät-kieát-la. Chaúng phaûi vaät cuûa ngöôøi, töôûng laø vaät cuûa ngöôøi, döôùi naêm tieàn, khoâng cho maø laáy, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ñoät-kieát-la. - Chaúng phaûi vaät cuûa ngöôøi, nghi, döôùi naêm tieàn, khoâng cho maø laáy, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ñoät-kieát-la. - Neáu khôûi yù töôûng laø ngöôøi nöõ maø laáy vaät cuûa ngöôøi nam, naêm tieàn hay hôn naêm tieàn, khoâng cho maø laáy, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Ba-la-di. - Neáu yù töôûng laø ngöôøi nam maø laáy vaät cuûa ngöôøi nöõ, naêm tieàn hoaëc treân naêm tieàn, khoâng cho maø laáy, phaïm hay khoâng? Ñöùc

Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. - Neáu khôûi yù töôûng laø ngöôøi nöõ naøy maø laáy vaät cuûa ngöôøi nöõ khaùc, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. - Neáu khôûi yù töôûng laø ngöôøi nam naøy maø laáy vaät cuûa ngöôøi nam khaùc, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 2. Vaät gia duïng 1. Theá Toân ôû taïi Ba-la-naïi. Gaëp luùc maát muøa nhaân daân ñoùi khaùt, khaát thöïc khoù ñöôïc. Baáy giôø, coù Tyø-kheo khaát thöïc, buoåi saùng khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y. Nôi ñoù coù ngöôøi nöõ duøng ñoà ñöïng ñaày thöùc aên ñeå döôùi ñaát roài vaøo nhaø trong. Tyø-kheo kia nhìn quanh thaáy khoâng coù ai, beøn nghó: Ta laáy thöùc aên naøy. Coù ích cho ta. Nghó nhö vaäy roài laáy ñi. Vò kia nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Vôùi taâm nieäm nhö theå naøo khi laáy? Vò kia thöa: - Laáy vôùi taâm aên troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu trò giaù ñuû naêm tieàn, laáy khoûi choã cuõ, phaïm Ba-la-di. Löông khoâ, côm, caù, thòt, khö-xaø-ni, taát caû caùc thöù nhö treân maø trò giaù naêm tieàn, laáy khoûi choã cuõ, phaïm Ba-la-di. 2. Coù Tyø-kheo khaát thöïc, buoåi saùng khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y, thaáy coù caùi boàn baèng ñoàng. Nhìn chung quanh khoâng thaáy ai, töï nghó: Caùi naøy ñoái vôùi ta coù ích. Nghó nhö vaäy roài laáy ñi, nhöng nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Vôùi taâm nieäm theá naøo khi ngöôi laáy? Vò ñoù thöa: - Vôùi taâm troäm caép. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu trò giaù naêm tieàn, laáy khoûi choã cuõ, phaïm Ba-la-di. >. Coù Tyø-kheo khaát thöïc, saùng sôùm khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø cö

só thaáy coù chieác gheá ñôn.291 Tyø-kheo nhìn chung quanh khoâng thaáy ai, lieàn nghó: Chieác gheá naøy coù ích cho ta. Nghó nhö vaäy roài laáy ñi, nhöng nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Khi thaày laáy vôùi taâm nieäm nhö theá naøo? Vò ñoù thöa: - Vôùi taâm troäm caép. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu trò giaù ñuû naêm tieàn, laáy khoûi choã cuõ, phaïm Ba-la-di. 3. Y phuïc 1. Coù Tyø-kheo ñeán choã giaët y, laáy y cuûa ngöôøi khaùc ñi, nhöng nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laáy vôùi yù nghó nhö theá naøo? Vò ñoù noùi: Laáy vôùi taâm troäm caép. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu trò giaù ñuû naêm tieàn, laáy khoûi choã cuõ, phaïm Ba-la-di. 2. Coù Tyø-kheo ñi caùch choã giaët y khoâng xa, thaáy coù chieác y quyù giaù phôi, ñeå yù, vôùi yù nghó seõ trôû laïi laáy, sinh nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Khi ngöôi muoán laáy vôùi taâm nieäm nhö theá naøo? Vò ñoù thöa: - Vôùi taâm aên troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Phöông tieän tìm caàu naêm tieàn, chöa laáy khoûi choã cuõ, phaïm Thaâulan-giaù. >. Coù Tyø-kheo khaát thöïc, saùng sôùm ñaép y mang baùt ñeán nhaø baïch y, thaáy beân döôùi cöûa coù phôi moät chieác y quyù giaù, laáy chaân laät qua ñeå xem, roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Vôùi yù nghó nhö theá naøo trong khi laøm nhö vaäy? Vò ñoù thöa: - Vôùi taâm nieäm keû troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Phöông tieän tìm caàu naêm tieàn, chöa dôøi khoûi choã cuõ, phaïm Thaâulan-giaù. 4. Coù Tyø-kheo khaát thöïc, saùng sôùm khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y, thaáy coù caùi giöôøng ñôn. Nhìn chung quanh khoâng thaáy ai, töï nghó: Caùi naøy ñoái vôùi ta coù ích. Beøn laáy ñi; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Vôùi yù nghó nhö theá naøo khi ngöôi laáy? Vò ñoù thöa:

291. Ñoäc toïa saùp ñaéng .

- Vôùi taâm aên troäm.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ba-la-di.

5. Coù Tyø-kheo khaát thöïc, saùng sôùm khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø theá gian, thaáy coù caùi giöôøng ngoài moät ngöôøi vaø y. Nhìn chung quanh khoâng thaáy ai, töï nghó: Ñoái vôùi ta caùi naøy coù ích. Beøn laáy ñi; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Khi ngöôi laáy vôùi yù nghó theá naøo?

Vò ñoù thöa:

- Vôùi taâm cuûa keû troäm.

Ñöùc Phaät daïy:

- Trò giaù naêm tieàn, laáy khoûi choã cuõ, phaïm Ba-la-di.

6. Coù Tyø-kheo khaát thöïc, saùng sôùm khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y, thaáy chieác gheá ngoài moät ngöôøi, taïm laáy ñeå duøng, nhöng nghi.

Ñöùc Phaät hoûi:

- Vôùi yù nghó theá naøo khi ngöôi laáy?

Vò ñoù thöa:

- Vôùi yù nghó laáy taïm chöù khoâng coù taâm troäm caép.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc khoâng hoûi chuû maø laáy nhö vaäy.

7. Coù Tyø-kheo laáy y trong thaùp mieáu cuûa ngöôøi khaùc roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Vôùi Taâm nieäm theá naøo khi ngöôi laáy noù?

Vò ñoù thöa:

- Nghó laø y phaán taûo neân con laáy.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laáy y trang söùc trong thaùp mieáu cuûa ngöôøi.

4. Troán thueá

1. Coù Tyø-kheo cuøng ñi vôùi ngöôøi baùn tô luïa. Vò ñoù noùi vôùi Tyø-kheo:

- Thöa Tröôûng laõo, caùc ngaøi ñi qua choã quan thueá, khoûi phaûi ñoùng thueá. Toâi muoán gôûi tô luïa naøy cho caùc ngaøi mang qua khoûi choã quan thueá.

Tyø-kheo lieàn vì hoï mang qua, nhöng nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Vôùi yù nghó theá naøo khi thaày laøm vieäc aáy?

Vò ñoù thöa:

- Vôùi taâm troäm caép. Ñöùc Phaät daïy: - Trò giaù thueá ñuû naêm tieàn thì phaïm Ba-la-di. 5. Troäm toå chöùc 1. Coù soá ñoâng Tyø-kheo phöông tieän sai moät ngöôøi laáy vaät cuûa ngöôøi khaùc ñaùng giaù naêm tieàn hay hôn naêm tieàn, roài nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. 2. Coù soá ñoâng Tyø-kheo phöông tieän sai moät ngöôøi laáy vaät cuûa ngöôøi. Trong soá ñoù coù ngöôøi nghi maø khoâng ngaên. Vaät aáy ñaùng naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn ñöôïc laáy. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. >. Coù soá ñoâng Tyø-kheo phöông tieän sai moät ngöôøi laáy vaät cuûa ngöôøi. Trong soá ñoù coù ngöôøi nghi lieàn ngaên. Nhöng ngöôøi kia vaãn coá ñi laáy ñöôïc naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi ngaên phaïm Thaâu-lan-giaù. Ngöôøi khoâng ngaên phaïm Ba- la-di. 4. Coù soá ñoâng Tyø-kheo phöông tieän sai moät ngöôøi laáy troäm vaät cuûa ngöôøi khaùc. Ngöôøi kia ñeán tìm caàu naêm tieàn hay hôn naêm tieàn, nhöng laáy ñöôïc döôùi naêm tieàn. Vò kia nghó, - Chuùng ta ñöôïc döôùi naêm tieàn, khoâng phaïm Ba-la-di. Ñöùc Phaät daïy: - Caên cöù theo choã vaät voán ñònh laáy, ñuû naêm tieàn thì phaïm Ba-la- di. 5. Coù soá ñoâng Tyø-kheo phöông tieän khieán moät ngöôøi laáy naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn, trôû veà cuøng nhau chia, moãi phaàn ñeàu döôùi naêm tieàn. Vò kia nghó: Chuùng ta ñöôïc döôùi naêm tieàn khoâng phaïm Ba-la-di. Ñöùc Phaät daïy: - Chung laïi thaønh moät phaàn, ñeàu phaïm Ba-la-di. 6. Coù soá ñoâng Tyø-kheo phöông tieän khieán moät ngöôøi laáy vaät cuûa keû khaùc, ñi laáy vaät döôùi naêm tieàn. Nhöng ñem veà vaät giaù trò naêm tieàn. Vò kia nghó: Chuùng ta laáy ñöôïc naêm tieàn, phaïm Ba-la-di. Ñöùc Phaät daïy: - Caên cöù theo choã vaät voán ñònh laáy, phaïm Thaâu-lan-giaù. 6. Sôû höõu tuï laïc 1. Baáy giôø, coù Tyø-kheo laáy vaät cuûa tuï laïc kia, roài mang vaøo thaønh. Vò aáy nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khi ngöôi laáy, vôùi taâm yù theá naøo?

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 16>

Vò kia thöa: - Vôùi taâm aên troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Laáy naêm tieàn rôøi khoûi choã, phaïm Ba-la-di. 7. Troäm kinh Coù Tyø-kheo laáy troäm kinh cuûa ngöôøi khaùc vôùi yù nghó: Lôøi cuûa Ñöùc Phaät thì voâ giaù. Chæ neân caên cöù giaáy möïc ñeå ñònh giaù trò. Vò kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khi thaày laáy vôùi taâm nieäm theá naøo? Vò kia thöa: - Vôùi taâm nieäm keû troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Laáy naêm tieàn, rôøi khoûi choã, phaïm Ba-la-di. 8. Ñoàng loõa Baáy giôø, coù ngöôøi duõng kieän cuûa Vöông thaát, do söï tin öa neân theo Phaät xuaát gia. Coù Tyø-kheo phaù giôùi khaùc ñeán duï doã doái gaït: Tröôûng laõo, nôi thoân kia, trong ñoù coù nhieàu cuûa caûi, cuõng coù ngöôøi khoûe nhöng khoâng khoûe hôn ngaøi. Baây giôø chuùng ta cuøng ñi laáy. Vò kia ñoàng yù. Tyø- kheo kia noùi xong roài ñi. Ñi moät ñoaïn ñöôøng khoâng xa, Tyø-kheo naøy khôûi yù nghó: Vôùi loøng tin, ta xuaát gia, khoâng ñöôïc laøm vieäc aùc theá naøy. Moät thôøi gian sau, Tyø-kheo phaù giôùi kia laïi ñeán noùi: Baây giôø chuùng ta haõy cuøng ñi laáy taøi vaät ñoù. Vò kia noùi: Toâi khoâng ñi. Taïi sao vaäy? Vò kia traû lôøi: Sau khi thaày ñi, toâi suy nghó: “Ta vì tín taâm xuaát gia khoâng ñöôïc laøm vieäc aùc nhö vaäy.” Vì vaäy toâi khoâng ñi. Sau ñoù moät thôøi gian, Tyø-kheo phaù giôùi kia ñeán thoân ñoù laáy troäm cuûa caûi cuûa ngöôøi, chia cho nhau roài, coøn moät phaàn ñem ñeán cho Tyø- kheo naøy. Tyø-kheo naøy noùi: Toâi khoâng

nhaän phaàn naøy. Tröôùc ñaây toâi ñaõ noùi, “Ta vì tín taâm xuaát gia khoâng ñöôïc laøm vieäc aùc nhö vaäy.” Nhöng vò aáy laïi nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - YÙ nghó cuûa ngöôi nhö theá naøo? Vò kia lieàn ñem nhaân duyeân trình baøy roõ raøng vôùi Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng tröôùc coù höùa khaû neân maéc Ñoät-kieát-la. 9. Troäm nhaàm 1. Coù Tyø-kheo muoán aên troäm y cuûa ngöôøi khaùc maø nhaàm laáy y cuûa mình, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Thaâu-lan-giaù. 2. Coù Tyø-kheo laáy troäm y cuûa ngöôøi luoân caû y cuûa mình, roài nghi.

Ñöùc Phaät daïy: - Y cuûa mình phaïm Thaâu-lan-giaù. Y cuûa ngöôøi phaïm Ba-la-di. >. Coù Tyø-kheo troäm ñoà vaät voán laø ñoà aên troäm cuûa ngöôøi khaùc; roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 4. Coù soá ñoâng baïch y, taïi baõi tha ma, côûi y ñeå moät choã ñeå choân ngöôøi cheát. Coù Tyø-kheo trì y phaán taûo töôûng laø y phaán taûo neân mang ñi. Caùc baïch y thaáy, noùi: Ñaïi ñöùc, chôù laáy y cuûa chuùng toâi ñi. Vò kia traû lôøi: Toâi töôûng laø y phaán taûo. Noùi nhö vaäy roài ñeå y xuoáng maø ñi. Nhöng nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laáy vôùi yù nghó nhö theá naøo? Vò kia thöa: - Con töôûng laø y phaán taûo chöù khoâng coù taâm aên troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng neáu coù ñoáng y nhö vaäy, khoâng ñöôïc goïi laø y phaán taûo ñeå laáy. 5. Coù Tyø-kheo ñi caùch baõi tha ma khoâng xa, thaáy coù nhieàu y phaán taûo, lieàn taäp trung laïi roài ñi, nghó raèng ñeå trôû veà laïi seõ laáy. Sau ñoù coù Tyø-kheo trì y phaán taûo thaáy, töôûng laø y phaán taûo lieàn mang ñi. Tyø-kheo kia khi trôû laïi khoâng thaáy y, veà ñeán chuøa laïi thaáy coù Tyø-kheo ñang giaët y, lieàn noùi: - Thaày laáy y cuûa toâi, phaïm toäi aên troäm. Vò kia traû lôøi: - Toâi khoâng laáy troäm maø chæ laáy y phaán taûo. Vò kia nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laáy vôùi yù nghó theá naøo? Vò kia traû lôøi: - Con nghó laø y phaán taûo neân laáy. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laáy y phaán taûo maø taäp trung thaønh ñoáng nhö vaäy. 6. Coù cö só ñi caùch baõi tha ma khoâng xa, thaáy coù y phaán taûo raát quyù giaù, lieàn laáy ñeå trong ñaùm coû roài ñi, vôùi yù ñònh trôû laïi seõ laáy ñeå cuùng cho Tyø-kheo. Vaøo luùc ñoù coù Tyø-kheo trì y phaán taûo thaáy, lieàn laáy ñem ñi. Cö só kia khi trôû laïi khoâng thaáy chieác y, luùc ñeán chuøa thaáy Tyø-kheo ñang giaët, noùi: - Thaày laáy troäm y cuûa toâi. Tyø-kheo traû lôøi:

- Toâi khoâng laáy troäm y cuûa ngöôøi. Toâi chæ löôïm y phaán taûo. Nhöng roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo khi laáy? Tyø-kheo kia thöa: - Con nghó laø y phaán taûo neân laáy. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laáy y phaán taûo ñeå choã nhö vaäy. 7. Coù ngöôøi chaên boø côûi y ñeå treân ñaàu naèm nguû. Coù Tyø-kheo trì y phaán taûo thaáy töôûng laø ngöôøi cheát, neân nghó: Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp Tyø-kheo laáy y cuûa ngöôøi cheát coøn nguyeân hình. Beøn laáy tay ngöôøi cheát ñaùnh vaøo ñaàu ngöôøi cheát. Ñöùa chaên boø hoaûng hoát thöùc daäy hoûi: Taïi sao Ñaïi ñöùc laïi ñaùnh toâi? Tyø-kheo traû

lôøi: Toâi töôûng ngöôi laø ngöôøi cheát. Ñöùa chaên boø kia giaän noùi: OÂng khoâng theå phaân bieät ñöôïc ngöôøi cheát vôùi ngöôøi soáng hay sao? Noùi xong lieàn ñaùnh Tyø-kheo nhöø töû. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc ñaùnh ngöôøi cheát khieán cho raõ thaây ñeå laáy y. 8. Coù soá ñoâng treû nhoû côûi y ñeå moät choã roài cuøng nhau noâ ñuøa. Tyø- kheo trì y phaán taûo thaáy, lieàn muoán laáy y. Maáy ñöùa nhoû thaáy, noùi: Ñöøng laáy y cuûa chuùng toâi ñi. Tyø-kheo noùi: Toâi töôûng laø y phaán taûo. Tyø-kheo ñeå y laïi ñi, nhöng nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi nghó theá naøo khi laáy? Tyø-kheo thöa: - Con nghó laø y phaán taûo neân laáy. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laáy y phaán taûo taäp trung thaønh ñoáng nhö vaäy. 10. Di chuyeån vaät 1. Nhoùm saùu Tyø-kheo duøng ñöôøng mía khuyeán duï con nít ñeå daãn ñi baùn. Cha meï noù thaáy, hoûi Tyø-kheo: Ñaïi ñöùc noùi gì vôùi noù vaäy? Tyø- kheo nhoùm saùu noùi: Coù noùi gì ñaâu. Nhoùm saùu ñeå treû nít laïi roài ñi; nhöng nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi daãn chuùng noù ñi vôùi yù nghó theá naøo? Nhoùm saùu thöa: - Daãn ñi vôùi taâm troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Trò giaù naêm tieàn dôøi khoûi choã, phaïm Ba-la-di. 2. Coù Tyø-kheo vôùi taâm aên troäm, ñaûo ngöôïc vaø dôøi choã theû chia

phaàn cuûa ngöôøi khaùc, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khi dôøi lieàn thaønh Ba-la-di. >. Coù Tyø-kheo aên troäm theû chia vaät cuûa ngöôøi khaùc, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Trò giaù naêm tieàn, lìa khoûi choã cuõ phaïm Ba-la-di. 4. Coù Tyø-kheo laät nghieâng theû chia phaàn cuûa ngöôøi khaùc, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phöông tieän laáy naêm tieàn, chöa rôøi khoûi choã cuõ, phaïm Thaâu-lan- giaù. 5. Coù Tyø-kheo aên troäm laàn thöù hai, laáy vaät khoâng ñuû naêm tieàn, nghó: Ta laáy hai laàn, tröôùc sau (moãi laàn) khoâng ñuû naêm tieàn, khoâng phaïm Ba-la-di. Ñöùc Phaät daïy: - Tröôùc sau (coïng laïi) ñuû naêm tieàn, phaïm Ba-la-di. 6. Caùch Kyø-hoaøn khoâng xa coù cö só caøy ñaát. Tyø-kheo khaùch thaáy, noùi raèng, - Ñaát naøy cuûa Taêng. Chôù caøy. Cö só noùi, - Chaúng phaûi ñaát cuûa Taêng maø laø ñaát cuûa toâi. Tyø-kheo laïi noùi, - Ñaây laø ñaát cuûa Taêng. Chôù caøy. Cö só lieàn thaû boø ñi, vaø noùi raèng, - Ñaát cuûa ta maø khoâng ñöôïc caøy! Tyø-kheo khaùch kia vaøo trong Kyø-hoaøn hoûi cöïu Tyø-kheo: - Coù cö só caøy khoaûnh ñaát caùch ñaây khoâng xa. Vaäy ñaát ñoù cuûa ai? Cöïu truù Tyø-kheo noùi: - Ñoù laø ñaát cuûa cö só. Vò cöïu truù Tyø-kheo hoûi vò khaùch Tyø-kheo: - Taïi sao thaày hoûi ñieàu ñoù? Khaùch Tyø-kheo ñem nhaân duyeân kia noùi laïi ñaày ñuû, roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi nghó nhö theá naøo? Vò ñoù trình baøy ñaày ñuû nhaân duyeân, Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc noùi nhö vaäy. 7. Baáy giôø, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, baïch Phaät: - Neáu taùc yù laøm hao huït, laáy naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn, töï mình laáy hoaëc daïy ngöôøi laáy, töï ñoaïn hoaïi hoaëc daïy ngöôøi ñoaïn hoaïi, töï phaù hoaëc daïy ngöôøi phaù, hoaëc ñoát, hoaëc choân, hoaëc laøm hoaïi saéc, nhö vaäy coù phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. 8. Coù Tyø-kheo chia ñaát, dôøi coät moác cuûa ngöôøi khaùc; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi nghó theá naøo khi dôøi? Vò kia thöa: Vôùi taâm aên troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Dôøi coät moác, neáu trò giaù naêm tieàn,292 phaïm Ba-la-di. 11. Nguoàn nöôùc 1. Baáy giôø trong vöôøn cuûa chuùng Taêng khoâng coù nöôùc neân bò caèn coãi. Nhoùm saùu Tyø-kheo thaùo nöôùc töø ruoäng cuûa ngöôøi khaùc vaøo trong vöôøn cuûa Taêng, roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi thaùo nöôùc vôùi yù nghó theá naøo? Vò kia thöa: - Vôùi taâm cuûa keû troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. Ruoäng cuûa nhaø ñaøn-vieät khoâng coù nöôùc neân bò caèn coãi. Tyø-kheo kia thaùo nöôùc cuûa ngöôøi khaùc vaøo ruoäng cuûa ñaøn-vieät, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. 2. Coù Tyø-kheo cuøng nhaø baïch y oaùn cöøu nhau, beøn thaùo nöôùc ruoäng cuûa ngöôøi ñoù boû, khieán cho ruoäng bò hoang pheá. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. >. Coù Tyø-kheo aên troäm nöôùc cuûa ngöôøi khaùc, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Tính ñuû naêm tieàn phaïm Ba-la-di. Caùc Tyø-kheo nghi, khoâng daùm laáy nöôùc nôi keânh, nôi suoái, nôi ao hoà. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaûi sôû höõu cuûa ngöôøi naøo ñoù thì khoâng phaïm. 12. Chieám duïng 1. Tyø-kheo Chieân-ñaø-la coù vieäc tranh chaáp. Vò aáy coù chieác baùt quyù giaù cuûa nöôùc Toâ-ma. Vì vieäc tranh chaáp neân vò kia thöôøng oâm loøng öu saàu, noùi, - Neáu ai coù theå chaám döùt vieäc tranh chaáp cuûa toâi thì seõ laáy chieác baùt naøy. Baáy giôø, coù Tyø-kheo A-di-ñaàu thoâng minh, chuyeân moân giaûi quyeát vieäc traùnh söï, lieàn vì vò kia giaûi quyeát vieäc ñaáu tranh roài laáy chieác baùt ñi. Tyø-kheo naøy nghó raèng chieác baùt bò maát neân ñi tìm. Thaáy Tyø-kheo A-di-ñaàu böng nôi tay lieàn noùi, - Thaày laáy troäm chieác baùt cuûa toâi. Vò kia lieàn traû lôøi, - Toâi khoâng laáy troäm baùt cuûa thaày. Thaày ñaõ coù

292. Giaù trò cuûa phaàn ñieàn thoå theâm hay bôùt sau khi dôøi coät moác. Khoâng phaûi giaù trò baûn thaân coät moác.

giao öôùc, neáu ngöôøi naøo coù theå chaám döùt vieäc tranh ñaáu cuûa toâi thì seõ laáy chieác baùt naøy. Vì vaäy neân toâi laáy chieác baùt. Vò kia nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laáy vôùi yù nghó theá naøo? Vò kia trình baøy ñaày ñuû nhaân duyeân. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc nhaän vaät nhö vaäy. 2. Tyø-kheo teân Da-thaâu-giaø coù y Taêng-giaø-leâ. Tyø-kheo teân Baø-tu- ñaït-ña khoâng noùi maø laáy maëc vaøo trong xoùm khaát thöïc. Vò kia töôûng laø y bò maát ñi tìm. Thaáy Baø-tu-ñaït-ña maëc, lieàn naém laáy noùi, - Thaày phaïm toäi aên troäm. Vò kia traû lôøi, - Toâi khoâng troäm y cuûa thaày, toâi laáy maëc vôùi yù thaân tình. Noùi xong, nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laáy vôùi taâm nieäm theá naøo? Vò kia thöa: Laáy vôùi yù thaân tình chöù khoâng laáy vôùi taâm aên troäm. Ñöùc Phaät noùi: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc khoâng phaûi thaân tình maø taùc yù thaân tình ñeå laáy. >. Tyø-kheo töï Thanh Tònh coù y Taêng-giaø-leâ. Tyø-kheo Tu-ñaø-di khoâng hoûi chuû maø töï tieän laáy maëc vaøo tuï laïc khaát thöïc. Ngöôøi chuû töôûng y bò maát neân ñi tìm. Thaáy Tu-ñaø-di maëc lieàn naém laáy vaø noùi, - Thaày laáy y toâi, phaïm giôùi troäm. Tyø-kheo kia traû lôøi toâi khoâng aên troäm

maø möôïn ñeå duøng. Vò kia nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laáy y vôùi taâm nghó theá naøo? Vò kia thöa: - Vôùi taâm möôïn chöù khoâng phaûi vôùi taâm aên troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Khoâng ñöôïc khoâng hoûi chuû maø voäi laáy maëc vaøo tuï laïc nhö vaäy. 13. Hoa quaû 1. Coù Tyø-kheo laáy traùi leâ cuûa ngöôøi khaùc, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Tính ñuû naêm tieàn, dôøi khoûi choã cuõ phaïm Ba-la-di. Traùi dieâm-baø, traùi ba-leâ-baø, caùc loaïi traùi boà ñaøo, neáu trò giaù naêm tieàn, taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. 2. Coù Tyø-kheo rung traùi leâ cuûa ngöôøi khaùc cho ruïng, vôùi yù muoán laøm cho ít bôùt. Ñöùc Phaät daïy: - Tính ñuû naêm tieàn, Ba-la-di. Neáu rung cho ruïng traùi dieâm-baø, traùi ba-leâ-baø, caùc loaïi traùi boà ñaøo, cuõng vôùi yù muoán khieán cho ít bôùt, taát caû ñeàu Ba-la-di. >. Coù Tyø-kheo aên troäm döa cuûa ngöôøi. Ñöùc Phaät daïy:

- Tính ñuû naêm tieàn phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo aên troäm mía, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Tính ñuû naêm tieàn, phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo laáy rau cuûa ngöôøi, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Tính ñuû naêm tieàn Ba-la-di. Coù Tyø-kheo laáy boâng sen cuûa ngöôøi, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Tính ñuû naêm tieàn Ba-la-di. Hoa baùt-ñaàu-ma, caâu-ñaàu-ma, phaân-ñaø-lôïi, tính ñuû naêm tieàn, taát caû ñeàu Ba-la-di. Neáu beû phaù, laøm hö hoaïi, hao huït cuûa ngöôøi khaùc, tính ñuû naêm tieàn taát caû ñeàu Ba-la-di. Coù ngöôøi canh giöõ cho keû khaùc, vaø giaëc, mang thöùc aên khö-ñaø-ni cho Tyø-kheo. Tyø-kheo nghó ñaây khoâng phaûi laø cuûa ngöôøi naøy neân khoâng nhaän.29> Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Ñaây töùc laø thöùc aên cuûa ñaøn-vieät, cho pheùp taùc tònh,294 röûa tay, roài thoï nhaän vaø aên. Coù Tyø-kheo laáy ngoù sen cuûa ngöôøi, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Tính ñuû naêm tieàn, Ba-la-di. Coù Tyø-kheo laáy goã trong röøng do ngöôøi khaùc baûo veä, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. Coù Tyø-kheo vôùi taâm troäm caép, voâ caên cöù laáy thöùc aên cuûa ngöôøi, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. Coù Tyø-kheo voâ caên cöù laáy thöùc aên cuûa ngöôøi, nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi taâm nieäm nhö theá naøo khi laáy? Vò kia noùi: - Khoâng coù taâm troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng vì voïng ngöõ neân phaïm Ba-daät-ñeà. Coù Tyø-kheo sai Tyø-kheo laáy troäm giöôøng daây, giöôøng caây. Tyø- kheo ñöôïc sai töôûng laø khoâng phaûi aên troäm neân laáy ñem ñeán, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phöông tieän daïy ngöôøi phaïm Ba-la-di. Vò bò sai khoâng phaïm. Coù Tyø-kheo sai Tyø-kheo laáy giöôøng daây. Vò ñöôïc sai kia töôûng laø baûo laáy troäm lieàn laáy ñem ñeán, roài nghi, Ñöùc Phaät noùi:

29>. Cf. Pali, Vin. iii. 66: Ngöôøi giöõ vöôøn (cho ngöôøi khaùc) mang traùi caây cho Tyø-kheo. Tyø-kheo khoâng daùm nhaän, vì khoâng phaûi cuûa ngöôøi mang cho. 294. Naêm caùch taùc tònh ñoái vôùi traùi caây. Xem cht. 107. Phaàn iii, Ch. viii - Thuoác".

- Ngöôøi laáy phaïm Ba-la-di. Ngöôøi baûo khoâng phaïm. 14. Xe thuyeàn 1. Soá ñoâng Tyø-kheo coù chieác xe, cho nhoùm saùu Tyø-kheo cuøng ñi. Nhoùm saùu Tyø-kheo coù yù muoán, tröôùc khi ñeán truù xöù ñoù, seõ laáy chieác xe naøy. Ñöùc Phaät daïy:

- Neáu laáy troäm taïi ñaây, phaïm Ba-la-di. Neáu laáy giöõa ñöôøng hay ñeán truù xöù ñoù cuõng phaïm Ba-la-di. 2. Nhoùm saùu Tyø-kheo thaáy treân soâng Haèng coù chieác thuyeàn, beøn nghó, - Chuùng ta coù theå troäm laáy chieác thuyeàn naøy maø khoâng lao nhoïc chi caû. Nhöng nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi nghó nhö theá naøo? Nhoùm saùu lieàn trình baøy ñaày ñuû nhaân duyeân. Ñöùc Phaät daïy: - Chæ coù yù nghó thì khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc sinh yù nghó nhö vaäy. >. Coù Tyø-kheo troäm laáy thuyeàn cuûa ngöôøi töø bôø naøy ñem ñeán bôø kia, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. Töø bôø kia qua bôø naøy, xuoâi doøng nöôùc, ngöôïc doøng nöôùc, nhaän chìm hay keùo ñi ñem leân bôø, dôøi ñòa ñieåm, taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. Neáu phöông tieän muoán môû ra maø chöa rôøi khoûi choã cuõ thì phaïm Thaâu-lan-giaù. 4. Coù hai Tyø-kheo ñeán soâng A-di-la-baït-ñeà taém, thaáy caùi gioû tre ñöïng y quyù giaù troâi theo doøng nöôùc. Moät Tyø-kheo thaáy beøn noùi: Caùi gioû tre naøy thuoäc veà cuûa toâi. Tyø-kheo thöù hai noùi: Vaät duïng trong gioû tre thuoäc veà cuûa toâi. Hai vò cuøng laáy ñöôïc y quyù giaù, beøn nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi nghó theá naøo? Vò kia thöa: - Töôûng laø y phaán taûo. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laáy y phaán taûo trong nöôùc. 15. Vaät töø thuù vaät 1. Coù Tyø-kheo troäm traøng hoa baèng vaøng, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. 2. Trong Kyø-hoaøn coù nhieàu toå chim. Cuoái ñeâm295 chuùng keâu inh oûi, naùo loaïn caùc Tyø-kheo ngoài thieàn. Tyø-kheo cöïu truù sai ngöôøi giöõ vöôøn ñuoåi chuùng ñi. Ngöôøi giöõ vöôøn thaáy trong toå chim coù vaøng vaø luïa vuïn,

295. Khuya, cho ñeán tröôùc khi maët trôøi moïc, ñöôïc goïi laø cuoái ñeâm.

laáy ñem ñöa cho cöïu Tyø-kheo, Vò kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Caùc thöù ñoù voâ duïng ñoái vôùi loaøi chim neân khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc nhaän vaät nhö vaäy. >. Trong Kyø-hoaøn coù oå chuoät. Tyø-kheo sai ngöôøi giöõ vöôøn phaù oå chuoät. Trong oå chuoät coù thuoác uoáng vaø luïa vuïn, ngöôøi giöõ vöôøn laáy ñem ñöa Tyø-kheo, Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Caùc thöù ñoù voâ duïng ñoái vôùi suùc sinh neân khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc nhaän vaät nhö vaäy. 4. Caùch chuøa khoâng xa, coù nhöõng con chuoät tha traùi boà ñaøo töø thoân ñem ñeán trong chuøa, doàn laàn thaønh moät ñoáng lôùn. Nhoùm saùu Tyø-kheo vôùi taâm troäm laáy aên, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 5. Caùch Kyø-hoaøn khoâng xa coù ngöôøi thôï saên gaøi baåy ñeå baét nai, trong baåy coù con nai cheát. Nhoùm saùu Tyø-kheo vôùi taâm troäm laáy aên, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. 16. Giaûi phoùng suùc vaät 1. Coù Tyø-kheo ban ngaøy ñi vaøo choã A-lan-nhaõ, nôi ñoù coù cöôùp, buoäc con boø döôùi goác caây. Thaáy Tyø-kheo noù khoùc. Tyø-kheo töø nieäm neân môû thaû, roài nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Khi môû thaû noù, ngöôi nghó theá naøo? Vò kia thöa: - Vì loøng thöông chöù khoâng phaûi vôùi taâm troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laøm vieäc nhö vaäy. 2. Coù Tyø-kheo ban ngaøy ñeán choã A-lan-nhaõ, nôi ñoù keû cöôùp coät con boø trong nhaø traïm. Tyø-kheo nhìn quanh khoâng thaáy ai, coù yù nghó: Con vaät naøy coù ích cho ta. Beøn môû con boø daét ñi. Daét ñi khoâng xa, Tyø- kheo laïi nghó: Ta caàn gì con

boø naøy? Vì vaäy thaû noù ñi. Roài Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Khi daét ñi ngöôi nghó theá naøo? Tyø-kheo traû lôøi: Khi daét vôùi taâm troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Tính ñuû naêm tieàn dôøi khoûi choã cuõ, phaïm Ba-la-di. >. Con beo röôït baét con nai. Nai bò thöông chaïy vaøo chuøa, roài cheát. Caùc Tyø-kheo ñem laøm thòt aên; roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. OÂng thôï saên, saên con nai. Nai chaïy vaøo chuøa. Thôï saên tìm nai, ñeán

hoûi caùc Tyø-kheo: Thaáy coù con nai nhö vaäy, nhö vaäy hay khoâng? Caùc Tyø-kheo khoâng thaáy neân traû lôøi laø khoâng thaáy. Ngöôøi thôï saên tìm khaép nôi trong chuøa, baét gaëp ñöôïc con nai, noåi giaän cô hieàm noùi caùc Tyø-kheo: Sa-moân Thích töû khoâng bieát hoå theïn, noùi doái khoâng thaät, töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp, trong khi thaáy con nai maø noùi laø khoâng thaáy? Caùc Tyø-kheo nghi, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. 17. Vaät duïng cuûa Tyø-kheo Coù Tyø-kheo aên troäm laáy y ba-lò-ca-la, nghi, rôøi khoûi choã cuõ. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. Coù Tyø-kheo vôùi taâm troäm laáy y ba-lò-ca-la cuûa ngöôøi, ñem ñeán choã khaùc roài nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo vôùi taâm troäm di chuyeån y ba-lò-ca-la sang moät beân roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phöông tieän tìm caàu naêm tieàn, chöa dôøi khoûi choã cuõ phaïm Thaâu- lan-giaù. Coù Tyø-kheo vôùi taâm troäm laáy giöôøng daây, giöôøng caây, neäm lôùn, neäm nhoû, goái, meàn giaï, bình nöôùc, bình töôùi, gaäy, quaït. Ñöùc Phaät daïy: Tính ñuû naêm tieàn, taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo trao ñoåi giöôøng daây, giöôøng caây, noùi ñaây cuõng laø Taêng, kia cuõng laø Taêng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc trao ñoåi nhö vaäy. Coù Tyø-kheo trao ñoåi giöôøng caây, neäm lôùn, neäm nhoû, hoaëc goái, noùi ñaây cuõng laø Taêng kia cuõng laø Taêng. Vaø meàn giaï, bình töôùi nöôùc, gaäy, quaït, cuõng noùi ñaây laø Taêng, kia cuõng laø Taêng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù Tyø-kheo aên troäm ñaù cuûa ngöôøi, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Tính ñuû naêm tieàn, thaønh Ba-la-di. Troäm ao, haøo, caây goã, tre truùc, coû vaên nhaõ, coû baø baø, voû caây, hoaëc caây laù, hoa traùi coù ngöôøi baûo veä, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Tính ñuû naêm tieàn, taát caû ñeàu Ba-la-di. Coù Tyø-kheo töø treân giaù y cuûa ngöôøi khaùc laáy troäm y roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. Coù Tyø-kheo vôùi taâm troäm laáy chieác y treân giaù, lìa khoûi giaù roài

nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. Coù Tyø-kheo vôùi taâm troäm, chuyeån ñoåi y cuûa ngöôøi töø treân giaù, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phöông tieän tìm caàu naêm tieàn, chöa dôøi khoûi choã, phaïm Thaâulan-giaù. Coù Tyø-kheo laáy caùi daây löng treân giaù y cuûa ngöôøi khaùc, vaø laáy luoân caùi giaù, roài nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi nghó theá naøo khi laáy? Vò kia thöa: - Vôùi taâm troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Tính ñuû naêm tieàn, dôøi khoûi choã cuõ, thaønh Ba-la-di. Khi aáy coù soá ñoâng Tyø-kheo cuøng nhoùm saùu Tyø-kheo ngoài aên trong nhaø baïch y. Baïch y duøng chieác y ñaïi giaù traûi laøm choã ngoài. Moät trong nhoùm saùu Tyø-kheo vôùi taâm troäm duøng

chaân cuoán laïi, roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Vôùi yù nghó theá naøo khi ngöôi cuoán? Vò kia thöa: - Vôùi taâm troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Phöông tieän caàu naêm tieàn, chöa dôøi khoûi choã, phaïm Thaâu-langiaù. 296

18. Phaàn cuûa ngöôøi khaùc Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Sai-ma, coù nhaø ñaøn-vieät. Ñeä töû cuûa Tyø-kheoni ñeán nhaø ngöôøi ñaøn-vieät ñoù noùi: - A-di Sai-ma caàn naêm ñaáu vöøng. Ngöôøi ñaøn-vieät kia noùi: - Coù theå ñöôïc.. Ngöôøi ñaøn-vieät ñöa cho. Coâ ñeä töû kia nhaän ñöôïc vöøng roài, aên heát. Sau ñoù vaøo moät buoåi saùng, Tyø-kheo-ni Sai-ma, khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø ñaøn-vieät kia, traûi choã ngoài ngoài, ngöôøi ñaøn-vieät hoûi: - Vöøng coù toát hay khoâng? Sai-ma hoûi laïi: - Vöøng gì? Ngöôøi ñaøn-vieät thuaät laïi ñaàu ñuoâi. Tyø-kheo-ni Sai-ma khi veà chuøa

296. Heát quyeån 55.

noùi vôùi ngöôøi ñeä töû:

- Coâ aên troäm cuûa toâi naêm ñaáu vöøng (meø).

Ngöôøi ñeä töû traû lôøi:

- Con khoâng aên troäm. Con nghó thaân tình neân aên.

Sau ñoù nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Coâ duøng vôùi yù gì?

Coâ ñeä töû thöa:

- Con duøng vôùi yù thaân tình.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc, khoâng phaûi thaân tình maø taùc yù thaân haäu ñeå laáy duøng. Vì noùi doái neân maéc toäi Ba-daät-ñeà.

Tyø-kheo-ni Sai-ma coù nhaø ñaøn-vieät. Ñeä töû cuûa coâ ñeán nhaø ñaønvieät ñoù noùi:

- A-di Sai-ma caàn chaùo ba moùn thuoác.

Ngöôøi ñaøn-vieät noùi:

- Coù theå ñöôïc.

Roài ñöa cho. Coâ ñeä töû nhaän ñöôïc, aên heát.

Sau ñoù, vaøo buoåi saùng sôùm, Tyø-kheo-ni Sai-ma, khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø ñaøn-vieät kia, traûi choã ngoài an toïa. Ngöôøi ñaøn-vieät thöa hoûi:

- Thöa A di, chaùo ba moùn thuoác coù khaù hay khoâng?

Sai-ma hoûi laïi:

- Chaùo ba moùn thuoác gì?

Ngöôøi ñaøn-vieät lieàn thuaät laïi ñaàu ñuoâi. Khi trôû veà chuøa, Sai-ma noùi vôùi ngöôøi ñeä töû:

- Coâ laáy troäm cuûa toâi chaùo ba moùn thuoác.

Ngöôøi ñeä töû traû lôøi:

- Con khoâng laáy troäm. Con laáy vôùi yù thaân tình.

Coâ ñeä töû noùi nhö vaäy roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Coâ laáy vôùi yù gì?

- Con laáy vôùi yù thaân tình.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc, chaúng phaûi thaân tình, maø taùc yù thaân tình ñeå laáy. Vì noùi doái neân phaïm Ba-daät-ñeà.

Coù Tyø-kheo laáy phaàn khö-xaø-ni cuûa Hoøa thöôïng. Hoøa thöôïng noùi:

- OÂng aên phaàn cuûa toâi, phaïm toäi troäm.

Tyø-kheo thöa:

- Con khoâng aên troäm. Con laáy vôùi yù thaân tình.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 175

Vò kia nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - OÂng laáy vôùi taâm gì? - Con laáy vôùi yù nghó laø thaân tình. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc, chaúng phaûi thaân tình maø taùc yù thaân tình ñeå laáy. 19. Caàm nhaàm 1. Coù ngöôøi thôï goám laø ñaøn-vieät cuûa moät Tyø-kheo. Ngöôøi ñaøn-vieät noùi: - Ñaïi ñöùc caàn ñoà gì cöù noùi. Tyø-kheo noùi: - Toát laém. Ngöôøi ñaøn-vieät noùi xong, ñöùng daäy ñi vaøo nhaø. Coù moät ngöôøi khaùc ñeán choã baùn haøng ñeå baùn. Sau ñoù, Tyø-kheo caàm (nhaàm) caùi bình cuûa ngöôøi baùn haøng ñi. Ngöôøi aáy noùi vôùi Tyø-kheo: - Thöa Ñaïi ñöùc, chôù laáy caùi bình cuûa toâi ñi. Tyø-kheo noùi: - Caùi bình naøy laø caùi bình cuûa ai? OÂng thôï goám tröôùc ñaây coù noùi vôùi toâi, neáu caàn ñoà gì thì cöù laáy, cho neân toâi laáy. Ngöôøi baùn haøng noùi: - Caùi ñoù khoâng phaûi laø ñoà cuûa ngöôøi aáy. Tyø-kheo lieàn ñeå caùi bình xuoáng maø ñi. Nhöng roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laáy vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo kia thuaät laïi ñaày ñuû nhaân duyeân vôùi Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc khoâng hoûi chuû maø laáy. 2. Coù nhaø baùn röôïu laø ñaøn-vieät cuûa moät Tyø-kheo. Ngöôøi ñaøn-vieät noùi vôùi Tyø-kheo: - Ñaïi ñöùc caàn caùi noài thì cöù laáy. Tyø-kheo noùi: Toát laém. Ngöôøi ñaøn-vieät noùi xong trôû veà nhaø. Coù moät ngöôøi khaùc ñeán ñöùng choã baùn röôïu. Sau ñoù, Tyø-kheo caàn caùi noài neân ñeán laáy (nhaàm) ñi. Ngöôøi kia noùi: - Ñaïi ñöùc ñöøng laáy caùi noài cuûa toâi ñi. Tyø-kheo noùi: - Caùi noài naøy cuûa ai? Ngöôøi baùn röôïu tröôùc ñaây coù noùi vôùi toâi, caàn caùi noài thì cöù laáy. Cho neân toâi laáy.

176 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

- Ñoù khoâng phaûi caùi noài cuûa ngöôøi aáy. Tyø-kheo ñeå caùi noài xuoáng roài ñi. Nhöng roài nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laáy vôùi yù gì? Tyø-kheo trình baøy roõ nhaân duyeân vôùi Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc khoâng noùi vôùi chuû maø laáy vaät cuûa ngöôøi. >. Coù ngöôøi laùi buoân laø ñaøn-vieät cuûa Tyø-kheo. Ngöôøi ñaøn-vieät noùi: - Ñaïi ñöùc caàn gì cöù laáy. Tyø-kheo noùi: Toát laém. Laùi buoân kia trôû veà nhaø. Coù moät ngöôøi khaùc ñeán choã baùn haøng. Sau ñoù, Tyø-kheo caàn gaïo, beøn ñeán laáy (nhaàm) gaïo ñi,

ngöôøi kia noùi: - Ñaïi ñöùc ñöøng laáy gaïo cuûa toâi ñi. Tyø-kheo noùi: - Gaïo naøy laø cuûa ai? Ngöôøi laùi buoân tröôùc ñaây coù noùi vôùi toâi laø caàn gì thì cöù laáy, neân toâi môùi laáy. Ngöôøi kia noùi: - Ñaây khoâng phaûi laø gaïo cuûa oâng laùi buoân. Tyø-kheo lieàn ñeå gaïo xuoáng maø ñi. Nhöng nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Ngöôi laáy vôùi taâm gì? Tyø-kheo traû lôøi thuaät laïi ñaày ñuû nhaân duyeân vôùi Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc khoâng hoûi chuû maø laáy. 4. Baáy giôø, coù ngöôøi baùn y laø ñaøn-vieät. Ñaøn-vieät thöa: - Ñaïi ñöùc caàn gì thì cöù laáy. Tyø-kheo noùi: Toát laém. Ngöôøi ñaøn-vieät kia qua ñôøi. Coøn moät ñöùa con nhoû. Tyø-kheo caàn y, lieàn laáy y ñi. Ñöùa nhoû noùi: - Ñaïi ñöùc ñöøng laáy y cuûa con ñi. Tyø-kheo noùi: - Y naøy cuûa ai? Ngöôøi baùn y tröôùc ñaây coù noùi vôùi toâi caàn y cöù laáy. Ñöùa nhoû noùi: - Ngöôøi baùn y aáy cheát roài. Tyø-kheo lieàn boû y maø ñi, nhöng nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Ngöôi laáy vôùi yù gì? Tyø-kheo trình baøy ñaày ñuû nhaân duyeân. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc khoâng hoûi chuû maø laáy.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 177

20. Vaät voâ chuû 1. Theá Toân ôû taïi Tyø-xaù-ly. Coù moät Ly-xa khoâng coù loøng tin, duøng moät mieáng gieû raùch goùi naêm tieàn, ñeå trong ñoáng raùc, sai ngöôøi rình, neáu thaáy ai laáy thì baét. Baáy giôø coù Tyø-kheo trì y phaán taûo töôûng laø y phaán taûo, lieàn laáy boû trong ñaõy. Söù giaû kia thaáy, noùi: - OÂng Ly-xa goïi Tyø-kheo. Tyø-kheo noùi: - Goïi ñi ñaâu? Khi Tyø-kheo ñi ñeán choã Ly-xa, Ly-xa hoûi: - Ñaïi ñöùc ñöôïc pheùp caàm tieàn baïc cuûa baùu chaêng? Tyø-kheo noùi: - Ñieàu ñoù khoâng ñöôïc. Ly-xa noùi: - Khoâng ñöôïc, sao thaày laáy? Tyø-kheo noùi: - Toâi ñaâu coù laáy. Ly-xa baûo ñöa chieác ñaõy xem. Ly-xa lieàn laáy goùi tieàn töø trong ñaõy cuûa Tyø-kheo ra. Tyø-kheo naøy hoå theïn, vaø Tyø-kheo khaùc cuõng vaäy. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Caùc ngöôi laéng nghe. Neáu coù Tyø-kheo naøo muoán laáy y phaán taûo nhö vaäy, thì neân duøng ngoùn chaân beân traùi keïp, ngoùn chaân beân phaûi keùo ra ñeå xem. Caùi gì baát tònh thì gôõ noù ra, caùi gì tònh thì laáy mang ñi. 2. Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Ca-löu-ñaø-di cuøng nhoùm saùu Tyø- kheo taém taïi soâng A-di-baø-ñeà. Ca-löu-ñaø-di taém xong leân bôø tröôùc, maëc loän y cuûa Nhoùm saùu Tyø-kheo, roài ñi. Nhoùm saùu Tyø-kheo taém roài sau leân bôø khoâng thaáy y cuûa mình maø laïi thaáy y cuûa Ca-löu-ñaø-di, beøn noùi: - Ca-löu-ñaø-di aên troäm y cuûa chuùng ta, lieàn taùc phaùp dieät taãn, trong luùc vaéng maët Ca-löu-ñaø-di. Ca-löu-ñaø-di nghe nhö vaäy sinh nghi, ñeán choã Ñöùc Theá Toân ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân, ñem nhaân duyeân treân trình baøy ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân hoûi: - Vôùi yù nghó theá naøo, khi ngöôi laáy? Ca-löu-ñaø-di thöa: - Con töôûng laø y cuûa mình neân laáy, chöù khoâng coù taâm aên troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc khoâng xem kyõ y maø voäi laáy. Cuõng khoâng ñöôïc khoâng coù maët ngöôøi maø taùc phaùp quôû traùch, taãn, y chæ,

178 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, cöû toäi, hay yeát-ma dieät taãn. Neáu laøm thì khoâng thaønh laïi maéc toäi Ñoät-kieát-la. >. Coù Tyø-kheo löôïm ñöôïc caùi y do gioù thoåi bay, nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laáy vôùi taâm gì? Vò aáy thöa: - Vôùi yù nghó laø y phaán taûo, chöù khoâng coù taâm aên troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laáy y phaán taûo do gioù thoåi bay. 4. Coù cö só giaët y roài phôi treân töôøng. Khi aáy, coù Tyø-kheo trì y phaán taûo thaáy, töôûng laø y phaán taûo, neân laáy ñi. Cö só kia thaáy, noùi: - Ñaïi ñöùc ñöøng mang y cuûa toâi ñi. Tyø-kheo noùi: - Toâi töôûng laø y phaán taûo. Noùi roài lieàn boû y maø ñi; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laáy vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Con laáy vôùi yù nghó laø y phaán taûo. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laáy y phaán taûo töø treân töôøng, treân raøo, hay trong haøo. Coù cö só giaët y roài phôi treân nia. Moät vò trong nhoùm saùu Tyø-kheo, vôùi taâm troäm laáy ñi, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 5. Coù soá ñoâng boïn cöôùp ñi ra khoûi thaønh Xaù-veä, caùch Kyø-hoaøn khoâng xa, ban ngaøy uoáng ruôïu xong, coøn dö, ñeå giöõa goác caây, vaøo thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Nhoùm saùu Tyø-kheo ra ngoaøi Kyø-hoaøn, vôùi taâm troäm, laáy uoáng. Ñöùc Phaät noùi: - Phaïm Ba-la-di. 6. Coù Tyø-kheo khaát thöïc, saùng sôùm khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø ñaøn-vieät, gaëp luùc trôøi möa to, nöôùc troâi caùc loaïi môõ laïng. Vò kia nghó ñaây laø vaät khoâng caàu maø ñöôïc, coù theå duøng laøm thuoác, lieàn laáy uoáng, roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laáy, vôùi yù nghó theá naøo? Vò kia thöa: - Töôûng laø vaät phaán taûo, cho neân laáy, chöù khoâng vôùi taâm troäm. Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laáy vaät phaán taûo trong nöôùc. Khoâng thoï maø duøng phaïm Ba-daät-ñeà.297 21. Möôïn tieáng laáy Tyø-kheo coù nhaø ñaøn-vieät. Tyø-kheo khaùc hoûi Tyø-kheo naøy: - Toâi muoán ñeán nhaø ñaøn-vieät cuûa Thaày. Thaày coù muoán noùi gì? Vò kia noùi: - Tuøy yù Thaày. Noùi gì cuõng ñöôïc. Tyø-kheo naøy caàn naêm möôi löôïng ñöôøng mía, neân khi ñeán nhaø ñaøn-vieät noùi: - Tyø-kheo kia caàn naêm möôi löôïng ñöôøng mía. Ngöôøi ñaøn-vieät thöa: - Coù theå ñöôïc. Noùi xong, lieàn laáy cho. Tyø-kheo naøy nhaän ñöôïc ñöôøng roài duøng heát khoâng ñöa cho Tyø-kheo kia. Moät thôøi gian sau, Tyø-kheo kia ñeán nhaø ñaøn-vieät. Ngöôøi ñaøn-vieät aáy hoûi: - Thöa Ñaïi ñöùc, ñöôøng mía coù khaù khoâng? Tyø-kheo kia hoûi laïi: - Ñöôøng mía gì? Cho ai? Ngöôøi ñaøn-vieät thuaät roõ ñaàu ñuoâi. Tyø-kheo kia khi veà chuøa noùi vôùi Tyø-kheo naøy: - Ngöôi laáy ñöôøng mía cuûa toâi, phaïm giôùi troäm. Tyø-kheo naøy noùi: - Toâi khoâng phaïm giôùi troäm. Vì Thaày baûo toâi tuøy yù muoán noùi gì thì noùi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc noùi nhö vaäy. Phaûi baûo, “Neân noùi nhö vaày. Neân baûo nhö vaày.”

Coù Tyø-kheo troäm xe cuûa ngöôøi khaùc, roài nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo troäm cuûi cuûa ngöôøi khaùc, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Tính ñuû naêm tieàn, phaïm Ba-la-di. 22. Baét coùc treû Ngöôøi ñaøn-vieät cuûa Taát-laêng-giaø-baø-ta298 coù hai ñöùa nhoû, thoâng tueä saùng suûa, khoâng sôï

ngöôøi. Moãi laàn Taát-laêng-giaø-baø-ta ñeán nhaø, chuùng noù lieàn oâm chaân vaø chaïy quanh vui chôi. Sau ñoù moät thôøi gian

297. Tyø-kheo, Ba-daät-ñeà 40. 298. Taát-laêng-giaø-baø-ta . Pali, Pilindavaccha. Truyeän keå, Vin.iii. 67.

hai, hai ñöùa nhoû naøy bò cöôùp baét. Baáy giôø, vaøo buoåi saùng sôùm Taát-laêng-giaø-baø-ta, khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø ñaøn-vieät, traûi choã ngoài an toïa, cha meï tieåu nhi ñeán khoùc söôùt möôùt noùi: - Con cuûa con cöôùp baét maát roài. Neáu chuùng noù coøn ôû nhaø thì ñaõ ñeán oâm chaân Ñaïi ñöùc, vui veû bieát bao! Taát Laêng Giaø Baø Ta noùi: - Neân tìm khaép trong nhaø, xem thöû chuùng noù ôû ñaâu? Cha meï tieåu nhi noùi: - Tìm khaép roài maø khoâng coù. Taát-laêng-giaø-baø-ta trôû veà chuøa, vaøo trong phoøng, tö duy nhaäp ñònh, ñaët nieäm treân thaân, duøng thieân nhaõn thanh tònh vöôït haün ngöôøi thöôøng, thaáy tieåu nhi bò giaëc, ñeå trong chieác thuyeàn nôi doøng soâng Haèng. Thaáy roài, trong khoaûnh khaéc baèng khi ngöôøi löïc só co duoãi caùnh tay, Taát-laêng- giaø-baø-ta bieán maát khoûi chuøa, xuaát hieän ñöùng trong chieác thuyeàn cuûa cöôùp treân doøng soâng Haèng. Tieåu nhi thaáy lieàn vui veû ñeán oâm chaân. Taát-laêng-giaø-baø-ta duøng thaàn tuùc khieán tieåu nhi trôû veà, vaø ñem chuùng ñeå gaùc treân phoøng, roài ñeán nhaø choã ñaøn-vieät, traûi choã ngoài an toïa. Baáy giôø, cha meï chuùng cuõng khoùc keå vaø noùi: - Con cuûa con neáu coøn chuùng seõ ñeán oâm chaân Ñaïi ñöùc thì vui bieát bao! Taát-laêng-giaø-baø-ta noùi: - Coù theå tìm caùc phoøng treân gaùc xem sao! Cha Meï noù noùi: - Ñaõ tìm roài maø khoâng coù. Taát-laêng-giaø-baø-ta noùi: - Neân tìm laïi. Cha meï chuùng noù tìm laïi ôû tren treân trong phoøng thì baét gaëp hai ñöùa nhoû. Cha meï noù raát vui möøng noùi: - Con cuûa toâi bò giaëc baét maát, Taát-laêng-giaø-baø-ta vì toâi baét noù ñem veà. Caùc Tyø-kheo nghe, trong soá ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Taát-laêng-giaø-baø-ta: Taïi sao giaëc baét con ngöôøi ta roài ñoaït laïi? Taát-laêng-giaø-baø-ta nghe roài nghi, ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, ngoài lui qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân bieát maø vaãn hoûi: - Vôùi yù nghó theá naøo khi Thaày baét thieáu nhi laïi? - Baïch Theá Toân vôùi loøng töø con baét thieáu nhi laïi, chöù khoâng coù

taâm troäm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laøm vieäc nhö vaäy.299 23. Nhaän di chuùc Coù Tyø-kheo töï laø Cao Thaéng,>00 coù ngöôøi ñaøn-vieät. Ngöôøi ñaøn-vieät beänh, Tyø-kheo ñeán thaêm. Ñaøn-vieät coù hai tieåu nhi thoâng tueä saùng suûa. Baáy giôø, ngöôøi ñaøn-vieät chæ choã choân cuûa quyù cho Tyø-kheo vaø noùi: - Hai ñöùa con cuûa con, khi noù lôùn leân, ñöùa naøo gioûi hôn>01 thì chæ choã choân cuûa quyù naøy cho noù. Sau khi ngöôøi ñaøn-vieät qua ñôøi, Tyø-kheo Cao Thaéng chæ choã choân cuûa quyù cho ñöùa toát hôn. Tieåu nhi

kia khoùc keå, ñeán trong chuøa noùi vôùi A-nan: - Thöa Ñaïi ñöùc, taøi saûn cha con ñeå laïi cho hai ñöùa con. Tyø-kheo Cao Thaéng naøy laïi giao heát cho moät ngöôøi. A-nan noùi vôùi Tyø-kheo Cao Thaéng: - Taïi sao taøi saûn cha meï ngöôøi ta ñeå laïi cho hai ngöôøi, thaày laïi ñem giao heát cho moät ngöôøi? Naøy Cao Thaéng, Thaày haõy ñi ñi. Toâi khoâng ñoàng Boá-taùt vôùi Thaày. Traûi qua saùu laàn boá-taùt, A-nan khoâng boá-taùt chung. Tyø-kheo Cao Thaéng laø baïn höõu vôùi La-haàu-la.>02 Baáy giôø, La-haàu- la vaøo buoåi saùng, khoaùc y, böng baùt ñeán nöôùc Ca-duy-la-veä choã caùc baø Xaù-di, baûo caùc baø Caâu-leâ: - Caùc baø haõy boàng con cuûa caùc baø ñeán ñeå tröôùc Ngaøi A-nan. Con cuûa caùc baø khoùc. Ngaøi A nan seõ baûo caùc baø boàng noù leân. Caùc baø seõ noùi nhö vaày: “Chuùng con seõ khoâng boàng con cuûa chuùng con leân, ñeán khi naøo Toân giaû A-nan chòu nghe Tyø-kheo Cao Thaéng noùi. Caùc baø nghe theo lôøi La-haàu-la ñem con mình ñeå tröôùc maët Toân giaû A-nan. Khi aáy, caùc thieáu nhi khoùc, Toân giaû A-nan baûo caùc baø: - Boàng caùc con leân. Baáy giôø, caùc baø noùi: - Chuùng con khoâng boàng chuùng noù leân, cho ñeán khi naøo Toân giaû

299. Pali, ibid., Phaät noùi: Khoâng phaïm, ñoái vôùi ai hieän thaàn thoâng khi caàn hieän thaàn thoâng. (anāpatti bhikkhave iddhipadamassa iddhavisaye). >00. Cao Thaéng . Nguõ phaàn 28: A-thuø. Thaäp tuïng 58: Trö ïc Tín, ñeä töû coäng haønh cuûa A-nan. Pali, Vin.iii. 66: Ajju. >01. Pali, ibid., - cho ñöùa naøo coù tín taâm >02. Nguõ phaàn 28, Taêng chia thaønh hai boä, taùn trôï A-thuø (Cao Thaéng) vaø A-nan; saùu naêm khoâng boá-taùt. Do ñoù, La-haàu-la phaûi can thieäp, vaän ñoäng caùc baø hoï Thích yeâu caàu A-nan hoaø hieäp vôùi A-thuø.

chòu nghe Tyø-kheo Cao Thaéng noùi.

Toân giaû A nan ñoäng loøng töø lieàn noùi vôùi Cao Thaéng:

- Söï vieäc cuûa Thaày theá naøo?

Cao Thaéng lieàn trình baøy ñaày ñuû nhaân duyeân vôùi A-nan. Toân giaû

A-nan noùi:

- Nhö theá laø Thaày khoâng phaïm, duø chæ laø toäi Ñoät-kieát-la.>0>

III. ÑOAÏN NHAÂN MAÏNG

1. Öu-ba-ly thænh hoûi

Theá Toân ôû taïi Tyø-xaù-ly. Baáy giôø, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay thöa:

- Kính baïch Ñöùc Theá Toân, caùc Tyø-kheo ôû beân soâng Baø-caàu, quaùn baát tònh, nhaøm chaùn thaân, töï saùt, nhö vaäy coù phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Ban ñaàu chöa cheá giôùi khoâng phaïm.

- Ngöôøi, töôûng laø ngöôøi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Ba-la-di.

- Laø ngöôøi maø nghi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

- Ngöôøi maø töôûng laø phi nhaân, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

- Phi nhaân, maø töôûng laø ngöôøi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

- Phi nhaân maø nghi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu khôûi töôûng laø ngöôøi nöõ maø ñoaïn maïng ngöôøi nam, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Ba-la-di.

- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu khôûi töôûng laø ngöôøi nam maø ñoaïn maïng ngöôøi nöõ, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Ba-la-di.

>0>. Pali, ibid., do chính Upāli can thieäp.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 18>

- Neáu khôûi töôûng laø ngöôøi nöõ naøy maø ñoaïn maïng ngöôøi nöõ kia, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. - Baïch Ñaïi ñöùc, neáu khôûi töôûng laø ngöôøi nam naøy, maø ñoaïn maïng ngöôøi nam kia, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. - Neáu tìm kieám ngöôøi caàm dao, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Neáu maïng bò döùt thì phaïm. 2. Khuyeán khích cheát Coù Tyø-kheo ñeán thaêm ñaøn-vieät beänh. Vôï cuûa ngöôøi ñaøn-vieät nhan saéc xinh ñeïp. Tyø-kheo thaáy, taâm duïc ñaém tröôùc. Tyø-kheo noùi vôùi ngöôøi vôï cuûa ñaøn-vieät: - Cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy, nhö vaäy. Ngöôøi vôï ñaøn-vieät noùi: - Ñaïi ñöùc ñöøng noùi nhö vaäy! Choàng cuûa con coøn soáng, con khoâng muoán laøm vieäc aùc nhö vaäy. Tyø-kheo lieàn ñeán nôi ngöôøi choàng khen ngôïi söï cheát. Ngöôøi choàng lieàn cheát. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi: Ngöôi khen vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Con khen vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. 3. Phöông tieän gieát 1. Coù Tyø-kheo ñeán thaêm ñaøn-vieät beänh. Vôï cuûa ñaøn-vieät xinh ñeïp. Tyø-kheo thaáy, taâm duïc ñaém tröôùc, noùi: - Cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy, nhö vaäy. Vôï cuûa ñaøn-vieät noùi: - Choàng con coøng soáng, con khoâng muoán laøm vieäc nhö vaäy. Tyø-kheo lieàn cho ngöôøi choàng uoáng thuoác khieán cho cheát. Tyøkheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi cho uoáng thuoác, vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di.

2. Coù Tyø-kheo ñeán thaêm ñaøn-vieät beänh. Vôi cuûa ñaøn-vieät xinh ñeïp. Tyø-kheo thaáy, taâm duïc ñaém tröôùc, noùi:

- Cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy, nhö vaäy.

Vôi cuûa ñaøn-vieät noùi:

- Choàng cuûa con coøn soáng con khoâng muoán laøm vieäc nhö vaäy.

Tyø-kheo lieàn cho ngöôøi choàng thuoác xoå khieán cho ñöùt maïng. Tyøkheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo khi cho uoáng thuoác?

Tyø-kheo thöa:

- Vôùi taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi phaïm Ba-la-di.

>. Coù Tyø-kheo tôùi thaêm ñaøn-vieät beänh. Vôi cuûa ñaøn-vieät xinh ñeïp.

Tyø-kheo thaáy, duïc taâm tham ñaém, noùi:

- Cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy.

Vôi ñaøn-vieät noùi:

- Choàng con coøn soáng, con khoâng muoán laøm vieäc nhö vaäy.

Tyø-kheo lieàn cho ngöôøi choàng aên thöùc aên khoâng ñöôïc pheùp aên, khieán cho cheát; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo khi cho aên thöùc aên ñoù?

Tyø-kheo thöa:

- Vôùi taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi phaïm Ba-la-di.

4. Coù Tyø-kheo ñaøn-vieät bònh ñeán thaêm. Vôi cuûa ñaøn-vieät xinh ñeïp.

Tyø-kheo thaáy, duïc taâm ñaém tröôùc, noùi:

- Cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy.

Vôi cuûa ñaøn-vieät noùi:

- Choàng con coøn soáng con khoâng muoán laøm vieäc nhö vaäy.

Tyø-kheo lieàn cho ngöôøi choàng uoáng thuoác ñoäc, khieán cho ñöùt maïng, roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Vôùi yù nghó theá naøo, khi thaày cho uoáng thuoác aáy? Tyø-kheo thöa:

- Vôùi taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi phaïm Ba-la-di.

5. Coù Tyø-kheo ñeán thaêm ñaøn-vieät bònh. Hình maïo cuûa Tyø-kheo ñoan chaùnh. Vôi cuûa ñaøn-vieät thaáy, taâm duïc tham ñaém, ngoõ yù vôùi Tyø-kheo:

- Ñaïi ñöùc coù theå cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy. Tyø-kheo noùi: - Naøy chò, khoâng ñöôïc noùi nhö vaäy. Vieäc ñoù toâi khoâng ñöôïc laøm. Choàng cuûa chò coøn, taïi sao laøm vieäc xaáu nhö vaäy? Vôï cuûa ñaøn-vieät noùi: - Khi maø choàng toâi chöa cheát, thì khoâng theå hoøa hieäp vôùi thaày ñöôïc. Ngöôøi vôï lieàn cho choàng uoáng thuoác cho cheát. Choàng cheát roài ngöôøi vôï noùi vôùi Tyø-kheo: - Choàng toâi ñaõ cheát, coù theå cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy. Tyø-kheo noùi: - Ñaïi tyû chôù neân noùi nhö vaäy. Vieäc ñoù, toâi khoâng ñöôïc laøm. Vôï cuûa ñaøn-vieät noùi: - Toâi vì Thaày neân ñaõ gieát choàng toâi roài, taïi sao Thaày khoâng chòu laøm vieäc nhö vaäy? Tyø-kheo nghe sinh nghi, baïch Phaät, Phaät hoûi: - Ngöôi nghó theá naøo? Tyø-kheo lieàn thuaät laïi ñaày ñuû nhaân duyeân vôùi Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Thuoác xoå, thöùc aên khoâng ñuùng, thuoác khoâng ñuùng, cuõng nhö vaäy. 4. Phaù thai 1. Baáy giôø, coù ngöôøi ñaøn baø choàng ñi vaéng, ngöôøi ñaøn oâng beân caïnh laøm cho coù thai, lieàn ñeán vò Tyø-kheo maø gia ñình thöôøng cuùng döôøng thöa: - Choàng con ñi vaéng, ngöôøi ñaøn oâng beân caïnh laøm cho con coù mang. Thaày cho con thuoác truïy thai. Tyø-kheo lieàn chuù nguyeän nôi thöùc aên roài cho aên, khieán cho ngöôøi kia thai bò saåy. Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. 2. Coù ngöôøi ñaøn baø choàng ñi vaéng, beøn coù thai vôùi ngöôøi khaùc. Coâ lieàn ñeán vò Tyø-kheo maø gia ñình thöôøng cuùng döôøng, noùi: - Thöa Ñaïi ñöùc! Choàng con ñi vaéng, con coù thai vôùi ngöôøi khaùc. Thaày cho con thuoác ñeå cho thai saåy.

Tyø-kheo lieàn chuù nguyeän nôi thuoác, ñöa cho uoáng, khieán cho thai bò saåy. Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. Chuù nguyeän nôi thuoác boät mòn, chuù nguyeän nôi traøng hoa, chuù nguyeän nôi höông xoâng y phuïc, chuù nguyeän nôi thai cuõng nhö vaäy. Taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. >. Baáy giôø, coù ngöôøi phuï nöõ, choàng ñi vaéng, beøn coù thai vôùi ngöôøi khaùc. Coâ lieàn ñeán vò Tyø-kheo-ni maø gia ñình thöôøng cuùng döôøng, thöa: - Kính thöa A-di, choàng con ñi vaéng, ngöôøi ñaøn oâng beân caïnh laøm con mang thai. Sö coâ cho con thuoác laøm saåy thai. Tyø-kheo-ni noùi: - Naøy chò, toâi khoâng raønh veà thuoác. Chò ñeán ñaây, toâi seõ ñeø nôi buïng cuûa chò. Tyø-kheo-ni ñeø nôi buïng, khieán cho thai bò saåy; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ laøm vôùi yù nghó nhö theá naøo? Tyø-kheo-ni thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 4. Coù ngöôøi phuï nöõ, choàng ñi vaéng, beøn coù thai vôùi ngöôøi khaùc. Coâ lieàn ñeán vò Tyø-kheo-ni maø gia ñình thöôøng cuùng döôøng, thöa: - Kính thöa A di, choàng con ñi vaéng, ngöôøi ñaøn oâng beân caïnh laøm cho con coù mang. Sö coâ cho con thuoác uoáng thai saåy. Tyø-kheo-ni noùi: - Toâi khoâng raønh veà thuoác, ñaïi tyû ñeán ñaây, toâi seõ vì ñaïi tyû caén nôi ñoù. Coâ ni lieàn caén nôi buïng, choã coù thai, khieán cho thai bò ñoïa, roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ laøm vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo-ni thöa: - Vôùi taâm

saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 187

5. Coù ngöôøi phuï nöõ choàng ñi vaéng, beøn coù thai vôùi ngöôøi khaùc. Coâ lieàn ñeán choã Tyø-kheo thöôøng cuùng döôøng thöa: - Ñaïi ñöùc, choàng con ñi vaéng, ngöôøi beân caïnh laøm cho con coù mang. Thaày cho con thuoác ñeå phaù thai. Tyø-kheo cho thuoác thoå haï quaù ñoä laøm cho baø meï cheát maø con coøn soáng. Vò kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Baø meï cheát khoâng phaïm. Phöông tieän muoán ñoïa thai maø thai khoâng cheát, phaïm Thaâu-lan-giaù. 6. Coù Tyø-kheo ñöõ ngöôøi bònh ñöùng daäy. Ngöôøi bònh qua ñôøi, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Neáu ñöõ ngoài daäy maø qua ñôøi, khoâng phaïm. Neáu vì beänh nhaân taém maø hoï qua ñôøi, khoâng phaïm. Neáu khi uoáng thuoác maø hoï qua ñôøi, khoâng phaïm. 5. Cho beänh cheát sôùm 1. Baáy giôø, coù Tyø-kheo beänh laâu ngaøy. Ngöôøi nuoâi beänh moûi meät, cho aên thöùc aên khoâng thích hôïp, khieán cho beänh nhaân ñoaïn maïng; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Vò nuoâi beänh thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 2. Coù Tyø-kheo beänh laâu ngaøy. Ngöôøi nuoâi beänh, moûi meät, cho aên thöùc aên khoâng thích hôïp, khieán cho beänh nhaân ñoaïn maïng; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Vò nuoâi beänh thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo beänh laâu ngaøy. Ngöôøi nuoâi beänh moûi meät, cho uoáng khoâng ñuùng thuoác, khieán cho cheát; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Vò kia thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di.

188 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

>. Coù Tyø-kheo bò beänh laâu ngaøy maø coù nhieàu vaät sôû höõu. Vò nuoâi beänh vôùi taâm tham cuûa lôïi, lieàn cho aên thöùc aên khoâng thích hôïp, khieán cho qua ñôøi; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Vò nuoâi beänh thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 4. Coù Tyø-kheo beänh laâu ngaøy, maø coù nhieàu taøi vaät. Vò nuoâi beänh vôùi taâm tham lôïi, cho uoáng khoâng ñuùng thuoác, khieán cho qua ñôøi; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Vò nuoâi beänh thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. 5. Coù Tyø-kheo döôùi naùch coù muït nhoït, moät Tyø-kheo naën giuøm. Tyø-kheo kia noùi: Ñöøng naën, ñöøng naën nöõa! Tyø-kheo naøy vaãn cöù naën, khoâng chòu thoâi. Tyø-kheo kia cheát. Tyø-kheo naøy nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc naën maïnh nhö vaäy. 6. Coù Tyø-kheo bò söng caû mình, moät Tyø-kheo duøng thuoác caáp thaùo>04 thoa. Tyø-kheo kia noùi: Thoâi, thoâi ñöøng thoa nöõa. Ñau nhöùc vaø noùng quaù. Tyø-kheo naøy noùi, - Gaéng chòu ñau moät chuùt ñi, seõ khoûi. Tyøkheo naøy khoâng chòu ngöng thoa thuoác. Tyø-kheo kia cheát. Tyø-kheo naøy nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo? Tyøkheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc cöôõng eùp xoa nhö vaäy. 7. Coù Tyø-kheo dôøi Tyø-kheo beänh töø choã boùng maùt ñeán choã naéng. Tyø-kheo bònh qua ñôøi. Tyø-kheo kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: -

Khoâng phaïm.

>04. Caáp thaùo döôïc ; khoâng hieåu thuoác gì.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 189

Dôøi töø choã naéng ñeán choã boùng maùt cuõng nhö vaäy, khoâng phaïm. Tyø-kheo beänh töï yù muoán dôøi töø choã boùng maùt ñeán choã naéng, töø choã naéng ñeán choã boùng maùt. Ngöôøi beänh qua ñôøi; ngöôøi dìu nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Khoâng phaïm. Dìu ngöôøi bònh ra khoûi nhaø hoaëc vaøo nhaø, roài ngöôøi beänh qua ñôøi. Ngöôøi dìu nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Ngöôøi beänh töï yù muoán ra khoûi phoøng, dìu ra khoûi phoøng; muoán vaøo phoøng, dìu vaøo phoøng, roài qua ñôøi. Ngöôøi dìu khoâng phaïm. Dìu ngöôøi beänh ñeán choã ñaïi tieän, roài qua ñôøi, hoaëc dìu trôû laïi trong phoøng roài qua ñôøi, ngöôøi dìu ñeàu khoâng phaïm. Dìu ngöôøi beänh ñeán choã tieåu tieän, roài qua ñôøi, hoaëc dìu trôû laïi phoøng, roài qua ñôøi, ñeàu khoâng phaïm. 8. Coù Tyø-kheo bò soát reùt. Moät Tyø-kheo cöôõng böùc ñeø xuoáng. Tyø- kheo beänh noùi: Chôù ñeø, chôù ñeø! Tyø-kheo kia cöù ñeø khoâng thoâi. Tyø-kheo beänh cheát. Tyø-kheo kia nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi yù gì? Tyø-kheo kia thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc cöôõng böùc ñeø nhö vaäy. 9. Coù Tyø-kheo beänh, Tyø-kheo khaùc ñeán thaêm, laät ngöôïc caùi khaên ñeå xem maët vaø hoûi: - Tröôûng laõo coù bôùt chuùt naøo khoâng? Tyø-kheo beänh noùi: - Ñöøng laät, ñöøng laät! Vò kia cöù laät, khoâng nghe. Tyø-kheo beänh cheát. Tyø-kheo kia nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc cöôõng maø laät nhö vaäy. 6. Sai baûo gieát 1. Coù soá ñoâng Tyø-kheo, phöông tieän sai moät ngöôøi ñi gieát ngöôøi kia. Ngöôøi ñöôïc sai beøn ñi gieát; roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. 2. Coù soá ñoâng Tyø-kheo phöông tieän sai moät ngöôøi ñi gieát ngöôøi khaùc. Trong soá ñoù coù moät ngöôøi nghi, maø khoâng ngaên. Ngöôøi ñöôïc sai

190 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

lieàn ñi gieát. Ngöôøi kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. >. Coù soá ñoâng Tyø-kheo, phöông tieän cuøng gieát ngöôøi khaùc. Trong soá ñoù coù moät ngöôøi nghi, lieàn ngaên. Nhöng ngöôøi ñöôïc sai kia vaãn ñi gieát. Ngöôøi kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi ngaên phaïm Thaâu-lan-giaù. Ngöôøi khoâng ngaên phaïm Bala-di. 7. Ngoä saùt vaø coá saùt 1. Coù keû troäm laáy y baùt, oáng ñöïng kim, toïa cuï cuûa Tyø-kheo. Tyøkheo baét keû troäm ñeø xuoáng trò. Keû troäm cheát. Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc ñeø xuoáng ñeå trò nhö vaäy. 2. Coù keû troäm laáy y baùt toïa cuï oáng ñöïng kim cuûa Tyø-kheo. Tyøkheo baét keû troäm boû döôùi caùi haàm. Keû troäm cheát, Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi taâm gì? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. >. Coù aùc Tyø-kheo laáy troäm y baùt toïa cuï oáng ñöïng kim cuûa Tyøkheo. Tyø-kheo khaùc noùi: AÙc

Tyø-kheo naøy troäm laáy y baùt toïa cuï oáng ñöïng kim cuûa Tyø-kheo. Caàn phaûi baét maø daïy cho bieát phaùp. Beøn baét ñaùnh moät traän quaù tay. Sau ñoù, Tyø-kheo kia qua ñôøi. Tyø-kheo kia nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi ñaùnh vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng ñaùnh ngöôøi thoï ñaïi giôùi, phaïm toäi Ba-daätñeà. >05

4. Coù Tyø-kheo cuøng baïch y caõi nhau. Tyø-kheo ñeán quan kieän. Vò ñaïi thaàn ra leänh baét nhoát baïch y vaøo nguïc. Baïch y qua ñôøi. Tyø-kheo

>05. Tyø-kheo, ba-daät-ñeå 78.

nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng kieän ngöôøi maéc toäi Ñoät-kieát-la. 5. Coù Tyø-kheo gieát con khæ; roài nghi: Mình ñaõ ñoaïn maïng ngöôøi, phaïm Ba-la-di. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Ñoaïn maïng suùc sinh, phaïm Ba-daät-ñeà. 6. Coù Tyø-kheo cuøng vôùi Tyø-kheo kia tranh caõi. Tyø-kheo kia beänh, Tyø-kheo naøy ñeán thaêm. Tyø-kheo khaùc xeùt thaáy, Tyø-kheo naøy cuøng Tyøkheo beänh tröôùc coù söï oaùn thuø nhau, nay ñeán thaêm aét coù vieäc gì khaùc. Tyø-kheo naøy lieàn cho ngöôøi beänh duøng phi döôïc. Tyø-kheo beänh qua ñôøi. Tyø-kheo naøy nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 7. Coù Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo tranh caõi. Tyø-kheo kia du haønh trong nhaân gian, roài maéc beänh. Tyø-kheo naøy noùi: Duø ngöôi coù ñi ñaâu, cuõng khoâng thoaùt. Lieàn ñeán thaêm hoûi. Tyø-kheo khaùc xeùt thaáy, Tyø-kheo naøy tröôùc ñaây cuøng Tyø-kheo beänh coù söï oaùn thuø, nay ñeán thaêm hoûi, chaéc coù vieäc gì khaùc. Tyø-kheo naøy lieàn cho Tyø-kheo beänh phi döôïc. Tyø-kheo beänh qua ñôøi. Tyø-kheo naøy nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. Cho phi thöïc, coù hai loaïi, cuõng nhö vaäy. 8. Baáy giôø, vaøo buoåi saùng, Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø, khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y. Coù moät ñöùa beù ñang nguû trong nhaø giaõ gaïo. Thaâu-la-nan-ñaø ñeán moù vaøo caùi chaøy giaõ. Chaøy rôi nhaèm ñöùa nhoû, noù cheát. Thaâu-la-nan-ñaø nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ laøm vôùi taâm nieäm theá naøo? Tyø-kheo-ni thöa: - Khoâng coù taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc sôø moù chaøy giaõ cuûa ngöôøi ta. 9. Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø, vaøo buoåi saùng, khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y. Coù moät ñöùa nhoû naèm nguû beân caùi coái giaõ gaïo. Thaâu-la-nan-ñaø ñuïng caùi coái. Caùi coái bò laät, ñeø cheát ñöùa nhoû. Thaâu-la-nan-ñaø nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ laøm vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo-ni thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc ñuïng chaïm caùi coái cuûa ngöôøi ta nhö vaäy. 10. Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø, vaøo buoåi saùng, khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y. Treân giöôøng coù ñöùa nhoû ñang

nguû. Thaâu-la-nan-ñaø khoâng nhìn maø ngoài leân. Vôi ngöôøi ñaøn-vieät noùi: - A-di chôù ngoài leân ñöùa nhoû! Coâ khoâng nghe neân ngoài leân. Ñöùa nhoû lieàn cheát. Coâ ni nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo-ni thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc, nôi nhaø baïch y khoâng xem nôi choã ngoài maø ngoài. 11. Baáy giôø, nöôùc Xaù-veä coù ñaøn-vieät thænh Phaät vaø Taêng thoï thöïc vaøo saùng hoâm sau. Ñeâm ñoù, söûa soaïn caùc thöùc ñoà aên ngon boå xong, saùng sôùm ñeán thænh Theá Toân phuù trai. Ñöùc Theá Toân khoaùc y, böng baùt cuøng moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø-kheo ñeàu ñeán nhaø ñaøn-vieät, an toïa nôi choã ngoài. Theo thöôøng phaùp cuûa Chö Phaät laø, chuùng chöa taäp hôïp ñuû thì khoâng thoï thöïc. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo xuaát gia khi tuoåi muoän, daãn theo ñöùa con cho xuaát gia luoân. Tyø-kheo, cha cuûa ñöùa beù, khi tieåu thöïc, ñi ñeán nhaø baïch y khaùc. Caùc Tyø-kheo hoûi ñöùa beù: - Boá chuù ñi ñaâu, ñeå Ñöùc Theá Toân ñôïi maø khoâng aên? Ñöùa beù thöa: - Con khoâng bieát. Caùc Tyø-kheo baûo ñöùa beù ñi tìm. Noù ñi tìm gaëp ñöôïc Tyø-kheo boá. Noù noùi: - Boá ñi ñaâu maø ñeå Ñöùc Phaät vaø chuùng Taêng phaûi chôø boá, khoâng thoï thöïc?

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 19>

Tyø-kheo giaän, naém laáy ñöùa con. Ñöùa nhoû vì tìm caùch ñeå chaïy thoaùt khoûi neân xoâ Tyø-kheo cha teù xuoáng ñaát. Boá noù bò cheát, noù nghi.

Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo, khi xoâ boá ngöôi?

Noù thöa:

- Con khoâng coù taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc xoâ nhö vaäy.

12. Coù baø meï baét Tyø-kheo. Tyø-kheo tìm caùch thoaùt, neân xoâ baø meï teù xuoáng ñaát cheát. Vò kia nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo?

Vò kia thöa:

- Khoâng coù taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc xoâ ñaåy meï nhö vaäy.

1>. Coù ngöôøi cha baét Tyø-kheo. Tyø-kheo tìm caùch thoaùt, neân xoâ cha teù xuoáng ñaát cheát, roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo?

Vò kia thöa:

- Khoâng vôùi taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc xoâ cha nhö vaäy.

Anh baét Tyø-kheo, chò baét Tyø-kheo, vôi cuõ baét Tyø-kheo cuõng nhö vaäy.

14. Baáy giôø, coù chò cuûa vôï cuõ noùi vôùi ngöôøi em mình:

- Taïi sao khoâng ñeán Tyø-kheo ñoøi y thöïc?

Ngöôøi em noùi:

- Vì ñaõ xuaát gia, em khoâng muoán ñoøi caùi gì caû.

Ngöôøi chò noùi:

- Chæ choã cuûa Tyø-kheo cho chò. Chò seõ seõ ñoøi cho.

Ngöôøi kia lieàn chæ choã. Ngöôøi chò noùi vôùi Tyø-kheo:

- Taïi sao khoâng caáp döôõng y thöïc cho em gaùi toâi?

Ngöôøi kia naém Tyø-kheo. Tyø-kheo xoâ ñeå thoaùt. Ngöôøi kia teù xuoáng ñaát, cheát. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo?

Tyø-kheo thöa:

- Khoâng coù taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc xoâ nhö vaäy. 15. Coù nam nöõ baét Tyø-kheo, Tyø-kheo xoâ ñeå thoaùt, nam nöõ bò teù xuoáng ñaát cheát. Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät hoûi: Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc xoâ nhö vaäy. 16. Baáy giôø, caùch chuøa ni khoâng xa coù ngöôøi ñaøn oâng bò chaët tay chaët chaân. Tyø-kheo-ni böng nöôùc toâ-tyø-la ñi>06 qua, caùch nam töû khoâng xa. Nam töû thaáy, noùi: - A-di cho con nöôùc uoáng. Tyø-kheo-ni ñöa cho Ngöôøi ñaøn oâng uoáng roài, cheát. Tyø-kheo-ni nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ cho vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo-ni thöa: - Con khoâng coù yù nghó saùt sinh. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. 17. Caùch chuøa Tyø-kheo-ni khoâng xa, coù ngöôøi bò chaët tay, chaët chaân. Tyø-kheo-ni böng nöôùc ñi qua, caùch ngöôøi ñoù khoâng xa. Ngöôøi ñoù thaáy, noùi: - A di cho con uoáng nöôùc. Tyø-kheo-ni cho ngöôøi ñoù uoáng roài hoï cheát. Tyø-kheo-ni nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ cho vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo-ni thöa: - Con khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. 18. Caùch chuøa Tyø-kheo-ni khoâng xa, coù ngöôøi bò chaët tay, chaët chaân. Tyø-kheo-ni böng nöôùc toâ-tyø-la ñi qua caùch ngöôøi ñoù khoâng xa. Ngöôøi ñoù thaáy, noùi: - A-di, toâi caàn toâ-tyø-la ñeå röûa veát thöông cho bôùt nhöùc. Tyø-kheo-ni lieàn cho ñeå röûa, röûa roài bò cheát. Tyø-kheo-ni nghi. Ñöùc

>06. Toâ-tyø-la töông . Pali: suv īraka, chaùo chua. Cf.Vin. iii. 86: cho uoáng takka, söõa boø tinh luyeän, söõa bô. Tham chieáu Thaäp tuïng 58 (T2>n14>5 tr.4>6a2>): coù phaïm chí bònh gheû ngöùa, xin thuoác nöôùc toâ-tyø-la . Ngöôøi aáy uoáng vaø cheát.

Phaät hoûi:

- Coâ cho vôùi yù nghó theá naøo?

Tyø-kheo-ni thöa:

- Con khoâng coù taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc cho röûa nhö vaäy.

Böng nöôùc ñi cuõng theá.

19. Caùch chuøa Tyø-kheo-ni khoâng xa, coù ngöôøi bò chaët chaân, chaët tay. Tyø-kheo-ni böng nöôùc toâ-tyø-la ñi qua caùch ñoù khoâng xa. Tyø-kheo-ni nghó: Neáu cho toâ-tyø-la ñeå röûa veát thöông, may ra coù theå cheát sôùm. Nghó roài lieàn cho. Ngöôøi ñoù röûa xong thì cheát. Tyø-kheo-ni nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Coâ vôùi yù nghó theá naøo?

Tyø-kheo-ni thöa:

- Con cho vôùi taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Ba-la-di.

Böng nöôùc cho ñeå röûa cuõng nhö vaäy.

20. Coù soá ñoâng Tyø-kheo cuøng nhoùm saùu Tyø-kheo ôû taïi nuùi Kyøxaø-quaät, cuøng nhau xeû caây ñeå lôïp nhaø. Moät vò trong Nhoùm saùu Tyø-kheo caàm moät khuùc caây nhoïn, neùm thaúng truùng nhaèm moät ngöôøi. Khuùc caây xuyeân qua mình, ngöôøi kia cheát lieàn. Vò naøy nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo?

Tyø-kheo thöa:

- Khoâng coù taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc neùm thaúng nhö vaäy; maø neân lieäng ngang.

21. Tyø-kheo tri söï laøm phoøng môùi. Ñaù rôi, truùng Tyø-kheo cheát. Vò kia nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo?

Vò kia thöa:

- Con khoâng coù taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm.

Ngoùi rôi, caây rôi, keøo rôi, xaø rôi, ñoøn doâng roi, goã rôi, truùng ngöôøi; cuõng nhö vaäy.

22. Baáy giôø, taïi nuùi Kyø-xaø-quaät, coù ngöôøi chaên boø, thaû boø aên coû.

Moät vò trong nhoùm saùu Tyø-kheo laáy hoøn ñaù ñaäp vaøo söøng boø. Ñaù vaêng truùng ngöôøi chaên boø, cheát. Vò aáy nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo? Vò aáy thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng ñaùnh suùc sinh khoâng theå bieán hoùa thì maéc toäi Ñoät-kieát-la. 2>. Coù Tyø-kheo ôû trong nuùi Kyø-xaø-quaät caïy ñaù rôi, truùng ngöôøi ñi ñöôøng

cheát; nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo? Vò kia thöa: - Con khoâng coù yù nghó gieát ngöôøi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc caïy ñaù. Neáu coù nhaân duyeân caàn laáy ñaù thì neân baûo ngöôøi ñi traùnh xa nôi ñoù. 24. Coù Tyø-kheo muoán xaû giôùi, laøm ngheà haï tieän.>07 Vò aáy nghó: Ta ñaõ töøng xuaát gia trong Phaät phaùp thì khoâng theå laïi laøm aùc söï nhö vaäy. Nghó nhö vaäy xong, vò aáy lieàn leân treân ñænh nuùi Ma-ñaàu töï gieo mình xuoáng ñeå töï töû. Nhöng rôi truùng ngöôøi ñoán tre. Tyø-kheo soáng, ngöôøi kia cheát. Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät noùi: - Ngöôøi kia cheát, (Tyø-kheo) khoâng phaïm. Nhöng phöông tieän muoán töï saùt, phaïm Thaâu-lan-giaù. 25. Coù Tyø-kheo muoán thoâi tu, laøm ngheà haï tieän. Nhöng nghó: Ta ñaõ töøng xuaát gia trong Phaät phaùp thì khoâng theå laïi laøm aùc söï nhö vaäy. Vò kia lieàn leo leân ñaûnh nuùi Ba-la-ha-na, töï gieo mình xuoáng ñeå cheát, nhöng rôi truùng treân ngöôøi chaët truùc. Ngöôøi kia cheát, Tyø-kheo soáng. Vò Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät noùi: - Ngöôøi kia cheát, (Tyø-kheo) khoâng phaïm. Nhöng phöông tieän muoán töï saùt maéc toäi Thaâu-lan-giaù. 26. Coù Tyø-kheo böng nöôùc toâ-tyø-la ñi caùch baõi tha ma khoâng xa. (Theo pheùp nöôùc, trò ngöôøi coù toäi, laáy coïc nhoïn xieân ngöôøi roài ñem vaát.)>08 Moät ngöôøi bò beâu treân coû nhoïn, noùi,- Cho toâi uoáng nöôùc. Tyø- kheo cho uoáng roài, ngöôøi aáy lieàn cheát. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi cho uoáng vôùi yù töôûng theá naøo?

>07. Haï nghieäp ; ngheà nghieäp thaáp heøn, thöôøng chæ ngheà gieát choù cuûa Chieân-ñaø-la. Skt. nīca-karma. >08. Ñoaïn trong ngoaëc, coù trong Toáng-Nguyeân-Minh, nhöng khoâng coù trong baûn Cao-ly.

Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. 27. Coù Tyø-kheo böng nöôùc ñi caùch baõi tha ma khoâng xa. Moät ngöôøi bò beâu treân coïc nhoïn noùi, - Cho toâi uoáng nöôùc. Tyø-kheo cho uoáng roài, ngöôøi aáy cheát. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Khoâng phaïm. 28. Coù Tyø-kheo ñieân cuoàng gieát ngöôøi, sau khi tænh laïi thì bieát, beøn nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Khoâng phaïm. Neáu taâm thaùc loaïn, bò thoáng khoå böùc baùch, taát caû ñeàu khoâng phaïm. IV. ÑAÏI VOÏNG NGÖÕ 1. Öu-ba-ly thænh vaán 1. Theá Toân ôû taïi Tyø-xaù-ly. Baáy giôø, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaáp tay baïch Ñöùc Theá Toân: - Kính baïch Ñaïi ñöùc, Tyø-kheo ôû beân soâng Baø-caàu, söï thaät mình khoâng coù, nhöng vì mieáng aên, laïi ñeán tröôùc baïch y, töï khen mình, noùi laø ñöôïc phaùp thöôïng nhaân. Nhö vaäy coù phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Ban ñaàu chöa cheá giôùi, khoâng phaïm. 2. Coù Tyø-kheo taêng thöôïng maïn, töï baûo laø ñaõ ñaéc ñaïo, sau ñoù tinh caàn khoâng bieáng nhaùc, chöùng taêng thöôïng thaéng phaùp. Vò kia nghó: Ñöùc Theá Toân vì caùc Tyø-kheo cheá giôùi, Neáu Tyø-kheo naøo khoâng töï tri kieán maø töï xöng laø ñaéc phaùp thöôïng nhaân, noùi: “Toâi bieát nhö vaäy, toâi thaáy nhö vaäy.” Sau thôøi gian khaùc, hoaëc coù ngöôøi hoûi, hoaëc khoâng coù ngöôøi hoûi, vì mong caàu söï thanh tònh, cho neân noùi: “Toâi thaät söï khoâng bieát, khoâng thaáy maø töï noùi laø

bieát laø thaáy.” Tyø-kheo noùi hö voïng, phaïm Ba- la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. Toâi do taêng thöôïng maïn, töï baûo laø ñaõ ñaéc ñaïo. Sau ñoù, tinh taán khoâng bieáng nhaùc, ñaëng taêng thöôïng thaéng phaùp. Ta neân laøm theá naøo? Vò aáy, lieàn ñem nhaân duyeân naøy trình baøy ñaày ñuû vôùi caùc Tyø-kheo ñoàng yù, noùi: - Laønh thay, Tröôûng laõo vì toâi baïch Ñöùc Theá Toân. Tuøy theo lôøi daïy cuûa Ñöùc Theá Toân, toâi seõ y theo ñoù maø thöïc haønh. Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Phaät moät caùch ñaày ñuû.

Ñöùc Theá Toân vì nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, tuøy thuaän noùi phaùp, duøng voâ soá phöông tieän khen ngôïi trang nghieâm haïnh ñaàu-ñaø laø ñieàu khoù laøm, thieåu duïc tri tuùc öa xuaát ly, vaø baûo caùc Tyø-kheo: Neáu laø taêng thöôïng maïn thì khoâng phaïm.

Caùc Tyø-kheo baïch Phaät:

- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu ñoái tröôùc loaøi suùc sinh khoâng theå bieán hoùa, töï xöng laø ñaéc phaùp thöôïng nhaân thì phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Ñoät-kieát-la.

- Baïch Ñaïi ñöùc, ngöôøi töôûng laø ngöôøi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Ba-la-di.

- Ngöôøi maø nghi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.

- Ngöôøi maø khôûi yù töôûng chaúng phaûi ngöôøi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.

- Chaúng phaûi ngöôøi maø töôûng laø ngöôøi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

- Chaúng phaûi ngöôøi maø nghi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu tröôùc ngöôøi nam maø khôûi yù töôûng laø nöõ, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Ba-la-di.

- Tröôùc ngöôøi nöõ maø töôûng laø nam, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Ba-la-di.

- Neáu ñoái vôùi tröôùc ngöôøi nöõ naøy maø khôûi yù töôûng laø ngöôøi nöõ kia, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Neáu noùi roõ raøng thì phaïm Ba-la-di. Noùi khoâng roõ raøng phaïm Thaâu-lan-giaù.

- Ñoái tröôùc ngöôøi nam naøy maø khôûi yù töôûng ngöôøi nam kia, phaïm hay khoâng?

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 199

Ñöùc Phaät daïy: - Neáu noùi roõ raøng thì phaïm Ba-la-di. Noùi khoâng roõ raøng phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu baèng aán tín, hoaëc sai ngöôøi, hay vieát thö, hieän töôùng khieán cho hoï bieát roõ raøng thì phaïm Ba-la-di; khoâng roõ raøng phaïm Thaâu-langiaù. - Kính baïch Ñaïi ñöùc, neáu ñoái tröôùc Trôøi roàng, A-tu-la, Kieàn-thaùtbaø, Daï-xoa, Ngaï quyû, suùc sinh coù theå bieán hoùa ñöôïc, töï xöng ñaéc phaùp thöôïng nhaân, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Noùi roõ raøng thì phaïm Thaâu-lan-giaù; khoâng roõ raøng phaïm Ñoätkieát-la. Baèng aán tín, sai söù, vieát thö, hieän töôùng khieán cho hoï bieát roõ raøng thì phaïm Thaâu-lan-giaù; khoâng roõ raøng phaïm Ñoät-kieát-la. 2. Töï xöng 1. Coù Tyø-kheo tröôùc ngöôøi khaùc töï xöng laø ñaéc phaùp thöôïng nhaân, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu noùi roõ raøng thì phaïm Ba-la-di. Khoâng roõ raøng, phaïm Thaâulan-giaù. Muoán noùi vôùi ngöôøi naøy, laïi noùi vôùi ngöôøi kia , taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. 2. Coù soá ñoâng Tyø-kheo du haønh taïi nöôùc Caâu-taùt-la. Khi aáy, coù Baø-la-moân tin Phaät, gioûi xem töôùng, gaëp hoï, noùi: - Ñaïi ñöùc A-la-haùn ñeán. Tyø-kheo hoûi: - OÂng noùi gì? Ñaùp: - Ñaïi ñöùc xöùng ñaùng nhaän y phuïc, thuoác men, nhöõng gì caàn thieât. - Coù lyù ñoù. Tyø-kheo noùi roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. >. Coù Tyø-kheo töï noùi chöùng ñaéc caên, löïc, giaùc yù, thieàn ñònh, giaûi thoaùt, tam muoäi, chaùnh thoï. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 4. Coù Tyø-kheo giaûng cho ngöôøi veà caên löïc, giaùc yù, thieàn ñònh, giaûi thoaùt tam muoäi, chaùnh thoï. Nhöng khoâng töï noùi laø ñaõ ñaït ñöôïc. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm.

200 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

3. Töï aùm chæ

1. Baáy giôø, Tyø-kheo coù ñaøn-vieät. Tyø-kheo noùi:

- Ngöôøi thöôøng noùi phaùp cho thí chuû ñaây laø vò A-la-haùn.

Ñaøn-vieät lieàn hoûi:

- Ñaïi ñöùc vöøa noùi gì?

Tyø-kheo im laëng, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Noùi khoâng roõ raøng, phaïm Thaâu-lan-giaù.

2. Baáy giôø, Tyø-kheo coù ñaøn-vieät. Tyø-kheo noùi:

- Ngöôøi thöôøng ñeán nhaø thí chuû ñaây laø A-la-haùn.

Ñaøn-vieät lieàn hoûi:

- Ñaïi ñöùc vöøa noùi gì?
Tyø-kheo khoâng traû lôøi, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:
- Noùi khoâng roõ raøng phaïm Thaâu-lan-giaù.
>. Tyø-kheo coù ñaøn-vieät. Tyø-kheo noùi:
- Ngöôøi thöôøng ñeán ngoài choã ngoài ñaây laø A-la-haùn.
Ñaøn-vieät lieàn hoûi:
- Ñaïi ñöùc vöøa noùi gì?
Tyø-kheo im laëng; roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:
- Noùi khoâng roõ raøng, phaïm Thaâu-lan-giaù.
4. Tyø-kheo coù ñaøn-vieät. Tyø-kheo noùi ngöôøi:
- Thöôøng nhaän thöùc aên cuûa ngöôi laø A-la-haùn.
Ñaùn vieät lieàn hoûi:
- Ñaïi ñöùc vöøa noùi gì?
Vò kia im laëng, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:
- Noùi khoâng roõ raøng phaïm Thaâu-lan-giaù.
4. Töï hieän töôùng
1. Baáy giôø, ñaøn-vieät noùi vôùi Tyø-kheo maø mình thöôøng cuùng döôøng:
Neáu Ñaïi ñöùc laø A-la-haùn thì côûi Taêng-giaø-leâ ra.
Tyø-kheo lieàn côûi y, hieän töôùng, maø khoâng noùi; nhöng roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:
- Phaïm Thaâu-lan-giaù.
2. Ñaøn-vieät noùi vôùi Tyø-kheo maø mình thöôøng cuùng döôøng:
- Neáu Ñaïi ñöùc laø A-la-haùn thì coù theå ngoài treân giöôøng giaây.
Vò kia lieàn ngoài, hieän töôùng, khoâng noùi; nhöng roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:
- Phaïm Thaâu-lan-giaù.
>. Ñaøn-vieät noùi vôùi Tyø-kheo maø mình thöôøng cuùng döôøng:
- Neáu Ñaïi ñöùc laø A-la-haùn thì ñöùng daäy.
SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 201

Vò kia lieàn ñöùng daäy, hieän töôùng, khoâng noùi; nhöng roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm, Thaâu-lan-giaù. 4. Ñaøn-vieät noùi vôùi Tyø-kheo maø mình thöôøng cuùng döôøng: - Neáu Ñaïi ñöùc laø A-la-haùn, thì leân treân taàng gaùc. Tyø-kheo ñi leân, hieän töôùng, maø khoâng noùi. Nhöng roài nghi. Phaät noùi: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. 5. Ñaøn-vieät noùi vôùi Tyø-kheo maø mình thöôøng cuùng döôøng: - Neáu Ñaïi ñöùc laø A-la-haùn thì coù theå böôùc xuoáng. Tyø-kheo lieàn böôùc xuoáng, hieän töôùng, khoâng noùi roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. 6. Tyø-kheo coù ñaøn-vieät. Tyø-kheo noùi: - Ngöôøi thöôøng noùi phaùp cho thí chuû ñaây laø Thanh vaên ñeä töû Phaät. Ñaøn-vieät hoûi: - Ñaïi ñöùc noùi gì? Vò kia im laëng, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Noùi khoâng roõ raøng, phaïm Thaâu-lan-giaù. Thöôøng vaøo nhaø ñaøn-vieät, nhaän choã ngoài, nhaän thöùc aên, cuõng nhö vaäy. 7. Coù ñaøn-vieät

noùi vôùi Tyø-kheo maø mình thöôøng cuùng döôøng: - Neáu Ñaïi ñöùc laø Thanh vaên ñeä töû Phaät thì côûi taêng-giaø-leâ. Vò kia lieàn côûi, hieän töôùng, khoâng noùi nhöng roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. Khoaùc taêng-giaø-leâ, ngoài, ñöùng daäy, leo leân nhaø gaùc, leo xuoáng cuõng nhö vaäy. 5. Muïc-lieân töï thuyeát 1. Baáy giôø, Toân giaû Muïc-lieân noùi vôùi caùc Tyø-kheo, veà nghieäp, baùo nhaân duyeân, ñaït ñöôïc thaàn tuùc. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Toân giaû: - Toân giaû noùi coù nghieäp baùo, nhaân duyeân, ñaït ñöôïc thaàn tuùc. Vieäc khoâng theå coù. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, phaïm Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù nghieäp baùo, nhaân duyeân, vaø coù theå ñaït ñöôïc thaàn tuùc nhö vaäy. Muïc-lieân khoâng phaïm.

202 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

2. Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo laø coù nghieäp baùo, nhaân duyeân, ñaït ñöôïc thieân nhó, bieát tuùc maïng, bieát ñöôïc taâm cuûa keû khaùc, thieân nhaõn. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Toân giaû noùi coù nghieäp baùo nhaân duyeân ñaït ñöôïc thieân nhó, cho ñeán thieân nhaõn, laø ñieàu khoâng theå coù. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù nghieäp baùo, nhaân duyeân, coù theå ñaït ñöôïc thieân nhó, cho ñeán ñaït ñöôïc thieân nhaõn. Muïc-lieân khoâng phaïm. >. Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - Naøy caùc Tröôûng laõo, coù chuùng sinh nhö vaäy, töø hö khoâng bay qua, nghe tieáng xuùc chaïm cuûa xöông coát noù. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Ñaïi ñöùc, thaày noùi coù chuùng sinh nhö vaäy töø hö khoâng bay qua, nghe tieáng khua ñoäng cuûa xöông coát hoï. Ñoù laø ñieàu khoâng theå coù. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daî: - Coù chuùng sinh nhö vaäy. Muïc-lieân khoâng phaïm. 4. Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - Toâi thaáy coù chuùng sinh toaøn loâng trong ngöôøi cuûa noù ñeàu baèng kim, khi ruùt ra, khi ñaâm vaøo, nhaän laáy voâ löôïng khoå. Noù keâu lôùn tieáng vöøa khoùc vöøa la. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Toân giaû noùi coù chuùng sinh nhö vaäy. Ñoù laø ñieàu khoâng theå coù. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø- kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tröôùc ñaây ta cuõng thaáy chuùng sinh nhö vaäy, maø ta khoâng noùi. Taïi sao vaäy? Vì sôï moïi ngöôøi khoâng tin. Ngöôøi khoâng tin seõ chòu khoå laâu daøi. Chuùng sinh ôû trong thaønh Vöông-xaù naøy öa noùi hai löôõi, ñaáu tranh. AÙc nghieäp nhaân duyeân naøy phaûi ñoïa vaøo trong ñòa nguïc traûi qua traêm ngaøn vaïn naêm, thoï caùc khoå naõo. Ñaây laø nhaân duyeân toäi coøn soùt laïi, neân thoï laáy hình traïng nhö vaäy. Do ñoù Muïc-lieân khoâng phaïm. 5. Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - Toâi Thaáy coù chuùng sinh laën huïp trong haàm xí, chòu ñaïi khoå thoáng, reân khoùc keâu la. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân:

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 20>

- Toân giaû töï noùi thaáy coù chuùng sinh laën huïp trong haàm caàu, chòu ñaïi khoå thoáng keâu la reân khoùc nhö vaäy. Ñoù laø ñieàu khoâng theå coù. Doái xöng ñaït

ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tröôùc ñaây, ta cuõng thaáy chuùng sinh nhö vaäy, maø khoâng noùi. Taïi sao vaäy? Vì sôï moïi ngöôøi khoâng tin. Ngöôøi khoâng tin phaûi chòu khoå laâu daøi. Chuùng sinh ôû trong nöôùc Ba-la-naïi naøy, thôøi Ñöùc Phaät Ca-dieáp, laøm Baø-la-moân, khi aáy thænh Phaät vaø Taêng thoï thöïc, roài duøng caùi maùng ñöïng ñaày phaån, sai ngöôøi ñeán baïch: “Ñeán giôø.” Khi Phaät vaø Taêng ñeán, Baø-la-moân thöa: “Chö Ñaïi ñöùc, caùc Ngaøi coù theå duøng thöùc aên naøy theo yù muoán cuûa mình, vaø tuøy yù mang ñi.” Do aùc nghieäp nhaân duyeân naøy maø ñoïa trong ñòa nguïc Neâ leâ, thoï khoå traêm ngaøn vaïn naêm. Vì toäi aùc nhaân duyeân coøn soùt laïi, phaûi laën trong haàm caàu tieâu. Cho neân Muïc-lieân khoâng phaïm. 6. Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - Toâi thaáy coù chuùng sinh ngoài treân giöôøng baèng saét. Löûa töø giöôøng saét tuoân ra ñoát chaùy caû thaân, y baùt toïa cuï, oáng ñöïng kim cuõng ñeàu bò ñoát chaùy. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Toân giaû noùi thaáy chuùng sinh nhö vaäy, thoï khoå nhö vaäy, laø ñieàu khoâng theå coù. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tröôùc ñaây ta cuõng thaáy chuùng sinh nhö vaäy, maø khoâng noùi. Taïi sao vaäy? Vì sôï moïi ngöôøi khoâng tin. Ngöôøi khoâng tin phaûi thoï khoå laâu daøi. Chuùng sinh ôû nöôùc Ba-la-naïi naøy, trong quaù khöù, thôøi Ñöùc Phaät Ca- dieáp, ñaõ laøm Tyø-kheo aùc. Do nhaân duyeân naøy ñoïa vaøo ñòa nguïc traêm ngaøn vaïn naêm thoï caùc khoå thoáng. Vì aùc nghieäp nhaân duyeân coøn soùt laïi neân thoï thaân nhö vaäy. Do ñoù Muïc-lieân khoâng phaïm. Tyø-kheo-ni aùc, thöùc-xoa-ma-na aùc, sa-di, sa-di-ni thoï khoå cuõng nhö vaäy. 7. Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - Toâi thaáy chuùng sinh, thaân hình cuûa noù bò ñoát chaùy, caùc con ruoài bao quanh ruùc ræa, ñau khoå keâu la Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Toân giaû noùi thaáy coù chuùng sinh nhö vaäy, thoï khoå nhö vaäy, laø ñieàu khoâng theå coù. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo.

204 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tröôùc ñaây ta cuõng thaáy chuùng sinh nhö vaäy, maø khoâng noùi. Taïi sao vaäy? Vì sôï moïi ngöôøi khoâng tin. Ngöôøi khoâng tin thoï khoå laâu daøi. Chuùng sinh naøy laø ñeä nhaát phu nhaân cuûa vua Ca-laêng-giaø, vì taâm taät ñoá, neân laáy daàu vaø nöôùc soâi roùt vaøo ñaàu cuûa ñeä nhò phu nhaân ñang nguû. Do nghieäp baùo nhaân duyeân naøy phaûi ñoïa vaøo ñòa nguïc traêm ngaøn vaïn naêm chòu caùc söï ñau khoå. Vì nghieäp baùo nhaân duyeân coøn dö neân thoï thaân naøy nhö vaäy. Do ñoù Muïc-lieân khoâng phaïm. 8. Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - Toâi thaáy cung ñieän thaønh quaùch cuûa A-tu-la ôû döôùi ñaùy bieån maø nöôùc treo beân treân, khoâng vaøo trong cung thaønh cuûa hoï. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Toân giaû töï noùi laø thaáy cung thaønh cuûa A-tu-la ôû döôùi ñaùy bieån, boán beân vaø treân ñeàu khoâng coù nöôùc vaøo, laø ñieàu khoâng theå coù. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù söï vieäc nhö vaäy. Cung thaønh cuûa A-tu-la, boán phía vaø treân coù boán

loaïi gioù ñeå giöõ nöôùc laïi:>09 truï phong, trì phong, baát dieät phong, lao heä phong. Cho neân Muïc-lieân khoâng phaïm. 9. Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - Toâi thaáy coù chuùng sinh nhö vaày: Khoâng xöông, khoâng da, khoâng thòt, khoâng maùu, khoâng coù baát tònh cuõng khoâng coù nhoïc meät, vaø ngöôøi nöõ maø khoâng sinh saûn. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Toân giaû töï noùi coù chuùng sinh nhö vaäy, cho ñeán coù ngöôøi nöõ maø khoâng sinh saûn, laø ñieàu khoâng theå coù. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù chuùng sinh nhö vaäy, Muïc-lieân khoâng phaïm. 10. Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, ñaïi Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc Tröôûng laõo, toâi nhaäp ñònh khoâng hueä,>10 nghe coù tieáng nöôùc

>09. Boán thöù gioù: Truï phong , trì phong , baát dieät phong , lao heä phong . Xem Tröôøng A-haøm 20 (T01n01 tr.1>0a25): Truï phong , trì phong , baát ñoäng phong , kieân coá phong >10. Ñaây chæ khoâng voâ bieân xöù ñònh. Ñònh thuoäc theá gian, höõu laäu. Cf. Vin.iii. 108: Nghe ñaøn voi ñang qua soâng khi nhaäp baát ñoäng tam muoäi (āneñja samādhi).

khi voi chuùa Y-la-baø-ni ñi>11 xuoáng ao Nan-ñaø.>12 Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Ñaïi ñöùc Muïc-lieân: - Ñaïi ñöùc noùi nhaäp ñònh khoâng hueä, nghe tieáng coù nöôùc khi voi chuùa Y-la-baø-ni ñi xuoáng ao Nan-ñaø. Ñaïi ñöùc nhaäp ñònh khoâng hueä maø nghe aâm thanh laø ñieàu khoâng theå coù. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù loaïi ñònh nhö vaäy maø khoâng thanh tònh. Muïc-lieân khoâng phaïm. 11. Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - Toâi nhaäp ñònh khoâng hueä, nghe tieáng nöôùc khua ñoäng cuûa taùm möôi boán ngaøn con voi vaøo trong ao Maïn-ñaø-dieân. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Ñaïi ñöùc töï noùi nhaäp ñònh khoâng hueä maø nghe tieáng khua ñoäng cuûa nöôùc do caùc con voi kia vaøo trong ao Maïn-ñaø-dieân. - Ñaïi ñöùc, vaøo ñònh khoâng hueä maø con nghe aâm thanh laø ñieàu khoâng theå coù. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù loaïi ñònh nhö vaäy, nhöng khoâng thanh tònh. Muïc-lieân khoâng phaïm. 12. Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - Toâi nhaäp ñònh khoâng hueä, nghe tieáng nöôùc khua ñoäng cuûa voi chuùa noï vaøo trong ao Toâ. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Töï noùi, nhaäp ñònh khoâng tueä maø nghe tieáng khua ñoäng cuûa nöôùc do voi chuùa noï vaøo trong ao Toâ. Laøm sao nhaäp vaøo ñònh khoâng hueä naøo maø coøn nghe aâm thanh? Ñieàu naøy khoâng theå coù. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: - Coù loaïi ñònh nhö vaäy, nhöng chaúng phaûi laø thanh tònh. Muïc-lieân khoâng phaïm. Thöùc khoâng hueä xöù, voâ sôû hueä khoâng xöù>1> cuõng nhö vaäy. 1>. Baáy giôø, Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo:

>11. Y-la-baø-ni töôïng vöông . Pali: er āvana (Skt. airāvana), con voi saùu ngaø cuûa Thieân ñeá Thích. Xem, Tröôøng A-haøm 20 (T01n01 tr.1>2a19): Y-baùt-la Long vöông >12. Nan-ñaø trì . Pali: Nandapokkhara nī, ao sen trong vöôøn Nanda treân trôøi Ñao-lôïi (Tāvatisa). Xem Tröôøng A-haøm 20 (T01n01 tr.1>2a11): Ñaïi hyû trì >1>. Töùc thöùc voâ bieân xöù ñònh, vaø voâ sôû höõu xöù ñònh

- Caùc Tröôûng laõo, phöông Baéc coù ao teân laø A-naäu-ñaït.>14 Nöôùc trong ao thanh tònh khoâng coù caáu ueá. Trong ao coù hoa phaân-ñaø-lôïi,>15 lôùn nhö baùnh xe, goác cuûa noù nhö caùi truïc xe. Beû noù, thì coù moät loaïi nöôùc maøu traéng tieát ra nhö söõa, vò cuûa noù nhö maät. Caùc Tyø-kheo noùi: - Toân giaû töï noùi phöông Baéc coù caùi ao nhö vaäy, ñoù laø ñieàu khoâng theå coù. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Phöông Baéc coù caùi ao nhö Muïc-lieân ñaõ noùi. Muïc-lieân khoâng phaïm. 14. Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - Phöông Baéc coù ao teân laø A-naäu-ñaït. Caùch ao aáy khoâng xa, laïi coù moät ao teân laø Man-ñaø-dieân,>16 ngang doïc naêm möôi do tuaàn. Nöôùc trong ao thanh tònh, khoâng coù caáu ueá. Trong ao coù boâng sen saéc vaøng, lôùn nhö baùnh xe. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Nhö lôøi Thaày noùi coù caùi ao nhö vaäy, ñoù laø ñieàu khoâng theå coù. Baáy giôø, ñaïi Muïc-lieân duøng söùc thaàn löïc ñeán nôi ñoù, haùi moät boâng sen ñem veà chuøa ñeå trong phoøng, môøi caùc Tyø-kheo ñeán noùi: - Phöông Baéc coù ao teân laø A-naäu-ñaït, caùch ao ñoù khoâng xa coù ao teân laø Man-ñaø-dieân, trong ao coù hoa sen saéc vaøng, lôùn nhö baùnh xe. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Khoâng coù ñieàu ñoù. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Baáy giôø, Muïc-lieân trôû veà trong phoøng laáy hoa sen ñem ra chæ cho caùc Tyø-kheo vaø noùi: - Caùc Tröôûng laõo, hoa sen naøy laø thaät chaêng? Caùc Tyø-kheo laïi noùi: - Toân giaû laø A-la-haùn, coù söùc thaàn thoâng, coù theå bieán hoùa ra chöù chaúng phaûi laø chaân thaät. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Muïc-lieân noùi ñuùng söï thaät. Khoâng phaïm.

>14. A-naäu-ñaït . Pali: Anotatta, xem cht. treân. >15. Phaân-ñaø-lôïi . Pali: Pu ttarīka, hoa sen traéng >16. Maïn-ñaø-dieân . Pali: Mandākinī , moät trong baûy hoà lôùn treân Himālaya. Cf. A.iv. 101.

15. Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - Phöông baéc coù ao teân laø A-naäu-ñaït. Nöôùc töø trong ao aáy chaûy ñeán ñaây; traøo voït ra ôû ñaây.>17 Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Toân giaû noùi phöông Baéc coù ao teân laø A-naäu-ñaït. Nöôùc töø trong ao aáy chaûy ñeán ñaây; traøo voït ra ôû ñaây. Ñöùc Theá Toân ñaõ daïy nhö vaày: “Döïa vaøo goác ñeå bieát.” Nöôùc trong ao kia trong maø maùt, maø nöôùc naøy noùng vaø baån ñuïc. Söï vieäc naøy khoâng phuø hôïp. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp

thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Muïc-lieân noùi ñuùng vì nöôùc naøy chaûy qua tieåu ñòa nguïc roài môùi tuoân ra nôi thaønh Vöông-xaù, cho neân môùi noùng vaø baån. Muïc-lieân khoâng phaïm. 16. Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - ÔÛ choã xuaát xöù cuûa doøng nöôùc naøy, beân döôùi ñoù coù ao nöôùc trong maùt. Nöôùc töø ñoù chaûy ñeán ñaây. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Muïc-lieân noùi nhö vaäy. Nhöng Theá Toân daïy: “Döïa vaøo goác ñeå bieát.” Nöôùc naøy noùng soâi; maø nöôùc beân döôùi laïi trong maùt. Ñieàu naøy khoâng phuø hôïp. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Naøy caùc Tyø-kheo, nhö Muïc-lieân noùi. Choã xuaát xöù cuûa doøng nöôùc soâi naøy, beân döôùi coù ao nöôùc trong maùt, khoâng coù baån ñuïc. Nöôùc töø ñoù chaûy qua tieåu ñòa nguïc roài tuoân ra nôi thaønh Vöông-xaù, cho neân noùng soâi, coù baån ñuïc. Muïc-lieân khoâng phaïm. 17. Baáy giôø, vua Ba-tö-naëc nöôùc Caâu-taùt-la, vaø vua A-xaø-theá nöôùc Ma-kieät, ñaùnh nhau ôû bieân giôùi giöõa hai nöôùc. Vua Ba-tö-naëc phaù vôõ quaân cuûa vua A-xaø-theá. Luùc aáy, Muïc-lieân baûo caùc Tyø-kheo: - vua Ba-tö-naëc, vaø vua A-xaø-theá ñaùnh nhau ôû bieân giôùi giöõa hai nöôùc. Vua Ba-tö-naëc ñaõ thaéng. Sau ñoù, vua A-xaø-theá caát quaân ñaùnh laïi. Vua A-xaø-theá thaéng. Baáy giôø, thaønh Vöông-xaù coâng boá cho quoác noäi ñöôïc bieát, vua A- xaø-theá phaù quaân cuûa vua Ba-tö-naëc. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Muïc-lieân: - Thaày noùi, vua Ba-tö-naëc cuøng vua A-xaø-theá ñaùnh nhau, vua Ba- tö-naëc phaù quaân cuûa A-xaø-theá, maø nay trong nöôùc Ma-kieät coâng boá vua

>17. A-naäu-ñaït ñöôïc coi laø phaùt nguyeân cuûa boán soâng lôùn: Haèng haø, Tín ñoä, Ñoà-ña, Phöôïc-xo. Xem Caâu-xaù 11.

208 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

A- xaø-theá phaù quaân cuûa vua Ba-tö-naëc. Muïc-lieân, doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù söï vieäc nhö vaäy. Vua Ba Tö Naëc phaù quaân vua A-xaø-theá. Vua A Xaø Theá, sau ñoù laïi caát quaân phaù quaân cuûa vua Ba-tö-naëc trôû laïi. Muïc-lieân thaáy vieäc tröôùc maø khoâng thaáy vieäc sau cho neân Muïc-lieân khoâng phaïm. Vua A Xaø Theá cuøng Tyø-xaù-ly ñaùnh nhau cuõng nhö vaäy. 18. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo Muïc-lieân: - Thoâi, ñuû roài, Thaày ñöøng noùi nöõa. Taïi sao vaäy? Caùc Tyø-kheo khoâng tin lôøi Thaày. Ñöøng khieán cho caùc Tyø-kheo khoâng tin maø phaûi maéc nhieàu toäi. Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc ngöôi neân tin Tyø-kheo A-la-haùn coù ñaïi thaàn löïc naøy. Chôù coù nghi ngôø, khoâng tin, ñeå roài phaûi chòu khoå laâu daøi. 19. Trong soá ñoù coù Tyø-kheo teân laø Nghieâm Haûo,>18 baûo caùc Tyø- kheo: - Caùc Tröôûng laõo, toâi nhôù söï vieäc cuûa naêm traêm kieáp. Caùc Tyø-kheo noùi: - Ñöùc Theá Toân chöa töøng töï noùi laø nhôù söï vieäc cuûa naêm traêm kieáp, maø Thaày töï noùi nhö vaäy. Doái xöng ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, maéc toäi Ba-la-di, chaúng phaûi Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo Nghieâm Haûo nhôù söï vieäc cuûa moät

ñôøi soáng.>19 Ta coøn nhôù söï vieäc cuûa voâ soá ñôøi soáng khaùc nhau, cho ñeán vieäc thoï hình töôùng maïo, nhöõng gì ñaõ noùi naêng thaûy ñeàu nhôù heát. Ñöùc Phaät daïy: Tyø-kheo Nghieâm Haûo khoâng phaïm. B. TAÊNG-GIAØ-BAØ-THI-SA I. LOÄNG AÂM 1. Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát chaép tay, baïch Phaät: - Baïch Ñaïi ñöùc! Ca-löu-ñaø-di coá yù loäng aâm xuaát baát tònh, phaïm hay khoâng?

>18. Nghieâm Haûo . Vin. iii. 109: Sobhita. Ñöôïc Phaät coâng nhaän laø coù theå nhôù nhieàu tieàn kieáp (pubbenīvāsānussata). >19. Chæ nhôù ñöôïc ñôøi soáng cuûa moät ngöôøi (traûi qua nhieàu kieáp). Cf. ibid., sā ca kho ekāyeva jāti.

Ñöùc Phaät daïy: - Ban ñaàu chöa cheá giôùi, khoâng phaïm. 2. Coù Tyø-kheo nguû vôùi taâm taùn loaïn, trong moäng xuaát baát tònh, bieát roõ. Vò kia nghó: Ñöùc Theá Toân vì caùc Tyø-kheo cheá giôùi, “Coá yù loäng aâm xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.” Ta nguû vôùi taâm taùn loaïn, trong moäng xuaát baát tònh, töï nhôù bieát roõ, vaäy ta coù phaïm khoâng? Khoâng bieát neân theá naøo, Vò aáy ñem nhaân duyeân naøy thöa vôùi caùc Tyø-kheo: Laønh thay, Tröôûng laõo! Thaày vì toâi baïch vôùi Ñöùc Phaät. Neáu Ñöùc Phaät daïy theá naøo thì toâi phuïng haønh theá aáy. Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân vì nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng vaø baûo caùc Tyø-kheo: - Nguû vôùi taâm taùn loaïn coù naêm ñieàu tai haïi: 1. Moäng thaáy vieäc aùc. 2. Chö thieân khoâng hoä veä. >. Taâm khoâng nhôù phaùp. 4. Khoâng buoäc tö töôûng nôi aùnh saùng. 5. Trong moäng bò xuaát tinh. Nguû vôùi taâm taùn loaïn coù naêm ñieàu tai haïi nhö vaäy. - Nguû truï taâm coù naêm ñieàu coâng ñöùc: 1. Khoâng thaáy aùc moäng. 2. Chö thieân hoä veä. >. Taâm tö vui nôi phaùp. 4. Buoäc tö töôûng nôi aùnh saùng. 5. Khoâng xuaát baát tinh. Nguû truï taâm coù naêm ñieàu coâng ñöùc nhö vaäy. - Trong moäng xuaát baát tònh, khoâng phaïm. >. Coù Tyø-kheo, trong moäng hoài töôûng roài loäng aâm xuaát baát tònh. Vò kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Coù Tyø-kheo hoài töôûng taø vaïy, xuaát baát tònh. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Neáu thaáy saéc ñeïp, khoâng xuùc chaïm maø xuaát baát tònh thì khoâng phaïm. Coù Tyø-kheo hoài töôûng, roài loäng aâm xuaát baát tònh, vò kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coù Tyø-kheo hoài töôûng, loäng aâm maø khoâng xuaát, nghi. Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. 4. Coù ngöôøi nöõ naém phía tröôùc Tyø-kheo. Tyø-kheo ñoäng thaân, xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coù ngöôøi nöõ naém phía tröôùc Tyø-kheo, khoâng ñoäng thaân maø xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ñoät-kieát-la. Naém sau Tyø-kheo coù ba vieäc, cuõng nhö vaäy.

5. Coù ngöôøi nöõ caàm chaân Tyø-kheo kính leã. Vò aáy ñoäng thaân, xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coù ngöôøi nöõ caàm chaân Tyø-kheo kính leã, khoâng ñoäng thaân, maø xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ñoät-kieát-la. Coù ngöôøi nöõ kính leã saùt chaân Nan-ñaø. Nan-ñaø ña duïc, xuaát baát tònh, rôi treân ñaàu ngöôøi nöõ. Ngöôøi nöõ hoå theïn. Nan-ñaø cuõng xaáu hoã. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Cho pheùp Nan-ñaø saém chieác y ñeå ngaên thaân. 6. Coù Tyø-kheo khi ñi, nam caên chaïm vaøo nieát-baøn-taêng, xuaát baát tònh. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Neáu khi ñaïi tieåu tieän xuaát baát tònh, khoâng phaïm. Neáu taém röûa trong nöôùc laïnh, nöôùc noùng, bò xuaát baát tònh, khoâng phaïm. 7. Coù Tyø-kheo ñem nam caên ñeå ngöôïc nöôùc, töôûng töôïng, thaân ñoäng xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coù Tyø-kheo duøng nam caên ñeå xuoâi nöôùc, töôûng töôïng, thaân ñoäng xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coù Tyø-kheo duøng nöôùc röôùi nam caên, töôûng töôïng, ñoäng thaân xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coù Tyø-kheo duøng nam caên ñeå ngöôïc gioù, töôûng töôïng, ñoäng thaân xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Taêng-giaø-baø-thi-sa. Tröôøng hôïp ñeå xuoâi gioù, duøng mieäng thoåi nam caên, töôûng töôïng, ñoäng thaân xuaát baát tònh, töôûng töôïng khoâng ñoäng thaân, xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Taát caû caùc tröôøng hôïp treân ñeàu phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coù baø meï naém con laø Tyø-kheo. Tyø-kheo thaân khoâng ñoäng, xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ñoät-kieát-la. Ngöôøi chò naém Tyø-kheo, vôï cuõ, ngöôøi tình cuõ, daâm nöõ naém Tyø- kheo cuõng nhö vaäy. 8. Coù Tyø-kheo töôûng töôïng roài voïc keõ giöõa cuûa xöông, xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù. Coù Tyø-kheo taém trong nhaø taém, duøng thuoác boät mòn hoaëc buøn xoa chaø nôi thaân, xuùc chaïm nhaàm, xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Khi keâu lôùn tieáng, hoaëc khi duïng söùc ñeå laøm vieäc, xuaát baát tònh, khoâng phaïm. Coù Tyø-kheo töôûng töôïng, voïc ôû khoaûng giöõa ñöôøng ñaïi tieåu tieän, xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu töôûng laø ñaïo hoaëc nghi, phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu töôûng phi ñaïo maø khoâng nghi, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Cuõng vaäy, nôi baép veá, eo baøn chaân, eo ñaàu goái, beân naùch, keõ vuù, nôi naùch, loã muõi, loã tai, nôi muït gheû, nôi keõ giöôøng giaây, giöôøng caây, hoaëc nôi neäm lôùn, neäm nhoû, nôi goái, nôi ñaát, nôi buøn, nôi gaïch, trong mieäng bình, taát caû nhöõng tröôøng hôïp nhö vaäy, neáu töôûng laø ñaïo hoaëc nghi, ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù; neáu töôûng laø phi ñaïo, khoâng nghi, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Tyø-kheo vì muïc ñích khoaùi laïc, neân töôûng töôïng vaø voïc aâm, xuaát baát tònh, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Taêng-giaø-baø-thi-sa. Vì muïc ñích khoaùi laïc, vì ñeå thöû nghieäm, vì phuùc ñöùc, vì thôø töï, vì thieän ñaïo, vì boá thí, vì laáy gioáng, vì vui ñuøa, vì söùc löïc, vì nhan saéc, neân thaåm ñònh maø laøm, taát caû ñeàu phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.>20 II. XUÙC NÖÕ 1. Theá Toân ôû nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay, baïch Phaät: - Kính baïch Ñaïi ñöùc,

Ca-löu-ñaø-di cuøng ngöôøi nöõ, hai thaân xuùc chaïm nhau, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Ban ñaàu chöa cheá giôùi, khoâng phaïm. Thöa: - Baïch Ñaïi ñöùc, neáu cuøng ñaøn oâng, thaân xuùc chaïm nhau, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ñoät-kieát-la. Thöa: - Baïch Ñaïi ñöùc, neáu cuøng huyønh moân, thaân xuùc chaïm nhau phaïm hay khoâng?

>20. Heát quyeån 56.

212 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.

Thöa:

- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu cuøng ngöôøi hai caên, thaân xuùc chaïm nhau, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

Thöa:

- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu cuøng suùc sinh khoâng theå bieán hoùa, thaân xuùc chaïm nhau, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Ñoät-kieát-la.

Thöa:

- Nöõ loaøi ngöôøi, töôûng laø nöõ loaøi ngöôøi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Taêng-giaø-baø-thi-sa.

Thöa:

- Nöõ loaøi ngöôøi, maø nghi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

Thöa:

- Nöõ loaøi ngöôøi, töôûng nöõ loaøi phi nhaân, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

Thöa:

- Nöõ loaøi phi nhaân, töôûng laø nöõ loaøi ngöôøi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

Thöa:

- Nöõ loaøi phi nhaân, nghi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

Thöa:

- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu khôûi töôûng laø ngöôøi nöõ, nhöng xuùc chaïm thaân ngöôøi nam, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

Thöa:

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 21>

- Neáu khôûi töôûng laø ngöôøi nam nhöng xuùc chaïm ngöôøi nöõ, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Thaâu-lan-giaù. Thöa: - Xuùc chaïm thaân ngöôøi nöõ naøy nhöng khôûi yù töôûng laø thaân ngöôøi nöõ khaùc, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Taêng-giaø-baø-thi-sa. Thöa: - Xuùc chaïm thaân ngöôøi nam naøy, nhöng khôûi yù töôûng laø thaân ngöôøi nam khaùc, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Ñoät-kieát-la. Thöa: - Cuøng thieân nöõ, long nöõ, a-tu-la nöõ, daï-xoa nöõ, ngaï quæ nöõ, suùc sinh caùi coù theå bieán hoùa, thaân xuùc chaïm nhau, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Thaâu-lan-giaù. 2. Coù ngöôøi nöõ naém chaân Tyø-kheo kính leã. Khi caûm giaùc ñöôïc xuùc chaïm, vò aáy caûm thoï laïc, ñoäng thaân; sinh nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coù ngöôøi nöõ naém chaân Tyø-kheo kính leã. Khi caûm giaùc ñöôïc xuùc chaïm, vò aáy caûm thoï laïc, khoâng ñoäng thaân; sinh nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ñoät-kieát-la. Coù ngöôøi nöõ naém chaân Tyø-kheo kính leã. Khi caûm giaùc ñöôïc xuùc chaïm, vò aáy caûm thoï laïc, ñoäng ngoùn chaân caùi; sinh nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coù ngöôøi nöõ giôõn, naém Tyø-kheo. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi Tyø- kheo: - Khi bieát ñöôïc xuùc chaïm, ngöôi coù caûm giaùc thoï laïc khoâng? Vò kia thöa: - Khoâng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Tyø-kheo giôõn, naém tay ngöôøi nöõ; cuõng nhö vaäy. >. Coù Tyø-kheo naém ñuoâi con traâu caùi loäi qua soâng. Loäi qua roài môùi bieát laø con traâu caùi. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät noùi:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc naém ñuoâi con traâu caùi ñeå loäi qua soâng.

Coù Tyø-kheo vì duïc taâm naém cheùo y ngöôøi nöõ, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.

Coù Tyø-kheo vì duïc taâm neân naém laáy ñoà trang söùc phaàn treân thaân ngöôøi nöõ, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

4. Coù Tyø-kheo vì taâm duïc sôø ñoát xöông cuøng cuûa ngöôøi nöõ roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.

5. Coù ngöôøi meï naém Tyø-kheo. Tyø-kheo khi caûm giaùc ñöôïc xuùc chaïm thì caûm thoï laïc, khoâng ñoäng thaân; nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Ñoät-kieát-la.

Chò, vôï cuõ, daâm nöõ; cuõng nhö vaäy.

6. Coù Tyø-kheo vì duïc taâm naém toùc ngöôøi nöõ, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.

7. Coù ngöôøi ñaøn baø chöa choàng bò nöôùc troâi. Tyø-kheo thaáy, khôûi töø taâm lieàn vôùt leân, roài nghi, Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo:

- Khi bieát ñöôïc xuùc chaïm, ngöôi coù caûm giaùc thoï laïc khoâng?

Tyø-kheo thöa:

- Khoâng.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm.

Coù ngöôøi nöõ Ma höông>21 bò nöôùc troâi, Tyø-kheo thaáy khôûi töø taâm lieàn vôùt leân, roài nghi, Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo:

- Khi bieát ñöôïc xuùc chaïm, ngöôi coù caûm giaùc thoï laïc khoâng?

Tyø-kheo thöa:

- Khoâng.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm.

Coù Tyø-kheo xuùc chaïm thaân ngöôøi nöõ cheát maø chöa raõ, roài nghi.

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.

Neáu xuùc chaïm vôùi thaân maø ña phaàn chöa hö hoaïi, cuõng phaïm

>21. Ma höông nöõ nhaân . Coù leõ phieân aâm töø moät daïng hoãn chuûng giöõa v añjihā (Pali) và vandhyā (Skt.): Thaïch nöõ, ngöôøi ñaøn baø khoâng sinh ñeû.

Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu xuùc chaïm vôùi thaân hö hoaïi phaân nöûa, phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu xuùc chaïm vôùi thaân phaàn nhieàu bò hö hoaïi, hoaëc taát caû ñeàu hö hoaïi, ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù.

8. Coù ngöôøi nöõ döïa vaøo giöôøng. Tyø-kheo vì duïc taâm ñoäng vaøo giöôøng, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.

Coù Tyø-kheo vì duïc taâm naém tay ngöôøi nöõ, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.

Coù Tyø-kheo vì duïc taâm naém chaân ngöôøi nöõ, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.

Coù ngöôøi nöõ naém tay Tyø-kheo. Tyø-kheo khi caûm giaùc ñöôïc xuùc chaïm, coù caûm thoï laïc, beøn ñoäng thaân, roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo:

- Khi bieát ñöôïc xuùc chaïm, ngöôi coù caûm giaùc thoï laïc khoâng?
Ñaùp:
- Coù.
Ñöùc Phaät daïy:
- Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.
Ngöôøi nöõ naém chaân Tyø-kheo cuõng nhö vaäy.
Coù Tyø-kheo vì giôõn naém tay ngöôøi nöõ, roài nghi, Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo:
- Khi bieát ñöôïc xuùc chaïm, ngöôi coù caûm giaùc thoï laïc khoâng?
Vò kia thöa:
- Khoâng.
Ñöùc Phaät daïy:
- Khoâng phaïm.
Naém chaân cuõng nhö vaäy.
Coù ngöôøi nöõ vì giôõn, naém tay Tyø-kheo, Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo:
- Khi bieát ñöôïc xuùc chaïm, ngöôi coù caûm giaùc thoï laïc khoâng?
Vò kia thöa:
- Khoâng.
Ñöùc Phaät daïy:
- Khoâng phaïm.
Naém chaân cuõng nhö vaäy.
Coù Tyø-kheo vì duïc taâm naém cheùo y ngöôøi nöõ keùo. Tyø-kheo nghi.
Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.
Coù Tyø-kheo vì duïc taâm cuøng ngöôøi nöõ ñaäp duõ y, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:
- Phaïm Thaâu-lan-giaù.
Coù Tyø-kheo vì duïc taâm naém khoen tai cuûa ngöôøi nöõ, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:
- Phaïm Thaâu-lan-giaù.
Naém traøng hoa, naém voøng xuyeán, taát caû ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù.
9. Coù Tyø-kheo ñi chung vôùi ngöôøi nöõ trong möa. Buøn trôn, ngöôøi nöõ bò tröôït chaân teù xuoáng ñaát. Tyø-kheo cuõng tröôït chaân teù xuoáng ñaát, naèm leân treân ngöôøi nöõ, roài nghi, Ñöùc Phaät hoûi:
- Khi ñuïng chaïm nhau, ngöôi coù thoï laïc khoâng?
Tyø-kheo traû lôøi:
- Khoâng.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm.

Tyø-kheo teù xuoáng, ngöôøi nöõ teù choàng leân treân cuõng vaäy.

Coù Tyø-kheo ñi chung vôùi ngöôøi nöõ trong möa. Caû hai ñeàu tröôït chaân, cuøng teù, chaïm nhau vaø cuøng laên, roài taùch ra. Tyø-kheo nghi. Ñöùc

Phaät hoûi:

- Khi ñuïng chaïm nhau, ngöôi coù thoï laïc khoâng?

Vò kia thöa:

- Khoâng.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm.

10. Coù Tyø-kheo, tay ñuïng chaïm vaøo khoaûng giöõa ñöôøng ñaïi tieän vaø tieåu tieän cuûa ngöôøi nöõ, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.

Neáu ñuïng chaïm giöõa ñuøi, vaøo haùng, vaøo khuyûu chaân, beân hoâng, giöõa hai vuù, loã tai, loã muõi, vaøo muït nhoït, taát caû ñeàu phaïm Taêng-giaø-baøthi-sa.

11. Coù Tyø-kheo oâm sa-di nhoû, vuoát ve, hoân; roài nghi, Ñöùc Phaät

baûo:

- Ngöôi laøm nhö vaäy vôùi yù nghó theá naøo?

Vò kia thöa:

- Vì thöông meán noù, chöù khoâng coù taâm duïc.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 217

12. Coù Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo-ni, hai thaân xuùc chaïm nhau; roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Thöùc-xoa-ma-na, sa-di-ni; cuõng nhö vaäy. 1>. Coù Tyø-kheo böng nöôùc toâ-tyø-la ñi treân ñöôøng. Vôï cuõ goïi, baûo cuøng laøm baát tònh haïnh, roài ñöa nöõ caên ra cho thaáy. Vò kia lieàn duøng nöôùc toâ-tyø-la röôùi treân ñoù vaø noùi: Ñoà thoái thì cho dính ñoà thoái. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi taâm nhö theá naøo khi laøm nhö vaäy? Tyø-kheo thöa: - Vì laøm nhuïc taâm yù noù chöù khoâng coù duïc taâm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Böng nöôùc ñi treân ñöôøng, cuõng nhö vaäy. Coù daâm nöõ ruû Tyø-kheo baûo laøm baát tònh haïnh. Daâm nöõ khoe nöõ caên cho Tyø-kheo thaáy. Tyø-kheo laáy hoøn ñaù ñaäp vaøo nöõ caên cuûa ngöôøi kia, roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi nghó theá naøo khi ñaäp nhö vaäy? Vò kia thöa: - Vì laøm nhuïc taâm yù cuûa noù chöù khoâng coù duïc taâm Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng ñaùnh ngöôøi nöõ phaïm Ñoät-kieát-la 14. Coù ngöôøi nöõ döïa vaøo caây, Tyø-kheo vì duïc taâm ñoäng caây, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. Giöôøng giaây, giöôøng ngoài, giöôøng xí,>22 vaùn, ñaù, bình phong, thang, taát caû ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù ngöôøi nöõ ñi treân xe. Tyø-kheo vì

duïc taâm, ñoäng xe, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. Xe keùo, thuyeàn, cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi nöõ naém sau löng Tyø-kheo. Tyø-kheo quay laïi nhìn, thaáy laø ngöôøi nöõ, coù caûm thoï laïc khi bieát ñöôïc xuùc chaïm, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.

>22. Xí saøng ; khoâng hieåu loaïi giöôøng gì.

III. THOÂ AÙC NGÖÕ

1. Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát chaáp tay, baïch Phaät:

- Baïch Ñaïi ñöùc, Ca-löu-ñaø-di noùi lôøi thoâ aùc vôùi ngöôøi nöõ, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Ban ñaàu chöa cheá giôùi, khoâng phaïm.

Hoûi:

- Kính baïch Ñaïi ñöùc, neáu noùi lôøi thoâ aùc vôùi ngöôøi nam, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Ñoät-kieát-la.

Hoûi:

- Neáu noùi lôøi thoâ aùc vôùi huyønh moân, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.

Hoûi:

- Neáu noùi lôøi thoâ aùc vôùi ngöôøi hai caên, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.

Hoûi:

- Neáu noùi lôøi thoâ aùc vôùi suùc sinh coù theå bieán hoùa ñöôïc, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Ñoät-kieát-la.

Hoûi:

- Kính baïch Ñaïi ñöùc, nöõ loaøi ngöôøi, töôûng laø nöõ loaøi ngöôøi, noùi lôøi thoâ aùc, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.

Hoûi:

- Nöõ loaøi ngöôøi maø nghi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.

Hoûi:

- Nöõ loaøi ngöôøi töôûng nöõ loaøi phi nhaân, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 219

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.

Hoûi:

- Nöõ loaøi phi nhaân, töôûng laø nöõ loaøi ngöôøi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.

Thöa:

- Nöõ loaøi phi nhaân maø nghi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.

Thöa:

- Kính baïch Ñaïi ñöùc, töôûng laø ngöôøi nöõ, noùi lôøi thoâ aùc vôùi ngöôøi nam, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.

Hoûi:

- Baïch Ñaïi ñöùc, töôûng laø ngöôøi nam, noùi lôøi thoâ aùc vôùi ngöôøi nöõ, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.

Thöa:

- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu khôûi yù töôûng laø ngöôøi nöõ naøy maø noùi lôøi thoâ aùc vôùi ngöôøi nöõ kia, roài nghi.

Ñöùc Phaät daïy:

- Neáu noùi roõ raøng, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Noùi khoâng roõ raøng phaïm Thaâu-lan-giaù.

AÁn tín, thô tín, ra daáu, ngöôøi kia bieát roõ raøng, phaïm Taêng-giaø-baøthi-sa; khoâng roõ raøng, phaïm Thaâu-lan-giaù.

Hoûi:

- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu khôûi yù töôûng laø ngöôøi nam naøy, noùi lôøi thoâ aùc vôùi ngöôøi nam kia, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Ñoät-kieát-la.

Hoûi:

- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu cuøng thieân nöõ, long nöõ, a-tu-la nöõ, daï xoa nöõ, ngaõ quyû nöõ, suùc sinh caùi coù theå bieán hoùa ñöôïc noùi lôøi thoâ aùc, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Noùi roõ raøng phaïm Thaâu-lan-giaù, khoâng roõ raøng phaïm Ñoät-kieát-

la. AÁn tín, thö tín, ra daáu ngöôøi aáy bieát roõ raøng phaïm Thaâu-lan-giaù; khoâng roõ raøng, phaïm Ñoät-kieát-la. 2. Baáy giôø, coù Tyø-kheo noùi thoâ aùc ñoái vôùi ngöôøi nöõ, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Noùi roõ raøng phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng roõ raøng phaïm Thaâulan-giaù. Muoán noùi vôùi ngöôøi naøy, nhöng nhaàm vôùi ngöôøi kia, taát caû ñeàu phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coù daâm nöõ baûo Tyø-kheo cuøng laøm baát tònh haïnh. Daâm nöõ khoe nöõ caên cho thaáy. Tyø-kheo noùi: - Mong cho nöõ caên cuûa ngöôi bò vôõ, bò thuùi, bò raõ, bò chaùy, bò ruïng maát, ñeå cho con löøa laøm chuyeän nhö vaäy nhö vaäy. Tyø-kheo noùi nhö vaäy roài nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi noùi nhö vaäy vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Chæ muoán laøm nhuïc taâm yù noù, chöù khoâng coù taâm duïc. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng duøng aùc ngoân, phaïm Ñoät-kieát-la. >. Ca-löu-ñaø-di laø ngöôøi coù taùnh öa noùi tuïc. Phaät noùi: - Taùnh öa noùi tuïc, phaïm Ñoät-kieát-la. Nhoùm saùu Tyø-kheo, coù taùnh öa noùi tuïc. Phaät noùi: - Ñoät-kieát-la. 4. Baáy giôø, coù Tyø-kheo khaát thöïc, saùng sôùm khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y, noùi vôùi vôï ñaøn-vieät: - Coù theå ñöôïc hay khoâng? Vôï ñaøn-vieät lieàn hoûi laïi: - Ñaïi ñöùc vöøa noùi gì, coù theå ñöôïc hay khoâng? Tyø-kheo im laëng; roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Noùi khoâng roõ raøng phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù Tyø-kheo khaát thöïc, saùng sôùm khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y noùi vôùi vôï ñaøn-vieät: - Cho toâi ñi! Vôï cö só lieàn hoûi laïi: - Ñaïi ñöùc noùi cho caùi gì? Tyø-kheo im laëng, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Noùi khoâng roõ raøng phaïm Thaâu-lan-giaù. Hoaëc noùi, - Seõ cho toâi khoâng? Hoaëc noùi, - Haõy xem. Hoaëc noùi, - Gioáng caùi gì? Noùi khoâng roõ raøng, taát caû ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù.

5. Tyø-kheo coù ñaøn-vieät. Ñaøn-vieät noùi vôùi vôï:

- Tyø-kheo aáy, caàn gì thì cho.

Ngöôøi vôï traû lôøi:

- Ñöôïc.

Ñaøn-vieät aáy lieàn ñeán choã Tyø-kheo noùi:

- Toâi ñaõ baûo vôï toâi, Tyø-kheo aáy caàn gì thì cho. Ñaïi ñöùc caàn gì thì cöù ñeán laáy.

Tyø-kheo noùi:

- Ñöôïc.

Sau ñoù, Tyø-kheo khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø ñaøn-vieät, traûi choã ngoài an toïa. Vôï ñaøn-vieät noùi vôùi Tyø-kheo:

- Choàng toâi baûo toâi raèng, Tyø-kheo caàn gì thì cho. Nay Ñaïi ñöùc coù caàn gì thì cöù noùi.

Tyø-kheo noùi:

- Coâ khoâng theå cho heát cho toâi ñaâu.>2>

Vôï ñaøn-vieät thöa:

- Thöa Ñaïi ñöùc, cho heát, laø cho caùi gì maø khoâng theå?

Tyø-kheo im laëng, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Noùi khoâng roõ raøng, phaïm Thaâu-lan-giaù.

Tyø-kheo coù ñaøn-vieät. Ñaøn-vieät baûo vôï:

- Tyø-kheo aáy caàn gì thì cöù cho.

Ñaøn-vieät lieàn ñeán choã Tyø-kheo noùi:

- Con ñaõ baûo vôï con, Ñaïi ñöùc caàn gì thì cöù cho. Vaäy Ñaïi ñöùc caàn gì thì cöù ñeán laáy.

Tyø-kheo noùi:

- Toát.

Sau ñoù, Tyø-kheo khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø ñaøn-vieät traûi choã ngoài an toïa. Vôï ñaøn-vieät thöa:

- Choàng con ñaõ baûo, Tyø-kheo aáy caàn gì thì cho. Baây giôø Ñaïi ñöùc caàn gì, thì cöù noùi.

Tyø-kheo noùi:

- Coâ coù theå cho heát, tröø vieäc aáy thì khoâng theå cho.

Vôï ñaøn-vieät bieát yù cuûa Tyø-kheo lieàn noùi:

- Cho heát ñöôïc. Vieâc aáy cuõng cho ñöôïc.

Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.

Tyø-kheo coù ñaøn-vieät. Ñaøn-vieät noùi vôùi vôï: Heát thaûy caùi gì Tyø->2>. Ñoaïn naøy ñöôïc keå laïi trong ñieàu 4 - Saùch cuùng döông” ôû sau.

kheo aáy caàn cöù cho heát.

Ñaøn-vieät ñeán choã Tyø-kheo thöa:

- Con ñaõ baûo vôï con, heát thaûy caùi gì Tyø-kheo aáy caàn cöù cho heát.

Vaäy Ñaïi ñöùc caàn gì cöù ñeán laáy.

Tyø-kheo noùi:

- Ñöôïc.

Sau ñoù, Tyø-kheo khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø kia, traûi choã ngoài an toïa. Vôï ñaøn-vieät thöa:

- Choàng con ñaõ daën: Heát thaûy caùi gì Tyø-kheo aáy caàn cöù cho heát.

Giôø Ñaïi ñöùc caàn gì thì cöù noùi.

Tyø-kheo noùi:

- Coâ khoâng neân cho heát.

Vôï ñaøn-vieät hoûi:

- Ñaïi ñöùc, caùi gì maø noùi laø khoâng neân cho heát?

Tyø-kheo im laëng, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Noùi khoâng roõ raøng, phaïm Thaâu-lan-giaù.

(Veá keá tieáp hoaøn toaøn ñoàng vôùi veá naøy, thay baèng caâu noùi: Coâ heát thaûy neân cho, tröø vieäc naøy khoâng ñöôïc cho. Coâ kia noùi: Vieäc naøy cuõng coù theå cho, Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät daïy: Taêng-giaø-baø-thi-sa)>24.

Coù Tyø-kheo khaát thöïc saùng sôùm khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y, nam caên khôûi, noùi vôùi vôï ñaøn-vieät:

- Naûy nôû.>25

Vò kia hoûi:

- Ñaïi ñöùc, naûy nôû caùi gì?

Tyø-kheo im laëng, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Noùi khoâng roõ raøng, phaïm Thaâu-lan-giaù.

6. Tyø-kheo coù thöùc-xoa-ma-na laø ñaøn-vieät. Coâ thöôøng phaïm giôùi, ñoái tröôùc Tyø-kheo saùm hoái. Tyø-kheo noùi:

- Ngöôi khoâng hoå theïn, phaïm baát tònh haïnh.

Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi noùi vôùi taâm yù theá naøo?

Vò kia thöa:

- Vì giaùo thoï chöù khoâng coù duïc taâm.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm.

>24. Trong ngoaëc, phuï chuù trong baûn Haùn. >25. Haùn: Taêng ích . Coù leõ Pali: vuddhi, hay Skt. v iddhi, söï phaùt trieån, söï khueách ñaïi, maø Haùn thöôøng dòch laø taêng ích hay taêng tröôûng.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 22>

7. Tyø-kheo coù ñoàng nöõ laø ñaøn-vieät, thöôøng phaïm giôùi, noùi cho Tyøkheo bieát. Tyø-kheo noùi: - Ngöôi khoâng hoå theïn, phaïm ngöôøi trì giôùi. Tyø-kheo nghi. Phaät hoûi: - Ngöôi noùi vôùi taâm yù theá naøo? Vò kia thöa: - Vì giaùo thoï, chöù khoâng coù duïc taâm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. 8. Coù Tyø-kheo saùng sôùm khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y. Nôi ñaây, coù ngöôøi nöõ ñang quaäy söõa,>26 ñeå hôù heânh. Tyø-kheo thaáy roài noùi: - Coâ quaäy söõa? Coâ gaùi hoûi laïi: - Thöa Ñaïi ñöùc, ñuùng vaäy, toâi ñang quaäy söõa. Tyø-kheo im laëng, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Noùi khoâng roõ raøng, phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù Tyø-kheo khaát thöïc, saùng sôùm khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y, baáy giôø, coù ngöôøi ñaøn baø quaøng aùo ñoû, ñeå loä hình. Tyø-kheo thaáy, beøn noùi: - Coâ quaøng aùo ñoû?>27 Coâ aáy traû lôøi: - Thöa Ñaïi ñöùc, toâi quaøng ñoû. Tyø-kheo im laëng, roài nghi. Phaät: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. 9. Theá Toân ôû taïi Ba-la-naïi. Coù daâm nöõ laø ñaøn-vieät cuûa Tyø-kheo, noùi vôùi Tyø-kheo: - Thöa Ñaïi ñöùc, neáu caàn chuyeän aáy, cöù noùi. Tyø-kheo im laëng. Daâm nöõ noùi: - Thöa Ñaïi ñöùc, baây giôø Ñaïi ñöùc caàn caùi gì? Sao im laëng? Vò kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. 10. Theá Toân ôû

nöôùc Xaù-veä. Coù ngöôøi nöõ ngoaïi ñaïo,>28 töôùng maïo xinh ñeïp. Tyø-kheo thaáy phaûi loøng ngöôøi aáy. Thôøi gian sau, ngöôøi nöõ naøy ñang ñi caùch Kyø-hoaøn khoâng xa. Tyø-

>26. Haùn: Tieâu toâ . Skt. dadhi mathati, quaäy hay troän söõa ñoâng laøm thöùc uoáng. >27. Vin.iii. 1>0, lohita kho te, bhagini, - Naøy chò, caùi cuûa chò ñoû. >28. Ngoaïi ñaïo nöõ nhaân ; Pali (Vin. iii. 1>1): Paribbajik ā, nöõ xuaát gia (ngoaïi ñaïo), nöõ du syõ.

kheo noùi: - Coâ laøm nhieàu.>29 Ngöôøi nöõ noùi: - Thaät vaäy, laøm nhieàu.>>0 Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Taêng-giaø-baø-thi-sa.>>1 IV. SAÙCH CUÙNG DÖÔØNG 1. Theá Toân ôû nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, baïch Ñöùc Theá Toân: - Kính baïch Ñaïi ñöùc, Ca-löu-ñaø-di ñoái tröôùc ngöôøi nöõ, töï khen ngôïi thaân mình, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Ban ñaàu chöa cheá giôùi, khoâng phaïm. Hoûi: - Baïch Ñaïi ñöùc, neáu ñoái tröôùc ñaøn oâng, töï khen ngôïi thaân mình; phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ñoät-kieát-la. Hoûi: - Baïch Ñaïi ñöùc, ñoái tröôùc huyønh moân, töï khen ngôïi thaân mình, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. Hoûi: - Baïch Ñaïi ñöùc, ñoái tröôùc ngöôøi hai caên, töï khen thaân mình, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Thaâu-lan-giaù. Hoûi: - Neáu ñoái vôùi suùc sinh khoâng theå bieán hoùa, töï khen thaân mình, >29. Ña taùc . Töø naøy töông ñöông vôùi nhieàu töø Pali. Hoaëc bahukata, ñöôïc laøm nhieàu, hay tu taäp nhieàu. Hoaëc bahukicca, coâng vieäc nhieàu, baän roän… Cf. Vin.iii. 1>1, kacci bhagini maggo sansīdati, Nghóa thoâng thöôøng: Naøy chò, con ñöôøng taän cuøng roài. Nhöng Tyø-kheo noùi nguï yù. Sôù giaûi: Maggo... angajātamagga sandhāyāha, ñaïo, noùi nguï yù sinh duïc ñaïo. Do ñoù, sasīdati cuõng nguï yù - thuïng xuoáng". >>0. Pali, daãn treân, āma bhikkhu panipajjissati, vaâng, Tyø-kheo, oâng seõ ñi theo. Coâ naøy khoâng hieåu nguï yù, neân ñaùp thöïc tình. >>1. Theo keát luaän naøy thì coâ kia hieåu nguï yù daâm duïc cuûa Tyø-kheo. Nhöng, Pali, ibid., āptti thullaccayassa, phaïm Thaâu-lan-giaù, vì ngöôøi nghe khoâng hieåu nguï yù.

phaïm hay khoâng?
Ñöùc Phaät daïy:
- Phaïm Ñoät-kieát-la.
Thöa:
- Nöõ loaøi ngöôøi töôûng laø nöõ loaøi ngöôøi, phaïm hay khoâng?
Ñöùc Phaät daïy:
- Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.
Thöa:
- Nöõ loaøi ngöôøi maø nghi, phaïm hay khoâng?
Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Thaâu-lan-giaù.
Thöa:
- Nöõ loaøi ngöôøi töôûng nöõ phi nhaân, phaïm hay khoâng?
Ñöùc Phaät daïy:
- Phaïm Thaâu-lan-giaù.
Thöa:
- Nöõ phi nhaân töôûng nöõ loaøi ngöôøi phaïm hay khoâng?
Ñöùc Phaät daïy:
- Thaâu-lan-giaù.
Thöa:
- Nöõ phi nhaân, nghi, phaïm hay khoâng?
Ñöùc Phaät daïy:
- Thaâu-lan-giaù.
Thöa:
- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu khôûi yù töôûng laø nöõ, nhöng ñoái tröôùc ngöôøi nam, töï khen ngôïi thaân mình, phaïm hay khoâng?
Ñöùc Phaät daïy:
- Phaïm Thaâu-lan-giaù.
Thöa:
- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu khôûi yù töôûng ngöôøi nöõ naøy, nhöng ñoái tröôùc ngöôøi nöõ kia, töï khen ngôïi thaân mình, phaïm hay khoâng?
Ñöùc Phaät daïy:
- Noùi roõ raøng, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Noùi khoâng roõ raøng phaïm Thaâu-lan-giaù.
AÁn tín, thö tín, hieän töôùng roõ raøng thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa;
khoâng roõ raøng phaïm Thaâu-lan-giaù.
Hoûi:
- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu ñoái tröôùc ngöôøi nam naøy, khôûi yù töôûng laø

ngöôøi nam kia, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ñoät-kieát-la. Thöa: - Baïch Ñaïi ñöùc, neáu ñoái tröôùc thieân nöõ, long nöõ, a-tu-la-nöõ, daï-xoa nöõ, ngaõ quæ nöõ, suùc sinh caùi coù theå bieán hoùa, töï khen ngôïi thaân mình, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Noùi roõ raøng, phaïm Thaâu-lan-giaù, khoâng roõ raøng thì phaïm Ñoät- kieát-la. AÁn tín, thö tín, hieän töôùng khieán cho bieát roõ raøng phaïm Thaâu-lan- giaù, khoâng roõ raøng, Ñoät-kieát-la. 2. Tyø-kheo coù ñaøn-vieät. Ñaøn-vieät noùi vôùi vôï: - Neáu Tyø-kheo aáy noùi caàn thöù gì, thì tuøy theo ñoù, mình neân cuùng döôøng. Ngöôøi vôï noùi: - Ñöôïc. Noùi vôùi vôï xong, ñaøn-vieät ñeán choã Tyø-kheo noùi: - Con ñaõ baûo vôï con, Tyø-kheo aáy neáu caàn thöù gì thì tuøy theo yeâu caàu, mình neân cuùng döôøng. Ñaïi ñöùc caàn chi thì cöù ñeán laáy. Tyø-kheo noùi: Ñöôïc. Sau ñoù, vaøo buoåi saùng, Tyø-kheo khoaùc y, böng baùt, ñeán

nhaø kia, an toïa nôi choã ngoài. Vôï ñaøn-vieät noùi: - Choàng cuûa con ñaõ baûo con, Tyø-kheo (989a1) caàn chi thì tuøy theo yeâu caàu, con neân cuùng döôøng. Vaäy nay Ñaïi ñöùc caàn gì cöù noùi. Tyø-kheo noùi: - Coâ khoâng theå cuùng döôøng taát caû ñaâu.>>2 Vôï ñaøn-vieät hoûi: - Ñaïi ñöùc, khoâng theå cuùng döôøng taát caû, laø sao? Tyø-kheo im laëng, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Noùi khoâng roõ raøng, phaïm Thaâu-lan-giaù. (Trong ñaây boán veá, ñoàng vôùi boán veá trong giôùi noùi lôøi thoâ aùc. Kia noùi thoâ aùc, ñaây noùi cuùng döôøng chæ khaùc nhau nhö theá. Cho neân ôû ñaây chæ noùi moät veá chöù khoâng noùi heát, vì sôï phieàn vaäy).>>> Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñeán nhaø ngöôøi nöõ kia laø ñaøn-vieät, noùi: - Chò, söï vieäc naøy laø ñeä nhaát toái thöôïng, vôùi thaân töø, khaåu töø, yù töø maø cuùng döôøng Tyø-kheo trì giôùi thöïc haønh thieän phaùp.

>>2. Ñoaïn naøy cuõng ñöôïc keâ trong ñieàu ba treân. >>>. Ñoaïn trong ngoaëc, phuï chuù cuûa baûn Haùn.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 227

Vò kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. V. MOÂI GIÔÙI 1. Theá Toân ôû thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Öu-Ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay baïch Phaät: - Baïch Ñaïi ñöùc, Tyø-kheo Ca-la laøm mai moái, ñeán ngöôøi nam khen ngöôøi nöõ, ñeán ngöôøi nöõ khen ngöôøi nam, ñeå laøm thaønh vieäc vôï choàng, hoaëc laøm thaønh vieäc tö thoâng, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Ban ñaàu chöa cheá giôùi, khoâng phaïm. Thöa: - Nhaän lôøi beân naøy ñeán noùi beân kia, ñem lôøi beân kia trôû veà noùi beân naøy, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Taêng-giaø-baø-thi-sa. Thöa: - Neáu nhaän lôøi beân naøy ñeán noùi beân kia; nhöng khoâng ñem lôøi beân kia trôû laïi noùi beân naøy, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Thaâu-lan-giaù. Neáu nghe roài ñeán beân kia noùi, khoâng ñem trôû laïi noùi beân naøy, phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu khoâng nhaän lôøi, nhöng ñeán beân kia noùi, ñem lôøi beân kia trôû laïi, Thaâu-lan-giaù. Neáu nhaän lôøi, khoâng ñeán beân kia noùi, khoâng ñem lôøi beân kia trôû veà, Ñoät-kieát-la. Neáu nghe, khoâng ñeán beân kia noùi, khoâng ñem lôøi beân kia trôû veà, Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng nhaän lôøi, ñeán beân kia noùi, khoâng ñem lôøi beân kia trôû veà, Ñoät-kieát-la. 2. Tyø-kheo coù nhaø ñaøn-vieät. Vôï ñaøn-vieät qua ñôøi chöa bao laâu, Tyø-kheo ñeán thaêm. Ñaøn-vieät coù hai ñöùa con. Tyø-kheo noùi: - Sao oâng khoâng laáy ngöôøi vôï khaùc? Ñaøn-vieät noùi: - Sôï hai con phaûi bò khoå. Neáu ñöôïc coâ ñoàng nöõ kia ñoàng yù thì toâi seõ laáy. Tyø-kheo lieàn ñeán choã coâ gaùi noùi:

228 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

- Toâi nghe cö só kia noùi, neáu ñöôïc coâ gaùi kia ñoàng yù, thì seõ laáy laøm vôï. Ñoàng nöõ noùi: - OÂng aáy chòu toâi laøm vôï, toâi cuõng chòu oâng aáy laøm choàng. Tyø-kheo lieàn trôû laïi choã ñaøn-vieät noùi: - Toâi nghe ngöôøi nöõ kia noùi, oâng aáy caàn toâi laøm vôï thì toâi cuõng caàn oâng aáy laøm choàng. Tyø-kheo khoâng ñem lôøi aáy noùi trôû laïi, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu nghe maø ñeán ngöôøi

kia noùi, khoâng ñem lôøi beân kia trôû laïi, phaïm Thaâu-lan-giaù. Ngöôøi nöõ Ma höông>>4 cuõng nhö vaäy. >. Coù cö só ñeán trong Taêng-giaø-lam noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Ñaïi ñöùc vì toâi noùi giuøm. Caùc Tyø-kheo hoûi: - Cö só muoán noùi gì? Cö só noùi: - Noùi vôùi cö só aáy giuøm toâi, gaû con gaùi laøm vôï toâi. Tyø-kheo noùi vôùi cö só: - Seõ noùi giuøm cho oâng. Caùc Tyø-kheo lieàn sai moät Tyø-kheo baèng phaùp baïch nhò yeát-ma, khieán ñeán choã cö só kia noùi vôùi cö só: - Toâi truyeàn ñaït lôøi chuùng Taêng muoán noùi vôùi oâng. Ngöôøi kia noùi: - Thöa Ñaïi ñöùc, Taêng caàn daïy toâi ñieàu gì? Tyø-kheo noùi: - Chuùng Taêng noùi, oâng neân gaû con gaùi cuûa oâng laøm vôï cö só kia. Ngöôøi kia noùi: - Thöa Ñaïi ñöùc, toâi xin vaâng lôøi Taêng daïy. Tyø-kheo kia trôû veà trong Taêng-giaø-lam baïch Taêng. Taêng lieàn baùo cho cö só kia bieát. Tyø-kheo nghi, ñöùc Phaât daïy: - Taát caû phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coù ñaøn-vieät ñeán trong Taêng-giaø-lam noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Ñaïi ñöùc Taêng noùi giuøm toâi. Tyø-kheo hoûi cö só: - Muoán noùi ñieàu gì? Ñaøn-vieät noùi: - Noùi vôùi cö só kia cho con gaùi cuûa oâng laøm vôï toâi.

>>4. Ma höông nöõ nhaân, xem cht. >5 treân.

Tyø-kheo noùi: - Toâi seõ noùi giuøm cho. Caùc Tyø-kheo lieàn sai moät Tyø-kheo baèng phaùp baïch nhò yeát-ma, khieán ñeán cö só kia noùi: - Naøy cö só, toâi chuyeån lôøi cuûa chuùng Taêng ñeán oâng. Cö só kia noùi: - Ñaïi ñöùc Taêng caàn daïy toâi ñieàu gì? Tyø-kheo noùi: - Chuùng Taêng noùi oâng cho con gaùi cuûa oâng laøm vôï cö só kia. Ngöôøi kia noùi: - Thöa Ñaïi ñöùc, toâi seõ vaâng lôøi daïy cuûa Taêng. Tyø-kheo söù giaû kia nghó: Nay ta, neáu trôû veà baïch chuùng Taêng thì aân aáy khoâng thuoäc veà ta. Tyø-kheo aáy lieàn töï ñeán baùo vôùi cö só kia, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Chuùng Taêng phaïm Thaâu-lan-giaù. Tyø-kheo söù giaû phaïm Taênggiaø-baø-thi-sa. Coù ñaøn-vieät ñeán choã Tyø-kheo thöôøng cuùng döôøng noùi: - Thaày noùi vôùi cö só aáy giuøm toâi, cho con gaùi oâng laøm vôï toâi. Tyø-kheo noùi vôùi cö só: - Toâi seõ noùi cho oâng. Tyø-kheo lieàn ñeán choã cö só kia noùi: - OÂng neân cho con gaùi oâng laøm vôï cö só kia. Cö só kia noùi: - Con gaùi cuûa toâi ñaõ höùa cho ngöôøi khaùc roài. Hoaëc noùi ngöôøi khaùc ñaõ chuaån bò daãn ñi, hoaëc noùi cheát, hoaëc noùi giaëc cöôùp ñi, hoaëc noùi khoâng. Tyø-kheo trôû laïi choã cö só noùi nhö vaäy, taát caû ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù ñaøn-vieät noùi vôùi Tyø-kheo thöôøng cuùng döôøng: - Thaày ñeán noùi vôùi cö só kia giuøm toâi, haõy cho con gaùi cuûa cö só aáy, laøm vôï toâi. Tyø-kheo noùi: - Toâi seõ noùi cho oâng. Tyø-kheo lieàn ñeán choã cö só kia noùi: - OÂng neân cho con gaùi laøm vôï cö só kia. Cö só noùi: - Con gaùi cuûa toâi bò bònh huûi. Hoaëc noùi beänh ung thö, hoaëc noùi beänh huûi traéng, hoaëc noùi beänh

can tieâu,>>5 hoaëc noùi bò cuoàng, hoaëc noùi bò beänh træ, hoaëc noùi bò beänh ra maùu, hoaëc noùi bò beänh thöôøng noùng döôùi chaân. Tyø-kheo trôû laïi choã cö só noùi nhö vaäy, roài nghi, ñöùc Phaät daïy: - Taát caû ñeàu phaïm

Taêng-giaø-baø-thi-sa. 4. Coù cö só caõi nhau vôùi vôï, ñuoåi vôï ñi. Vôï ñeán choã Tyø-kheo thöôøng cuùng döôøng noùi: - Thöa Ñaïi ñöùc, choàng toâi vôùi toâi caõi nhau, roài ñuoåi toâi ñi. Nay toâi muoán saùm hoái. Tyø-kheo lieàn vì söï hoøa hôïp, khieán cho ngöôøi vôï saùm hoái; roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Vì söï saùm hoái neân khoâng phaïm. Coù ngöôøi vôï caõi nhau vôùi choàng roài boû ñi, ñeán choã Tyø-kheo thöôøng cuùng döôøng noùi: - Toâi caõi nhau vôùi choàng roài boû ñi, nay muoán saùm hoái. Tyø-kheo lieàn vì söï hoøa hôïp ñeán khieán saùm hoái, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Vì söï saùm hoái neân khoâng phaïm. Coù ngöôøi vôï caõi loän vôùi choàng, noùi: - Neáu oâng khoâng caàn toâi laøm vôï thì cöù noùi khoâng caàn. Ngöôøi choàng noùi: Toâi khoâng caàn baø laøm vôï. Roài ñuoåi vôï ñi. Ngöôøi vôï ñeán choã Tyø-kheo thöôøng cuùng döôøng noùi: - Toâi caõi nhau vôùi choàng. Toâi noùi vôùi choàng toâi: Neáu khoâng caàn toâi laøm vôï thì cöù noùi khoâng caàn, ngöôøi choàng noùi khoâng caàn vaø ñuoåi toâi ñi. Nay toâi muoán saùm hoái. Tyø-kheo lieàn vì söï hoøa hôïp, khieán saùm hoái, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Vì söï saùm hoái neân khoâng phaïm. Coù cö só laáy daâm nöõ laøm vôï. Ngöôøi khaùch tröôùc thöôøng lui tôùi coâ, nay gaëp laïi, noùi: - Toâi muoán cuøng coâ laøm vieäc nhö vaäy nhö vaäy. Nhöng nhöõng ngöôøi khaùc noùi baây giôø coâ khoâng laøm nhö vaäy nöõa, maø laøm vôï cuûa cö syõ kia roài. Ngöôøi ñoù cöôõng böùc haønh daâm. Ngöôøi choàng bieát lieàn ñuoåi ñi. Coâ ñeán choã Tyø-kheo thöôøng cuùng döôøng noùi: - Thöa Ñaïi ñöùc, toâi laø vôï cuûa cö só kia xöa nay chöa töøng phaïm ñeán ngöôøi ñaøn oâng naøo khaùc. Chæ coù gaõ giaëc cöôùp naøy cöôõng böùc phaïm ñeán toâi. Nay toâi muoán saùm hoái choàng toâi.

>>5. Xem cht. 22, Phaàn i, Ch.iv Ni-taùt-kyø 2.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 2>1

Tyø-kheo lieàn vì söï hoøa hôïp, khieán saùm hoái, roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. 5. Coù cö só cung caáp moïi nhu caàu cho moät daâm nöõ, roài ñeán vò Tyø- kheo thöôøng cuùng döôøng, noùi: - Noùi vôùi daâm nöõ aáy giuøm toâi, ñôïi toâi taïi choã ñoù. Tyø-kheo nhaän lôøi roài ñeán choã daâm nöõ noùi: - Cö só kia noùi vôùi coâ, chôø oâng ta taïi choã ñoù. Tyø-kheo noùi roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Tröôùc vì hoøa hôïp, khoâng phaïm. ÔÛ ñaây, nhö laøm söù giaû cho baïch y, phaïm Ñoät-kieát-la. 6. Coù cö só giaùm hoä coâ gaùi kia, roài khoâng röôùc veà laøm vôï, cuõng khoâng cho ngöôøi khaùc cöôùi. Coâ kia noùi vôùi Tyø-kheo thöôøng cuùng döôøng: - Thöa Ñaïi ñöùc, vì toâi noùi vôùi cö só kia raèng, Cha meï toâi muoán ñoaït>>6 toâi laïi ñeå gaû cho ngöôøi khaùc. Neáu oâng aáy khoâng röôùc toâi thì buoâng toâi ra>>7. Tyø-kheo nhaän lôøi, ñeán choã cö só noùi: - Coâ gaùi kia noùi, cha meï toâi muoán ñoaït coâ laïi ñeå gaû cho ngöôøi khaùc. OÂng neân röôùc coâ aáy veà, baèng khoâng buoâng coâ ta ra. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät daïy: - (Hai beân) ñaõ coù lôøi giao öôùc tröôùc roài,>>8 thì khoâng phaïm. Nhöng neáu laøm söù giaû cho baïch y, maéc toäi Ñoät-kieát-la. Coù cö só giaùm hoä coâ gaùi, roài khoâng röôùc veà laøm vôï, cuõng khoâng cho ngöôøi khaùc cöôùi. Cha meï cuûa ñoàng nöõ noùi: - Khoâng bieát nhôø ai noùi vôùi cö só kia, haõy röôùc con gaùi naày ñi, hoaëc ñeå cho ngöôøi

khaùc cöôùi. Tyø-kheo maø gia ñình kia thöôøng cuùng döôøng ñang maéc beänh cuoàng, lieàn noùi: - Toâi seõ laøm ñieàu ñoù cho. Tyø-kheo lieàn ñeán choã cö só kia, naém ñaàu cö só noùi: - OÂng phaûi röôùc coâ gai kia veà; baèng khoâng, phaûi buoâng ngöôøi ta ra. Sau ñoù, Tyø-kheo heát cuoàng, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ñieân cuoàng taâm loaïn, thoáng naõo böùc baùch, taát caû ñeàu khoâng phaïm.

>>6. Theo phong tuïc, ñaõ trao tín vaät höùa hoân, coâ gaùi khoâng thuoäc quyeàn cha meï, maø thuoäc quyeàn giaùm hoä cuûa ngöôøi ñaõ trao tín vaät. Vì vaäy, noùi laø ñoaït, töùc cha meï cöôùp con gaùi laïi. Xem Phaùp uaån 1 (tr. 456), quyeàn giaùm hoä, vaø quyeàn cöôùp ñoaït ñoái vôùi ngöôøi nöõ. >>7. Traû quyeàn giaùm hoä laïi cho cha meï coâ. >>8. Vì coâ gaùi ñaõ höùa hoân roài.

2>2 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

VI. VOÂ CAÊN BA-LA-DI>>9 1. Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông xaù. Baáy giôø, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay baïch Phaät: - Baïch Ñaïi ñöùc, Ñaïp-baø-ma-la Töû thanh tònh maø Tyø-kheo Töø Ñòa duøng voâ caên huûy baùng, nhö vaäy phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Ban ñaàu chöa cheá giôùi, khoâng phaïm. Thöa: - Baïch Ñaïi ñöùc, neáu duøng voâ caên phaùp huûy baùng Tyø-kheo thanh tònh, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 2. Coù Tyø-kheo cuøng ngöôøi nöõ ngoài döôùi goác caây. Tyø-kheo khaùc noùi: - Thaày phaïm daâm vôùi ngöôøi nöõ. Vò kia traû lôøi: - Toâi khoâng phaïm. Toâi chæ cuøng ngoài döôùi goác caây thoâi. Vò huûy baùng kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Vì lôøi noùi chaân thaät, chöù khoâng coá yù huûy baùng thì khoâng phaïm. >. Coù Tyø-kheo veà nhaø coïng thoâng cuøng vôï cuõ. Coù Tyø-kheo noï töôùng maïo gioáng nhö vôùi Tyø-kheo naøy, neân caùc Tyø-kheo khaùc noùi vôùi Tyø-kheo gioáng: - Ngöôi phaïm vôï cuõ. Vò ñoù noùi: - Toâi khoâng phaïm, vò kia phaïm. Tyø-kheo kia gioáng toâi. Vò aáy nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Vì lôøi noùi thaät, chöù khoâng vì huûy baùng, khoâng phaïm. 4. Coù daâm nöõ laø ñaøn-vieät cuûa Tyø-kheo noï. Tyø-kheo khaùc noùi: - Ngöôi phaïm daâm nöõ. Vò kia noùi: - Ngöôøi aáy laø ñaøn-vieät cuûa toâi. Toâi khoâng phaïm daâm vôùi ngöôøi aáy. Vò huûy baùng nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Vì thaät ngöõ, chöù khoâng vì huûy baùng thì khoâng phaïm. Neáu ñoái vôùi vôï, ñoàng nöõ, huyønh moân, Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-mana, Sa-di-ni cuõng nhö vaäy.

>>9. Caùc ñieàu 6 & 7. ñöôïc löôùt qua.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 2>>

5. Coù Tyø-kheo oâm sa-di nhoû, vuoát ve vaø hoân. Tyø-kheo khaùc noùi:
- Ngöôi phaïm vôùi sa-di.
Vò kia noùi:
- Toâi khoâng phaïm. Chæ vuoát ve vaø hoân thoâi.
Vò kia nghi, Ñöùc Phaät noùi:
- Vì thaät ngöõ chöù khoâng vì huûy baùng, khoâng phaïm.
6. Coù Tyø-kheo laáy giaây löng cuûa Tyø-kheo khaùc. Vò kia noùi:

- Ngöôi laáy troäm daây löng cuûa toâi.

Vò kia noùi:

- Toâi khoâng laáy troäm, toâi laáy vôùi yù thaân tình.

Vò kia nghi. Ñöùc Phaät daïy:

- Vì thaät ngöõ chöù khoâng vì huûy baùng neân khoâng phaïm.

7. Coù Tyø-kheo duøng voâ caên Taêng-giaø-baø-thi-sa huûy baùng ngöôøi khaùc, roài nghi, Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Ba-daät-ñeà.

2>4 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

PHAÀN 4: NEÂU DAÃN CAÙC SÖÏ VIEÄC: PHOØNG XAÙ, TAÏP SÖÏ, NGUÕ BAÙCH KEÁT TAÄP, THAÁT BAÙCH KEÁT TAÄP, ÑIEÀU ÑAÏT, TYØ NI TAÊNG NHAÁT

Chöông VI: TYØ NI TAÊNG NHAÁT>40

TOÂI NGHE Toâi nghe nhö vaày, moät thôøi, Phaät ôû taïi tinh xaù Kyø-hoaøn, trong vöôøn cuûa Caáp Coâ Ñoäc Thöïc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc Thaày neân laéng nghe, kheùo suy nghó! Neáu Tyø-kheo naøo duøng vaên cuù töông tôï>41 ñeå ngaên trôû Phaùp vaø Tyø-ni, thì Tyø-kheo naøy seõ khieán cho nhieàu ngöôøi khoâng ñöôïc lôïi ích, taïo ra caùc nghieäp khoå, ñeå tieâu dieät chaùnh phaùp. Tyø-kheo naøo tuøy thuaän vaên cuù, khoâng traùi Phaùp vaø Tyø-ni, thì Tyø-kheo naøy laøm lôïi ích nhieàu ngöôøi, khoâng khieán taïo ra caùc khoå nghieäp, vaø chaùnh phaùp ñöôïc toàn taïi laâu daøi. - Naøy caùc Tyø-kheo, caùc Thaày caàn phaûi tuøy thuaän vaên cuù, ñöøng theâm bôùt traùi vôùi Phaùp vaø Tyø-ni. Haõy hoïc taäp nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa vaø thoï trì. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu Tyø-kheo naøo, phi phaùp noùi laø phaùp, phaùp noùi laø phi phaùp, thì Tyø-kheo naøy seõ khieán nhieàu ngöôøi khoâng ñöôïc lôïi ích, chæ taïo ra caùc nghieäp khoå ñeå dieät chaùnh phaùp thoâi. Tyø-kheo naøo, phi phaùp noùi laø phi phaùp, phaùp noùi laø phaùp, thì Tyø-kheo naøy seõ lôïi ích nhieàu ngöôøi, taïo ra caùc thieän nghieäp, khieán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Vaäy, caùc Thaày neân tuøy theo lôøi daïy naøy: phi phaùp neân noùi laø phi phaùp, phaùp noùi laø phaùp.

>40. Tham chieáu Pali, Luaät taïng, Pariv ra (Phuï tuøy): Ekuttarikanaya (Taêng nhaát phaùp), Vin.v. 11>ff. Thaäp tuïng luaät 48 (T2>n14>5 tr.>46att). >41. Tham chieáu Thaäp tuïng 48 (T2>n14>5 tr.>5>a8): - Coù Tyø-kheo, nhieàu tri thöùc, coù theá löïc; nhöõng gì ñöôïc noùi moïi ngöôøi ñeàu tin dung. Tyø-kheo aáy ôû trong phaùp tyø-ni maø Nhö lai hieån hieän phaùt sinh tö töôûng leäch laïc; ôû trong vaên töï maø cheá taùc vaên cuù töông töï, laøm ngaên che phaùp, che laáp phaùp, khoâng tuøy thuaän phaùp, noùi ñieàu khoâng troïn nghóa. Tyø-kheo ñoù laø ngöôøi bieân bæ, haï tieän, khoâng ích gì cho ñôøi, khoâng coù sôû haønh cuûa nam töû.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 2>5

Haõy hoïc taäp nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa vaø thoï trì. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Neáu Tyø-kheo naøo, phi tyø-ni noùi laø tyø-ni, tyø-ni noùi laø phi tyø-ni, thì seõ khieán nhieàu ngöôøi khoâng ñöôïc lôïi ích, vaø chæ laøm caùc nghieäp khoå ñeå dieät chaùnh phaùp. Tröôøng hôïp Tyø-kheo naøo, phi tyø-ni noùi laø phi tyø-ni, tyø-ni noùi laø tyø-ni, thì seõ lôïi ích ñöôïc nhieàu ngöôøi, khoâng taïo ra caùc khoå nghieäp, khieán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. - Vaäy, caùc Thaày neân tuøy theo lôøi daïy naøy: phi tyø-ni noùi laø phi tyø-ni, tyø-ni noùi laø tyø-ni. Haõy hoïc taäp nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa vaø thoï trì. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo tieáp: - Neáu Tyø-kheo naøo, phi cheá laïi cheá, ñaõ cheá laïi ñoaïn, thì nhöõng vieäc laøm nhö vaäy daàn daàn khieán cho giôùi bò huûy hoaïi,>42 khieán nhieàu ngöôøi khoâng ñöôïc lôïi ích, taïo ra caùc nghieäp khoå, khieán dieät chaùnh phaùp. Neáu Tyø-kheo naøo, phi cheá khoâng cheá, ñaõ cheá khoâng ñoaïn, thì nhö vaäy laàn laàn khieán cho giôùi thaønh töïu, lôïi ích nhieàu ngöôøi, khoâng taïo ra caùc nghieäp khoå, khieán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Vaäy, caùc Thaày, phi cheá khoâng ñöôïc cheá, ñaõ cheá khoâng ñöôïc ñoaïn, neân tuøy theo giôùi luaät ñaõ cheá maø hoïc. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa vaø thoï trì. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Nhö Lai ra ñôøi, vì thaáy nhöõng loãi laàm, neân baèng moät nghóa, vì caùc Thanh vaên kieát giôùi, nhieáp thuû Taêng. Do moät nghóa naøy neân Nhö Lai vì caùc Thanh vaên maø kieát giôùi. Phaät noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tín öa vaø thoï trì. Cho ñeán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Moãi ñoaïn ñeàu noùi nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo tieáp: - Nhö Lai ra ñôøi, baèng moät nghóa, vì caùc Tyø-kheo cheá yeát-ma ha traùch, nhieáp thuû Taêng. Do moät nghóa naøy neân Nhö Lai ra ñôøi, vì caùc Tyø- kheo cheá yeát-ma ha traùch. Phaät noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tín öa vaø thoï trì. Cho ñeán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Moãi ñoaïn ñeàu noùi nhö vaäy.

>42. Thaäp tuïng 48 (T2>n14>5 tr.>5>a5): - Nhö Lai xuaát theá, hieän phaùp tyø-ni khoâng thuyeát moät luùc maø ñöôïc thuyeát daàn daàn. Nhö Lai xuaát theá, hieän phaùp tyø-ni khoâng bò phaù moät laàn, maø bò phaù daàn.

2>6 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Cuõng vaäy, yeát-ma taãn, yeát-ma y chæ, yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, yeát-ma taùc baát kieán toäi cöû, yeát-ma khoâng saùm hoái, yeát-ma khoâng boû aùc kieán. Kieåm xeùt phaùp luaät cheá ñònh, cheá thoï y chæ, cheá phaïm phaït, cheá cöû toäi, cheá öùc nieäm, cheá caàu thính, cheá töï ngoân, cheá ngaên A-naäu-baø-ñaø,>4> cheá ngaên thuyeát giôùi, cheá ngaên töï töù, cheá giôùi, cheá thuyeát giôùi, cheá boá-taùt, cheá yeát-ma boá-taùt, cheá töï töù, cheá yeát-ma töï töù, cheá baïch, Baïch yeát-ma, cheá Baïch nhò yeát-ma, cheá Baïch töù yeát-ma, cheá Phuù taøng, cho baûn Nhaät trò, cho Ma-na-ñoûa, cho xuaát toäi, cheá boán Ba-la-di, cheá möôøi ba Taêng-giaø-baø-thi-sa, hai baát ñònh, ba möôi Ni-taùt-kyø, chín möôi Ba-daät-ñeà, boán Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Thöùc-xoa-ca-la-ni, baûy Dieät traùnh. Moãi moät ñoaïn ñeàu nhö yeát-ma quôû traùch. I. MOÄT PHAÙP Ñöùc Phaät baûo caùc

Tyø-kheo: 1. Noùi moät lôøi lieàn thaønh xaû giôùi. Noùi nhö vaày: - Toâi xaû Phaät. Noùi moät lôøi nhö vaäy, lieàn thaønh xaû giôùi. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa thoï trì. 2. Noùi, Toâi xaû Phaùp, - toâi xaû Taêng, toâi xaû Hoøa thöôïng, toâi xaû ñoàng Hoøa thöôïng, xaû A-xaø-leâ, xaû ñoàng A-xaø-leâ, xaû caùc Tyø-kheo tònh haïnh, xaû giôùi, xaû Tyø-ni, xaû hoïc söï, toâi laø baïch y, haõy nhôù cho toâi laø ngöôøi giöõ vöôøn, haõy nhôù cho toâi laø Öu-baø-taéc, haõy nhôù cho toâi laø sa-di, haõy nhôù cho toâi laø ngoaïi ñaïo, laø ñeä töû ngoaïi ñaïo, haõy nhôù cho toâi chaúng phaûi laø Sa-moân Thích töû>44. Moãi moãi tröôøng hôïp cuõng ñeàu nhö treân. II. HAI PHAÙP Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 1. Coù hai loaïi phaïm: moät laø khinh; hai laø troïng.>45 Ñoù laø hai loaïi phaïm. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa thoï trì.

>4>. A-naäu-baø-ñaø . Pali: anuvāda, phi naïn, buoäc toäi. Trong boán traùnh söï, Haùn dòch laø giaùo giôùi (traùnh söï), Pali: anuvādādhikarana. >44. Nguyeân Haùn: Sa-moân Thích töû phaùp; dö chöõ phaùp. Tham chieáu Thaäp tuïng 48 (T2>n14>5 tr.>52c0>). >45. Pali, Vin. v. 115, lieät keâ khinh toäi (lahukā āpatti), troïng toäi (garukā āpatti)vaøo muïc moät phaùp (ekakavāro). Sôù giaûi: Khinh toäi, toäi thuoäc 5 thieân ñöôïc thanh tònh baèng xöû trò nheï. Troïng toäi, laø Taêng-giaø-baø-thi-sa ñöôïc thanh tònh baèng xöû trò naëng. Thaäp tuïng lieät caëp khinh-troïng vaøo muïc hai phaùp.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 2>7

2. Laïi coù hai vieäc: moät laø khinh maø höõu dö,>46 hai laø khinh maø ñöôïc taùc yeát-ma. >. Laïi coù hai vieäc: Ba-la-di, taêng-giaø baø-thi-sa. 4. Laïi coù hai vieäc: Ba-la-di, Thaâu-lan-giaù. 5. Laïi coù hai vieäc: Ba-la-di, Ba-daät-ñeà. 6. Laïi coù hai vieäc: Ba-la-di, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. 7. Laïi coù hai vieäc: Ba-la-di, Ñoät-kieát-la. 8. Laïi coù hai vieäc: Ba-la-di, aùc thuyeát. 9. Taêng-giaø baø-thi-sa, cho ñeán aùc thuyeát cuõng nhö vaäy.>47 Thaâu- lan-giaù, cho ñeán aùc thuyeát cuõng nhö vaäy. Ba-daät-ñeà, cho ñeán aùc thuyeát cuõng nhö vaäy. Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, cho ñeán aùc thuyeát cuõng nhö vaäy. Ñoät- kieát-la, aùc thuyeát cuõng nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: 10. Coù hai söï thaáy maø ngöôøi xuaát gia khoâng neân haønh: phi phaùp thaáy laø phaùp, phaùp thaáy laø phi phaùp.>48 11. Laïi coù hai söï thaáy: tyø-ni noùi laø phi tyø-ni, phi tyø-ni noùi laø tyø-ni. 12. Laïi coù hai kieán giaûi: phi phaïm thaáy laø phaïm, phaïm thaáy laø phi phaïm.>49 1>. Laïi coù hai söï thaáy: khinh thaáy laø troïng, troïng thaáy laø khinh. 14. Laïi coù hai söï thaáy: höõu dö thaáy laø voâ dö, voâ dö thaáy laø höõu dö. >50

15. Laïi coù hai söï thaáy: thoâ aùc thaáy laø phi thoâ aùc, phi thoâ aùc thaáy laø thoâ aùc.>51 16. Laïi coù hai söï thaáy: cöïu phaùp>52 thaáy laø phi cöïu phaùp, phi cöïu phaùp thaáy laø cöïu phaùp. 17. Laïi coù hai söï thaáy: cheá thaáy laø phi cheá, phi cheá thaáy laø cheá.>5>

>46. Pali: sāvasesā āpatti, höõu dö toäi; Sôù giaûi (Vin. vii. 1>19): tröø caùc Ba-la-di ra, coøn laïi laø toäi höõu dö. Toäi naøy cuõng ñöôïc lieät trong phaùp moät. Baûn Haùn

noùi, höõu dö khinh toäi, tröø taêng-giaø-baø- ba-thi-sa, chæ caùc toäi coøn laïi. >47. Moãi haïng muïc goàm hai söï, cuù phaùp nhö maãu treân. >48. Thaäp tuïng, coù hai söï thaáy phi phaùp, vaø coù hai söï thaáy (nhö) phaùp. >49. Pali: āpatti (toäi) vaø anāpatti (phi/voâ toäi). >50. Thaäp tuïng, hai loaïi phaïm: höõu taøn vaø voâ taøn. Pali: sāvasesā, anavasesā.Sôù giaûi: tröø Ba-la- di, coøn laïi laø höõu dö (taøn). Voâ dö (taøn) laø Ba-la-di. >51. Thoâ aùc vaø phi thoâ aùc, Pali: dutthulla, adutthulla, cuøng vôùi aùc caëp keå treân trong Pali ñöôïc taùch thaønh phaùp rieâng vaø lieät keâ vaøo muïc moät phaùp. Sôù giaûi: dutthullā, thoâ aùc toäi, goàm hai tuï (Ba-la-di vaø taêng giaø-baø-thi-sa); adutthullā, phi thoâ aùc, laø caùc toäi dö taøn (Ba-daät-ñeà caùc thöù). >52. Cöïu phaùp, coù leõ Pali: pubbāpatti, tieàn toäi; Sôù giaûi: toäi toái sô vi phaïm (panhamam āpannāpatti), traùi vôùi aparāpatti, haäu toäi, toäi vi phaïm sau khi haønh bieät truï (pārivāsikādīhi pacchā āpannāpatti). >5>. Cheá , hay quy ñònh. Pali: paññatti. Pali lieät keâ: paññatti, cheá; anupaññatti: tuøy cheá;

2>8 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

18. Laïi coù hai söï thaáy: thuyeát thaáy laø phi thuyeát, phi thuyeát thaáy laø thuyeát.>54 19. Laïi coù hai söï thaáy: röôïu thaáy laø chaúng phaûi röôïu, chaúng phaûi röôïu thaáy laø röôïu. 20. Laïi coù hai söï thaáy: aåm thaáy phi aåm, phi aåm thaáy laø aåm.>55 21. Laïi coù hai söï thaáy: thöïc thaáy phi thöïc, phi thöïc thaáy laø thöïc.>56 22. Laïi coù hai söï thaáy: thôøi thaáy phi thôøi, phi thôøi thaáy laø thôøi.>57 2>. Laïi coù hai söï thaáy: tònh thaáy khoâng tònh, khoâng tònh thaáy laø tònh.>58 24. Laïi coù hai söï thaáy: troïng thaáy phi troïng, phi troïng thaáy laø troïng. 25. Laïi coù hai kieán giaûi: naïn thaáy phi naïn, phi naïn thaáy laø naïn.>59 26. Laïi coù hai söï thaáy: khoâng coù truøng thaáy laø coù truøng, coù truøng

anuppannapaññatti: baát tuøy phaïm cheá (quy ñònh khoâng caên cöù theo vi phaïm ñaõ xaûy ra); sab- batthapaññatti: bieán xöù cheá (quy ñònh cho taát caû moïi tröôøng hôïp), padesapaññatti: nhaát phaàn cheá (quy ñònh coù giôùi haïn); sādhāranapaññatti, coäng thoâng cheá (quy ñònh chung cho caû hai boä); asāhdāranapaññatti: baát coäng thoâng cheá (quy ñònh rieâng cho moãi boä); ekatopaññatti: nhaát boä cheá; ubhatopaññatti: löôõng boä cheá. >54. Thuyeát vaø phi thuyeát; Pali: desanā vaø adesanā. Trong Kinh, khi noùi - thuyeát, chæ cho nhöõng ñieàu ñöôïc Phaät thuyeát (dhamma-desanā). Trong Luaät, noùi - thuyeát chæ söï thuyeát toäi, töùc saùm hoái toäi. Pali: desanāgāminī-āpatti, toäi caàn ñöôïc thuyeát, chæ caùc toäi nheï, tröø Ba-la-di vaø Taêng-giaø- baø-thi-sa. >55. AÅm, hay aåm lieäu, Pali: pāna, chæ caùc thöù ñöôïc quy ñònh duøng nhö laø thöùc uoáng. Phaät quy ñònh taùm thöù nöôùc traùi caây ñöôïc duøng nhö aåm lieäu. Xem phaàn iii, chöông vii - Thuoác muïc 5: - Nay coù taùm thöù nöôùc maø xöa kia Tieân nhaân voâ duïc thöôøng uoáng. Ñoù laø: nöôùc leâ, nöôùc dieâm- phuø, nöôùc taùo chua, nöôùc mía, nöôùc quaû thò, nöôùc xaù-laâu-giaø, nöôùc baø-laâu-sö vaø nöôùc nho. Pali (Vin.i. 246): ambapāna, nöôùc quaû xoaøi; jambupāna, nöôùc quaû hoàng ñaøo; cocapāna, nöôùc döøa; mocapāna, nöôùc chuoái; madhūkapāna, maät; muddikapāna, nöôùc nho; sālūkapāna, nöôùc ngoù sen; phārusa-kapāna, khoâng roõ. >56. Thöïc , goàm naêm

loaïi thöïc phaåm chính goïi laø chaùnh thöïc: phaïn, khöùu, can phaïn, ngö, nhuïc . Pali: odana (côm chín), kumm āsa (baùnh boät, hay chaùo chua), sattu (baùnh khoâ), maccha (caù), mansa (thòt). Cf. Caên baûn (T2>n1442 tr.821b24), 5 loaïi thöïc phaåm boà-thieän- ni : côm, ñaäu maïch, löông khoâ, thòt, baùnh . >57. Thôøi, ngoân ngöõ cuûa Luaät, chæ thôøi gian cho pheùp xöû duïng. Thôøi y (Pali: kāla-cīvara), y maø Tyø-kheo nhaän ñöôïc trong thaùng haäu ca-ñeà, hay trong thôøi gian y ca-thi-na chöa xaû. Thôøi thöïc, thôøi gian ñöôïc pheùp aên caùc loaïi chaùnh thöïc töø maët trôøi moïc, cho ñeán giöõa tröa. Thôøi döôïc, chæ caùc loaïi chaùnh thöïc ñöôïc duøng nhö thuoác. Traùi laïi laø caùc thöù phi thôøi. Moãi thöù ñöôïc duøng theo quy ñònh rieâng. Phi thôøi haønh, Tyø-kheo vaøo xoùm töø sau giöõa tröa cho ñeán saùng hoâm sau. >58. Tònh , theo nghóa kinh, laø söï thanh tònh; Pali: suddhi hay visuddhi. Tònh duøng trong nghóa Luaät, chæ söï hay vaät ñöôïc duøng ñuùng caùch. Pali: coù hai haïng ngöôøi nhö kappa. >59. Naïn, chæ caùc tai hoïa baát ngôø. Taùm naïn söï ñöôïc pheùp thuyeát giôùi toùm löôïc: Vua, giaëc cöôùp, löûa, nöôùc, beänh, nhaân, phi nhaân, aùc truøng. Ngoaøi ra, caùc tröôøng hôïp khaùc coøn theâm maïng naïn vaø phaïm haïnh naïn. Pali: rājantarāyo (vöông naïn), corantarāyo (taëc naïn), agyantarāyo (naïn löûa), udakantarāyo (naïn nöôùc), manuss-antarāyo (naïn loaøi ngöôøi), amanussantarāyo (naïn loaøi phi nhaân), vānantarāyo (naïn maõnh thuù), sarīsapantarāyo (naïn raén ñoäc), jīvantarāyo (nguy hieåm sinh maïng), brahmacariyantarāyo (nguy hieåm phaïm haïnh).

thaáy laø khoâng truøng. 27. Laïi coù hai söï thaáy: phaù thaáy laø khoâng phaù, khoâng phaù thaáy laø phaù. >60

28. Laïi coù hai söï thaáy: chuûng thaáy laø phi chuûng, phi chuûng thaáy laø chuûng.>61 29. Laïi coù hai söï thaáy: nghóa ñaõ giaûi>62 thaáy laø nghóa chöa giaûi, nghóa chöa giaûi thaáy laø nghóa ñaõ giaûi. >0. Laïi coù hai söï thaáy: khaû thaân thaáy phi thaân, phi thaân thaáy laø khaû thaân.>6> >1. Laïi coù hai söï thaáy: sôï thaáy laø khoâng sôï, khoâng sôï thaáy laø sôï.>64 >2. Laïi coù hai söï thaáy: ñaïo thaáy laø phi ñaïo, phi ñaïo thaáy laø ñaïo.>65 >>. Laïi coù hai söï thaáy: khaû haønh thaáy phi haønh, phi haønh thaáy laø khaû haønh. >4. Laïi coù hai söï thaáy: xuaát ly thaáy khoâng xuaát ly, khoâng xuaát ly thaáy laø xuaát ly. >5. Laïi coù hai söï thaáy: khí (vaát boû) thaáy laø khoâng khí, khoâng khí thaáy laø khí.>66 >6. Laïi coù hai söï thaáy: thaáy theá gian thöôøng, thaáy theá gian voâ thöôøng. >7. Laïi coù hai söï thaáy: thaáy theá giôùi coù bieân teá, thaáy theá giôùi khoâng bieân teá. >8. Laïi coù hai söï thaáy: thaân töùc laø maïng, thaân khaùc maïng khaùc. >9. Laïi coù hai söï thaáy: Nhö Lai coù dieät ñoä, Nhö Lai khoâng dieät ñoä.>67

>60. Phaù. Coù hai nghóa: vôõ ñoâi, chæ söï phaù Taêng (Pali: sanghabheda); vaø huyû hoaïi, chæ phaù giôùi (sīlavipatti), phaù kieán (ditthivipatti), phaù oai nghi (Pali: ācāravipatti) vaø phaù chaùnh maïng (Pali: ājīvavipatti.) >61. Chuûng . Chöa roõ duøng theo nghóa naøo. >62. Dó giaûi nghóa , hay noùi lieãu nghóa, chæ ñieàu ñaõ ñöôïc thuyeát minh yù nghóa roát raùo. Pali: nītattha. >6>. Thaân , khaû thaân , chæ nhöõng

choã ñaùng thaân caän khoâng khoâng ñaùng thaân caän. >64. Boá ; söï haõi, chæ nhöõng choã maát an ninh, thöôøng coù boïn cöôùp aån nuùp. Tyø-kheo khoâng ñöôïc lai vaõng choã ñoù. Pali: bhaya, hay sappanibhaya. >65. Ñaïo (Pali: magga), theo nghóa Kinh, chæ chaùnh ñaïo, con ñöôøng tu taäp. Phi ñaïo (Pali: amagga) chæ taø ñaïo. Trong Luaät, ñaïo, chæ hai ñöôøng ñaïi vaø tieåu tieän (Pali: passāvamagga, tieåu tieän ñaïo; vaccamagga, ñaïi tieän ñaïo). Phi ñaïo, nhöõng choã khaùc. >66. Thaäp tuïng, coù hai loaïi khí (xaû): khí (xaû) do töï mình laøm; khí (xaû) do Taêng hoaø hieäp nhö phaùp taùc phaùp. Töùc moät loaïi khoâng caàn Taêng yeát-ma, vaø moät loaïi do Taêng yeát-ma. >67. Pali: hoti tathāgato para maranam, Nhö Lai toàn taïi toàn taïi sau khi cheát?

240 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

40. Laïi coù hai söï thaáy: Nhö Lai vöøa coù vöøa khoâng dieät ñoä, Nhö Lai chaúng phaûi coù chaúng phaûi khoâng dieät ñoä.>68 Trong Phaät phaùp coù hai söï thaáy nhö vaäy, ngöôøi xuaát gia khoâng ñöôïc haønh, neáu haønh thì seõ nhö phaùp trò. Phaät noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa vaø thoï trì. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 41. Coù hai loaïi tyø-ni: höõu phaïm tyø-ni,>69 höõu traùnh tyø-ni.>70 42. Laïi coù hai loaïi tyø-ni: phaïm tyø-ni, keát söû tyø-ni.>71 4>. Laïi coù hai loaïi tyø-ni: Tyø-kheo tyø-ni, Tyø-kheo-ni tyø-ni. 44. Laïi coù hai loaïi tyø-ni: phöông tyø-ni, bieán tyø-ni.>72 Ñaây laø hai loaïi tyø-ni. Phaät noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa vaø thoï trì. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 45. Coù hai haïng ngöôøi soáng khoâng an laïc: moät laø öa saân, hai laø oâm loøng oaùn.>7> 46. Laïi coù hai phaùp: moät laø caáp taùnh, hai laø khoù xaû. 47. Laïi coù hai phaùp: moät laø xan, hai laø taät ñoá. 48. Laïi coù hai phaùp: moät laø khi traù, hai laø sieåm khuùc. 49. Laïi coù hai phaùp: moät laø töï cao, hai laø öa tranh caõi. 50. Laïi coù hai phaùp: moät laø öa trang söùc, hai phoùng daät. 51. Laïi coù hai phaùp: moät laø maïn, hai laø taêng thöôïng maïn. 52. Laïi coù hai phaùp: moät laø tham, hai laø nhueá. 5>. Laïi coù hai phaùp: moät laø khen mình, hai laø cheâ ngöôøi. 54. Laïi coù hai phaùp: moät laø taø kieán, hai laø bieân kieán.

>68. Töø hai phaùp: theá gian thöôøng vaø voâ thöôøng, neâu 14 vaán ñeà khoâng ñöôïc Phaät traû lôøi, goïi laø 14 voâ kyù vaán. Xem Trung A-haøm 60 (kinh 221. Tieãn duï, T1n26 tr.84a21), Pali, M. 6>. Cūla- Mālukya) >69. So saùnh Pali: sāvajjapañña̧tti, höõu toäi (=phaïm cheá). Sôù giaûi: sāvajjapañña̧ttīti lokavajjā, höõu toäi cheá, chæ caùc toäi (quy ñinh) theo theá gian. Töùc nhöõng ñieàu luaät Phaät cheá tuøy theo quan ñieåm ñaïo ñöùc cuûa theá gian. >70. Höõu traùnh tyø-ni, chæ nhöõng ñieàu luaät ñöôïc quy ñinh do caùc tranh chaáp khôûi leân giöõa caùc Tyø-kheo. >71. Tham chieáu Thaäp tuïng: tham duïc tyø-ni, söï ñieàu phuïc tham duïc; saân nhueá tyø-ni, söï ñieàu phuïc saân nhueá. 372. Phöông tyø-ni , chæ ñòa phöông töùc boä phaän; ñaây chæ söï ñieàu phuïc moät phaàn. Bieán tyø- ni , ñieàu phuïc phoå bieán hay toaøn dieän. So saùnh Pali daãn treân: padesapañña̧tti, nhaát phaàn cheá, vaø sabbatthapañña̧tti: bieán xöù cheá. Thaäp tuïng: bieán tyø-ni vaø baát bieán tyø-ni. >7>. Saân vaø baát hæ (baát maõn) laø hai yeáu toá thöôøng khieán Tyø-kheo phaïm

toäi. Xem Taêng-giaø-baø- thi-sa 8 & 9, cuûa Tyø-kheo, vaø caùc Ba-daät-ñeà cuûa Tyø-kheo vaø Tyø-kheo-ni. Pali: doso appatīto.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 241

55. Laïi coù hai phaùp: moät laø khoù daïy, hai laø khoâng nhaän giaùo huaán. >74

Hai haïng ngöôøi nhö vaäy soáng khoâng an laïc. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 56. Tyø-kheo höõu hoïc, taâm chöa ñaït ñeán voâ hoïc, thöôøng caàu tu taäp taêng taán thaéng phaùp, coù hai phaùp ñöôïc nhieàu lôïi ích, khieán ñaéc ñieàu chöa ñaéc, nhaäp choã chöa nhaäp, chöùng phaùp chöa chöùng. Hai phaùp ñoù laø: kheùo (bieát) phaïm,>75 kheùo hay tröø phaïm. Ngöôøi hoïc nhö vaäy, taâm chöa ñaït ñeán voâ hoïc, thöôøng caàu tu taäp taêng taán thaéng phaùp, coù hai phaùp ñöôïc nhieàu lôïi ích, khieán ñaéc ñieàu chöa ñaéc, nhaäp choã chöa nhaäp, chöùng phaùp chöa chöùng. Cho neân caùc ngöôi haõy sieâng naêng tu taäp hoïc phaùp nhö vaäy. Phaät noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa vaø thoï trì. 57. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Coù Tyø-kheo taâm chöa ñaït ñeán voâ hoïc, thöôøng caàu tu taäp taêng taán thaéng phaùp, coù hai phaùp ñöôïc nhieàu lôïi ích, khieán ñaéc ñieàu chöa ñaéc, nhaäp choã chöa nhaäp, chöùng phaùp chöa chöùng. Hai phaùp ñoù laø: ñoái vôùi caùc ñaùng nhaøm chaùn thì sinh nhaøm chaùn; nhaøm chaùn roài chaùnh öùc nieäm ñoaïn tröø. Ngöôøi hoïc nhö vaäy taâm chöa ñaït ñeán voâ hoïc, thöôøng caàu tu taäp taêng taán thaéng phaùp, coù hai phaùp ñöôïc nhieàu lôïi ích, khieán ñaéc ñieàu chöa ñaéc, nhaäp choã chöa nhaäp, chöùng phaùp chöa chöùng. Cho neân caùc ngöôi, ñoái vôùi caùi ñaùng nhaøm chaùn thì sinh nhaøm chaùn; nhaøm chaùn roài chaùnh öùc nieäm ñoaïn tröø. Ñöùc Phaät noùi keä: Ngöôøi saùng, taâm nhaøm chaùn Nôi nhöõng gì ñaùng chaùn Voâ uùy khoâng sôï seät Ngöôøi hay ñoaïn, ñaéc thaùnh. Tyø-kheo chaùnh nieäm ñoaïn Ñaëng voâ thöôïng chaùnh ñaïo Khoâng heà coù thoái chuyeån Ñöôïc truï nôi Nieát-baøn. Phaät noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa vaø thoï trì.

>74. Xem Tyø-kheo, Taêng-giaø-baø-thi-sa 1>: Xieån-naëc - aùc taùnh baát thoï nhaân ngöõ, ngoan coá, khoù daïy baûo, khoâng nhaän lôøi chæ daïy. >75. Haùn: thieän phaïm .Thaäp tuïng: coù hai thieän, bieát phaïm vaø bieát hoái loãi.

242 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: 58. Phaù giôùi ñoïa trong hai ñöôøng, ñòa nguïc vaø suùc sinh; trì giôùi sinh hai ñöôøng nhaân vaø thieân. 59. Taïo aùc nghieäp trong choã khuaát kín, sinh ñoïa trong hai ñöôøng ñòa nguïc vaø suùc sinh. Taïo thieän nghieäp trong choã khuaát kín, ñaëng sinh nôi hai ñöôøng thieân vaø nhaân.>76 60. Taø kieán sinh hai ñöôøng ñòa nguïc vaø suùc sinh. Chaùnh kieán sinh hai ñöôøng thieân vaø nhaân. 61. Thaùnh ñeä töû Phaät toân quyù giöõa trôøi ngöôøi, coù hai phaùp khoâng ñöôïc giaûi thoaùt: moät laø phaïm giôùi, hai laø khoâng thaáy phaïm.>77 62. Coù hai phaùp töï mình ñöôïc giaûi thoaùt: moät laø khoâng phaïm, hai laø thaáy phaïm. 6>. Coù hai phaùp khoâng ñöôïc giaûi thoaùt: moät laø phaïm maø khoâng thaáy toäi, hai laø thaáy phaïm maø khoâng nhö phaùp saùm hoái. 64. Coù hai

phaùp töï mình ñöôïc giaûi thoaùt: moät laø thaáy phaïm toäi, hai laø phaïm maø coù theå nhö phaùp saùm hoái. 65. Coù hai phaùp khoâng ñöôïc giaûi thoaùt: moät laø thaáy toäi maø khoâng nhö phaùp saùm hoái, hai laø nhö phaùp saùm hoái maø ngöôøi kia khoâng nhaän. 66. Coù hai phaùp töï mình ñöôïc giaûi thoaùt: moät laø thaáy toäi maø coù theå nhö phaùp saùm hoái, hai laø nhö phaùp saùm hoái maø ngöôøi kia coù theå nhö phaùp thoï. 67. Troùi buoäc, khoâng troùi buoäc cuõng nhö vaäy. 68. Coù hai thöù thanh tònh: moät laø khoâng phaïm, hai laø saùm hoái.>78 Phaät noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tín öa vaø thoï trì. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo tieáp: 69. Coù hai loaïi ngöôøi huûy baùng Nhö Lai: moät laø khoâng tin öa laïi oaùn gheùt, hai laø tin öa nhöng khoâng hieåu thoï trì. - Cho neân, nay ta baûo caùc ngöôøi, ñeå bieát yù nghóa naøy: huûy baùng Nhö Lai thì maéc ñaïi troïng toäi. Neáu huûy baùng taát caû chö thieân vaø ngöôøi trong ñôøi, hoaëc Ma, Phaïm vöông, Sa-moân, Baø-la-moân, toäi ñoù coøn nheï. Huûy baùng Nhö Lai, toäi kia raát naëng. Phaät noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tín öa vaø

>76. Thaäp tuïng: ngöôøi voâ trí phuù taøng coù hai quaû, ñòa nguïc vaø ngaï quyû. Ngöôøi trí khoâng phuù taøng coù hai quaû, ngöôøi vaø trôøi. >77. Thaäp tuïng: - Phaät noùi, khoâng tín thoï nhöõng ñieàu Ta daïy, phuù taøng. Nhöõng ai phuù taøng, khoâng theå thoaùt ly sinh laõo bònh töû khoå. Tín thoï nhöõng ñieàu Ta daïy, khoâng phuù taøng. Nhöõng ai khoâng phuù taøng, ñöôïc thoaùt ly sinh laõo bònh töû khoå. >78. Thaäp tuïng: coù hai thöù thanh tònh, giôùi thanh tònh vaø kieán thanh tònh.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 24>

thoï trì. 70. Laïi coù hai loaïi>79 huûy baùng Nhö Lai: moät phi phaùp noùi laø phaùp, hai laø phaùp noùi phi phaùp. 71. Coù hai loaïi khoâng huûy baùng Nhö Lai: moät laø phi phaùp noùi phi phaùp, hai laø phaùp noùi phaùp. 72. Coù hai loaïi huûy baùng Nhö Lai: moät laø phi tyø-ni noùi tyø-ni, hai laø tyø-ni noùi phi tyø-ni. 7>. Coù hai loaïi khoâng huûy baùng Nhö Lai: moät laø phi tyø-ni noùi laø phi tyø-ni, hai laø tyø-ni noùi tyø-ni. 74. Coù hai loaïi huûy baùng Nhö Lai: moät laø phi cheá noùi laø cheá, hai ñaõ cheá maø ñoaïn. 75. Coù hai loaïi khoâng huûy baùng Nhö Lai: moät laø phi cheá, hai laø cheá maø khoâng ñoaïn. 76. Coù hai phaùp>80 huûy baùng Nhö Lai: moät laø phi phaùp noùi phaùp, hai laø phaùp noùi phi phaùp. 77. Coù hai phaùp khoâng huûy baùng Nhö Lai: moät laø phi phaùp noùi phi phaùp, hai laø phaùp noùi phaùp. 78. Cho ñeán thuyeát noùi phi thuyeát cuõng nhö vaäy. 79. Hai xöù, hai söï, hai kieán cuõng nhö vaäy. 80. Laïi coù hai phaùp khoâng thoï nhaän thieän giaùo cuûa Nhö Lai cuõng nhö vaäy. 81. Laïi coù hai phaùp vi nghòch Nhö Lai cuõng nhö vaäy. 82. Laïi coù hai phaùp kieân trì tranh thuyeát cuøng Nhö Lai cuõng nhö vaäy. 8>. Laïi coù hai phaùp khoâng phuïng thôø Nhö Lai cuõng nhö vaäy. 84. Laïi coù hai phaùp khoâng gaëp Nhö Lai cuõng nhö vaäy. 85. Laïi coù hai phaùp thoâ loã, khoâng coù töø taâm ñoái vôùi Nhö Lai cuõng nhö vaäy. Phaät noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa vaø thoï trì. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 86. Coù hai chuùng, moät laø chuùng phaùp ngöõ, hai laø chuùng phi phaùp ngöõ. Theá naøo laø chuùng phi phaùp ngöõ? Trong chuùng khoâng daãn Phaùp Tyø ni, khoâng ñem lôøi Phaät

daïy ñeå noùi. Soáng vôùi nhau maø khoâng daïy ñieàu neân daïy. Soáng vôùi nhau maø khoâng chaám döùt ñieàu neân chaám döùt. Ñoù goïi

>79. Chæ hai haïng ngöôøi. >80. ÔÛ treân, 2 & >, chæ hai haïng ngöôøi. Ñaây chæ hai phaùp.

laø phi phaùp ngöõ chuùng. Theá naøo goïi laø chuùng phaùp ngöõ? Trong chuùng duøng Phaùp Tyø ni, noùi theo lôøi Phaät daïy, daïy nhau ñieàu neân daïy, chaám döùt ñieàu neân chaám döùt. Ñoù goïi laø phaùp ngöõ chuùng. Trong hai chuùng naøy, chuùng ñöôïc phaùp ngöõ Ta khen ngôïi laø toân quyù. Phaät noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa vaø thoï trì. 87. Laïi coù hai chuùng, chuùng nhö phaùp vaø chuùng khoâng nhö phaùp. Theá naøo laø chuùng khoâng nhö phaùp? Trong chuùng, ngöôøi phi phaùp coù theá löïc, ngöôøi nhö phaùp khoâng coù theá löïc; ngöôøi phi phaùp coù baïn beø, ngöôøi nhö phaùp khoâng coù baïn beø. Yeát-ma phi phaùp, khoâng taùc yeát-ma nhö phaùp; taùc yeát-ma phi tyø-ni, khoâng taùc yeát-ma nhö tyø-ni; phuïng haønh phi phaùp, khoâng haønh nhö phaùp. Ñoù goïi laø phi phaùp chuùng. Theá naøo laø chuùng nhö phaùp? Trong chuùng, ngöôøi nhö phaùp coù theá löïc, ngöôøi phi phaùp khoâng coù theá löïc; ngöôøi nhö phaùp coù baïn beø, ngöôøi khoâng nhö phaùp khoâng coù baïn beø. Taùc yeát-ma nhö phaùp, khoâng taùc yeát-ma phi phaùp; taùc yeát-ma nhö tyø-ni, khoâng taùc yeát-ma phi tyø-ni; phuïng haønh nhö phaùp, dieät tröø phi phaùp. Ñoù goïi laø chuùng nhö phaùp. Trong hai chuùng naøy, chuùng nhö phaùp ñöôïc ta khen ngôïi laø toân quyù. Phaät noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa vaø thoï trì. 88. Coù hai chuùng; chuùng baèng nhau,>81 chuùng khoâng baèng nhau cuõng nhö vaäy. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 89. Neáu phaùp luaät cuûa nöôùc, quyeàn löïc cuûa vua yeáu thì boïn giaëc xí thaïnh. Baáy giôø, phaùp vöông>82 ra vaøo khoâng ñöôïc an laïc. Caùc tieåu vöông cuûa nhöõng nöôùc ven bieân cöông khoâng thuaän theo giaùo leänh. Nhaân daân ôû trong nöôùc cuõng khoâng ra vaøo an laïc, sinh nghieäp bò pheá boû, öu khoå, toån giaûm, khoâng ñöôïc lôïi ích. Cuõng vaäy, Tyø-kheo phi phaùp coù theá löïc thì Tyø-kheo nhö phaùp khoâng coù theá löïc. Tyø-kheo nhö phaùp khoâng ñöôïc an laïc, hoaëc ôû trong chuùng, hoaëc ôû choã troáng vaéng, cuõng khoâng ñöôïc noùi. Khi aáy yeát-ma phi phaùp ñöôïc thöïc hieän; yeát-ma nhö phaùp khoâng ñöôïc thöïc hieän; taùc yeát-ma phi tyø ni, maø khoâng taùc yeát-ma nhö tyø-ni, phi phaùp ñöôïc haønh, maø nhö phaùp khoâng ñöôïc thi haønh. Chuùng khoâng caàn haønh

>81. Ñaúng chuùng vaø baát ñaúng chuùng. >82. Phaùp vöông, chæ vò vua cai trò baèng luaät phaùp, ñaïo ñöùc, khoâng duøng vuõ löïc traán aùp.

tinh taán, ñeå ñaéc ñieàu chöa ñaéc nhaäp choã chöa nhaäp, chöùng phaùp chöa chöùng. Nhö vaäy, khieán cho chö thieân, nhaân daân khoâng ñöôïc lôïi ích, thoï khoå laâu daøi. Phaät noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tín öa vaø thoï trì. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 90. - Neáu phaùp luaät cuûa nöôùc, quyeàn löïc

cuûa vua maïnh thì söùc giaëc yeáu. Hoaëc taát caû ñeàu ñeán quy phuïc hoaëc chaïy troán. Baáy giôø, vò phaùp vöông ra vaøo an laïc, khoâng coù buoàn lo. Tieåu vöông caùc nöôùc ven bieân thuaän tuøng giaùo leänh. Nhaân daân trong nöôùc cuõng ñöôïc an laïc, sinh nghieäp töï do, khoâng coù caùc öu khoå, ñöôïc nhieàu lôïi ích, khoâng coù toån giaûm. Cuõng vaäy, Tyø-kheo nhö phaùp ñaëng theá löïc, Tyø-kheo phi phaùp khoâng theá löïc. Tyø-kheo phi phaùp ñeán choã Tyø-kheo nhö phaùp phaûi tuøy thuaän theo giaùo leänh, khoâng daùm traùi nghòch, hoaëc seõ boû troán, khoâng laøm caùc ñieàu aùc. Khi aáy, Tyø-kheo nhö phaùp an oån ñaëng vui. Neáu ôû trong chuùng hoaëc ôû choã troáng vaéng ñeàu ñöôïc noùi. Taùc yeát-ma nhö phaùp, khoâng taùc yeát-ma phi phaùp; taùc yeát-ma nhö tyø-ni, khoâng taùc yeát-ma phi tyø-ni, nhö phaùp ñöôïc phuïng haønh, phi phaùp khoâng ñöôïc aùp duïng. Sieâng naêng tinh taán tu haønh, ñeå ñaéc ñieàu chöa ñaéc nhaäp choã chöa nhaäp, chöùng phaùp chöa chöùng, khieán cho chö thieân nhaân daân ñöôïc ñaïi lôïi ích. Phaät noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tín öa vaø thoï trì. Baáy giôø, Xaù-lôïi-phaát noùi vôùi caùc Tyø-kheo: 91. Thöa caùc Tröôûng laõo, khi coù vieäc ñaáu tranh maø Tyø-kheo cöû toäi ngöôøi vaø Tyø-kheo coù toäi khoâng töï quaùn saùt; neân bieát, traùnh söï naøy laïi taêng tröôûng, khoâng ñöôïc dieät tröø nhö phaùp, nhö tyø ni, khieán caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc an laïc. Neáu Tyø-kheo cuøng tranh caõi, Tyø-kheo cöû toäi ngöôøi vaø Tyø-kheo coù toäi, moãi ngöôøi ñeàu töï quan saùt loãi laàm, thì vieäc tranh caõi naøy khoâng taêng tröôûng saâu roäng maø ñöôïc nhö phaùp, nhö tyø-ni tröø dieät, caùc Tyø-kheo ñöôïc soáng an laïc. - Naøy caùc Tyø-kheo, theá naøo laø töï quaùn saùt loãi laàm? Tyø-kheo coù toäi nghó: “Ta ñaõ phaïm vieäc nhö vaäy. Vò kia thaáy ta phaïm ñieàu sai quaáy. Neáu ta khoâng phaïm thì vò kia khoâng thaáy ñöôïc ta phaïm ñieàu sai quaáy. Vì ta phaïm cho neân vò kia thaáy ta phaïm. Nay ta neân töï hoái loãi, khieán vò kia khoâng duøng aùc ngöõ ñeå quôû traùch ta. Neáu ta laøm nhö vaäy, khieán thieän phaùp taêng tröôûng.” Ñoù goïi laø Tyø-kheo coù theå töï quaùn saùt loãi cuûa mình. - Theá naøo laø Tyø-kheo cöû toäi ngöôøi, töï quaùn saùt loãi kia? Vò kia nghó: “Tyø-kheo kia phaïm ñieàu sai quaáy, khieán ta thaáy ñöôïc. Neáu Tyø-kheo

kia khoâng phaïm ñieàu sai quaáy thì ta khoâng thaáy. Do Tyø-kheo kia phaïm ñieàu sai quaáy, khieán ta thaáy ñöôïc; neáu vò aáy coù theå chí thaønh saùm hoái thì khoâng khieán cho ta phaûi duøng aùc ngoân. Nhö vaäy khieán cho thieän phaùp taêng tröôûng.” Tyø-kheo cöû toäi ngöôøi töï quaùn saùt loãi kia laø vaäy. - Neáu Tyø-kheo coù traùnh söï, Tyø-kheo cöû toäi ngöôøi vaø Tyø-kheo coù toäi, coù theå töï quaùn saùt loãi kia nhö vaäy, thì loãi laàm naøy khoâng taêng tröôûng, ñöôïc chaám döùt nhö phaùp, nhö tyø-ni, nhö lôøi Phaät daïy, caùc Tyø-kheo ñöôïc soáng an laïc. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo nghe roài hoan hyû, tin öa thoï trì. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 92. Coù hai loaïi si:>8> moät laø phaïm toäi, hai laø phaïm khoâng thaáy.>84 Ñoù laø hai loaïi si. 9>. Laïi coù hai loaïi trí: moät laø khoâng phaïm toäi, hai laø phaïm toäi nhöng thaáy. Ñoù laø hai loaïi trí. 94. Laïi coù hai loaïi si: moät laø phaïm toäi maø khoâng thaáy, hai laø thaáy phaïm toäi maø

khoâng nhö phaùp saùm hoái. Ñoù laø hai loaïi si. 95. Laïi coù hai loaïi trí: moät laø thaáy phaïm toäi, hai laø thaáy toäi maø coù theå nhö phaùp saùm hoái. Ñoù laø hai loaïi trí. 96. Laïi coù hai loaïi si: moät laø thaáy toäi khoâng nhö phaùp saùm hoái, hai laø nhö phaùp saùm hoái maø vò kia khoâng thoï nhaän. 97. Laïi coù hai loaïi trí: moät laø thaáy toäi saùm hoái nhö phaùp, hai laø saùm hoái nhö phaùp ñöôïc vò kia thoï nhaän. Ñoù laø hai loaïi trí. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo nghe roài hoan hyû, tin öa thoï trì. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 98. Vì caùc Tyø-kheo coù loãi laàm neân Ñöùc Theá Toân cheá phaùp ñoaïn traùnh vôùi hai nghóa>85: moät laø ngöôøi khoù ñieàu phuïc khieán ñöôïc ñieàu phuïc; hai laø ngöôøi bieát hoå theïn ñöôïc an laïc. Vì hai nghóa naøy neân Ñöùc Theá Toân vì caùc Tyø-kheo cheá phaùp ñoaïn traùnh. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo nghe roài hoan hyû, tin öa thoï trì. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 99. Tyø-kheo cöû toäi ngöôøi, muoán cöû toäi ngöôøi neân tu hai phaùp: moät

>8>. Pali: dve puggalā bālā, coù hai loaïi ngöôøi ngu. >84. Khoâng thaáy ñöôïc hieåu laø - khoâng töï mình thöøa nhaän. Trong tröôøng hôïp ngoan coá, Taêng taùc yeát-ma xaû trí (yeát-ma baát kieán toäi cöû, xem cht. >8, Phaàn iv, chöông xi) >85. Ñoaïn tranh phaùp , töùc caùc phaùt dieät traùnh. Xem theâm cht. 55 ñoaïn döôùi.

laø chaân thaät, hai laø khoâng saân. Neân tu hai phaùp nhö vaäy. 100. Tyø-kheo bò cöû cuõng neân tu hai phaùp nhö vaäy: moät chaân thaät, hai khoâng saân. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo nghe roài hoan hyû, tin öa thoï trì. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 101. Tyø-kheo coù hai phaùp laøm cho chaùnh phaùp tieâu dieät nhanh choùng: phi phaùp noùi laø phaùp, phaùp noùi laø phi phaùp; cho ñeán thuyeát, phi thuyeát>86 cuõng vaäy.>87 Hai xöù, hai söï, hai phaïm cuõng nhö vaäy. 102. Laïi coù hai phaùp khoâng theå sinh thieän phaùp: töø phaùp, phi phaùp, cho ñeán thuyeát, phi thuyeát cuõng nhö vaäy. Hai xöù, hai söï, hai phaïm cuõng nhö vaäy. 10>. Laïi coù hai phaùp Tyø-kheo töï phaù hoaïi, ñöôïc lieät vaøo haïng phaïm toäi, bò ngöôøi coù trí cheâ traùch, thoï nhieàu toäi baùo: töø phaùp, phi phaùp, cho ñeán noùi, khoâng noùi cuõng nhö vaäy. Hai xöù, hai söï, hai phaïm cuõng nhö vaäy. 104. Laïi coù hai phaùp Tyø-kheo ñoïa vaøo ñòa nguïc nhö teân baén: töø phaùp, phi phaùp, cho ñeán thuyeát, phi thuyeát cuõng nhö vaäy. Hai xöù, hai söï, hai phaïm cuõng nhö vaäy. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 105. Coù hai phaùp khieán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi: phi phaùp noùi phi phaùp, phaùp noùi laø phaùp, cho ñeán thuyeát, phi thuyeát cuõng nhö vaäy. Hai xöù, hai söï, hai phaïm cuõng nhö vaäy. 106. Laïi coù hai phaùp, Tyø-kheo coù theå sinh caùc phaùp thieän: phi phaùp noùi phi phaùp, phaùp noùi laø phaùp, cho ñeán thuyeát, phi thuyeát cuõng nhö vaäy. Hai xöù, hai söï, hai phaïm cuõng nhö vaäy. 107. Laïi coù hai phaùp, Tyø-kheo khoâng töï phaù hoaïi, khoâng phaïm toäi, khoâng bò ngöôøi trí quôû traùch, thoï phöôùc voâ löôïng: phi phaùp noùi phi phaùp, phaùp noùi laø phaùp, cho ñeán thuyeát, phi thuyeát cuõng nhö vaäy. Hai xöù, hai söï, hai phaïm cuõng nhö vaäy. 108. Laïi coù hai phaùp, Tyø-kheo töï mình ñaëng sinh thieân nhanh nhö teân baén: phi

phaùp noùi phi phaùp, phaùp noùi laø phaùp, cho ñeán thuyeát, phi

>86. Thuyeát vaø baát thuyeát , töùc thuyeát vaø phi thuyeát: nhöõng ñieàu ñöôïc Phaät noùi, vaø nhöõng ñieàu khoâng phaûi do Phaät noùi. >87. Thaäp tuïng: hai phaùp khieán phaùp tieâu dieät, bieán maát, chìm maát: Tyø-kheo nghi phaùp, nghi tyø-ni. Laïi coù hai phaùp khaùc: Tyø-kheo daïy ngöôøi phi phaùp, phi tyø-ni.

thuyeát cuõng nhö vaäy. Hai xöù, hai söï, hai phaïm cuõng nhö vaäy. 109. Tyø-kheo coù hai phaùp ñaùng bò cöû toäi: phi phaùp noùi laø phaùp, phaùp noùi laø phi phaùp cho ñeán noùi, khoâng noùi cuõng nhö vaäy. Ñaùng bò taùc öùc nieäm, taùc töï ngoân, taùc ngaên A-naäu-baø-ñaø, ngaên thuyeát giôùi, ngaên töï töù cuõng nhö vaäy. Hai xöù, hai söï, hai phaïm cuõng nhö vaäy. 110. Laïi coù hai phaùp Tyø-kheo bò cöû toäi nhö phaùp>88: phi phaùp noùi laø phaùp, phaùp noùi laø phi phaùp, cho ñeán thuyeát, phi thuyeát cuõng nhö vaäy. Hai xöù, hai söï, hai phaïm cuõng nhö vaäy. Taùc öùc nieäm, taùc töï ngoân, taùc ngaên A-naäu-baø-ñaø, ngaên thuyeát giôùi, ngaên töï töù cuõng nhö vaäy. 111. Laïi coù hai phaùp Tyø-kheo ñaùng bò trao cho yeát-ma ha traùch: phi phaùp noùi laø phaùp, phaùp noùi laø phi phaùp, cho ñeán noùi, khoâng noùi cuõng nhö vaäy. Hai xöù, hai söï, hai phaïm cuõng nhö vaäy. Yeát-ma taån>89, yeát-ma y chæ, yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, yeát-ma cöû toäi cuõng nhö vaäy. Hai xöù, hai söï, hai kieán cuõng nhö vaäy. 112. Coù hai phaùp taêng tröôûng höõu laäu: khoâng hoå theïn vôùi ñieàu ñaùng hoå theïn, hoå theïn vôùi ñieàu khoâng ñaùng hoå theïn. Coù hai phaùp naøy thì taêng tröôûng höõu laäu.>90 11>. Coù hai phaùp khoâng taêng tröôûng höõu laäu: hoå theïn vôùi ñieàu ñaùng hoå theïn, khoâng hoå theïn vôùi ñieàu khoâng ñaùng hoå theïn. 114. Laïi coù hai phaùp taêng tröôûng höõu laäu: baát tònh thaáy laø tònh, tònh thaáy laø baát tònh.>91 Coù hai phaùp nhö vaäy thì taêng tröôûng höõu laäu. 115. Laïi coù hai phaùp khoâng taêng tröôûng höõu laäu: khoâng tònh thaáy laø khoâng tònh, tònh thaáy laø tònh. Coù hai phaùp nhö vaäy thì khoâng taêng tröôûng höõu laäu. 116. Laïi coù hai phaùp taêng tröôûng höõu laäu: khoâng phaïm thaáy laø phaïm, phaïm thaáy laø khoâng phaïm. Coù hai phaùp nhö vaäy thì taêng tröôûng höõu laäu. 117. Laïi coù hai phaùp khoâng taêng tröôûng höõu laäu: khoâng phaïm thaáy

>88. Ñeå baûn: nhö phaùp cöû Toáng-Nguyeân-Minh: baát nhö phaùp öng cöû >89. Taån yeát-ma ; yeát-ma khu xuaát, ñuoåi khoûi truù xöù hieän taïi. Xem Tyø-kheo, Taêng-giaø- baø-thi-sa 12 (OÂ tha gia). >90. Tham chieáu Pali: coù hai loaïi ngöôøi taêng tröôûng caùc laäu, 1. khoâng nghi hoái ñieàu ñaùng nghi hoái (na kukkuccāyitabba kukkucāyati), 2. nghi hoái ñieàu khoâng ñaùng nghi hoái. >91. Tònh, ñaây coù nghóa laø - hôïp thöùc», töùc ñuùng theo ñieàu luaät ñaõ quy ñònh. Tham chieáu Pali: akappiye kappasaññī, nôi ñieàu khoâng hôïp thöùc (tònh) cho laø thöùc.

khoâng phaïm, phaïm thaáy laø phaïm. Coù hai phaùp nhö vaäy thì khoâng taêng tröôûng höõu laäu. 118. Laïi coù hai phaùp taêng tröôûng höõu laäu: naëng thaáy laø

nheï, nheï thaáy laø naëng. Coù hai phaùp nhö vaäy thì taêng tröôûng höõu laäu. 119. Laïi coù hai phaùp khoâng taêng tröôûng höõu laäu: nheï thaáy laø nheï, naëng thaáy laø naëng. Coù hai phaùp nhö vaäy thì khoâng taêng tröôûng höõu laäu. 120. Laïi coù hai phaùp taêng tröôûng höõu laäu: voâ dö thaáy laø höõu dö, höõu dö thaáy laø voâ dö. Coù hai phaùp nhö vaäy thì taêng tröôûng höõu laäu. 121. Laïi coù hai phaùp khoâng taêng tröôûng höõu laäu: voâ dö thaáy laø voâ dö, höõu dö thaáy laø höõu dö. Coù hai phaùp nhö vaäy thì khoâng taêng tröôûng höõu laäu. 122. Laïi coù hai phaùp taêng tröôûng höõu laäu: phi phaùp thaáy laø phaùp, phaùp thaáy laø phi phaùp. Coù hai phaùp nhö vaäy thì taêng tröôûng höõu laäu. 12>. Laïi coù hai phaùp khoâng taêng tröôûng höõu laäu: phi phaùp thaáy laø phi phaùp, phaùp thaáy laø phaùp. Coù hai phaùp nhö vaäy thì khoâng taêng tröôûng höõu laäu. 124. Laïi coù hai phaùp taêng tröôûng höõu laäu: phi cheá laïi cheá,>92 ñaõ cheá laïi ñoaïn. Coù hai phaùp nhö vaäy thì taêng tröôûng höõu laäu. 125. Laïi coù hai phaùp khoâng taêng tröôûng höõu laäu: phi cheá khoâng cheá, ñaõ cheá thì khoâng ñoaïn. Coù hai phaùp nhö vaäy thì khoâng taêng tröôûng höõu laäu. 126. Coù hai lôøi thaønh xaû giôùi: “Toâi xaû Phaät, xaû Phaùp,” cho ñeán “Toâi khoâng phaûi laø Sa-moân Thích töû,” nhö treân.>9> 127. Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi, thaáy caùc loãi laàm neân vì caùc Tyø-kheo cheá giôùi vôùi hai nghóa: moät laø nhieáp thuû Taêng, hai laø khieán cho Taêng hoan hyû.>94 128. Laïi coù hai phaùp: moät laø khieán ngöôøi khoâng tin seõ tin, hai laø khieán ngöôøi ñaõ tin thì tin taêng tröôûng. 129. Laïi coù hai phaùp: moät laø ngöôøi khoù ñieàu phuïc ñöôïc ñieàu phuïc, hai laø Tyø-kheo bieát taøm quyù ñöôïc soáng an laïc. 1>0. Laïi coù hai phaùp: moät laø khieán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi, hai laø nhieáp thuû tyø-ni. 1>1. Laïi coù hai phaùp: moät laø ñoaïn tröø oaùn ñôøi hieän taïi, hai laø ñoaïn oaùn ñôøi vò lai.

>92. Quy ñònh ñieàu maø Phaät ñaõ khoâng quy ñònh. >9>. Xem muïc moät phaùp: moät lôøi thaønh xaû giôùi. >94. Hai trong 10 muïc ñích Phaät quy ñònh giôùi (möôøi cuù nghóa). Xem Phaàn i, chöông i, Ba-la-di 1, cht.>1; Vieät, quyeån 1, tr. 25.

250 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

1>2. Laïi coù hai phaùp: moät laø dieät höõu laäu hieän taïi, hai laø dieät höõu laäu vò laïi. 1>>. Laïi coù hai phaùp: moät laø ñoïan khuûng boá hieän taïi, hai laø tröø khuûng boá vò lai. 1>4. Laïi coù hai phaùp: moät laø ñoaïn troïng toäi hieän taïi, hai laø ñoaïn troïng toäi vò lai. 1>5. Laïi coù hai phaùp: moät laø ñoaïn baát thieän phaùp hieän taïi, hai laø ñoaïn baát thieän phaùp vò lai. Vì hai nghóa naøy, Ñöùc Theá Toân vì caùc Tyø-kheo cheá 21 Yeát-ma 1>6. Laïi coù hai phaùp, vì hai phaùp neân Ñöùc Theá Toân cheá yeát-ma ha traùch:>95 moät laø nhieáp thuû ñoái vôùi Taêng, hai laø khieán cho Taêng hoan hyû, cho ñeán ñoaïn baát tònh phaùp hieän taïi, baát thieän phaùp vò lai cuõng nhö treân. Nhö vaäy moãi moät caâu cho ñeán baûy dieät traùnh, nhö phaùp yeát-ma ha traùch. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo nghe roài hoan hyû, tin öa thoï trì.>96 III. BA PHAÙP 1. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Coù ba yeát-ma nhieáp taát caû yeát-ma. Ba yeát-ma aáy laø: baïch yeát- ma , baïch nhò yeát-ma, baïch töù yeát-ma. Ñoù laø ba phaùp yeát-ma nhieáp taát >97

caû caùc yeát-ma. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo nghe roài hoan hyû, tin öa thoï trì. 2. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông-xaù, baûo caùc Tyø- kheo: Coù ba tröôøng hôïp trao öùc nieäm tyø-ni phi phaùp. Ba phi phaùp aáy laø: a. Hoaëc coù Tyø-kheo phaïm troïng toäi, hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø- baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù. Caùc Tyø-kheo noùi laø phaïm Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù, vaø hoûi: - Ngöôi coù nhôù phaïm Ba- la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Thaâu-lan-giaù khoâng? Vò kia noùi: - Caên boån khoâng thaáy.>98 Naøy caùc Tröôûng laõo! Toâi khoâng nhôù coù phaïm Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Thaâu-lan-giaù. Ñöøng naïn vaán toâi maõi. Caùc Tyø-kheo

>95. Thaäp tuïng: Coù hai söï, Phaät quy ñònh caùc yeát-ma khoå thieát (yeát-ma y chæ, yeát-ma khu xuaát, yeát-ma haï yù... ma-na-ñoûa, baûn nhaät trò, xuaát toäi), 1. khieán keû xaáu khoâng ñaéc löïc; 2. ngöôøi thanh tònh ñaéc löïc. Ñoaïn sau, coù hai söï, nhö treân, 1. khieán ñôøi nay thanh tònh trì giôùi; 2. ñôøi sau an laïc phaïm haïnh laâu daøi >96. Heát quyeån 57. >97. Cuõng noùi laø - ñôn baïch yeát-ma. >98. Ñeå baûn: baát kieán . Caùc baûn khaùc: baát hieän.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 251

cöù naïn vaán khoâng thoâi, neân vò ñoù ñeán Taêng xin öùc nieäm tyø-ni. Neáu Taêng cho vò ñoù öùc nieäm tyø-ni, thì ñoù laø trao öùc nieäm tyø-ni phi phaùp. b. Hoaëc coù Tyø-kheo phaïm troïng toäi, hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø- baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù. Caùc Tyø-kheo noùi laø phaïm Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù, beøn hoûi: - Ngöôi coù nhôù phaïm Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Thaâu-lan-giaù khoâng? Vò kia noùi: - Caên baûn khoâng thaáy. Thöa caùc Tröôûng laõo, toâi khoâng nhôù coù phaïm troïng toäi nhö vaäy. Toâi phaïm tieåu toäi. Toâi seõ saùm hoái thanh tònh. Caùc Tröôûng laõo ñöøng naïn vaán toâi maõi. Vì caùc Tyø-kheo coá naïn vaán khoâng thoâi, neân vò ñoù ñeán Taêng xin öùc nieäm tyø-ni. Neáu Taêng trao cho öùc nieäm tyø-ni, thì ñoù laø trao öùc nieäm tyø-ni phi phaùp. c. Hoaëc coù Tyø-kheo phaïm troïng toäi, hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù. Caùc Tyø-kheo hoûi: - Ngöôi coù nhôù phaïm, troïng toäi Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù khoâng? Vò ñoù noùi: - Caên baûn khoâng thaáy. Thöa caùc Tröôûng laõo, toâi khoâng nhôù coù phaïm troïng toäi Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù. Toâi phaïm tieåu toäi, ñaõ saùm hoái thanh tònh. Caùc Tröôûng laõo ñöøng caät vaán toâi. Vì caùc Tyø-kheo caät vaán khoâng thoâi, neân vò kia ñeán Taêng xin öùc nieäm tyø-ni. Neáu Taêng trao cho öùc nieäm tyø-ni thì laø phi phaùp. Ñoù laø ba loaïi trao öùc nieäm tyø-ni phi phaùp. >. Coù ba tröôøng hôïp trao öùc nieäm tyø-ni nhö phaùp: a. Neáu Tyø-kheo khoâng phaïm troïng toäi, hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng- giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù. Caùc Tyø-kheo khaùc noùi laø phaïm troïng toäi Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Thaâu-lan-giaù, beøn hoûi: Ngöôi nhôù phaïm troïng toäi, hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan- giaù nhö vaäy khoâng? Vò kia khoâng nhôù coù phaïm neân noùi: Thöa Tröôûng laõo, toâi khoâng nhôù phaïm troïng toäi, hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø- thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù nhö vaäy.

Caùc Tröôûng laõo ñöøng caät vaán toâi. Vì caùc Tyø-kheo cöù caät vaán khoâng thoâi, cho neân vò kia coá nhôù laïi kyõ, roài ñeán Taêng xin öùc nieäm tyø-ni. Neáu Taêng trao cho öùc nieäm tyø-ni thì ñoù laø trao öùc nieäm tyø-ni nhö phaùp. b. Neáu Tyø-kheo khoâng phaïm troïng toäi, hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng- giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù. Caùc Tyø-kheo khaùc noùi laø phaïm troïng toäi, hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù, beøn hoûi: - Ngöôi phaïm Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Thaâu-lan-giaù, coù nhôù khoâng? Vò kia khoâng nhôù coù phaïm, neân noùi: Tröôûng laõo, toâi khoâng nhôù phaïm troïng toäi, Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù nhö vaäy. Toâi phaïm tieåu toäi, seõ nhö phaùp saùm hoái thanh tònh. Caùc Tröôûng laõo ñöøng

caät vaán toâi. Vì caùc Tyø-kheo cöù caät vaán maõi khoâng thoâi, neân vò kia coá nhôù laïi kyõ, roài ñeán Taêng xin öùc nieäm tyø-ni. Neáu Taêng trao cho öùc nieäm tyø-ni thì ñoù laø trao öùc nieäm tyø-ni nhö phaùp. c. Hoaëc Tyø-kheo khoâng phaïm troïng toäi, hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng- giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù. Caùc Tyø-kheo khaùc noùi laø phaïm troïng toäi, hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù, beøn hoûi: - Ngöôi phaïm troïng toäi, Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu- lan-giaù nhö vaäy, coù nhôù khoâng? Vò kia khoâng nhôù coù phaïm neân noùi: - Thöa Tröôûng laõo, toâi khoâng nhôù phaïm troïng toäi, Ba-la-di, Taêng-giaø-baø- thi-sa, Thaâu-lan-giaù nhö vaäy. Toâi phaïm tieåu toäi, ñaõ saùm hoái thanh tònh. Caùc Tyø-kheo ñöøng caät vaán toâi. Vì caùc Tyø-kheo cöù caät vaán maõi khoâng thoâi, neân vò kia coá nhôù laïi kyõ roài ñeán Taêng xin öùc nieäm tyø-ni. Neáu Taêng trao cho öùc nieäm tyø-ni, thì ñoù laø trao öùc nieäm tyø-ni nhö phaùp. Ñoù laø ba tröôøng hôïp trao öùc nieäm tyø-ni nhö phaùp. 4. Laïi coù ba tröôøng hôïp trao cho baát si tyø-ni phi phaùp: a. Neáu Tyø-kheo khoâng si cuoàng maø doái laøm si cuoàng, phaïm nhieàu baát tònh haïnh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo khaùc noùi: - Ngöôi phaïm troïng toäi, hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan- giaù. Vò kia noùi: - Toâi ñieân cuoàng taâm loaïn, phaïm nhieàu baát tònh haïnh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân. Ñoù chaúng phaûi laø vieäc toâi coá yù laøm, maø laø do si cuoàng. Caùc Tröôûng laõo ñöøng neân caät vaán toâi. Vì caùc Tyø-kheo cöù vaãn caät vaán khoâng thoâi, neân vò kia ñeán giöõa Taêng xin baát si tyø-ni. Neáu Taêng cho baát si tyø-ni, töùc laø cho baát si tyø-ni phi phaùp. b. Neáu Tyø-kheo khoâng si cuoàng maø doái laøm si cuoàng, phaïm nhieàu baát tònh haïnh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo khaùc noùi laø phaïm troïng toäi, Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù, beøn hoûi: - Ngöôi nhôù phaïm troïng toäi, Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù khoâng? Vò kia noùi: - Tröôùc ñaây, toâi si cuoàng taâm loaïn, phaïm nhieàu baát tònh haïnh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi do toâi coá yù laøm, maø laø vì si cuoàng neân laøm nhö vaäy. Nhö ngöôøi nhôù vieäc trong moäng, toâi cuõng nhö vaäy. Caùc Tröôûng laõo ñöøng neân caät vaán toâi. Vì caùc Tyø-kheo vaãn cöù caät vaán khoâng thoâi, (995a1) neân vò kia ñeán trong Taêng xin baát si tyø-ni. Neáu Taêng cho baát si tyø-ni, töùc laø cho baát si tyø-ni phi phaùp. c. Neáu

Tyø-kheo khoâng si cuoàng maø doái laøm si cuoàng, phaïm nhieàu baát tònh haïnh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo khaùc noùi laø phaïm troïng toäi, Ba-la-di, hoaëc Taêng gìa baø thi sa, hay Thaâu-lan-giaù, beøn hoûi: - Ngöôi nhôù phaïm troïng toäi, Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 25>

Thaâu-lan-giaù khoâng? Vò kia noùi: - Tröôùc ñaây, toâi si cuoàng neân laøm nhö vaäy. Nhö ngöôøi töø treân nuùi cao rôi xuoáng, chæ naém ñöôïc moät ít coû caây maø thoâi. Caùc Tröôûng laõo ñöøng neân caät vaán toâi. Vì caùc Tröôûng laõo vaãn coá caät vaán khoâng thoâi, neân vò kia ñeán giöõa Taêng xin baát si tyø-ni. Neáu Taêng trao cho phaùp baát si tyø-ni, töùc laø trao baát si tyø-ni phi phaùp. Ñoù laø ba tröôøng hôïp trao baát si tyø-ni phi phaùp. 5. Laïi coù ba tröôøng hôïp trao Baát si tyø-ni nhö phaùp: a. Neáu Tyø-kheo si cuoàng neân phaïm nhieàu baát tònh haïnh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân. Sau ñoù, vò kia trôû laïi bình phuïc. Caùc Tyø-kheo khaùc noùi: - Ngöôi phaïm troïng toäi, Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù nhö vaäy, coù nhôù hay khoâng? Vò kia noùi: - Tröôùc ñaây toâi si cuoàng neân phaïm nhieàu baát tònh haïnh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân; chaúng phaûi do toâi coá laøm, maø vì cuoàng si. Caùc Tröôûng laõo ñöøng gaïn hoûi toâi. Vì caùc Tyø-kheo cöù gaïn hoûi maõi khoâng thoâi, neân vò kia khi si cuoàng chaám döùt, ñeán tröôùc Taêng xin baát si tyø-ni. Neáu Taêng cho baát si tyø-ni, töùc laø trao baát si tyø-ni nhö phaùp. b. Neáu Tyø-kheo si cuoàng neân phaïm nhieàu baát tònh haïnh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân. Sau ñoù, vò kia trôû laïi bình phuïc. Caùc Tyø-kheo khaùc noùi: - Ngöôi phaïm troïng toäi, Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù nhö vaäy, coù nhôù hay khoâng? Vò kia noùi: - Tröôùc ñaây toâi si cuoàng neân phaïm nhieàu baát tònh haïnh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân; chaúng phaûi do toâi coá laøm, maø vì cuoàng si. Nhö ngöôøi nhôù laïi vieäc laøm trong moäng. Caùc Tröôûng laõo ñöøng neân gaïn hoûi toâi. Vì caùc Tyø-kheo vaãn cöù gaïn hoûi khoâng thoâi, neân vò kia sau khi si cuoàng chaám döùt, ñeán tröôùc Taêng xin baát si tyø-ni. Neáu Taêng trao cho baát si tyø-ni, töùc laø trao baát si tyø-ni nhö phaùp. c. Neáu Tyø-kheo si cuoàng neân phaïm nhieàu baát tònh haïnh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân. Sau ñoù, vò kia trôû laïi bình phuïc. Caùc Tyø-kheo khaùc noùi: - Ngöôi phaïm troïng toäi, Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hay Thaâu-lan-giaù nhö vaäy, coù nhôù hay khoâng? Vò kia noùi: - Tröôùc ñaây toâi si cuoàng neân phaïm nhieàu baát tònh haïnh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân; chaúng phaûi do toâi coá laøm, maø vì cuoàng si. Toâi nhôù nhö ngöôøi töø treân nuùi cao rôi xuoáng chæ naém ñöôïc moät ít coû caây maø thoâi. Caùc Tröôûng laõo ñöøng caät vaán toâi. Vì caùc Tyø-kheo cöù caät vaán maõi khoâng thoâi, neân vò kia, sau khi cuoàng si döùt, ñeán tröôùc Taêng xin baát si tyø-ni. Neáu Taêng cho baát si tyø-ni, töùc laø trao cho baát si tyø-ni nhö phaùp. Ñoù laø ba tröôøng hôïp trao baát si tyø-ni nhö phaùp.

254 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

6. Coù ba loaïi ñieàu phuïc phaùp:>99 ha traùch, taån xuaát, y chæ. Ñoù laø ba phaùp ñieàu phuïc. 7. Coù ba phaùp dieät traùnh: Duøng lôøi cuûa nhieàu ngöôøi, toäi xöù

sôû, coû che ñaát. Ñoù laø ba phaùp dieät traùnh. 8. Laïi coù ba phaùp, neân goïi Tyø-kheo ñeán hieän tieàn roài taùc baïch, sau ñoù môùi taùc ba yeát-ma. Ta noùi phaùp nhö vaäy, ñaéc xöù sôû, yeát-ma thaønh töïu. Neáu Tyø-kheo öa ñaáu tranh, Taêng neân trao cho ba loaïi yeát-ma: hoaëc yeát-ma ha traùch, hoaëc yeát-ma y chæ, hoaëc yeát-ma taån. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû, tin öa thoï trì. 9. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo, coù ba phaùp khoâng ñöôïc cho thoï ñaïi giôùi: moät laø phaù giôùi, hai laø phaù kieán, ba laø phaù oai nghi400. Ngöôøi coù ba phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc cho thoï ñaïi giôùi. Coù ba phaùp neân cho thoï ñaïi giôùi: Khoâng phaù giôùi, khoâng phaù kieán, khoâng phaù oai nghi. Ngöôøi coù ba phaùp nhö vaäy neân cho thoï ñaïi giôùi. 10. Tyø-kheo coù ba phaùp, Taêng neân trao cho phaùp yeát-ma ha traùch: phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi. Phaïm vaøo ba phaùp nhö vaäy Taêng neân trao cho phaùp yeát-ma quôû traùch. 11. Hoaëc yeát-ma taãn, hay yeát-ma y chæ, yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, yeát-ma cöû, cuõng nhö vaäy. 12. Ngöôøi bò cöû coù ba phaùp, khoâng ñöôïc cho giaûi yeát-ma: Neân thaáy maø khoâng thaáy, neân saùm maø khoâng saùm, neân xaû maø khoâng xaû402. 401

Vi phaïm vaøo ba phaùp nhö vaäy, khoâng ñöôïc vì hoï giaûi yeát-ma. 1>. Ngöôøi bò cöû40> coù ba phaùp neân vì hoï giaûi yeát-ma: Neân thaáy thì thaáy, neân saùm thì saùm, neân xaû thì xaû. Laøm ñöôïc ba phaùp nhö vaäy, neân vì hoï giaûi yeát-ma. 14. Ngöôøi bò cöû coù ba phaùp, khoâng ñöôïc vì hoï giaûi yeát-ma: Neân thaáy maø khoâng thaáy, neân saùm maø khoâng saùm, neân tin maø khoâng tin. Ai coù ba phaùp nhö vaäy, khoâng ñöôïc cho giaûi yeát-ma. 15. Ngöôøi bò cöû coù ba phaùp neân cho giaûi yeát-ma: Neân thaáy thì thaáy, neân saùm thì saùm, neân tin thì tin. Ai coù ba phaùp nhö vaäy, neân cho giaûi yeát-ma. 16. Tyø-kheo coù ba phaùp neân trao cho phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho

>99. Ba bieän phaùp cheá ngöï Tyø-kheo phaïm luaät. 400. Töông ñöông vôùi ba trong soá 1> giaø naïn khoâng ñöôïc thoï cuï tuùc, theo thöù töï: phaïm bieân toäi, phaùp noäi ngoaïi ñaïo, taëc truï. 401. Töùc thaáy toäi, hay nhaän toäi. 402. Kieân trì aùc kieán khoâng xaû. Xem cht.4>, Ch.xi (Phaàn iv). Xem Tyø-kheo, ba-ñaït-ñeà 68, 69. 40>. Bò Taêng xaû trí. Xem theâm cht.2, cht.8 ch.ix; cht.1>, ch.x.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 255

ñeán nhaø baïch y: Tröôùc ngöôøi baïch y maø cheâ traùch Phaät, Phaùp, Taêng. Ai coù ba phaùp nhö vaäy, neân trao cho phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. 17. Trao cho Tyø-kheo phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y neân baèng ba phaùp ñeå caân nhaéc: xöùng löôïng Tyø-kheo, xöùng löôïng baïch y, xöùng löôïng söï vieäc. 18. Laïi coù ba phaùp: xöùng löôïng Tyø-kheo, xöùng löôïng baïch y, xöùng löôïng yeát-ma. 19. Laïi coù ba phaùp: Xöùng löôïng Tyø-kheo, xöùng löôïng baïch y, xöùng löôïng toäi phaïm. 20. Laïi coù ba phaùp: coù thaät hay khoâng thaät, coù laøm hay khoâng laøm, ñaùng trao cho phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, hay khoâng ñaùng trao cho phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Ñoù laø ba vieäc caân nhaéc ñeå trao cho Tyø-kheo yeát-ma ngaên

khoâng cho ñeán nhaø baïch y. 21. Laïi coù ba phaùp taùc yeát-ma quôû traùch phi phaùp phi tyø-ni yeát-ma khoâng thaønh, khoâng ñaéc xöù sôû. Ba phaùp aáy laø, khoâng taùc cöû, khoâng taùc öùc nieäm, khoâng taùc töï ngoân. 22. Laïi coù ba phaùp: khoâng phaïm, toäi phaïm khoâng theå saùm, hoaëc toäi ñaõ saùm roài. 2>. Laïi coù ba phaùp: khoâng taùc cöû, phi phaùp, bieät chuùng. 24. Laïi coù ba phaùp: khoâng taùc öùc nieäm, phi phaùp, bieät chuùng . 25. Laïi coù ba phaùp: khoâng taùc töï ngoân, phi phaùp, bieät chuùng. 26. Laïi coù ba phaùp: khoâng phaïm, phi phaùp, bieät chuùng. 27. Laïi coù ba phaùp: toäi phaïm khoâng theå saùm hoái, phi phaùp, bieät chuùng. 28. Laïi coù ba phaùp: toäi phaïm ñaõ saùm hoái, phi phaùp, bieät chuùng. 29. Laïi coù ba phaùp: khoâng hieän tieàn, phi phaùp, bieät chuùng. Coù ba phaùp nhö vaäy, taùc yeát-ma quôû traùch phi phaùp, phi tyø-ni, khoâng thaønh, khoâng ñaéc xöù sôû. >0. Coù ba phaùp taùc yeát-ma quôû traùch nhö phaùp, nhö tyø-ni thaønh töïu, ñaéc xöù sôû (ñuùng caùch) (ngöôïc laïi vôùi caâu treân, ñeå khoûi phieàn neân khoâng cheùp ra).404 >1. Coù ba vieäc loäng aâm xuaát tinh Taêng-giaø-baø-thi-sa: hoài töôûng, loäng, xuaát baát tònh. Laøm ba vieäc nhö vaäy phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. >2. Laïi coù ba vieäc: hoài töôûng, loäng, muoán xuaát baát tònh maøu xanh, hoaëc xuaát baát tònh maøu xanh, Taêng-giaø-baø-thi-sa.

404. Phuï chuù trong nguyeân baûn.

>>. Neáu hoài töôûng, loäng, muoán xuaát baát tònh maøu xanh, cho ñeán xuaát baát tònh maøu vaøng, hoaëc ñoû, hoaëc traéng, hoaëc ñen, hoaëc maøu söõa, hoaëc baát tònh maøu laïc töông, Taêng-giaø-baø-thi-sa. >4. Neáu hoài töôûng, loäng, cho ñeán muoán xuaát baát tònh maøu nöôùc söõa, hoaëc xuaát, Taêng-giaø-baø-thi-sa. >5. Neáu hoài töôûng, loäng, muoán xuaát baát tònh maøu laïc töông, cho ñeán xuaát baát tònh maøu xanh, vaøng, ñoû, traéng, ñen, Taêng-giaø-baø-thi-sa. >6. Cuõng vaäy, vì khoaùi laïc, vì laøm thuoác, vì thöû nghieäm, vì phöôùc ñöùc, vì teá trôøi, vì thieän ñaïo, vì boá thí, vì laáy gioáng, vì voïc chôi, vì buoâng tuoàng, vì thöû söùc, vì (996a1) nhan saéc, vì deã ngöôi; taát caû ñeàu phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. >7. Ñoái vôùi noäi saéc cuõng nhö vaäy. Ñoái vôùi ngoaïi saéc cuõng nhö vaäy. Ñoái vôùi noäi ngoaïi saéc cuõng nhö vaäy. Neáu ñoái vôùi nöôùc, vôùi gioù, vôùi hö khoâng cuõng nhö vaäy. >8. Coù ba haïng ngöôøi phaïm: khoâng ñieân cuoàng, khoâng thaùc loaïn, khoâng thoáng naõo. Ñoù laø ba haïng ngöôøi phaïm. >9. Coù ba haïng ngöôøi khoâng phaïm: ñieân cuoàng, thaùc loaïn, thoáng naõo. Ñoù laø ba haïng ngöôøi khoâng phaïm. 40. Coù ba loaïi chuùng sinh maø haønh daâm vôùi, phaïm Ba-la-di: nhaân, phi nhaân, suùc sinh. Ñoù laø ba loaïi chuùng sinh haønh daâm phaïm Ba-la-di. 41. Laïi coù ba loaïi: phuï nöõ, ñoàng nöõ, hai caên. 42. Laïi coù ba loaïi: phuï nöõ, ñoàng nöõ, huyønh moân. 4>. Laïi coù ba loaïi: phuï nöõ, ñoàng nöõ, nam töû. 44. Laïi coù ba: nam töû, hai caên, huyønh moân. 45. Laïi coù ba loaïi phuï nöõ maø haønh daâm vôùi, phaïm Ba-la-di: phuï nöõ loaøi ngöôøi, phuï nöõ loaøi phi nhaân, suùc sinh caùi. 46. Ñoàng nöõ cuõng nhö vaäy. Hai caên cuõng nhö vaäy. Huyønh moân cuõng nhö vaäy. Nam töû cuõng nhö vaäy. 47. Vôùi phuï nöõ loaøi ngöôøi, haønh daâm taïi ba choã: ñaïi tieän, tieåu tieän vaø

mieäng, phaïm Ba-la-di 48. Phuï nöõ phi nhaân, phuï nöõ suùc sinh; ñoàng nöõ loaøi ngöôøi, ñoàng nöõ phi nhaân; suùc sinh caùi, ngöôøi hai caên, phi nhaân hai caên, suùc sinh hai caên cuõng nhö vaäy. 49. Coù ba loaïi troäm phaïm Ba-la-di: töï mình laáy, hieän tieàn chæ baûo laáy, sai phaùi ngöôøi ñi laáy. 50. Laïi coù ba: khoâng nghó töôûng cuûa mình maø laáy, khoâng laáy taïm, chaúng phaûi thaân tình maø laáy. 51. Laïi coù ba: cuûa ngöôøi, yù töôûng laø cuûa ngöôøi, dôøi khoûi choã cuõ.

52. Coù ba loaïi ñoaïn maïng phaïm Ba-la-di: ngöôøi coù yù töôûng laø ngöôøi, hoaëc duøng thaân, hay duøng mieäng ñeå ñoaïn maïng. Ñoù laø ba loaïi ñoaïn maïng phaïm Ba-la-di. 5>. Coù ba loaïi ñoaïn maïng ngöôøi khoâng phaïm Ba-la-di: ngöôøi maø töôûng laø phi nhaân, hoaëc duøng thaân, hay duøng mieäng ñeå ñoaïn maïng. Ñoù laø ba loaïi ñoaïn maïng ngöôøi maø khoâng phaïm Ba-la-di. 54. Coù ba loaïi töï xöng ñaëng phaùp thöôïng nhaân phaïm Ba-la-di: khoâng ñaéc noùi ñaéc, khoâng nhaäp noùi nhaäp, khoâng chöùng noùi chöùng. Ñoù laø ba loaïi. 55. Laïi coù ba loaïi: phaïm do thaân, phaïm do mieäng, phaïm do caû thaân vaø mieäng.405 Ñoù laø ba loaïi (Trong ba ñieàu phaïm naøy laïi coù boán veá khaùc teân: veá thöù nhaát noùi, ba loaïi töôùng.406 Veá hai, noùi ba loaïi chuù. Veá ba, noùi ba phi oai nghi.407 Veá boán, noùi ba taø maïng408)409 56. Laïi coù ba: Tham, nhueá, si. Ñoù laø ba. 57. Laïi coù ba: Thaân duïc, khaåu duïc, thaân khaåu duïc. Ñoù laø ba.410 58. Laïi coù ba: Thaân nhueá, khaåu nhueá, thaân khaåu nhueá. Ñoù laø ba. 59. Laïi coù ba: Thaân si, khaåu si, thaân khaåu si. Ñoù laø ba. 60. Laïi coù ba: Thaân duïc haïi, khaåu duïc haïi, thaân khaåu duïc haïi.411 Ñoù laø ba. Nhueá si cuõng nhö vaäy. 61. Coù ba haïng ngöôøi phaïm: moät laø Taêng, hai laø soá ñoâng ngöôøi, ba laø moät ngöôøi.412 62. Coù ba haïng ngöôøi saùm hoái: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, moät ngöôøi. 6>. Coù ba haïng ngöôøi neân thoï saùm hoái: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, moät

405. Tham chieáu Pali: do ba haønh töôùng phaïm toäi (tīhākārehi āpatti āpajjati): phaïm bôûi thaân, phaïm bôûi mieäng, phaïm bôûi thaân vaø mieäng. 406. Ñeå baûn: töôùng . Caùc baûn khaùc: kieán (ñoïc laø hieän) töôùng . Pali: ākāra, haønh töôùng, hay daáu hieäu. Xem cht.65 treân. 407. Oai nghi, ôû ñaây, Pali: ācāra, haønh vi hay cöû chæ. Ba phi oai nghi, Pali: ba phi haønh, phi haønh nôi thaân (kāyikena anācārena; Sôù giaûi: vi phaïm hoïc xöù ñoái vôùi thaân), phi haønh nôi mieäng, phi haønh nôi thaân vaø mieäng. 408. Ba taø maïng. Tham chieáu Pali: taø maïng qua thaân (kāyikena micchājivena), qua mieäng, qua thaân vaø mieäng. 409. Phuï chuù trong baûn Haùn. 410. Tham chieáu Pali: caàn thi haønh yeát-ma ñoái vôùi Tyø-kheo coù ñuû > chi: buoâng troâi theo duïc laïc nôi thaân (kāyikena davena samannāgatassa hoti, Sôù giaûi, nhö chôi caâu, côø baïc), nôi mieäng, nôi mieäng vaø thaân. 411. Vi phaïm ñieàu Phaät cheá do bôûi tham duïc nôi thaân, nôi mieäng, nôi thaân vaø mieäng. Tham chieáu Pali: ba vi haïi, vi haïi qua thaân (kāyikena upaghātikena; Sôù giaûi, khoâng hoïc hoïc xöù Phaät cheá nôi thaân), vi haïi qua mieäng, qua thaân vaø mieäng. 412. Tham chieáu Pali: coù toäi Taêng-giaø phaïm (atthāpatti sangho āpajjati), bieät chuùng (gana) khoâng phaïm, caù nhaân (puggala) khoâng phaïm. Coù toäi bieät

chuùng phaïm, Taêng khoâng phaïm, caù nhaân khoâng phaïm. Coù toäi caù nhaân phaïm, Taêng khoâng phaïm, bieät chuùng khoâng phaïm.

ngöôøi. 64. Coù ba haïng ngöôøi phaïm Ni-taùt-kyø: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, moät ngöôøi. Phaïm Ni-taùt-kyø neân ñoái tröôùc ba haïng ngöôøi xaû: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, moät ngöôøi. 65. Coù ba haïng ngöôøi thoï Ni-taùt-kyø: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, moät ngöôøi. 66. Coù ba loaïi im laëng: bieát maø im laëng, khoâng bieát maø im laëng, si maø im laëng. 67. Coù ba loaïi truï: giôùi truï, kieán truï, yeát-ma truï. 68. Laïi coù ba: giôùi truï, kieán truï, oai nghi truï. 69. Laïi coù ba: giôùi truï, kieán truï, maïng truï. 70. Laïi coù ba haïng ngöôøi tranh chaáp: hoaëc Taêng, hoaëc soá ñoâng ngöôøi, hoaëc moät ngöôøi. 71. Coù ba haïng ngöôøi khôi daäy tranh chaáp: hoaëc Taêng, hoaëc soá ñoâng ngöôøi, hoaëc moät ngöôøi. 72. Coù ba haïng ngöôøi xaû tranh chaáp: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, hoaëc moät ngöôøi. 7>. Neân ñoái tröôùc ba haïng ngöôøi ñeå xaû: hoaëc Taêng, hoaëc soá ñoâng ngöôøi, hay moät ngöôøi. 74. Coù ba haïng ngöôøi dieät tranh chaáp: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, hay moät ngöôøi. 75. Coù ba haïng ngöôøi neân dieät tranh chaáp: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, moät ngöôøi. 76. Coù ba haïng ngöôøi ñöôïc dieät tranh chaáp: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, hay moät ngöôøi. 77. Tyø-kheo coù ba thöù chaùnh ngöõ neân noùi vôùi Tyø-kheo: phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi. 78. Cöû toäi Tyø-kheo khaùc neân duøng ba vieäc: nghe, thaáy, nghi. 79. Coù ba loaïi che giaáu: che giaáu phaù giôùi, che daáu phaù kieán, che daáu phaù oai nghi. 80. Coù ba caùch phaùt loà: phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi. 81. Coù ba loaïi saùm hoái: phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi. 82. Coù ba loaïi yeát-ma phoùng daät:41> Yeát-ma phaù giôùi, yeát-ma phaù kieán, yeát-ma phaù oai nghi. 8>. Coù ba hoïc: taêng giôùi hoïc, taêng taâm hoïc, taêng hueä hoïc. Ñoù laø ba hoïc.

41>. Phoùng daät yeát-ma .

84. Laïi coù ba hoïc: oai nghi hoïc, tònh haïnh hoïc, ba-la-ñeà-moäc-xoa hoïc. Ñoù laø ba hoïc. 85. Baáy giôø, coù soá ñoâng Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài qua moät beân, baïch Ñöùc Theá Toân: - Ñaïi ñöùc laø chuû cuûa Phaùp, noùi veà hoïc. Vaäy theá naøo laø hoïc? Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Hoïc nôi giôùi, neân goïi laø hoïc. - Theá naøo laø hoïc giôùi? Taêng giôùi hoïc, taêng taâm hoïc, taêng tueä hoïc, cho neân goïi laø hoïc. Khi vò kia taêng giôùi hoïc, taêng taâm hoïc, taêng tueä hoïc, ñöôïc ñieàu phuïc, döùt saïch tham duïc, saân nhueá, ngu si. Vò kia khi ñaõ döùt saïch heát tham duïc, saân si roài khoâng taïo baát thieän, khoâng gaàn caùc aùc. Ñoù goïi laø hoïc. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû, tin öa thoï trì. 86. Ñöùc Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: - Caùc ngöôi hoïc nhöõng gì? Theá naøo hoïc? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: - Ñaïi ñöùc laø caên baûn cuûa Phaùp, laø chuû phaùp, nhö ñieàu Ñöùc Theá Toân vöøa daïy chuùng con thoï trì, cho neân goïi laø hoïc. 87. Laïi coù ba hoïc: taêng giôùi hoïc, taêng taâm hoïc, taêng tueä hoïc. Hoïc ba moân hoïc naøy seõ ñaït ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn,

Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm, A-la-haùn. Cho neân caàn phaûi tinh taán hoïc ba moân hoïc naøy. 88. Baáy giôø Toân giaû A-nan ôû trong Keâ vieân, thaønh Ba-la-leâ Töû414. Khi aáy, coù Khoảng töôùc quan Baø-la-moân415 ñeán choã Toân giaû thaêm hoûi roài, ngoài qua moät beân, baïch Toân giaû: - Sa-moân Cuø-ñaøm taïi sao vì caùc Tyø-kheo cheá taêng giôùi hoïc, taêng tònh haïnh hoïc, taêng ba-la-ñeà-moäc-xoa hoïc? Toân giaû traû lôøi: - Nhaèm muïc ñích ñieàu phuïc tham duïc, saân nhueá, ngu si, khieán cho taän dieät, neân Ñöùc Theá Toân vì caùc Tyø-kheo cheá giôùi. Vò kia laïi hoûi: - Neáu Tyø-kheo ñaéc laäu taän cuûa A-la-haùn, vò kia hoïc caùi gì? Toân giaû A-nan traû lôøi: - Tham duïc, saân nhueá, ngu si heát, khoâng taïo baát thieän, khoâng gaàn

414. Ba-la-leâ Töû thaønh Keâ vieân . Xem Trung A-haøm 60 (T01n26 tr.802a1>): Ba-la-lôïi Töû thaønh, Keâ vieân . Taïp A-haøm 24 (T02n99 tr.175b12): Ba-lieân-phaát aáp Keâ laâm tinh xaù . Pali: P ānaliputta, Kukkunārāma. 415. Khoảng töôùc quan Baø-la-moân .

caùc aùc, vieäc caàn ñaõ laøm xong, goïi laø voâ hoïc. Baø-la-moân hoûi: - Nhö ñieàu vöøa noùi, ñöôïc goïi laø voâ hoïc phaûi khoâng? A-nan traû lôøi: - Chính nhö vaäy. Toân giaû A-nan noùi nhö vaäy. Khoảng töôùc quan Baø-la-moân nghe roài hoan hyû tin öa thoï trì. 89. Ñöùc Theá Toân ôû trong thoân Baêng-giaø-di,416 nöôùc Ma-kieät, vì caùc Tyø-kheo duøng voâ soá phöông tieän noùi giôùi phaùp. Baáy giôø, coù Tyø-kheo cöïu truù thuoäc hoï Ca-dieáp417 xuaát gia. Tyø-kheo naøy nghe Ñöùc Theá Toân noùi phaùp, khoâng sinh loøng tin öa, öu saàu khoâng vui, noùi: - Ñöùc Theá Toân cöù khuûng boá chuùng ta.418 Khi Ñöùc Theá Toân di chuyeån ñeán thaønh Vöông-xaù khoâng laâu, Tyø- kheo hoï Ca-dieáp kia taâm töï hoái haän, noùi: - Ta ñaëng ñieàu baát thieän, thieät haïi. Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo duøng voâ soá phöông tieän noùi giôùi, maø ta khoâng sinh loøng tin öa, saàu öu khoâng vui, laïi noùi: “Theá Toân cöù khuûng boá chuùng ta.” Nay ta caàn phaûi ñoái tröôùc Ñöùc Theá Toân chí thaønh saùm hoái. Vò Tyø-kheo kia lieàn khoaùc y, böng baùt ñi qua thaønh Vöông-xaù, ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân treân baïch leân Ñöùc Theá Toân moät caùch ñaày ñuû, roài töø choã ngoài ñöùng daäy ñaàu maët kính leã saùt chaân, chí thaønh hoái quaù: - Kính baïch Ñaïi ñöùc, con ngu si, voâ trí, baát thieän. Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo duøng voâ soá phöông tieän noùi giôùi phaùp maø con sinh loøng khoâng tin öa, oâm söï öu naõo, noùi: “Theá Toân cöù khuûng boá chuùng ta maõi.” Cuùi xin Ñaïi ñöùc nhaän söï hoái quaù cuûa con! Phaät baûo Tyø-kheo: - Ngöôi töï saùm hoái söï ngu si, voâ trí, baát thieän cuûa mình. Ta ñaõ vì caùc Tyø-kheo noùi giôùi. Ngöôi töï mình khoâng tin öa, oâm loøng öu saàu, noùi: “Ñöùc Theá Toân cöù khuûng boá chuùng ta maõi.” ÔÛ trong giaùo phaùp cuûa Ta, ai coù theå chí thaønh nhö phaùp saùm hoái thì ñöôïc taêng ích. Ngöôi saùm hoái thì neân sinh taâm yeåm ly. Tyø-kheo, ngöôi chí thaønh nhö phaùp saùm hoái.

416. Baêng-giaø-di . Tham chieáu Taïp A-haøm >0 (T02n99, tr.21>a05): Baêng-giaø-xaø, Baêng- giaø-kyø laâm . Pali (A. i. 1>6): Pakadhā (baûn Mieán: Sakavā), moät thò traán

ôû Kosala. 417. Taïp A-haøm, daãn treân: Toân giaû Ca-dieáp thò . 418. Taïp A-haøm, daãn treân, Toân giaû naøy noùi: - Vò Sa-moân Cuø-ñaøm naøy taùn thaùn giôùi naøy quaù ñaùng . Pali (daãn treân): adhisallikhatev āya samano, - ngaøi Sa-moân naøy quaù cöïc kyø nghieâm khaéc.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 261

Ta vì ngöôi thoï nhaän. Baáy giôø, Tyø-kheo Ca-dieáp kia kính leã saùt chaân Phaät roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - Neáu Thöôïng toïa ñaõ khoâng hoïc giôùi cuõng khoâng khen ngôïi giôùi, maø neáu coù Tyø-kheo khaùc öa hoïc giôùi, khen ngôïi giôùi, laïi cuõng khoâng tuøy thôøi khuyeán khích, khen ngôïi. Tyø-kheo Ca-dieáp, Ta khoâng khen ngôïi haïng Thöôïng toïa nhö vaäy. Taïi sao? Neáu Ta khen ngôïi, khieán caùc Tyø- kheo seõ thaân caän. Neáu coù ai thaân caän, khieán ngöôøi khaùc hoïc taäp phaùp (cuûa vò) ñoù; thì ngöôøi hoïc taäp theo phaùp ñoù seõ thoï khoå laâu daøi. Vì theá cho neân, naøy Tyø-kheo Ca-dieáp, Ta thaáy loãi laàm cuûa Thöôïng toïa nhö vaäy neân khoâng khen ngôïi. Haøng trung haï toïa cuõng nhö vaäy. (Ñaây laø haøng Thöôïng, Trung, Haï toaï khoâng nhö phaùp. Keá tieáp theo coù haøng Thöôïng, Trung, Haï toïa nhö phaùp, ngöôïc laïi vaên treân, sôï phieàn neân khoâng cheùp ra).419 Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Tyø-kheo Ca-dieáp hoan hyû, tin öa thoï trì. 90. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Thí nhö coù con löøa cuøng ñi vôùi baày boø, töï noùi: “Ta cuõng laø boø, ta cuõng laø boø.” Nhöng loâng cuûa löøa thì khoâng gioáng boø, chaân cuûa löøa khoâng gioáng boø, tieáng keâu khoâng gioáng boø. Cuøng ñi vôùi boø, töï noùi laø boø, cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi ngu ñi theo Tyø-kheo nhö phaùp, töï noùi ta laø Tyø- kheo. Ngöôøi ngu naøy khoâng coù taêng giôùi, taêng taâm, taêng hueä nhö thieän Tyø-kheo, cuøng ñi vôùi chuùng Taêng, töï noùi laø Tyø-kheo. Do ñoù, caùc ngöôi caàn phaûi sieâng naêng tu taäp taêng giôùi, taêng taâm, taêng tueä. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû, tin öa thoï trì. 91. Ñöùc Theá Toân ôû taïi Tyø-xaù-ly. Baáy giôø coù Tyø-kheo ngöôøi Baït- xaø ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài qua moät beân baïch Ñöùc Theá Toân: - Giôùi ñöôïc thuyeát trong moãi nöûa thaùng nhieàu quaù, con khoâng theå hoïc heát soá giôùi nhieàu nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi hoïc ba giôùi: Taêng giôùi, taêng taâm, taêng tueä thoâi. Thaày hoïc ba giôùi nhö vaäy seõ ñaït ñeán choã maø tham duïc, saân nhueá, ngu si dieät taän, khoâng taïo baát thieän, khoâng gaàn caùc aùc. Tyø-kheo thöa: - Baïch Ñaïi ñöùc, con nguyeän hoan hyû thoï trì. Tyø-kheo ngöôøi Baït-xaø sau nghe Ñöùc Theá Toân löôïc daïy roài, moät

419. Phuï chuù trong nguyeân baûn Haùn.

262 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

mình ôû taïi choã khuaát, tinh caàn khoâng phoùng daät. Ñaàu ñeâm sau ñeâm chuyeân yù caûnh tænh, tö duy muïc ñích xuaát gia. Tu taäp khoâng laâu, ñaëng voâ thöôïng tònh haïnh, ngay hieän taïi maø töï bieát töï chöùng ñaéc, - Söï sinh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc caàn ñaõ laøm xong, khoâng thoï sinh trôû laïi. Tyø-kheo

ngöôøi Baït-xaø töï bieát chöùng A-la-haùn. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû, tin öa thoï trì. 92. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Coù ba hoïc: taêng giôùi hoïc, taêng taâm hoïc, taêng tueä hoïc. - Theá naøo laø taêng giôùi hoïc?420 - Coù Tyø-kheo toân troïng giôùi, laáy giôùi laøm chuû; khoâng ñaët troïng nôi ñònh, khoâng laáy ñònh laøm chuû; khoâng troïng nôi tueä, khoâng laáy tueä laøm chuû. Tyø-kheo aáy ôû nôi giôùi coù phaïm nheï lieàn saùm hoái. Taïi sao vaäy? Trong ñaây, khoâng phaûi nhö ñoà duøng ñaõ vôõ, ñaù ñaõ vôõ. Neáu laø giôùi naëng, Tyø-kheo aáy phaûi kieân trì, kheùo truï nôi giôùi, neân thaân caän haønh trì, khoâng haønh (vôùi giôùi) bò söùt meû, khoâng haønh (giôùi) nhieãm oâ, thöôøng tu taäp nhö vaäy. Vò kia ñoaïn naêm haï keát söû,421 sinh leân coõi treân maø Nieát-baøn ôû ñoù422, khoâng trôû laïi nôi ñaây.42> - Neáu Tyø-kheo troïng giôùi, laáy giôùi laøm chuû; troïng nôi ñònh, laáy ñònh laøm chuû; khoâng troïng tueä, khoâng laáy tueä laøm chuû, nhö treân. - Neáu Tyø-kheo troïng giôùi laáy giôùi laøm chuû, troïng ñònh laáy ñònh laøm chuû, troïng tueä laáy tueä laøm chuû. Vò kia laäu dieät taän, ñaéc voâ laäu, taâm giaûi thoaùt, tueä giaûi thoaùt. Ngay trong hieän taïi, töï thaân chöùng ngoä, töï bieát, “Söï sinh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc caàn ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sinh nöõa424”. Ngöôøi haønh troïn ñuû, thì thaønh töïu troïn ñuû.425 Ngöôøi haønh khoâng troïn ñuû, thì thaønh töïu khoâng troïn ñuû.426 Ta noùi, giôùi naøy khoâng phaûi luoáng khoâng. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû, tin öa

420. Taêng giôùi, töùc taêng thöôïng giôùi. Pali: adhisīla. 421. Haï nguõ söû #AÂ###[1]. Naêm thuaän haï phaàn keát (Pali: pañca orambhgiya sanyojana), 5 keát söû daãn taùi sinh Duïc giôùi: thaân kieán (sakkāyaditthi), giôùi thuû kieán (sīlabbata-parāmāso), nghi (vichikcchā), tham duïc (kāmachando),saân nhueá (vyāpādo). 422. Thaùnh giaû A-na-haøm sau khi töø Duïc giôùi cheát sinh leân moät trong naêm taàng Tònh cö thieân, vaø nhaäp Nieát-baøn taïi ñoù. 42>. Khoâng taùi sinh Duïc giôùi, Baát hoaøn. 424. Nguyeân Haùn: baát hoaøn thöû; ñònh cuù ñeå noùi veà vò A-na-haøm khoâng taùi sinh Duïc giôùi. Nhöng trong ñoaïn naøy, ñaây laø tuyeân boá cuûa vò ñaõ chöùng A-la-haùn, neân coù theå baûn Haùn ñaõ cheùp sai. Thöôøng noùi laø - baát thoï haäu höõu» sau ñôøi naøy, khoâng coøn ñôøi naøo nöõa. 425. Chæ Tyø-kheo haønh ñuû caû ba hoïc, thaønh töïu cuõng troïn ñuû laø ñaéc cöùu caùnh trí, thaønh A-la- haùn. 426. Khoâng haønh ñuû ba hoïc, chöùng ñaéc cao nhaát laø A-na-haøm, khoâng theå ñaéc quaû A-la-haùn.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 26>

thoï trì. 9>. Laïi coù ba hoïc: taêng giôùi, taêng taâm, taêng tueä hoïc. Theá naøo laø taêng giôùi hoïc? Coù Tyø-kheo haønh trì giôùi troïn ñuû, haønh trì ñònh moät ít, haønh trì tueä moät ít. Vò kia ñoaïn naêm haï keát söû, sinh leân kia maø nhaäp Nieát-baøn, khoâng sinh trôû laïi coõi naøy. Neáu khoâng theå ñeán choã nhö vaäy, thì coù theå ba keát laø tham duïc, saân nhueá, si thaønh moûng,427 ñaéc quaû Tö-ñaø-haøm, sinh trôû laïi theá gian, lieàn taän cuøng bieân teá cuûa khoå. Neáu khoâng theå ñeán choã nhö vaäy thì coù theå ñoaïn ba keát428 ñaëng quaû

Tu-ñaø-hoaøn, khoâng ñoïa aùc ñaïo, quyeát ñònh ñaït ñeán ñaïo, baûy laàn sinh thieân thöôïng, baûy laàn sinh trong loaøi ngöôøi,429 lieàn heát khoå teá. Neáu Tyø-kheo haønh trì giôùi ñaày ñuû, haønh trì ñònh ñaày ñuû, haønh trì tueä moät ít thì cuõng nhö treân. Neáu Tyø-kheo haønh trì giôùi ñaày ñuû, haønh trì ñònh ñaày ñuû, haønh trì tueä ñaày ñuû thì cuõng nhö treân. 94. Laïi coù ba hoïc: taêng giôùi hoïc, taêng taâm hoïc, taêng tueä hoïc. Theá naøo laø Taêng giôùi hoïc? Tyø-kheo thoï trì ñaày ñuû Ba-la-ñeà-moäc- xoa giôùi, thaønh töïu oai nghi, e sôï vôùi caû khinh giôùi, xem naëng nhö kim cöông, bình ñaúng hoïc taäp caùc giôùi. Ñoù goïi laø taêng giôùi hoïc. Theá naøo laø taêng taâm hoïc? Tyø-kheo xaû duïc aùc,4>0 cho ñeán nhaäp ñöôïc ñeä töù thieàn. Ñoù laø taêng taâm hoïc. Theá naøo laø Taêng tueä hoïc? Tyø-kheo nhö thaät bieát Khoå ñeá, bieát Taäp, Dieät, Ñaïo. Ñoù goïi laø taêng tueä hoïc. 95. Laïi coù ba hoïc: taêng giôùi, taêng taâm, taêng tueä hoïc. Taêng giôùi, taêng taâm nhö treân. Taêng tueä hoïc laø Tyø-kheo bieát beân trong coù tham duïc, nhö thaät bieát. Beân trong khoâng coù tham duïc, nhö thaät bieát. Neáu chöa sinh tham duïc, nhö thaät bieát. Neáu chöa sinh tham duïc, sau ñoù sinh, nhö thaät bieát. 427. Dòch saùt theo Haùn: . Chính xaùc, neân hieåu: ba keát (thaân kieán, giôùi caám thuû vaø nghi) ñaõ ñoaïn taän; tham duïc, saân nhueá, ngu si vôi moûng. Xem Tröôøng A-haøm 5 (T1n1, tr.>4a27): . Tham chieáu Pali, Mah ālisuttaM, D. i. 156: tittam sanyojanāna parikkhayā rāgadosa-mohāna tanuttā sakadāgāmī hoti. 428. Ba keát , Pali: t īni sanyojanāni: thaân kieán (sakkāyaditthi), giôùi thuû kieán (sīlabbataparāmāso), nghi (vichikcchā). 429. Nguyeân vaên Haùn: thaát sinh thieân thöôïng, thaát sinh nhaân trung ; coäng taát caû, Tu-ñaø-hoaøn coù ñeán 14 laàn taùi sinh. Ñoaïn naøy Haùn dòch hoaøn toaøn sai. Thaùnh giaû Tu- ñaø-hoaøn taùi sinh keå caû thieân thöôïng, nhaân gian, coäng laïi khoâng quaù baûy laàn; laàn thöù baûy, nhaäp Nieát-baøn, khoâng coù taùi sinh laàn thöù taùm. Trong kinh thöông thí duï - Tu-ñaø hoaøn taùi sinh laàn thöù taùm (ñeä baùt höõu) ñeå chæ cho söï vieäc khoâng bao giôø xaûy ra. Xem Tröôøng A-haøm 5 (daãn treân): . 4>0. Töùc ly duïc, ly phaùp aùc baát thieän... laø nhöõng yeáu toá ñeå ñaéc sô thieàn.

Neáu ñaõ sinh tham duïc, coù theå ñoaïn, nhö thaät bieát. Neáu tham duïc chöa sinh, khoâng khieán sinh, nhö thaät bieát. Saân nhueá, thuøy mieân, traïo hoái, nghi4>1 cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo kia nghó: Ta ôû nôi saéc ñöôïc nhaän thöùc bôûi maét coù tham duïc, saân nhueá, nhö thaät bieát; khoâng tham duïc saân nhueá, nhö thaät bieát; ôû nôi saéc ñöôïc nhaän thöùc bôûi maét tham duïc, saân nhueá chöa sinh seõ khoâng sinh, nhö thaät bieát; ôû nôi saéc ñöôïc nhaän thöùc bôûi maét tham duïc, saân nhueá chöa sinh seõ sinh, nhö thaät bieát; ôû nôi saéc ñöôïc nhaän thöùc bôûi maét tham duïc, saân nhueá ñaõ sinh ñöôïc ñoaïn dieät, nhö thaät bieát; ôû nôi saéc ñöôïc nhaän thöùc bôûi maét tham duïc, saân nhueá ñaõ ñoaïn sau khoâng sinh laïi, nhö thaät bieát. Tai, muõi, löôõi, thaân, yù, cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, Tyø-kheo beân trong coù nieäm giaùc yù,4>2 nhö thaät bieát; trong khoâng coù nieäm giaùc yù, nhö thaät bieát; nieäm giaùc yù chöa sinh seõ khoâng sinh, nhö thaät bieát; nieäm giaùc yù chöa sinh seõ sinh, nhö thaät bieát; nieäm giaùc yù ñaõ sinh ñöôïc tu taäp ñaày ñuû, nhö thaät

bieát; nieäm giaùc yù chöa sinh, phöông tieän khieán sinh, nhö thaät bieát. Cuõng vaäy, phaùp giaùc yù, tinh taán giaùc yù, yû giaùc yù, ñònh giaùc yù, hyû giaùc yù, hoä giaùc yù4>> cuõng nhö vaäy. 96. Laïi coù ba tuï: trì giôùi tuï, ñònh tuï, tueä tuï. 97. Tyø-ni coù ba traû lôøi: thaáy nhö vaäy, nghe nhö vaäy, nhaãn khaû nhö vaäy. 4>4

98. Tyø-kheo coù ba ñieàu dieät chaùnh phaùp: phi cheá laïi cheá, cheá laïi ñoaïn, khoâng theo ñieàu ñaõ cheá maø laøm. 99. Tyø-kheo laïi coù ba phaùp khoâng dieät chaùnh phaùp: (ngöôïc laïi caâu treân). 100. Coù ba tröôøng hôïp voïng ngöõ troïn veïn: bieát tröôùc maø muoán noùi doái, khi ñang noùi doái bieát laø noùi doái, noùi doái roài bieát laø noùi doái. 101. Laïi coù ba tröôøng hôïp thaät ngöõ troïn veïn (ngöôïc laïi nghóa treân). 102. Laïi coù ba loaïi söù giaû: moät laø ñaúng (phaàn) söù, hai laø taêng (phaàn) söù, ba laø giaûm (phaàn) söù. Theá naøo voïi laø ñaúng (phaàn) söù? Ngöôøi söù coù theå thoï giaùo, maø

4>1. Goàm 5 trieàn caùi. 4>2. Giaùc yù, ñaây chæ 7 giaùc chi, hay boà-ñeà phaàn (Pali: bojjhaga): nieäm (Pali: sati), phaùp hay traïch phaùp (dhamma-vicaya), tinh taán (viriya), hyû (pīti), khinh an (passaddhi), ñònh (samādhi), xaû (upekkha). 4>>. Baûy giaùc yù: nieäm, phaùp, tinh taán, yû, ñònh, hyû, hoä Giöõ nguyeân dòch ngöõ cuûa baûn Haùn, maëc duø khoâng chính xaùc. Xem cht.91 treân. 4>4. Tham chieáu Pali, coù ba phaùp Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñaùp traû tyø-ni (na vinayo vasajjitabbo): khoâng bieát hoå theïn, ngu si vaø haønh haïi (alajji, baâlo, apakatatto).

khoâng theâm khoâng bôùt, tuøy theo söï nghe maø noùi laïi, ñoù goïi laø ñaúng (phaàn) söù. Theá naøo goïi laø taêng (phaàn) söù? Ngöôøi söù thoï giaùo roài, vì muoán taêng theâm ích lôïi neân noùi theâm, ñoù goïi laø taêng (phaàn) söù. Theá naøo goïi laø giaûm (phaàn) söù? Ngöôøi söù thoï giaùo roài, khoâng noùi laïi ñaày ñuû, ñoù goïi laø giaûm (phaàn) söù. 10>. Laïi coù ba haïng con: Con baèng (cha meï), con hôn (cha meï), con khoâng baèng (cha meï). Theá naøo goïi laø con baèng? Cha meï coù tín, giôùi, thí, hueä. Con cuõng coù tín, giôùi, thí, hueä. Ñoù goïi laø con baèng. Theá naøo laø con hôn? Cha meï khoâng coù tín, giôùi, thí, hueä, maø con coù tín, giôùi, thí, hueä. Ñoù goïi laø con hôn. Theá naøo goïi laø con khoâng baèng? Cha meï coù tín, giôùi, thí, tueä, maø con khoâng coù tín, giôùi, thí, hueä. Ñoù goïi laø con khoâng baèng. Phaät noùi keä: Con baèng vaø con hôn Neân caàu con nhö vaäy Ñöøng caàu con khoâng baèng Taïi gia khoâng lôïi ích. Con kia thöôøng nhö phaùp Thieän haønh Öu-baø-taéc Thaønh töïu tín trì giôùi Boá thí khoâng xan laãn. Nhö traêng khoâng maây che Taïi gia cuõng nhö vaäy.435 104. Laïi coù ba beänh: Hoaëc coù beänh, duø ñöôïc thöùc aên tuøy yù hay khoâng ñöôïc; duø ñöôïc thuoác tuøy beänh hay khoâng ñöôïc; duø ñöôïc ngöôøi nuoâi beänh toát tuøy yù, hay khoâng ñöôïc; duø theá ngöôøi beänh cuõng cheát, khoâng theå khoûi beänh maø ñöôïc laønh. Hoaëc coù beänh nhaân nhö vaäy. Hoaëc coù beänh nhaân, duø ñöôïc thöùc aên tuøy yù hay khoâng ñöôïc; duø ñöôïc thuoác tuøy beänh hay khoâng ñöôïc; duø ñöôïc ngöôøi nuoâi beänh toát tuøy yù, hay khoâng ñöôïc; maø beänh nhaân naøy khoâng cheát, khoûi beänh ñöôïc laønh. Hoaëc coù beänh nhaân nhö vaäy, Hoaëc coù beänh nhaân neáu

khoâng ñöôïc thöùc aên tuøy yù, khoâng ñöôïc thuoác tuøy beänh, khoâng ñöôïc ngöôøi nuoâi beänh toát tuøy yù, beänh nhaân naøy seõ cheát, khoâng theå khoûi beänh ñöôïc laønh. Neáu ñöôïc thöùc aên tuøy yù, ñöôïc thuoác tuøy beänh, ñöôïc ngöôøi nuoâi beänh toát, thì ngöôøi beänh naøy khoâng

4>5. Xem Taïp A-haøm >1, kinh soá 874 (T02n99 tr.220c19).

cheát, khoûi beänh ñöôïc laønh. Hoaëc coù beänh nhaân nhö vaäy. Trong soá ñoù, ñoái vôùi beänh nhaân neáu khoâng ñöôïc thöùc aên tuøy yù, khoâng ñöôïc thuoác tuøy beänh, khoâng ñöôïc ngöôøi nuoâi beänh toát tuøy yù, beänh nhaân naøy seõ cheát, khoâng theå khoûi beänh ñöôïc laønh; hoaëc neáu ñöôïc thöùc aên tuøy yù, ñöôïc thuoác tuøy beänh, ñöôïc ngöôøi nuoâi beänh toát, thì ngöôøi beänh naøy khoâng cheát, khoûi beänh ñöôïc laønh; Ta vì haïng ngöôøi bònh naøy, cho pheùp ngöôøi beänh aên thöùc aên tuøy yù, thuoác tuøy beänh, ngöôøi nuoâi beänh toát. Vì nhaân duyeân ngöôøi beänh naøy neân ñoái vôùi nhöõng beänh nhaân khaùc cuõng neân cho ngöôøi chaêm nuoâi cung döôõng. 105. Coù ba loaïi si:4>6 moät laø phaïm toäi, hai laø khoâng thaáy toäi, ba laø thaáy toäi khoâng nhö phaùp saùm hoái. Ñoù laø ba loaïi si. 106. Coù ba loaïi trí tueä:4>7 moät laø khoâng phaïm toäi, hai laø phaïm toäi coù theå thaáy, ba laø thaáy toäi coù theå saùm hoái. 107. Coù ba loaïi si: moät laø phaïm toäi maø khoâng thaáy, hai laø thaáy phaïm toäi maø khoâng saùm hoái, ba laø saùm hoái maø khoâng nhö phaùp, neân vò kia4>8 khoâng chaáp nhaän. 108. Coù ba loaïi trí tueä: (Ngöôïc nghóa vôùi caâu treân). 109. Coù ba loaïi an cö: tieàn an cö, trung an cö, haäu an cö. 110. Ñoái vôùi phaùp luaät cuûa Thaùnh thì ca haùt nhö khoùc, muùa nhaûy nhö cuoàng, cöôøi ñuøa nhö con nít.4>9 111. Coù ba loaïi baát tònh nhuïc khoâng ñöôïc aên: thaáy, nghe, nghi vì mình maø laøm. 112. Coù ba loaïi tònh nhuïc neân aên: khoâng thaáy, nghe, nghi khoâng vì mình maø laøm. 11>. Coù ba ngaøy boá-taùt: ngaøy möôøi boán, ngaøy möôøi laêm, ngaøy moàng moät.440 114. Coù ba haïng ngöôøi boá-taùt: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, hoaëc moät ngöôøi.441 115. Coù ba haïng ngöôøi taùc phaùp boá-taùt: Taêng, soá ñoâng ngöôøi hoaëc moät ngöôøi.442

4>6. Chæ ba loaïi ngöôøi ngu. Xem muïc hai phaùp, soá 14 treân. 4>7. Chæ ba loaïi ngöôøi trí. Xem muïc hai phaùp, soá 14 treân. 4>8. Ngöôøi thoï saùm, hoaëc Taêng. 4>9. Thaäp tuïng 49 (T2>n14>5 tr.>56a8) coù ba phaùp: trong tyø-ni maø ca phaùp nhö khoùc; trong tyø-ni maø cöôøi giôõn phaùp nhö cuoàng; trong tyø-ni maø vung tay muùa, phaùp nhö treû con. 440. Tính theo moãi nöõa thaùng. Nöõa thaùng kia töông ñöông: ngaøy 29, 10 vaø 16. Tham chieáu Pali: coù ba loaïi boá-taùt: ngaøy 14, ngaøy 15 vaø Taêng hoaø hieäp (ngaøy baát thöôøng tuøy theo Taêng yeát-ma). 441. Pali, ba loaïi boá-taùt: Taêng-giaø boá taùt (sanghe uposatho), bieät chuùng boá-taùt (gane uposatho), caù nhaân boá-taùt (puggale uposatho). Ñaây chæ truù xöù boá-taùt. 442. Ñaây chæ phaùp thöùc boá-taùt.

116. Coù ba haïng ngöôøi caàn taùc phaùp boá-taùt: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, hoaëc moät ngöôøi.44> 117. Hoaëc bieát maø laøm, hoaëc khoâng bieát maø laøm, hoaëc thaáy maø laøm. 118. Hoaëc bieát maø laøm, hoaëc khoâng bieát maø laøm, hoaëc si maø laøm. 119. Hoaëc thaân, hoaëc mieäng, hoaëc thaân khaåu ñaày ñuû. 120. Coù ba thöù neân bình ñoaùn laø phaïm toäi: moät laø töïa cuûa giôùi,444 hai laø cheá, ba laø truøng cheá. 121. Coù ba phaùp bình ñoaùn laø khoâng phaïm: töïa cuûa giôùi,445 cheá, truøng cheá. 122. Coù ba thöù tònh. Coù ba thöù baát tònh. Coù ba thöù cho pheùp. Coù ba thöù khoâng cho pheùp cuõng nhö vaäy. 12>. Coù ba khoâng cung kính: Phaät, Phaùp, Taêng.446 124. Laïi coù ba khoâng cung kính: Phaät, Phaùp, Giôùi. 125. Laïi coù ba khoâng cung kính: Phaät, Phaùp, Ñònh. 126. Laïi coù ba khoâng cung kính: Phaät, Phaùp, Cha Meï. 127. Coù ba khoâng cung kính: Phaät, Phaùp, thieän phaùp. 128. Cung kính coù ba. Ba muïc (töùc ngöôïc laïi caùc muïc treân). 129. Laïi coù ba bò cöû:447 Moät laø khoâng thaáy, hai khoâng saùm hoái, ba aùc kieán khoâng boû. 1>0. Coù ba phaùp Taêng neân taùc phuùc baùt:448 tröôùc Tyø-kheo maø huûy baùng Phaät, Phaùp, Taêng. 1>1. Laïi coù ba nieäm: nieäm Phaät, nieäm Phaùp, nieäm Taêng. 1>2. Laïi coù ba nieäm: nieäm Phaät, nieäm Phaùp, nieäm Giôùi. 1>>. Laïi coù ba nieäm: nieäm Phaät, nieäm Phaùp, nieäm Thí. 1>4. Laïi coù ba nieäm: nieäm Phaät, nieäm Phaùp, nieäm Thieân.449 1>5. Laïi coù ba thaønh töïu: trì giôùi thaønh töïu, ñònh thaønh töïu, tueä thaønh töïu. 1>6. Laïi coù ba: giôùi thaønh töïu, ñònh thaønh töïu, giaûi thoaùt thaønh

44>. Ñaây chæ tuùc soá boá-taùt. 444. Töùc nhaân duyeân Phaät cheá giôùi. Xem cht.155 döôùi 445. Töùc nhaân duyeân Phaät cheá giôùi. Xem cht. döôùi. 446. Tham chieáu Pali, Vin.v. 92, saùu khoâng cung kính (cha agāravā: baát kính, ñoàng nghóa khoâng xem troïng): khoâng kính Phaät, khoâng kính Phaùp, khoâng kính Taêng, khoâng kính hoïc xöù (giôùi), khoâng kính söï khoâng phoùng daät, khoâng kính söï hoøa thuaän. Cf. Sangītu, D. iii. 24>. 447. Bò Taêng taùc yeát-ma xaû trí. Xem cht.2, 8 ch.ix (phaàn iii); ñoaïn 5 ch.xi. 448. Xem phaàn iv, ch.ii, muïc 27 - uùp baùt. 449. Saùu nieäm: nieäm Phaät, nieäm Phaùp, nieäm Taêng, nieäm giôùi, nieäm thí, nieäm thieân. Xem Tröôøng A-haøm 2 (T01n01 tr.12a14).

töïu. 1>7. Laïi coù ba: giôùi thaønh töïu, ñònh thaønh töïu, kieán giaûi thoaùt hueä thaønh töïu. 1>8. Laïi coù ba haï tieän phaùp: ñao tieän, y tieän, saéc tieän.450 1>9. Laïi coù ba hoaïi saéc: xanh, ñen, moäc lan. 140. Laïi coù ba phaùp goïi laø trì luaät: trì giôùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa ñaày ñuû, ña vaên, tuïng hai boä giôùi thoâng suoát khoâng nghi. 141. Laïi coù ba: trì giôùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa ñaày ñuû, ña vaên, quaûng tuïng tyø-ni thoâng suoát khoâng nghi. 142. Laïi coù ba: trì giôùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa ñaày ñuû, ña vaên, truï trong tyø-ni khoâng ñoäng. 14>. Laïi coù ba: trì giôùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa ñaày ñuû, ña vaên, thieän xaûo phöông tieän coù khaû naêng dieät traùnh söï. 144. Laïi coù ba bieän:451 bieän Tyø-kheo, bieän khoâng phoùng daät, bieän thanh tònh haønh. 145. Laïi coù ba ngaøy töi töù: ngaøy möôøi boán, ngaøy möôøi laêm, moàng moät. 452

146. Laïi coù ba haïng ngöôøi töï töù: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, moät ngöôøi. 147. Laïi coù ba haïng ngöôøi taùc phaùp töï töù: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, moät ngöôøi. 148. Laïi coù ba haïng ngöôøi caàn taùc phaùp töï töù: Taêng, soá ñoâng ngöôøi, moät ngöôøi.45> 149. Laïi coù ba haïng: bieát, khoâng bieát, thaáy. 150. Laïi coù ba haïng: bieát, khoâng bieát, si. 151. Laïi coù ba haïng: thaân, mieäng, caû thaân vaø mieäng. 152. Laïi coù ba haïng: thaáy, nghe, nghi. 15>. Laïi coù ba lôøi xaû giôùi: xaû Phaät, xaû Phaùp, xaû Taêng.454 154-155. Cuõng cuù phaùp nhö vaäy, moãi caëp ba laøm thaønh moät haïng muïc, cho ñeán - chaúng phaûi Sa-moân Thích töû. 156. Laïi coù ba thöù nghóa, neân Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi vì caùc Tyø-kheo cheá giôùi. Töø - nhieáp thuû ñoái vôùi Taêng,... cho ñeán khieán chaùnh phaùp toàn

450. Ñao , chæ ñao kieám; y , chæ y phuïc; saéc , maøu saéc. Chöa roõ yù nghóa cuûa nhöõng töø naøy. 451. Bieän ; thöôøng hieåu laø thaønh bieän, phaän söï caàn laøm. Nhöng khoâng roõ nghóa chính xaùc trong haïng muïc naøy. 452. Nhö haïn kyø boá-taùt; xem cht.101 treân. 45>. Nhö caùc phaùp boá-taùt, xem cht. 101, 102, 10> treân. 454. Xem caùc haïng muïc treân: moät lôøi xaû giôùi, hai lôøi xaû giôùi.

taïi laâu daøi. Moãi ba trong möôøi cuù nghóa saép thaønh moät haïng muïc.455 157. Coù ba thöù nghóa, neân Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi, vì caùc Tyø-kheo cheá yeát-ma quôû traùch, töø nhieáp thuû ñoái vôùi Taêng, ba laàn ba laøm thaønh caâu, cho ñeán khieán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi cuõng nhö vaäy. Töø quôû traùch cho ñeán baûy dieät traùnh cuõng nhö vaäy. IV. BOÁN PHAÙP 1. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ôû taïi Ñòa thaønh, nöôùc Baø-xaø, baûo caùc Tyø-kheo: - Ta noùi boán loaïi quaûng thuyeát, caùc ngöôi haõy kheùo nghe kyõ. Ta seõ noùi cho caùc ngöôi nghe. Caùc Tyø-kheo (999a1) thöa: - Baïch Ñaïi ñöùc, chuùng con nguyeän öa muoán nghe. Boán thöù aáy laø: a. Neáu coù Tyø-kheo naøo noùi nhö vaày: - Thöa caùc Tröôûng laõo, toâi ôû taïi thoân ñoù, taïi thaønh ñoù, nghe töø Ñöùc Phaät vaø ghi nhôù, “Ñaây laø phaùp. Ñaây laø tyø-ni. Ñaây laø lôøi Phaät daïy.” Khi nghe Tyø-kheo kia noùi nhö vaäy khoâng ñöôïc sinh hieàm nghi lieàn, cuõng khoâng ñöôïc cheâ traùch, maø neân thaåm ñònh vaên cuù roài, tìm hieåu nghieân cöùu Tu-ña-la, Tyø-ni, kieåm xeùt phaùp luaät. Neáu sau khi nghe Tyø- kheo kia noùi, roài tìm hieåu nghieân cöùu Tu-ña-la, Tyø-ni, kieåm xeùt phaùp luaät, maø lôøi noùi aáy khoâng cuøng vôùi Tu-ña-la, Tyø-ni, phaùp luaät töông öng, traùi ngöôïc vôùi phaùp, thì neân noùi vôùi Tyø-kheo kia: - Nhöõng gì Thaày noùi chaúng phaûi nhö lôøi Phaät daïy. Hoaëc laø Tröôûng laõo khoâng thaáu trieät ñöôïc lôøi Phaät daïy. Taïi sao vaäy? Toâi ñaõ tìm hieåu nghieân cöùu Tu-ña-la, Tyø-ni, phaùp luaät, thì nhöõng lôøi ñoù khoâng cuøng Tu-ña-la, Tyø-ni, phaùp luaät töông öng, traùi ngöôïc vôùi phaùp. Tröôûng laõo ñöøng neân tuïng taäp, cuõng chôù neân daïy Tyø-kheo khaùc, maø neân xaû boû. Neáu sau khi nghe Tyø-kheo kia noùi, roài tìm hieåu nghieân cöùu Tu-ña- la, tyø-ni, phaùp luaät, maø lôøi noùi ñoù töông öng vôùi Tu-ña-la, Tyø-ni, phaùp luaät, thì neân noùi vôùi Tyø-kheo kia: - Thöa Tröôûng laõo, nhöõng lôøi Ngaøi noùi ñuùng vôùi lôøi Phaät daïy, Ngaøi ñaõ thaáu trieät ñöôïc lôøi Phaät daïy. Taïi sao vaäy? Toâi ñaõ tìm hieåu nghieân cöùu

Tu-ña-la, Tyø-ni, phaùp luaät, thì nhöõng lôøi aáy töông öng, khoâng traùi ngöôïc. Tröôûng laõo neân thieän trì tuïng taäp vaø daïy Tyø-kheo khaùc, ñöøng khieán cho vong thaát. Ñaây laø quaûng thuyeát thöù nhaát. b. Neáu coù Tyø-kheo naøo noùi nhö vaày: - Thöa Tröôûng laõo, toâi ôû taïi

455. Xen muïc - Hai phaùp» haïng muïc 127. Xem Phaàn i. chöông i, Ba-la-di 1. Baûn Vieät, q.1, tr.25.

thoân ñoù, thaønh ñoù, trong Taêng hoøa hieäp, tröôùc Thöôïng toïa, ñöôïc nghe, “Ñaây laø phaùp. Ñaây laø tyø-ni. Ñaây laø lôøi Phaät daïy.” Khi nghe Tyø-kheo kia noùi nhö vaäy khoâng ñöôïc sinh hieàm nghi lieàn, cuõng khoâng ñöôïc cheâ traùch, maø neân thaåm ñònh vaên cuù roài, tìm hieåu nghieân cöùu Tu-ña-la, Tyø-ni, kieåm xeùt phaùp luaät. Neáu sau khi nghe Tyø- kheo kia noùi, roài tìm hieåu nghieân cöùu Tu-ña-la, Tyø-ni, kieåm xeùt phaùp luaät, maø lôøi noùi aáy khoâng cuøng vôùi Tu-ña-la, Tyø-ni, phaùp luaät töông öng, traùi ngöôïc vôùi phaùp, thì neân noùi vôùi Tyø-kheo kia: - Nhöõng gì Thaày noùi chaúng phaûi nhö lôøi Phaät daïy. Chuùng Taêng vaø Thöôïng toïa kia, khoâng thaáu trieät ñöôïc lôøi Phaät, Tröôûng laõo cuõng nhö vaäy. Taïi sao? Toâi ñaõ tìm hieåu nghieân cöùu Tu-ña-la, Tyø-ni, phaùp luaät, thì nhöõng lôøi ñoù khoâng cuøng Tu-ña-la, Tyø-ni, phaùp luaät töông öng, traùi ngöôïc vôùi phaùp. Tröôûng laõo ñöøng neân tuïng taäp, cuõng chôù neân daïy Tyø-kheo khaùc, maø neân xaû boû. Neáu sau khi nghe Tyø-kheo kia noùi, roài tìm hieåu nghieân cöùu Tu-ña- la, tyø-ni, phaùp luaät, maø lôøi noùi ñoù töông öng vôùi Tu-ña-la, Tyø-ni, phaùp luaät, thì neân noùi vôùi Tyø-kheo kia: - Thöa Tröôûng laõo, nhöõng lôøi Ngaøi noùi ñuùng vôùi lôøi Phaät daïy. Chuùng Taêng vaø Thöôïng toïa kia cuõng nhö Tröôûng laõo ñaõ thaáu trieät lôøi Ñöùc Phaät daïy. Taïi sao vaäy? Toâi ñaõ tìm hieåu nghieân cöùu Tu-ña-la, Tyø-ni, phaùp luaät, thì nhöõng lôøi aáy töông öng, khoâng traùi ngöôïc. Tröôûng laõo neân thieän trì tuïng taäp vaø daïy Tyø-kheo khaùc, ñöøng khieán cho vong thaát. Ñaây laø ñieàu quaûng thuyeát thöù hai. (Tieáp theo, tröôøng hôïp thöù ba, ... nghe töø soá ñoâng Tyø-kheo bieát Phaùp, Tyø-ni, Ma-di ... cuõng nhö vaäy. Tröôøng hôïp thöù tö, ... nghe töø moät Tyø-kheo bieát Phaùp, Tyø-ni, Ma di,... cuõng nhö vaäy).456 Ñoù laø boán quaûng thuyeát. Phaät thuyeát nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, tin öa hoan hyû thoï trì. 2. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Taêng coù boán haïng ngöôøi ñoaùn söï:457 Hoaëc coù ngöôøi ít nghe, khoâng bieát hoå theïn. Hoaëc coù ngöôøi nghe nhieàu, khoâng bieát hoå theïn. Hoaëc coù ngöôøi ít nghe, bieát hoå theïn. Hoaëc coù ngöôøi nghe nhieàu, bieát hoå theïn. a. Trong ñaây, Tyø-kheo ñoaùn söï ít nghe, khoâng bieát hoå theïn, neáu coù baøn luaän ñoaùn söï ôû giöõa Taêng, Taêng neân khaét khe quôû traùch, khieán cho haïng ngöôøi khoâng bieát hoå theïn ñoù, sau naøy khoâng nhö vaäy nöõa. b. Neáu ngöôøi ñoaùn söï nghe nhieàu maø khoâng coù hoå theïn kia coù

456. Phuï chuù trong nguyeân baûn. 457. Thaäp tuïng 49 (T2>n14>5 tr.>57b1>). Xem Phaàn iv, chöông xvi, ñoaïn iii, muïc >.

baøn luaän ñoaùn söï ôû giöõa Taêng, Taêng neân khaét khe quôû traùch, khieán cho ngöôøi khoâng bieát hoå theïn ñoù sau naøy khoâng nhö vaäy nöõa. c. Trong ñaây, Tyø-kheo ñoaùn söï coù hoå theïn maø ít nghe kia, neáu coù baøn luaän ñoaùn söï ôû giöõa Taêng, Taêng khoâng neân khaét khe quôû traùch maø neân yeåm trôï khai thò, khieán cho vò bieát hoå theïn ñoù veà sau coù döï baøn luaän ñoaùn söï ôû giöõa Taêng. d. Neáu Tyø-kheo ñoaùn söï nghe nhieàu coù hoå theïn, coù baøn luaän ñoaùn söï cuûa hoï ôû giöõa Taêng, Taêng khoâng neân cheâ traùch, maø sau khi nghe nhöõng gì vò ñoù noùi roài neân khen: - Thieän tai! Khieán cho vò coù hoå theïn ñoù sau naøy döï baøn luaän ñoaùn söï ôû giöõa Taêng. >. Laïi coù boán haïng Tyø-kheo ñoaùn söï: Hoaëc khoâng hoå theïn vaø khoâng thuoäc kinh vaên. Hoaëc khoâng hoå theïn maø thuoäc kinh vaên. Hoaëc coù hoå theïn maø khoâng thuoäc kinh vaên. Hoaëc coù hoå theïn laïi thuoäc kinh vaên. a. Haïng ngöôøi khoâng hoå theïn laïi khoâng thuoäc kinh vaên coù ba ñieàu maát maùt: Vò kia maát maùt do khoâng bieát hoå theïn; maát maùt do ñaùng bò cheâ traùch; maát maùt do khoâng thuoäc kinh vaên. Ñoù laø ba ñieàu maát maùt cuûa ngöôøi ñoaùn söï. b. Ngöôøi khoâng hoå theïn maø thuoäc kinh vaên coù hai ñieàu maát maùt: maát maùt do khoâng bieát hoå theïn; maát maùt do ñaùng bò cheâ traùch. Vò kia khoâng maát maùt do khoâng thuoäc kinh vaên. Ñoù laø hai ñieàu maát maùt cuûa ngöôøi ñoaùn söï. c. Ngöôøi coù hoå theïn maø khoâng thuoäc kinh vaên coù moät ñieàu maát maùt: Vò kia maát maùt do khoâng thuoäc kinh vaên; khoâng maát maùt do khoâng bieát hoå theïn; khoâng maát maùt do ñaùng bò cheâ traùch. Ñoù laø moät ñieàu maát maùt cuûa ngöôøi ñoaùn söï. d. Ngöôøi coù hoå theïn laïi thuoäc kinh vaên thì khoâng maát maùt. Vò kia khoâng maát maùt do khoâng bieát hoå theïn; khoâng maát maùt do ñaùng bò cheâ traùch; khoâng maát maùt do khoâng thuoäc kinh vaên. Ñaây laø Tyø-kheo ñoaùn söï toái thaéng ñeä nhaát khoâng maát maùt. 4. Phaù giôùi, vôùi boán tröôøng hôïp cuõng nhö vaäy. Phaù kieán, vôùi boán tröôøng hôïp cuõng nhö vaäy. Phaù chaùnh maïng, vôùi boán tröôøng hôïp cuõng nhö vaäy. (Trong ñaây taïi Kì-Lieân coù boán Tyø-kheo chia vaät boán phaàn nhö trong - Kieàn ñoä phoøng xaù458 khoâng khaùc, neân khoâng cheùp ra). 5. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay baïch Phaät: - Baïch Ñaïi ñöùc, phaù Taêng, cho ñeán möùc naøo goïi laø phaù Taêng? Ai

458. Xem phaàn iv, chöông i.

phaù hoøa hôïp Taêng? Ñöùc Phaät baûo Öu-ba-ly: - Neáu coù Tyø-kheo naøo, phaïm maø noùi khoâng phaïm; khoâng phaïm maø phaïm; nheï maø noùi naëng; naëng maø noùi nheï. Neáu Tyø-kheo naøo, ñoái vôùi boán vieäc naøy, tìm caàu baïn beø, hoaêc khieán ngöôøi tìm; ôû trong giôùi maø bieät boä boá-taùt, yeát-ma thuyeát giôùi. Cho ñeán möùc aáy, Taêng ñöôïc goïi laø phaù (vôõ). Ñoù goïi laø Taêng hoøa hôïp bò vôõ. Öu-ba-ly laïi hoûi: - Theá naøo laø hoøa hôïp Taêng? Taêng vôõ roài, ai laøm cho hoøa

hôïp? Ñöùc Phaät baûo Öu-ba-ly: - Neáu coù Tyø-kheo naøo, phaïm noùi laø phaïm; khoâng phaïm noùi laø khoâng phaïm; nheï noùi laø nheï; naëng noùi laø naëng. Tyø-kheo kia, ñoái vôùi boán vieäc naøy, khoâng tìm caàu baïn beø, khoâng sai ngöôøi tìm caàu, khoâng bieät boä yeát-ma, boá-taùt, thuyeát giôùi. Nhö vaäy goïi laø Taêng hoøa hôïp. Ñoù goïi laø Taêng vôõ roài trôû laïi hoøa hôïp. 6. Ñöùc Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Khi aáy caùc Tyø-kheo ôû Xaù-veä tranh chaáp laãn nhau. A-ni-laâu-ñaø459 coù ñeä töû teân laø Baø-di,460 moät mình noùi giöõa Taêng, moät mình tranh caõi. A-ni-laâu-ñaø ôû trong chuùng khoâng noùi moät lôøi naøo ñeå daïy doã, quôû traùch. Baáy giôø, A-nan ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ñöùng qua moät beân. Ñöùc Theá Toân bieát maø vaãn coá hoûi: - Naøy A-nan, tranh söï ñaõ döùt chöa? A-nan thöa: - Traùnh söï ñaâu coù theå döùt ñöôïc! Ñeä töû cuûa A-ni-laâu-ñaø ôû trong chuùng moät mình noùi, moät mình tranh caõi maø A-ni-laâu-ñaø ôû trong chuùng khoâng noùi moät lôøi naøo ñeå giaùo giôùi, khieån traùch. Ñöùc Phaät baûo A nan: - A-ni-laâu-ñaø coù khi naøo dieät ñöôïc traùnh söï naøy. Traùnh söï naøy haù khoâng phaûi do Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân dieät? Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - AÙc Tyø-kheo coù boán phaùp khi thaáy Taêng bò vôõ thì hoan hyû. Boán phaùp ñoù laø gì? a. AÙc Tyø-kheo aáy coù aùc phaùp phaù giôùi. AÙc Tyø-kheo kia khôûi yù nghó nhö vaày: “Ta coù aùc phaùp phaù giôùi. Neáu Tyø-kheo khaùc bieát, taäp chuùng

459. A-ni-laâu-ñaø . Pali: Aunuddha. Xem cht. döôùi. 460. Baø-di . Pali, A. ii. 2>9: Baâhiya, ñeä töû, hoaëc ngöôøi ñoàng truù xöù (saddhivih ārika) vôùi Anuruddha. Truyeän xaûy ra khi Phaät truù taïi Ghositārāma. (Kieàu-thöôûng-di), trong tinh xaù Ghositārāma. Xem phaàn iii, chöông ix - Caâu-thieåm-di». Cf. Vin.i. Kosambaka-kkhandhaka.

hoøa hôïp taùc phaùp dieät taãn ta, ta coù Tyø-kheo khaùc trôï baïn.” Ñoù laø phaùp thöù nhaát, aùc Tyø-kheo thaáy Taêng bò vôõ thì hoan hyû. b. Laïi nöõa, aùc Tyø-kheo soáng taø maïng, nghó: “Ta soáng taø maïng. Neáu Tyø-kheo khaùc bieát, taäp chuùng hoøa hôïp taùc phaùp dieät taãn ta, ta coù Tyø-kheo khaùc trôï (1000a1) baïn.” Ñoù laø phaùp thöù hai, aùc Tyø-kheo thaáy Taêng bò vôõ thì hoan hyû. c. Laïi nöõa, aùc Tyø-kheo luoân luoân caàu lôïi döôõng cung kính, nghó: “Ta caàu lôïi döôõng cung kính. Neáu Tyø-kheo khaùc bieát, taäp chuùng hoøa hôïp Taêng dieät taãn, thì ta coù Tyø-kheo khaùc trôï baïn.” Ñaây laø phaùp thöù ba, aùc Tyø-kheo thaáy Taêng bò vôõ thì hoan hyû. d. Laïi nöõa, aùc Tyø-kheo taø kieán, bieân kieán, nghó: “Ta taø kieán, bieân kieán, Neáu Tyø-kheo khaùc bieát, taäp chuùng hoøa hôïp taùc phaùp dieät taãn ta, ta coù Tyø-kheo khaùc trôï baïn.” Ñoù laø phaùp thöù tö, aùc Tyø-kheo thaáy Taêng bò vôõ thì hoan hyû. 7. Coù boán thöù taùc phaùp: tröôùc taùc phi phaùp, sau taùc phi phaùp; tröôùc taùc phi phaùp, sau taùc nhö phaùp; tröôùc taùc nhö phaùp, sau taùc phi phaùp; tröôùc taùc nhö phaùp, sau taùc nhö phaùp. a. Theá naøo laø tröôùc taùc phi phaùp sau taùc phi phaùp? Tröôùc, söï vieäc ñöôïc khôi daäy moät caùch phi phaùp; vò aáy caàn ñöôïc giaùo giôùi, khieån traùch, nhöng khoâng ñöôïc giaùo giôùi

khieån traùch, maø an truù; ñaùng bò dieät taãn nhöng khoâng bò dieät taån, maø an truù. Ñoù laø tröôùc taùc phi phaùp, sau taùc phi phaùp. b. Theá naøo laø tröôùc taùc phi phaùp, sau taùc nhö phaùp? Neáu coù ngöôøi taùc söï phi phaùp, tröôùc söï vieäc ñöôïc khôi daäy moät caùch phi phaùp; vò aáy caàn ñöôïc giaùo giôùi, khieån traùch, thì ñaõ ñöôïc giaùo giôùi khieån traùch, maø an truù; ñaùng bò dieät taån thì ñaõ bò dieät taån, maø an truù. Ñoù laø, tröôùc taùc phi phaùp, sau taùc phaùp. c. Theá naøo laø tröôùc taùc phaùp, sau taùc phi phaùp? Neáu Tyø-kheo khôi daäy vieäc moät caùch nhö phaùp, caàn ñöôïc giaùo giôùi, khieån traùch nhöng ñaõ khoâng ñöôïc giaùo giôùi, khieån traùch, maø an truù; ñaùng bò dieät taãn nhöng khoâng bò dieät taãn, maø an truù. Ñoù laø, tröôùc taùc nhö phaùp, sau taùc phi phaùp. d. Theá naøo laø tröôùc taùc nhö phaùp, sau taùc nhö phaùp? Neáu Tyø-kheo, tröôùc söï vieäc ñöôïc nhö phaùp khôi daäy, caàn ñöôïc giaùo giôùi, khieån traùch thì ñaõ ñöôïc giaùo giôùi khieån traùch; ñang bò dieät taãn thì ñaõ bò dieät taãn, roài sau môùi an truù. Ñoù laø tröôùc taùc nhö phaùp, sau taùc nhö phaùp. 8. Coù boán thöù cuùng döôøng: moät laø aåm thöïc, hai laø y döôïc, ba laø y phuïc, boán laø cho caùc thöù caàn duøng.

9. Laïi coù boán thöù lôïi phaùp: caàu xin phi phaùp vaø cho phi phaùp; caàu xin phi phaùp vaø cho nhö phaùp; caàu xin nhö phaùp vaø cho phi phaùp cho; caàu xin nhö phaùp vaø cho nhö phaùp. a. Theá naøo laø caàu xin phi phaùp vaø cho phi phaùp? Hoaëc coù Tyø-kheo quanh quaån lai vaõng, khoâng haønh theo phaùp Sa-moân, thuyeát phi phaùp ñeå tìm caàu lôïi döôõng moät caùch baát tònh. Vò kia caàu lôïi döôõng moät caùch baát tònh nhö vaäy, vaø ñöôïc cho vôùi söï thieân vò: “Laáy caùi naøy. Chôù laáy caùi naøy. Laáy chöøng ñoù. Chôù laáy chöøng ñoù. Mang caùi ñoù ñeán ñaây. Chôù mang caùi ñoù ñeán ñaây. Mang chöøng aáy ñeán. Chôù mang chöøng aáy ñeán. Cho ngöôøi naøy. Ñöøng cho ngöôøi kia. Cho chöøng aáy. Chôù cho chöøng aáy. Ngöôøi kia neân ñöôïc cho. Ngöôøi kia khoâng neân ñöôïc cho.” Ñoù laø tìm caàu lôïi döôõng phi phaùp vaø cho phi phaùp. b. Theá naøo laø caàu xin phi phaùp vaø cho nhö phaùp? Hoaëc coù Tyø-kheo quanh quaån lai vaõng, khoâng haønh theo phaùp Sa-moân, thuyeát phi phaùp ñeå tìm caàu lôïi döôõng moät caùch baát tònh. Nhöng khoâng ñöôïc cho vôùi söï thieân vò nhö treân. Ñoù laø caàu xin phi phaùp vaø cho nhö phaùp. c. Theá naøo laø caàu xin nhö phaùp vaø cho phi phaùp cho? Hoaëc coù Tyø- kheo quanh quaån lai vaõng, haønh theo phaùp Sa-moân, khoâng thuyeát phi phaùp ñeå tìm caàu lôïi döôõng moät caùch baát tònh. Nhöng ñöôïc cho vôùi söï thieân vò nhö treân. Ñoù laø caàu xin nhö phaùp vaø cho phi phaùp cho. d. Theá naøo laø caàu xin nhö phaùp vaø cho nhö phaùp? Hoaëc coù Tyø- kheo quanh quaån lai vaõng, haønh theo phaùp Sa-moân, khoâng thuyeát phi phaùp ñeå tìm caàu lôïi döôõng moät caùch baát tònh. Nhöng khoâng ñöôïc cho vôùi söï thieân vò nhö treân. caàu xin nhö phaùp vaø cho nhö phaùp 10. Coù boán phaùp khoâng ñöôïc truyeàn trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng bieát taêng giôùi hoïc, taêng taâm hoïc, taêng tueä hoïc, khoâng roäng tuïng hai boä giôùi. Coù boán phaùp nhö vaäy thì khoâng ñöôïc truyeàn thoï ñaïi giôùi cho ngöôøi. Coù boán phaùp neân cho ngöôøi thoï ñaïi giôùi: (Ngöôïc laïi vôùi caâu treân). 11. Laïi coù boán phaùp khoâng ñöôïc truyeàn

thoï ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng bieát taêng giôùi hoïc, khoâng bieát taêng taâm hoïc, taêng tueä hoïc, khoâng quaûng tuïng tyø-ni. Coù boán phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc truyeàn thoï ñaïi giôùi cho ngöôøi. 12. Laïi coù boán phaùp neân truyeàn thoï ñaïi giôùi cho ngöôøi (ngöôïc laïi vôùi caâu treân). 1>. Laïi coù boán phaùp khoâng ñöôïc truyeàn thoï ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng bieát taêng giôùi hoïc, taêng taâm hoïc, taêng tueä hoïc, tuy tuïng tyø-ni maø

khoâng theå quyeát lieãu. Coù boán phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc truyeàn thoï ñaïi giôùi cho ngöôøi. 14. Laïi coù boán phaùp neân truyeàn thoï ñaïi giôùi cho ngöôøi: (Ngöôïc laïi caâu treân). 15. Laïi coù boán phaùp khoâng ñöôïc truyeàn thoï ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng thoï trì hai traêm naêm möôi giôùi; khoâng ña vaên; neáu ñeä töû coù aùc kieán khoâng theå giaùo hoùa ñeå ñeä töû boû aùc kieán, tu taäp thieän kieán; khoâng ñuû möôøi tuoåi (haï). Coù boán phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc truyeàn thoï ñaïi giôùi cho ngöôøi. 16. Laïi coù boán phaùp neân truyeàn thoï ñaïi giôùi cho ngöôøi (Ngöôïi laïi caâu treân). 17. Coù boán phaùp goïi laø trì luaät: bieát phaïm, bieát khoâng phaïm, bieát nheï, bieát naëng. 18. Laïi coù boán phaùp: bieát phaïm, bieát khoâng phaïm, bieát höõu dö, bieát voâ dö.461 19. Laïi coù boán phaùp: bieát phaïm, bieát khoâng phaïm, bieát thoâ aùc, bieát khoâng thoâ aùc.462 20. Laïi coù boán phaùp: bieát toäi coù theå saùm, bieát toäi khoâng theå saùm, bieát saùm hoái thanh tònh, bieát saùm hoái khoâng thanh tònh. 21. Laïi coù boán traùnh söï: ngoân traùnh, mích traùnh, phaïm traùnh, söï traùnh. 22. Coù boán söï sôï haõi phaïm toäi:46> a. Coù ngöôøi ñaøn oâng nhö vaày: toùc ruû, maëc aùo ñen, caàm con dao, ñeán giöõa ñaùm ñoâng, noùi nhö vaày: “Toâi ñaõ taïo ra toäi cöïc ñaïi troïng aùc, bò cheùm ñaàu, tuøy theo söï vui loøng cuûa moïi ngöôøi toâi seõ laøm.” Baáy giôø, moïi ngöôøi lieàn baét troùi, ñaùnh tieáng troáng hung döõ, ñeå baùo hieäu söï cheát, xöôùng leänh doïc theo ñöôøng ñi, daãn ra khoûi cöûa phía höõu, ñeán phaùp tröôøng ñeå gieát. Ngöôøi trí thaáy vaäy, noùi nhö sau: “Ngöôøi naøy ñaõ taïo toäi aùc cöïc troïng töû hình. Nay ta neân töï caûnh tænh vaø daïy ngöôøi khaùc ñöøng taïo ra toäi troïng aùc töû hình nhö vaäy.” Cuõng vaäy Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni ñoái vôùi phaùp Ba-la-di sinh taâm sôï seät, taâm nieäm raèng, “Neáu chöa phaïm Ba-la-di thì troïn ñôøi khoâng phaïm. Neáu lôõ phaïm thì hoaøn toaøn khoâng coù taâm che giaáu, nhö phaùp saùm hoái.” Ñaây laø söï sôï haõi phaïm toäi thöù nhaát. b. Coù ngöôøi ñaøn oâng nhö vaày: toùc ruû, maëc aùo ñen, caàm gaäy, ñeán

461. Xem cht. 11, muïc - hai phaùp haïng muïc 14. 462. Xem cht. 12, muïc - hai phaùp» haïng muïc 15. 46>. Thaäp tuïng 49 (T2>n14>5 tr.>56c24): - Theá gian coù boán haïng ngöôøi, thaáy söï phaïm toäi thì sinh sôï haõi,

giöõa ñaùm ñoâng, noùi nhö vaày: “Toâi laøm ñieàu aùc baát thieän. Tuøy theo söï vui loøng cuûa moïi ngöôøi toâi seõ laøm.” Baáy giôø, ñaùm ñoâng ngöôøi noï lieàn ñoaït laáy con dao, ñaùnh vaø ñuoåi ra khoûi cöûa phía höõu. Coù ngöôøi trí thaáy beøn

noùi nhö vaày: “Ñaây laø ngöôøi laøm toäi aùc. Nay ta neân töï caûnh tænh vaø daïy ngöôøi khaùc ñöøng laøm toäi aùc nhö vaäy.” Cuõng vaäy Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni ñoái vôùi phaùp taêng taøn sinh taâm sôï seät, taâm nieäm raèng, “Neáu chöa phaïm taêng taøn thì troïn ñôøi khoâng phaïm. Neáu lôõ phaïm thì hoaøn toaøn khoâng coù taâm che giaáu, nhö phaùp saùm hoái.” Ñaây laø söï sôï haõi phaïm toäi thöù hai. c. Coù ngöôøi ñaøn oâng nhö vaày: toùc ruû, maëc aùo ñen, caàm con dao, ñeán giöõa ñaùm ñoâng, noùi nhö vaày: “Toâi ñaõ taïo toäi aùc. Tuøy theo söï vui loøng cuûa moïi ngöôøi toâi seõ laøm.” Baáy giôø, moïi ngöôøi lieàn ñoaït laáy caây gaäy, roài ñuoåi ra khoûi cöûa höõu. Ngöôøi trí thaáy vaäy, noùi nhö sau: ‘Ngöôøi naøy ñaõ taïo toäi aùc. Nay ta neân töï caûnh tænh vaø daïy ngöôøi khaùc ñöøng taïo ra toäi nhö vaäy.’ Cuõng vaäy Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni ñoái vôùi phaùp Ba-daät-ñeà sinh taâm sôï seät, taâm nieäm raèng, “Neáu chöa phaïm Ba-daät-ñeà thì troïn ñôøi khoâng phaïm. Neáu lôõ phaïm thì hoaøn toaøn khoâng coù taâm che giaáu, nhö phaùp saùm hoái.” Ñaây laø söï sôï haõi phaïm toäi thöù ba. d. Coù ngöôøi ñaøn oâng nhö vaày: toùc ruû, maëc aùo ñen, ñeán giöõa ñaùm ñoâng, noùi nhö vaày: “Toâi ñaõ laøm ñieàu aùc baát thieän. Tuøy theo söï vui loøng cuûa moïi ngöôøi toâi seõ laøm.” Baáy giôø, moïi ngöôøi lieàn khieån traùch, roài ñuoåi ra khoûi cöûa höõu. Ngöôøi trí thaáy vaäy, noùi nhö sau: “Ngöôøi naøy ñaõ taïo toäi aùc. Nay ta neân töï caûnh tænh vaø daïy ngöôøi khaùc ñöøng taïo ra toäi nhö vaäy.” Cuõng vaäy Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni ñoái vôùi phaùp ba-ñeà-ñeà-xaù-ni sinh taâm sôï seät, taâm nieäm raèng, “Neáu chöa phaïm ba-ñeà-ñeà-xaù-ni thì troïn ñôøi khoâng phaïm. Neáu lôõ phaïm thì hoaøn toaøn khoâng coù taâm che giaáu, nhö phaùp saùm hoái.” Ñaây laø söï sôï haõi phaïm toäi thöù tö. 2>. Coù boán haïng ngöôøi phaïm: a. Neáu Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày phaïm toäi, thaáy khoâng?” Vò kia noùi: “Khoâng thaáy” Tyø-kheo laïi hoûi: “Naøy, Tröôûng laõo, neáu thaáy toäi neân saùm hoái” 464 Ñaây laø ngöôøi phaïm thöù nhaát. b. Neáu Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc noùi: “Naøy Tröôûng laõo, thaày phaïm toäi, coù thaáy khoâng?” Vò kia noùi: “Khoâng thaáy.” Tyø-kheo laïi noùi: “Naøy Tröôûng laõo, neáu thaáy toäi neân saùm hoái giöõa Taêng.” 465 Ñaây laø ngöôøi phaïm thöù hai. c. Neáu Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc noùi: “Tröôûng laõo phaïm toäi, coù thaáy khoâng?” Vò kia noùi: “Khoâng thaáy” Tyø-kheo laïi noùi: “Tröôûng

464. Saùm caùc toäi Ba-daät-ñeà 465. Saùm caùc toäi Thaâu-lan-giaù.

laõo thaáy toäi haõy ôû giöõa Taêng naøy maø saùm hoái” 466 Ñaây laø phaïm nhaân thöù ba. d. Neáu Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc noùi: “Naøy Tröôûng laõo, thaày phaïm toäi, thaáy khoâng?” Vò kia noùi: “Khoâng thaáy” Baáy giôø, Taêng neân hoaøn toaøn xaû boû467 vaø noùi: “Tuøy yù Thaày haõy ñi. Muoán ñi ñaâu, tuøy yù. Nhöng choã Thaày ñeán, ôû ñoù thaày cuõng seõ bò cöû toäi. Caùc vò kia ñoái vôùi thaày seõ bò taùc cöû, taùc öùc nieäm, taùc töï ngoân, ngaên A-naäu-baø-ñaø, ngaên thuyeát giôùi, ngaên töï töù” Nhö oâng thaày luyeän ngöïa. Con ngöïa döõ khoù huaán luyeän, thì keát hôïp buoäc chaët vaøo coïc vaø ñaùnh ñuoåi. Tyø-kheo naøy cuõng

nhö vaäy, taát caû ñeàu xaû boû. Ñaây laø phaïm nhaân thöù tö. 24. Ñöùc Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông xaù, trong nuùi Kyø-xaø-quaät. Baáy giôø, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaáp tay baïch Phaät: - Vò Tröôûng laõo ñoái tröôùc vò Tyø-kheo-nieân thieáu saùm hoái, beân trong coù bao nhieâu phaùp caàn saùm hoái? Ñöùc Phaät daïy: - Beân trong coù boán phaùp neân saùm hoái: ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái chaép tay, noùi teân toäi phaïm: “Toâi phaïm toäi nhö vaäy. Nay ñoái tröôùc Truôûng laõo saùm hoái” Vò kia neân noùi: “Thaày neân caûi hoái, sinh taâm yeåm ly” Ñaùp: “Xin vaâng!” Tyø-kheo Thöôïng toïa ñoái vôùi Tyø- kheo haï toïa coù boán phaùp nhö vaäy neân saùm hoái. Coù boán Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, noùi nhö treân. Coù boán Ba-la-di noùi nhö treân. 25. Coù boán yeát-ma: phi phaùp bieät chuùng yeát-ma, nhö phaùp bieät chuùng yeát-ma, phi phaùp hoøa hôïp chuùng yeát-ma, vaø nhö phaùp hoøa hôïp yeát-ma. Ñoù laø boán yeát-ma. ÔÛ ñaây, phi phaùp bieät chuùng yeát-ma, khoâng ñöôïc laøm. Phi phaùp hoøa hôïp yeát-ma, khoâng ñöôïc laøm. Phaùp bieät chuùng yeát-ma khoâng ñöôïc laøm. Phaùp hoøa hôïp yeát-ma, neân laøm. Ñoù laø ñieàu ta cho pheùp. Phi phaùp bieät chuùng yeát-ma, yeát-ma khoâng thaønh. Phi phaùp hoøa hôïp yeát ma, yeát-ma khoâng thaønh. Phaùp bieät chuùng yeát-ma, yeát-ma khoâng thaønh. Phaùp hoøa hôïp yeát-ma, yeát-ma thaønh töïu. Phi phaùp bieät chuùng yeát-ma, khoâng ñuùng caùch. Phi phaùp hoøa hôïp yeát-ma, khoâng ñuùng caùch. Phaùp bieät chuùng yeát-ma, khoâng ñuùng caùch. Phaùp hoøa hôïp yeát-ma, ñuùng caùch. 26. Coù boán caùch boá-taùt: ba lôøi boá-taùt, thanh tònh boá-taùt, thuyeát Ba-

466. Saùm caùc toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. 467. Taêng taùc yeát-ma xaû trí, vì ngoan coá khoâng nhaän toäi.

la-ñeà-moäc-xoa boá-taùt, töï töù boá-taùt. 27. Coù boán voïng ngöõ: voïng ngöõ Ba-la-di, voïng ngöõ taêng taøn, voïng ngöõ Ba-daät-ñeà, voïng ngöõ tyø-ni a-tyø-baø-la468 voïng ngöõ. 28. Coù boán chuùng: Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di. 29. Laïi coù boán chuùng: saùt-lôïi, Baø-la-moân, cö só, Sa-moân. >0. Laïi coù boán chuùng: Töù thieân vöông, Ñao lôïi thieân, Ma, Phaïm. >1. Laïi coù boán chuùng: aùi, nhueá, boá, si. >2. Laïi coù boán chuùng: khoâng aùi, khoâng nhueá, khoâng boá, khoâng si. >>. Coù boán haïng trí tueä bình ñoaùn söï-nhaân: Coù ngöôøi thaân khoâng hieän aùc maø khaåu hieän. Coù ngöôøi mieäng khoâng hieän aùc maø thaân hieän. Coù ngöôøi thaân khaåu hieän aùc. Coù ngöôøi thaân khaåu khoâng hieän aùc. a. Theá naøo laø thaân khoâng hieän aùc maø khaåu hieän? Hoaëc coù ngöôøi thaân khoâng hieän aùc, maø mieäng noùi chæ thò khieán phaûi coäng ñoàng kieán giaûi.469 Ñoù laø thaân khoâng hieän aùc maø khaåu hieän. b. Theá naøo laø mieäng khoâng hieän aùc maø thaân hieän? Coù ngöôøi thaân hieän aùc, maø mieäng khoâng chæ thoï, khoâng baét cuøng ñoàng kieán giaûi. Ñoù laø mieäng khoâng hieän aùc maø thaân hieän. c. Theá naøo laø thaân khoâng hieän aùc, khaåu khoâng hieän aùc? Coù ngöôøi thaân khoâng hieän, mieäng khoâng chæ thoï, khoâng baét cuøng ñoàng kieán giaûi.

Ñoù laø thaân mieäng khoâng hieän aùc. d. Theá naøo laø thaân mieäng hieän aùc? Coù ngöôøi thaân hieän aùc, mieäng noùi chæ thoï, baét eùp cuøng ñoàng kieán giaûi. Ñoù laø thaân hieän aùc, khaåu hieän aùc. Ñoù laø boán haïng ngöôøi bình ñoaùn söï coù trí. >4. Tyø-kheo coù boán phaùp töï toån haïi, coù phaïm, bò ngöôøi coù trí quôû traùch, maéc nhieàu toäi. Boán phaùp ñoù laø gì? Coù aùi (thieân vò), coù nhueá (thuø haän), coù boá (sôï haõi), coù si (baát minh). Tyø-kheo coù boán phaùp nhö vaäy, töï toån haïi, bò ngöôøi coù trí quôû traùch, maéc nhieàu toäi. >5. Tyø-kheo coù boán phaùp khoâng töï toån haïi: (Ngöôïc laïi haïng muïc treân). >6. Coù boán phaùp höôùng ñeán phi ñaïo: coù aùi, coù nhueá, coù boá, coù si. >7. Coù boán phaùp khoâng höôùng ñeán phi ñaïo: (Ngöôïc laïi caâu treân). >8. Coù boán phaùp khoâng ñöôïc sai laøm ngöôøi chia chaùo. Chöa sai thì khoâng ñöôïc sai. Ñaõ sai thì khoâng ñöôïc chia: coù aùi, coù nhueá, coù boá, coù si. >9. Coù boán phaùp neân sai laøm ngöôøi chia chaùo: (ngöôïc laïi caâu

468. Tyø-ni a-tyø-baø-la . Khoâng roõ. Theo ñoaïn maïch, ñaây chæ voïng ngöõ thuoäc toäi aùc thuyeát. 469. AÙp cheá baèng mieäng maø khoâng aùp cheá baèng thaân, khi quyeát ñoaùn traùnh söï.

treân). Chia tieåu thöïc, chia thöùc aên khö-xaø-ni, hoaëc sai phoù hoäi, traûi ngoïa cuï, chia y taém möa, chia y nhaän ñöôïc. Sai Tyø-kheo laøm söù, cho ñeán sai sa-di laøm söù cuõng vaäy. 40. Coù boán phaùp ñoïa vaøo ñòa nguïc nhö teân baén (töùc laø sai caùc tri söï nhö treân).470 41. Coù boán phi phaùp ngaên thuyeát giôùi, ngaên voâ caên: phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, phaù chaùnh maïng. 42. Coù boán nhö phaùp ngaên thuyeát giôùi, ngaên höõu caên: phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, phaù chaùnh maïng. Ñoù laø boán nhö phaùp ngaên thuyeát giôùi. 4>. Coù boán thanh tònh: trì giôùi thanh tònh, kieán thanh tònh, oai nghi thanh tònh, chaùnh maïng thanh tònh. Ñoù laø boán thanh tònh. 44. Coù boán phaùp y chæ: y phaán taûo, khaát thöïc, nghæ döôùi goác caây, thuoác huû laïn. Ñoù laø boán phaùp y chæ. 45. Coù boán phaùp toån giaûm: hoaëc coù trí coù theå nhaãn, hoaëc coù trí coù theå thaân caän, hoaëc coù trí coù theå giaûi, hoaëc coù trí coù theå ñoaïn. Ñoù laø boán thöù toån phaùp.471 46. Ñöùc Theá Toân ôû taïi Ba-la-naïi. Baáy giôø, Ngaøi bieát maø vaãn hoûi Toân giaû A nan: - Trong khi maát muøa, luùa gaïo khan hieám, Ta töø maãn vì caùc Tyø- kheo neân cho phoùng xaû boán vieäc: nguû chung vôùi thöùc aên trong noäi giôùi, naáu trong noäi giôùi, töï mình naáu, töï nhaän thöùc aên. Nay caùc Tyø-kheo vaãn cöù tieáp tuïc nhö vaäy hay sao? A nan baïch Phaät: - Caùc Tyø-kheo vaãn tieáp tuïc. Ñöùc Phaät daïy: - A nan, khoâng ñöôïc aên nhö vaäy. Neáu aên, seõ nhö phaùp trò. 47. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A nan: - Do khi luùa gaïo khan hieám, Ta thöông caùc Tyø-kheo neân cho pheùp: saùng sôùm thoï tieåu thöïc töø ngöôøi kia mang ñeán, nhö traùi hoà ñaøo v.v... vaø thöùc aên coù theå aên trong nöôùc. Nhöõng thöù nhö vaäy vaãn tieáp tuïc aên hay sao? Toân giaû A nan traû lôøi: - Vaâng! Ñöùc Phaät daïy:

470. Xem muïc - hai phaùp. 471. Heát quyeån 58.

- Khoâng ñöôïc aên. Neáu aên, seõ nhö phaùp trò. 48. Coù boán phaùp taùc yeát-ma ha traùch, phi phaùp phi tyø-ni yeát-ma khoâng thaønh, khoâng ñuùng caùch. Boán phaùp ñoù laø gì? (1002a1) Voâ caên phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, phaù chaùnh maïng. Ñoù laø boán phaùp. 49. Coù boán phaùp taùc yeát-ma quôû traùch nhö phaùp nhö tyø-ni yeát-ma thaønh töïu, ñuùng caùch (ngöôïc nghóa vôùi caâu treân). 50. Coù boán ñaïi taëc.472 Nhöõng gì laø boán? a. Hoaëc coù ñaïi taëc sinh yù nghó nhö vaày: “Neáu coù ñöôïc traêm ngöôøi, ngaøn ngöôøi ñeå phaù thaønh aáp ñoù.” Moät thôøi gian sau, teân giaëc aáy coù ñöôïc traêm ngöôøi, ngaøn ngöôøi phaù thaønh aáp ñoù. Cuõng vaäy, aùc Tyø-kheo nghó nhö vaày: “ÔÛ choã naøo maø ta seõ ñöôïc moät traêm nhaân chuùng, moät ngaøn nhaân chuùng ñeå du haønh taïi thaønh aáp naøo ñoù.” Vaøo thôøi gian khaùc vò kia coù ñöôïc moät traêm nhaân chuùng, moät ngaøn nhaân chuùng du haønh nôi thaønh aáp kia. Ñoù laø ñaïi taëc thöù nhöùt. b. Laïi nöõa, coù ñaïi taëc chaúng phaûi tònh haïnh töï noùi laø tònh haïnh. Ñoù laø haïng ñaïi taëc thöù hai. c. Laïi nöõa, coù ñaïi taëc vì mieäng buïng, neân tuy khoâng chaân thaät, chaúng phaûi mình coù, maø ñoái giöõa ñaïi chuùng coá yù voïng ngöõ, töï xöng ñöôïc phaùp thöôïng nhaân. Ñoù laø haïng ñaïi taëc thöù ba. d. Laïi coù ñaïi taëc xöû duïng boâng traùi, rau laù cuûa Taêng ñeå töï nuoâi soáng. Ñoù laø ñaïi taëc thöù tö. 51. Coù boán tín phaùp: Neáu Tyø-kheo ôû nôi thaønh quaùch, thoân xoùm, laøm nhieàu baát tònh haïnh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân. Trong ñaây, neân tuøy thuaän giaùo thoï cö só khieán cho hoï tin. Tyø-kheo kia noùi vôùi Tyø-kheo naøy: - Thaày ôû nôi thaønh aáp, thoân xoùm ñoù laøm nhieàu baát tònh haïnh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân. Thaày neân trôû laïi giaùo hoùa cö só kia. Neáu thaày khoâng theå tuøy thuaän giaùo hoùa cö só khieán cho hoï tin thì Thaày khoâng theå cö truù taïi ñaây. Neáu Thaày coù theå tuøy thuaän giaùo hoùa cö só thì cho pheùp Thaày ôû taïi ñaây. Neáu khoâng theå tuøy thuaän giaùo hoùa cö só khieán cho hoï tin thì caùc Tyø-kheo khoâng cuøng Thaày ñoàng yeát-ma, thuyeát giôùi, töï töù, chung ñoàng moät choã ngoài, tieåu thöïc ñaïi thöïc khoâng theo thöù töï maø ngoài, cuõng khoâng ñoùn tieáp, chaép tay leã baùi chaøo hoûi. Neáu Thaày coù theå tuøy thuaän giaùo hoùa cö só kia khieán cho hoï tin thì caùc Tyø-kheo seõ cuøng thaày ñoàng yeát-ma, cho ñeán leã baùi hoûi chaøo. Ñoù laø boán tín phaùp. Neáu laø cö só hay con cö só cuõng nhö vaäy.

472. Thaäp tuïng 49 (T2>n14>5 tr.>56b20): theá gian coù ba ñaïi taêc. 1. Thuû laõnh cöôùp, caàm ñaàu 100 cho ñeán 500 laâu la, cöôùp boùc laøng xoùm. 2. Tyø-kheo laáy vaät töù phöông Taêng ñi baùn ñeå nuoâi soáng. >. Tyø-kheo troáng roãng maø töï xöng ñaéc phaùp thöôïng nhaân.

52. Coù boán phi Thaùnh phaùp: caùi khoâng thaáy noùi thaáy, caùi khoâng nghe noùi nghe, caùi khoâng xuùc noùi xuùc, caùi khoâng bieát noùi bieát.47> Ñoù laø boán phi Thaùnh phaùp. 5>. Coù boán Thaùnh phaùp (ngöôïc laïi nghóa caâu treân). 54. Coù boán phi Thaùnh phaùp: caùi thaáy noùi khoâng thaáy, caùi nghe noùi khoâng nghe,

caùi xuùc noùi khoâng xuùc, caùi bieát noùi khoâng bieát. Ñoù laø boán phi Thaùnh phaùp. 55. Coù boán Thaùnh phaùp: (ngöôïc laïi nghóa caâu treân). 56. Coù boán lôøi xaû giôùi: - Xaû Phaät, xaû Phaùp, xaû Taêng, xaû Hoøa thöôïng. Ñoù laø boán lôøi xaû giôùi. Cuõng vaäy, - xaû Phaät, xaû Phaùp, xaû Taêng, laøm phaàn ñaàu, roài theâm, cho ñeán - phi Sa-moân Thích töû.474 Moãi cuïm boán lôøi nhö vaäy. 57. Vì boán nghóa lôïi neân Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi vì caùc Tyø-kheo cheá giôùi: nhieáp thuû ñoái vôùi Taêng, cho ñeán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Moãi cuïm goàm boán nghóa nhö vaäy.475 58. Coù boán nghóa lôïi neân Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi vì caùc Tyø-kheo cheá yeát-ma ha traùch; nhieáp thuû ñoái vôùi Taêng, cho ñeán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Moãi cuïm goàm boán boán nghóa nhö vaäy.476 Cho ñeán baûy dieät traùnh cuõng nhö vaäy. V. NAÊM PHAÙP Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ôû thaønh Vöông-xaù, baûo caùc Tyø-kheo: 1. Coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi:477 khoâng giôùi, khoâng ñònh, khoâng tueä, khoâng giaûi thoaùt tueä, khoâng tri kieán giaûi thoaùt. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 2. Laïi coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (Ngöôïc laïi nghóa caâu treân). >. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: töï mình khoâng giôùi, khoâng ñònh, khoâng tueä, khoâng giaûi thoaùt tueä, khoâng kieán giaûi thoaùt tueä, cuõng khoâng theå daïy ngöôøi khieán an truï giôùi-ñònh-tueä, cho ñeán kieán giaûi thoaùt tueä. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 4. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi nghóa caâu

47>. Kieán , vaên , xuùc , tri . Tröôøng A-haøm 8 (kinh Chuùng taäp, T0n1 tr.50b27), boán phi Thaùnh ngöõ, vaø Thaùnh ngöõ: kieán, vaên, giaùc , tri. Pali, Vin. v. 124: catt āro anariyavohārā, aditthe ditthavāditā, assute sutavāditā, amute mutavāditā, aviññe viññātavāditā. 474. Chi tieát, xem muïc - moät phaùp caùc haïng muïc 1, 2. 475. Chi tieát, xem muïc - hai phaùp haïng muïc 127. 476. Chi tieát, xem muïc - hai phaùp haïng muïc 127. 477. Khoâng ñuû tö caùch laøm Hoaø thöôïng. Xem phaàn iii. chöông i - Thoï giôùi. ñoaïn viii.

treân). 5. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng tín, khoâng taøm, khoâng quyù, giaûi ñaõi, queân nhieàu. Coù naêm phaùp nhö vaäy, khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 6. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (Ngöôïc laïi nghóa caâu treân). 7. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng bieát taêng giôùi, taêng taâm, taêng tueä hoïc, khoâng bieát baïch, khoâng bieát yeát- ma. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 8. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi (töùc ngöôïc vôùi nghóa caâu treân). 9. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng bieát oai nghi giôùi, khoâng bieát taêng tònh haïnh,478 khoâng bieát Ba-la-ñeà-moäc-xoa giôùi, khoâng bieát baïch, khoâng bieát yeát-ma. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 10. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi nghóa caâu treân). 11. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng bieát phaïm, khoâng bieát phaïm roài saùm hoái, khoâng

bieát phaïm roài saùm hoái thanh tònh, khoâng bieát baïch, khoâng bieát yeát-ma. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 12. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi nghóa caâu treân). 1>. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng bieát coù naïn phaùp, khoâng bieát khoâng naïn phaùp, khoâng bieát baïch, khoâng bieát yeát-ma, khoâng ñuû möôøi tuoåi (haï). Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 14. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi nghóa caâu treân). 15. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng theå daïy ngöôøi taêng giôùi hoïc, taêng taâm hoïc, taêng tueä hoïc, khoâng theå laøm ngöôøi nuoâi beänh,479 cuõng khoâng theå nhôø ngöôøi nuoâi beänh ñeán khi laønh hoaëc ñeán khi qua ñôøi, hoaëc khoâng ñuû möôøi tuoåi (haï). Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 16. Laïi coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc nghóa laïi

478. Taêng tònh haïnh, hay taêng thöôïng phaïm haïnh. Ñoïc ñuùng laø - caên baûn phaïm haønh. Haùn ñoïc ādi-brahmacariya, thaønh adhi-brahmacariya. 479. Khoâng theå chaêm soùc ñeä töû beänh Xem phaàn iii, ch. i, daãn treân.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 28>

caâu treân). 17. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng theå daïy ñeä töû taêng oai nghi giôùi, taêng tònh haïnh, taêng Ba-la-ñeà-moäc-xoa giôùi, neáu ñeä töû coù aùc kieán khoâng theå phöông tieän daïy khieán cho boû aùc kieán truï thieän kieán, hoaëc khoâng ñuû möôøi tuoåi (haï). Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 18. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi nghóa caâu treân). 19. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng bieát phaïm, khoâng bieát khoâng phaïm, khoâng bieát nheï, khoâng bieát naëng, khoâng roäng tuïng hai boä tyø-ni. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 20. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi nghóa treân). 21. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng thoï trì ñuû Ba-la-ñeà-moäc-xoa giôùi, khoâng ña vaên, khoâng theå daïy ñeä töû Tyø-ni, A-tyø- ñaøm, khoâng ñuû möôøi tuoåi. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi. 22. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi nghóa caâu treân). 2>. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng thoï trì ñuû Ba-la-ñeà-moäc-xoa giôùi, khoâng theå daïy ñeä töû Tyø-ni, A-tyø-ñaøm, neáu ñeä töû coù aùc kieán khoâng theå daïy khieán xaû aùc kieán truï thieän kieán. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 24. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi nghóa caâu treân). 25. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng theå daïy ñeä töû Tyø-ni, A-tyø-ñaøm, neáu ñeä töû coù aùc kieán khoâng theå daïy khieán xaû aùc kieán truï thieän kieán, neáu ñeä töû khoâng an laïc ôû truù xöù naøy, khoâng theå dôøi ñeán truù xöù khaùc an laïc, neáu ñeä töû coù sinh taâm nghi hoái maø khoâng theå khai giaûi ñuùng Phaät Phaùp. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 26. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi:

(ngöôïc laïi nghóa caâu treân). 27. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: Khoâng theå daïy ñeä töû Tyø-ni, A-tyø-ñaøm, neáu (100>a1) ñeä töû coù aùc kieán khoâng theå daïy khieán xaû aùc kieán truï thieän kieán, neáu ñeä töû khoâng an laïc ôû truù xöù naøy, khoâng theå dôøi ñeán truù xöù khaùc an laïc, khoâng ñuû möôøi tuoåi. Coù naêm

phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 28. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi nghóa caâu treân). 29. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng bieát Ba-la-ñeà-moäc-xoa giôùi, cuõng khoâng theå thuyeát giôùi, khoâng bieát boá- taùt, khoâng bieát yeát-ma boá-taùt, khoâng ñuû möôøi tuoåi. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. >0. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi caâu treân). >1. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng kheùo bieát phaïm, khoâng kheùo bieát saùm hoái phaïm, khoâng kheùo nhaäp ñònh, khoâng kheùo xuaát ñònh, khoâng ñuû möôøi tuoåi. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. >2. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi laïi caâu treân). >>. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng bieát phaïm, khoâng bieát khoâng phaïm, khoâng bieát nheï, khoâng bieát naëng, khoâng ñuû möôøi tuoåi. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. >4. Laïi coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi caâu treân). >5. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng thoï trì ñuû Ba-la-ñeà-moäc-xoa giôùi, khoâng ña vaên, khoâng theå daïy ñeä töû taêng giôùi hoïc, khoâng theå chaêm soùc beänh, khoâng theå nhôø ngöôøi chaêm soùc beänh ñeán khi laønh hay qua ñôøi, khoâng roäng tuïng hai boä tyø-ni. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. >6. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi caâu treân). >7. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng thoï trì ñuû Ba-la-ñeà-moäc-xoa giôùi, khoâng ña vaên, khoâng theå daïy ñeä töû taêng giôùi hoïc, neáu ñeä töû coù aùc kieán khoâng theå daïy ñeä töû xaû boû aùc kieán khieán truï thieän kieán, khoâng kheùo tuïng tyø-ni. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. >8. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc laïi caâu treân). >9. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng thoï trì ñuû Ba-la-ñeà-moäc-xoa giôùi, khoâng ña vaên, khoâng theå daïy ñeä töû taêng giôùi hoïc, neáu ñeä töû khoâng an laïc ôû truù xöù naøy, khoâng theå di chuyeån

ñeán truù xöù khaùc an laïc, khoâng kieân truï tyø-ni. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 40. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (traùi vôùi nghóa caâu treân). 41. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng thoï trì ñuû hai traêm naêm möôi giôùi, khoâng ña vaên, khoâng theå daïy ñeä töû taêng giôùi hoïc; ñeä töû coù nghi, khoâng theå nhö Phaät phaùp giaûi thích, khoâng theå quyeát ñoaùn traùnh söï. Coù naêm phaùp nhö vaäy

khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. 42. Coù naêm phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: (ngöôïc vôùi caâu treân). Cuõng vaäy taêng taâm, taêng tueä, taêng oai nghi hoïc, taêng tònh haïnh hoïc, taêng Ba-la-ñeà-moäc-xoa hoïc (cuõng töøng moãi cuïm goàm naêm nhö treân). Neáu Tyø-kheo naøo töï ñieàu phuïc, khoâng sôï haõi, coù khaû naêng noùi naêng; töï mình coù nhöõng vieäc naøy, thì cuõng coù theå daïy ñeä töû. Ngöôøi nhö vaäy neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi, neân cho ngöôøi y chæ, neân nuoâi sa-di, neân nhaän Taêng sai giaùo thoï Tyø-kheo-ni; neáu ñaõ sai thì neân giaùo thoï. 4>. Coù naêm haïng ngöôøi khoâng ñöôïc thoï ñaïi giôùi: töï noùi phaïm bieân toäi, phaïm Tyø-kheo-ni, hoaëc taëc taâm thoï giôùi, phaù noäi ngoaïi ñaïo, huyønh moân.480 Ngöôøi coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc cho thoï ñaïi giôùi. 44. Laïi coù naêm haïng ngöôøi khoâng ñöôïc cho thoï ñaïi giôùi: gieát cha, gieát meï, gieát A-la-haùn, phaù Taêng, aùc taâm laøm thaân Phaät ra maùu.481 Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc cho thoï ñaïi giôùi. 45. Coù naêm haïng huyønh moân: sinh huyønh moân, hình taøn huyønh moân, thaïch huyønh moân, bieán huyønh moân, baùn nguyeät hình moân. Ñoù laø naêm haïng huyønh moân482. 46. Coù naêm haïng bònh nhaân khoâng ñöôïc cho thoï ñaïi giôùi: huûi, ung thö, huûi traéng, caøn tieâu, ñieân cuoàng. Naêm haïng ngöôøi coù beänh nhö vaäy khoâng ñöôïc cho thoï ñaïi giôùi. 47. Coù naêm haïng ngöôøi thanh tònh, khoâng coù naïn söï neân cho thoï ñaïi giôùi: ñaøn oâng,48> khoâng maéc nôï, chaúng phaûi toâi tôù, ñuû hai möôi tuoåi,

480. Naêm trong soá 1> giaø naïn. Xem phaàn iii, chöông i - Thoï giôùi. 481. Naêm trong soá 1> giaø naïn. Xem phaàn iii, daãn treân. 482. Sinh, hình taøn, thaïch, bieán, baùn nguyeät . Xem giaûi thích nôi phaàn iii, chöông i - Thoï giôùi. Caùc thuaät ngöõ khaùc ôû ñaây: sinh, kieàn, ñoá, bieán, baùn nguyeät. 48>. Tröôïng phu , dòch töø Skt. (Pali): nara: nghóa ñen laø - ñaøn oâng (khoâng phaûi laø ñaøn baø) chaúng lieân heä gì ñeán nghóa ñaïi tröông phu hay tieûu tröôïng phu maø caùc baûn dòch Vieät thöôøng nhaàm laãn tai haïi.

cha meï cho pheùp. Naêm haïng ngöôøi thanh tònh khoâng coù naïn söï nhö vaäy neân cho thoï ñaïi giôùi. 48. Coù naêm phaùp (caùch) cho ngöôøi y chæ: hoaëc noùi, - Ñöôïc. Hoaëc noùi, - Chaáp thuaän. Hoaëc noùi, - Phaûi. Hoaëc noùi, - Ngöôi haõy kheùo töï tu haønh. Hoaëc noùi, - Ngöôi chöù buoâng lung. Ñoù laø naêm caùch noùi cho phaùp y chæ. 49. Coù naêm caùch noùi khi cho ngöôøi y chæ: Hoaëc noùi, - Laønh thay. Hoaëc noùi, - Toát. Hoaëc noùi, - Haõy ñöùng daäy. Hoaëc noùi, - Haõy ñi. Hoaëc noùi, - Ta cho ngöôi y chæ. Ñoù laø naêm caùch noùi khi cho ngöôøi y chæ. 50. Coù naêm phaùp khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ: khoâng giôùi, khoâng ñònh, khoâng tueä, khoâng giaûi thoaùt tueä, khoâng kieán giaûi thoaùt tueä. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ. 51. Coù naêm phaùp coù theå soáng khoâng y chæ: (ngöôïc laïi vôùi naêm caâu treân). 52. Laïi coù naêm phaùp khoâng neân soáng khoâng y chæ: khoâng giôùi laïi khoâng theå töï sieâng tu hoïc giôùi, khoâng ñònh, khoâng tueä, khoâng giaûi thoaùt tueä, khoâng kieán giaûi thoaùt tueä, laïi khoâng theå töï sieâng tu giôùi-ñònh-tueä, giaûi thoaùt tueä, kieán giaûi thoaùt tueä. Coù naêm phaùp nhö vaäy

khoâng neân soáng khoâng y chæ. 5>. Coù naêm phaùp coù theå soáng khoâng y chæ: (ngöôïc laïi caâu treân). 55. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ: khoâng thoï trì ñuû hai traêm naêm möôi giôùi, khoâng ña vaên, khoâng theå töï hoïc Tyø-ni, A tyø ñaøm, neáu taâm sinh aùc kieán khoâng theå khai giaûi khieán tu taäp thieän kieán. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ. 56. Coù naêm phaùp coù theå soáng khoâng y chæ: (ngöôïc laïi caâu treân). 57. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ: khoâng thoï trì ñuû hai traêm naêm möôi giôùi, khoâng ña vaên, khoâng theå hoïc Tyø-ni, A tyø ñaøm, khoâng ñuû naêm tuoåi (haï). Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ. 58. Coù naêm phaùp neân soáng khoâng y chæ: (ngöôïc laïi caâu treân). 59.Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ: khoâng theå töï hoïc Tyø-ni, A-tyø-ñaøm, aùc kieán sinh khoâng theå xaû ñeå truï thieän kieán, neáu khoâng an laïc soáng nôi truù xöù naøy khoâng theå ñi ñeán choã khaùc an laïc, taâm coù sinh nghi hoái khoâng theå nhö phaùp khai giaûi. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ. 60. Coù naêm phaùp ñöôïc soáng khoâng y chæ: (ngöôïc laïi caâu treân). 61. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ: khoâng theå töï sieâng naêng tu giôùi, taêng taâm, taêng tueä hoïc, coù beänh khoâng theå töï ñieàu

döôõng, cuõng khoâng theå khieán ngöôøi khaùc nuoâi beänh mình, khoâng ñuû naêm tuoåi. Ñoù laø naêm phaùp khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ. 62. Coù naêm phaùp ñöôïc soáng khoâng y chæ: (ngöôïc laïi caâu treân). 6>. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ: khoâng töï sieâng naêng tu oai nghi giôùi, khoâng theå taêng tònh haïnh,484 taêng Ba-la-ñeà-moäc- xoa giôùi, coù aùc kieán khoâng theå xaû ñeå truï thieän kieán, khoâng ñuû naêm tuoåi. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ. 64. Coù naêm phaùp ñöôïc soáng khoâng y chæ: (ngöôïc laïi caâu treân). 65. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ: khoâng bieát traùnh söï, khoâng bieát traùnh söï khôûi, khoâng bieát traùnh söï dieät, khoâng bieát höôùng ñeán traùnh söï dieät,485 khoâng ñuû naêm tuoåi. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ. 66. Coù naêm phaùp ñöôïc soáng khoâng y chæ: (ngöôïc laïi caâu treân). 67. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ: khoâng bieát phaïm, khoâng bieát saùm hoái, khoâng kheùo vaøo ñònh, khoâng kheùo xuaát ñònh, khoâng ñuû naêm tuoåi. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ. 68. Coù naêm phaùp ñöôïc soáng khoâng y chæ: (ngöôïc laïi caâu treân). 69. Laïi coù naêm phaùp khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ: khoâng bieát phaïm, khoâng bieát khoâng phaïm, khoâng bieát nheï, khoâng bieát naëng, khoâng roäng tuïng hai boä tyø-ni. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc khoâng y chæ maø truï. 70. Coù naêm phaùp ñöôïc soáng khoâng y chæ: (ngöôïc laïi caâu treân). 71. Laïi coù naêm phaùp maát y chæ: hoaëc bò ñuoåi ra,486 hoaëc boû ñi,487 hoaëc thoâi tu, hoaëc thoâi khoâng cho y chæ,488 hoaëc ñeán treân giôùi tröôøng. Coù naêm phaùp nhö vaäy maát y chæ. 72. Laïi coù naêm phaùp maát y chæ: hoaëc cheát, hoaëc boû ñi, hoaëc thoâi tu, hoaëc thoâi khoâng cho y chæ, hoaëc naêm tuoåi hay quaù naêm tuoåi (haï). Coù naêm phaùp nhö vaäy maát y chæ. 7>. Laïi coù naêm phaùp maát y chæ:

hoaëc cheát, hoaëc ñi, hoaëc thoâi tu, hoaëc khoâng cho y chæ, hoaëc gaëp Hoøa thöôïng cuõ. Coù naêm phaùp nhö vaäy

484. Xem cht. 1>6 treân. 485. Tham chieáu Pali, Vin. v. 1>0, ngöôøi trì luaät coù ñuû 5 ñieàu ñeå ñöôïc goïi laø ngu si; khoâng bieát traùnh söï (adhikarana), khoâng bieát goác reã cuûa traùnh söï (adhikaranasa mūla), khoâng bieát söï taäp khôûi cuûa traùnh söï, khoâng bieát söï daäp taét traùnh söï (adhikarana-nirodha), khoâng bieát con ñöôøng daãn ñeán söï daäp taét traùnh söï (adhikarananirodhagāmini). 486. Bò ñuoåi ra ngoaøi truù xöù. 487. Ra khoûi ñoàng truù xöù vôùi thaày y chæ coù yù ñònh khoâng trôû laïi. 488. Thaày y chæ döùt y chæ.

maát y chæ. 74. Laïi coù naêm phaùp maát y chæ: hoaëc cheát, hoaëc ñi, hoaëc thoâi tu, hoaëc thoâi khoâng cho y chæ, hoaëc Hoaø thöôïng A-xaø-leâ qua ñôøi. Coù naêm phaùp nhö vaäy maát y chæ. 75. Laïi coù naêm phaùp maát y chæ: hoaëc cheát, hoaëc ñi, hoaëc thoâi tu, hoaëc khoâng cho y chæ, hoaëc Hoøa thöôïng A-xaø-leâ thoâi tu. Coù naêm phaùp nhö vaäy maát y chæ. 76. Laïi coù naêm phaùp maát y chæ: hoaëc cheát, hoaëc ñi, hoaëc thoâi tu, hoaëc thoâi khoâng cho y chæ, hoaëc trôû laïi theo Hoøa thöôïng cuõ. Coù naêm phaùp nhö vaäy maát y chæ. 77. Coù naêm phaùp phaûi xua ñuoåi ñeä töû: hoaëc Hoøa thöôïng noùi vôùi ñeä töû: - Nay toâi ñuoåi oâng ñi, - OÂng khoâng ñöôïc vaøo phoøng toâi, - OÂng khoâng ñöôïc giuùp vieäc cho toâi, - OÂng ñöøng ñeán choã toâi, - Toâi khoâng noùi vôùi oâng. Ñaây laø naêm phaùp Hoøa thöôïng xua ñuoåi ñeä töû. 78. A-xaø-leâ coù naêm phaùp xua ñuoåi ñeä töû:489- Nay toâi ñuoåi oâng ñi, - OÂng khoâng ñöôïc vaøo phoøng toâi, - OÂng khoâng ñöôïc giuùp vieäc cho toâi, - OÂng ñöøng ñeán choã toâi, - Toâi khoâng noùi vôùi oâng. Ñaây laø naêm phaùp A- xaø-leâ xua ñuoåi ñeä töû. 79. Ñeä töû coù naêm phaùp bò Hoøa thöôïng A-xaø-leâ xua ñuoåi: khoâng taøm, khoâng quí, khoâng theå daïy baûo, chaúng phaûi oai nghi, khoâng cung kính. Ñeä töû coù naêm phaùp nhö vaäy bò Hoøa thuoïng A-xaø-leâ xua ñuoåi. 80. Laïi coù naêm phaùp: khoâng taøm, khoâng quyù, khoâng theå daïy baûo, gaàn aùc tri thöùc, thöôøng ñeán nhaø daâm nöõ.490 Coù naêm phaùp nhö vaäy bò Hoøa thöôïng A-xaø-leâ xua ñuoåi. (cuõng nhö vaäy, öa ñeán nhaø phuï nöõ,491 nhaø phuï nöõ chöa choàng, nhaø huyønh moân, choã Tyø-kheo-ni, choã thöùc-xoa-ma-na, choã sa-di-ni, choã ngöôøi baét ruøa traïnh.492 Moãi boán söï nhö muïc treân, theâm moät trong caùc söï naøy, thaønh moãi cuïm naêm phaùp). 81. Coù naêm caùch döõ duïc: Noùi, - Toâi gôûi duïc nôi Thaày, - Nhôø vì toâi thuyeát duïc, ra daáu baèng thaân, mieäng noùi, ra daáu baèng thaân cuøng mieäng noùi. Ñoù laø naêm thöù döõ duïc. 82. Coù naêm tröôøng hôïp maát duïc: Tyø-kheo nhaän duïc qua ñôøi, hoaëc thoâi tu, hoaëc nhaäp chuùng ngoaïi ñaïo, hoaëc nhaäp Taêng boä khaùc,49> hoaëc

489. Döùt y chæ. 490. Thaäp tuïng luaät 49 (T2>n14>5 tr.>59b17), - Phaät noùi, Tyø-kheo coù naêm choã khoâng neân lai vaõng: phuï nöõ chöa choàng, ñaøn baø goaù, phuï nöõ coù choàng, daâm nöõ, Tyø-kheo-ni. Laïi coù 5 choã: nhaø giaëc cöôùp, nhaø chieân-ñaø-la (thòt choù), nhaø ñoà teå, nhaø daâm nöõ, nhaø baùn röôïu. 491. Ñaõ

coù choàng. 492. Chæ chung nhöõng ngöôøi laøm chaøi löôùi. 49>. Ngöôøi nhaän duïc boãng bieán ñoåi giôùi tính.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 289

ñeán treân giôùi tröôøng sau khi töôùng bình minh ñaõ xuaát hieän.494 Ñoù laø naêm thöù maát döõ duïc. 8>. Coù naêm thöù gôûi thanh tònh vaø gôûi töï töù (cuõng nhö treân, neáu maát cuõng nhö treân). 84. Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi thaáy nhöõng sai laàm cuûa caùc Tyø-kheo neân vì naêm lôïi nghóa maø cheá phaùp ngoïa cuï: khoâng khieán gioù thoåi, nöôùc möa thaám öôùt, naéng xeùm, buïi ñaát, khoâng khieán chim quaï laøm baån. Ñoù laø naêm. 85. Hoøa thöôïng coù naêm phi phaùp thì ñeä töû neân saùm hoái roài boû ñi. Neân thöa vôùi Hoøa thöôïng: - Con coù nhö phaùp hay khoâng, Hoøa thöôïng khoâng bieát. Con khoâng nhö phaùp, Hoøa thöôïng cuõng khoâng bieát. Con phaïm giôùi maø Hoøa thöôïng boû beâ, khoâng daïy, khoâng quôû traùch. Phaïm cuõng khoâng bieát. Phaïm maø saùm hoái cuõng khoâng bieát. Hoøa thöôïng coù naêm phaùp nhö vaäy, ñeä töû neân saùm hoái maø xin ñi. 86. Tyø-ni coù naêm söï495 traû lôøi: töïa, cheá, truøng cheá, Tu-ña-la, tuøy thuaän tu-ña-la.496 Ñoù laø naêm. 87. Laïi coù naêm phaùp goïi laø trì luaät: bieát phaïm, bieát khoâng phaïm, bieát nheï, bieát naëng, roäng tuïng hai boä giôùi. Ñoù laø naêm. 88. Laïi coù naêm phaùp: bieát phaïm, bieát khoâng phaïm, bieát nheï, bieát naëng, roäng tuïng tyø-ni. Ñoù laø naêm. 89. Laïi coù naêm phaùp: bieát phaïm, bieát khoâng phaïm, bieát nheï, bieát naëng, an truï tyø-ni maø khoâng ñoäng. Ñoù laø naêm. 90. Laïi coù naêm phaùp: bieát phaïm, bieát khoâng phaïm, bieát nheï, bieát naëng, traùnh söï khôûi kheùo hay dieät tröø. Ñoù laø naêm. 91. Coù naêm haïng trì luaät: tuïng thuoäc töïa giôùi, boán söï, möôøi ba söï, hai baát ñònh, roäng tuïng ba möôi söï. Ñoù laø haïng trì luaät thöù nhaát. Neáu tuïng thuoäc töïa giôùi, boán söï, möôøi ba söï, hai baát ñònh, roäng tuïng ba möôi söï, roäng tuïng chín möôi söï. Laø haïng trì luaät thöù hai. Neáu roäng tuïng giôùi tyø-ni laø haïng trì luaät thöù ba. Neáu roäng tuïng hai boä giôùi tyø-ni laø haïng trì luaät thöù tö. Neáu tuïng toaøn boä tyø-ni laø haïng trì luaät thöù naêm. ÔÛ ñaây xuaân, thu, vaø ñoâng neân y theo boán haïng trì luaät ñaàu, neáu khoâng y vaøo ñoù ñeå soáng thì phaïm Ñoät-kieát-la. Haï an cö neân y vaøo haïng trì luaät thöù naêm. Khoâng y vaøo ñoù ñeå soáng thì phaïm Ba-daät-ñeà.

494. Vì ñaõ qua ngaøy khaùc. 495. chæ cô sôû (ñeå traû lôøi trong vaán ñaùp nghóa tyø-ni). 496. Tham chieáu Pali, Vin. v. 1>0, trì luaät ngu si vôùi 5 phaùp: khoâng bieát nhaân duyeân (nidānam, nguyeân nhaân Phaät cheá giôùi Haùn dòch laø töï), khoâng bieát cheá (pa ññttim), khoâng bieát tuøy cheá (anupañña ttim, quy ñònh phuï; Haùn dòch laø truøng cheá), khoâng bieát ngöõ phaùp thích ñaùng (anusandhivacanam).

290 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

92. Ngöôøi trì luaät coù naêm coâng ñöùc: giôùi phaåm kieân coá, kheùo thaéng caùc oaùn ñòch, giöõa ñaïi chuùng quyeát ñoaùn khoâng sôï, coù nghi hoái coù theå khai giaûi, kheùo trì tyø-ni khieán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Ñoù laø naêm. 9>. Coù naêm thöù taâm giaëc: taâm haéc aùm, taâm taø vaïy, taâm khuùc leä, taâm baát

thieän, taâm thöôøng muoán laáy troäm vaät cuûa ngöôøi. Ñoù laø naêm. 94. Laïi coù naêm haïng giaëc: cöông quyeát maø laáy, ñe doïa laáy, gôûi vaät laáy, thaáy beøn laáy, yû thaùc laáy.497 Ñoù laø naêm. 95. Laïi coù naêm haïng: ñoàng nghieäp vôùi ngöôøi toäi, chæ daãn ngöôøi laøm giaëc cöôùp, doø xeùt choã ñeå taøi vaät cho cöôùp, giöõ vaät cho giaëc cöôùp, canh chöøng cho giaëc cöôùp. Ñoù laø naêm. 96. Laïi coù naêm loaïi phaïm:498 Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Ba- daät-ñeà, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù laø naêm. Cuõng goïi laø naêm loaïi cheá giôùi, cuõng goïi laø naêm tuï phaïm.499 97. Neáu khoâng bieát, khoâng thaáy naêm loaïi phaïm naøy, Ta noùi ngöôøi ñoù ngu si: Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Ba-daät-ñeà, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù laø naêm loaïi phaïm. Naêm loaïi cheá giôùi cuõng nhö vaäy. Naêm tuï phaïm cuõng nhö vaäy. 98. Neáu khoâng bieát, khoâng thaáy naêm phaïm, Ba-la-di, Taêng-giaø- baø-thi-sa, Ba-daät-ñeà, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Ñoät-kieát-la, Taêng neân trao cho phaùp yeát-ma quôû traùch. Naêm loaïi cheá giôùi cuõng nhö vaäy. Naêm phaïm tuï cuõng nhö vaäy. 99. Laïi coù naêm loaïi phaïm: hoaëc coù phaïm töï taâm nieäm saùm hoái,500 hoaëc coù phaïm tieåu toäi ñeán ngöôøi khaùc saùm hoái,501 hoaëc coù phaïm trung toäi ñeán ngöôøi khaùc saùm hoái,502 hoaëc coù phaïm khoâng theå saùm hoái.50> 97. Coù naêm phaùp, Taêng neân trao cho yeát-ma quôû traùch: phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, hoaëc huûy baùng Phaät vaø Phaùp. Ñoù laø naêm. 100. Laïi coù naêm phaùp: phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, huûy baùng

497. Haùn: quyeát ñònh thuû , khuûng khieáp thuû , kyù vaät thuû (laáy baèng caùch gôûi nôi vaät khaùc, töùc laáy baèng caùch che daáu), kieán tieän thuû (coù leã nhö Pali: pasayha, aùp cheá, ñöôïc ñoïc laø pasaya: thaáy), yû thaùc thuû (coù leû chæ söï ruùt thaêm). Tham chieáu Pali (Vin. v. 129), naêm söï töôùc ñoaït (pañca avahārā): ñoaït baèng caùch troän laáy (theyya-), baèng cöôõng böùc (pasayha-), baèng möu moâ (parikappa-), baèng caát daáu (panicchanna-) baèng ruùt thaêm (kusa-). Xem Thaäp tuïng 50 (T2>n14>5 tr.>6>b19), naêm hình thöùc laáy vaät cuûa ngöôøi khaùc: kieáp thuû , ñaïo thuû , traù thuû ñeå maïn thuû (bòp maø laáy), phaùp thuû (laáy hôïp phaùp). 498. Pali (Vin.v. 128, 91): pañca āpattiyo. 499. Naêm tuï phaïm, hay naêm tuï toäi, hay naêm thieân toäi, ñoàng nghóa. Pali: pañca āpattikkhadā. Vin. v. 91. 500. Chæ caùc toäi Ñoät-kieát-la vaø aùc thuyeát. 501. Caùc toäi Ba-daät-ñeà, vaø Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. 502. Thaâu-lan-giaø vaø Taêng-giaø-baø-thi-sa. 50>. Phaïm Ba-la-di.

Phaät vaø Taêng. Ñoù laø naêm. 101. Laïi coù naêm: phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, huûy baùng Phaùp vaø Taêng. Ñoù laø naêm phaùp neân trao cho yeát-ma ha traùch. Yeát-ma taãn, yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, yeát-ma cöû toäi cuõng nhö vaäy. 102. Coù naêm phaùp taùc yeát-ma ha traùch phi phaùp, phi tyø-ni, yeát-ma khoâng thaønh, khoâng ñuùng caùch. Naêm phaùp laø: khoâng taùc cöû, khoâng taùc öùc nieäm, khoâng taùc töï ngoân, phi phaùp, bieät chuùng. Ñoù laø naêm. 10>. Laïi coù naêm phaùp: khoâng phaïm, phaïm khoâng theå saùm, phaïm ñaõ

saùm, phi phaùp, bieät chuùng. Ñoù laø naêm phaùp yeát-ma khoâng thaønh, khoâng ñuùng caùch. 104. Laïi coù naêm phaùp yeát-ma nhö phaùp thaønh töïu, ñuùng caùch: (ngöôïc laïi caâu treân). 105. Ngöôøi bò yeát-ma ha traùch coù naêm vieäc khoâng ñöôïc laøm (nhö trong Kieàn ñoä Ha traùch504 ñaõ noùi). 106. Ngöôøi bò cöû coù naêm phaùp khoâng ñöôïc cho giaûi yeát-ma: maï baùng Tyø-kheo; phöông tieän laøm cho Tyø-kheo khaùc toån giaûm, maát lôïi ích; (laøm cho Tyø-kheo khaùc) maát choã ôû; trong noäi giôùi hay ngoaïi giôùi nhaän thieän Tyø-kheo leã baùi cuùng döôøng; ôû choã khoâng coù Tyø-kheo. Tyø- kheo coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc cho giaûi yeát-ma bò cöû. 107. Laïi coù naêm phaùp neân cho giaûi yeát-ma bò cöû. (ngöôïc vôùi caâu treân). 108. Neáu Tyø-kheo bò yeát-ma cöû toâi vì khoâng thaáy toäi neân baèng naêm söï maø töï quaùn saùt: - Neáu ta khoâng thaáy toäi thì caùc Tyø-kheo khoâng cuøng ta yeát-ma, thuyeát giôùi, töï töù, ñoàng phoøng nguû; khoâng cuøng ñoàng moät choã ngoài; tieåu thöïc ñaïi thöïc, khoâng tuøy theo thöù töï lôùn nhoû; khoâng chaép tay leã baùi cung kính hoûi chaøo. Ñaây laø ngöôøi bò yeát-ma baát kieán toäi cöû, duøng naêm vieäc naøy ñeå quaùn saùt. Yeát-ma khoâng saùm hoái, yeát-ma cöû toäi aùc kieán khoâng xaû, cuõng nhö vaäy. Taùc yeát-ma cöû toäi baát kieán ñoái vôùi ngöôøi khaùc cuõng phaûi baèng vaøo naêm naøy ñeå quaùn saùt. Yeát-ma khoâng saùm hoái, cöû toäi khoâng xaû aùc kieán, cuõng nhö vaäy. 109. Tyø-kheo coù naêm phaùp, Taêng khoâng neân taùc yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y: khoâng hieáu vôùi cha, vôùi meï; khoâng kính Sa-moân; Baø-la-moân; khoâng kheùo nhaän lôøi noùi.505 Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc taùc yeát-ma ngaên khoâng ñeán nhaø baïch y. 110. Coù naêm phaùp neân taùc yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch

504. Trong baûn Haùn, Phaàn iii, Ch.viii. Baûn Vieät, Phaàn iii, Ch.xi. 505. Xem phaàn iii, chöông xi - Khieån traùch. Caùc cht. 28->0.

y: (ngöôïc laïi caâu treân). 111. Laïi coù naêm phaùp neân cho taùc yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y: öa maï baùng baïch y; phöông tieän laøm cho baïch y toån giaûm, maát lôïi ích; laøm cho (baïch y) khoâng coù choã ôû; gaây maâu thuaãn giöõa baïch y.506 Ñoù laø naêm phaùp. 112. Laïi coù naêm phaùp, tröôùc maët baïch y maø huûy baùng Phaät, Phaùp, Taêng, maï baïch y, laøm nghieäp thaáp heøn, hoaëc doái gaït baïch y. Ñoù laø naêm phaùp. 11>. Tyø-kheo coù naêm phaùp khieán cho baïch y khoâng tin: (nhö tröôøng hôïp - gaây maâu thuaãn giöõa baïch y treân). 114. Tyø-kheo laïi coù naêm phaùp khieán baïch y khoâng tin (nhö tröôøng hôïp - doái gaït baïch y treân). 115. Ñoái vôùi baïch y coù naêm phaùp, Taêng khoâng ñöôïc taùc yeát-ma uùp baùt: baát hieáu vôùi cha, vôùi meï, khoâng kính Sa-moân, Baø-la-moân, khoâng kính thôø Tyø-kheo. Ñoù laø naêm. 116. Vôùi baïch y coù naêm phaùp, Taêng neân cho taùc yeát-ma uùp baùt: (ngöôïc vôùi caâu treân). 117. Coù naêm phaùp, Taêng neân cho taùc uùp baùt: maï baùng Tyø-kheo, laøm Tyø-kheo toån giaûm, laøm maát lôïi ích, laøm cho khoâng coù truù xöù, ñaáu loaïn Tyø-kheo. Ñoù laø naêm. 118. Laïi coù naêm phaùp: ñoái tröôùc Tyø-kheo maø huûy baùng Phaät, Phaùp, Taêng,

duøng voâ caên baát tònh haïnh vu khoáng Tyø-kheo, phaïm Tyø-kheo-ni. Ñoù laø naêm. 119. Coù naêm tröôøng hôïp cheâ bai maø phaïm Ba-daät-ñeà: khoâng vì nghóa, khoâng vì phaùp, khoâng vì tyø-ni, khoâng vì giaùo thoï, khoâng vì thaân haäu. Coù naêm tröôøng hôïp cheâ bai nhö vaäy phaïm Ba-daät-ñeà. 120. Laïi coù naêm phaùp cheâ bai khoâng phaïm Ba-daät-ñeà. (ngöôïc vôùi caâu treân). 121. Neáu Tyø-kheo naøo khoâng ñöôïc Taêng khoâng sai maø, baèng naêm söï, keå toäi Tyø-kheo khaùc vôùi ngöôøi chöa thoï ñaïi giôùi, phaïm Ba-daät-ñeà. 507

Naêm söï ñoù laø: noùi teân tuoåi, doøng hoï, töôùng maïo, y phuïc, phoøng xaù. Ñoù laø naêm vieäc. 122. Coù naêm ñoái töôïng haønh daâm phaïm Ba-la-di: phuï nöõ, ñoàng nöõ, hai caên, huyønh moân, nam töû. Ñoù laø naêm. 12>. Coù naêm tröôøng hôïp aên troäm phaïm Ba-la-di: töï mình laáy, chæ thò laáy, sai phaùi ñi laáy, troïng vaät, dôøi khoûi vò trí. Ñoù laø naêm.

506. Xem cht. >0, phaàn iii, chöông xi. 507. Söï, ñaây chæ lyù lòch baûn thaân, hay nhaân thaân cuûa moät caù nhaân.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 29>

124. Laïi coù naêm vieäc: vôùi yù töôûng vaät khoâng phaûi sôû höõu cuûa mình, khoâng taïm laáy, khoâng do thaân tình maø laáy, troïng vaät, dôøi khoûi choã cuõ. Ñoù laø naêm. 125. Laïi coù naêm: cuûa ngöôøi, coù yù töôûng laø cuûa ngöôøi, troïng vaät, vôùi taâm troäm, dôøi khoûi choã cuõ. Ñoù laø naêm. 126. Ngöôøi cheát coù naêm ñieàu baát haûo: 1. baát tònh, 2. hoâi thoái, >. gheâ sôï, 4. khieán ngöôøi gheâ sôï neân aùc quyû ñöôïc cô hoäi, 5. truù xöù cho aùc thuù, phi nhaân. Ñoù laø naêm. Ngöôøi phaïm giôùi coù naêm söï thieät haïi: coù thaân, khaåu, yù nghieäp baát tònh. Nhö söï baát tònh cuûa töû thi kia, Ta noùi ngöôøi naøy cuõng nhö vaäy. Hoaëc coù thaân, khaåu, yù nghieäp baát tònh, tieáng xaáu ñoàn khaép. Nhö töû thi kia, hoâi thoái töø ñoù tieát ra, Ta noùi ngöôøi naøy cuõng nhö vaäy. Ngöôøi kia coù thaân, khaåu, yù nghieäp baát tònh, caùc thieän Tyø-kheo sôï traùnh. Nhö töû thi kia khieán ngöôøi gheâ sôï, Ta noùi ngöôøi naøy cuõng nhö vaäy. Coù thaân khaåu yù nghieäp baát tònh, khieán caùc thieän Tyø-kheo thaáy sinh aùc taâm noùi: - Sao ta laïi thaáy ngöôøi aùc nhö vaày? Nhö ngöôøi thaáy töû thi sinh gheâ sôï, khieán cho aùc quyû coù cô hoäi. Ta thaáy ngöôøi naøy cuõng nhö vaäy. Coù thaân khaåu yù nghieäp baát tònh ôû chung cuøng ngöôøi baát tònh. Nhö choã töû thi kia coù aùc thuù, phi nhaân cuøng ôû, Ta thaáy ngöôøi kia cuõng nhö vaäy. Ñoù laø naêm ñieàu maát maùt cuûa ngöôøi phaïm giôùi nhö töû thi kia. 127. Ngöôøi khoâng nhaãn nhuïc coù naêm thieät haïi: 1. Hung aùc baát nhaãn, 2. Sau sinh hoái haän, >. Nhieàu ngöôøi khoâng öa, 4. Tieáng xaáu ñoàn khaép, 5. Cheát ñoïa aùc ñaïo. Ñoù laø naêm. 128. Ngöôøi hay nhaãn nhuïc coù naêm coâng ñöùc: (ngöôïc laïi caâu treân). 129. Söôûi löûa coù naêm ñieàu maát maùt: 1. khieán cho ngöôøi khoâng nhan saéc, 2. Khoâng coù söùc khoeû, >. Khieán cho con maét môø, 4. Khieán nhieàu ngöôøi taäp hôïp laøm oàn, 5. Noùi nhieàu vieäc ñôøi. Ñoù laø naêm. 1>0. Thöôøng tôùi lui nhaø baïch y, Tyø-kheo coù naêm ñieàu maát maùt: 1. Khoâng daën Tyø-kheo beøn vaøo thoân xoùm, 2. Ngoài trong choã nam nöõ coù duïc yù, >. Ngoài moät mình, 4. Ngoài choã khuaát, choã kín, 5. Khoâng coù trí nam

töû maø noùi phaùp cho ngöôøi nöõ quaù naêm, saùu lôøi.508 Ñoù laø naêm. 1>1. Laïi coù naêm: 1. Thöôøng gaëp nöõ nhaân, 2. Ñaõ gaëp nhau thì gaàn guõi nhau, >. Chuyeån thaønh thaân tình, 4. Ñaõ thaân tình roài duïc yù sinh, 5. Ñaõ coù duïc yù, hoaëc phaïm töû toäi, hay gaàn töû toäi. Ñoù laø naêm. 1>2. Nguû vôùi taâm taùn loaïn coù naêm ñieàu thieät haïi: thaáy aùc moäng, chö thieân khoâng veä hoä, taâm khoâng nghó ñeán phaùp, khoâng buoäc yù nôi aùnh

508. Xem, Tyø-kheo, Ba-daät-ñeà 9.

saùng, xuaát baát tònh. Ñoù laø naêm. 1>>. Nguû vôùi taâm khoâng taùn loaïn coù naêm coâng ñöùc: (ngöôïc vôùi caâu treân). 1>4. Uoáng röôïu coù naêm ñieàu maát maùt: khoâng nhan saéc, cô theå khoâng söùc löïc, maét môø, öa hieän töôùng saân, maát cuûa caûi. Ñoù laø naêm. 1>5. Laïi coù naêm vieäc: sinh thaân beänh, öa ñaáu tranh, tieáng xaáu ñoàn khaép, trí tueä keùm daàn, cheát ñoaï aùc ñaïo. Ñoù laø naêm. 1>6. Phaù giôùi coù naêm ñieàu maát maùt: töï haïi, bò ngöôøi trí quôû traùch, coù tieáng xaáu ñoàn khaép, khi gaàn cheát hoái haän, cheát ñoïa aùc ñaïo. Ñoù laø naêm. 1>7. Trì giôùi coù naêm coâng ñöùc: (ngöôïc vôùi caâu treân). 1>8. Laïi coù naêm vieäc: vaät maø tröôùc chöa ñöôïc thì khoâng ñöôïc; ñaõ ñöôïc thì khoâng giöõ noãi; hoaëc ôû taïi giöõa baát cöù ñaùm ñoâng naøo, hoaëc chuùng saùt-lôïi, chuùng Baø-la-moân, chuùng cö só, chuùng Tyø-kheo, trong ñoù ñeàu coù söï hoå theïn; trong phaïm vi voâ soá do tuaàn Sa-moân Baø-la-moân xöng noùi caùi aùc kia; ngöôøi aùc phaù giôùi cheát ñoïa ñöôøng döõ. Ñoù laø naêm. 1>9. Trì giôùi coù naêm coâng ñöùc: (ngöôïc vôùi caâu treân). 140. Khoâng xæa raêng coù naêm ñieàu thieät haïi: mieäng hoâi thuùi, khoâng kheùo phaân bieät muøi vò, nhieät aám khoâng tieâu, khoâng daãn thöïc, maét khoâng saùng. Ñoù laø naêm. 141. Xæa raêng coù naêm ñieàu toát. (traùivôùi caâu treân). 142. AÊn chaùo coù naêm ñieàu toát: tröø ñoùi, giaûi khaùt, tieâu thöùc aên qua ñeâm, ñaïi tieåu tieän thoâng lôïi, tröø phong. Ñoù laø naêm. 14>. Kinh haønh coù naêm ñieàu toát: coù theå ñi xa, coù theå tö duy, ít beänh, tieâu thöïc, ñaéc ñònh vaø an truù laâu. 144. Coù naêm thöùc aên: côm, löông khoâ, baùch boät, (1006a1) thòt vaø caù. 509

145. Coù naêm thöù muoái: muoái xanh, muoái ñen, muoái tyø-traø, muoái lam-baø, muoái chi-ñoâ-tyø.510 Ñoù laø naêm. 146. Laïi coù naêm thöù muoái: muoái ñaát, muoái tro, muoái ñoû, muoái ñaù, muoái bieån. Ñoù laø naêm. 147. Thöùc aên khö-xaø-ni, coù naêm tröôøng hôïp khoâng ñöôïc aên: phi thôøi, baát tònh, khoâng cho, khoâng thoï, khoâng taùc phaùp dö thöïc. Ñoù laø naêm. Coù naêm vieäc neân aên (ngöôïc vôùi caâu treân). 148. Coù naêm thöù thoï thöïc: thaân trao thaân thoï, y trao y thoï, khuûy

509. Xem phaàn iii, chöông vii - Thuoác», cht. 1. 510. Xem phaàn iii, chöông vii - Thuoác, cht. >1, >2.

tay trao khuûy tay thoï, ñoà trao ñoà thoï, khi coù nhaân duyeân ñeå döôùi ñaát thoï. Ñoù laø naêm. 149. Laïi coù naêm: thaân trao thaân thoï, hoaëc thaân trao vaät thoï, hoaëc vaät trao thaân thoï, hoaëc vaät trao vaät thoï, hoaëc töø xa quaêng rôi vaøo trong tay. Ñoù laø naêm. 150. Coù naêm thöù quaû ñöôïc taùc:511 taùc tònh bôûi löûa, taùc tònh bôûi dao, taùc tònh bôûi muït nhoït, taùc tònh bôûi chim caén, taùc tònh bôûi loaïi hoät træa khoâng moïc. Ñoù laø naêm. 151. Laïi coù naêm: boùc ít voû, boùc heát voû, ung thoái, bò daäp vôõ, böôùu. Ñoù laø naêm. 152. Coù naêm thöù môõ: môõ gaáu, môõ caù, môõ löøa, môõ choù, môõ caù saáu . Ñoù laø naêm. 512

15>. Coù naêm thöù da khoâng ñöôïc duøng: da sö töû, da coïp, da baùo, da raùi caùi, da choàn meøo. Ñoù laø naêm. 154. Laïi coù naêm thöù da: da ngöôøi, da ñoäc truøng, da choù, da caåm vaên truøng, da caùo ñoàng. Ñoù laø naêm. 155. Coù naêm loaïi da khoâng ñöôïc chöùa: da voi, da ngöïa, da laïc ñaø, da boø, da löøa. Ñoù laø naêm. 156. Laïi coù naêm: da linh döông, da deâ traéng, da höôu, da baùo, da y-sö. Ñoù laø naêm. 157. Coù naêm loaïi thòt khoâng ñöôïc aên: thòt voi, thòt ngöïa, thòt ngöôøi, thòt baùo, thòt thuù ñoäc truøng. Ñoù laø naêm. 158. Laïi coù naêm: thòt sö töû, thòt coïp, thòt baùo, thòt gaáu, thòt boø. Ñoù laø naêm. 159. Coù naêm caùch thuyeát giôùi: Noùi baøi töïa roài, neân baïch Taêng: - Ngoaøi ra, nhö Taêng thöôøng nghe. Hoaëc noùi baøi töïa, noùi boán Ba-la-di roài neân baïch Taêng: - Ngoaøi ra, nhö Taêng thöôøng nghe. Hoaëc noùi baøi töïa, noùi boán Ba-la-di, noùi möôøi ba taêng taøn roài neân baïch Taêng: - Ngoaøi ra, nhö Taêng thöôøng nghe. Hoaëc noùi baøi töïa, boán Ba-la-di, taêng taøn, hai baát ñònh roài neân baïch Taêng: - Ngoaøi ra, nhö Taêng thöôøng nghe. Hay laø tuïng ñaày ñuû. Ñoù laø naêm. 160. Laïi coù naêm: Noùi baøi töïa, boán Ba-la-di roài neân baïch Taêng: - Ngoaøi ra, nhö Taêng thöôøng nghe. Noùi baøi töïa, boán Ba-la-di, taêng taøn roài neân baïch Taêng: - Ngoaøi ra, nhö Taêng thöôøng nghe. Noùi baøi töïa, boán Ba-la-di, taêng taøn, hai baát ñònh roài baïch Taêng: - Ngoaøi ra, nhö Taêng

511. Naêm loaïi tònh quaû: hoûa tònh, ñao tònh, san tònh, ñieåu tònh, baát nhieäm chuûng tònh. . Xem phaàn iii, chöông vii - Thuoác, cht. 108-110. 512. Nguyeân Haùn: thaát thuû ma la.

thöôøng nghe. Noùi baøi töïa, boán Ba-la-di, taêng taøn, hai baát ñònh, ba möôi Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà roài baïch Taêng: - Ngoaøi ra, nhö Taêng thöôøng nghe. Hay noùi ñaày ñuû. Ñoù laø naêm. 161. Laïi coù naêm: Noùi baøi töïa, boán Ba-la-di, taêng taøn roài baïch Taêng: - Ngoaøi ra nhö Taêng thöôøng nghe. Cuõng vaäy, moãi moãi ñeàu baïch Taêng, cho ñeán Ba-daät-ñeà. Hay noùi ñaày ñuû. Ñoù laø naêm. 162. Coù naêm phaùp khoâng ñöôïc sai laøm ngöôøi chia chaùo, neáu ñaõ sai khoâng ñöôïc chia. (Nhö trong Kieàn ñoä Phoøng xaù51> ñaõ noùi). 16>. Do naêm nhaân duyeân thoï coâng ñöùc y: ñöôïc chöùa tröôøng y, lìa y nguû, aên bieät chuùng, laàn löôït aên, khoâng daën ñöôïc vaøo thoân. Coù naêm nhaân duyeân naøy thoï coâng ñöùc y. 164. Thoï coâng ñöùc y roài ñöôïc naêm vieäc (ngöôïc vôùi caâu treân.)514 165. Coù naêm nhaân duyeân gôûi taêng-giaø-leâ: maát an ninh, nguy cô maát an ninh, trôøi möa, nghi seõ möa, kinh dinh may taêng-giaø-leâ hoaëc giaët nhuoäm hoaëc caát daáu kyõ.

Ñoù laø naêm nhaân duyeân ñeå gôûi Taêng-giaø-leâ. 166. Coù naêm nhaân duyeân gôûi y taém möa: nhaän thoï thöïc ngoaøi giôùi, loäi nöôùc, beänh, aên no roài, kinh dinh may y taém möa, hoaëc giaët nhuoäm hoaëc caát daáu kyõ. Do naêm nhaân duyeân naøy gôûi y taém möa. 167. Haï an cö roài neân laøm naêm vieäc: töï töù, giaûi giôùi, keát giôùi laïi, thoï y coâng ñöùc, chia ngoïa cuï. Ñoù laø naêm. 168. Tyø-kheo coù naêm phaùp khoâng ñöôïc coi laø thaân haäu: öa ñaáu tranh, nhieàu taùc nghieäp,515 tranh chaáp vôùi Tyø-kheo hôn mình giöõa ñaïi chuùng, öa ñi du haønh khoâng chaám döùt, khoâng vì ngöôøi noùi phaùp chæ cho ngöôøi bieát vieäc thieän vieäc aùc. Ñoù laø naêm. 169. Coù naêm phaùp neân laøm cho thaân tình: (ngöôïc vôùi caâu treân). 170. Coù naêm phaùp neân sai giaùo thoï Tyø-kheo-ni: thoï trì ñaày ñuû Ba- la-ñeà-moäc-xoa giôùi, ña vaên, kheùo söû duïng ngoân ngöõ, luaän noùi roõ raøng khieán ngöôøi nghe hieåu ñöôïc, khoâng vì Phaät xuaát gia maø phaïm troïng toäi, hai möôi tuoåi hay hôn. Ñoù laø naêm. 171. Coù naêm phaùp khieán chaùnh phaùp mau dieät: a. Coù Tyø-kheo khoâng laéng nghe thoï tuïng, öa queân nhaàm, vaên khoâng ñaày ñuû maø ñem daïy ngöôøi khaùc, vaên ñaõ khoâng ñaày ñuû maø nghóa laïi thieáu. Ñoù laø ñieàu thöù nhaát laøm cho chaùnh phaùp mau tieâu dieät. b. Laïi nöõa, coù Tyø-kheo laø baäc thaéng nhaân thöôïng toïa ôû trong Taêng,

51>. Baûn Haùn, phaân iv, kieàn-ñoä i. Baûn Vieät, phaàn iv, ch. i, ñoaïn 18. 514. Coù theå coù nhaàm laãn trong baûn Haùn. Neân hieåu, - Khoâng thoï coâng ñöùc y khoâng ñöôïc naêm söï. 515. Töùc baän roän nhieàu chuyeän ñôøi.

caû nöôùc toân troïng, maø phaàn nhieàu khoâng trì giôùi, chæ tu caùc phaùp baát thieän, phoùng xaû giôùi haønh, khoâng sieâng naêng tinh taán ñeå ñaéc ñieàu chöa sôû ñaéc, nhaäp ñieàu chöa sôû nhaäp, chöùng ñieàu chöa ñöôïc chöùng. Tyø-kheo-nieân thieáu haäu sinh baét chöôùc taäp theo haïnh ñoù, phaù giôùi nhieàu, tu phaùp baát thieän, phoùng xaû giôùi haønh, khoâng sieâng naêng tinh taán ñeå ñaéc ñieàu chöa sôû ñaéc, nhaäp ñieàu chöa sôû nhaäp, chöùng ñieàu chöa ñöôïc chöùng. Ñoù laø ñieàu thöù hai laøm cho chaùnh phaùp mau tieâu dieät. c. Laïi nöõa, coù Tyø-kheo ña vaên trì Phaùp, trì Luaät, trì Ma-di, nhöng khoâng ñem söï hieåu bieát cuûa mình daïy cho Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø- taéc, Öu-baø-di, beøn qua ñôøi. Vò kia ñaõ qua ñôøi khieán chaùnh phaùp ñoaïn dieät. Ñoù laø ñieàu thöù ba khieán chaùnh phaùp mau dieät. d. Laïi nöõa, coù Tyø-kheo khoù coù theå giaùo thoï, khoâng coâng nhaän lôøi hay, khoâng theå nhaãn nhuïc, caùc thieän Tyø-kheo lieàn xaû trí. Ñoù laø ñieàu thöù boán khieán chaùnh phaùp mau tieâu dieät. e. Laïi nöõa, coù Tyø-kheo öa ñaáu tranh, maï lò nhau, hôn thua vôùi nhau, tuoân ra lôøi nhö ñao kieám, xoi boùi toát xaáu nhau. Ñoù laø ñieàu thöù naêm khieán chaùnh phaùp mau tieâu dieät. 172. Laïi coù naêm phaùp khieán khieán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi (ngöôïc vôùi caâu treân). 17>. Tyø-kheo coù naêm phaùp khoâng ñöôïc laøm baïn ñoàng haønh: öa ñi tröôùc quaù xa; öa ñi sau xa; öa nhaïi theo lôøi noùi cuûa ñoaùn nhaân; khoâng phaân bieät thieän, aùc ngöõ; thieän ngöõ khoâng khen, khen aùc ngöõ; ñöôïc cuûa lôïi nhö phaùp khoâng vì ngöôøi kia thoï ñuùng luùc. Coù naêm phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc laøm

baïn cuøng ñi. 174. Coù naêm phaùp laøm baïn cuøng ñi (ngöôïc laïi caâu treân). 175. Tyø-kheo coù naêm phaùp töï toån giaûm: coù phaïm bò ngöôøi trí quôû traùch maéc toäi voâ löôïng; nhieãm oâ ñoái vôùi ngöôøi khoâng khieán cho thanh tònh; vì ngöôøi kia taùc phaïm, khoâng taùc voâ phaïm; thoï nhaän töï ngoân cuûa vò kia maø khoâng tri nhö töï ngoân phaùp; khoâng bieát ñöôïc lôøi noùi xa gaàn coù toån giaûm. Ñoù laø naêm. 176. Laïi coù naêm phaùp khoâng töï toån giaûm (ngöôïc vôùi caâu treân). 177. Laïi coù naêm phaùp töï toån giaûm: khoâng hieåu ñieàu ñaõ ñöôïc noùi; cuõng khoâng kheùo ghi nhôù nhaän bieát; lôøi noùi vò kia neân naïn vaán laïi khoâng naïn vaán; ngöôøi kia naïn vaán ñeán thì khoâng theå hieåu; khoâng thoï trì ñuû Ba-la-ñeà-moäc-xoa giôùi. Ñoù laø naêm. 178. Laïi coù naêm phaùp khoâng töï toån giaûm (ngöôïc vôùi caâu treân). 179. Laïi coù naêm phaùp khoâng töï toån giaûm: öa saân nhueá; khoâng phoùng xaû; taêng theâm lôøi noùi cuûa ngöôøi; chòu lôøi noùi baát thieän, xa lìa lôøi

noùi thieän. Ñoù laø naêm. 180. Laïi coù naêm phaùp khoâng töï toån giaûm (ngöôïc vôùi caâu treân). 181. Ngöôøi beänh coù naêm phaùp khoù chaêm nuoâi, coù naêm phaùp deã chaêm nuoâi, coù naêm phaùp neân thoï y cuûa ngöôøi beänh (nhö trong - Kieàn ñoä Y516 ñaõ noùi). 182. Tyø-kheo coù naêm phaùp ngöôøi ñôøi nghi hoaëc, cho ñeán A-la- haùn: Tyø-kheo thöôøng ñeán nhaø daâm nöõ, nhaø phuï nöõ, nhaø ñaøn baø chöa choàng, nhaø huyønh moân, nhaø Tyø-kheo-ni, ñoù laø naêm. 18>. Tyø-kheo coù naêm phaùp laøm cho baïch y khoâng öa gaëp: öa gaàn baïch y, öa giaän baïch y, cöôõng böùc ñeán nhaø baïch y, öa cuøng baïch y noùi leùn, öa xin xoû. Ñoù laø naêm ñieàu maø baïch y khoâng öa gaëp. 184. Coù naêm phaùp baïch y öa gaëp (ngöôïc vôùi caâu treân). 185. Ñöùc Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay baïch Phaät: - Tyø-kheo-nieân thieáu ñoái tröôùc Tyø-kheo Thöôïng toïa saùm hoái, coù bao nhieâu phaùp?517 Ñöùc Phaät baûo Öu-ba-ly: Coù naêm phaùp: troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, kính leã saùt chaân, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay noùi teân vaø chuûng taùnh toäi nhö sau: - Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi nhö vaäy nhö vaäy, ñeán Tröôûng laõo saùm hoái. Thöôïng toïa neân traû lôøi: - Töï traùch taâm thaày, sinh yeåm ly. Vò kia traû lôøi: - Xin vaâng. Tyø-kheo-nieân thieáu ôû tröôùc Thöôïng toïa saùm hoái neân duøng naêm phaùp naøy. 186. Öu-ba-ly laïi hoûi: - Tyø-kheo khaùch nieân thieáu kính leã Tyø-kheo cöïu Thöôïng toïa neân duøng bao nhieâu phaùp? Ñöùc Phaät baûo: Tyø-kheo khaùch nieân thieáu neân duøng naêm phaùp kính leã Tyø-kheo cöïu Thöôïng toïa: ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, naém hai chaân Thöôïng toïa, noùi: - Ñaïi ñöùc, toâi hoøa nam. Ñoù laø naêm phaùp. Cöïu Tyø-kheo-nieân thieáu kính leã Tyø-kheo Thöôïng toïa khaùch cuõng nhö vaäy. 187. Coù naêm haïng ngöôøi khoâng ñöôïc kính leã: töï noùi phaïm bieân toäi, phaïm Tyø-kheo-ni, taëc taâm thoï giôùi, phaù nhò ñaïo, huyønh moân. Ñoù laø

516. Baûn Haùn, phaàn iii, kieàn-ñoä iii. Baûn Vieät, phaàn iii, chöông vi, ñoaïn 11 - Di vaät cuûa Tyø- kheo. 517. Xem theâm muïc - Boán phaùp, haïng muïc 2>.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 299

naêm. 188. Laïi coù naêm phaùp: gieát cha, gieát meï, gieát A-la-haùn, phaù Taêng, aùc taâm laøm thaân Phaät ra maùu.518 Ñoù laø naêm. 189. Laïi coù naêm cöû chæ oai nghi khoâng ñöôïc kính leã: ñaïi tieän, tieåu tieän, ôû traàn, khi caïo toùc, hoaëc khi noùi phaùp. Ñoù laø naêm. 190. Laïi coù naêm: xæa raêng, suùc mieäng, aên, uoáng, aên traùi caây. Ñoù laø naêm. 191. Thöôïng toïa, thöù toïa coù naêm phaùp khoâng lôïi ích ñoái vôùi Tyø- kheo ñaáu tranh: khoâng thoï trì ñuû hai traêm naêm möôi giôùi, khoâng ña vaên, khoâng roäng tuïng hai boä giôùi, khoâng theå vaán ñaùp, khoâng theå nhö phaùp quôû traùch vaø taùc dieät taãn khieán ñöôïc hoan hyû, khoâng kheùo hay dieät ñaáu tranh söï. Ñoù laø naêm. 192. Laïi coù naêm phaùp Thöôïng toïa hoaëc thöù toïa ñoái vôùi Tyø-kheo ñaáu tranh coù lôïi ích (ngöôïc vôùi caâu treân). 19>. Coù naêm phaùp goïi laø ñaïi taëc, suoát ñôøi taïo toäi naëng, nhöng khoâng bò troùi coät caâu thuùc. Naêm phaùp laø: Neáu ôû choã voâ ñònh, coù baïn toát. Hoaëc coù nhieàu ñao gaäy. Hoaëc giaøu to, cuûa tieàn nhieàu, ngöôøi kia nghó: - Neáu coù baét ta, ta seõ cho hoï nhieàu cuûa caûi. Hoaëc coù ñaïi nhaân thaân tình; döïa theá vua, hoaëc ñaïi thaàn; ngöôøi aáy nghó: - Neáu coù baét ta, vua vaø ñaïi thaàn seõ giuùp ta. Hoaëc ñeán phöông xa laøm giaëc roài trôû veà. Ñoù laø naêm. Cuõng vaäy, Tyø-kheo phaù giôùi coù naêm phaùp suoát ñôøi taïo ra nhieàu toäi, khoâng sôùm bò ngöôøi cöû toäi: Hoaëc truï choã voâ ñònh, coù baïn ñaõng. Hoaëc ña vaên. Hoaëc nghe coù theå nhôù giöõ; coù ña vaên nhö vaäy, lôøi noùi khoaûng ñaàu, khoaûng giöõa vaø khoaûng cuoái, ñeàu thieän, coù vaên coù nghóa, noùi ñaày ñuû tònh haïnh; ôû trong phaùp nhö vaäy coù theå nhôù giöõ, coù theå thieän taâm tö duy thaâm nhaäp chaùnh kieán. Hoaëc coù theå ñaëng y phuïc, aåm thöïc, ngoïa cuï, thuoác men; Tyø-kheo aáy nghó: - Neáu coù cöû toäi ta, ta seõ cho vaät duïng. Hoaëc coù ñaïi nhaân laø choã thaân tình, Thöôïng toïa hay thöù toïa; Tyø-kheo aáy nghó: - Neáu coù cöû toäi ta, thöôïng toïa thöù toïa seõ giuùp ta. Hoaëc truï nôi hoang vaéng maø ñeán ñaïi gia caàu xin lôïi döôõng. Ñoù laø naêm phaùp, maø Tyø-kheo phaù giôùi suoát ñôøi taïo ra nhieàu toäi loãi, nhöng khoâng sôùm bò ngöôøi cöû toäi. 194. Coù naêm söï ngaên thuyeát giôùi phi phaùp: ngaên baèng Ba-la-di voâ caên, Taêng-giaø-baø-thi-sa voâ caên, Ba-daät-ñeà voâ caên, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni voâ caên, Ñoät-kieát-la voâ caên. Ñoù laø naêm. 195. Coù naêm nhö phaùp ngaên thuyeát giôùi (ngöôïc vôùi caâu treân). 196. Coù naêm söï ruùt thaêm phi phaùp: khoâng roõ ñoaùn söï maø nhaän theû,

518. Xem ñoaïn treân. Treân kia, ñöôïc keå laø 5 giaø naïn. ÔÛ ñaây ñöôïc keå laø khoâng neân leã baùi ngöôøi nhö vaäy.

>00 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

khoâng ñoàng yù maø nhaän theû, khoâng coù thieän Tyø-kheo maø nhaän theû, phi phaùp bieät chuùng nhaän theû. Ñoù laø naêm. 197. Coù naêm nhö phaùp ruùt thaêm (ngöôïc vôùi caâu treân). 198. Coù naêm söï im laëng phi phaùp, coù naêm söï im laëng

nhö phaùp, coù naêm söï hoøa hôïp nhö phaùp (nhö trong - Kieàn ñoä linh tinh» ñaõ noùi).519 Coù naêm phaùp xaû khí (nhö trong - Kieàn ñoä Caâu-thieåm-di» noùi).520 199. Baáy giôø Ñöùc Phaät baûo Öu-ba-ly: - Caùc ngöôi chôù neân luùc naøo cuõng cöû toäi Tyø-kheo khaùc. Taïi sao vaäy? Ngöôøi cöû toäi Tyø-kheo khaùc, thaân oai nghi khoâng thanh tònh maø cöû toäi ngöôøi thì khieán ngöôøi aáy noùi: - Thöa Tröôûng laõo, tröôùc tieân neân töï laøm cho baûn thaân thanh tònh ñaõ. Öu-ba-ly, neáu thaân oai nghi thanh tònh maø cöû toäi ngöôøi thì khoâng khieán ngöôøi aáy noùi nhö vaäy. Lôøi noùi khoâng thanh tònh, maïng khoâng thanh tònh cuõng nhö vaäy. - Laïi nöõa, Öu-ba-ly, neáu keû ít nghe, khoâng bieát Tu-ña-la maø cöû toäi ngöôøi khaùc, thì khieán ngöôøi aáy noùi: - Thöa Tröôûng laõo, vieäc naøy theá naøo? Ñieàu naøy coù nghóa gì? Ngöôøi cöû toäi khoâng theå phaân bieät ñeå traû lôøi thì khieán vò kia lieàn noùi: - Thöa Tröôûng laõo, tröôùc heát neân tuïng Tu-ña- la ñaõ, sau ñoù seõ bieát. Öu-ba-ly, neáu Tyø-kheo ña vaên tuïng Tu-ña-la thì khoâng khieán ngöôøi aáy noùi nhö vaäy. - Laïi nöõa, Öu-ba-ly, Tyø-kheo ít nghe, khoâng tuïng tyø-ni maø cöû toäi vò kia, thì khieán ngöôøi aáy noùi: - Thöa Tröôûng laõo, ñaây laø noùi veà caùi gì? Nhaân ñaâu maø phaùt khôûi? Neáu khoâng theå noùi choã phaùt khôûi, thì khieán vò kia lieàn noùi: - Thöa Tröôûng laõo, tröôùc heát neân tuïng taäp tyø-ni. Öu-ba-ly, neáu Tyø-kheo ña vaên, tuïng taäp tyø-ni maø cöû toäi ngöôøi, khoâng khieán ngöôøi aáy noùi nhö vaäy. - Öu-ba-ly, Tyø-kheo coù naêm phaùp nhö vaäy, neân ñuùng thôøi nhö phaùp cöû toäi vò kia. Khi aáy Öu-ba-ly tin öa hoan hyû thoï trì. 200. Ñöùc Theá Toân ôû trong röøng Nhuy-la, nöôùc Ca-laêng-giaø. Baáy giôøi Tröôûng laõo Ba-ma-na ñeán choã Ñöùc Theá Toân ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân, baïch Ñöùc Theá Toân: - Kính baïch Ñaïi ñöùc, do nhaân duyeân gì sau khi Ñöùc Nhö Lai dieät ñoä, chaùnh phaùp nhanh choùng dieät, khoâng toàn taïi laâu daøi? Laïi do nhaân duyeân gì chaùnh phaùp khoâng dieät maø ñöôïc toàn taïi laâu daøi? Ñöùc Phaät baûo Ba-ma-na: - Sau khi Nhö Lai dieät ñoä, Tyø-kheo khoâng toân kính Phaät, Phaùp,

519. Baûn Haùn, phaàn iv, kieàn-ñoä ii - Taïp kieàn-ñoä. Baûn Vieät, phaàn iv, chöông ii - Taïp söï. 520. Baûn Haùn, phaàn iii, kieàn-ñoä saùu. Baûn Vieät, phaàn iii, chöông ix - Caâu-thieåm-di.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) >01

Taêng vaø giôùi ñònh. Do nhaân duyeân naøy maø chaùnh phaùp nhanh choùng dieät ñoä, khoâng toàn taïi laâu daøi. Ba-ma-na, sau khi Nhö Lai dieät ñoä, neáu coù Tyø-kheo toân kính Phaät, Phaùp, Taêng vaø giôùi ñònh, thì do nhaân duyeân naøy chaùnh phaùp khoâng dieät, ñaëng toàn taïi laâu daøi. Ñöùc Theá Toân ôû trong vöôøn cuûa vua, nöôùc Kim-tyø-la. Baáy giôø Tröôûng laõo Kim-tyø-la ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân, baïch Ñöùc Theá Toân: - Do nhaân duyeân gì sau khi Nhö Lai dieät ñoä chaùnh phaùp nhanh choùng dieät, khoâng toàn taïi laâu daøi? (hoûi ñaùp ñeàu nhö tröôùc khoâng khaùc). 201. Baáy giôø, coù Tyø-kheo noï ñeán choã Ñöùc Phaät ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài qua moät beân, baïch Phaät: - Baïch Ñaïi ñöùc, vì nhaân duyeân gì chaùnh phaùp nhanh

choùng dieät maø khoâng toàn taïi laâu daøi? Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - Neáu Tyø-kheo xuaát gia trong phaùp luaät, khoâng chí taâm vì ngöôøi noùi phaùp; cuõng khoâng chí taâm nghe phaùp nhôù giöõ; giaû söû coù kieân trì maø khoâng theå tö duy nghóa thuù; vò kia khoâng bieát nghóa, khoâng theå nhö phaùp tu haønh; khoâng theå töï lôïi, cuõng khoâng lôïi ngöôøi. Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: Vì nhöõng nhaân duyeân nhö vaäy khieán cho chaùnh phaùp nhanh choùng dieät, maø khoâng toàn taïi laâu daøi. - Baïch Ñaïi ñöùc, laïi nöõa, do nhaân duyeân gì khieán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi, maø khoâng nhanh choùng tieâu dieät? (ngöôïc vôùi caâu treân). 202. Khi aáy, coù Tyø-kheo khaùc ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân, thöa: - Laønh thay, Ñaïi ñöùc, vì con löôïc noùi phaùp. Con seõ ôû rieâng moät choã, sieâng naêng tinh taán tu haønh, khoâng phoùng daät. Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - Neáu ngöôi bieát theá phaùp khoâng theå xuaát ly, hoaëc bieát coù aùi khoâng theå vöôït qua, hoaëc bieát coù duïc khoâng ñöôïc voâ duïc, hoaëc bieát coù keát khoâng theå voâ keát, hoaëc bieát thaân caän sinh töû khoâng ñöôïc khoâng thaân caän. Ngöôi Tyø-kheo quyeát ñònh neân bieát, ñaây laø phi phaùp phi tyø-ni, phi lôøi Phaät daïy. - Naøy Tyø-kheo, ngöôi bieát phaùp naøy laø xuaát ly, chaúng phaûi theá phaùp, laø vöôït qua chaúng phaûi phaùp aùi, laø ly duïc chaúng phaûi coù duïc, laø voâ keát chaúng phaûi coù keát, laø khoâng thaân caän sinh töû chaúng phaûi thaân caän. - Naøy Tyø-kheo, ngöôi neân quyeát ñònh bieát phaùp naøy laø phaùp, laø tyø-ni, laø lôøi Phaät daïy.

>2 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Tyø-kheo kia nghe Ñöùc Theá Toân löôïc noùi lôøi giaùo thoï, lieàn ôû rieâng moät choã khuaát, sieâng naêng tinh taán, khoâng phoùng daät. Ñaàu ñeâm cuoái ñeâm tænh yù tö duy nhaát taâm tu taäp ñaïo phaåm, do loøng tin öa xuaát gia haønh ñaïo, khoâng bao laâu, hieän theá chöùng ñaéc A-la-haùn, - söï sinh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc caàn ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sinh nöõa. Tyø-kheo kia töï bieát ñaéc A-la-haùn. Ñöùc Phaät noùi phaùp nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, tin öa hoan hyû thoï trì. 20>. Baáy giôø, coù Tyø-kheo noï ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân, baïch Phaät: - Laønh thay, Ñaïi ñöùc, vì con löôïc noùi phaùp. Con seõ ôû moät mình nôi choã khuaát, sieâng naêng tinh taán tu taäp, khoâng phoùng daät. Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: - Neáu ngöôi bieát coù phaùp khieán nhieàu duïc, khoâng khieán ít duïc, khieán voâ yeåm khoâng tri tuùc, khieán khoù baûo hoä, khoâng deã baûo hoä, khieán khoù nuoâi döôõng, khoâng deã nuoâi döôõng, khieán ngu si khoâng trí tueä. Naøy Tyø-kheo, ngöôi neân bieát phaùp nhö vaäy laø phi phaùp, phi tyø-ni, chaúng phaûi laø lôøi daïy cuûa Ñöùc Phaät. - Neáu Tyø-kheo bieát coù phaùp khieán thieåu duïc khoâng ña duïc, khieán tri tuùc khoâng voâ yeåm, khieán deã baûo hoä khoâng khoù baûo hoä, khieán deã nuoâi döôõng khoâng khoù nuoâi döôõng, khieán coù trí tueä khoâng ngu si. Naøy Tyø- kheo, ngöôi neân quyeát ñònh vaø bieát phaùp naøy laø tyø-ni, laø lôøi Phaät daïy. Tyø-kheo kia sau khi nghe Ñöùc Phaät löôïc noùi roài, lieàn ôû rieâng choã khuaát tö duy nhö treân ñaõ noùi.521 204. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Nhöõng ba-ñaø-xaù, a-naäu ba-ñaø-xaù, tieän-xaø-na, a-naäu-tieän-xaø-na, aùc-xoa-la,

a-naäu-aùc-xoa-la522 naøo maø Ta cho pheùp, caùc ngöôi neân laøm nhö vaäy.52> Nhöõng ba-ñaø-xaù, a-naäu ba-ñaø-xaù, tieän-xaø-na, a-naäu-tieän- xaø-na, aùc-xoa-la, a-naäu-aùc-xoa-la naøo maø Ta khoâng cho pheùp, thì caùc ngöôi khoâng ñöôïc tuøy thuaän, neân cheâ traùch. Haõy laøm nhö vaäy. Nhöõng

521. Heát quyeån 59. 522. Caùc thaønh phaàn cuûa ngoân ngöõ: ba-ñaø-xaù (Skt., Pali: pada, cuù, caâu hay meänh ñeà), a- naäu-ba-ñaø-xaù (Skt., Pali: anupada, tuøy cuù), tieän-xaø-na (Skt. vyañjana: vaên, töø ngöõ), a-naäu-tieän-xaø-na (Skt., Pali: anuvyañjana: tuøy vaên), aùc-xoa-la (Skt. akara, Pali: akkhara, töï, töï maãu, aâm tieát), a-naäu-aùc-xoa-la (Skt. anu-akara, tuøy töï). 52>. Caâu naøy coù theå hieåu nhö sau: - Nhöõng aâm vaän, töø ngöõ, cuù phaùp naøo maø Ta chaáp thuaän, caùc ngöôi haõy theo ñoù maø laøm. Ñieàu naøy lieân heä vieäc chuyeån theå kinh Phaät sang ngoân ngöõ Sanskrit chuaån cuûa Veä-ñaø maø Phaät khoâng cho pheùp. Xem phaàn iv, chöông ii - Taïp söï», ñoaïn 17, cht. 62.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) >0>

ba-ñaø-xaù, a-naäu ba-ñaø-xaù, tieän-xaø-na, a-naäu-tieän-xaø-na, aùc-xoa-la, a-naäu-aùc-xoa-la naøo maø Ta ngaên caûn, thì caùc ngöôi khoâng neân laøm. Nhöõng ba-ñaø-xaù, a-naäu ba-ñaø-xaù, tieän-xaø-na, a-naäu-tieän-xaø-na, aùc- xoa-la, a-naäu-aùc-xoa-la naøo maø Ta khoâng ngaên caûn, caùc ngöôi neân tuyø thuaän, khoâng neân cheâ traùch. 205. Baáy giôø, Xaù-lôïi-phaát cuøng vôùi naêm traêm Tyø-kheo, Tyø-kheo- ni Ma-ha Ba-xaø-ba-ñeà cuøng vôùi naêm traêm Tyø-kheo-ni; A-nan-phaân- ñeà524 cuøng vôùi naêm traêm Öu-baø-taéc; Tyø-xaù-khö Maãu525 cuøng vôùi naêm traêm Öu-baø-di, nhö trong kieàn ñoä Caâu-thieåm-di526 ñaõ noùi. Baáy giôø Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 206. Tyø-kheo ñeán trong Taêng, tröôùc heát phaûi coù naêm phaùp: neân ñeán vôùi töø taâm, neân töï ti xem mình nhö caùi khaên lau buïi, neân kheùo leùo bieát vieäc ngoài vieäc ñöùng, neáu thaáy Thöôïng toïa thì khoâng ñöôïc ngoài yeân, neáu thaáy haï toïa thì khoâng ñöôïc ñöùng daäy. Tyø-kheo ñeán trong Taêng khoâng ñöôïc baøn noùi chuyeän cuûa theá tuïc, neân töï noùi phaùp, hay thænh ngöôøi noùi phaùp, neáu thaáy trong Taêng coù söï vieäc baát khaû, taâm khoâng nhòn yeân, thì neân im laëng. Taïi sao vaäy? Sôï taêng phaân hoùa. Tyø-kheo tröôùc heát phaûi coù naêm phaùp naøy, sau ñoù môùi ñeán trong Taêng. 207. Naøy Xaù-lôïi-phaát, coù naêm phaùp naøy Tyø-kheo ôû trong Taêng khoâng ñöôïc noùi. Laïi coù naêm phaùp ôû trong Taêng neân noùi. ÔÛ ñaây coù saùu phaùp527 nhö treân ñaõ noùi trong phaùp töï toån giaûm. 208. Coù naêm phaùp ñeå cöû toäi ngöôøi khaùc: thoï trì ñuû hai traêm naêm möôi giôùi, ña vaên, kheùo leùo vieäc noùi naêng, coù öùc nieäm, coù trí tueä. Ñoù laø naêm. Coù naêm phaùp neân cöû toäi ngöôøi khaùc: coù taâm töø bi, vì muoán lôïi ích, khieán taêng tröôûng, khieán saùm hoái, thanh tònh. Coù naêm phaùp nhö vaäy neân cöû toäi ngöôøi. Muoán cöû toäi ngöôøi neân coù naêm phaùp, nhö ñaõ noùi ôû treân trong - Kieàn ñoä Ngaên.528 209. Coù naêm cöû toäi phi phaùp: phi thôøi chöù khoâng phaûi ñuùng thôøi,

524. A-nan-phaân-ñeå ; phieân aâm cuûa Skt. (Pali) An āthapittika, dòch laø Caáp Coâ Ñoäc. Caùc ñoaïn treân kia phieân aâm laø A-nan-baân-ñeå , dòch laø Caáp Coâ

Ñoäc Thöïc. 525. Tyø-xaù-khö Maãu, treân kia cuõng noùi laø Tyø-xaù-khö Voâ-la-di Maãu. Pali: Visākhā-Magāra- Matā. 526. Xem, baûn Vieät, phaàn iii, chöông ix - Caâu-thieåm-di, ñoaïn 5. 527. Goàm sau haïng muïc cho 5 phaùp - neân noùi vaø - khoâng neân noùi. Nhö caùc haïng muïc 180-185 treân 528. Baûn Haùn, phaàn iii, chöông xi - Giaø kieàn-ñoä. Baûn Vieät, phaàn iii, chöông xiv - Giaø yeát-ma

>4 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

khoâng thaät chö khoâng phaûi nhö thaät, toån giaûm chöù khoâng lôïi ích, thoâ loã chöù khoâng nhu hoøa, saân nhueá chöù khoâng töø taâm. Ñoù laø naêm. 210. Coù naêm cöû toäi nhö phaùp: (ngöôïc vôùi caâu treân). Baát thieän, thieän; phi tyø-ni, tyø-ni; theá gian, xuaát theá gian; toån giaûm, lôïi ích; cuõng noùi nhö vaäy. Coù naêm caâu, khoâng coù caâu thöù ba: thôøi cuøng phi thôøi, caâu naøy khoâng coù caâu thöù ba. Thaät cuøng khoâng thaät, caâu naøy khoâng coù caâu thöù ba. Toån giaûm vôùi coù lôïi ích, caâu naøy khoâng coù caâu thöù ba. Thoâ loã vôùi nhu hoøa, caâu naøy khoâng coù caâu thöù ba. Saân nhueá vôùi töø taâm, caâu naøy khoâng coù caâu thöù ba. Ñoù laø naêm caâu khoâng coù caâu thöù ba. 211. Noùi naêm lôøi xaû giôùi: - Toâi xaû Phaät, xaû Phaùp, xaû Taêng, xaû Hoøa Thöôïng, xaû ñoàng Hoøa Thöôïng. Cöù moãi naêm lôøi nhö vaäy laøm thaønh moät haïng muïc, cho ñeán - ...phi Sa-moân Thích töû.529 212. Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi thaáy coù söï loãi laàm neân vì naêm nghóa lôïi maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo: nhieáp thuû ñoái vôùi Taêng, khieán Taêng hoan hyû, khieán Taêng an laïc, khieán keû khoâng tin thì tin, keû tin roài taêng tröôûng5>0. Ñoù laø naêm. Cho ñeán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi cuõng nhö vaäy. 21>. Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi thaáy caùc Tyø-kheo coù söï loãi laàm neân vì naêm nghóa lôïi maø cheá yeát-ma ha traùch cho caùc Tyø-kheo: nhieáp thuû ñoái vôùi Taêng, khieán Taêng hoan hyû, khieán Taêng an vui, khieán keû khoâng tin thì tin, keû tin roài Taêng tröôûng. Ñoù laø naêm. Cho ñeán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Moãi naêm phaùp laøm thaønh moät haïng muïc cuõng nhö vaäy. Cho ñeán baûy dieät traùnh cuõng nhö vaäy.5>1 VI. SAÙU PHAÙP 1. Coù saùu phi phaùp ngaên noùi giôùi, ngaên phaù giôùi voâ caên, taùc hay baát taùc,5>2 phaù kieán; phaù oai nghi cuõng nhö vaäy. Ñoù laø saùu. Coù saùu nhö phaùp ngaên thuyeát giôùi (ngöôïc vôùi caâu treân). 2. Coù saùu phaùp neân sai giaùo thoï Tyø-kheo-ni: thoï trì ñuû hai traêm naêm möôi giôùi, ña vaên, roäng tuïng hai boä giôùi tyø-ni, coù khaû naêng veà ngoân ngöõ, luaän bieän nghóa cuù roõ raøng, khoâng vì Phaät xuaát gia maø phaïm troïng toäi, hai möôi hay hôn hai möôi haï. Ñoù laø saùu phaùp neân sai giaùo thoï Tyø- kheo-ni.

529. Xem caùc haïng muïc, - Moät phaùp, haïng muïc 1 & 2; - Hai phaùp, haïng muïc 126; - Ba phaùp, haïng muïc 15>; - Boán phaùp, haïng muïc 56. 5>0. Xem treân, - Hai phaùp, haïng muïc 1>6; - Ba phaùp, haïng muïc 156; - Boán phaùp, haïng muïc 57. 5>1. Chi tieát, xem - Boán phaùp, haïng muïc 58. 5>2. Xem phaàn iii, ch. xiv - Giaø yeát-ma ñoaïn 2, caùc cht. 7, 8, 9.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) >5

>. Tyø-kheo ñaët nghi vaán cho Tyø-kheo baèng saùu phaùp: hoaëc tính tuoåi ñôøi, hoaëc tính tuoåi haï, hoaëc duøng tính thoï ñaïi giôùi, hoaëc nghieäm yeát-ma, hoaëc phaïm, hoaëc y treân phaùp. Ñoù laø saùu. 4. Coù saùu choã phaùt sinh söï phaïm:5>> hoaëc coù phaïm do thaân khôûi chaúng phaûi taâm hay mieäng, hoaëc coù phaïm khôûi nôi mieäng khoâng do thaân hay taâm, hoaëc coù phaïm töø thaân vaø mieäng khôûi khoâng do taâm, hoaëc coù phaïm töø thaân vaø taâm khôûi chaúng phaûi do mieäng, hoaëc coù phaïm khôûi töø mieäng vaø taâm chaúng phaûi do thaân, hoaëc coù phaïm töø thaân, mieäng vaø taâm khôûi. Ñoù laø saùu. 5. Coù saùu goác reã cuûa ñaáu tranh, nhö trong A-haøm5>4 ñaõ noùi. 6. Coù saùu tröôøng hôïp aên troäm phaïm Ba-la-di: töï mình laáy, hoaëc chæ thò laáy, sai phaùi ngöôøi ñi laáy, troïng vaät, vôùi taâm troäm, dôøi khoûi choã cuõ.5>5 Ñoù laø saùu. 7. Laïi coù saùu (tröôøng hôïp khaùc): vôùi töôûng chaúng phaûi cuûa mình, yù töôûng khoâng taïm laáy, yù töôûng chaúng phaûi thaân tình, troïng vaät, vôùi taâm troäm, dôøi khoûi choã cuõ. Ñoù laø saùu. VI. BAÛY PHAÙP 1. Coù baûy phi phaùp ngaên thuyeát giôùi: ngaên baèng Ba-la-di voâ caên, cho ñeán aùc thuyeát voâ caên.5>6 Ñoù laø baûy. 2. Coù baûy tuï phaïm:5>7 Ba-la-di cho ñeán aùc thuyeát. Ñoù laø baûy. >. Coù baûy loaïi tinh: saéc ñoû, cho ñeán saéc laïc töông.5>8 Ñoù laø baûy. 4. Coù baûy dieät traùnh, nhö treân, trong vaên giôùi ñaõ noùi.5>9 5. Coù baûy phaùp goïi laø trì luaät: bieát phaïm, bieát khoâng phaïm, bieát nheï, bieát naëng, bieát höõu dö, bieát voâ dö, roäng tuïng hai boä tyø-ni. Ñoù laø baûy. 6. Laïi coù baûy: saùu phaùp ñaàu ñoàng nhö tröôùc. Phaùp thöù baûy: roäng tuïng tyø-ni. Ñoù laø baûy. 7. Laïi coù baûy: saùu phaùp ñaàu ñoàng nhö tröôùc. Phaùp thöù baûy: truï tyø- ni khoâng lay khoâng ñoäng. Ñoù laø baûy. 8. Laïi coù baûy: saùu phaùp ñaàu ñoàng nhö tröôùc. Phaùp thöù baûy: kheùo

5>>. Pali, Vin. v. 92, 1>>: cha āpattisamutthānā, saùu toäi ñaúng khôûi. 5>4. Xem Tröôøng A-haøm 8 (T01n01 tr.51c26): luïc traùnh baûn. Xem theâm, Trung A-haøm 52 (T01n26 tr.75>c9). Thaäp tuïng 50 (T2>n14>5 tr.>67a07), luïc traùnh baûn 1. saân haän baát ngöõ, 2. aùc taùnh duïc haïi, >. tham taät, 4. sieåm khuùc, 5. voâ taøm quyù, 6. aùc duïc taø kieán. Tham chieáu Pali, Sangi, D. iii. 246: cha vivādamulāni. 5>5. Xem muïc - Naêm phaùp, haïng muïc 129. 5>6. Ngaên baèng baûy thieân toäi. Xem phaàn iii. Ch. xiv - Giaø yeát-ma», ñoaïn 2 - Giaø thuyeát giôùi. 5>7. Baûy thieân toäi, hay baûy tuï toäi. Pali: sattāpattikkhandhā. Xem muïc - Naêm phaùp», haïng muïc 9>. 5>8. Xem phaàn i, Taêng-giaø-baø-thi-sa 1. Baûn Vieät, quyeån 1, tr. 9>. 5>9. Baûn Vieät, quyeån 2, tr. 975.

hay dieät traùnh söï. Ñoù laø baûy. 9. Laïi coù baûy: saùu phaùp ñaàu ñoàng nhö. Phaùp thöù baûy: töï nhôù bieát caùc ñôøi soáng tröôùc, vôùi ñuû caùc hình thöùc khaùc nhau.540 Ñoù laø baûy. Laïi coù baûy: saùu phaùp ñaàu ñoàng nhö tröôùc. Phaùp thöù baûy: baèng thieân nhaõn thaáy chuùng sinh cheát ñaây sinh kia laøm moät caâu maãu. Ñoù laø baûy. Laïi coù baûy: saùu phaùp ñaàu ñoàng nhö tröôùc. Phaùp thöù baûy: baèng laäu taän ñöôïc voâ laäu, taâm giaûi thoaùt, hueä giaûi thoaùt, hieän ñôøi naøy ñöôïc quaû chöùng, - söï sinh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ laäp,

vieäc caàn laøm ñaõ xong, quyeát khoâng coøn taùi sinh nöõa.. Ñoù laø baûy. 10. Khoâng cung kính coù baûy: khoâng kính Phaät, Phaùp, Taêng, giôùi, ñònh, phuï maãu vaø thieän phaùp. Ñoù laø baûy. 11. Cung kính coù baûy (ngöôïc vôùi caâu treân). 12. Xaû giôùi coù baûy lôøi: - Toâi xaû Phaät, Phaùp, Taêng, xaû Hoøa thöôïng, xaû ñoàng Hoøa thöôïng, xaû A-xaø-leâ, xaû ñoàng A-xaø-leâ. Ñoù laø baûy. Cho ñeán... phi Sa-moân Thích töû cuõng nhö vaäy.541 1>. Do baûy nghóa maø Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi vì caùc Tyø-kheo cheá giôùi: nhieáp thuû ñoái vôùi Taêng, khieán Taêng hoan hyû, khieán Taêng an vui, khieán keû khoâng tin thì tin, keû ñaõ tin taêng tröôûng, keû khoù ñieàu khieán ñieàu, ngöôøi taøm quyù ñöôïc yeân vui. Ñoù laø baûy. Cuõng vaäy: moãi baûy phaùp laøm thaønh moät haïng muïc, cho ñeán - chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi cuõng nhö vaäy.542 14. Do baûy nghóa maø Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi vì caùc Tyø-kheo cheá yeát ma ha traùch: töø - nhieáp thuû ñoái vôùi Taêng, cöù moãi baûy phaùp laøm thaønh haïng muïc, cho ñeán - chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi cuõng nhö vaäy.54> Cho ñeán baûy dieät traùnh cuõng nhö vaäy, cuõng nhö yeát-ma ha traùch laøm thaønh haïng muïc. VIII. TAÙM PHAÙP 1. Coù taùm söï ngaên thuyeát giôùi moät caùch phi phaùp; ngaên baèng phaù giôùi voâ caên, taùc hay baát taùc; phaù kieán voâ caên, taùc baát hay taùc; phaù oai nghi voâ caên, taùc baát hay taùc, phaù chaùnh maïng voâ caên, taùc hay baát taùc544. Ñoù laø taùm.

540. Ñeå baûn: söû . Caùc baûn khaùc: canh . Tham chieáu Pali, Vin. v. 1>5: thaønh töïu baûy phaùp ñöôïc goïi laø Tyø-kheo trì luaät (nhieàu tuï baûy nhö Haùn): bieát toäi, khoâng toäi... nhôù nhieàu ñôøi quaù khöù khaùc nhau (anekavihita pubbenivāsan anussarati). 541. Xem muïc - Naêm phaùp, haïng muïc 219. 542. Xem treân, - Hai phaùp, haïng muïc 1>6; - Ba phaùp, haïng muïc 156; - Boán phaùp, haïng muïc 57; - Naêm phaùp, haïng muïc 220. 54>. Xem haïng muïc 1> treân. 544. Xem muïc - Saùu phaùp, haïng muïc 1.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) >7

2. Coù taùm nhö phaùp ngaên thuyeát giôùi (ngöôïc vôùi caâu treân). >. Coù taùm phaùp neân sai giaùo thoï Tyø-kheo-ni: thoï trì ñuû hai traêm naêm möôi giôùi; ña vaên; tuïng hai boä giôùi tyø-ni; coù khaû naêng ngoân ngöõ luaän; bieän nghóa caâu chöõ roõ raøng, töø ñaïi taùnh xuaát gia nhö saùt-lôïi, Baø-la- moân, cö só; hình maïo ñoan chaùnh; khoâng vì Phaät xuaát gia maø phaïm troïng toäi; hai möôi hay hôn hai möôi haï. Ñoù laø taùm. 4. Coù taùm phaùp khoâng theå vöôït qua,545 nhö trong - Kieàn ñoä Tyø- kheo-ni ñaõ noùi. 5. Baïch y coù taùm phaùp neân taùc phaùp uùp baùt:546 maï baùng Tyø-kheo, laøm cho (Tyø-kheo) thieät haïi, khoâng laøm cho lôïi ích, laøm cho (Tyø-kheo) khoâng coù truù xöù, laøm cho Tyø-kheo ñaáu loaïn nhau, tröôùc Tyø-kheo maø huûy baùng Phaät, Phaùp, Taêng. Ñoù laø taùm. 6. Tyø-kheo coù taùm phaùp khieán baïch y khoâng tin: maï baùng baïch y, gaây thieät hai (cho baïch y), laø maát lôïi ích (cuûa baïch y), laøm cho (baïch y) khoâng coù choã ôû, laøm cho baïch y ñaáu loaïn nhau, tröôùc baïch y maø huûy baùng Phaät, Phaùp, Taêng. Ñoù laø taùm. Tyø-kheo coù taùm phaùp nhö vaäy neân trao cho phaùp yeát-ma ngaên khoâng ñeán nhaø baïch y, nhö treân ñaõ noùi. 7. Coù taùm phaùp neân sai laøm baïn ngöôøi

sai phaùi: coù khaû naêng nghe, coù khaû naêng noùi, töï mình hieåu roõ, khieán ngöôøi hieåu roõ, coù khaû naêng ghi nhaän, coù khaû naêng ghi nhôù khoâng maát, bieát toát xaáu, noùi yù nghóa lyù thuù. Ñoù laø taùm. 8. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân ôû beân ao Giaø-giaø taïi thaønh Chieâm-baø. Ngaøy möôøi laêm coù traêng, laø ngaøy thuyeát giôùi, Ngaøi ngoài choã ñaát troáng cuøng chuùng Taêng ñoâng ñuû xoay quanh boán beân. Khi aáy, coù Tyø-kheo baèng kieán, vaên, nghi maø cöû toäi Tyø-kheo kia. Khi bò cöû toäi, Tyø-kheo kia lieàn duøng dö ngöõ (noùi quanh) ñeå traû lôøi.547 Do ñoù coù söï saân haän noåi leân. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Neân thaåm ñònh hoûi ngöôøi kia. Ngöôøi kia ôû trong Phaät phaùp chaúng coù ích gì,548 khoâng taêng tröôûng gì. Gioáng nhö ngöôøi noâng phu laøm ruoäng luùa, coû daïi moïc laån vôùi luùa. Luùa vaø coû daïi gioáng nhau khoâng khaùc, nhöng noù laøm haïi luùa. Cho ñeán khi troå boâng, keát haït, môùi bieát noù khoâng phaûi laø luùa. Bieát noù khoâng phaûi laø luùa roài, phaûi nhanh choùng nhoå tröø taän goác. Taïi sao vaäy? Vì sôï noù laøm haïi luùa. Tyø-kheo cuõng nhö vaäy. Coù aùc Tyø-kheo tôùi lui, ñöùng ngoài, nhieáp trì y baùt nhö thieän Tyø-kheo khoâng

545. Töùc - Taùm kænh phaùp.

546. Xem phaàn iv, chöông ii - Taïp söï, ñoaïn 27 - UÙp baùt.

547. Xem, Tyø-kheo, Ba-daät-ñeà 12.

548. Ñeå baûn: voâ sôû nhieäm Caùc baûn khaùc: voâ sôû truï.

khaùc, chöøng naøo maø chöa bò phaùt hieän toäi. Khi toäi ñaõ phaùt hieän roài, môùi bieát loaïi coû daïi, khaùc vôùi Tyø-kheo. Ñaõ bieát laø khaùc roài, neân hoaø hieäp chuùng maø dieät taän noù ñi. Taïi sao vaäy? Sôï noù laøm phöông haïi thieän Tyø-kheo. - Thí nhö ngöôøi noâng phu saåy thoùc, ñoùn chieàu gioù maø reâ ñi thoùc leùp, giöõ laïi thoùc toát. Taïi sao vaäy? Vì sôï noù laøm xaáu luùa toát. Cuõng vaäy, aùc Tyø-kheo tôùi lui, ñöùng ngoài, nhieáp trì y baùt nhö thieän Tyø-kheo khoâng khaùc, chöøng naøo maø chöa bò phaùt hieän toäi. Khi toäi ñaõ phaùt hieän roài, môùi bieát laø loaïi thoùc leùp, coû raùc, trong Tyø-kheo. Bieát roài, neân hoaø hieäp chuùng maø dieät taän noù ñi. - Gioáng nhö coù ngöôøi caàn caây ñeå laøm lan can gieáng. Ngöôøi aáy ra khoûi thaønh, caàm buùa vaøo röøng, goõ khaép heát caùc loaïi caây. Caây naøo coù ruoät chaéc thaät thì aâm thanh chaéc thaät. Caây naøo boäng ruoät thì aâm thanh roãng nhö tieáng gheø vôõ. Nhöng caây roãng ruoät aáy coù goác, thaân, nhaùnh laù gioáng nhö caây chaéc ruoät khoâng khaùc. Chæ khi naøo goõ vaøo môùi bieát beân trong troáng roãng. Bieát noù roãng ruoät roài, thì chaët boû nhaùnh laù, roùc boû nhöõng choã thoâ keäch, sau ñoù môùi ñeûo chuoát laøm cho trôn nhaün caû trong laãn ngoaøi, ñem duøng raøo gieáng. Cuõng vaäy, aùc Tyø-kheo tôùi lui, ñöùng ngoài, nhieáp trì y baùt nhö thieän Tyø-kheo khoâng khaùc, chöøng naøo maø chöa bò phaùt hieän toäi. Khi toäi ñaõ phaùt hieän roài, môùi bieát laø loaïi thoùc leùp, coû raùc, caây roãng ruoät giöõa caùc Tyø-kheo. Ñaõ bieát laø khaùc roài, neân hoaø hieäp chuùng maø dieät taän noù ñi. Taïi sao vaäy? Sôï noù laøm phöông haïi thieän Tyø-kheo. Ñöùc Phaät noùi keä: Soáng chung, bieát taùnh haïnh Ganh tò, öa saân haän

Giöõa chuùng, noùi lôøi hay Choã khuaát laøm phi phaùp. Phöông tieän baøy voïng ngöõ Keû saùng hay giaùc tri Coû daïi neân tröø boû Cho ñeán caây boäng ruoät. Töï noùi laø Sa-moân Hö voïng neân dieät taän Ñaõ taùc dieät taän roài Ñuoåi ngöôøi aùc, phi phaùp. Ngöôøi thanh tònh soáng chung Neân bieát laø saùng choùi Hoøa hôïp cuøng dieät taän

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) >9

Hoøa hôïp döùt goác khoå. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû tin öa thoï trì. 8. Baáy giôø Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Nay Ta noùi cho caùc ngöôi veà taùm thöù ngöïa döõ vaø taùm haïng ngöôøi döõ.549 Caùc ngöôi laéng nghe! Nhöõng gì laø taùm? Hoaëc coù ngöïa döõ, khi tra daøm duøng roi muoán khieán cho noù chaïy tôùi, noù laïi gaëc ñaàu daäm chaân khoâng chòu ñi. Hoaëc coù thöù ngöïa döõ khi tra daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi, noù laïi döïa vaøo hai beân caây goïng maø khoâng böôùc tôùi. Hoaëc coù thöù ngöïa döõ khi tra daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi, noù laïi loän nhaøo ngaõ xuoáng ñaát laøm cho ñaàu goái bò thöông, laïi gaõy goïng xe. Hoaëc coù thöù ngöïa döõ, khi tra daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi, noù laïi böôùc lui chöù khoâng ñi tôùi. Laïi coù thöù ngöïa döõ, khi tra daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi, noù laïi chaïy ra ngoaøi ñöôøng laøm cho hoûng baùnh xe, gaõy truïc. Laïi coù loaïi ngöïa döõ, khi tra daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi, noù khoâng sôï ngöôøi caàm cöông, cuõng khoâng sôï roi, maø coá nhai caùi haøm saét, chaïy lung tung khoâng coù caùch naøo ngaên chaän. Laïi coù loaïi ngöïa döõ khi tra daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi, noù laïi döïng hai chaân tröôùc leân, ñöùng nhö ngöôøi, phun nöôùc boït ra. Hoaëc coù loaïi ngöïa döõ khi tra daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi, noù laïi ngoài hay naèm xuoáng. Ñoù laø taùm thöù ngöïa döõ. - Taùm haïng ngöôøi aùc laø nhöõng gì? Hoaëc coù Tyø-kheo baèng kieán vaên nghi maø cöû toäi vò kia. Tyø-kheo kia laïi noùi: - Toâi khoâng nhôù, toâi khoâng nhôù. Cuõng nhö con ngöïa döõ khi tra daøm duøng roi muoán noùi ñi tôùi maø laïi gaëc daäm chaân khoâng ñi. Ta noùi ngöôøi naøy cuõng nhö vaäy. Hoaëc coù Tyø- kheo baèng kieán vaên nghi maø cöû toäi vò kia. Tyø-kheo kia khoâng noùi phaïm, khoâng noùi khoâng phaïm, maø ngoài trô im laëng. Cuõng nhö con ngöïa döõ kia khi tra daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi, noù laïi döïa hai beân goïng xe khoâng chaïy tôùi. Ta noùi ngöôøi naøy cuõng nhö vaäy. Hoaëc coù Tyø-kheo baèng kieán vaên nghi cöû toäi vò kia. Vò kia noùi nhö sau: - Tröôûng laõo cuõng phaïm toäi thì laøm sao cöû toäi ngöôøi khaùc? Cuõng nhö con ngöïa döõ kia, khi tra daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi maø laïi loän nhaøo ngaõ xuoáng ñaát, laøm cho ñaàu goái bò thöông laïi gaõy goïng xe. Ta noùi ngöôøi naøy cuõng nhö vaäy. Hoaëc coù Tyø-kheo baèng kieán vaên nghi maø cöû toäi vò kia. Tyø-kheo kia laïi noùi: - Tröôûng laõo si meâ, caàn phaûi ñöôïc daïy, laïi muoán daïy toâi. Cuõng nhö con ngöïa döõ kia khi tra daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi maø laïi ñi lui. Ta noùi ngöôøi naøy cuõng nhö vaäy. Hoaëc coù Tyø-kheo duøng kieán vaên nghi cöû toäi vò kia, vò kia laïi noùi chuyeän khaùc ñeå traû lôøi neân sinh ra saân nhueá. Cuõng

549. Xem Taïp A-haøm >> (T02n99 tr.2>5a6). Pali, A. viii. 14. Assakhaluka.

nhö con ngöïa döõ kia khi tra daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi maø laïi chaïy ra ngoaøi ñöôøng laøm cho gaõy truïc, hö baùnh xe. Ta noùi ngöôøi naøy cuõng nhö vaäy. Hoaëc coù Tyø-kheo baèng kieán vaên nghi maø cöû toäi vò kia. Tyø- kheo kia khoâng sôï chuùng Taêng cuõng khoâng sôï phaïm, khoâng nhaän söï cöû toäi, beøn laáy toïa cuï ñeå treân vai ra ñi, khoâng theå quôû traùch hay ngaên caám ñöôïc. Nhö con ngöïa döõ kia, khi tra daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi maø noù khoâng sôï ngöôøi caàm cöông, cuõng khoâng sôï roi, caén caùi haøm saét vuït chaïy khoâng theå caám ngaên ñöôïc. Ta noùi ngöôøi naøy cuõng nhö vaäy. Hoaëc coù Tyø-kheo baèng kieán vaên nghi maø cöû toäi vò kia. Tyø-kheo kia laät ngöïôc y uaát-ña-la-taêng, giöõa chuùng Taêng ñöa tay leân noùi: - Caùc thaày muoán daïy toâi sao? Cuõng nhö con ngöïa döõ kia khi tra khi daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi, noù laïi ñöùng hai chaân tröôùc leân nhö ngöôøi, phun nöôùc boït ra. Ta noùi ngöôøi naøy cuõng nhö vaäy. Hoaëc coù Tyø-kheo Hoaëc coù Tyø-kheo baèng kieán vaên nghi maø cöû toäi vò kia. Tyø-kheo kia noùi: - Tröôûng laõo khoâng cho toâi y baùt, ngoïa cuï, thuoác men, thì taïi sao laïi daïy toâi? Noùi xong lieàn xaû giôùi, choïn con ñöôøng döôùi,550 ñeán choã caùc Tyø-kheo noùi: - Ñaïi ñöùc, toâi ñaõ thoâi tu, ngaøi vöøa yù laém phaûi khoâng? Cuõng nhö con ngöïa döõ kia, khi tra daøm duøng roi muoán noù chaïy tôùi, noù laïi ngoài hay naèm xuoáng. Ta noùi ngöôøi naøy cuõng laïi nhö vaäy. Ñoù laø taùm haïng ngöôøi aùc. - Ta ñaõ noùi veà taùm thöù ngöïa döõ vaø taùm loaïi ngöôøi döõ roài, nhö ñieàu Theá Toân caàn laøm vì töø maãn ñoái vôùi caùc ñeä töû, Ta ñaõ noùi ñaày ñuû caû roài. Nay caùc thaày haõy ñeán truï nôi troáng vaéng, döôùi goác caây, tu taäp thieàn ñònh, ñöøng phoùng daät ñeå roài sau naøy phaûi hoái haän. Ñaây laø lôøi raên daïy cuûa ta. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe, hoan hyû, tin öa thoï trì. 9. Baáy giôø, ñöùc Theá toâi ôû taïi nöôùc Caâu-taùt-la, cuøng vôùi moät ngaøn hai traêm naêm naêm möôi Tyø-kheo, du haønh trong nhaân gian. Giöõa ñöôøng thaáy coù moät ñaùm löûa chaùy lôùn. Thaáy vaäy, Ñöùc Phaät ñeán beân ñöôøng, döôùi moät goác caây, traûi choã ngoài ngoài, baûo caùc Tyø-kheo:551 - Caùc ngöôi thaáy ñaùm löûa lôùn ñang chaùy kia khoâng? Neáu ngöôøi naøo oâm laáy ngoïn löûa kia thì lieàn seõ bò ñoát chaùy tieâu heát da thòt, xöông coát. Laïi coù ngöôøi oâm laáy saùt lôïi nöõ, Baø-la-moân nöõ, tyø-xaù nöõ, thuû-ñaø-la nöõ, vuoát ve vaø hoân. Hai vieäc laøm treân, vieäc naøo laø toát hôn? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät:

550. Thuû ö haï ñaïo . Nghiaõ laø trôû laïi ñôøi soáng theá tuïc. Haùn dòch saùt nghóa ñen, cf. Pali: hīnāya āvattati. 551. Tham chieáu Pali, A. iv. 128: Aggikkhandhopama.

- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu oâm laáy saùt lôïi nöõ, v.v.. vuoát ve vaø hoân; vieäc naøy toát hôn. Vì sao vaäy? Vì neáu oâm laáy löûa thì lieàn seõ bò chaùy tieâu heát da thòt, gaân coát, bò ñaïi khoå thoáng khoâng theå chòu noåi! Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Nay Ta noùi vôùi caùc ngöôi, thaø laø oâm laáy löûa kia ñeå roài bò chaùy heát da thòt, gaân coát, thì vieäc naøy vaãn laø ñieàu toát hôn. Taïi sao vaäy? Vì khoâng do nhaân

naøy maø ñoïa aùc ñaïo. Coøn neáu chaúng phaûi Sa-moân maø töï noùi laø Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, töï noùi laø tònh haïnh, phaù giôùi laøm ñieàu aùc, hoaøn toaøn khoâng trì giôùi, oai nghi, taø kieán, nôi choã khuaát kín laøm ñieàu toäi loãi. Beân trong troáng roãng, hö naùt, beân ngoaøi hieän ra laø hoaøn thieän. Vì aên ñoà aên cuûa tín thí maø khoâng tieâu ñöôïc neân phaûi ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc, thoï khoå laâu daøi. Cho neân caùc ngöôi caàn phaûi trì tònh giôùi môùi aên cuûa ngöôøi tín thí; duøng caùc thöù caàn thieát nhö y phuïc, ngoïa cuï, thuoác men, môùi coù theå khieán cho tín thí ñöôïc ñaïi quaû baùo, vaø muïc ñích cuûa ngöôøi xuaát gia laøm Sa-moân cuõng ñöôïc thaønh töïu. - Naøy caùc Tyø-kheo, caùc ngöôi neân caàm caây kích ñoát noùng chích vaøo chaân, hay laø nhaän söï leã baùi döôùi chaân cuûa thieän nam töû, thieän nöõ nhaân coù taâm tín moä? Hai vieäc nhö vaäy, vieäc naøo laø toát hôn? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: - Neân nhaän söï leã baùi döôùi chaân cuûa thieän nam töû, thieän nöõ nhaân coù taâm tín moä. Taïi sao vaäy? Vì duøng caây kích ñoát noùng chích vaøo chaân phaûi chòu söï ñaïi thoáng khoå! Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Nay Ta baûo caùc ngöôi, thaø duøng caây kích noùng chích vaøo thaân coøn hôn. Taïi sao vaäy? Vì khoâng do nhaân naøy maø ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc. Neáu chaúng phaûi Sa-moân maø töï noùi laø Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, töï noùi laø tònh haïnh, phaù giôùi laøm ñieàu aùc, hoaøn toaøn khoâng trì giôùi, oai nghi, taø kieán, nôi choã khuaát kín laøm ñieàu toäi loãi. Beân trong troáng roãng, hö naùt, beân ngoaøi hieän ra laø hoaøn thieän. Vì aên ñoà aên cuûa tín thí maø khoâng tieâu ñöôïc neân phaûi ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc, thoï khoå laâu daøi. Cho neân caùc ngöôi caàn phaûi trì tònh giôùi môùi aên cuûa ngöôøi tín thí; duøng caùc thöù caàn thieát nhö y phuïc, ngoïa cuï, thuoác men, môùi coù theå khieán cho tín thí ñöôïc ñaïi quaû baùo, vaø muïc ñích cuûa ngöôøi xuaát gia laøm Sa-moân cuõng ñöôïc thaønh töïu. - Naøy caùc Tyø-kheo, neân töï caàm buùa noùng cheùm vaøo thaân vaøo ñaàu mình, hay laø nhaän baøn tay cuûa thieän nam töû, thieän nöõ nhaân coù taâm tín moä vuoát ve thaân theå? hai vieäc naøy vieäc naøo laø toát hôn? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät:

>12 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

- Baïch Ñaïi ñöùc, neân nhaän baøn tay cuûa thieän nam töû, thieän nöõ nhaân coù taâm tín moä vuoát ve thaân theå. Taïi sao vaäy? Vì caàm buùa noùng cheùm vaøo thaân vaøo ñaàu phaûi thoï ñaïi khoå thoáng! - Naøy caùc Tyø-kheo, nay Ta baûo caùc ngöôi neân caàm buùa noùng cheùm vaøo thaân vaøo ñaàu, vieäc naøy môùi laø toát hôn. Taïi sao vaäy? Vì khoâng do nhaân duyeân naøy maø ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc. Coøn laïi, vaên cuù nhö treân ñaõ noùi. - Naøy caùc Tyø-kheo, caùc ngöôi neân laáy saét noùng laøm y ñeå ñoát chaùy heát thaân naøy, hay laø nhaän maëc caùc loaïi y toát cuûa thieän nam töû, thieän nöõ nhaân tín moä? Hai vieäc naøy vieäc naøo laø toát hôn? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: - Baïch Ñaïi ñöùc, neân nhaän caùc loaïi y toát. Taïi sao vaäy? Vì loaïi y baèng saét noùng kia ñoát chaùy thaân hình, phaûi chòu ñaïi khoå thoáng! Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Nay ta baûo caùc ngöôi laø neân nhaän laáy y baèng saét noùng kia ñeå ñoát chaùy thaân hình. Taïi sao vaäy? Vì khoâng do nhaân duyeân aáy maø ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc. Coøn laïi, vaên cuù nhö

treân ñaõ noùi. - Naøy caùc Tyø-kheo, neân nuoát hoaøn saét noùng chaùy caû nguõ taïng roài tuoân thaùo ra ngoaøi, hay laø nhaän thöùc aên cuùng döôøng cuûa keû thieän nam töû, thieän nöõ nhaân tín moä? Hai vieäc naøy vieäc naøo laø toát hôn? Caùc Tyø-kheo thöa: - Neân nhaän thöùc aên cuùng döôøng kia. Taïi sao vaäy? Nuoát hoaøn saét noùng kia phaûi chòu ñaïi khoå thoáng! Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Nay ta baûo caùc ngöôi, thaø laø nuoát hoaøn saét noùng. Taïi sao vaäy? Vì khoâng do nhaân duyeân naøy maø khoâng ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc. Coøn laïi, vaên cuù nhö treân ñaõ noùi. Nhaän caùc thöù chaùo cuõng nhö vaäy. - Naøy caùc Tyø-kheo, neân naèm treân giöôøng saét noùng ñeå töï ñoát chaùy heát thaân hình, hay laø nhaän caùc loaïi giöôøng toát, ngoïa cuï toát cuûa thieän nam töû thieän nöõ nhaân tín moä ñeå ngoài naèm? Hai vieäc naøy ñieàu naøo laø toát hôn? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: - Neân nhaän caùc thöù giöôøng, ngoïa cuï toát kia. Taïi sao vaäy? Vì ngoài naèm treân giöôøng saét noùng töï ñoát chaùy thaân hình thoï ñaïi khoå thoáng! Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Nay ta baûo caùc ngöôi, thaø nhaän giöôøng, toïa cuï baèng saét noùng kia ñeå töï ñoát chaùy thaân hình. Taïi sao vaäy? Vì khoâng do nhaân duyeân naøy maø ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc. Coøn laïi, vaên cuù nhö treân ñaõ noùi.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) >1>

- Naøy caùc Tyø-kheo, neân ôû trong nhaø baèng saét noùng ñeå thaân hình bò ñoát chaùy, hay laø nhaän phoøng nhaø cuûa thieän nam töû, thieän nöõ nhaân tín moä ñeå nguû nghæ? Hai vieäc naøy ñieàu naøo laø toát hôn? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: - Neân nhaän phoøng nhaø kia ñeå nghæ ngôi. Taïi sao vaäy? Vì ôû trong phoøng nhaø baèng saét noùng seõ bò thieâu ñoát thaân hình thoï ñaïi thoáng khoå! Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Thaø ôû trong nhaø saét noùng kia ñeå töï ñoát chaùy thaân hình. Taïi sao vaäy? Vì khoâng do nhaân duyeân naøy maø ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc. Ngoaøi ra nhö treân ñaõ noùi. Khi Ñöùc Theá Toân noùi nhöõng lôøi naøy, coù saùu möôi vò Tyø-kheo maùu tuoân ra töø loã chaân loâng nôi maët; saùu möôi vò Tyø-kheo xaû giôùi thoâi tu; saùu möôi vò Tyø-kheo ñaëng taâm voâ laäu giaûi thoaùt; soá ñoâng Tyø-kheo vieãn traàn ly caáu, ñaëng con maét phaùp thanh tònh. IX. CHÍN PHAÙP 1. Nhaø baïch y coù chín phaùp, chöa laøm ñaøn-vieät thì khoâng ñöôïc laøm. Ñeán nhaø ñoù, (Tyø-kheo) khoâng ñöôïc ngoài. Chín phaùp gì? Thaáy Tyø- kheo khoâng hoan hyû ñöùng daäy; khoâng hoan hyû taùc leã; khoâng hoan hyû môøi Tyø-kheo ngoài; khoâng hoan hyû khi Tyø-kheo ngoài; giaû söû (Tyø-kheo) coù noùi ñieàu gì, ngöôøi aáy cuõng khoâng tín thoï; neáu coù y phuïc aåm thöïc, vaø nhöõng thöù maø (Tyø-kheo) caàn duøng, thì khinh maïn Tyø-kheo neân khoâng cho; hoaëc coù nhieàu maø cho ít; hoaëc coù thöù tinh teá maø cho thöù thoâ xaáu; hoaëc cho maø khoâng coù loøng cung kính. Ñoù laø nhaø baïch y coù chín phaùp thì khoâng ñöôïc ñeán. 2. Laïi coù chín phaùp chöa laøm ñaøn-vieät thì neân laøm ñaøn-vieät, ñaõ laøm thì (Tyø-kheo) neân ñeán vaø ngoài (ngöôïc nghóa caâu treân). >. Coù chín söï ngaên thuyeát giôùi khoâng nhö phaùp: daãn baèng chöùng söï phaù giôùi voâ caên maø ngaên vì taùc, ngaên vì baát taùc, hay ngaên vì vöøa taùc vöøa baát taùc; phaù kieán, phaù oai nghi cuõng nhö vaäy.552 Ñoù laø chín. 4. Coù chín nhö phaùp ngaên thuyeát giôùi (ngöôïc nghóa caâu treân). 5. Coù chín lôøi xaû giôùi: - Toâi xaû Phaät, xaû

Phaùp, xaû Taêng, xaû Hoøa thöôïng, xaû ñoàng Hoøa thöôïng, xaû A-xaø-leâ, xaû ñoàng A-xaø-leâ, xaû caùc phaïm haïnh, xaû giôùi. Ñoù laø chín. Cuõng vaäy, moãi moãi chín lôøi laøm thaønh moät haïng muïc, cho ñeán - ... chaúng phaûi Sa-moân Thích töû cuõng nhö vaäy.55> 6. Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi thaáy coù söï laàm loãi neân vì chín nghóa maø cheá

552. X em phaàn iii, chöông xiv, ñoaïn 2 - Giaø yeát-ma. Veà yù nghóa taùc vaø baát taùc, xem caùc cht. 7, 8, 9 cuõng trong ñoaïn daãn treân. 55>. Xem muïc - Naêm phaùp, haïng muïc 219.

giôùi cho caùc Tyø-kheo: nhieáp thuû ñoái vôùi Taêng, cho ñeán ñoaïn höõu laäu vò lai.554 Ñoù laø chín. Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi, thaáy coù söï loãi laàm neân vì chín lôïi nghóa maø cheá yeát-ma ha traùch cho caùc Tyø-kheo: töø nhieáp thuû ñoái vôùi Taêng, cho ñeán ñoaïn höõu laäu vò lai. Ñoù laø chín. Cho ñeán baûy dieät traùnh cuõng nhö vaäy. X. MÖÔØI PHAÙP 1. Coù möôøi thöù y: y caâu-xa, y kieáp-boái, y khaâm-baït-la, y soâ-ma, y xoa-ma, y xaù-naäu, y gai boá, y sí-di-la, y caâu-giaù-la, y sai-la-ba-ni.555 Ñoù laø möôøi thöù y neân nhuoäm laøm maøu y ca-sa ñeå thoï trì. 2. Coù möôøi thöù y phaán taûo:556 y traâu nhôi, y chuoät gaëm, y bò chaùy, y nguyeät thuûy, y saûn phu,557 y thaàn mieáu, y goø maû, y nguyeän, y thoï Vöông chöùc,558 y vaõng hoaøn. Ñoù laø möôøi loaïi y. >.Coù möôøi söï ngaên thuyeát giôùi phi phaùp: khoâng ñöôïc keå vaøo trong Ba-la-di;559 chaúng phaûi xaû giôùi; khoâng ñöôïc keå vaøo trong xaû giôùi; tuøy thuaän yeâu caàu nhö phaùp cuûa Taêng;560 khoâng traùi nghòch yeâu caàu nhö phaùp cuûa Taêng;561 khoâng ñöôïc keå vaøo trong söï traùi nghòch yeâu caàu nhö phaùp cuûa Taêng; phaù giôùi khoâng ñöôïc thaáy, nghe, nghi phaù kieán khoâng ñöôïc thaáy, nghe, nghi; phaù oai nghi khoâng ñöôïc thaáy, nghe, nghi.562 Ñoù laø möôøi. 4. Coù möôøi nhö phaùp ngaên thuyeát giôùi (traùi vôùi caâu treân). 5. Laïi coù möôøi söï ngaên thuyeát giôùi phi phaùp: khoâng phaïm bieân toäi, khoâng ñöôïc keå vaøo bieân toäi, khoâng phaïm Tyø-kheo-ni, khoâng ñöôïc keå vaøo phaïm Tyø-kheo-ni, khoâng taëc taâm thoï giôùi, khoâng ñöôïc keå vaøo taëc taâm thoï giôùi, khoâng phaù noäi ngoaïi ñaïo, khoâng ñöôïc keå vaøo phaù noäi ngoaïi ñaïo, chaúng phaûi huyønh moân, khoâng ñöôïc keå vaøo huyønh moân.56>

554. Xem treân, - Hai phaùp, haïng muïc 1>6; - Ba phaùp, haïng muïc 156; - Boán phaùp, haïng muïc 57; - Naêm phaùp, haïng muïc 220. 555. Xem phaàn i, Tyø-kheo, Ni-taùt-kyø 1, cht. 8; baûn Vieät, quyeån 1, tr.2>6. Phieân aâm ôû ñaây coù vaøi choã khaùc vôùi phieân trong ñoaïn daãn treân. Xem theâm, Phaàn iii, chöông vi - Y. 556. Xem phaàn iii, chöông vi - Y, cht. 7. 557. Trong baûn: sô saûn y. Coù baûn cheáp: sô hö. Treân kia, ñoaïn ñaõ daãn (cht. 217) noùi laø - y saûn phuï. 558. Trong baûn Haùn: laäp Vöông y. Treân kia, ñoaïn ñaõ daãn (cht. 217) noùi laø - y thoï Vöông chöùc. 559. Thaäp tuïng >>: Tyø-kheo phaïm Ba-la-di, nhöng chöa ñöôïc Taêng neâu toäi. Nghóa laø, chöa bò buoäc toäi laø phaïm Ba-la-di. 560. Thaäp tuïng >>: tuyø thuaän Taêng söï nhö phaùp. 561. Thaäp tuïng >>: khoâng khinh Taêng, töùc khoâng choáng ñoái caùc quyeát ñònh nhö phaùp cuûa Taêng. 562. Xem phaàn iii, chöông xiv, ñoaïn 2, vaø xem

giaûi thích ôû ñoaïn > veà 10 nhö phaùp. 56>. 10 trong 1> giaø naïn. Khoâng ñöôïc nhaän laø Tyø-kheo, maëc duø coù thoï giôùi.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) >15

Ñoù laø möôøi. 6. Coù möôøi phaùp ngaên thuyeát giôùi (ngöôïc vôùi caâu treân). 7. Coù möôøi phaùp neân sai giaùo thoï Tyø-kheo-ni: thoï trì ñuû hai traêm naêm möôi giôùi, ña vaên, roäng tuïng hai boä giôùi tyø-ni, coù khaû naêng veà ngoân ngöõ, bieäân thuyeát roõ raøng, töø ñaïi taùnh xuaát gia nhö Saùt-lôïi Baø-la-moân cö só, hình maïo ñoan chaùnh, Tyø-kheo-ni cung kính, ñuû khaû naêng vì Tyø- kheo-ni noùi phaùp khieán ñöôïc hoan hyû, khoâng vì Phaät xuaát gia, maëc aùo ca sa maø phaïm troïng toäi; hai möôi hay hôn hai möôi haï. Ñoù laø möôøi. 8. Baáy giôø, Ñöùc Phaät baûo Öu-ba-ly: - Caùc ngöôi khoâng ñöôïc luùc naøo cuõng cöû toäi caùc Tyø-kheo khaùc564. Taïi sao? Neáu thaân oai nghi khoâng thanh tònh maø cöû toäi Tyø-kheo khaùc thì khieán ngöôøi aáy noùi: - Thöa Tröôûng laõo, tröôùc phaûi töï mình tònh thaân oai nghi ñaõ. Naøy Öu-ba-ly, neáu Tyø-kheo thaân oai nghi thanh tònh thì lôøi noùi kia khoâng phaùt sinh. Lôøi noùi khoâng thanh tònh, maïng khoâng thanh tònh, khoâng ña vaên, khoâng roäng tuïng hai boä tyø-ni cuõng nhö vaäy (nhö trong - naêm phaùp ñaõ noùi). 9. Laïi nöõa Öu-ba-ly, neáu muoán cöû toäi Tyø-kheo khaùc thì neân tu taäp naêm phaùp: ñuùng thôøi khoâng ñöôïc phi thôøi, chaân thaät khoâng ñöôïc khoâng chaân thaät, lôïi ích khoâng ñöôïc toån giaûm, dòu daøng khoâng ñöôïc thoâ loã, töø taâm khoâng ñöôïc saân nhueá. Naøy Öu-ba-ly, cöû toäi Tyø-kheo khaùc phaûi coù möôøi phaùp naøy, sau ñoù môùi cöû. 10. Coù möôøi söï nhaän theû phi phaùp:565 khoâng hieåu roõ vaán ñeà maø nhaän theû, khoâng cuøng vôùi ngöôøi nhö phaùp maø nhaän theû, muoán khieán cho ngöôøi phi phaùp nhieàu maø nhaän theû, bieát coù nhieàu ngöôøi phi phaùp maø nhaän theû, muoán khieán Taêng bò phaù maø nhaän theû, bieát Taêng muoán phaù maø nhaän theû, do tieåu toäi maø nhaän theû, khoâng nhö söï thaáy bieát maø nhaän theû, phi phaùp nhaän theû, bieät chuùng nhaän theû. Ñoù laø möôøi. 11. Coù möôøi söï nhaän theû nhö phaùp (ngöôïc vôùi caâu treân). 12. Ñöùc Nhö Lai ra ñôøi, thaáy coù söï laàm loãi, (1012a1) vì möôøi nghóa maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo: töø nhieáp thuû ñoái vôùi Taêng, cho ñeán chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi.566 Ñoù laø möôøi. 1>. Coù möôøi haïng ngöôøi khoâng ñöôïc leã baùi: töï noùi phaïm bieân toäi, phaïm Tyø-kheo-ni, thoï giôùi vôùi taâm giaëc, phaù noäi ngoaïi ñaïo, huyønh moân, gieát cha, gieát meï, gieát A-la-haùn, phaù Taêng, vôùi taâm aùc laøm thaân Phaät ra maùu. Ñoù laø möôøi.

564. Xem - Naêm phaùp haïng muïc 206. 565. Xem phaàn iii, chöông xvi, muïc iii.2(ii.c). 566. Xem baûn Vieät, quyeån 1, tr. 25, caùc cht. >1, >2.

>16 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

14. Tyø-kheo coù möôøi thöù oai nghi khoâng ñöôïc leã baùi: khi ñaïi haønh, khi tieåu haønh, khi khoûa thaân, khi caïo toùc, khi noùi phaùp, khi xæa raêng, khi suùc mieäng, khi uoáng, khi aên, luùc aên traùi caây. Ñoù laø möôøi. 15. Uoáng röôïu coù möôøi ñieàu maát maùt: saéc dieän xaáu, keùm söùc khoûe, maét khoâng saùng, öa

noåi saân, maát cuûa, theâm beänh, gaây ñaáu tranh, tieáng xaáu ñoàn khaép, khoâng trí tueä, cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc. Ñoù laø möôøi. 16. Ngöôøi xuaát gia vaøo cung vua, ñeán choã cuûa theå nöõ, coù möôøi ñieàu tai haïi: Neáu vua ñang cuøng phu nhaân hoøa hôïp. Khi Tyø-kheo vaøo cung ñeán choã theå nöõ, phu nhaân thaáy Tyø-kheo beøn cöôøi, Tyø-kheo thaáy phu nhaân cuõng cöôøi. Vua seõ nghó: - Tyø-kheo hoaëc ñaõ laøm vieäc nhö vaäy, hoaëc seõ laøm vieäc nhö vaäy. Ñoù laø tai haïi thöù nhaát khi ngöôøi xuaát gia vaøo trong cung vua ñeán choã cuûa theå nöõ. Laïi nöõa, vua khi say cuøng phu nhaân hoøa hôïp, roài khoâng nhôù; sau phu nhaân coù thai, vua nghó: - Tyø-kheo tôùi lui trong cung. Ñaây laø vieäc laøm cuûa Tyø-kheo. Ñoù laø ñieàu tai haïi thöù hai. Laïi nöõa, thaùi töû cuûa vua muoán laøm phaûn gieát vua. Vua nghó: - Tyø- kheo tôùi lui trong cung noäi, laøm quaân sö cho vieäc naøy. Ñaây laø Tyø-kheo xuùi duïc. Ñoù laø ñieàu tai haïi thöù ba. Laïi nöõa, ñieàu maät cuûa vua trong cung bò loä ra ngoaøi. Vua nghó: - Tyø-kheo naøy tôùi lui trong cung noäi. Ñaây laø do Tyø-kheo naøy truyeàn ñaït. Ñoù laø ñieàu tai haïi thöù tö. Laïi nöõa, vua maát baûo vaät hay tôï baûo vaät, nghó: - Tyø-kheo naøy tôùi lui trong cung noäi cuûa ta. Tyø-kheo naøy laáy ñi. Ñoù laø ñieàu tai haïi thöù naêm. Laïi nöõa, hoaëc vua caát nhaéc keû thaáp keùm leân ñòa vò cao, ngöôøi ngoaøi khoâng baèng loøng, nghó: - Tyø-kheo naøy vaøo trong cung. Ñaây laø vieäc laøm cuûa Tyø-kheo. Ñoù laø ñieàu tai haïi thöù saùu. Laïi nöõa, vua haï chöùc ngöôøi ôû ñòa vò cao, ngöôøi ngoaøi khoâng baèng loøng, nghó: - Tyø-kheo naøy vaøo trong cung. Ñaây laø vieäc laøm cuûa Tyø-kheo. Ñoù laø ñieàu tai haïi thöù baûy. Laïi nöõa, hoaëc voâ söï nhaân duyeân phi thôøi maø vua taäp hôïp boán boä binh; ngöôøi khoâng baèng loøng, nghó: - Tyø-kheo naøy vaøo trong cung. Ñaây laø vieäc laøm cuûa Tyø-kheo. Ñoù laø ñieàu tai haïi thöù taùm. Laïi nöõa, hoaëc vua taäp hôïp binh nöûa ñöôøng roài trôû laïi, ngöôøi khoâng baèng loøng nghó: - Tyø-kheo naøy vaøo trong cung. Ñaây laø vieäc laøm cuûa Tyø-kheo. Ñoù laø ñieàu tai haïi thöù chín. Laïi nöõa, vua ñang ôû trong choã theå nöõ, cho xuaát voi ngöïa toát, nöõ

nhaân xinh ñeïp. (Tyø-kheo) thaáy taâm sinh aùi tröôùc, chaúng phaûi phaùp cuûa Tyø-kheo. Ñoù laø ñieàu tai haïi thöù möôøi. 17. Coù möôøi phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: Khoâng theå daïy ñeä töû taêng giôùi, taêng taâm, taêng hueä hoïc, taêng oai nghi, taêng tònh haïnh, taêng Ba-la-ñeà-moäc-xoa hoïc, khoâng theå daïy xaû aùc kieán, ñeä töû khoâng an laïc nôi truù xöù naøy, khoâng theå dôøi ñeán truù xöù khaùc an laïc, neáu coù nghi hoái phaùt sinh khoâng theå nhö phaùp nhö tyø-ni ñeå khai giaûi quyeát ñoaùn, khoâng ñuû möôøi haï. Ñoù laø möôøi. 18. Coù möôøi phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi (ngöôïc nghóa caâu treân). 19. Coù möôøi phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng thoï trì ñuû hai traêm naêm möôi giôùi, khoâng ña vaên, khoâng theå daïy ñeä töû A-tyø- ñaøm. Tyø-ni, khoâng theå daïy xaû aùc kieán truï thieän kieán, khoâng bieát Ba-la- ñeà-moäc-xoa, khoâng bieát thuyeát Ba-la-ñeà-moäc-xoa, khoâng bieát boá-taùt, khoâng bieát yeát-ma boá-taùt, khoâng ñuû möôøi haï. Ñoù laø möôøi. 20. Coù möôøi phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi (ngöôïc nghóa vôùi caâu treân). 21. Coù möôøi phaùp khoâng ñöôïc

sai ñoaùn söï ôû truù xöù khaùc: khoâng thoï trì ñuû hai traêm naêm möôi giôùi, khoâng ña vaên, khoâng roäng tuïng hai boä giôùi, khoâng thieän xaûo ngoân ngöõ khieán ngöôøi khai giaûi, khoâng theå vaán ñaùp daïy doã quôû traùch nhö phaùp dieät taän khieán ñöôïc hoan hyû, coù traùnh söï khôûi khoâng kheùo hay dieät, khoâng bieát Ba-la-ñeà-moäc-xoa, khoâng bieát noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa, khoâng bieát boá-taùt, khoâng bieát yeát-ma boá-taùt. Ñoù laø möôøi. 22. Coù möôøi phaùp khoâng ñöôïc sai ñoaùn söï rieâng ôû truù xöù khaùc: saùu caâu nhö treân; khoâng giaûi ñoaùn roõ vieäc ñaáu tranh, khoâng bieát traùnh söï khôûi, khoâng bieát traùnh söï dieät, khoâng bieát höôùng ñeán choã dieät traùnh söï. Ñoù laø möôøi. 2>. Coù möôøi phaùp neân sai ñoaùn söï rieâng ôû truù xöù khaùc: (ngöôïc vôùi caâu treân). 24. Coù möôøi phaùp khoâng ñöôïc sai ñoaùn söï rieâng ôû truù xöù khaùc: saùu caâu ñaàu nhö treân; coù aùi, coù nhueá, coù boá, coù si. Ñoù laø möôøi. 25. Coù möôøi phaùp neân sai ñoaùn söï rieâng ôû truù xöù khaùc (ngöôïc vôùi caâu treân). 26. Baáy giôø, A-nan töø choã ngoài ñöùng daäy, troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay baïch Phaät: - Baïch Ñaïi ñöùc, vì nhaân duyeân gì khieán Taêng chöa coù traùnh söï maø khôûi traùnh söï; coù traùnh söï laïi khoâng töø dieät ñöôïc?

>18 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Ñöùc Phaät baûo A-nan: - Cöû toäi Tyø-kheo khaùc, khoâng phaïm noùi phaïm, phaïm noùi khoâng phaïm, nheï noùi naëng, naëng noùi nheï, phi phaùp noùi phaùp, phaùp noùi phi phaùp, phi tyø-ni noùi tyø-ni, laø tyø-ni noùi phi tyø-ni, phi cheá laïi cheá, cheá laïi ñoaïn. Do nhöõng nhaân duyeân naøy khieán Taêng chöa sinh traùnh söï laïi sinh traùnh söï, ñaõ coù traùnh söï thì khoâng töø dieät ñöôïc. A-nan laïi hoûi Phaät: - Baïch Ñaïi ñöùc, do nhaân duyeân gì khieán Taêng chöa coù traùnh söï khoâng sinh traùnh söï, ñaõ coù traùnh söï thì ñöôïc töø dieät? Ñöùc Phaät traû lôøi cho A-nan: (ngöôïc vôùi caâu treân). 27. Phaät baûo A-nan tieáp: - Coù möôøi loaïi goác reã cuûa tranh caõi, caàn neân bieát, kheùo duøng phöông tieän ñeå ñöôïc töø dieät. Möôøi loaïi laø gì? (ngöôïc vôùi caâu treân). 28. Baáy giôø, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay baïch Phaät: - Kính baïch Ñaïi ñöùc, noùi laø Taêng vôõ, cho ñeán möùc naøo ñöôïc goïi laø Taêng vôõ? Ai phaù vôõ hoøa hôïp Taêng? Ñöùc Phaät traû lôøi: möôøi söï nhö treân. Do möôøi söï naøy maø tìm caàu beø ñaõng, hoaëc sai ngöôøi tìm caàu, roài thuyeát giôùi boá-taùt yeát-ma bieät boä. Cho ñeán möùc ñoù, ñöôïc goïi laø Taêng vôõ. Ñoù goïi laø phaù vôõ hoøa hôïp Taêng. Öu-ba-ly hoûi veà hoaø hôïp Taêng (ngöôïc vôùi caâu treân). XI. MÖÔØI MOÄT PHAÙP 1. Coù möôøi moät lôøi xaû giôùi: - Toâi xaû Phaät, xaû phaùp, xaû Taêng, xaû Hoøa thöôïng, xaû ñoàng Hoøa thöôïng, xaû A-xaø-leâ, xaû ñoàng A-xaø-leâ, xaû tònh haïnh Tyø-kheo, xaû Ba-la-ñeà-moäc-xoa, xaû tyø-ni, xaû hoïc söï. Ñoù laø möôøi moät. Cuõng vaäy, cöù moãi moãi möôøi lôøi laøm thaønh moät haïng muïc, cho ñeán - ... chaúng phaûi Sa-moânThích töû» cuõng nhö vaäy. 2. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân ôû trong röøng thaønh Baát-thi,567 baûo caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo ôû baát cöù choã naøo cuõng khoâng ñöôïc ñaáu tranh, maï lò nhau, tuoân ra lôøi nhö ñao kieám, böôi moùc vieäc toát vieäc xaáu. Khi nhôù ñeán coøn khoâng vui huoáng laø soáng vôùi noù. Caùc ngöôi quyeát ñònh neân bieát ba

phaùp nhanh choùng daäp taét, neân bieát ba phaùp taêng tröôûng. Ba phaùp gì? Nieäm xuaát ly, nieäm khoâng saân nhueá, nieäm khoâng taät ñoá. Ba söï naøy nhanh choùng daäp taét. Ba phaùp laøm cho taêng tröôûng laø gì? Nieäm tham duïc, nieäm saân nhueá, nieäm taät ñoá. Ba phaùp naøy laøm taêng tröôûng. Vì vaäy, baát cöù ôû choã naøo neáu ñaáu tranh, maï lò laãn nhau, mieäng tuoân ra lôøi nhö

567. Baát-thi thaønh laâm .

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) >19

ñao kieám, böôi moùc xaáu toát nhau, khi nhôù ñeán coøn khoâng vui huoáng laø soáng vôùi noù; cho neân caùc ngöôi quyeát ñònh neân bieát ba phaùp toån giaûm, vaø ba phaùp taêng tröôûng naøy. Neáu Tyø-kheo ôû baát cöù choã naøo maø khoâng cuøng ñaáu tranh nhau. (ngöôïc nghóa vôùi caâu treân). >. Tröôøng hôïp neáu coù ñaáu tranh, hai beân ñeàu khoâng nhaãn nhòn, loøng oâm laáy söï caáu ueá, gheùt nhau, haïi nhau, taêng tröôûng (101>a1) saân haän, khoâng kheùo ñieàu phuïc, khoâng nhaän lôøi daïy baûo nhau, cuøng maát söï cung kính, thì neân bieát traùnh söï naøy caøng luùc caøng trôû thaønh kieân coá, khoâng theå nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy ñeå chaám döùt ñöôïc. Neáu Tyø-kheo ñaáu tranh nhau, hai beân ñeàu coù theå nhaãn nhòn, loøng khoâng oâm caáu ueá, khoâng gheùt nhau, haïi nhau, khoâng taêng tröôûng saân nhueá, kheùo ñieàu phuïc, nghe lôøi daïy baûo cuûa nhau, khoâng maát cung kính, thì traùnh söï naøy khoâng kieân coá, seõ ñöôïc nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy maø chaám döùt. Neáu Tyø-kheo cuøng nhau tranh caûi, maø hai beân ñeàu khoâng nhaãn nhòn, loøng oâm caáu ueá, gheùt nhau, haïi nhau, taêng tröôûng saân nhueá, khoâng kheùo ñieàu phuïc, khoâng nhaän söï daïy baûo cuûa nhau, cuøng maát söï cung kính. Tröôøng hôïp naøy, khi traùnh söï khôûi leân neáu khoâng duøng moät phaùp naøo trong baûy dieät traùnh ñeå chaám döùt, thì neân bieát traùnh söï naøy caøng luùc caøng trôû thaønh kieân coá, khoâng ñöôïc nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy ñeå chaám döùt. Neáu traùnh söï nhö phaùp ñöôïc chaám döùt... (ngöôïc vôùi caâu treân). Neáu Tyø-kheo cuøng ñaáu tranh nhau maø khoâng cho Thöôïng, trung, haï toïa bình nghò thì khoâng nhaäp, khoâng töông öng vôùi Tu-ña-la,568 Tyø-ni phaùp luaät. Neáu khi traùnh söï khôûi leân maø khoâng duøng moät trong baûy phaùp dieät traùnh ñeå chaám döùt, thì traùnh söï naøy seõ ñöa ñeán taêng tröôûng kieân coá, khoâng ñöôïc nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy ñeå chaám döùt. Neáu traùnh söï nhö phaùp dieät... (ngöôïc vôùi nghóa treân). Neáu khoâng cuøng vôùi vò trì Luaät, trì Phaùp, trì Ma-di, cuøng bình nghò traùnh söï, thì traùnh söï taêng tröôûng cuõng nhö caâu treân ñaõ noùi. Neáu traùnh söï nhö phaùp chaám döùt... (thì cuõng nhö caâu treân). 4. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo Öu-ba-ly: - Caùc ngöôi chôù neân luùc naøo cuõng cöû toäi Tyø-kheo khaùc. Taïi sao vaäy? Neáu cöû toäi ngöôøi khaùc maø thaân khoâng thanh tònh, khaåu khoâng thanh tònh thì ngöôøi khaùc lieàn noùi: - Thöa Tröôûng laõo, tröôùc heát töï mình phaûi tònh thaân, khaåu, oai nghi ñaõ. Naøy Öu-ba-ly, neáu Tyø-kheo thaân,

568. Trong baûn, tu-ñoá-loä .

khaåu thanh tònh thì ngöôøi kia khoâng theå noùi gì ñöôïc. Laïi nöõa, naøy Öu-ba-ly, muoán cöû toäi Tyø-kheo khaùc, maø maïng khoâng thanh tònh, ít nghe, khoâng tuïng Tu-ña-la, thì khi cöû toäi, ngöôøi kia lieàn noùi: - Thöa Tröôûng laõo, tröôùc heát phaûi töï thanh tònh maïng cuûa mình, tuïng Tu-ña-la ñaõ. Naøy Öu-ba-ly, neáu cöû toäi Tyø-kheo khaùc maø mình khoâng ña vaên, khoâng bieát tyø-ni, bieän thuyeát khoâng roõ raøng, ñöôïc ví duï nhö con deâ traéng, neáu cöû toäi ngöôøi thì ngöôøi kia seõ noùi: - Tröôûng laõo phaûi hoïc tyø-ni, hoïc caùch noùi tröôùc ñaõ. Naøy Öu-ba-ly, cöû toäi Tyø-kheo khaùc maø mình ña vaên, tuïng tyø-ni, noùi naêng bieän thuyeát roõ raøng thì ngöôøi kia khoâng noùi gì ñöôïc. Naøy Öu-ba-ly, bôûi vaäy cho neân Tyø-kheo neân bieát nhö vaäy. 5. Neáu Tyø-kheo maø ngöôøi aáy ñoái vôùi mình coù yeâu, coù kính, thì neân cöû toäi. Hoaëc khoâng yeâu nhöng maø kính, thì neân cöû. Hay khoâng kính nhöng yeâu, thì neân cöû. Neáu khoâng yeâu khoâng kính nhöng coù theå khieán ngöôøi aáy boû aùc trôû veà thieän ñöôïc thì neân cöû. Neáu ngöôøi aáy maø khoâng yeâu khoâng kính cuõng khoâng theå khieán cho boû aùc haønh thieän, nhöng coù Tyø-kheo maø ngöôøi aáy coi troïng, toân kính tin töôûng, coù theå khieán cho boû aùc haønh thieän, thì neân cöû. Neáu khoâng yeâu khoâng kính, khoâng theå khieán cho boû aùc haønh thieän, laïi khoâng coù Tyø-kheo maø ngöôøi aáy coi troïng, toân kính tin töôûng, khoâng theå khieán cho boû aùc haønh thieän. Thì naøy Öu-ba-ly, Taêng neân xaû trí lieàn, ñuoåi ñi, vaø noùi: - Duø Tröôûng laõo muoán ñi ñeán nôi naøo, nôi ñoù cuõng seõ ñoái vôùi thaày maø taùc cöû, taùc öùc nieäm, taùc töï ngoân, ngaên A-naäu-baø-ñaø, ngaên thuyeát giôùi, ngaên töï töù. Thí nhö oâng thaày daïy ngöïa, con ngöïa döõ khoù daïy lieàn goäp caû yeân cöông maø ñuoåi noù ñi; Tyø-kheo naøy cuõng laïi nhö vaäy. Ngöôøi nhö vaäy khoâng ñöôïc ñeán hoï caàu thính. Ñaây töùc laø thính. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Öu-ba-ly sau khi nghe, hoan hyû, tin öa thoï trì. 6. Öu-ba-ly baïch Phaät: - Baïch Ñaïi ñöùc, baèng bao nhieâu phaùp ñeå khôi daäy söï vieäc cho Tyø- kheo? Ñöùc Phaät daïy: - Vieäc cuûa Tyø-kheo ñöôïc khôi daäy baèng ba phaùp: phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi. Öu-ba-ly laïi hoûi: - Söï vieäc ñöôïc khôûi leân baèng ba söï naøy, laïi phaûi baèng bao nhieâu phaùp ñeå taùc cöû? Ñöùc Phaät daïy:

- Neân baèng ba phaùp kieán, vaên, nghi ñeå cöû. Öu-ba-ly laïi hoûi: - Baèng ba söï khôûi söï; baèng ba phaùp ñeå taùc cöû, beân trong (ngöôøi taùc cöû) phaûi coù bao nhieâu phaùp, sau ñoù môùi cöû? Ñöùc Phaät daïy: - Beân trong ngöôøi aáy phaûi coù naêm phaùp môùi neân taùc cöû. (Nhö tröôùc ñaõ noùi, - ñuùng thôøi chöù khoâng ñöôïc phi thôøi)569. 7. Ñöùc Theá Toân ôû beân ao nöôùc, taïi nöôùc Baït-xaø, baûo caùc Tyø- kheo: - Caùc ngöôi noùi Ta vì y phuïc, aåm thöïc, thuoác men chöõa beänh, giöôøng naèm, ngoïa cuï maø noùi phaùp phaûi khoâng? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: - Baïch Ñaïi ñöùc, chuùng con khoâng daùm sinh yù nghó nhö vaäy. Chuùng con khoâng daùm noùi Ñöùc Theá Toân vì y phuïc, cho ñeán ngoïa cuï maø noùi phaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu khoâng nghó nhö vaäy, thì nghó theá naøo? Caùc Tyø-kheo thöa: -

Chuùng con coù nghó raèng Ñöùc Theá Toân duõ loøng töø ñoái vôùi chuùng sinh neân noùi phaùp. Ñöùc Phaät daïy: - Caùc ngöôi neáu thaät söï coù yù nghó nhö vaäy thì ñoái vôùi phaùp maø ta ñaõ giaùc ngoä chöùng tri laø, boán nieäm xöù, boán chaùnh caàn, boán thaàn tuùc, boán thieàn, naêm caên, naêm löïc, baûy giaùc yù, taùm chaùnh ñaïo, caùc ngöôi neân hoan hyû hoøa hôïp tu hoïc. Neáu ñaõ hoan hyû hoøa hôïp tu hoïc thì neáu coù Tyø-kheo naøo phaïm giôùi, caùc ngöôi khoâng ñöôïc voäi vaõ cöû toäi maø neân töï quaùn saùt: “Mong sao cho khoâng gaây phieàn naõo cho chính mình, cuõng khoâng khieán haïi ngöôøi. Ngöôøi phaïm toäi kia phaûi chaêng khoâng öa saân haän, khoâng keát oaùn hieàm, khoâng khoù giaùc ngoä, töï mình coù theå tröø toäi, coù theå boû phaùp baát thieän, truï nôi thieän phaùp?” Quaùn saùt nhö vaäy roài, caàn phaûi caân nhaéc, ñaén ño, neáu thaáy coù theå gaây phieàn naõo cho mình song seõ khoâng haïi ngöôøi. Ngöôøi phaïm kia coù toäi laïi khoâng öa saân nhueá, khoâng khoù tænh ngoä, sôùm coù theå tröø toäi, coù theå boû phaùp baát thieän, truï thieän phaùp. Tyø-kheo kia neân nghó: “Tuy ta bò moät ít phieàn naõo, nhöng ñoái vôùi vò kia khoâng coù haïi, chæ coù aùi, coù lôïi ích, coù theå khieán cho vò aáy boû phaùp baát thieän, maø truï nôi thieän phaùp.” Theá thì neân cöû toäi. - Tyø-kheo nghó nhö vaày: “Ta cöû toäi ngöôøi khaùc, seõ töï chuoác laáy

569. Xem muïc - Naêm phaùp, haïng muïc 215; - Möôøi phaùp, haïng muïc 9.

>22 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

phieàn naõo cho chính mình, nhöng khoâng haïi ngöôøi kia. Vò kia coù toäi, öa saân nhueá, nhöng deã ñöôïc giaûi ngoä, coù theå nhanh choùng xaû toäi.” Coøn laïi, nhö treân ñaõ noùi. - Tyø-kheo laïi nghó: “Neáu cöû toäi ngöôøi khaùc, ta seõ töï chuoác laáy phieàn naõo haïi. Vò coù toäi kia öa saân nhueá, khoù coù theå giaûi ngoä, khoâng sôùm xaû toäi. Neáu ta cöû toäi, taùc phaùp öùc nieâm, maø vò aáy seõ duøng nhöõng lôøi quanh co khaùc ñeå traû lôøi ta, roài laïi sinh saân nhueá, thì ngöôøi nhö vaäy neân xaû trí, khoâng caàn phaûi cöû toäi theâm nöõa.” - Tyø-kheo hoøa hôïp, hoan hyû nhö vaäy, maø coù nhöõng lôøi tranh caõi trong A-tyø-ñaøm, thì neân noùi: “Thöa caùc Tröôûng laõo, vaên vaø nghóa cuûa nhöõng ñieàu ñöôïc noùi ñeàu töông öng, ta khoâng neân tranh caõi nhau.” Coù Tyø-kheo khaùc naøo, maø lôøi noùi ñöôïc moïi ngöôøi tin duøng, cuõng neân noùi: “Thöa caùc Tröôûng laõo, vaên vaø nghóa cuûa nhöõng ñieàu ñöôïc noùi ñeàu töông öng, ta khoâng neân tranh caõi nhau.” Laïi coøn coù Tyø-kheo khaùc nöõa, maø lôøi noùi ñöôïc moïi ngöôøi tin duøng, thì cuõng neân noùi nhö vaäy. - Laïi noùi nhö sau: “Thöa Tröôûng laõo, vaên cuù nhöõng gì ñaõ ñöôïc noùi tuy khaùc nhau nhöng nghóa thì ñoàng. Ñaây chæ laø vieäc nhoû. Ta ñöøng tranh caõi nhau nöõa.” Neáu coù ai ñöôïc nhieàu ngöôøi tin, maø lôøi noùi ñöôïc tin duøng, thì cuõng neân noùi nhö vaäy. Laïi coøn ngöôøi khaùc ñöôïc nhieàu ngöôøi tin, maø lôøi noùi ñöôïc tin duøng, thì cuõng neân noùi nhö vaäy. - Laïi noùi nhö vaày: “Thöa Tröôûng laõo, vaên cuûa nhöõng gì ñöôïc noùi thì ñoàng, nhöng nghóa thì khaùc,” cuõng nhö vaäy. - Laïi noùi nhö vaày: “Thöa Tröôûng laõo, vaên vaø nghóa cuûa nhöõng gì ñaõ ñöôïc noùi ñeàu khaùc. Ta ñöøng tranh caõi nhau nöõa.” Neáu coù ai

ñöôïc nhieàu ngöôøi tin, maø lôøi noùi ñöôïc tin duøng, thì cuõng neân noùi nhö vaäy. Laïi coøn ngöôøi khaùc ñöôïc nhieàu ngöôøi tin, maø lôøi noùi ñöôïc tin duøng, thì cuõng neân noùi nhö vaäy. - Neáu noùi lôøi noùi nhö vaäy, maø chuùng Taêng hoøa hôïp coù traùnh söï khôûi, neân cuøng hoaø hôïp taäp trung laïi. Sau khi taäp trung roài, neân taùc phaùp quaùn saùt nhö vaày: “Neáu chuùng ta tranh chaáp nhau, ñoái vôùi phaùp Sa-moân coù gaây löu naïn hay khoâng? Thaày nghó theá naøo?” Tyø-kheo naøo thaáy ñöôïc chaùnh lyù thì neân noùi lôøi naøy: “Phaùp ñaáu tranh ñoái vôùi Sa-moân töùc laø löu naïn.” Laïi hoûi: “Hoïc giaû coù ai thaáy ñaây laø ñieàu ñaùng quôû traùch hay khoâng?” Vò kia noùi: “Theo yù toâi, ñoái vôùi phaùp Sa-moân maø gaây löu naïn töùc laø ñaùng quôû traùch.” Laïi hoûi: “Neáu ñoái vôùi phaùp Sa-moân caùc löu naïn laø phaùp ñaùng quôû traùch, nhöng coù theå tieán ñeán thieän caên, ñaéc quaû Sa-moân hay khoâng?” Coù Tyø-kheo thaáy chaùnh lyù noùi: “Theo yù toâi, ñieàu ñaùng quôû traùch thì khoâng theå tieán ñeán thieän caên, khoâng theå ñaéc Sa-moân

quaû.” Neáu laøm nhö vaäy maø traùnh söï ñöôïc chaám döùt thì neân noùi vôùi Tyø-kheo kia: “Thaày vì chuùng toâi maø chaám döùt traùnh söï naøy.” Tyø-kheo kia neân traû lôøi: “Toâi khoâng bieát ñöôïc taâm cuûa ngöôøi khaùc. Duy chæ tin töôûng nôi Ñöùc Phaät maø thoâi. Ñöùc Theá Toân coù luùc vì toâi noùi phaùp toái thaéng thöôïng dieäu, chæ baøy thieän aùc. Cöù nhö phaùp maø toâi nghe töø Ñöùc Theá Toân nhö vaäy, nay noùi laïi cho thaày.” Neáu Tyø-kheo kia nghe roài lieàn xaû boû traùnh söï. Khi Tyø-kheo naøy noùi lôøi nhö vaäy, ñaõ khoâng töï ñeà cao mình cuõng khoâng haï thaáp ngöôøi. Nhö vaäy, caùc Tyø-kheo khaùc khoâng coù choã naøo ñeå quôû traùch ñöôïc.” Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau nghe, hoan hyû, tin öa thoï trì. 8. Coù möôøi ba haïng ngöôøi, chöa thoï ñaïi giôùi thì khoâng ñöôïc cho thoï, neáu ñaõ thoï thì neân dieät taãn:570 töï noùi phaïm bieân toäi, phaïm Tyø-kheo- ni, taëc taâm thoï giôùi, phaù noäi ngoaïi ñaïo, huyønh moân, gieát cha, gieát meï, gieát A-la-haùn, phaù Taêng, vôùi aùc taâm laøm thaân Phaät ra maùu, phi nhaân, suùc sinh, hai caên. Ñoù laø möôøi ba haïng ngöôøi neáu chöa thoï ñaïi giôùi thì khoâng ñöôïc cho thoï; ñaõ thoï ñaïi giôùi thì neân dieät taãn. 9. Baáy giôø Ñöùc Phaät baûo Öu-ba-ly: - Caùc Ngöôi khoâng ñöôïc luùc naøo cuõng cöû toäi Tyø-kheo khaùc. Taïi sao vaäy? Neáu Tyø-kheo muoán cöû toäi Tyø-kheo khaùc maø thaân khoâng thanh tònh thì vò kia seõ noùi: “Thöa Tröôûng laõo, tröôùc heát töï mình neân tònh thaân ñaõ.” Neáu cöû toäi Tyø-kheo khaùc maø thaân mình ñöôïc thanh tònh thì vò kia seõ khoâng noùi ñöôïc gì. Cuõng vaäy, mieäng khoâng thanh tònh, maïng khoâng thanh tònh, khoâng ña vaên, khoâng tuïng Tyø-ni, khoâng quaùn Tu-ña-la, bieän thuyeát khoâng roõ raøng, duï nhö con deâ traéng, ñoái vôùi thieän Tyø-kheo thaân nghieäp khoâng töø hoaø, cuõng nhö vaäy. 10. Laïi nöõa, Öu-ba-ly, neáu Tyø-kheo muoán xuaát toäi cuûa ngöôøi, khoâng khieán cho coù toäi. Coù phaïm thì cöû, khoâng phaïm thì khoâng cöû. Caên cöù theo töï ngoân cuûa Tyø-kheo ñoù, cho yeát-ma töï ngoân, kheùo hay noùi naêng roõ raøng coù lôïi ích. - Laïi nöõa, naøy Öu-ba-ly, Tyø-kheo cöû toäi ngöôøi khaùc neân coù naêm phaùp: ñuùng thôøi khoâng phi thôøi... (nhö naêm phaùp nhö treân ñaõ noùi). 11.

Naøy Öu-ba-ly, neáu Tyø-kheo naøo coù möôøi baûy phaùp naøy thì neân cöû toäi Tyø-kheo khaùc. 12. Coù hai möôi hai phaùp khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi: khoâng bieát phaùp khoâng, bieát phi phaùp, cho ñeán khoâng bieát thuyeát, khoâng

570. Ñaây noùi ñuû 1> giaø naïn. Xem phaàn iii, chöông i - Thoï giôùi.

bieát phi thuyeát, khoâng bieát toäi coù theå saùm hoái, khoâng bieát toäi khoâng theå saùm hoái, khoâng bieát saùm hoái, khoâng bieát saùm hoái thanh tònh. Coù hai möôi hai phaùp nhö vaäy khoâng ñöôïc trao ñaïi giôùi cho ngöôøi. Coù hai möôi hai phaùp neân trao ñaïi giôùi cho ngöôøi (ngöôïc vôùi caâu treân). 1>. Baáy giôø Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Do hai möôi hai haønh töôùng ñeå bieát ngöôøi bình ñoaùn söï: thoï trì ñuû hai traêm naêm möôi giôùi, ña vaên, kheùo giaûi A-tyø-ñaøm, Tyø-ni, khoâng cuøng ngöôøi tranh caõi, cuõng khoâng kieân truï nôi vieäc naøy, ngöôøi ñaùng quôû traùch thì quôû traùch roài sau ñoù môùi an truù, ngöôøi neân daïy doã thì daïy doã roài sau ñoù môùi an truù, neân dieät taãn thì dieät taãn roài sau ñoù môùi an truù, khoâng aùi, khoâng nhueá, khoâng boá, khoâng si, khoâng nhaän thöùc aên cuûa boä naøy, cuõng khoâng nhaän thöùc aên cuûa boä kia, khoâng nhaän y baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim cuûa boä naøy cuõng khoâng nhaän y, baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim cuûa boä kia, khoâng cung caáp boä naøy, cuõng khoâng cung caáp boä kia, khoâng cuøng vôùi boä naøy vaøo xoùm, cuõng khoâng cuøng vôùi boä kia vaøo xoùm, khoâng cuøng kyø heïn cuõng khoâng ñeán nôi kia, ñeán sau thì ngoài sau. Coù hai möôi hai haønh töôùng naøy thì bieát ñoù laø ngöôøi bình ñoaùn söï. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau nghe, hoan hyû, phuïng haønh.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 74

TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO GIÔÙI BOÅN SOÁ 1429

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1429

TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO GIÔÙI BOÅN
Haùn dòch: Ñôøi Haäu Taàn, Tam taïng Phaät Ñaø Da Xaù.
Ñôøi Ñöôøng, chuøa Taây Thaùi Nguyeân,
Sa-moân Hoaøi Toá taäp hôïp ñuùc keát.
TÖÏA ÑEÀ THUOÄC BAÛN ÑÔØI MINH

Ñaõ chính laø giôùi thì ñoù laø neàn taûng hoaønh traùng cuûa Ñònh vaø Tueä, laø choã ñöùng toát ñeïp cuûa Thaùnh Hieàn, laø ñieåm cuoái cuøng cuûa con ñöôøng taùm Chaùnh, laø coäi nguoàn roát raùo cuûa baûy Giaùc chi. Ñaõ coù haún hoi naêm cheá baûn Luaät ñöôïc thieát laäp thaønh khuoân pheùp maãu möïc, caàn phaûi trao truyeàn gìn giöõ söï thaät, xieån döông lôøi daïy trong saùng cuûa Luïc-hoøa. Laø ngöôøi hoïc saùng suoát thì bieát ghi nhaän, tieáp thu, thieát tha tìm toøi ñeå löu haønh. Toång hôïp laïi coù boán baûn Luaät roài truy cöùu, caùi lyù cuûa noù laïi

ñoàng nhaát, song taäp hôïp toaøn boä vaên giaûi cuûa boán baûn thì hieån nhieân coù söï khaùc bieät. Do vaäy, ñaõ laøm cho vieäc hoaèng döông maát ñi coát loõi cuûa Toâng Luaät, vieäc tuaân theo ñeå tu taäp traùi ngöôïc vôùi nghi thöùc haønh trì, thieáu haún lôøi vi dieäu ôû röøng Nai, yeáu chæ cuûa thaønh Vaên Long. Cho neân nay xeùt kyõ, kieåm tra laïi baûn Luaät goác, duøng taâm giôùi ñeå kieåm nghieäm, roài treân cô sôû chaùnh vaên bieân soaïn laïi nhö phaàn döôùi ñaây. May maén, ñieàu naøy khieán ñöôïc thuaän doøng nghieäp Boà-ñeà moät caùch toát ñeïp, khieán thaønh töïu vieäc tìm caàu phöôùc laønh cuûa thaät töôùng, laøm neân chieác beø vöôït qua saùu neûo luaân hoài. Chính ñaáy seõ ñuùc thaønh khuoân möïc in daáu veát cuûa ba thöøa.

>28 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO GIÔÙI BOÅN
Cuùi ñaàu leã chö Phaät
Leã Phaùp vaø leã Taêng
Nay dieãn phaùp Tyø-ni
Ñeå chaùnh phaùp coøn maõi.
Giôùi nhö bieån khoâng bôø
Nhö baùu mieät maøi tìm
Muoán giöõ phaùp taøi Thaùnh
Chuùng nhoùm nghe toâi noùi.
Muoán tröø boán toäi Khí
Dieät möôøi ba Taêng-taøn
Ngaên ba möôi Xaû-ñoïa
Chuùng hoïp nghe toâi noùi.
Tyø Baø Thi, Thi Khí
Tyø Xaù, Caâu Löu Toân
Caâu Na Haøm Maâu Ni
Ca Dieáp, Thích Ca Vaên.
Caùc Ñaïi ñöùc Theá Toân
Vì chuùng ta thuyeát giôùi
Nay giôùi kinh, toâi tuïng
Caùc Hieàn giaû cuøng nghe.
Ví ngöôøi chaân thöông taät
Khoâng theå ñi laïi ñöôïc
Ngöôøi phaù giôùi cuõng vaäy
Khoâng sinh vaøo trôøi, ngöôøi.
Muoán sinh leân chö Thieân
Hoaëc sinh coõi ngöôøi naøy
Chaân giôùi thöôøng baûo hoä

Ñöøng ñeå cho thöông toån.
Nhö xe qua ñöôøng hieåm
Lo choát rôi, truïc gaõy
Phaù giôùi cuõng nhö vaäy
Khi cheát canh caùnh lo.
Nhö ngöôøi töï soi göông
Vui, lo theo ñeïp - xaáu
Noùi giôùi laø soi göông
Vui, buoàn theo veïn - hoûng.
SOÁ 1429 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO GIÔÙI BOÅN >29

Nhö hai beân chieán ñaáu
Duõng thaéng, khieáp nhöôïc thua
Noùi giôùi gioáng nhö vaäy
Vui, sôï theo tònh - nhô.
Theá gian vua ñöùng ñaàu
Caùc doøng, bieån hôn heát
Caùc sao, traêng ñöùng ñaàu
Caùc Thaùnh, Phaät toái thaéng.
Trong taát caû caùc Luaät
Giôùi kinh laø toái thöôïng
Nhö Lai laäp giôùi caám
Nöûa thaùng tuïng moät laàn.
- Taêng taäp hôïp chöa? Ñaùp: Taêng taäp hôïp. - Taêng hoøa hôïp khoâng? Ñaùp: Hoøa hôïp. - Ngöôøi chöa thoï ñaïi giôùi ñaõ ra chöa? Neáu coù thì baûo ra vaø ñaùp: Ngöôøi chöa thoï ñaïi giôùi ñaõ ra. Khoâng thì ñaùp: Trong ñaây khoâng coù ngöôøi chöa thoï ñaïi giôùi. - Caùc Tyø-kheo khoâng ñeán, coù thuyeát duïc vaø thanh tònh khoâng? Neáu coù, ñuùng theo phaùp baïch, roài ñaùp: Ñaõ thuyeát duïc. Neáu khoâng thì ñaùp: Trong ñaây khoâng coù ngöôøi thuyeát duïc vaø thanh tònh. - Coù Tyø-kheo-ni naøo ñeán caàu giaùo giôùi khoâng? Neáu coù thì môøi vaøo caàu giaùo giôùi. Neáu khoâng thì ñaùp: Trong ñaây khoâng coù Tyø-kheo-ni naøo ñeán caàu giaùo giôùi. - Nay Taêng hoøa hôïp ñeå laøm gì? Ñaùp: Yeát-ma thuyeát giôùi. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Hoâm nay ngaøy möôøi laêm, Taêng thuyeát giôùi, neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù, Taêng hoøa hôïp ñeå thuyeát giôùi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Taùc baïch nhö vaäy coù thaønh khoâng? (Neáu thaønh thì ñaùp “Thaønh”, khoâng thaønh thì ñaùp “Khoâng thaønh”)

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Nay toâi thuyeát Ba-la-ñeà-moäc-xoa, caùc vò haõy laéng nghe vaø suy nghó kyõ, neáu bieát mình coù toäi thì neân saùm hoái, khoâng phaïm thì im laëng, vì im laëng neân bieát caùc Ñaïi ñöùc thanh tònh, neáu coù ai hoûi cuõng ñaùp nhö vaäy. Trong chuùng, caùc Tyø-kheo ñöôïc hoûi ba laàn nhö

vaäy, neáu nhôù mình coù toäi maø khoâng saùm hoái thì phaïm toäi coá yù noùi doái, Ñöùc Phaät daïy toäi coá yù noùi doái laøm chöôùng ngaïi ñaïo. Tyø-kheo naøo nhôù mình coù toäi, muoán ñöôïc thanh tònh thì neân saùm hoái, saùm hoái thì ñöôïc an vui. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi phaàn töïa cuûa Giôùi kinh, nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc trong ñaây thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong ñaây thanh tònh vì im laëng, vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø boán phaùp Ba-la-di, moãi nöûa thaùng thöôøng tuïng, ruùt ra töø trong Giôùi kinh. 1. Neáu Tyø-kheo cuøng giôùi vôùi caùc Tyø-kheo, khoâng xaû giôùi, giôùi yeáu keùm cuõng khoâng saùm hoái, phaïm haïnh baát tònh cho ñeán cuøng vôùi suùc sinh, Tyø-kheo naøy phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc ôû chung. 2. Neáu Tyø-kheo hoaëc taïi thoân xoùm, hoaëc taïi nôi vaéng veû vôùi taâm troäm caép, laáy vaät khoâng ñöôïc cho; tuøy theo phaùp luaät laáy cuûa khoâng cho, hoaëc bò leänh vua hay ñaïi thaàn cuûa vua xöû, hoaëc baét, hoaëc gieát, hoaëc troùi, hoaëc ñuoåi ra khoûi xöù, maéng: Ngöôi laø giaëc, ngöôi laø keû ngu si, ngöôi laø keû chaúng bieát gì. Tyø-kheo naøy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng Taêng chung soáng. >. Neáu Tyø-kheo coá yù töï tay gieát cheát maïng ngöôøi, caàm dao ñöa cho ngöôøi vaø khen ngôïi ñeà cao söï cheát, khuyeán khích söï cheát: “OÂi, anh kia! Vaän duïng caùc xaáu xa theá naøy maø soáng ö? Thaø cheát khoâng neân soáng laøm gì!”. Vôùi taâm taïo taùc nhö vaäy, suy nghó tìm ra moïi phöông caùch ñeå coå vuõ, ñeà cao söï cheát, khuyeán khích söï cheát thì Tyø-kheo naøy phaïm Ba- la-di, khoâng ñöôïc cuøng Taêng soáng chung. 4. Neáu Tyø-kheo thaät söï khoâng bieát, laïi töï xöng: “Toâi ñaéc phaùp cuûa baäc thöôïng nhaân, toâi ñaõ ñaït ñöôïc phaùp thuø thaéng cuûa Thaùnh trí. Toâi bieát ñieàu aáy, toâi thaáy ñieàu aáy”. Tyø-kheo aáy vaøo moät thôøi ñieåm khaùc, hoaëc ñöôïc hoûi, hoaëc khoâng ñöôïc hoûi, vì muoán söï thanh tònh, neân noùi: “Toâi thaät khoâng thaáy, khoâng bieát maø noùi bieát noùi thaáy, toâi noùi doái, löøa gaït, noùi thaáy, noùi bieát”, ngoaïi tröø Taêng thöôïng maïn, Tyø-kheo naøy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng vôùi Taêng soáng chung. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo phaïm moãi moät phaùp Ba-la-di thì khoâng ñöôïc cuøng soáng chung vôùi caùc Tyø-kheo khaùc. Nhö tröôùc khi chöa thoï giôùi, sau khi thoï maø phaïm giôùi cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo naøy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng vôùi Taêng soáng chung.

SOÁ 1429 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO GIÔÙI BOÅN >>1

Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc, ñoái vôùi boán phaùp naøy thanh tònh caû khoâng? (Hoûi ba laàn) Caùc Ñaïi ñöùc trong boán phaùp naøy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän ñuùng nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Sau ñaây laø möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo coá yù laøm xuaát tinh, tröø chieâm bao, thì phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa. 2. Neáu Tyø-kheo vôùi yù daâm duïc, tieáp caän thaân ngöôøi nöõ, rôø chaïm hoï, hoaëc naém tay, hoaëc naém

toùc, hoaëc chaïm rôø vaøo baát cöù phaàn thaân naøo cuûa hoï, thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. >. Neáu Tyø-kheo vôùi yù daâm duïc, ñem lôøi thoâ tuïc daâm oâ noùi vôùi ngöôøi nöõ, tuøy theo caùch noùi leân lôøi thoâ tuïc daâm duïc aáy, thì phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa. 4. Neáu Tyø-kheo vôùi yù daâm duïc, tröôùc ngöôøi nöõ ca ngôïi mình: “Naøy quyù coâ, toâi tu phaïm haïnh, giöõ giôùi, tinh taán tu caùc phaùp thieän, coù theå ñem vieäc daâm duïc cung phuïng cho toâi, söï cung phuïng nhö vaäy laø toät ñænh”, thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 5. Neáu Tyø-kheo qua laïi laøm mai moái cho ngöôøi naøy ngöôøi kia, ñem yù ngöôøi nam noùi vôùi ngöôøi nöõ, ñem yù ngöôøi nöõ noùi vôùi ngöôøi nam, hoaëc taùc hôïp neân vôï choàng, hoaëc laøm chuyeän tö thoâng vôùi nhau, duø chæ trong choác laùt, thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 6. Neáu Tyø-kheo ñích thaân tìm xin phöông tieän laøm nhaø, khoâng coù thí chuû, töï laøm cho mình, thì vieäc caát phaûi ñuùng löôïng möùc. Löôïng möùc ôû ñaây laø daøi möôøi hai gang tay Phaät, beân trong roäng baèng baûy gang tay Phaät. Ñòa ñieåm caát phaûi môøi caùc Tyø-kheo khaùc ñeán chæ ñònh. Caùc Tyø- kheo aáy neân chæ cuï theå choã caát, nôi ñoù khoâng coù naïn, khoâng coù trôû ngaïi. Neáu Tyø-kheo caát tö thaát ôû choã coù naïn, choã coù trôû ngaïi, khoâng coù thí chuû, töï laøm cho mình, khoâng môøi caùc Tyø-kheo ñeán chæ ñònh nôi choã, hoaëc laøm quaù ñònh möùc thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 7. Neáu Tyø-kheo muoán laøm nhaø lôùn, coù thí chuû laøm cho mình, ñòa ñieåm caát phaûi môøi caùc Tyø-kheo khaùc ñeán chæ ñònh choã, nôi khoâng coù caùc naïn, khoâng coù trôû ngaïi. Neáu choã coù naïn, choã trôû ngaïi maø Tyø-kheo laøm nhaø lôùn, coù thí chuû laøm cho mình, khoâng môøi caùc Tyø-kheo khaùc ñeán chæ ñònh nôi choán thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 8. Neáu Tyø-kheo vì aám öùc, töùc giaän, söû duïng phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù phæ baùng Tyø-kheo chaúng phaûi phaïm Ba-la-di nhaèm phaù hoaïi ñöùc

>>2 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

haïnh thanh tònh cuûa vò aáy. Vaøo thôøi gian sau, Tyø-kheo aáy ñöôïc hoûi hay khoâng ñöôïc hoûi bieát vieäc phæ baùng naøy laø khoâng cô sôû, baûo: “Vì toâi töùc giaän maø noùi lôøi nhö vaäy”. Tyø-kheo phæ baùng nhö theá thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 9. Neáu Tyø-kheo vì aám öùc, töùc giaän, neân töø trong phaàn vieäc khaùc nhau ruùt ra moät khía caïnh, söû duïng laøm phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù ñeå phæ baùng Tyø-kheo chaúng phaûi phaïm Ba-la-di, nhaèm phaù hoaïi ñöùc haïnh thanh tònh cuûa vò aáy. Vaøo thôøi gian sau, Tyø-kheo kia (ñöôïc hoûi hay khoâng ñöôïc hoûi) bieát ñoù laø moät khía caïnh laáy töø trong phaàn vieäc khaùc, Tyø-kheo naøy töï noùi: “Vì toâi töùc giaän neân cheâ bai nhö vaäy”, Tyø-kheo phæ baùng nhö theá thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 10. Neáu Tyø-kheo muoán phaù hoaïi Taêng hoøa hôïp neân chaáp nhaän moïi phöông caùch nhaèm phaù hoaïi söï hoøa hôïp cuûa Taêng, kieân trì khoâng boû. Caùc Tyø-kheo neân can giaùn Tyø-kheo aáy: “Ñaïi ñöùc, ñöøng phaù hoaïi Taêng hoøa hôïp, ñöøng baèng moïi caùch phaù hoaïi söï hoøa hôïp cuûa Taêng, kieân trì khoâng boû. Ñaïi ñöùc neân cuøng Taêng hoøa hôïp, neân hoan hyû khoâng tranh caõi, cuøng hoïc moät thaày, nhö nöôùc vôùi söõa hoøa nhau. Ñöôïc nhö theá thì trong phaùp Phaät môùi coù ñôøi soáng taêng ích, an vui”. Tyø-kheo naøy

khi ñöôïc can giaùn nhö vaäy maø vaãn kieân trì khoâng boû, thì caùc Tyø-kheo khaùc neân can giaùn ñeán laàn thöù ba nhaèm boû söï coá chaáp phaù hoaïi aáy ñi. Can giaùn ñeán laàn thöù ba maø boû thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo kia phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 11. Neáu Tyø-kheo coù nhieàu beø caùnh, hoaëc vôùi moät, hoaëc vôùi hai, ba, cho ñeán voâ soá Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo beø caùnh aáy noùi vôùi caùc Tyø-kheo nôi naøy: "Caùc Ñaïi ñöùc, ñöøng phaûi can giaùn Tyø-kheo aáy. Tyø-kheo kia laø Tyø-kheo noùi ñuùng giaùo lyù, laø Tyø-kheo noùi ñuùng luaät Tyø-kheo. Nhöõng ñieàu Tyø-kheo aáy noùi, taâm chuùng toâi öa thích, chuùng toâi cuõng chaáp nhaän nhöõng ñieàu Tyø-kheo aáây noùi ra". Tyø-kheo cuûa chuùng kia baûo: "Ñaïi ñöùc, ñöøng noùi nhö vaäy, ñöøng baûo Tyø-kheo aáy noùi ñuùng giaùo phaùp, ñöøng baûo Tyø-kheo aáy noùi ñuùng luaät Tyø-kheo, ñöøng baûo nhöõng vaán ñeà Tyø-kheo aáy noùi taâm chuùng toâi öa thích. Cuõng ñöøng baûo nhöõng ñieàu Tyø-kheo aáy noùi loøng chuùng toâi chaáp nhaän ñöôïc. Roõ raøng Tyø-kheo aáy laø Tyø-kheo noùi chaúng ñuùng phaùp, laø Tyø-kheo noùi chaúng ñuùng luaät. Ñaïi ñöùc chôù ñaønh loøng phaù hoaïi Taêng hoøa hôïp. Caùc vò phaûi saün loøng vui thích Taêng hoøa hôïp. Ñaïi ñöùc neân cuøng Taêng hoøa hôïp, hoan hyû khoâng tranh chaáp, cuøng hoïc moät thaày, nhö nöôùc vôùi söõa hoøa nhau. Ñöôïc theá thì trong phaùp Phaät, söï taêng ích vaø ñôøi soáng an vui seõ hieän höõu". Caùc Tyø-kheo beø caùnh aáy khi ñöôïc can giaùn nhö vaäy maø vaãn kieân trì khoâng boû, thì caùc vò Tyø-kheo

SOÁ 1429 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO GIÔÙI BOÅN >>>

khaùc neân can giaùn ba laàn ñeå cho boû söï coá chaáp phaù hoaïi ñoù ñi. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû ñöôïc thì toát, khoâng boû thì caùc Tyø-kheo beø caùnh phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 12. Neáu Tyø-kheo soáng nöông nhôø xoùm laøng hay thaønh aáp maø laøm hoen oá tín ñoà, laøm nhöõng vieäc xaáu xa; laøm nhöõng vieäc xaáu xa, ai cuõng thaáy cuõng nghe; vieäc laøm hoen oá tín ñoà, ai cuõng thaáy cuõng nghe. Caùc Tyø-kheo coù boån phaän noùi vôùi Tyø-kheo aáy: "Ñaïi ñöùc ñaõ laøm hoen oá tín ñoà, laøm nhöõng vieäc xaáu xa. Vieäc laøm hoen oá tín ñoà cuûa Ñaïi ñöùc, ai cuõng thaáy cuõng nghe. Ñaïi ñöùc laøm nhöõng vieäc laøm xaáu xa, ai cuõng thaáy cuõng nghe. Ñaïi ñöùc! Thaày laøm hoen oá tín ñoà, laøm caùc vieäc xaáu xa. Nay toát hôn laø ñi xa khoûi xoùm laøng naøy, khoâng caàn thieát soáng nôi ñaây nöõa". Tyø-kheo aáy noùi vôùi Tyø-kheo cuûa chuùng kia nhö vaày: "Ñaïi ñöùc! Caùc vò Tyø-kheo coù thöông, coù gheùt, coù sôï, coù si; Tyø-kheo coù toäi ñoàng nhö theá, sao coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi?". Caùc Tyø-kheo traû lôøi: "Ñaïi ñöùc! Thaày ñöøng noùi lôøi nhö vaäy, coù thöông, coù gheùt, coù sôï, coù si. Tyø-kheo coù toäi ñoàng nhö theá, sao coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi? Nhöng khoâng, caùc Tyø-kheo khoâng thöông, khoâng gheùt, khoâng sôï, khoâng si. Ñaïi ñöùc laøm hoen oá tín ñoà, laøm nhöõng vieäc xaáu xa, ai cuõng thaáy cuõng nghe; thaày laøm hoen oá tín ñoà, ai cuõng thaáy cuõng nghe; thaày laøm caùc vieäc laøm xaáu xa". Tyø-kheo aáy khi can giaùn nhö vaäy, vaãn kieân trì khoâng boû thì caùc Tyø-kheo neân can giaùn ba laàn, coát cho boû söï kieân trì aáy ñi. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo kia phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 1>. Neáu Tyø-kheo baûn taùnh xaáu, khoâng chaáp nhaän lôøi can cuûa ai. Ñoái vôùi trong

giôùi phaùp, caùc Tyø-kheo khuyeân can ñuùng phaùp, song töï thaân vò aáy khoâng chaáp nhaän söï can giaùn, laïi baûo: “Caùc Ñaïi ñöùc ñöøng ñeà caäp chuyeän xaáu hay chuyeän toát cuûa toâi. Toâi cuõng khoâng noùi chuyeän toát hay chuyeän xaáu cuûa caùc vò. Caùc Ñaïi ñöùc haõy thoâi ñi, ñöøng can khuyeân toâi nöõa”. Caùc Tyø-kheo can giaùn Tyø-kheo aáy: “Ñaïi ñöùc! Ñöøng phuû nhaän lôøi can giaùn cho töï thaân, maø töï thaân Ñaïi ñöùc phaûi nhaän lôøi can giaùn. Ñaïi ñöùc nhö phaùp can giaùn caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo cuõng nhö phaùp can giaùn Ñaïi ñöùc. Coù nhö vaäy, chuùng ñeä töû cuûa Phaät môùi ñöôïc söï taêng ích, môû roäng hôn nöõa ñieàu can giaùn cho nhau, môû roäng chuyeån trao cho nhau söï chæ baûo, cuøng nhau saùm hoái”. Tyø-kheo aáy khi ñöôïc can giaùn nhö vaäy maø vaãn kieân trì khoâng boû, caùc Tyø-kheo neân can giaùn ba laàn nhaèm loaïi boû söï kieân trì aáy ñi. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo baûn taùnh xaáu phaïm

>>4 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Taêng-giaø-baø-thi-sa. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa. Chín giôùi tröôùc vöøa vi phaïm laø phaïm toäi. Boán giôùi sau cho ñeán ba laàn can giaùn môùi phaïm toäi. Neáu Tyø-kheo phaïm moãi moät phaùp, bieát phaïm maø che giaáu thì Taêng phaûi baét buoäc ñöông söï thi haønh “pheùp coâ laäp soáng rieâng” (Ba-lôïi-baø-sa). Thöïc hieän xong “pheùp soáng rieâng”, phaûi thi haønh theâm “pheùp hoan hyû” (Ma-na-ñoûa) trong saùu ñeâm. Thi haønh “pheùp hoan hyû” roài coøn phaûi ñöôïc giaûi toäi. Vieäc giaûi toäi cho Tyø-kheo naøy phaûi giöõa Taêng hai möôi vò, neáu thieáu moät vò, chuùng khoâng hoäi ñuû hai möôi vò maø giaûi toäi cho Tyø-kheo naøy thì toäi cuûa Tyø-kheo naøy khoâng giaûi tröø ñöôïc, caùc Tyø-kheo cuõng bò khieån traùch. Quy thöùc naøy luoân phaûi vaäy. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc, trong möôøi ba giôùi naøy coù thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong möôøi ba giôùi aáy ñeàu thanh tònh vì caùc vò im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø hai phaùp Baát ñònh, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi nöõ (chæ hai ngöôøi) ngoài nôi choã khuaát, choã kín ñaùo, choã che chaén, choã coù theå haønh daâm… noùi lôøi phi giôùi phaùp. Coù vò Öu-baø-di loøng tin vöõng chaéc nhaän xeùt: “Vôùi caûnh naøy thì Tyø-kheo phaïm moät trong ba phaùp: hoaëc toäi Ba-la-di, hoaëc toäi Taêng-giaø- baø-thi-sa, hoaëc toäi Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo ngoài vôùi ngöôøi nöõ aáy töï noùi: “Toâi phaïm toäi aáy”. Nhö theá phaûi xöû trò moät trong ba phaùp: hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeà, ñuùng nhö lôøi noùi phaïm cuûa ngöôøi Öu-baø-di coù loøng tin vöõng chaéc kia. Caàn phaûi xöû trò nhö phaùp Tyø-kheo aáy. Ñaây goïi laø phaùp Baát ñònh. 2. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi nöõ ngoài choã troáng, choã khoâng theå haønh daâm, noùi lôøi thoâ tuïc. Coù vò Öu-baø-di loøng tin vöõng chaéc nhaän xeùt: “Vôùi caûnh naøy thì Tyø-kheo phaïm moät trong hai phaùp: hoaëc Taêng- giaø-baø-thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo ngoài vôùi ngöôøi nöõ aáy cuõng töï noùi: “Toâi phaïm toäi aáy”. Nhö theá phaûi xöû

trò moät trong hai phaùp: hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeà ñuùng nhö lôøi noùi phaïm cuûa ngöôøi Öu-baø-di coù loøng tin vöõng chaéc kia. Caàn phaûi xöû trò nhö phaùp Tyø-kheo aáy. Ñaây goïi laø phaùp Baát ñònh. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi hai phaùp Baát ñònh. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc: trong hai phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong hai phaùp naøy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän

SOÁ 1429 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO GIÔÙI BOÅN >>5

nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo y ñaõ ñuû roài, y coâng ñöùc ñaõ xaû, chöùa y dö, trong möôøi ngaøy, khoâng tònh thí thì ñöôïc pheùp caát giöõ. Neáu quaù möôøi ngaøy, phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 2. Neáu Tyø-kheo y ñaõ ñuû roài, y coâng ñöùc ñaõ xaû, vôùi ba y cuûa mình rôøi khoûi moät y nguû choã khaùc, tröø yeát-ma Taêng cho pheùp, thì phaïm Ni- taùt-kyø Ba-daät-ñeà. >. Neáu Tyø-kheo y ñaõ ñuû roài, y coâng ñöùc ñaõ xaû, Tyø-kheo laïi ñöôïc vaûi phi thôøi, lieäu caàn thì nhaän, nhaän roài kòp may thaønh y ngay. Neáu vaûi ñuû thì toát, vaûi khoâng ñuû thì ñöôïc pheùp caát laïi moät thaùng ñeå chôø ñuû. Neáu quaù haïn naøy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 4. Neáu Tyø-kheo ñeán Tyø-kheo-ni chaúng phaûi thaân quyeán laáy y tröø vieäc ñoåi chaùc thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 5. Neáu Tyø-kheo nhôø Tyø-kheo-ni chaúng phaûi thaân quyeán giaët y cuõ, hoaëc nhuoäm, hoaëc ñaäp thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 6. Neáu Tyø-kheo ñeán cö só, vôï cö só chaúng phaûi baø con ñeå xin y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà, tröø gaëp ruûi ro ñaëc bieät. Ruûi ro ñaëc bieät naøy laø: Tyø-kheo aáy y bò cöôùp, y bò maát, y bò chaùy, y bò nöôùc cuoán… nhö theá goïi laø ruûi ro ñaëc bieät. 7. Neáu Tyø-kheo y bò maát, y bò cöôùp, y bò chaùy, y bò nöôùc cuoán; neáu cö só, vôï cö só chaúng phaûi thaân quyeán ñem cuùng cho nhieàu y vôùi lôøi môøi Tyø-kheo nhaän bao nhieâu cuõng ñöôïc. Tyø-kheo aáy ñöông nhieân phaûi bieát vöøa ñuû maø nhaän y. Neáu nhaän quaù löôïng aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät- ñeà. 8. Tyø-kheo naøo, cö só, vôï cö só vì Tyø-kheo aáy daønh duïm tieàn y vaø mua ñöôïc y vôùi tieàn nhö theá, seõ cuùng cho Tyø-kheo teân nhö vaäy. Tyø- kheo aáy tröôùc khoâng môøi nhaän tuøy yù, laïi ñeán nhaø cö só daën baûo nhö vaày: “Thaät laø toát, cö só! Xin haõy vì toâi mua saém loaïi y ñaét giaù nhö vaäy… nhö vaäy… cuùng cho toâi” vì muoán cho toát. Neáu nhaän ñöôïc y nhö theá thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 9. Neáu Tyø-kheo, coù hai cö só vaø vôï cö só lo lieäu saém y giaù trò ñeå cuùng cho Tyø-kheo. Moãi beân ñònh ñem trò giaù tieàn y nhö theá mua saém ñöôïc y nhö theá cuõng cuùng cho Tyø-kheo teân nhö vaäy. Tyø-kheo aáy tröôùc khoâng ñöôïc môøi nhaän tuøy yù, laïi ñeán nhaø hai cö só daën baûo nhö vaày: “Thaät laø toát, cö só! Trò giaù tieàn lo lieäu saém y cho Tyø-kheo nhö vaäy… nhö

>>6 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

vaäy… cuøng goäp chung laïi saém may moät y thoâi ñeå cuùng cho toâi”, vì muoán ñöôïc toát ñeïp. Neáu nhaän ñöôïc y nhö theá thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 10. Neáu Tyø-kheo, hoaëc vua, hoaëc ñaïi thaàn, hoaëc Baø-la-moân, hoaëc cö só, vôï cö só sai ngöôøi ñöa tieàn saém y ñeán cho Tyø-kheo, baûo: “Haõy mang soá tieàn saém y nhö vaäy ñeán cuùng cho Tyø-kheo teân nhö vaäy”. Ñeán choã Tyø-kheo, ngöôøi söù aáy noùi vôùi Tyø-kheo: “Thöa Ñaïi ñöùc, nay ñöôïc leänh ñem soá tieàn saém y ñeán cuùng cho thaày. Xin thaày nhaän cho”. Tyø- kheo aáy neân noùi vôùi ngöôøi söù kia nhö vaày: “Neáu caàn y thì toâi cuõng khoâng theå nhaän ñöôïc tieàn may y naøy. Neáu hôïp caùch thanh tònh thì toâi seõ nhaän y”. Ngöôøi söù noùi vôùi Tyø-kheo: “Thöa Ñaïi ñöùc, thaày coù ngöôøi giuùp vieäc khoâng?”. Tyø-kheo caàn y thì neân noùi: “Coù, chính ngöôøi cuûa Taêng- giaø-lam hoaëc Öu-baø-taéc, ñoù laø ngöôøi chaáp söï cuûa Tyø-kheo, thöôøng vì caùc Tyø-kheo giuùp ñôõ coâng vieäc”. Khi ñoù, ngöôøi söù kia ñeán choã ngöôøi chaáp söï trao soá tieàn saém y xong roài quay trôû laïi choã Tyø-kheo, noùi nhö vaày: “Thöa Ñaïi ñöùc, ngöôøi chaáp söï teân laø… maø thaày ñaõ chæ, toâi ñaõ giao soá tieàn saém y cho hoï roài. Thöa Ñaïi ñöùc, khi naøo nhaän thaáy hôïp luùc, thaày ñeán ngöôøi ñoù seõ ñöôïc y”. Tyø-kheo luùc caàn y neân ñeán choã ngöôøi chaáp söï, hoaëc laàn thöù hai, hoaëc laàn thöù ba laø nhaèm laøm cho hoï nhôù laïi, neân noùi: “Toâi caàn y”. Neáu laàn thöù hai, laàn thöù ba maø khieán hoïi nhôù laïi, laáy ñöôïc y thì toát. Neáu khoâng ñöôïc y thì laàn thöù tö, laàn thöù naêm, laàn thöù saùu, ñeán tröôùc hoï ñöùng im laëng, khieán cho hoï suy nghó nhôù ra. Neáu laàn thöù tö, laàn thöù naêm, laàn thöù saùu ñeán tröôùc hoï ñöùng im laëng maø ñöôïc y thì toát, baèng khoâng ñöôïc y maø ñoøi quaù saùu laàn ñeå caàu ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt- kyø Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng ñöôïc y thì phaûi ñeán choã ngöôøi chuû tieàn cuùng saém y, hoaëc töï mình ñeán, hoaëc daën nhôø ngöôøi ñeán noùi vôùi thí chuû aáy: “Tröôùc ñaây, ngöôøi cuûa oâng mang tieàn saém y ñeán cuùng cho Tyø-kheo teân nhö vaäy. Tyø-kheo aáy roát cuoäc khoâng ñöôïc y, vaäy oâng haõy ñeán laáy veà, ñöøng ñeå maát tieàn aáy”. Ñaây laø hôïp caùch. 11. Neáu Tyø-kheo laøm ngoïa cuï môùi baèng ñuû loaïi tô taèm thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 12. Neáu Tyø-kheo söû duïng loâng deâ môùi, toaøn maøu ñen nhaùnh laøm ngoïa cuï môùi thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 1>. Neáu Tyø-kheo laøm ngoïa cuï môùi thì neân duøng loâng deâ goàm hai phaàn ñen roøng, phaàn thöù ba maøu traéng vaø phaàn thöù tö maøu xaùm. Neáu Tyø-kheo khoâng duøng hai phaàn ñen, phaàn thöù ba traéng, phaàn thöù tö xaùm maø laøm ngoïa cuï môùi thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 14. Neáu Tyø-kheo laøm ngoïa cuï môùi thì giöõ duøng ñeán saùu naêm. Neáu

döôùi saùu naêm, khoâng xaû caùi cuõ, laïi laøm caùi môùi, tröø Taêng yeát-ma, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 15. Neáu Tyø-kheo laøm toïa cuï môùi thì phaûi laáy moät mieáng toïa cuï cuõ vuoâng vöùc moät gang tay, may leân treân toïa cuï môùi, duïng yù laøm hoaïi saéc môùi. Neáu laøm toïa cuï môùi, khoâng laáy moät mieáng toïa cuï cuõ vuoâng vöùc moät gang tay may leân treân toïa cuï môùi ñeå laøm hoaïi saéc môùi thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 16. Neáu Tyø-kheo treân ñöôøng ñi, ñöôïc

loâng deâ; neáu khoâng coù ai xaùch mang hoä thì ñöôïc pheùp töï mình xaùch mang ñi, cuøng laém laø ba do- tuaàn. Neáu khoâng coù ai xaùch mang giuùp maø töï mình xaùch mang quaù ba do-tuaàn thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 17. Neáu Tyø-kheo baûo Tyø-kheo-ni chaúng phaûi thaân quyeán giaët, nhuoäm, chaûi loâng deâ thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 18. Neáu Tyø-kheo töï tay caàm laáy tieàn hay vaøng baïc, hoaëc baûo ngöôøi caàm laáy, hoaëc baûo ñaët xuoáng ñaát ñeå nhaän thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät- ñeà. 19. Neáu Tyø-kheo mua baùn baát cöù caùc ñoà vaät quyù baùu naøo thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 20. Neáu Tyø-kheo vôùi moïi hình thöùc mua baùn sinh lôïi, phaïm Ni- taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 21. Neáu Tyø-kheo giöõ caát baùt dö, khoâng tònh thí thì ñöôïc pheùp caát giöõ trong voøng möôøi ngaøy. Neáu quaù haïn aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät- ñeà. 22. Neáu Tyø-kheo caát giöõ baùt vaù haøn döôùi naêm choã, khoâng chaûy ræ, laïi tìm baùt môùi vì muoán cho ñeïp. Neáu ñöôïc baùt aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo aáy neân ñeán giöõa Taêng xaû baùt môùi. Taêng trao xaû baùt laàn löôït theo thöù baäc roài laáy baùt baäc thaáp nhaát trao cho Tyø-kheo aáy gìn giöõ söû duïng cho ñeán baùt beå. Ñaây laø hôïp thöùc. 2>. Neáu Tyø-kheo ñích thaân ñi xin chæ sôïi, nhôø caäy, baûo thôï deät khoâng phaûi thaân quyeán deät y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 24. Neáu Tyø-kheo coù cö só, vôï cö só nhôø caäy baûo thôï deät, deät y cho Tyø-kheo. Tyø-kheo aáy tröôùc khoâng nhaän lôøi môøi tuøy yù, nhöng laïi ñeán choã thôï deät baûo: “Y naøy ñöôïc deät cho toâi. Haõy deät cho toâi heát söùc kheùo, cho thaät roäng khoå, chaéc chaén, saéc saûo. Ñöông nhieân, ít nhieàu toâi cuõng traû coâng cho anh xöùng ñaùng”. Coâng xöùng ñaùng ñöôïc Tyø-kheo aáy trao cho thôï deät giaù chæ laø moät böõa aên. Neáu ñöôïc y aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà.

>>8 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

25. Neáu Tyø-kheo tröôùc ñem y cho Tyø-kheo khaùc, sau do töùc giaän neân töï ñoaït laïi, hay baûo ngöôøi khaùc ñoaït laáy: “Haõy traû y laïi cho toâi. Toâi khoâng cho oâng nöõa”. Tyø-kheo kia traû y, Tyø-kheo naøy naøy laáy y, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 26. Neáu Tyø-kheo coù beänh, caùc thöù taøn döôïc, toâ, daàu, sinh toâ, maät, ñöôøng pheøn… ñöôïc giöõ uoáng trong voøng baûy ngaøy. Neáu quaù baûy ngaøy maø coøn duøng thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 27. Neáu Tyø-kheo, muøa Xuaân coøn moät thaùng laø thôøi gian kieám tìm y taém möa, coøn laïi nöûa thaùng coù theå söû duïng ñeå taém. Neáu Tyø-kheo quaù tröôùc moät thaùng heát Xuaân maø kieám y taém möa vaø quaù tröôùc nöûa thaùng ñeán Haï maø söû duïng ñeå taém thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 28. Neáu Tyø-kheo coøn möôøi ngaøy nöõa laø heát ba thaùng kieát haï, coù thí chuû vieäc gaáp, voäi cuùng y cho caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo bieát ñoù laø y cuùng voäi thì phaûi nhaän. Nhaän roài coù theå giöõ caát cho ñeán thôøi cuûa y. Neát caát giöõ quaù haïn aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 29. Neáu Tyø-kheo, ba thaùng kieát haï ñaõ xong, sau ñoù moät thaùng Ca- ñeà cuõng heát. Taïi A-lan-nhaõ coù söï nghi ngaïi, ñe doïa sôï haõi, Tyø-kheo aáy soáng taïi nôi nhö vaäy, trong ba y, muoán göûi moät y trong nhaø thoân xoùm. Caùc Tyø-kheo coù nhaân duyeân aáy thì ñöôïc pheùp rôøi y ñeå nguû, nhieàu laém laø saùu ñeâm. Neáu quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. >0. Neáu Tyø-kheo bieát ñoù

laø vaät cuûa Taêng maø laïi tìm caùch ñöa vaät aáy veà thuoäc mình thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. Thöa Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc: trong ba möôi phaùp naøy thanh tònh caû khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong ba möôi phaùp aáy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän ñuùng nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø chín möôi phaùp Ba-daät-ñeà, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. 1. Neáu Tyø-kheo bieát maø noùi doái thì phaïm Ba-daät-ñeà. 2. Neáu Tyø-kheo ñem doøng doõi, saéc toäc, ñòa vò xaõ hoäi ra maéng nhieác, laøm nhuïc ngöôøi khaùc, thì phaïm Ba-daät-ñeà. >. Neáu Tyø-kheo noùi lôøi ly giaùn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 4. Neáu Tyø-kheo, cuøng moät nhaø coù ngöôøi nöõ maø nguû laïi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 5. Neáu Tyø-kheo cuøng ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi nguû chung phoøng quaù hai ñeâm, ñeán ñeâm thöù ba thì phaïm Ba-daät-ñeà. 6. Neáu Tyø-kheo vôùi ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi cuøng chung ñoïc tuïng

thì phaïm Ba-daät-ñeà. 7. Neáu Tyø-kheo bieát Tyø-kheo khaùc coù toäi thoâ aùc, ñem noùi vôùi ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi, tröø Yeát-ma, Taêng sai, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 8. Neáu Tyø-kheo, ñoái töôïng laø ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi maø noùi vôùi hoï phaùp hôn ngöôøi: “Toâi thaáy ñieàu aáy, toâi bieát ñieàu aáy”, duø söï thaät laø vaäy, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 9. Neáu Tyø-kheo thuyeát phaùp cho ngöôøi nöõ quaù naêm, saùu lôøi, tröø coù maët ngöôøi nam hieåu bieát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 10. Neáu Tyø-kheo töï tay ñaøo ñaát hay baûo ngöôøi ñaøo ñaát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 11. Neáu Tyø-kheo chaët phaù caây coái, laø choã truù nguï cuûa haøng quyû thaàn… thì phaïm Ba-daät-ñeà. 12. Neáu Tyø-kheo bòa chuyeän, noùi khaùc söï thaät, gaây phieàn böïc cho ngöôøi khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 1>. Neáu Tyø-kheo baát maõn, maéng chöûi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 14. Neáu Tyø-kheo laáy giöôøng daây, giöôøng caây, ngoïa cuï, ñeäm ngoài cuûa Taêng ñem ñaêït ra nôi ñaát troáng, hoaëc baûo ngöôøi ñaët, naèm ngoài xong boû ñi, khoâng töï thu caát, khoâng baûo ai thu doïn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 15. Neáu Tyø-kheo ôû trong phoøng cuûa Taêng, traûi ngoïa cuï cuûa Taêng, hoaëc töï traûi hay baûo ngöôøi traûi, ñeå naèm hay ngoài, khi ñi khoâng töï mình thu caát, khoâng baûo ngöôøi thu caát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 16. Neáu Tyø-kheo bieát nôi nghæ aáy laø cuûa Tyø-kheo ñoái tröôùc, mình ñeán sau vaãn cöôõng laán vaøo giöõa, traûi toïa cuï ñeå nguû nghæ, vôùi yù nghó: “Tyø-kheo kia hieàm chaät choäi thì töï traùnh ta maø ñi”. Chaúng coù lyù do naøo khaùc ngoaøi vieäc laøm maát oai nghi nhö vaäy thì phaïm Ba-daät-ñeà. 17. Neáu Tyø-kheo töùc giaän, khoâng baèng loøng Tyø-kheo khaùc, töï mình loâi vò aáy ra khoûi phoøng Taêng, hoaëc baûo ngöôøi khaùc loâi ra, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 18. Neáu Tyø-kheo hoaëc naèm hay ngoài leân treân giöôøng daây, giöôøng caây, chaân raùp deã suùt, ñaêït ôû trong phoøng hay treân gaùc thì phaïm Ba-daät- ñeà. 19. Neáu Tyø-kheo bieát nöôùc coù truøng maø töï mình hoaëc baûo ngöôøi töôùi leân buøn hoaëc coû thì phaïm Ba-daät-ñeà. 20. Neáu Tyø-kheo laøm phoøng xaù lôùn coù ñaày ñuû cöûa caùnh, cöûa soå vaø trang trí caùc thöù lôïp maùi phaûi höôùng daãn lôïp tranh chöøng hai ba lôùp. Neáu quaù thì phaïm Ba-daät-ñeà.

21. Neáu Tyø-kheo khoâng ñöôïc Taêng sai maø giaùo giôùi Tyø-kheo-ni thì phaïm Ba-daät-ñeà.

>40 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

22. Neáu Tyø-kheo duø ñöôïc Taêng sai maø giaùo giôùi cho Tyø-kheo-ni maõi ñeán khi maët trôøi laën thì phaïm Ba-daät-ñeà. 2>. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo khaùc nhö vaày: “Caùc Tyø-kheo chæ vì aên uoáng maø giaùo giôùi cho Tyø-kheo-ni” thì phaïm Ba-daät-ñeà. 24. Neáu Tyø-kheo ñem y cho Tyø-kheo-ni chaúng phaûi thaân quyeán, tröø söï trao ñoåi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 25. Neáu Tyø-kheo may y cho Tyø-kheo-ni chaúng phaûi thaân quyeán thì phaïm Ba-daät-ñeà. 26. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi Tyø-kheo-ni ngoài ôû choã khuaát kín thì phaïm Ba-daät-ñeà. 27. Neáu Tyø-kheo heïn cuøng Tyø-kheo-ni ñi chung moät ñöôøng, vôùi khoaûng caùch ñi töø moät thoân ñeán moät thoân, tröø tröôøng hôïp khaùc, thì phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khaùc laø cuøng ñi vôùi khaùch buoân, hoaëc ñi khi coù söï nghi ngaïi, sôï haõi, ñaây goïi laø tröôøng hôïp khaùc. 28. Neáu Tyø-kheo heïn cuøng Tyø-kheo-ni ñi chung moät thuyeàn, ngöôïc doøng hay xuoâi doøng, tröø thuyeàn qua ngang, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 29. Neáu Tyø-kheo bieát thöùc aên coù ñöôïc laø do Tyø-kheo-ni ca ngôïi, khuyeán hoùa maø aên, tröø ñaøn-vieät tröôùc ñoù coù yù môøi, thì phaïm Ba-daät-ñeà. >0. Neáu Tyø-kheo cuøng heïn vôùi ngöôøi nöõ ñi chung moät ñöôøng, duø chæ ñi trong khoaûng caùch moät thoân, thì phaïm Ba-daät-ñeà. >1. Neáu Tyø-kheo nôi cuùng moät böõa aên, Tyø-kheo khoâng beänh chæ neân aên moät böõa. Neáu nhaän aên quaù thì phaïm Ba-daät-ñeà. >2. Neáu Tyø-kheo cöù laàn löôït nhaän thöùc aên, tröø tröôøng hôïp khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khaùc laø: khi beänh, khi thí y, ñaây goïi laø tröôøng hôïp khaùc. >>. Neáu Tyø-kheo aên rieâng chuùng, tröø caùc tröôøng hôïp khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khaùc laø: khi beänh, khi may y, khi cuùng y, khi ñi ñöôøng, khi ñi thuyeàn, khi ñaïi chuùng taäp hôïp, khi Sa-moân khaùc môøi cuùng böõa aên, ñaây laø tröôøng hôïp khaùc. >4. Neáu Tyø-kheo ñeán nhaø cö só, Tyø-kheo ñöôïc môøi cuùng baùnh, mieán vaø côm... Neáu Tyø-kheo muoán caàn duøng thöù naøo thì xin nhaän hai, ba baùt roài veà laïi trong Taêng-giaø-lam, neân san seû phaàn aên cho caùc Tyø-kheo khaùc aên cuøng. Neáu Tyø-kheo khoâng beänh maø nhaän quaù hai, ba baùt veà Taêng-giaø-lam, khoâng san seû phaàn aên cho caùc Tyø-kheo khaùc, thì phaïm Ba-daät-ñeà. >5. Neáu Tyø-kheo aên ñaõ ñuû no, hoaëc ñöôïc môøi nhaän aên nöõa, khoâng laøm phaùp thöùc aên dö maø aên tieáp thì phaïm Ba-daät-ñeà.

SOÁ 1429 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO GIÔÙI BOÅN >41

>6. Neáu Tyø-kheo bieát Tyø-kheo khaùc ñaõ aên no, hoaëc bieát aên ñaõ xong, coøn môøi aên nöõa maø khoâng laøm phaùp thöùc aên dö, laïi aân caàn san seû môøi aên: “Xin tröôûng laõo haõy duøng thöùc aên naøy”. Sôû dó nhö vaäy laø ñeå cho Tyø-kheo aáy phaïm giôùi, ngoaøi ra khoâng coøn lyù do naøo khaùc nöõa, thì phaïm Ba-daät-ñeà. >7. Neáu phi thôøi, Tyø-kheo nhaän thöùc aên ñeå aên thì phaïm Ba-daät-ñeà. >8. Neáu Tyø-kheo aên thöùc aên coøn dö ñeå caùch ñeâm thì phaïm Ba- daät-ñeà. >9. Neáu Tyø-kheo, thöùc aên hay thuoác khoâng môøi nhaän maø ñeå vaøo trong

mieäng, tröø nöôùc vaø taêm, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 40. Neáu Tyø-kheo duø ñöôïc aên uoáng caùc thöïc phaåm ngon: söõa, laïc, caù vaø thòt… neáu Tyø-kheo khoâng beänh laïi ñích thaân ñoøi xin cho mình thì phaïm Ba-daät-ñeà. 41. Neáu laø ngoaïi ñaïo nam hay nöõ maø Tyø-kheo töï tay ñöa thöùc aên cho hoï thì phaïm Ba-daät-ñeà. 42. Neáu Tyø-kheo tröôùc ñaõ nhaän lôøi môøi nhöng khoâng daën laïi Tyø- kheo khaùc, ñi ñeán thaúng nhaø ngöôøi khaùc tröôùc böõa aên, sau böõa aên, thì tröø tröôøng hôïp khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khaùc laø: luùc beänh, luùc may y, luùc daâng y… ñaây laø caùc tröôøng hôïp khaùc. 4>. Neáu Tyø-kheo taïi nhaø aên coù vaät baùu maø cöôõng ngoài nôi choã khuaát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 44. Neáu Tyø-kheo trong nhaø coù vaät baùu maø ngoài nôi choã khuaát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 45. Neáu Tyø-kheo cuøng ngoài vôùi ngöôøi nöõ, chæ hai ngöôøi ngoài ôû choã ñaát troáng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 46. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo khaùc: “Ñaïi ñöùc cuøng ñi vôùi toâi ñeán xoùm laøng, Ñaïi ñöùc seõ ñöôïc cuùng cho thöùc aên”. Cuoái cuøng, Tyø-kheo aáy khoâng baûo ai cuùng thöùc aên cho vò kia maø coøn baûo: “Ñaïi ñöùc ñi ñi. Toâi cuøng Ñaïi ñöùc ôû cuøng moät choã naøy, hoaëc ngoài, hoaëc noùi chuyeän khoâng vui ñaâu. Toâi ngoài moät mình ñoäc thoaïi thích hôn”. Chæ vôùi chuû ñích naøy thoâi, khoâng coøn lyù do naøo khaùc, tìm caùch xua ñuoåi ñi, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 47. Neáu Tyø-kheo ñöôïc môøi cuùng thuoác cho boán thaùng, Tyø-kheo khoâng beänh coù theå nhaän. Neáu nhaän quaù, tröø nguyeän thöôøng cuùng thuoác, nguyeän cuùng tieáp tuïc, nguyeän cuùng Taêng phaân chia, nguyeän cuùng suoát

ñôøi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 48. Neáu Tyø-kheo ñi xem quaân traän, tröø tröôøng hôïp coù lyù do, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 49. Neáu Tyø-kheo coù lyù do ñeán trong quaân traän thì ñöôïc nguû laïi hai hoaëc ba ñeâm. Neáu quaù thì phaïm Ba-daät-ñeà. 50. Neáu Tyø-kheo ôû trong quaân traän, hai ñeâm, ba ñeâm, khi thì xem daøn quaân taäp traän, hoaëc khi thì theo xem theá traän quaân voi, quaân ngöïa thì phaïm Ba-daät-ñeà. 51. Neáu Tyø-kheo uoáng röôïu thì phaïm Ba-daät-ñeà. 52. Neáu Tyø-kheo ñuøa giôõn trong nöôùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 5>. Neáu Tyø-kheo laáy ngoùn tay choïc leùt nhau thì phaïm Ba-daät-ñeà. 54. Neáu Tyø-kheo khoâng nhaän söï can giaùn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 55. Neáu Tyø-kheo laøm Tyø-kheo khaùc sôï haõi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 56. Neáu Tyø-kheo nöûa thaùng môùi taém röûa, khoâng beänh Tyø-kheo neân giöõ nhö vaäy, khoâng ñöôïc quaù ñònh aáy, tröø tröôøng hôïp khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khaùc laø: khi noùng böùc, khi beänh, khi laøm vieäc, khi bò möa gioù, khi ñi ñöôøng. Ñoù laø caùc tröôøng hôïp khaùc. 57. Neáu Tyø-kheo khoâng beänh, ñeå töï söôûi thaân, ñoát löûa nôi ñaát troáng, hoaëc baûo ngöôøi ñoát, tröø tröôøng hôïp coù lyù do, thì phaïm Ba-daät- ñeà. 58. Neáu Tyø-kheo giaáu caát y, baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim cuûa Tyø- kheo khaùc, hoaëc töï caát giaáu hay baûo ngöôøi caát giaáu, cho ñeán ñeå giôõn chôi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 59. Neáu Tyø-kheo ñaõ ñem y cho Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di, Sa-di-ni. Sau ñoù laïi khoâng noùi vôùi ngöôøi sôû höõu y cho, töï laáy laïi duøng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 60. Neáu Tyø-kheo coù ñöôïc y môùi, thì neân laøm hoaïi saéc môùi baèng ba loaïi maøu, trong ba maøu tuøy yù choïn moät: hoaëc maøu xanh, hoaëc maøu ñen, hoaëc maøu

lam, moäc lan ñeå phaù maøu y môùi. Neáu Tyø-kheo khoâng laáy ba loaïi maøu: hoaëc xanh, hoaëc ñen, hoaëc lam, moäc lan, phaù saéc maøu y môùi, maø maëc nguyeân y môùi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 61. Neáu Tyø-kheo coá gieát cheát maïng soáng suùc sinh thì phaïm Ba- daät-ñeà. 62. Neáu Tyø-kheo bieát nöôùc coù truøng maø uoáng hay duøng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 6>. Neáu Tyø-kheo coá yù gaây phieàn haø Tyø-kheo khaùc, duø chæ laøm cho vò aáy khoâng ñöôïc vui trong choác laùt thoâi, thì phaïm Ba-daät-ñeà.

SOÁ 1429 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO GIÔÙI BOÅN >4>

64. Neáu Tyø-kheo bieát Tyø-kheo khaùc phaïm toäi thoâ aùc maø che giaáu thì phaïm Ba-daät-ñeà. 65. Ngöôøi tuoåi ñuû hai möôi neân cho thoï Ñaïi giôùi. Neáu Tyø-kheo bieát ngöôøi chöa ñuû tuoåi hai möôi maø cho thoï Ñaïi giôùi thì ngöôøi naøy khoâng ñaéc giôùi, coøn Tyø-kheo aáy ñaùng bò quôû traùch bôûi ngu si, phaïm Ba- daät-ñeà. 66. Neáu Tyø-kheo bieát söï tranh caõi ñaõ saùm hoái nhö phaùp roài, sau ñoù laïi khôûi leân laøm boäc phaùt laïi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 67. Neáu Tyø-kheo bieát laø giaëc maø keát baïn, heïn cuøng ñi chung vôùi nhau moät ñöôøng, duø cho ñi moät khoaûng caùch cuûa thoân cuõng phaïm Ba- daät-ñeà. 68. Neáu Tyø-kheo noùi nhö vaày: “Döïa vaøo phaùp Phaät daïy, toâi bieát haønh daâm duïc, khoâng phaûi laø vaán ñeà chöôùng ñaïo”. Tyø-kheo kia can Tyø-kheo aáy: “Ñaïi ñöùc ñöøng noùi nhö vaäy, ñöøng huûy baùng Ñöùc Theá Toân, huûy baùng Ñöùc Theá Toân laø khoâng toát. Ñöùc Theá Toân khoâng noùi nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân vaän duïng raát nhieàu hình thöùc ñeå noùi roõ: haønh daâm duïc laø ñieàu chöôùng ñaïo”. Tyø-kheo kia khi can Tyø-kheo naøy maø Tyø-kheo naøy vaãn kieân trì khoâng boû thì Tyø-kheo kia neân can giaùn cho ñeán laàn thöù ba ñeå loaïi boû söï kieân trì aáy. Neán can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû, thì Tyø- kheo noùi nhö treân phaïm Ba-daät-ñeà. 69. Neáu Tyø-kheo bieát ngöôøi noùi lôøi toäi loãi phæ baùng nhö vaäy maø Taêng chöa taùc phaùp maø noùi: “Toâi khoâng boû taø kieán ñoäc aùc nhö theá”, mình laïi cung caáp vaät caàn duøng cho hoï, cuøng chung yeát-ma, cuøng chung nguû nghæ, noùi chuyeän vôùi hoï thì phaïm Ba-daät-ñeà. 70. Neáu Tyø-kheo bieát Sa-di noùi lôøi nhö vaày: “Toâi nghe Ñöùc Phaät noùi: haønh daâm duïc khoâng phaûi laø vaán ñeà chöôùng ñaïo”. Caùc Tyø-kheo phaûi can Sa-di naøy nhö vaày: “OÂng ñöøng phæ baùng Theá Toân, phæ baùng Theá Toân laø khoâng toát. Theá Toân khoâng heà noùi nhö theá. Naøy Sa-di! Ñöùc Theá Toân vaän duïng raát nhieàu hình thöùc noùi roõ: daâm duïc chính laø ñieàu chöôùng ñaïo”. Caùc Tyø-kheo khi can Sa-di naøy maø Sa-di naøy kieân trì khoâng boû thì caùc Tyø-kheo aáy laïi nghieâm khaéc can giaùn ñeán laàn thöù ba nhaèm loaïi boû söï kieân trì. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, laàn cuoái boû thì toát, khoâng boû thì caùc Tyø-kheo kia neân baûo Sa-di naøy: “Töø nay veà sau oâng khoâng ñöôïc goïi Ñöùc Phaät laø Theá Toân cuûa con, khoâng coøn ñöôïc ñi theo caùc Tyø-kheo. Caùc Sa-di ñöôïc nguû chung cuøng phoøng vôùi thaày hai, ba ñeâm, coøn oâng nay khoâng coøn ñaëc aân naøy nöõa. OÂng haõy ra khoûi ñaây ñi cho khuaát, khoâng

>44 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

neân soáng ôû ñaây nöõa". Neáu Tyø-kheo bieát Sa-di aáy bò ñuoåi giöõa chuùng nhö vaäy, maø duï ñem veà nuoâi döôõng, ôû chung nguû gaàn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 71. Neáu Tyø-kheo khi ñöôïc caùc Tyø-kheo khaùc can giaùn ñuùng phaùp, laïi noùi nhö vaày: "Toâi nay khoâng hoïc giôùi naøy. Toâi seõ vaán naïn Tyø-kheo trì luaät coù trí tueä", thì phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu vì muoán bieát, muoán hoïc hoûi thì ñöôïc phaùp hoûi. 72. Neáu Tyø-kheo khi nghe thuyeát giôùi, laïi noùi nhö vaày: "Ñaïi ñöùc noùi nhöõng giôùi lænh kænh aáy laøm gì? AÙp duïng vaøo ñaâu? Khi noùi nhöõng giôùi naøy chæ laøm cho ngöôøi ta buoàn loøng, xaáu hoå, hoaøi nghi". Vì khinh cheâ giôùi neân phaïm Ba-daät-ñeà. 7>. Neáu Tyø-kheo khi nghe thuyeát giôùi, noùi nhö vaày: "Nay toâi môùi bieát vaán ñeà naøy laø giôùi kinh, moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong giôùi kinh". Caùc Tyø-kheo khaùc bieát Tyø-kheo naøy hai ba laàn ngoài trong choã thuyeát giôùi, huoáng nöõa laø nhieàu laàn. Tyø-kheo aáy khoâng bieát khoâng hieåu ö? Neáu phaïm toäi phaûi nhö phaùp trò, laïi trò theâm toäi khoâng hieåu bieát vaø baûo: "Tröôûng laõo, khoâng lôïi gì cho thaày, thaày khoâng ñöôïc phaùp thieän. Khi tuïng giôùi thaày khoâng duïng taâm ghi nhôù, thaày khoâng moät loøng cuõng khoâng laéng nghe giôùi". Vò aáy do khoâng hieåu bieát neân phaïm Ba-daät-ñeà. 74. Neáu Tyø-kheo cuøng yeát-ma roài sau ñoù laïi noùi: "Caùc Tyø-kheo tuøy choã thaân thuoäc mình, laáy vaät cuûa chuùng Taêng cho hoï" thì phaïm Ba- daät-ñeà. 75. Neáu Tyø-kheo chuùng Taêng xeùt xöû vieäc chöa xong, khoâng döõ duïc maø ñöùng daäy ñi ra, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 76. Neáu Tyø-kheo döõ duïc roài sau ñoù hoái tieác thì phaïm Ba-daät-ñeà. 77. Neáu Tyø-kheo tranh caõi vôùi caùc Tyø-kheo khaùc roài, mình laïi laéng nghe lôøi ngöôøi naøy ñem noùi vôùi ngöôøi kia, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 78. Neáu Tyø-kheo vì töùc giaän, khoâng hyû xaû, ñaùnh Tyø-kheo khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 79. Neáu Tyø-kheo vì töùc giaän, khoâng hyû xaû, duøng tay taùt Tyø-kheo khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 80. Neáu Tyø-kheo, vì töùc giaän, söû duïng phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa khoâng caên cöù, phæ baùng Tyø-kheo thì phaïm Ba-daät-ñeà. 81. Neáu Tyø-kheo naøo ñoái vôùi chuûng toäc cuûa vua Saùt-ñeá-lôïi Thuûy nghieâu ñaàu, vua chöa ra, chöa caát vaät baùu, maø böôùc vaøo quaù ngöôõng cöûa cung aáy thì phaïm Ba-daät-ñeà.

SOÁ 1429 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO GIÔÙI BOÅN >45

82. Neáu Tyø-kheo ñoái vôùi baùu vaät vaø ñoà trang söùc, hoaëc töï caàm laáy, hoaëc baûo ngöôøi caàm laáy, tröø trong Taêng giaø lam vaø choã nguû nhôø, thì phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø-kheo ôû trong Taêng giaø lam hay choã nguû nhôø, caàm laáy vaät baùu hoaëc ñoà trang söùc, töï caàm hay baûo ngöôøi caàm, thì phaûi khôûi leân yù nghó naøy: "Vaät coù chuû, ai nhôù bieát seõ nhaän laïi". Ngoaøi taâm yù nhö vaäy, khoâng coøn lyù do naøo khaùc. 8>. Neáu Tyø-kheo phi thôøi vaøo xoùm laøng maø khoâng baùo cho Tyø- kheo khaùc bieát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 84. Neáu Tyø-kheo laøm giöôøng daây, giöôøng caây, chaân giöôøng neân laøm cao baèng taùm ngoùn tay cuûa Phaät, tröø choã vaøo moäng caét boû. Neáu cao quaù thì phaïm Ba-daät-ñeà. 85. Neáu Tyø-kheo laáy boâng, tô ñoän laøm neäm lôùn, neäm nhoû, neäm giöôøng daây, giöôøng caây thì phaïm Ba-daät-ñeà. 86. Neáu Tyø-kheo duøng xöông, raêng, söøng khoeùt chaïm laøm thaønh oáng ñöïng kim thì phaïm Ba-daät-ñeà. 87. Neáu Tyø-kheo

laøm Ni sö ñaøn thì phaûi laøm ñuùng löôïng, ñuùng möùc. Löôïng möùc quy ñònh ôû ñaây laø: daøi hai gang tay cuûa Phaät vaø roäng moät gang röôõi tay cuûa Ngaøi. Laïi caàn theâm thì moãi beà daøy roäng theâm nöûa gang tay nöõa. Neáu daøi quaù sau khi ñaõ caét boû thì phaïm Ba-daät-ñeà. 88. Neáu Tyø-kheo laøm y che gheû thì phaûi laøm ñuùng löôïng möùc. Löôïng möùc ñònh ra ôû ñaây laø: daøi saùu gang tay Phaät, roäng hai gang röôõi tay cuûa Ngaøi. Neáu quaù sau khi ñaõ caét boû thì phaïm Ba-daät-ñeà. 90. Neáu Tyø-kheo may y thì löôïng möùc baèng löôïng möùc y cuûa Phaät. Neáu may quaù löôïng möùc aáy thì phaïm Ba-daät-ñeà. ÔÛ ñaây löôïng möùc y cuûa Phaät laø: daøi chín gang tay cuûa Ngaøi, roäng saùu gang tay. Ñoù goïi laø löôïng möùc y cuûa Nhö Lai. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi chín möôi phaùp Ba-daät-ñeà. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc: Trong chín möôi phaùp naøy thanh tònh caû khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong chín möôi phaùp aáy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. 1. Neáu Tyø-kheo vaøo trong xoùm laøng, khoâng beänh maø töï tay nhaän laáy thöùc aên töø Tyø-kheo-ni khoâng phaûi thaân quyeán vaø aên, thì Tyø-kheo aáy phaûi ñeán Tyø-kheo khaùc noùi lôøi saùm hoái nhö sau: “Thöa Ñaïi ñöùc, toâi phaïm phaûi phaùp ñaùng traùch, laøm ñieàu khoâng ñaùng laøm. Nay toâi höôùng

>46 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

veà Ñaïi ñöùc xin saùm hoái”. Ñoù goïi laø phaùp hoái toäi. 2. Neáu Tyø-kheo ñeán nhaø cö só, ñöôïc môøi vaøo aên. Taïi böõa aên naøy coù Tyø-kheo-ni chæ baøy, baûo ñöa canh cho vò naøy, trao côm cho vò kia. Tyø-kheo aáy neân noùi vôùi Tyø-kheo-ni kia: “Naøy coâ, thoâi ñi! Ñeå caùc Tyø- kheo aên xong ñaõ”. Neáu khoâng coù moät Tyø-kheo naøo noùi vôùi Tyø-kheo-ni aáy nhö vaäy: “Naøy coâ, thoâi ñi! Ñeå caùc Tyø-kheo aên xong ñaõ”, thì Tyø-kheo aáy phaûi ñeán Tyø-kheo khaùc noùi lôøi saùm hoái nhö sau: “Thöa Ñaïi ñöùc! Toâi phaïm phaûi phaùp ñaùng traùch, laøm ñieàu khoâng ñaùng laøm. Nay toâi höôùng veà Ñaïi ñöùc xin saùm hoái”. Ñoù goïi laø phaùp hoái toäi. >. Neáu tröôùc ñaõ taùc phaùp yeát-ma “Hoïc gia”, ñoái vôùi hoïc gia nhö theá maø Tyø-kheo khoâng ñöôïc môøi tröôùc, khoâng beänh, töï tay nhaän laáy thöùc aên nôi hoï vaø aên, thì Tyø-kheo aáy phaûi ñeán Tyø-kheo khaùc noùi lôøi hoái loãi nhö sau: “Thöa Ñaïi ñöùc! Toâi phaïm phaûi phaùp ñaùng traùch, laøm ñieàu khoâng ñaùng laøm. Nay toâi höôùng veà Ñaïi ñöùc xin saùm hoái”. Ñoù goïi laø phaùp hoái toäi. 4. Neáu truù xöù cuûa Tyø-kheo laø A-lan-nhaõ xa xoâi heûo laùnh, coù söï nghi ngôø, sôï haõi vaø coù Tyø-kheo naøo soáng taïi A-lan-nhaõ nhö theá maø khoâng baùo tröôùc cho ñaøn-vieät bieát coù khuûng boá. Neáu ngoaøi Taêng giaø lam thì khoâng nhaän ñoà aên cuûa ñaøn-vieät cuùng, trong Taêng giaø lam khoâng beänh maø Tyø-kheo aáy töï tay nhaän thöùc aên vaø aên thì Tyø-kheo naøy phaûi höôùng ñeán Tyø-kheo khaùc noùi lôøi saùm hoái nhö sau: “Thöa Ñaïi ñöùc! Toâi phaïm phaûi phaùp ñaùng traùch, laøm ñieàu khoâng ñaùng laøm. Nay toâi höôùng veà Ñaïi ñöùc xin saùm hoái”. Ñoù goïi laø phaùp hoái quaù. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi

boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc ñoái vôùi boán phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc ñoái vôùi caùc phaùp aáy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø pheùp taéc chuùng phaûi hoïc. Cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Phaûi maëc "Haï y" cho teà chænh, neân phaûi hoïc. 2. Phaûi maëc ba y cho teà chænh, neân phaûi hoïc. >. Khoâng ñöôïc vaét ngöôïc y ñi vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 4. Khoâng ñöôïc vaét ngöôïc y vaøo nhaø cö só ngoài, neân phaûi hoïc. 5. Khoâng ñöôïc quaán y nôi coå vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 6. Khoâng ñöôïc quaán y nôi coå vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 7. Khoâng ñöôïc truøm ñaàu vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 8. Khoâng ñöôïc truøm ñaàu vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc.

SOÁ 1429 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO GIÔÙI BOÅN >47

9. Khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa nhaûy vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 10. Khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa nhaûy vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 11. Khoâng ñöôïc ngoài choàm hoåm trong nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 12. Khoâng ñöôïc choáng naïnh ñi vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 1>. Khoâng ñöôïc choáng naïnh ñi vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 14. Khoâng ñöôïc laéc mình vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 15. Khoâng ñöôïc laéc mình vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 16. Khoâng ñöôïc ñaùnh caùnh tay vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 17. Khoâng ñöôïc ñaùnh caùnh tay vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 18. Kheùo che thaân vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 19. Kheùo che thaân vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 20. Khoâng ñöôïc xoay nhìn beân traùi, beân phaûi maø vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 21. Khoâng ñöôïc nhìn sang beân naøy beân kia vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 22. Yeân laëng ñi vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 2>. Yeân laëng vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 24. Khoâng ñöôïc giôõn cöôøi ñi vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 25. Khoâng ñöôïc giôõn cöôøi ñi vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 26. Chuù taâm nhaän thöùc aên, neân phaûi hoïc. 27. Nhaän thöùc aên ngang mieäng baùt, neân phaûi hoïc. 28. Laáy canh vöøa ngang mieäng baùt, neân phaûi hoïc. 29. AÊn côm vaø canh ñoàng ñeàu, neân phaûi hoïc. >0. Tuaàn töï aên, neân phaûi hoïc. >1. Khoâng ñöôïc moi giöõa baùt maø aên, neân phaûi hoïc. >2. Tyø-kheo khoâng beänh, khoâng ñöôïc töï ñoøi côm canh cho mình, neân phaûi hoïc. >>. Khoâng ñöôïc duøng côm che khuaát canh, laïi mong ñöôïc theâm, neân phaûi hoïc. >4. Khoâng ñöôïc lieác nhìn trong baùt ngöôøi ngoài beân caïnh ñang aên, neân phaûi hoïc. >5. Phaûi chuù yù vaøo baùt maø aên, neân phaûi hoïc. >6. Khoâng ñöôïc voác mieáng cho lôùn ñeå aên, neân phaûi hoïc. >7. Khoâng ñöôïc haù lôùn mieäng ñôïi thöùc aên, neân phaûi hoïc. >8. Khoâng ñöôïc ngaäm côm maø noùi, neân phaûi hoïc. >9. Khoâng ñöôïc voác côm ngoaøi xa neùm vaøo mieäng aên, neân phaûi hoïc.

>48 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

40. Khoâng ñöôïc aên rôi rôùt ñeå soùt, neân phaûi hoïc. 41. Khoâng ñöôïc aên ñeå thöùc aên buùng maù, neân phaûi hoïc. 42. Khoâng ñöôïc nhai côm ra tieáng, neân

phaûi hoïc. 4>. Khoâng ñöôïc hôùp côm maø aên, neân phaûi hoïc. 44. Khoâng ñöôïc le löôõi lieám aên, neân phaûi hoïc. 45. Khoâng ñöôïc raûy tay maø aên, neân phaûi hoïc. 46. Khoâng ñöôïc löôïm côm rôi vaõi maø aên, neân phaûi hoïc. 47. Khoâng ñöôïc tay baån caàm ñoà ñöïng nöôùc uoáng, neân phaûi hoïc. 48. Khoâng ñöôïc ñoå nöôùc röûa baùt trong nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 49. Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän, hæ, nhoå treân coû töôi, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 50. Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän, hæ, nhoå vaøo nöôùc saïch, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 51. Khoâng ñöôïc ñöùng maø ñaïi tieåu tieän, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 52. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi vaét ngöôïc y, khoâng cung kính, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 5>. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi quaán y nôi coå, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 54. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi che ñaàu, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 55. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi truøm ñaàu, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 56. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi choáng naïnh, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 57. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi mang deùp da tröø beänh, neân phaûi hoïc. 58. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi mang guoác goã, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 59. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi cöôõi ngöïa, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 60. Khoâng ñöôïc nguû nghæ trong thaùp Phaät, tröø khi troâng coi, neân phaûi hoïc. 61. Khoâng ñöôïc caát giaáu cuûa caûi trong thaùp Phaät, tröø nhaèm caát ñöôïc chaéc chaén, neân phaûi hoïc. 62. Khoâng ñöôïc mang deùp da vaøo trong thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 6>. Khoâng ñöôïc tay caàm deùp da vaøo trong thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 64. Khoâng ñöôïc mang deùp da nhieãu quanh thaùp Phaät, neân phaûi

hoïc. 65. Khoâng ñöôïc mang giaøy phuù la vaøo trong thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 66. Khoâng ñöôïc tay caàm giaøy phuù la vaøo trong thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 67. Khoâng ñöôïc ngoài döôùi thaùp Phaät maø aên, neân phaûi hoïc. 68. Khoâng ñöôïc khieâng thaây cheát ñi qua döôùi thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 69. Khoâng ñöôïc choân thaây cheát döôùi thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 70. Khoâng ñöôïc döôùi thaùp ñoát xaùc cheát, neân phaûi hoïc. 71. Khoâng ñöôïc höôùng veà thaùp Phaät maø ñoát thaây cheát, neân phaûi hoïc. 72. Khoâng ñöôïc ñoát thaây cheát quanh boán phía thaùp Phaät, ñeå muøi hoâi thoái bay vaøo, neân phaûi hoïc. 7>. Khoâng ñöôïc mang y vaø giöôøng ngöôøi cheát ñi qua nôi thaùp Phaät, tröø ñaõ giaët nhuoäm vaø xoâng höông, neân phaûi hoïc. 74. Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän döôùi thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 75. Khoâng ñöôïc höôùng veà thaùp Phaät maø ñaïi tieåu tieän, neân phaûi hoïc. 76. Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän quanh boán phía thaùp Phaät, ñeå muøi hoâi thoái bay vaøo, neân phaûi hoïc. 77. Khoâng ñöôïc mang aûnh töôïng Phaät ñeán choã ñaïi tieåu tieän, neân phaûi hoïc. 78. Khoâng ñöôïc ôû döôùi thaùp Phaät maø xæa raêng, neân phaûi hoïc. 79. Khoâng ñöôïc höôùng veà thaùp Phaät maø xæa raêng, neân phaûi hoïc. 80. Khoâng ñöôïc ñi quanh boán phía thaùp Phaät maø xæa raêng, neân phaûi hoïc. 81. Khoâng ñöôïc ôû beân thaùp Phaät hæ muõi, khaït nhoå, neân phaûi hoïc. 82. Khoâng ñöôïc höôùng veà thaùp Phaät maø hæ muõi, khaït nhoå, neân phaûi hoïc. 8>. Khoâng ñöôïc boán phía thaùp Phaät hæ muõi, khaït nhoå, neân phaûi hoïc. 84. Khoâng ñöôïc ngoài duoãi chaân tröôùc thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 85.

Khoâng ñöôïc ñeå töôïng Phaät ôû phoøng döôùi coøn mình ôû phoøng treân, neân phaûi hoïc. 86. Ngöôøi ngoài maø mình ñöùng, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 87. Ngöôøi naèm maø mình ngoài, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø

beänh neân phaûi hoïc. 88. Ngöôøi ngoài gheá maø mình ngoài choã chaúng phaûi gheá, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 89. Ngöôøi ngoài choã cao maø mình ngoài choã thaáp, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 90. Ngöôøi ñi tröôùc maø mình ñi sau, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 91. Ngöôøi ôû choã kinh haønh cao maø mình ôû choã kinh haønh thaáp, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 92. Ngöôøi ñi giöõa ñöôøng maø mình ñi beân leà ñöôøng, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 9>. Khoâng ñöôïc daét tay nhau maø ñi ñöôøng, neân phaûi hoïc. 94. Khoâng ñöôïc treøo caây cao quaù ñaàu ngöôøi, tröø tröôøng hôïp coù lyù do, neân phaûi hoïc. 95. Khoâng ñöôïc xaâu ñaõy vaøo ñaàu gaäy roài vaùc leân vai maø ñi, neân phaûi hoïc. 96. Ngöôøi caàm gaäy khoâng cung kính, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 97. Ngöôøi caàm kieám, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 98. Ngöôøi caàm maâu, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 99. Ngöôøi caàm dao, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø beänh, neân phaûi hoïc. 100. Ngöôøi caàm duø, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø beänh, neân phaûi hoïc. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi caùc giôùi pheùp taéc Chuùng hoïc. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc: Ñoái vôùi caùc giôùi naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong caùc giôùi naøy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø baûy phaùp Dieät traùnh, cöù moãi nöõa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. Neáu coù söï vieäc tranh caõi khôûi leân trong caùc Tyø-kheo, lieàn phaûi daäp taét ngay: 1. Neân aùp duïng Tyø ni Hieän tieàn, thì phaûi aùp duïng Tyø ni Hieän tieàn. 2. Neân aùp duïng Tyø ni ÖÙc nieäm, thì phaûi aùp duïng Tyø ni ÖÙc nieäm. >. Neân aùp duïng Tyø ni Baát si, thì phaûi aùp duïng Tyø ni Baát si.

4. Neân aùp duïng Töï ngoân trò thì phaûi aùp duïng Töï ngoân triï. 5. Neân aùp duïng xeùt tìm toäi töôùng thì phaûi aùp duïng xeùt tìm toäi töôùng. 6. Neân aùp duïng nhieàu ngöôøi xeùt tìm toäi thì phaûi aùp duïng nhieàu ngöôøi xeùt tìm toäi. 7. Neân aùp duïng nhö coû che phuû ñaát thì phaûi aùp duïng nhö coû che phuû ñaát. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi baûy phaùp Dieät traùnh. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc: Ñoái vôùi baûy phaùp Dieät traùnh naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong baûy phaùp naøy ñeàu thanh tònh, vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi baøi töïa Giôùi kinh, ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-di, ñaõ noùi möôøi ba phaùp Taêng taøn, ñaõ noùi hai phaùp Baát ñònh, ñaõ noùi ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà, ñaõ noùi chín möôi phaùp Ba-daät- ñeà, ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, ñaõ noùi caùc phaùp Chuùng hoïc, ñaõ noùi baûy phaùp Dieät traùnh.

Giôùi kinh laø bao goàm caùc giôùi ñieàu naøy, do chính Ñöùc Phaät ñaõ cheá ra, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. Coøn nhöõng phaùp
Phaät khaùc nöõa thì trong ñoù haõy cuøng chung hoøa hôïp ñeå hoïc.
Nhaãn nhuïc haïnh baäc nhaát
Voâ vi Phaät noùi hôn
Xuaát gia laøm ngöôøi buoàn
Khoâng goïi laø Sa-moân.
Ñaây laø baøi tuïng Giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Tyø Baø
Thi, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc.
Ví nhö ngöôøi maét saùng
Ñöôøng hieåm ngheøo traùnh ñöôïc
Ñôøi coù keû thoâng minh
Thöôøng xa rôøi caùc aùc.
Ñaây laø baøi tuïng Giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Thi
Khí, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc.
Khoâng cheâ cuõng khoâng gheùt
Vôùi giôùi phaûi phuïng trì
AÊn uoáng vöøa bieát ñuû
Thöôøng öa choã thanh vaéng
Taâm ñònh vui tinh taán
>52 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Laø lôøi chö Phaät daïy.
Ñaây laø baøi tuïng Giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Tyø
Dieáp La, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc.
Nhö ong huùt maät hoa
Khoâng hoaïi saéc vaø höông
Chæ laáy maät roài ñi
Tyø-kheo vaøo xoùm laøng
Khoâng choáng traùi vieäc ngöôøi
Khoâng nghó laøm, khoâng laøm
Chæ xem chính mình laøm
Ñöôïc chính hay khoâng chính.
Ñaây laø baøi tuïng Giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Caâu
Löu Toân, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc.

Chôù khôûi taâm buoâng lung
Thaùnh phaùp phaûi caàn hoïc
Nhö vaäy khoâng öu saàu
Ñònh taâm vaøo Nieát-baøn.
Ñaây laø baøi tuïng Giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Caâu
Na Haøm Maâu Ni, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc.
Taát caû aùc chôù laøm
Phaûi giöõ laøm caùc thieän
Töï laéng yù chí mình
Laø lôøi chö Phaät daïy.
Ñaây laø baøi tuïng Giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Ca
Dieáp, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc.
Vôùi mieäng kheùo giöõ lôøi
Töï laéng yù chí mình
Thaân khoâng laøm caùc aùc
Laø thanh tònh ba nghieäp
Thöôøng laøm ñöôïc nhö theá
Chính ñaïo baäc Ñaïi Tieân.
Ñaây laø baøi tuïng Giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Thích Ca Maâu
Ni Nhö Lai, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc ñaõ thuyeát daïy cho chuùng Taêng khoâng heà coù toäi gì xaûy ra trong suoát möôøi hai naêm ñaàu. Töø ñoù veà sau, Ñöùc Phaät thuyeát daïy phaân bieät, môû roäng Giôùi kinh. Caùc Tyøkheo naøo töï thaân öa thích phaùp, öa thích Sa-moân, töï thaân coù bieát xaáu hoå, coù bieát theïn loøng, haâm moä hoïc giôùi thì phaûi hoïc caùc Giôùi kinh naøy.
Ngöôøi trí kheùo giöõ giôùi
SOÁ 1429 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO GIÔÙI BOÅN >5>

Thöôøng ñöôïc ba ñieàu vui
Danh tieáng vaø lôïi döôõng
Sinh thieân luùc qua ñôøi.
Phaûi thaáy roõ ñieàu naøy
Coù trí sieâng giöõ giôùi
Giôùi tònh, trí tueä sinh
Ñaïo baäc nhaát lieàn thaønh.
Nhö chö Phaät quaù khöù
Caû veà Phaät vò laïi
Caùc Theá Toân hieän taïi
Thaéng vöôït moïi öu buoàn.
Ñeàu cuõng toân kính giôùi
Phaùp chö Phaät laø ñaây

Neáu coù thaân vì thaân
Muoán caàu vaøo Phaät ñaïo.
Phaûi toân troïng chaùnh phaùp
Laø lôøi chö Phaät daïy
Baûy Phaät laø Theá Toân
Dieät tröø moïi kieát söû.
Thuyeát baûy giôùi kinh naøy
Giaûi thoaùt ñöôïc buoäc raøng
Ñaõ chöùng nhaäp Nieát-baøn
Coøn ñaâu caùc hyù luaän.
Toân kính lôøi Ñaïi Tieân
Thaùnh Hieàn khen ngôïi giôùi
Phaùp tu cuûa ñeä töû
Nhaäp Nieát-baøn tòch dieät.
Theá Toân khi Nieát-baøn
Vôùi ñaïi bi böøng daäy
Hoïp caùc chuùng Tyø-kheo
Ngaøi giaùo giôùi nhö vaày:
Ñöøng töôûng Ta Nieát-baøn
Khoâng hoä trì tònh haïnh?
Hieän giôùi kinh Ta noùi
Cuõng noùi thieän Tyø ni.
Ta tuy nhaäp Nieát-baøn
Phaûi thaáy giôùi nhö Phaät
Ñôøi coøn maõi giôùi kinh
>54 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Phaùp Phaät ñöôïc höng thònh.
Vì söï höng thònh aáy
Maø ñöôïc vaøo Nieát-baøn
Neáu khoâng trì giôùi naøy
Khoâng Boá-taùt nhö phaùp.
Ví nhö hoaøng hoân taét
Theá giôùi toái mòt muø
Phaûi hoä trì giôùi aáy
Nhö traâu mao meán ñuoâi.
Hoøa hôïp ngoài moät choã
Noùi giôùi nhö Phaät daïy
Toâi ñaõ thuyeát giôùi kinh
Chuùng Taêng Boá-taùt roài.

Toâi nay thuyeát giôùi kinh
Caùc coâng ñöùc noùi giôùi
Giuùp taát caû chuùng sinh
Ñeàu troïn thaønh Phaät ñaïo.
LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 74

TÖÙ PHAÀN TAÊNG GIÔÙI BOÅN SOÁ 1430

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1430

TÖÙ PHAÀN TAÊNG GIÔÙI BOÅN (TRÍCH TÖØ BOÄ ÑAØM VOÂ ÑÖÙC) Haùn dòch: Ñôøi Haäu Taàn, Tam taïng Phaät Ñaø Da Xaù, ngöôøi nöôùc Keá Taân.

Cuùi ñaàu leã chö Phaät
Leã Phaùp vaø leã Taêng
Nay dieãn phaùp Tyø-ni
Ñeå chaùnh phaùp coøn maõi.
Giôùi nhö bieån khoâng bôø
Nhö baùu mieät maøi tìm
Muoán giöõ phaùp taøi Thaùnh
Chuùng nhoùm nghe toâi noùi.
Muoán tröø boán toäi Khí
Muoán dieät toäi Taêng-taøn
Ngaên ba möôi Xaû-ñoïa
Chuùng hoïp nghe toâi noùi.
Tyø Baø Thi, Thi Khí
Tyø Xaù, Caâu Löu Toân
Caâu Na Haøm Maâu Ni
Ca Dieáp, Thích Ca Vaên.
Caùc Ñaïi ñöùc Theá Toân
Vì chuùng ta thuyeát giôùi
Nay giôùi kinh, toâi tuïng
Caùc Hieàn giaû cuøng nghe.
Ví ngöôøi chaân thöông taät
Khoâng kham chuyeän ñi laïi
>58 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Ngöôøi phaù giôùi cuõng vaäy
Khoâng sinh vaøo trôøi, ngöôøi.
Muoán sinh leân chö Thieân
Hoaëc sinh coõi ngöôøi naøy

Chaân giôùi thöôøng baûo hoä
Ñöøng ñeå cho toån hoaïi.
Nhö ñöôøng hieåm, xe qua
Lo choát rôi, truïc gaõy
Phaù giôùi cuõng nhö vaäy
Khi cheát canh caùnh lo.
Nhö ngöôøi töï soi göông
Vui, lo theo ñeïp - xaáu
Noùi giôùi laø soi göông
Vui, buoàn theo veïn - hoûng.
Nhö hai beân chieán ñaáu
Duõng: thaéng, khieáp nhöôïc: thua
Noùi giôùi gioáng nhö vaäy
Vui, sôï theo tònh-nhô.
Theá gian, vua treân heát
Moïi doøng chaûy, bieån hôn
Caùc sao, traêng saùng nhaát
Caùc Thaùnh, Phaät laø treân.
Trong taát caû caùc Luaät
Giôùi kinh laø toái thöôïng
Nhö Lai laäp giôùi caám
Nöûa thaùng tuïng moät laàn.
- Taêng hoøa hôïp, taäp hôïp ñoâng ñuû.
- Ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi ñaõ ra.
- Tyø-kheo khoâng ñeán Boá-taùt coù thuyeát duïc vaø thanh tònh.
- Ni chuùng coù sai Tyø-kheo-ni ñeán nhaän giaùo giôùi.
- Taêng nay hoøa hôïp? Laøm vieäc gì?
(Ñaùp lôøi ñeå yeát-ma noùi giôùi)
- Ñaïi ñöùc Taêng haõy laéng nghe! Hoâm nay ngaøy möôøi laêm, ngaøy chuùng Taêng thuyeát giôùi Boá-taùt, laø thôøi gian thích hôïp cuûa Taêng. Neáu chö Taêng chaáp thuaän nghe giôùi thì hoøa hôïp Boá-taùt tuïng giôùi. Xin thöa roõ vaán ñeà nhö theá.

SOÁ 14>0 - TÖÙ PHAÀN TAÊNG GIÔÙI BOÅN >59

- Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Ngay sau ñaây toâi seõ thuyeát giôùi. Chö vò hieän taäp hôïp tröôùc ñaây haõy im laëng laéng nghe vaø kheùo taâm nieäm, suy nghó kyõ. Neáu xeùt mình coù phaïm thì phaûi phaùt-loà, neáu khoâng phaïm thì im laëng, vì söï im laëng naøy seõ cho bieát chö Taêng thanh tònh. Neáu coù vò naøo khaùc neâu ra ñieàu gì thì phaûi ñuùng nhö söï thaät maø traû lôøi. Nhö vaäy, chö vò Tyø-kheo ôû trong ñaïi chuùng naøy coù ñeán ba laàn ñöôïc xöôùng hoûi maø nhôù nghó coù toäi phaûi phaùt-loà. Ai khoâng phaùt loà thì phaïm toäi coá yù noùi doái. Ñöùc Phaät daïy: Toäi

coá yù noùi doái laø ñieàu ngaên trôû ñaïo nghieäp. Vò Tyø-kheo naøo ñoù töï thaân nhôù nghó mình coù toäi, muoán caàu ñöôïc thanh tònh thì phaûi saùm hoái, saùm hoái thì ñöôïc an oån, khoâng saùm hoái toäi caøng saâu naëng theâm. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi töïa cuûa Giôùi kinh. Baây giôø xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc, ñoái vôùi lôøi daïy môû ñaàu naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong vaán ñeà naøy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Tieáp ñaây laø boán phaùp Khí, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo chung moät giôùi, cuøng chung söï raên caám, khoâng xaû giôùi, giôùi suy yeáu, khoâng töï saùm hoái, phaïm vieäc baát tònh, laøm vieäc daâm duïc, ñeán caû haønh daâm cuøng vôùi loaøi suùc sinh, thì Tyø-kheo naøy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng Taêng soáng chung. 2. Neáu Tyø-kheo ôû trong xoùm laøng hoaëc choã vaéng veû, vaät khoâng cho, vôùi taâm tham troäm laáy, tuøy theo phaùp luaät laáy vaät khoâng cho, neân bò vua hay ñaïi thaàn cuûa vua xöû: hoaëc gieát, hoaëc troùi, hoaëc ñuoåi ra khoûi xöù;,maéng ngöôi laø giaëc, ngöôi laø keû ngu si, ngöôi laø keû chaúng bieát gì, Tyø-kheo troäm caép nhö vaäy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng Taêng soáng chung. >. Neáu Tyø-kheo coá yù töï tay gieát cheát maïng ngöôøi, hoaëc caàm dao ñöa cho ngöôøi vaø khen ngôïi ñeà cao söï cheát, khuyeán khích söï cheát: “OÂi! Ngöôøi kia! Vaän duïng caùi xaáu xa theá naøy maø soáng laøm gì! Thaø cheát ñi coøn hôn soáng”. Vôùi taâm taïo taùc nhö vaäy, suy nghó tìm ra moïi phöông caùch, coå vuõ, ñeà cao söï cheát, khuyeán khích söï cheát, thì Tyø-kheo naøy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng Taêng chung soáng. 4. Neáu Tyø-kheo thaät söï khoâng bieát, laïi töï xöng: “Toâi ñaéc phaùp cuûa baäc thöôïng nhaân, toâi ñaõ ñaït ñöôïc phaùp thuø thaéng cuûa Thaùnh trí. Toâi bieát ñieàu aáy, toâi thaáy ñieàu aáy”. Tyø-kheo aáy vaøo moät thôøi ñieåm khaùc, hoaëc ñöôïc hoûi, hoaëc khoâng ñöôïc hoûi, vì muoán söï thanh tònh, noùi theá naøy: “Toâi

thaät khoâng thaáy, khoâng bieát, toâi noùi doái, löøa gaït, hö caáu, noùi thaáy, noùi bieát”, ngoaïi tröø taêng thöôïng maïn, Tyø-kheo naøy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng vôùi Taêng soáng chung. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo phaïm moãi moät phaùp Ba-la-di thì khoâng ñöôïc soáng chung vôùi caùc Tyø- kheo khaùc. Nhö tröôùc khi chöa thoï giôùi, sau khi thoï giôùi maø phaïm giôùi thì cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo naøy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng vôùi Taêng soáng chung. Nay hoûi caùc Ñaïi ñöùc, trong boán giôùi Ba-la-di coù thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn) Caùc Ñaïi ñöùc trong boán giôùi aáy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin giöõ gìn ñuùng nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo coá yù laøm xuaát tinh, tröø chieâm bao, thì phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa. 2. Neáu Tyø-kheo vôùi yù daâm duïc, tieáp caän thaân ngöôøi nöõ, rôø chaïm hoï, hoaëc naém tay, hoaëc naém toùc, hoaëc chaïm rôø vaøo baát cöù phaàn thaân naøo cuûa hoï, thì phaïm

Taêng-giaø-baø-thi-sa. >. Neáu Tyø-kheo vôùi yù daâm duïc, ñem lôøi thoâ tuïc daâm oâ noùi vôùi ngöôøi nöõ, tuøy theo lôøi noùi thoâ tuïc daâm duïc, thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi- sa. 4. Neáu Tyø-kheo vôùi yù daâm duïc, tröôùc ngöôøi nöõ töï ca ngôïi mình: “Naøy quyù coâ, toâi tu phaïm haïnh, giöõ giôùi, tinh taán tu caùc phaùp thieän, coù theå ñem vieäc daâm duïc cung phuïng cho toâi, söï cung phuïng nhö vaäy laø toät ñænh”, thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 5. Neáu Tyø-kheo qua laïi laøm mai moái cho ngöôøi naøy ngöôøi kia, ñem yù ngöôøi nam noùi vôùi ngöôøi nöõ, ñem yù ngöôøi nöõ noùi vôùi ngöôøi nam, hoaëc taùc hôïp neân vôï choàng, hoaëc laøm chuyeän tö thoâng vôùi nhau, duø chæ trong choác laùt, thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 6. Neáu Tyø-kheo ñích thaân tìm xin phöông tieän laøm nhaø khoâng coù thí chuû, töï laøm cho mình, thì vieäc caát phaûi ñuùng löôïng möùc. Löôïng möùc ôû ñaây laø daøi möôøi hai gang tay Phaät, beân trong roäng baèng baûy gang tay Phaät. Ñòa ñieåm caát phaûi môøi caùc Tyø-kheo khaùc ñeán chæ ñònh. Caùc Tyø- kheo aáy neân chæ cuï theå nôi choã, nôi ñoù khoâng coù naïn, khoâng coù trôû ngaïi. Neáu Tyø-kheo caát tö thaát ôû choã coù naïn, choã coù trôû ngaïi, khoâng coù thí chuû, töï laøm cho mình, khoâng môøi caùc Tyø-kheo ñeán chæ ñònh nôi choã, hoaëc

laøm quaù ñònh möùc thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 7. Neáu Tyø-kheo muoán laøm nhaø lôùn, coù thí chuû laøm cho mình, ñòa ñieåm caát phaûi môøi caùc Tyø-kheo khaùc ñeán chæ ñònh. Caùc Tyø-kheo aáy neân chæ ñònh choã, nôi aáy khoâng coù caùc naïn, khoâng coù trôû ngaïi. Neáu Tyø-kheo nôi xaûy ra naïn, nôi coù trôû ngaïi maø laøm nhaø lôùn, coù thí chuû laøm cho mình, khoâng môøi caùc Tyø-kheo khaùc ñeán chæ ñònh nôi choán thì phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa. 8. Neáu Tyø-kheo vì aám öùc, töùc giaän, söû duïng phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù phæ baùng Tyø-kheo chaúng phaûi phaïm Ba-la-di nhaèm phaù hoaïi ñöùc haïnh thanh tònh cuûa vò aáy. Vaøo thôøi gian sau, Tyø-kheo aáy - ñöôïc hoûi hay khoâng ñöôïc hoûi - bieát vieäc phæ baùng naøy laø khoâng cô sôû, baûo: “Vì toâi töùc giaän maø noùi lôøi nhö vaäy”. Tyø-kheo phæ baùng nhö theá thì phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa. 9. Neáu Tyø-kheo vì aám öùc, töùc giaän, neân töø trong phaàn vieäc khaùc nhau ruùt ra moät khía caïnh, söû duïng laøm phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù ñeå phæ baùng Tyø-kheo chaúng phaûi phaïm Ba-la-di, nhaèm phaù hoaïi ñöùc haïnh thanh tònh cuûa vò aáy. Vaøo thôøi gian sau, Tyø-kheo kia - ñöôïc hoûi hay khoâng ñöôïc hoûi - bieát ñoù laø moät khía caïnh laáy töø trong phaàn vieäc khaùc, vò naøy töï noùi leân: “Vì toâi töùc giaän neân khinh mieät nhö vaäy”, thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 10. Neáu Tyø-kheo muoán phaù hoaïi Taêng hoøa hôïp neân chaáp nhaän moïi phöông tieän ñeå phaù hoaïi vieäc hoøa hôïp cuûa Taêng, kieân trì khoâng boû. Caùc Tyø-kheo neân can giaùn Tyø-kheo aáy: “Ñaïi ñöùc, ñöøng phaù hoaïi Taêng hoøa hôïp, ñöøng tìm caùc phöông tieän phaù hoaïi söï hoøa hôïp cuûa Taêng, ñöøng coá chaáp giöõ söï ngoan coá maø khoâng xaû boû vieäc phaù hoaïi hoøa hôïp cuûa Taêng. Ñaïi ñöùc neân cuøng Taêng hoøa hôïp, neân hoan hyû khoâng tranh caõi, cuøng hoïc moät thaày, nhö nöôùc vôùi söõa hoøa nhau, ñöôïc nhö theá, trong phaùp Phaät môùi coù ñôøi soáng taêng ích, an

vui”. Tyø-kheo naøy khi ñöôïc can giaùn nhö vaäy maø vaãn kieân trì khoâng boû, thì caùc Tyø-kheo neân caên giaùn ñeán laàn thöù ba ñeå cho boû söï coá chaáp phaù hoaïi aáy ñi. Can giaùn ñeán laàn thöù ba maø boû thì toát, khoâng boû thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 11. Neáu Tyø-kheo coù beø caùnh, hoaëc vôùi moät, hoaëc vôùi hai, ba, cho ñeán voâ soá Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo beø caùnh aáy noùi vôùi caùc Tyø-kheo naøy: “Caùc Ñaïi ñöùc, chôù neân can giaùn Tyø-kheo kia. Tyø-kheo kia laø Tyø-kheo noùi ñuùng phaùp, laø Tyø-kheo noùi ñuùng luaät Tyø-kheo. Nhöõng vaán ñeà Tyø- kheo aáy noùi, taâm chuùng toâi öa thích, loøng chuùng toâi cuõng chaáp nhaän nhöõng ñieàu Tyø-kheo aáy noùi ra”. Caùc Tyø-kheo cuûa chuùng kia neân can giaùn Tyø-kheo aáy: “Ñaïi ñöùc,

>62 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

ñöøng noùi nhö vaäy, ñöøng baûo Tyø-kheo aáy noùi ñuùng giaùo phaùp, ñöøng baûo Tyø-kheo aáy noùi ñuùng luaät Tyø-kheo, ñöøng baûo: Nhöõng vaán ñeà Tyø-kheo aáy noùi loøng chuùng toâi öa thích. Nhöõng ñieàu Tyø-kheo aáy noùi, taâm chuùng toâi chaáp nhaän ñöôïc. Taïi sao vaäy? Vì Tyø-kheo aáy noùi lôøi chaúng ñuùng phaùp, Tyø-kheo aáy noùi lôøi chaúng ñuùng luaät Tyø-kheo. Ñaïi ñöùc muoán phaù hoaïi Taêng hoøa hôïp, caùc vò phaûi vui, phaûi saün loøng laøm cho Taêng hoøa hôïp. Ñaïi ñöùc neân cuøng Taêng hoøa hôïp, hoan hyû khoâng tranh caõi, cuøng hoïc hoûi moät thaày, nhö nöôùc vôùi söõa hoøa nhau. Ñöôïc theá thì trong phaùp Phaät, ñôøi soáng an vui taêng ích môùi hieän höõu”. Caùc Tyø-kheo aáy khi ñöôïc can giaùn nhö vaäy maø kieân trì khoâng boû, thì caùc vò Tyø-kheo khaùc neân can giaùn ba laàn ñeå boû söï coá chaáp phaù hoaïi ñoù ñi. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû ñöôïc thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo aáy phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 12. Neáu Tyø-kheo soáng nöông nhôø xoùm laøng hay thaønh aáp maø haønh ñoäng xaáu xa laøm hoen oá tín ñoà; laøm nhöõng vieäc xaáu xa, ai cuõng thaáy cuõng nghe; vieäc laøm hoen oá tín ñoà, ai cuõng thaáy cuõng nghe. Caùc Tyø- kheo noùi vôùi Tyø-kheo aáy: “Ñaïi ñöùc! Thaày ñaõ laøm nhöõng vieäc laøm xaáu xa laøm hoen oá tín ñoà, thaày haønh ñoäng xaáu xa, ai cuõng thaáy cuõng nghe. Ñaïi ñöùc! Thaày laøm nhöõng vieäc laøm xaáu xa laøm hoen oá nhaø ngöôøi. Nay toát hôn laø ñi xa khoûi xoùm laøng naøy, khoâng caàn thieát soáng nôi ñaây nöõa”. Tyø-kheo aáy noùi vôùi Tyø-kheo cuûa chuùng kia: “Ñaïi ñöùc! Caùc vò Tyø- kheo coù thöông, coù gheùt, coù sôï, coù si; Tyø-kheo coù toäi ñoàng nhö theá, sao coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi?”. Caùc Tyø-kheo traû lôøi: “Ñaïi ñöùc! Chôù neân noùi lôøi nhö vaäy: Coù thöông, coù gheùt, coù sôï, coù si. Tyø-kheo coù toäi ñoàng nhö vaäy, sao coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi? Taïi sao vaäy? Vì caùc Tyø-kheo khoâng thöông, khoâng gheùt, khoâng sôï, khoâng si. Ñaïi ñöùc! Thaày haønh ñoäng xaáu xa laøm hoen oá tín ñoà, Thaày laøm nhöõng vieäc xaáu xa, ai cuõng thaáy cuõng nghe; thaày laøm hoen oá tín ñoà, ai cuõng thaáy cuõng nghe”. Tyø-kheo aáy khi can giaùn nhö vaäy, vaãn kieân trì khoâng boû thì caùc Tyø-kheo neân can giaùn ba laàn, nhaèm loaïi boû söï coá chaáp aáy ñi. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû ñöôïc thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo aáy phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa. 1>. Neáu Tyø-kheo baûn taùnh xaáu, khoâng chaáp nhaän lôøi khuyeân can cuûa ai, ñoái vôùi giôùi phaùp, caùc Tyø-kheo khuyeân can

ñuùng phaùp, song töï thaân vò aáy khoâng chaáp nhaän söï can giaùn, laïi baûo: “Caùc Ñaïi ñöùc ñöøng ñeà caäp chuyeän xaáu hay chuyeän toát cuûa toâi. Toâi cuõng khoâng ñeán caùc Ñaïi ñöùc ñeå noùi chuyeän toát hay chuyeän xaáu. Caùc Ñaïi ñöùc thoâi ñi, ñöøng can

giaùn toâi nöõa”. Caùc Tyø-kheo can giaùn Tyø-kheo aáy: “Ñaïi ñöùc! Ñöøng phuû nhaän lôøi can giaùn cho töï thaân thaày, maø töï thaân Ñaïi ñöùc phaûi nhaän lôøi can giaùn. Ñaïi ñöùc haõy ñuùng phaùp can giaùn caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo cuõng nhö phaùp can giaùn Ñaïi ñöùc. Coù nhö vaäy, chuùng ñeä töû cuûa Phaät môùi ñöôïc taêng ích, môû roäng ra söï can giaùn cho nhau, môû roäng chuyeån ñoåi cho nhau söï chæ baûo, laàn löôït saùm hoái, saùm hoái nhau”. Tyø-kheo aáy khi ñöôïc can giaùn nhö vaäy maø vaãn kieân trì khoâng boû, caùc Tyø-kheo neân can giaùn ba laàn nhaèm loaïi boû söï coá chaáp aáy ñi. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo aáy phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa. Chín giôùi tröôùc vöøa vi phaïm laø phaïm toäi. Boán giôùi sau cho ñeán ba laàn can giaùn môùi thaønh phaïm. Neáu Tyø-kheo phaïm moãi moät phaùp, bieát phaïm maø che giaáu thì Taêng phaûi cöôõng böùc thi haønh “Pheùp coâ laäp soáng rieâng” (Ba-lôïi-baø-sa) thi haønh xong “Pheùp soáng rieâng”, laïi phaûi thi haønh theâm “Saùu ñeâm hoan hyû” (Ma-na-ñoûa), thi haønh xong “Saùu ñeâm hoan hyû” roài coøn phaûi ñöôïc giaûi toäi. Vieäc giaûi toäi cho Tyø-kheo naøy phaûi thöïc hieän giöõa hai möôi vò Taêng, neáu thieáu moät vò, chuùng khoâng hoäi ñuû hai möôi vò maø giaûi toäi cho Tyø-kheo naøy thì toäi cuûa Tyø-kheo naøy khoâng giaûi tröø ñöôïc, caùc Tyø-kheo cuõng bò khieån traùch. Quy thöùc naøy luoân ñuùng nhö vaäy. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc, ñoái vôùi möôøi ba phaùp naøy coù thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong möôøi ba phaùp aáy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Tieáp ñaây laø hai phaùp Baát ñònh, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo cuøng ngöôøi nöõ (chæ coù hai ngöôøi) ngoài nôi choã khuaát, choã kín ñaùo, choã coù theå haønh daâm... noùi moät thöù ngoân ngöõ phi giôùi phaùp. Coù vò Öu-baø-di loøng tin vöõng chaéc nhaän xeùt: “Vôùi caûnh naøy thì Tyø-kheo phaïm moät trong ba phaùp: hoaëc toäi Ba-la-di, hoaëc toäi Taêng-giaø- baø-thi-sa, hoaëc toäi Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo ngoài chung aáy töï noùi: “Toâi phaïm toäi aáy”. Ñoái vôùi moät trong ba phaùp: hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi- sa, hoaëc Ba-daät-ñeà, ñuùng nhö lôøi noùi phaïm cuûa ngöôøi Öu-baø-di coù loøng tin vöõng chaéc aáy, neân phaûi xöû trò nhö phaùp Tyø-kheo naøy. Ñaây goïi laø phaùp Baát ñònh.

2. Neáu Tyø-kheo cuøng ngöôøi nöõ ngoài choã troáng, choã khoâng theå haønh daâm, noùi lôøi thoâ tuïc, daâm duïc. Coù vò Öu-baø-di loøng tin vöõng chaéc nhaän xeùt: “Vôùi caûnh naøy thì Tyø-kheo phaïm moät trong hai phaùp: hoaëc

Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeà". Tyø-kheo ngoài vôùi ngöôøi nöõ aáy cuõng töï noùi: "Toâi phaïm toäi aáy". Ñoái vôùi moät trong hai phaùp neân trò moät: hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeà ñuùng nhö ñieàu noùi phaïm cuûa ngöôøi Öu-baø-di coù loøng tin vöõng chaéc aáy, caàn phaûi xöû trò nhö phaùp Tyø-kheo aáy. Ñaây goïi laø phaùp Baát ñònh. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi hai phaùp Baát ñònh. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc: Trong hai phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong hai phaùp naøy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Tieáp ñaây laø ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. 1. Neáu Tyø-kheo y ñaõ ñuû roài, y coâng ñöùc ñaõ xaû, chöùa ñeå y dö, trong möôøi ngaøy, khoâng tònh thí thì ñöôïc pheùp caát giöõ. Neáu quaù thôøi gian aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 2. Neáu Tyø-kheo y ñaõ ñuû roài, y coâng ñöùc ñaõ xaû, vôùi ba y cuûa mình rôøi khoûi moät y qua moät ñeâm nguû choã khaùc, tröø yeát-ma Taêng cho pheùp thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. >. Neáu Tyø-kheo y ñaõ ñuû roài, y coâng ñöùc ñaõ xaû, maø phi thôøi nhaän ñöôïc vaûi y, caàn thì nhaän, nhaän roài kòp may thaønh y ngay. Neáu vaûi ñuû thì toát, khoâng ñuû thì ñöôïc pheùp caát laïi moät thaùng chôø ñuû vaûi ñeå laøm thaønh y. Neáu quaù haïn naøy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 4. Neáu Tyø-kheo ñeán Tyø-kheo-ni chaúng phaûi thaân quyeán laáy y tröø vieäc ñoåi chaùc thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 5. Neáu Tyø-kheo baûo Tyø-kheo-ni chaúng phaûi thaân quyeán giaët y cuõ, hoaëc nhuoäm, hoaëc ñaäp thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 6. Neáu Tyø-kheo ñeán cö só, vôï cö só chaúng phaûi thaân quyeán ñeå xin y, tröø tröôøng hôïp khaùc thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khaùc laø: hoaëc Tyø-kheo aáy y bò cöôùp, y bò maát, y bò chaùy, y bò nöôùc cuoán... nhö theá goïi laø tröôøng hôïp khaùc. 7. Neáu Tyø-kheo y bò maát, y bò cöôùp, y bò chaùy, y bò nöôùc cuoán; neáu coù cö só, hay vôï cö só chaúng phaûi thaân quyeán ñem cuùng cho nhieàu loaïi y vaø môøi Tyø-kheo nhaän tuøy yù, Tyø-kheo aáy phaûi bieát nhaän y vöøa ñuû. Neáu nhaän quaù möùc ñònh aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà.

SOÁ 14>0 - TÖÙ PHAÀN TAÊNG GIÔÙI BOÅN >65

8. Neáu Tyø-kheo, cö só, hay vôï cö só vì Tyø-kheo aáy daønh duïm tieàn ñeå saém y nhö vaäy cho Tyø-kheo. Vôùi soá tieàn cuûa chuùng ta saém y nhö vaäy cuøng cuùng cho Tyø-kheo teân nhö vaäy. Tyø-kheo aáy tröôùc khoâng môøi nhaän tuøy yù, ñeán nhaø hai cö só kia noùi nhö vaày: "Cö só, thaät toát laém! Xin haõy vì toâi daønh tieàn saém loaïi y ñaét giaù nhö vaäy... cuùng cho toâi" vì muoán cho ñeïp. Neáu nhaän ñöôïc y nhö theá thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 9. Neáu Tyø-kheo, coù hai gia ñình cö só vaø vôï cö só lo lieäu ñöôïc tieàn saém y nhö vaäy cho Tyø-kheo. Vôùi soá tieàn chuùng ta saém y nhö vaäy cuøng cuùng cho Tyø-kheo teân nhö vaäy. Tyø-kheo aáy tröôùc khoâng ñöôïc môøi nhaän tuøy yù, laïi ñeán nhaø hai cö só noùi nhö vaày: "Cö só, thaät toát laém! Haõy goùp chung tieàn laïi may moät y thoâi, neân saém nhö theá ñeå cuùng cho toâi", vì muoán cho ñeïp. Neáu nhaän ñöôïc y aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 10. Neáu Tyø-kheo, hoaëc vua, hoaëc ñaïi thaàn, hoaëc Baø-la-moân,

hoaëc cö só, vôï cö só sai ngöôøi ñöa tieàn saém y ñeán cho Tyø-kheo, baûo: “Haõy mang soá tieàn saém y nhö vaäy ñeán cuùng cho Tyø-kheo teân nhö vaäy”. Ñeán choã Tyø-kheo, ngöôøi söù aáy noùi vôùi Tyø-kheo: “Thöa Ñaïi ñöùc, nay ñöôïc leänh ñem soá tieàn saém y ñeán cuùng thaày. Xin thaày nhaän cho”. Tyø-kheo aáy neân noùi vôùi ngöôøi söù kia nhö vaày: “Nay toâi khoâng tieän nhaän soá tieàn saém y naøy. Neáu caàn y thì phaûi hôïp luùc vaø thanh tònh thì toâi seõ nhaän”. Ngöôøi söù aáy noùi vôùi Tyø-kheo: “Thöa Ñaïi ñöùc, coù ngöôøi naøo giuùp vieäc cho thaày khoâng?” Caàn y thì Tyø-kheo neân noùi: “Coù, chính ngöôøi troâng nom Taêng-giaø- lam hoaëc Öu-baø-taéc, ñoù laø ngöôøi chaáp söï cuûa Tyø-kheo, thöôøng vì caùc Tyø-kheo giuùp ñôõ coâng vieäc”. Ngöôøi söù kia ñeán thaúng choã ngöôøi chaáp söï trao soá tieàn saém y cho hoï roài quay trôû laïi choã Tyø-kheo, thöa nhö vaày: “Thöa Ñaïi ñöùc, ngöôøi chaáp söï teân… maø thaày ñaõ chæ, toâi ñaõ giao soá tieàn saém y cho hoï roài. Thöa Ñaïi ñöùc, khi naøo nhaän thaáy hôïp luùc, thaày ñeán ngöôøi ñoù seõ ñöôïc y”. Luùc caàn y thì ñeán choã ngöôøi chaáp söï. Neáu ñeán, hoaëc laàn thöù hai, hoaëc laàn thöù ba thì noùi vôùi ngöôøi chaáp söï: “Toâi caàn y”. Neáu ñeán laàn thöù hai, laàn thöù ba nhaèm laøm cho hoï nhôù ra, ñöôïc y thì toát. Coøn khoâng ñöôïc y thì laàn thöù tö, laàn thöù naêm, laàn thöù saùu, ñeán tröôùc hoï ñöùng im laëng, khieán cho hoï suy nghó nhôù ra. Neáu laàn thöù tö, laàn thöù naêm, laàn thöù saùu ñeán tröôùc hoï ñöùng im laëng maø ñöôïc y thì toát, khoâng ñöôïc y maø ñoøi quaù saùu laàn ñeå caàu cho baèng ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng ñöôïc y thì phaûi ñeán choã ngöôøi chuû cuùng tieàn

saém y, hoaëc töï mình ñeán, hoaëc sai ngöôøi ñeán noùi vôùi thí chuû: “Tröôùc ñaây ngöôøi cuûa oâng mang tieàn saém y ñeán cuùng cho Tyø-kheo teân nhö vaäy. Tyø-kheo aáy roát cuoäc khoâng ñöôïc y, vaäy haõy ñeán laáy veà, ñöøng ñeå maát tieàn aáy”. Ñaây laø hôïp caùch. 11. Neáu Tyø-kheo laøm ngoïa cuï môùi baèng ñuû loaïi tô taèm thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 12. Neáu Tyø-kheo laøm ngoïa cuï môùi baèng caùc loaïi loâng deâ thuaàn maøu ñen, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 1>. Neáu Tyø-kheo laøm ngoïa cuï môùi thì neân duøng loâng deâ goàm hai phaàn thuaàn maøu ñen, phaàn thöù ba maøu traéng vaø phaàn thöù tö maøu xaùm. Neáu Tyø-kheo laøm ngoïa cuï môùi khoâng duøng hai phaàn thuaàn maøu ñen, phaàn thöù ba maøu traéng vaø phaàn thöù tö maøu xaùm, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba- daät-ñeà. 14. Neáu Tyø-kheo laøm ngoïa cuï môùi thì neân giöõ duøng ñeán saùu naêm. Neáu döôùi saùu naêm, khoâng xaû caùi cuõ, laïi laøm caùi môùi, tröø Taêng yeát-ma, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 15. Neáu Tyø-kheo laøm toïa cuï môùi thì phaûi laáy moät mieáng toïa cuï cuõ vuoâng vöùc moät gang tay, may ñieåm leân treân toïa cuï môùi nhaèm hoaïi saéc. Neáu laøm toïa cuï môùi, khoâng laáy moät mieáng toïa cuï cuõ vuoâng vöùc moät gang tay, may ñieåm leân treân toïa cuï môùi ñeå hoaïi saéc thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 16. Neáu Tyø-kheo giöõa ñöôøng ñi, ñöôïc loâng deâ, thaáy caàn thì neân laáy; neáu khoâng coù ngöôøi mang hoä thì ñöôïc pheùp töï mình mang ñi, moät chaëng ba do-tuaàn. Neáu khoâng coù ngöôøi mang vaùc hoä maø töï mình xaùch mang quaù ba do-tuaàn thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 17. Neáu

Tyø-kheo sai nhôø Tyø-kheo-ni chaúng phaûi thaân quyeán giaët, nhuoäm, chaûi loâng deâ thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 18. Neáu Tyø-kheo töï tay caàm laáy tieàn hay vaøng baïc, hay baûo ngöôøi laáy, hoaëc mieäng baûo coù theå nhaän thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 19. Neáu Tyø-kheo mua baùn caùc loaïi vaøng baïc, vaät baùu thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 20. Neáu Tyø-kheo vôùi moïi hình thöùc mua baùn sinh lôïi, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 21. Neáu Tyø-kheo giöõ caát baùt dö, khoâng tònh thí thì ñöôïc pheùp caát giöõ trong voøng möôøi ngaøy. Neáu quaù haïn aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät- ñeà. 22. Neáu Tyø-kheo baùt bò vôõ haøn gaén döôùi naêm choã, khoâng chaûy ræ, laïi tìm baùt môùi vì muoán cho ñeïp. Neáu ñöôïc baùt aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø

SOÁ 14>0 - TÖÙ PHAÀN TAÊNG GIÔÙI BOÅN >67

Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo aáy neân ñeán giöõa Taêng xaû baùt môùi. Taêng trao xaû baùt laàn löôït theo thöù baäc roài laáy baùt baäc thaáp nhaát trao cho Tyø-kheo aáy khieán gìn giöõ söû duïng cho ñeán baùt beå. 2>. Neáu Tyø-kheo ñích thaân ñi xin chæ sôïi, nhôø caäy baûo thôï deät khoâng phaûi thaân quyeán deät y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 24. Neáu Tyø-kheo coù cö só, vôï cö só vì Tyø-kheo aáy nhôø caäy baûo thôï deät, deät y cho Tyø-kheo. Tyø-kheo aáy tröôùc khoâng nhaän lôøi môøi tuøy yù, nhöng laïi ñeán choã thôï deät baûo: “Y naøy ñöôïc deät cho toâi. Haõy deät cho toâi heát söùc kheùo, cho thaät roäng khoå, chaéc chaén, saéc saûo baèng ñaàu baèng ñuoâi, chænh cho kheùo. Ñöông nhieân, ít nhieàu toâi cuõng traû coâng cho anh xöùng ñaùng”. Neáu Tyø-kheo traû cho thôï deät caùi coâng xöùng ñaùng aáy maø giaù trò chæ ñeán baèng moät böõa aên, nhaän ñöôïc y aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 25. Neáu Tyø-kheo tröôùc ñem y cho Tyø-kheo khaùc, sau vì töùc giaän hoaëc töï ñoaït laïi, hay sai ngöôøi khaùc ñoaït laáy, noùi: “Haõy traû y laïi cho toâi. Toâi khoâng cho ngöôøi nöõa”. Tyø-kheo aáy neân traû laïi y, Tyø-kheo nhaän laáy y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 26. Neáu Tyø-kheo coù beänh, caát giöõ toâ, daàu, sinh toâ, maät vaø ñöôøng pheøn… thì trong voøng baûy ngaøy ñöôïc pheùp giöõ ñeå uoáng. Neáu quaù haïn aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 27. Neáu Tyø-kheo, muøa Xuaân coøn moät thaùng thì neân tìm kieám y taém möa, coøn nöûa thaùng duøng taém. Tyø-kheo tröôùc moät thaùng heát Xuaân maø kieán tìm y taém möa vaø quaù tröôùc nöûa thaùng ñeán Haï duøng y taém thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 28. Neáu Tyø-kheo coøn möôøi ngaøy nöõa môùi heát ba thaùng kieát Haï, maø coù thí chuû vì vieäc gaáp, voäi cuùng y cho caùc Tyø-kheo thì neân nhaän. Nhaän roài neân giöõ caát cho ñeán thôøi cuûa y. Neát caát giöõ quaù haïn aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 29. Neáu Tyø-kheo ba thaùng Haï an cö xong, tieáp ñoù ngaøy möôøi laêm thaùng taùm cuõng ñaõ qua, hoaëc ôû nôi xa xoâi heûo laùnh nghi coù söï khuûng boá, nôi e sôï coù naïn… Tyø-kheo aáy soáng taïi nhöõng nôi nhö vaäy, thì trong ba y, coù theå göûi laïi moät y trong nhaø thoân xoùm vaø coù lyù do ñeå rôøi y nguû, nhieàu laém laø saùu ñeâm. Neáu quaù haïn aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. >0. Neáu Tyø-kheo bieát ngöôøi khaùc muoán cuùng vaät cho Taêng laïi xoay xôû ñem veà cho mình thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc: Ñoái vôùi ba möôi phaùp

naøy thanh tònh khoâng?

>68 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

(Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong ba möôi phaùp aáy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Tieáp ñaây laø chín möôi phaùp Ba-daät-ñeà, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. 1. Neáu Tyø-kheo coá yù noùi doái thì phaïm Ba-daät-ñeà. 2. Neáu Tyø-kheo ñem doøng doõi, saéc toäc, ñòa vò xaõ hoäi ra ñeå maéng nhieác, laøm nhuïc Tyø-kheo khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. >. Neáu Tyø-kheo duøng mieäng löôõi hai chieàu ñeå ly giaùn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 4. Neáu Tyø-kheo cuøng moät nhaø coù ngöôøi nöõ maø nguû laïi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 5. Neáu Tyø-kheo cuøng ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi cho hoï nguû chung phoøng quaù hai ñeâm, ñeán ñeâm thöù ba thì phaïm Ba-daät-ñeà. 6. Neáu Tyø-kheo vôùi ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi cuøng ñoïc tuïng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 7. Neáu Tyø-kheo bieát Tyø-kheo khaùc coù toäi thoâ aùc, ñem noùi vôùi ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi, tröø Taêng Yeát-ma, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 8. Neáu Tyø-kheo, ñoái töôïng laø ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi maø ñem phaùp hôn ngöôøi noùi vôùi hoï: “Toâi thaáy ñieàu aáy, toâi bieát ñieàu aáy”, duø söï thaáy bieát laø thaät ñi nöõa, cuõng phaïm Ba-daät-ñeà. 9. Neáu Tyø-kheo thuyeát phaùp cho ngöôøi nöõ quaù naêm, saùu lôøi, thì phaïm Ba-daät-ñeà, tröø coù maët ngöôøi nam hieåu bieát. 10. Neáu Tyø-kheo töï tay ñaøo ñaát hay baûo ngöôøi ñaøo ñaát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 11. Neáu Tyø-kheo chaët phaù caây coái laø choã cö nguï cuûa quyû thaàn… thì phaïm Ba-daät-ñeà. 12. Neáu Tyø-kheo bòa chuyeän, noùi lôøi khaùc söï thaät, gaây phieàn böïc cho ngöôøi khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 1>. Neáu Tyø-kheo hieàm haän, maéng chöûi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 14. Neáu Tyø-kheo laáy giöôøng daây, giöôøng caây, ñeäm naèm ngoài cuûa Taêng ñem ñaêït ra nôi ñaát troáng, hoaëc baûo ngöôøi ñaët ra, naèm ngoài xong boû ñi, khoâng töï thu doïn, khoâng baûo ai thu doïn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 15. Neáu Tyø-kheo ôû trong phoøng cuûa Taêng, traûi ngoïa cuï ñeäm ngoài cuûa Taêng, hoaëc töï traûi hay baûo ngöôøi traûi, ñeå naèm hay ngoài leân ñoù. Sau laïi boû ñoù ñi, khoâng töï thu doïn hay baûo ai thu doïn, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 16. Neáu Tyø-kheo bieát choã nghæ ñoù laø cuûa Tyø-kheo aáy, mình ñeán sau laïi cöôõng laán vaøo giöõa, traûi toïa cuï ñeå nguû nghæ, vôùi yù nghóa: “Tyø-

kheo kia hieàm chaät choäi thì töï traùnh ta maø ñi”. Chaúng coù lyù do naøo khaùc ngoaøi vieäc laøm maát oai nghi nhö vaäy thì phaïm Ba-daät-ñeà. 17. Neáu Tyø-kheo töùc giaän Tyø-kheo khaùc, khoâng thích vò naøy ôû trong phoøng cuûa Taêng, töï tay keùo ra hay baûo ngöôøi khaùc keùo ra ngoaøi, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 18. Neáu Tyø-kheo phoøng treân nhaø gaùc ñaët giöôøng daây, giöôøng caây, chaân raùp deã suùt ra, maø naèm ngoài treân ñoù thì phaïm Ba-daät-ñeà. 19. Neáu Tyø-kheo bieát nöôùc coù truøng maø töï laáy töôùi leân buøn ñaát, leân coû hay baûo ngöôøi khaùc töôùi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 20. Neáu Tyø-kheo muoán laøm nhaø lôùn coù ñaày ñuû

cöûa caùnh, cöûa soå vaø trang trí caùc thöù thì vieäc lôïp maùi phaûi höôùng daãn lôïp tranh chöøng hai ba lôùp laø vöøa. Neáu lôïp quaù ñònh möùc aáy, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 21. Neáu Tyø-kheo Taêng khoâng sai maø giaùo thoï cho Tyø-kheo-ni thì phaïm Ba-daät-ñeà. 22. Neáu Tyø-kheo duø ñöôïc Taêng sai maø giaùo thoï cho Tyø-kheo-ni maõi ñeán khi maët trôøi laën thì phaïm Ba-daät-ñeà. 2>. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo khaùc: “Caùc Tyø-kheo chæ vì aên uoáng maø giaùo thoï Tyø-kheo-ni” thì phaïm Ba-daät-ñeà. 24. Neáu Tyø-kheo ñem y cho Tyø-kheo-ni chaúng phaûi thaân quyeán, tröø ñoåi chaùc, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 25. Neáu Tyø-kheo may y cho Tyø-kheo-ni chaúng phaûi thaân quyeán thì phaïm Ba-daät-ñeà. 26. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi Tyø-kheo-ni ngoài ôû choã vaéng khuaát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 27. Neáu Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo-ni heïn ñi chung moät ñöôøng, duø chæ ñeán moät thoân xoùm, tröø tröôøng hôïp khaùc, thì phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khaùc laø baïn ñöôøng cuøng ñi nôi nghi coù söï khuûng boá, ñaây laø tröôøng hôïp khaùc. 28. Neáu Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo-ni heïn ñi cuøng thuyeàn, hoaëc xuoâi doøng hay ngöôïc doøng, tröø thuyeàn ñöa sang ngang bôø, thì phaïm Ba-daät- ñeà. 29. Neáu Tyø-kheo bieát do nhaân duyeân ca ngôïi cuûa Tyø-kheo-ni maø ñöôïc ñoà aên, maø aên tröø thí chuû tröôùc ñoù coù y môøi, thì phaïm Ba-daät-ñeà. >0. Neáu Tyø-kheo cuøng heïn vôùi ngöôøi nöõ ñi chung moät ñöôøng, duø chæ ñeán moät xoùm laøng, thì phaïm Ba-daät-ñeà. >1. Neáu Tyø-kheo nôi naøo chæ cuùng moät böõa aên, khoâng beänh thì Tyø- kheo neân nhaän moät böõa. Neáu nhaän aên quaù thì phaïm Ba-daät-ñeà. >2. Neáu Tyø-kheo cöù laàn löôït aên nhieàu laàn, tröø tröôøng hôïp khaùc

thì phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khaùc laø: khi beänh, khi cuùng y, ñaây laø tröôøng hôïp khaùc. >>. Neáu Tyø-kheo aên rieâng chuùng, tröø caùc tröôøng hôïp khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khaùc laø: khi beänh, khi may y, khi cuùng y, khi ñi ñöôøng, khi ñi thuyeàn, khi ñaïi hoäi, khi Sa-moân cuùng böõa aên, ñaây laø tröôøng hôïp khaùc. >4. Neáu Tyø-kheo ñeán nhaø thí chuû, aân caàn môøi cuùng baùnh, buùn, côm... thaáy caàn thì Tyø-kheo neân nhaän hai, ba baùt roài veà laïi trong chuøa, neân san seû phaàn aên cho caùc Tyø-kheo khaùc aên cuøng. Neáu Tyø-kheo khoâng beänh maø nhaän quaù hai, ba baùt veà trong chuøa, khoâng phaân ra, san seû cho caùc Tyø-kheo khaùc aên cuøng, thì phaïm Ba-daät-ñeà. >5. Neáu Tyø-kheo ñaõ aên ñuû roài, hoaëc gaëp luùc ñöôïc môøi nhaän aên theâm, maø khoâng laøm pheùp thöùc aên dö laïi aên tieáp thì phaïm Ba-daät-ñeà. >6. Neáu Tyø-kheo bieát Tyø-kheo khaùc ñaõ aên ñuû hoaëc nhaän lôøi môøi aên nöõa maø khoâng laøm pheùp thöùc aên dö, aân caàn môøi aên cho baèng ñöôïc: “Ñaïi ñöùc, aên ñoà aên naøy”. Chæ vôùi nhaân duyeân nhö vaäy. Ngoaøi ra khoâng coøn lyù do naøo khaùc laø muoán laøm cho vò kia phaïm, thì phaïm Ba-daät-ñeà. >7. Neáu Tyø-kheo aên phi thôøi thì phaïm Ba-daät-ñeà. >8. Neáu Tyø-kheo aên ñoà aên coøn laïi ñeå qua ñeâm thì phaïm Ba-daät- ñeà. >9. Neáu Tyø-kheo khoâng nhaän aên maø aên, keå caû thuoác, khoâng nhaän môøi maø ñöa vaøo trong mieäng, tröø nöôùc vaø taêm xæa raêng, thì phaïm Ba- daät-ñeà. 40. Neáu Tyø-kheo duø ñöôïc aên thöùc aên ngon boå nhö: söõa, bô, caù vaø thòt... nhöng khoâng beänh maø töï mình ñoøi aên caùc thöùc aên aáy thì

phaïm Ba- daät-ñeà. 41. Neáu laø nam ngoaïi ñaïo, nöõ ngoaïi ñaïo maø Tyø-kheo töi tay ñöa thöùc aên cho hoï thì phaïm Ba-daät-ñeà. 42. Neáu Tyø-kheo tröôùc ñaõ nhaän lôøi môøi nhöng tröôùc böõa aên, sau böõa aên ñeán thaúng nhaø ngöôøi khaùc aên, khoâng daën doø caùc Tyø-kheo khaùc, tröø tröôøng hôïp khaùc, thì phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khaùc laø: Khi beänh, khi may y, khi cuùng y … ñaây laø caùc tröôøng hôïp khaùc. 4>. Neáu Tyø-kheo trong nhaø aên coù vaät baùu maø cöôõng ngoài nôi choã khuaát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 44. Neáu Tyø-kheo trong nhaø coù ñoà quyù baùu maø ngoài nôi choã khuaát thì phaïm Ba-daät-ñeà.

SOÁ 14>0 - TÖÙ PHAÀN TAÊNG GIÔÙI BOÅN >71

45. Neáu Tyø-kheo cuøng ngoài vôùi ngöôøi nöõ ôû choã ñaát troáng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 46. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo khaùc lôøi nhö vaày: “Ñaïi ñöùc cuøng ñi vôùi toâi ñeán xoùm laøng, thaày seõ ñöôïc böõa aên”. Tyø-kheo aáy nghe theo, ñeán xoùm laøng roài, nhöng khoâng ñöôïc höôùng daãn ai trao cho Tyø- kheo aáy böõa aên, laïi baûo: “Thaày ñi ñi. Toâi vôùi thaày cuøng chung ngoài ñaây, cuøng chung noùi naêng khoâng vui laém ñaâu! Toâi ngoài moät mình ñoäc thoaïi vui hôn”. Chæ vôùi lyù do nhö theá, khoâng coøn lyù do naøo khaùc ngoaøi vieäc tìm caùch xua ñuoåi ñi, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 47. Neáu Tyø-kheo ñöôïc môøi cuùng thuoác cho boán thaùng, khoâng beänh Tyø-kheo neân nhaän. Neáu nhaän quaù haïn aáy, tröø môøi thöôøng cuùng thuoác, môøi cuùng thuoác tieáp theo, môøi cuùng thuoác ñöôïc Taêng phaân chia, môøi cuùng thuoác suoát ñôøi, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 48. Neáu Tyø-kheo ñeán xem quaân traän, tröø tröôøng hôïp coù lyù do, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 49. Neáu Tyø-kheo coù lyù do ñeán trong quaân binh maø nguû laïi quaù hai ñeâm, ñeán ñeâm thöù ba maø nguû laïi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 50. Neáu Tyø-kheo ôû trong quaân hai ñeâm, ba ñeâm, hoaëc khi xem daøn quaân chieán ñaáu, hoaëc khi theo xem theá löïc quaân voi, quaân ngöïa thì phaïm Ba-daät-ñeà. 51. Neáu Tyø-kheo uoáng röôïu thì phaïm Ba-daät-ñeà. 52. Neáu Tyø-kheo ñuøa giôõn trong nöôùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 5>. Neáu Tyø-kheo laáy ngoùn tay choïc leùt Tyø-kheo khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 54. Neáu Tyø-kheo khoâng nhaän söï can giaùn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 55. Neáu Tyø-kheo gaây hoát hoaûng sôï haõi cho Tyø-kheo khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 56. Neáu Tyø-kheo môùi nöûa thaùng taém röûa, khoâng beänh Tyø-kheo neân giöõ laáy nhö vaäy, neáu taém röûa quaù möùc aáy, tröø tröôøng hôïp khaùc, thì phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khaùc laø: Khi noùng böùc, khi beänh, khi laøm vieäc, khi bò möa gioù, khi ñi xa veà. Ñaây laø caùc tröôøng hôïp khaùc. 57. Neáu Tyø-kheo khoâng beänh, ñeå töi söôûi thaân, ñoát löûa nôi ñaát troáng, hoaëc baûo ngöôøi ñoát, tröø tröôøng hôïp khaùc, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 58. Neáu Tyø-kheo giaáu y, baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim cuûa Tyø-kheo khaùc, hoaëc töi caát giaáu hay baûo ngöôøi caát giaáu, duø chæ ít laø ñeå vui ñuøa thì phaïm Ba-daät-ñeà. 59. Neáu Tyø-kheo ñaõ tònh thí y cho Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Thöùc-

>72 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, nhöng khoâng hoûi chuû y maø voäi laáy maëc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 60. Neáu Tyø-kheo coù ñöôïc y môùi, thì phaûi laøm hoaïi saéc môùi

baèng ba loaïi maøu: xanh, ñen, lam, Tyø-kheo naøo coù ñöôïc y môùi maø khoâng laøm hoaïi saéc môùi baèng ba loaïi maøu: xanh, ñen, lam, cöù ñeå nguyeân y môùi maø maëc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 61. Neáu Tyø-kheo coá gieát cheát maïng soáng cuûa suùc sinh thì phaïm Ba-daät-ñeà. 62. Neáu Tyø-kheo bieát nöôùc coù truøng maø uoáng, duøng thì phaïm Ba- daät-ñeà. 6>. Neáu Tyø-kheo coá yù gaây phieàn haø Tyø-kheo khaùc, duø chæ laøm cho vò aáy khoâng ñöôïc vui trong choác laùt thoâi, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 64. Neáu Tyø-kheo bieát Tyø-kheo khaùc coù toäi thoâ aùc maø che giaáu thì phaïm Ba-daät-ñeà. 65. Neáu Tyø-kheo, ngöôøi tuoåi ñuû hai möôi thì phaûi cho thoï giôùi Cuï tuùc. Neáu Tyø-kheo bieát ngöôøi chöa ñuû tuoåi hai möôi maø cho thoï Ñaïi giôùi thì ngöôøi naøy khoâng ñaéc giôùi, coøn Tyø-kheo aáy ñaùng bò khieån traùch vì ngu si, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 66. Neáu Tyø-kheo bieát Taêng ñaõ ñuùng phaùp daäp taét söï buøng leân tranh caõi roài, sau laïi khôi daäy vaán ñeà thì phaïm Ba-daät-ñeà. 67. Neáu Tyø-kheo bieát giaëc maø keát baïn, heïn cuøng ñi chung moät ñöôøng, duø chæ ñi trong moät xoùm laøng cuõng phaïm Ba-daät-ñeà. 68. Neáu Tyø-kheo noùi nhö vaày: “Toâi bieát ñieàu Phaät thuyeát phaùp thì vaán ñeà daâm duïc khoâng phaûi phaùp chöôùng ñaïo”. Caùc Tyø-kheo neân can Tyø-kheo naøy: “Ñaïi ñöùc ñöøng noùi lôøi nhö vaäy, ñöøng phæ baùng Theá Toân, phæ baùng Theá Toân laø khoâng toát. Theá Toân khoâng noùi nhö theá. Theá Toân vaän duïng raát nhieàu hình thöùc daïy roõ: haønh daâm duïc laø ñieàu chöôùng ñaïo”. Tyø-kheo aáy khi can giaùn nhö vaäy maø vaãn kieân trì khoâng boû, neân ba laàn can giaùn Tyø-kheo aáy ñeå loaïi boû söï kieân trì naøy. Neán can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû, Tyø-kheo aáy phaïm Ba-daät-ñeà. 69. Neáu Tyø-kheo bieát ngöôøi noùi lôøi xuyeân taïc toäi loãi nhö theá, Taêng chöa taùc phaùp khoâng boû aùc kieán nhö vaäy maø mình laïi chöùa chaáp, cuøng nguû nghæ, cuøng yeát-ma, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 70. Neáu Tyø-kheo bieát Sa-di noùi lôøi nhö vaày: “Toâi bieát Phaät thuyeát phaùp thì haønh daâm duïc khoâng phaûi laø vaán ñeà chöôùng ñaïo”. Caùc Tyø-kheo phaûi can giaùn Sa-di naøy: “OÂng ñöøng noùi lôøi nhö vaäy, ñöøng huûy baùng Theá Toân, huûy baùng Theá Toân laø khoâng toát. Theá Toân khoâng noùi lôøi nhö vaäy. Naøy Sa-di! Ñöùc Theá Toân vaän duïng raát nhieàu hình thöùc daïy roõ: haønh

daâm duïc chính laø ñieàu chöôùng ñaïo”. Caùc Tyø-kheo khi can giaùn nhö vaäy maø Sa-di naøy kieân trì khoâng boû thì caùc Tyø-kheo neân ba laàn can giaùn nhaèm loaïi boû söï kieân trì naøy. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû thì caùc Tyø-kheo neân baûo Sa-di naøy: “OÂng töø nay trôû ñi chaúng phaûi laø ñeä töû Phaät, khoâng ñöôïc ñi theo caùc Tyø-kheo khaùc. Caùc Sa-di khaùc ñöôïc cuøng Ñaïi Tyø-kheo nguû gaàn hai ñeâm, ba ñeâm, oâng nay khoâng coøn ñaëc aân naøy nöõa. OÂng haõy ra ñi, ñi cho khuaát, khoâng ñöôïc soáng trong ñaây nöõa”. Neáu Tyø-kheo bieát Sa-di aáy bò ñuoåi nhö vaäy, maø chöùa chaáp, cuøng nguû nghæ thì phaïm Ba-daät-ñeà. 71. Neáu Tyø-kheo trong luùc can giaùn Tyø-kheo khaùc ñuùng phaùp, Tyø-kheo aáy laïi noùi nhö vaày: “Toâi seõ hoûi vò trì luaät coù trí tueä”, thì phaïm Ba-daät-ñeà. Muoán caàu söï hieåu bieát, neân hoûi roõ vaán ñeà thì khoâng phaïm.

72. Neáu Tyø-kheo khi nghe thuyeát giôùi, laïi noùi nhö vaày: “Ñaïi ñöùc noùi nhöõng giôùi lænh kænh aáy laøm gì? AÙp duïng vaøo ñaâu? Khi noùi nhöõng giôùi naøy chæ laøm cho ngöôøi ta phieàn naõo, xaáu hoå, hoaøi nghi”. Vì khinh cheâ giôùi neân phaïm Ba-daät-ñeà. 7>. Neáu Tyø-kheo khi nghe tuïng giôùi, noùi nhö vaày: “Ñaïi ñöùc, nay toâi môùi bieát vaán ñeà naøy laø giôùi kinh, moãi nöûa thaùng theo trong Giôùi kinh tuïng giôùi”. Trong luùc caùc Tyø-kheo khaùc bieát Tyø-kheo naøy hai ba laàn ngoài trong choã thuyeát giôùi, huoáng nöõa laø nhieàu laàn. Tyø-kheo aáy khoâng bieát khoâng hieåu ö? Neáu phaïm toäi thì neân trò ñuùng phaùp, laïi phaûi taêng theâm toäi khoâng bieát. “Ñaïi ñöùc, khoâng lôïi gì cho thaày, thaày khoâng ñöôïc phaùp thieän. Khi tuïng giôùi thaày khoâng duïng taâm ghi nhôù, laïi khoâng taäp trung laéng nghe giôùi”. Vì vò aáy khoâng hieåu bieát, phaïm Ba-daät-ñeà. 74. Neáu Tyø-kheo cuøng yeát-ma roài sau ñoù noùi nhö vaày: “Caùc Tyø- kheo tuøy choã thaân thuoäc mình, laáy vaät cuûa chuùng Taêng cho hoï” thì phaïm Ba-daät-ñeà. 75. Neáu Tyø-kheo, chuùng Taêng xeùt xöû vieäc, khoâng döõ duïc maø ñöùng daäy ñi ra, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 76. Neáu Tyø-kheo döõ duïc, sau laïi quôû traùch thì phaïm Ba-daät-ñeà. 77. Neáu Tyø-kheo khaùc ñang tranh caõi gaây caán vôùi nhau, mình laïi laéng nghe roài ñem lôøi ngöôøi naøy noùi vôùi ngöôøi kia, thì phaïm Ba-daät- ñeà. 78. Neáu Tyø-kheo vì töùc giaän, khoâng hoan hyû, ñaùnh Tyø-kheo khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 79. Neáu Tyø-kheo, vì töùc giaän, khoâng hoan hyû, duøng tay taùt Tyø-kheo khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 80. Neáu Tyø-kheo, vì töùc giaän, khoâng hoan hyû, ñem phaùp Taêng-

giaø-baø-thi-sa phæ baùng Tyø-kheo thì phaïm Ba-daät-ñeà. 81. Neáu Tyø-kheo naøo ñoái vôùi doøng vua Saùt-ñeá-lôïi Thuûy nghieâu ñaàu, vua chöa caát vaät baùu, chöa thu caát baûo vaät maø böôùc qua khoûi ngaïch cöûa cung thì phaïm Ba-daät-ñeà. 82. Neáu Tyø-kheo vôùi baùu vaät vaø ñoà trang söùc, hoaëc töï caàm laáy, hay baûo ngöôøi caàm laáy, tröø trong Taêng giaø lam vaø choã troï nguû, thì phaïm Ba-daät-ñeà. Hoaëc ôû trong Taêng giaø lam hay choã troï nguû, hoaëc vaät baùu hoaëc ñoà trang söùc, maø töï caàm hay baûo ngöôøi caàm, thì seõ cho ngöôøi naøo ñoù nhaän laïi neáu bieát vaät cuûa mình. Ngoaøi nhaân duyeân nhö theá, khoâng coøn lyù do naøo khaùc. 8>. Neáu Tyø-kheo naøo phi thôøi vaøo xoùm laøng maø khoâng noùi cho Tyø-kheo khaùc bieát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 84. Neáu Tyø-kheo laøm giöôøng daây, giöôøng caây, thì chaân giöôøng cao baèng taùm ngoùn tay cuûa Nhö Lai, tröø phaàn treân choã moäng raùp thaønh giöôøng. Caét teà chaân giöôøng roài maø quaù, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 85. Neáu Tyø-kheo ñem boâng Ñaâu la ñoän laøm ñeäm, giöôøng daây, giöôøng caây, ngoïa cuï, ñeäm ngoài thì phaïm Ba-daät-ñeà. 86. Neáu Tyø-kheo duøng xöông, raêng, söøng laøm oáng ñöïng kim thì phaïm Ba-daät-ñeà. 87. Neáu Tyø-kheo laøm Ni sö ñaøn thì phaûi laøm ñuùng kích côõ. Kích côõ ñònh ôû ñaây laø: daøi hai gang tay cuûa Phaät vaø roäng moät gang röôõi tay cuûa Ngaøi. Laïi caàn theâm thì moãi beà daøy roäng theâm nöûa gang tay nöõa. Neáu quaù thì phaïm Ba-daät-ñeà. 88. Neáu Tyø-kheo laøm y che gheû thì phaûi laøm ñuùng kích côõ. Kích côõ ñònh ra ôû ñaây laø: daøi saùu gang tay Phaät, roäng hai gang röôõi

tay cuûa Ngaøi. Thaønh y roài maø quaù möùc aáy thì phaïm Ba-daät-ñeà. 90. Neáu Tyø-kheo may y thì kích côõ ngang baèng y cuûa Phaät. Kích côõ ôû ñaây laø: daøi möôøi gang tay vaø roäng saùu gang tay cuûa Phaät. Ñaây laø kích côõ y cuûa Phaät. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi chín möôi phaùp Ba-daät-ñeà. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc: Trong chín möôi phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong chín möôi phaùp aáy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. 1. Neáu Tyø-kheo vaøo trong xoùm laøng, khoâng beänh, ñeán choã Tyø-

kheo-ni khoâng phaûi thaân quyeán töï tay nhaän thöùc aên vaø aên, thì Tyø-kheo naøy neân höôùng ñeán Tyø-kheo khaùc noùi lôøi saùm hoái: “Ñaïi ñöùc, toâi phaïm phaûi ñieàu ñaùng khieån traùch, laøm vieäc khoâng ñaùng laøm. Nay toâi höôùng ñeán Ñaïi ñöùc xin saùm hoái”. Ñaây goïi laø phaùp hoái quaù. 2. Neáu Tyø-kheo ñeán duøng böõa taïi nhaø cö só, trong böõa aên naøy coù söï chæ daãn cuûa Tyø-kheo-ni: “Haõy ñöa canh cho vò naøy, haõy ñöa côm cho vò kia”. Caùc Tyø-kheo neân noùi vôùi Tyø-kheo-ni aáy: “Naøy chò, thoâi ñi! Caàn ñeå caùc Tyø-kheo aên xong ñaõ”. Neáu khoâng coù moät Tyø-kheo naøo noùi vôùi Tyø-kheo-ni aáy: “Naøy chò, thoâi ñi! Caàn ñeå caùc Tyø-kheo aên xong ñaõ”, thì Tyø-kheo aáy phaûi ñeán Tyø-kheo khaùc noùi lôøi saùm hoái nhö sau: “Ñaïi ñöùc! Toâi phaïm ñieàu ñaùng traùch, laøm vieäc khoâng neân laøm. Nay toâi höôùng ñeán Ñaïi ñöùc xin saùm hoái”. Ñoù goïi laø phaùp Hoái quaù. >. Coù caùc hoïc gia, Taêng ñaõ taùc phaùp yeát-ma hoïc gia, neáu Tyø-kheo bieát ñoù laø hoïc gia, tröôùc khoâng môøi nhaän, khoâng beänh, töï tay nhaän laáy thöùc aên vaø aên, Tyø-kheo aáy phaûi ñeán Tyø-kheo khaùc noùi lôøi saùm hoái: “Ñaïi ñöùc, toâi phaïm ñieàu ñaùng traùch, laøm vieäc khoâng neân laøm. Nay toâi höôùng ñeán Ñaïi ñöùc xin saùm hoái”. Ñoù goïi laø phaùp hoái quaù. 4. Hoaëc A-lan-nhaõ, hoaëc nôi xa xoâi heûo laùnh, coù nghi sôï nôi coù khuûng boá, neáu Tyø-kheo ôû taïi A-lan-nhaõ nhö theá maø khoâng baùo tröôùc cho thí chuû bieát laø ngoaøi Taêng giaø lam thì khoâng nhaän ñoà aên, trong Taêng giaø lam khoâng beänh töï tay nhaän thöùc aên vaø aên thì Tyø-kheo naøy phaûi höôùng ñeán Tyø-kheo khaùc noùi lôøi saùm hoái: “Ñaïi ñöùc toâi phaïm ñieàu ñaùng traùch, laøm vieäc khoâng neân laøm. Nay toâi höôùng ñeán Ñaïi ñöùc xin saùm hoái”. Ñoù goïi laø phaùp hoái quaù. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc ñoái vôùi boán phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc ñoái vôùi boán phaùp aáy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø caùc phaùp hoïc giôùi, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Maëc noäi y cho teà chænh, neân phaûi hoïc. 2. Phaûi maëc ba y cho teà chænh, neân phaûi hoïc. >. Khoâng ñöôïc vaét ngöôïc y ñi vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 4. Khoâng ñöôïc vaét ngöôïc y ñi vaøo nhaø cö só ngoài, neân

phaûi hoïc. 5. Khoâng ñöôïc quaán y nôi coå vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 6. Khoâng ñöôïc quaán y nôi coå vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 7. Khoâng ñöôïc truøm ñaàu vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc.

8. Khoâng ñöôïc truøm ñaàu vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 9. Khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa nhaûy vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 10. Khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa nhaûy vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 11. Khoâng ñöôïc ngoài xoaïc ñuøi trong nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 12. Khoâng ñöôïc choáng naïnh ñi vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 1>. Khoâng ñöôïc choáng naïnh ñi vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 14. Khoâng ñöôïc laéc mình vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 15. Khoâng ñöôïc laéc mình vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 16. Khoâng ñöôïc ñaùnh caùnh tay vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 17. Khoâng ñöôïc ñaùnh caùnh tay ñi vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 18. Kheùo che thaân vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 19. Kheùo che thaân vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 20. Khoâng ñöôïc xoay nhìn beân traùi, beân phaûi maø vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 21. Khoâng ñöôïc nhìn beân naøy beân kia vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 22. Yeân laëng ñi vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 2>. Yeân laëng ñi vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 24. Khoâng ñöôïc giôõn cöôøi vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 25. Khoâng ñöôïc giôõn cöôøi vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 26. Chuù yù nhaän thöùc aên, neân phaûi hoïc. 27. Nhaän côm vöøa mieäng baùt, neân phaûi hoïc. 28. Nhaän canh vöøa mieäng baùt, neân phaûi hoïc. 29. Côm, canh aên ñeàu nhau, neân phaûi hoïc. >0. Tuaàn töï aên, neân phaûi hoïc. >1. Khoâng ñöôïc moi chính giöõa baùt maø aên, neân phaûi hoïc. >2. Khoâng beänh, khoâng ñöôïc töï ñoøi côm canh cho mình, neân phaûi hoïc. >>. Khoâng ñöôïc duøng côm che khuaát canh, laïi mong ñöôïc theâm, neân phaûi hoïc. >4. Khoâng ñöôïc lieác nhìn trong baùt ngöôøi ngoài beân caïnh sinh taâm xaáu, neân phaûi hoïc. >5. Phaûi chuù yù nôi baùt maø aên, neân phaûi hoïc. >6. Khoâng ñöôïc voác lôùn naém côm ñeå aên, neân phaûi hoïc. >7. Khoâng ñöôïc haù lôùn mieäng ñôïi côm aên, neân phaûi hoïc. >8. Khoâng ñöôïc ngaäm côm maø noùi, neân phaûi hoïc.

>9. Khoâng ñöôïc voác côm neùm töø xa vaøo mieäng aên, neân phaûi hoïc. 40. Khoâng ñöôïc aên côm ñeå rôi rôùt soùt laïi, neân phaûi hoïc. 41. Khoâng ñöôïc aên ñeå thöùc aên buùng maù, neân phaûi hoïc. 42. Khoâng ñöôïc nhai côm thaønh tieáng maø aên, neân phaûi hoïc. 4>. Khoâng ñöôïc hôùp côm maø aên, neân phaûi hoïc. 44. Khoâng ñöôïc le löôõi lieám aên, neân phaûi hoïc. 45. Khoâng ñöôïc raûy tay maø aên, neân phaûi hoïc. 46. Khoâng ñöôïc nhaët côm rôi vaõi maø aên, neân phaûi hoïc. 47. Khoâng ñöôïc tay baån naém ñoà ñöïng côm, neân phaûi hoïc. 48. Khoâng ñöôïc ñoå nöôùc röûa baùt vaøo trong nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 49. Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän, hæ, nhoå treân coû töôi, töø luùc ñau oám, neân phaûi hoïc. 50. Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän, hæ, nhoå vaøo nöôùc saïch, töø luùc ñau oám, neân phaûi hoïc. 51. Khoâng ñöôïc ñöùng maø ñaïi tieåu tieän, töø ngöôøi ñau beänh, neân phaûi hoïc. 52.

Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi vaét ngöôïc y leân vai, khoâng cung kính, tröø ngöôøi ñau oám, neân phaûi hoïc. 5>. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi quaán y nôi coå, tröø ngöôøi ñau beänh, neân phaûi hoïc. 54. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi che ñaàu, tröø ngöôøi ñau beänh, neân phaûi hoïc. 55. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi truøm ñaàu, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 56. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi choáng naïnh, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 57. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi mang deùp da, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 58. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi mang guoác goã, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 59. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi cöôõi ngöïa, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 60. Khoâng ñöôïc nguû nghæ trong thaùp Phaät, tröø vì troâng nom giöõ gìn, neân phaûi hoïc. 61. Khoâng ñöôïc choân caát cuûa caûi trong thaùp Phaät, tröø vieäc baûo veä chaéc chaén, neân phaûi hoïc. 62. Khoâng ñöôïc mang deùp da vaøo trong thaùp Phaät, neân phaûi hoïc.

6>. Khoâng ñöôïc caàm deùp da vaøo trong thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 64. Khoâng ñöôïc mang deùp da nhieãu quanh thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 65. Khoâng ñöôïc mang giaøy phuù la vaøo trong thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 66. Khoâng ñöôïc caàm giaøy phuù la vaøo trong thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 67. Khoâng ñöôïc ngoài döôùi thaùp Phaät maø aên ñeå laïi raùc röôûi vaø thöùc aên laøm baån ñaát roài boû ñi, neân phaûi hoïc. 68. Khoâng ñöôïc khieâng thaây cheát ñi qua döôùi thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 69. Khoâng ñöôïc choân thaây cheát caïnh döôùi thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 70. Khoâng ñöôïc ñoát xaùc cheát ôû döôùi thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 71. Khoâng ñöôïc höôùng veà thaùp Phaät maø ñoát xaùc cheát, neân phaûi hoïc. 72. Khoâng ñöôïc ñoát xaùc cheát caïnh boán phía thaùp Phaät khieán muøi hoâi thoái bay vaøo thaùp, neân phaûi hoïc. 7>. Khoâng ñöôïc caàm y ngöôøi cheát ñi qua döôùi thaùp Phaät, tröø y ñaõ giaët nhuoäm vaø xoâng höông, neân phaûi hoïc. 74. Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän döôùi thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 75. Khoâng ñöôïc höôùng veà thaùp Phaät maø ñaïi tieåu tieän, neân phaûi hoïc. 76. Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän quanh boán phía thaùp Phaät, khieán muøi hoâi thoái bay vaøo, neân phaûi hoïc. 77. Khoâng ñöôïc mang aûnh töôïng Phaät ñeán choã ñaïi tieåu tieän, neân phaûi hoïc. 78. Khoâng ñöôïc ôû döôùi thaùp xæa raêng, neân phaûi hoïc. 79. Khoâng ñöôïc höôùng ñeán thaùp Phaät xæa raêng, neân phaûi hoïc. 80. Khoâng ñöôïc xæa raêng quanh boán phía thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 81. Khoâng ñöôïc ôû beân döôùi thaùp hæ muõi, khaït nhoå, neân phaûi hoïc. 82. Khoâng ñöôïc höôùng veà thaùp hæ, nhoå, neân phaûi hoïc. 8>. Khoâng ñöôïc hæ, nhoå quanh boán phía thaùp, neân phaûi hoïc. 84. Khoâng ñöôïc ngoài duoãi chaân veà phía thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 85. Khoâng ñöôïc ñaët töôïng Phaät ôû phoøng döôùi coøn mình ôû phoøng treân, neân phaûi hoïc. 86. Ngöôøi ngoài maø mình ñöùng, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø

ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 87. Ngöôøi naèm maø mình ngoài, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 88. Ngöôøi ngoài gheá maø mình ngoài choã chaúng phaûi gheá, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 89. Ngöôøi ngoài choã cao maø mình ngoài choã thaáp, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 90. Ngöôøi ñi tröôùc maø mình ñi sau, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 91. Ngöôøi ôû choã kinh haønh cao maø mình ôû choã kinh haønh thaáp, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 92. Ngöôøi ôû taïi choã ñöôøng ñi maø mình ôû choã chaúng phaûi ñöôøng ñi, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 9>. Khoâng ñöôïc naém daét tay nhau treân ñöôøng ñi, neân phaûi hoïc. 94. Khoâng ñöôïc leo caây cao quaù ñaàu ngöôøi, tröø tröôøng hôïp ñaëc bieät, neân phaûi hoïc. 95. Khoâng ñöôïc xoû ñaõy vaøo ñaàu gaäy, roài vaùc leân vai maø ñi, neân phaûi hoïc. 96. Ngöôøi caàm gaäy khoâng cung kính, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 97. Ngöôøi caàm kieám, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 98. Ngöôøi caàm maâu, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 99. Ngöôøi caàm dao, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 100. Ngöôøi caàm duø, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi caùc phaùp Chuùng hoïc. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc: Trong caùc phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong caùc phaùp naøy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Sau heát laø baûy phaùp Dieät traùnh, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong giôùi kinh. Neáu coù söï vieäc tranh caõi khôûi leân trong caùc Tyø-kheo, lieàn phaûi ngaên chaën, phaûi daäp taét ngay: 1. Neân aùp duïng Tyø ni Hieän tieàn, thì phaûi aùp duïng Tyø ni Hieän tieàn.

>80 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

2. Neân aùp duïng Tyø ni ÖÙc nieäm, thì phaûi aùp duïng Tyø ni ÖÙc nieäm. >. Neân aùp duïng Tyø ni Baát si, thì phaûi aùp duïng Tyø ni Baát si. 4. Neân aùp duïng Töï ngoân trò, thì phaûi aùp duïng Töï ngoân triï. 5. Neân aùp duïng xeùt tìm toäi töôùng thì phaûi aùp duïng xeùt tìm toäi töôùng. 6. Neân aùp duïng nhieàu ngöôøi xeùt tìm toäi thì phaûi aùp duïng nhieàu ngöôøi xeùt tìm toäi. 7. Neân aùp duïng nhö coû che laáp ñaát thì aùp duïng nhö coû che laáp ñaát. Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi baûy phaùp Dieät traùnh. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc: Ñoái vôùi baûy phaùp Dieät traùnh naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong baûy phaùp naøy ñeàu thanh tònh, vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi baøi töïa Giôùi kinh, ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-di, ñaõ noùi möôøi ba phaùp Taêng taøn, ñaõ noùi hai phaùp Baát ñònh, ñaõ noùi ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà, ñaõ noùi chín möôi phaùp Ba-daätñeà, ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, ñaõ noùi caùc phaùp Chuùng hoïc, ñaõ noùi baûy phaùp Dieät traùnh. Giôùi kinh laø bao goàm caùc giôùi ñieàu naøy ñaây, do chính

Ñöùc Phaät ñaõ thuyeát cheá, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. Coøn nhöõng phaùp Phaät khaùc nöõa thì trong ñoù haõy cuøng chung hoøa hôïp maø hoïc. Nhaãn nhuïc haïnh baäc nhaát Voâ vi Phaät noùi hôn Xuaát gia laøm ngöôøi buoàn Khoâng goïi laø Sa-moân. Ñaây laø baøi tuïng giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Tyø Baø Thi, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc. Ví nhö ngöôøi maét saùng Ñöôøng hieåm ngheøo traùnh ñöôïc Ñôøi coù keû thoâng minh Thöôøng xa rôøi caùc aùc. Ñaây laø baøi tuïng giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Thi Khí, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc. Khoâng cheâ cuõng khoâng gheùt Vôùi giôùi phaûi phuïng trì AÂn uoáng vöøa bieát ñuû Thöôøng öa choã thanh vaéng

SOÁ 14>0 - TÖÙ PHAÀN TAÂNG GIÔÙI BOÅN >81

Taâm ñònh vui tinh taán
Laø lôøi chö Phaät daïy.
Ñaây laø baøi tuïng giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Tyø
Dieáp La, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc.
Nhö ong huùt maät hoa
Khoâng hoaïi saéc vaø höông
Chæ laáy maät roài ñi
Tyø-kheo vaøo xoùm laøng
Khoâng choáng traùi vieäc ngöôøi
Khoâng nghó laøm, khoâng laøm
Chæ xem chính mình laøm
Chaân chính hay khoâng chính.
Ñaây laø baøi tuïng giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Caâu
Löu Toân, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc.
Taâm ñöøng ñeå buoâng lung
Thaùnh phaùp phaûi caàn hoïc
Nhö vaäy khoâng öu saàu
Ñònh taâm vaøo Nieát-baøn.
Ñaây laø baøi tuïng giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Caâu Na
Haøm Maâu Ni, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc.
Taát caû aùc chôù laøm
Phaûi giöõ laøm caùc thieän
Töï laéng yù chí mình
Laø lôøi chö Phaät daïy.
Ñaây laø baøi tuïng giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Ca
Dieáp, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc.
Vôùi mieäng kheùo giöõ lôøi
YÙ chí töï trong saïch,
Thaân khoâng laøm caùc aùc

Laø ba nghieäp thanh tònh
Thöôøng laøm ñöôïc nhö theá
Chính ñaïo baäc ñaïi tieân.
Ñaây laø baøi tuïng giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Thích Ca Maâu
Ni Nhö Lai, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc ñaõ thuyeát daïy cho chuùng Taêng khoâng heà coù toäi gì xaûy ra trong suoát möôøi hai naêm ñaàu. Töø ñoù veà sau, giôùi kinh ñöôïc Ñöùc Phaät thuyeát cheá môû roäng khoâng coù söï phaân bieät thaønh giôùi ñieàu. Caùc Tyø-kheo naøo töï thaân öa thích phaùp, öa thích Sa-moân, töï thaân coù bieát xaáu hoå, coù bieát theïn maø loøng haâm moä hoïc

giôùi thì phaûi hoïc caùc giôùi kinh naøy.
Ngöôøi trí kheùo giöõ giôùi
Thöôøng ñöôïc ba ñieàu vui
Danh tieáng vaø lôïi döôõng
Sinh thieân luùc qua ñôøi.
Phaûi thaáy roõ ñieàu naøy
Coù trí sieâng giöõ giôùi
Giôùi tònh, trí tueä sinh
Ñaïo baäc nhaát lieàn thaønh.
Nhö chö Phaät quaù khöù
Caû veà Phaät vò laïi
Caùc Theá Toân hieän taïi
Thaéng vöôït moïi öu lo.
Ñeàu cuõng toân kính giôùi
Phaùp chö Phaät laø ñaây
Neáu coù thaân vì thaân
Muoán caàu vaøo Phaät ñaïo.
Phaûi toân troïng chaùnh phaùp
Laø lôøi chö Phaät daïy
Baûy Phaät laø Theá Toân
Dieät töø moïi kieát söû.
Thuyeát baûy giôùi kinh naøy
Giaûi thoaùt ñöôïc buoäc raøng
Ñaõ chöùng nhaäp Nieát-baøn
Coøn ñaâu caùc hyù luaän.
Toân kính lôøi Ñaïi Tieân
Thaùnh Hieàn khen ngôïi giôùi
Phaùp tu cuûa ñeä töû
Nhaäp Nieát-baøn tòch dieät.

Theá Toân khi Nieát-baøn
Vôùi ñaïi bi böøng daäy
Hoïp caùc chuùng Tyø-kheo
Ngaøi giaùo giôùi nhö vaày:
Ñöøng töôûng Ta Nieát-baøn
Tònh haïnh khoâng ngöôøi hoä
Hieän giôùi kinh Ta noùi
Cuõng noùi thieän Tyø ni.
Ta tuy nhaäp Nieát-baøn
SOÁ 14>0 - TÖÙ PHAÀN TAÊNG GIÔÙI BOÅN >8>

Phaûi thaáy giôùi nhö Phaät
Ñôøi coøn maõi giôùi kinh
Phaùp Phaät ñöôïc höng thònh.
Vì söï höng thònh aáy
Maø ñöôïc vaøo Nieát-baøn
Neáu khoâng trì giôùi naøy
Khoâng Boá-taùt nhö phaùp.
Ví nhö hoaøng hoân taét
Theá giôùi toái mòt muø
Phaûi hoä trì giôùi naøy
Nhö traâu mao meán ñuoâi.
Hoøa hôïp ngoài moät choã
Noùi giôùi nhö Phaät daïy
Toâi ñaõ thuyeát giôùi kinh
Chuùng Taêng Boá-taùt roài.
Toâi nay thuyeát giôùi kinh
Caùc coâng ñöùc noùi giôùi
Giuùp taát caû chuùng sinh
Ñeàu troïn thaønh Phaät ñaïo.
LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 74

TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN SOÁ 1431

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 14>1 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN >87

SOÁ 1431

TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN Haùn dòch: Ñôøi Haäu Taàn, Tam taïng Phaät Ñaø Da Xaù.

Cuùi ñaàu leã chö Phaät

Leã Phaùp vaø leã Taêng
Nay dieãn phaùp Tyø-ni
Ñeå chaùnh phaùp coøn maõi.
Giôùi nhö bieån khoâng bôø
Nhö baùu mieät maøi tìm
Muoán giöõ phaùp taøi Thaùnh
Chuùng nhoùm nghe toâi noùi.
Muoán tröø boán toäi Khí
Muoán dieät toäi Taêng-taøn
Ngaên ba möôi Xaû-ñoïa
Chuùng hoïp nghe toâi noùi.
Tyø Baø Thi, Thi Khí
Tyø Xaù, Caâu Löu Toân
Caâu Na Haøm Maâu Ni
Ca Dieáp, Thích Ca Vaên.
Caùc Ñaïi ñöùc Theá Toân
Vì chuùng ta thuyeát giôùi
Nay giôùi kinh, toâi tuïng
Caùc Hieàn giaû cuøng nghe.
Ví ngöôøi chaân thöông taät
Khoâng theå ñi laïi ñöôïc
>88 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Ngöôøi phaù giôùi cuõng vaäy
Khoâng sinh vaøo trôøi, ngöôøi.
Muoán sinh leân chö Thieân
Hoaëc sinh coõi ngöôøi naøy
Chaân giôùi thöôøng baûo hoä
Ñöøng ñeå cho toån hoaïi.
Nhö ñöôøng hieåm, xe qua
Lo choát rôi, truïc gaõy
Phaù giôùi cuõng nhö vaäy
Khi cheát canh caùnh lo.
Nhö ngöôøi töï soi göông
Vui, lo theo ñeïp - xaáu
Noùi giôùi laø soi göông
Vui, buoàn theo veïn - hoûng.
Nhö hai beân chieán ñaáu
Duõng: thaéng, khieáp nhöôïc: thua
Noùi giôùi gioáng nhö vaäy

Vui, sôï theo tònh - nhô.
Theá gian, vua treân heát
Moïi doøng chaûy, bieån hôn
Caùc sao, traêng saùng nhaát
Caùc Thaùnh, Phaät laø treân.
Trong taát caû caùc Luaät
Giôùi kinh laø toái thöôïng
Nhö Lai laäp giôùi caám
Nöûa thaùng tuïng moät laàn.
- Taêng taäp hoïp chöa?
Ñaùp: Taêng taäp hoïp roài.
- Hoøa hôïp khoâng?
- Hoøa hôïp.
- Ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi ra chöa?
(Neáu coù, khieán ñi ra xong, ñaùp: Ñaõ ra.
Khoâng coù ai thì ñaùp: Khoâng).
- Caùc Tyø-kheo-ni khoâng ñeán Boá-taùt coù thuyeát duïc vaø thanh tònh khoâng?
(Coù, thì y phaùp thöa. Khoâng, ñaùp: Khoâng coù)
- Taêng nay hoøa hôïp ñeå laøm vieäc gì?
SOÁ 14>1 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN >89

Ñaùp: Ñeå Yeát-ma thuyeát giôùi. - Ñaïi tyû Taêng xin laéng nghe! Hoâm nay ngaøy möôøi laêm, ngaøy chuùng Taêng thuyeát giôùi, laø thôøi gian thích hôïp cuûa Taêng. Neáu Taêng chaáp nhaän nghe giôùi thì hoøa hôïp thuyeát giôùi. Xin thöa roõ vaán ñeà nhö theá. (Taùc baïch thaønh, thì ñaùp "Thaønh")

Thöa caùc Ñaïi tyû! Ngay sau ñaây toâi seõ tuïng giôùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa. Caùc vò haõy laéng nghe, suy nghó chín chaén vaán ñeà. Neáu xeùt bieát mình coù phaïm giôùi thì phaûi töï saùm hoái ngay, coøn khoâng phaïm giôùi thì im laëng. Chính söï im laëng naøy cho bieát caùc Ñaïi tyû thanh tònh. Neáu coù ngöôøi khaùc hoûi ñieàu gì thì cuõng ñaùp ñuùng söï thaät nhö theá. Nhö vaäy, Tyø-kheo-ni trong chuùng ñöôïc hoûi ñeán ba laàn, nhôù nghó coù toäi maø khoâng saùm hoái thì phaïm toäi coá yù noùi doái. Coá yù noùi doái, Phaät daïy: Ñoù laø phaùp ngaên trôû ñaïo nghieäp. Neáu Tyø-kheo-ni nhôù nghó coù toäi, muoán caàu ñöôïc thanh tònh thì phaûi saùm hoái. Saùm hoái thì ñöôïc an vui. Thöa caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi lôøi töïa cuûa Giôùi kinh. Nay xin hoûi caùc Ñaïi tyû, ñoái vôùi ñieàu daïy trong töïa naøy, thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi tyû, trong vaán ñeà naøy ñeàu thanh tònh, vì cuøng im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi tyû! Tieáp ñaây laø taùm phaùp Ba-la-di, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo-ni ñoàng giôùi phaùp vôùi Tyø-kheo-ni, khoâng hoaøn laïi giôùi, giôùi suy yeáu khoâng töï saùm hoái, phaïm vaøo vieäc daâm duïc, haïnh thanh tònh khoâng coøn, cho ñeán cuøng suùc sinh thì Tyø-kheo-ni naøy

phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng chö ni soáng chung. 2. Neáu Tyø-kheo-ni - taïi xoùm laøng hay choã troáng vaéng - vaät khoâng cho nhöng coù taâm troäm caép; tuøy theo choã vaät troäm laáy, hoaëc laø vua hay ñaïi thaàn baét ñöôïc, hoaëc xöû troùi, hoaëc xöû gieát, hoaëc xöû ñuoåi ra khoûi xöù: maéng ngöôi laø giaëc, ngöôi laø keû ngu si, ngöôi laø keû chaúng bieát gì. Neáu Tyø-kheo-ni troäm caép vaät khoâng cho maø laáy nhö vaäy thì Tyø-kheo-ni aáy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng chö ni chung soáng. >. Neáu Tyø-kheo-ni töï tay coá gieát cheát maïng soáng cuûa ngöôøi, hoaëc caàm dao ñöa cho ngöôøi, hoaëc khen ngôïi söï cheát, ñeà cao söï cheát, khuyeán khích söï cheát: “OÂi, ngöôøi vaän duïng caùc xaáu xa theá naøy maø soáng ö?! Thaø cheát khoâng neân soáng laøm gì!”. Vôùi taâm nieäm nhö vaäy roài taïo ra nhieàu phöông caùch, nhieàu hình thöùc khen cheát, ñeà cao söï cheát, khuyeán khích söï cheát… thì Tyø-kheo-ni aáy

>90 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng chö ni soáng chung. 4. Neáu Tyø-kheo-ni, thaät söï khoâng hieåu bieát maø töï ñeà cao khen mình: “Toâi ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, toâi ñaõ nhaäp vaøo phaùp thuø thaéng cuûa Thaùnh trí. Toâi bieát phaùp aáy, toâi thaáy phaùp aáy”. Sau ñoù, vaøo moät thôøi gian khaùc, Tyø-kheo-ni aáy - ñöôïc hoûi hay khoâng ñöôïc hoûi, vì muoán caàu söï thanh tònh - töï noùi: “Chö Ñaïi tyû! Toâi thaät khoâng bieát, khoâng thaáy maø noùi toâi bieát, toâi thaáy. Toâi ñaõ hö caáu, doái gaït, toâi noùi doái”, tröø taêng thöôïng maïn, Tyø-kheo-ni aáy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng chö ni soáng chung. 5. Neáu Tyø-kheo-ni vôùi taâm nhieãm oâ, cuøng vôùi ngöôøi nam taâm nhieãm oâ, töø naùch trôû xuoáng, töø ñaàu goái trôû leân, thaân xuùc chaïm nhau, hoaëc naém, xoa, hoaëc keùo ñaåy, hoaëc boàng, hoaëc rôø leân, hoaëc rôø xuoáng, hoaëc naâng leân, hoaëc ñeå xuoáng, hoaëc eùp, hoaëc ñeø, thì Tyø-kheo-ni aáy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng chö ni soáng chung. Ñaây laø thaân xuùc chaïm nhau. 6. Neáu Tyø-kheo-ni vôùi taâm nhieãm oâ, bieát ngöôøi nam taâm oâ nhieãm maø ñeå cho hoï, nôi choã vaéng, naém tay, naém y, cuøng ñöùng, cuøng noùi chuyeän, cuøng ñi, hoaëc thaân döïa leân nhau, hoaëc cuøng heïn hoø, thì Tyø- kheo-ni aáy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng chö ni soáng chung, vì phaïm vaøo taùm vieäc naøy. 7. Neáu Tyø-kheo-ni bieát Tyø-kheo-ni khaùc phaïm Ba-la-di maø khoâng töï phaùt loà, khoâng noùi cho ngöôøi bieát, khoâng baïch ñaïi chuùng. Vaøo thôøi gian khaùc, Tyø-kheo-ni aáy, hoaëc qua ñôøi, hoaëc trong chuùng cöû toäi, hoaëc thoâi tu, hoaëc theo ngoaïi ñaïo. Sau ñoù noùi nhö vaày: “Toâi tröôùc ñaây coù bieát toäi nhö vaäy, nhö vaäy… cuûa coâ aáy”, thì Tyø-kheo naøy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng chö ni soáng chung, vì che giaáu toäi naëng. 8. Neáu Tyø-kheo-ni bieát Tyø-kheo Taêng ñaõ Yeát-ma cöû toäi ñuùng phaùp, ñuùng luaät, ñuùng nhö ñieàu Phaät daïy maø khoâng phuïc tuøng, khoâng saùm hoái, Taêng chöa taùc phaùp cho soáng chung nhöng mình laïi thuaän theo Tyø-kheo naøy. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: “Ñaïi tyû, Tyø-kheo naøy, Taêng ñaõ cöû toäi ñuùng phaùp, ñuùng luaät, ñuùng nhö ñieàu Phaät daïy maø khoâng thuaän tuøng, khoâng saùm hoái, Taêng chöa taùc phaùp cho soáng chung. Coâ ñöøng thuaän theo”. Khi caùc Tyø-kheo-ni can giaùn Tyø-kheo-ni aáy nhö vaäy maø vaãn kieân trì khoâng boû thì Tyø-kheo-ni neân can

giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba, khieán cho loaïi boû söï kieân trì aáy. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo-ni aáy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc cuøng chö ni soáng chung, vì phaïm toäi theo ngöôøi bò cöû toäi.

SOÁ 14>1 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN >91

Thöa chö Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi taùm phaùp Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo-ni phaïm moãi moät phaùp Ba-la-di thì khoâng coøn ñöôïc cuøng caùc Tyø-kheo-ni soáng chung. Nhö tröôùc chöa thoï giôùi vaø sau khi phaïm, hoï cuõng soáng nhö vaäy. Tyø-kheo-ni phaïm toäi Ba-la-di khoâng neân cuøng chö ni soáng chung. Nay xin hoûi caùc Ñaïi tyû, ñoái vôùi taùm phaùp Ba-la-di naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn) Caùc Ñaïi tyû trong taùm phaùp naøy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa chö Ñaïi tyû! Ñaây laø möôøi baûy phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo-ni laøm mai moái, ñem lôøi ngöôøi nam noùi vôùi ngöôøi nöõ, ñem lôøi ngöôøi nöõ noùi vôùi ngöôøi nam, hoaëc taùc hôïp neân vôï choàng, hoaëc ñeå gian doái thoâng daâm, duø chæ trong choác laùt, Tyø-kheo-ni naøy vöøa laøm laø phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 2. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng hyû xaû, töùc giaän, ñem phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù ñeå phæ baùng nhaèm muoán phaù hoaïi thanh tònh cuûa vò aáy. Veà sau, vaøo thôøi gian khaùc, hoaëc hoûi hay khoâng hoûi, Tyø-kheo-ni aáy baûo: “Söï vieäc aáy laø khoâng coù cô sôû, vì toâi töùc giaän maø noùi lôøi nhö theá” thì Tyø-kheo-ni naøy vöøa laøm laø phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. >. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng hyû xaû, töùc giaän, töø trong phaàn vieäc khaùc nhau laáy ra moät khía caïnh, chaúng phaûi Tyø-kheo-ni phaïm Ba-la-di, söû duïng laøm phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù phæ baùng nhaèm muoán phaù phaïm haïnh cuûa ngöôøi aáy. Veà sau, vaøo thôøi gian khaùc, hoaëc hoûi hay khoâng hoûi, bieát laø moät khía caïnh trong phaàn vieäc khaùc, Tyø-kheo-ni aáy vì soáng trong noùng giaän neân noùi nhö vaäy, Tyø-kheo-ni naøy vöøa laøm laø phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa. 4. Neáu Tyø-kheo tröïc tieáp ñeán kieän leân quan: cö só hay con cö só, hoaëc keû ôû hay ngöôøi laøm thueâ, hoaëc ngaøy hoaëc ñeâm, hoaëc khoaûnh khaéc cuûa moät nieäm, hoaëc tích taéc khaûy moùng tay, hoaëc thoaùng choác, Tyø- kheo-ni aáy vöøa laøm laø phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 5. Neáu Tyø-kheo-ni tröôùc bieát ñoù laø giaëc gaùi, toäi ñaùng cheát, ai cuõng bieát ngöôøi naøy, khoâng hoûi vöông ñaïi thaàn, khoâng hoûi doøng hoï danh taùnh, beøn ñoä cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Tyø-kheo-ni naøy vöøa laøm laø phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 6. Neáu Tyø-kheo-ni bieát Tyø-kheo-ni khaùc ñaõ bò Taêng cöû toäi ñuùng phaùp, ñuùng luaät, ñuùng nhö ñieàu Phaät daïy maø khoâng tuøng phuïc, chöa saùm hoái, Taêng chöa cho taùc phaùp Yeát-ma soáng chung; vì thöông coâ aáy neân

khoâng hoûi Taêng, Taêng khoâng höùa, khoâng chæ giaùo, laïi ra ngoaøi cöông giôùi taùc Yeát-ma giaûi toäi cho coâ kia, Tyø-kheo-ni naøy vöøa laøm laø phaïm

Taêng-giaø-baø-thi-sa. 7. Neáu Tyø-kheo-ni loäi qua nöôùc moät mình, vaøo xoùm moät mình, ñeâm nguû moät mình, moät mình ñi ñaèng sau ngöôøi, Tyø-kheo-ni aáy vöøa laøm laø phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 8. Neáu Tyø-kheo-ni taâm nhieãm oâ, bieát ngöôøi nam taâm oâ nhieãm maø nhaän töø hoï vaät coù theå aên vaø nhaän aên bao goàm caùc vaät khaùc, Tyø-kheo-ni naøy vöøa laøm laø phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 9. Neáu Tyø-kheo-ni baûo Tyø-kheo-ni khaùc: "Ñaïi tyû, ngöôøi kia coù taâm nhieãm oâ hay khoâng coù taâm nhieãm oâ, coù aûnh höôûng gì ñeán coâ ñaâu? Taâm cuûa coâ khoâng nhieãm oâ, vôùi hoï, neáu ñöôïc thì aên, mieãn sao hôïp thôøi thanh tònh, nhaän laáy maø aên". Tyø-kheo-ni naøy vöøa laøm laø phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa. 10. Neáu Tyø-kheo-ni muoán phaù hoaïi Taêng hoøa hôïp neân chaáp nhaän caùc phöông tieän caàn thieát ñeå phaù Taêng phaùp vaø kieân trì khoâng boû. Tyø-kheo-ni naøy neân can giaùn Tyø-kheo kia: "Ñaïi tyû, coâ ñöøng phaù hoaïi Taêng hoøa hôïp, coâ ñöøng tìm caùch phaù Taêng hoøa hôïp. Coâ ñöøng chaáp nhaän phaù Taêng phaùp moät caùch kieân trì khoâng boû. Ñaïi tyû, neân cuøng Taêng hoøa hôïp, cuøng Taêng hoøa hôïp thì hoan hyû khoâng tranh caõi, ñoàng moät thaày hoïc hoûi, nhö nöôùc vôùi söõa hoøa nhau, coù nhö theá thì trong phaùp Phaät môùi soáng taêng ích, an vui". Tyø-kheo-ni naøy khi can giaùn Tyø-kheo-ni kia maø coâ aáy vaãn kieân trì khoâng boû, thì caùc Tyø-kheo naøy neân ba laàn can giaùn nhaèm loaïi boû vieäc phaù hoøa hôïp Taêng. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo-ni aáy phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, neân loaïi boû ba ñieàu phaïm coá chaáp. 11. Neáu Tyø-kheo-ni coù Tyø-kheo-ni khaùc theo phe ñaûng, hoaëc moät, hoaëc hai, hoaëc ba cho ñeán voâ soá Tyø-kheo-ni phe ñaûng kia noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni aáy: "Ñaïi tyû, coâ ñöøng can giaùn Tyø-kheo-ni naøy, Tyø-kheo-ni naøy noùi phaùp cuûa Tyø-kheo-ni, noùi luaät cuûa Tyø-kheo-ni. Ñieàu Tyø-kheo- ni naøy noùi taâm chuùng toâi vui thích, ñieàu Tyø-kheo-ni naøy noùi taâm chuùng toâi chaáp nhaän ñöôïc". Tyø-kheo-ni neân noùi vôùi Tyø-kheo-ni phe ñaûng: "Ñaïi tyû, ñöøng cöôøng ñieäu baûo: Tyø-kheo-ni naøy noùi phaùp cuûa Tyø-kheo-ni, noùi luaät cuûa Tyø-kheo-ni. Ñieàu Tyø-kheo-ni naøy noùi taâm chuùng toâi vui thích, ñieàu Tyø-kheo-ni naøy noùi taâm chuùng toâi chaáp nhaän ñöôïc. Vì sao vaäy? Vì vaán ñeà maø Tyø-kheo-ni noùi laø noùi ñieàu phi phaùp, laø noùi ñieàu phi luaät. Ñaïi tyû

SOÁ 14>1 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN >9>

ñöøng phaù hoaïi Taêng hoøa hôïp, maø phaûi saün loøng vui Taêng hoøa hôïp. Ñaïi tyû cuøng Taêng hoøa hôïp maø hoan hyû khoâng tranh caõi, ñoàng moät thaày hoïc hoûi nhö nöôùc vôùi söõa hoøa nhau, coù nhö theá thì trong phaùp Phaät môùi ñöôïc ñôøi soáng an vui". Tyø-kheo-ni aáy khi can giaùn Tyø-kheo-ni beø ñaûng maø vaãn kieân trì khoâng boû thì Tyø-kheo-ni aáy ba laàn can giaùn nhaèm loaïi boû söï kieân trì cuûa Tyø-kheo-ni beø nhoùm. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo-ni phe caùnh aáy phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, neân loaïi ba ñieàu phaïm coá chaáp. 12. Neáu Tyø-kheo-ni soáng nöông nhôø vaøo thaønh aáp hay thoân laøng maø haønh ñoäng xaáu xa laøm hoen oá tín ñoà. Laøm nhöõng vieäc xaáu xa, ai cuõng thaáy cuõng nghe; laøm hoen oá tín ñoà, ai cuõng thaáy cuõng nghe. Caùc Tyø-kheo-ni haõy can giaùn Tyø-kheo-ni nôi aáy: "Ñaïi tyû, coâ haønh ñoäng xaáu xa

laøm hoen oá tín ñoà, coâ laøm nhöõng vieäc xaáu xa, ai cuõng thaáy cuõng nghe, laøm hoen oá tín ñoà, ai cuõng thaáy cuõng nghe. Nay toát hôn laø coâ neân rôøi khoûi thoân laøng naøy, khoâng caàn thieát soáng nôi ñaây nöõa". Tyø-kheo-ni ñöông söï aáy noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni can giaùn nhö vaày: "Ñaïi tyû! Caùc Tyø-kheo-ni ñeàu coù thöông, coù giaän, coù sôï, coù si; coù Tyø-kheo-ni ñoàng toäi nhö vaäy, laïi coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi?" Caùc Tyø-kheo-ni ñaõ can giaùn noùi vôùi Tyø-kheo-ni kia: "Ñaïi tyû! Ñöøng neân noùi: coù thöông, coù giaän, coù sôï, coù si. Cuõng ñöøng noùi coù Tyø-kheo-ni toäi ñoàng nhö vaäy, coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi? Vì sao vaäy? Vì caùc Tyø-kheo-ni khoâng thöông, khoâng giaän, khoâng sôï, khoâng si, neân chaúng coù Tyø-kheo-ni ñoàng toäi nhö vaäy maø coù ngöôøi bò ñuoåi coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi. Ñaïi tyû, coâ haønh ñoäng xaáu xa laøm hoen oá tín ñoà, coâ laøm nhöõng vieäc xaáu xa, ai cuõng thaáy cuõng nghe; laøm hoen oá tín ñoà, ai cuõng thaáy cuõng nghe". Caùc Tyø-kheo-ni aáy khi can giaùn Tyø-kheo-ni kia maø vaãn kieân trì khoâng boû thì caùc Tyø-kheo-ni neân can giaùn ba laàn, nhaèm loaïi boû söï kieân trì cuûa coâ naøy. Can giaùn cho ñeán laàn thöù ba, boû ñöõïc thì toát, khoâng boû, Tyø-kheo-ni coá chaáp phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, neân loaïi boû ba ñieàu phaïm veà ngoan coá. 1>. Neáu Tyø-kheo-ni taùnh xaáu, khoâng chaáp nhaän lôøi cuûa ai. Ñoái vôùi trong giôùi phaùp, caùc Tyø-kheo-ni ñaõ ñuùng phaùp can giaùn, song töï thaân ñeàu phuû nhaän söï can giaùn naøy, noùi: "Ñaïi tyû, coâ ñöøng noùi vôùi toâi nhöõng ñieàu hoaëc toát hoaëc xaáu. Toâi cuõng khoâng noùi vôùi coâ ñieàu gì hoaëc toát hoaëc xaáu. Caùc Ñaïi tyû xin thoâi, ñöøng can giaùn toâi nöõa".

>94 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Caùc Tyø-kheo-ni ñaõ can giaùn coù boån phaän phaûi can giaùn Tyø-kheo- ni aáy: "Ñaïi tyû! Coâ ñöøng phuû nhaän lôøi can giaùn cho töï thaân. Ñaïi tyû! Töï thaân coâ phaûi nhaän lôøi can giaùn. Ñaïi tyû ñuùng phaùp can giaùn caùc Tyø-kheo- ni vaø caùc Tyø-kheo-ni cuõng ñuùng nhö phaùp can giaùn. Ñaïi tyû, coù nhö vaäy, chuùng ñeä töû cuûa Phaät ñöõïc taêng ích, vaø caàn phaûi ñöõïc söï can giaùn cho nhau, caàn phaûi ñöõïc chæ baûo, chæ baûo cho nhau, caàn phaûi ñöõïc saùm hoái, saùm hoái vôùi nhau". Caùc Tyø-kheo-ni khi ñöõïc can giaùn nhö vaäy maø ñoái töõïng vaãn kieân trì khoâng boû, thì caùc Tyø-kheo-ni neân can giaùn ba laàn nhaèm loaïi boû söï ngoan coá naøy. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû thì Tyø- kheo-ni ngoan coá phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, neân loaïi boû ba ñieàu phaïm veà ngoan coá. 14. Neáu Tyø-kheo-ni soáng gaàn guõi, thaân nhau, laïi cuøng nhau laøm vieäc aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, heát toäi naøy ñeán toäi khaùc cöù che giaáu cho nhau. Caùc Tyø-kheo-ni coù boån phaän can giaùn Tyø-kheo-ni kia: "Ñaïi tyû, caùc coâ ñöøng gaàn guõi thaân nhau, ñeå cuøng nhau laøm vieäc aùc tieáng xaáu ñoàn khaép vaø che giaáu toäi cho nhau. Caùc coâ neáu khoâng gaàn guõi thaân nhau thì ôû trong phaùp Phaät ñöõïc soáng taêng ích an vui". Caùc Tyø-kheo-ni khi can giaùn Tyø-kheo-ni kia maø vaãn kieân trì khoâng boû thì caùc Tyø-kheo-ni neân phaûi ba laàn can giaùn nhaèm loaïi boû söï ngoan coá naøy. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát khoâng boû thì Tyø-kheo-ni phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, neân loaïi boû ba laàn phaïm vieäc

ngoan coá. 15. Neáu Tyø-kheo-ni, khi Tyø-kheo-ni Taêng taùc phaùp quôû traùch maø Tyø-kheo-ni khaùc baøy veõ hoï nhö vaày: “Caùc coâ ñöøng ôû rieâng, cöù ôû chung. Toâi cuõng thaáy caùc Tyø-kheo-ni khaùc khoâng ôû rieâng, cuøng laøm vieäc xaáu, tieáng xaáu ñoàn khaép, cuøng che giaáu toäi cho nhau. Taêng vì giaän doãi maø baûo caùc coâ taùch soáng rieâng ra”. Caùc Tyø-kheo-ni neân can giaùn Tyø-kheo-ni xuùi duïc kia: “Ñaïi tyû, coâ ñöøng baøy veõ Tyø-kheo-ni khaùc, noùi: Caùc coâ ñöøng taùch soáng rieâng. Toâi cuõng thaáy Tyø-kheo-ni khaùc ôû chung cuøng laøm ñieàu aùc tieáng xaáu ñoàn khaép, cuøng che giaáu toäi cho nhau. Taêng vì giaän doãi neân baûo coâ taùch soáng rieâng ra”. Nay chính thöùc coù hai Tyø-kheo-ni soáng chung, cuøng nhau laøm ñieàu xaáu, tieáng xaáu ñoàn khaép, cuøng che giaáu toäi cho nhau. Ngoaøi ra khoâng coøn coâ naøo nöõa. Neáu Tyø-kheo-ni soáng rieâng ra thì ôû trong phaùp Phaät môùi coù söï soáng taêng ích an vui. Caùc Tyø-kheo-ni khi can giaùn Tyø-kheo-ni kia maø hoï vaãn kieân trì khoâng boû thì caùc Tyø-kheo-ni neân phaûi ba laàn can giaùn nhaèm loaïi boû söï

SOÁ 14>1 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN >95

ngoan coá naøy. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát khoâng boû thì Tyø-kheo- ni ngoan coá kia phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, neân loaïi boû ba laàn phaïm vieäc ngoan coá. 16. Neáu Tyø-kheo-ni chæ vì moät vieäc nhoû, khoâng hyû xaû, töùc giaän beøn noùi theá naøy: “Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Ñaâu phaûi chæ coù Sa- moân Thích töû, maø coøn coù Sa-moân, Baø-la-moân khaùc tu phaïm haïnh nöõa. Chuùng toâi cuõng coù theå ñeán choã hoï tu phaïm haïnh”. Caùc Tyø-kheo-ni coù traùch nhieäm can giaùn Tyø-kheo-ni ñònh boû ñaïo kia: “Ñaïi tyû, coâ ñöøng chæ vì moät vieäc nhoû maø khoâng hoan hyû, töùc giaän beøn noùi nhö vaày: “Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Ñaâu phaûi Sa-moân Thích töû ñoäc quyeàn, maø cuõng coù Sa-moân, Baø-la-moân khaùc tu phaïm haïnh nöõa. Chuùng toâi cuõng coù theå ñeán ñoù ñeå tu phaïm haïnh”. Caùc Tyø-kheo-ni khi can giaùn Tyø-kheo-ni kia maø vaãn kieân trì khoâng boû thì caùc Tyø-kheo-ni neân phaûi ba laàn can giaùn nhaèm loaïi boû söï ngoan coá naøy. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát khoâng boû thì Tyø-kheo-ni ngoan coá kia phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, neân loaïi boû ba laàn phaïm vieäc ngoan coá. 17. Neáu Tyø-kheo-ni öa tranh caõi, nhöng khoâng naém vöõng ghi nhôù toát vieäc tranh caõi. Sau ñoù noåi noùng giaän noùi caøn: “Taêng coù thöông, coù giaän, coù sôï, coù si”. Caùc Tyø-kheo-ni neân can giaùn Tyø-kheo-ni kia: “Naøy coâ, coâ ñöøng öa söï tranh chaáp. Coâ khoâng nhôù noåi, khoâng naém chaéc vieäc tranh caõi, sau ñoù noåi noùng töùc giaän, coâ laïi noùi caøn: Taêng coù thöông, coù giaän, coù sôï, coù si. Nhöng Taêng khoâng thöông, khoâng giaän, khoâng sôï, khoâng si, maø chæ coù mình coâ laø coù thöông, coù giaän, coù sôï, coù si”. Caùc Tyø-kheo-ni khi can giaùn Tyø-kheo-ni kia maø vaãn kieân trì khoâng boû thì caùc Tyø-kheo-ni neân phaûi ba laàn can giaùn nhaèm loaïi boû söï ngoan coá naøy. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát khoâng boû thì Tyø-kheo-ni phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, neân loaïi boû ba laàn phaïm vieäc ngoan coá. Thöa caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi möôøi baûy phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa. Chín giôùi ñaàu vöøa phaïm laø keát toäi. Taùm giôùi sau tieáp phaûi ñeán ba laàn can giaùn môùi phaïm. Neáu Tyø-kheo-ni

phaïm moãi moät phaùp, thì giöõa hai boä Taêng buoäc phaûi thi haønh nöûa thaùng "Ma-na-ñoûa" (yù hyû). Thi haønh xong vieäc "Ma-na-ñoûa" coøn phaûi thöïc hieän vieäc giaûi toäi. Phaûi ñuû boán möôi vò cuûa hai boä Taêng vaø vieäc giaûi toäi cho Tyø-kheo-ni phaûi giöõa chuùng boán möôi vò naøy. Neáu thieáu moät, khoâng ñuû boán möôi vò maø giaûi tröø toäi cho Tyø-kheo-ni aáy thì toäi cuûa Tyø-kheo-ni aáy khoâng giaûi tröø ñöôïc vaø caùc Tyø-kheo-ni tham döï cuõng bò khieån traùch. Vaán ñeà naøy

phaûi thöïc haønh nhö vaäy. Nay xin hoûi caùc Ñaïi tyû, ñoái vôùi möôøi baûy phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa naøy thanh tònh caû khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi tyû trong möôøi baûy phaùp aáy ñeàu thanh tònh vì cuøng im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi ñöùc! Tieáp ñaây laø ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo-ni y ñaõ ñuû roài, y coâng ñöùc ñaõ xaû, ñöôïc caát ñeå y dö trong möôøi ngaøy, khoâng tònh thí. Neáu quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät- ñeà. 2. Neáu Tyø-kheo-ni y ñaõ ñuû roài, y coâng ñöùc ñaõ xaû, trong naêm y cuûa mình rôøi moãi moät y qua moät ñeâm nguû choã khaùc, tröø Taêng yeát-ma thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. >. Neáu Tyø-kheo-ni y ñaõ ñuû roài, y coâng ñöùc ñaõ xaû, neáu Tyø-kheo-ni ñöôïc y phaûi thôøi, nhaém caàn thì nhaän, nhaän roài kòp may thaønh y ngay. Neáu vaûi ñuû thì toát, neáu khoâng ñuû thì ñöôïc pheùp caát laïi moät thaùng ñeå ñuû vaûi may thaønh y. Neáu quaù haïn aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 4. Neáu Tyø-kheo-ni xin y töø cö só, vôï cö só, chaúng phaûi thaân quyeán thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. Tröø tröôøng hôïp khaùc: Ñoù laø: tröôøng hôïp y bò cöôùp, y bò maát, y bò chaùy, y bò nöôùc cuoán troâi, ñaây laø tröôøng hôïp khaùc. 5. Neáu Tyø-kheo-ni y bò cöôùp, y bò maát, y bò chaùy, y bò nöôùc cuoán troâi. Neáu cö só, vôï cö só chaúng phaûi thaân quyeán ñem ñeán cuùng cho nhieàu y vaø xin môøi nhaän tuøy yù. Tyø-kheo-ni aáy neân phaûi bieát nhaän vöøa ñuû, neáu nhaän quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 6. Neáu cö só, vôï cö só vì Tyø-kheo-ni ñeå daønh tieàn mua y cuùng cho Tyø-kheo-ni coù teân nhö theá. Tyø-kheo-ni aáy tröôùc khoâng môøi nhaän tuøy yù, laïi ñeán nhaø cö só noùi nhö vaày: "Cö só toát laém! Xin haõy vì toâi ñeå tieàn daønh duïm nhö theá, saém y nhö vaäy cuùng cho toâi" vì muoán cho toát, neáu nhaän ñöôïc y aáy, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 7. Neáu coù hai nhaø cö só vaø vôï cö só daønh duïm tieàn saém y cho Tyø- kheo-ni. "Vôùi soá tieàn daønh duïm, chuùng ta saém y nhö vaäy ñeå cuùng cho Tyø-kheo-ni teân nhö theá…", Tyø-kheo-ni aáy tröôùc khoâng nhaän lôøi môøi tuøy yù, laïi ñeán nhaø hai cö só noùi nhö vaày: "Toát laém cö só! Daønh duïm tieàn ñeå saém y nhö vaäy neân hôïp chung may moät caùi y cuùng cho toâi", vì muoán toát. Neáu nhaän ñöôïc y aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 8. Neáu Tyø-kheo-ni, hoaëc vua, hoaëc ñaïi thaàn, hoaëc Baø-la-moân, hoaëc cö só, vôï cö só sai ngöôøi ñöa tieàn saém y ñeán cho Tyø-kheo-ni, daën:

“Haõy mang soá tieàn y nhö vaäy ñeán cuùng cho Tyø-kheo-ni teân nhö vaäy”. Ñeán choã Tyø-kheo-ni, ngöôøi söù aáy noùi: “Thöa Ñaïi tyû, soá tieàn y naøy ñöôïc leänh mang ñeán cuùng cho coâ, xin coâ nhaän cho”. Tyø-kheo-ni aáy neân noùi vôùi ngöôøi söù kia: “Toâi khoâng neân nhaän soá tieàn saém y naøy. Neáu toâi caàn y thì seõ nhaän y thanh tònh vaø hôïp caùch”. Ngöôøi söù kia noùi vôùi Tyø-kheo-ni: “Thöa Ñaïi tyû, coù ai giuùp ñôõ vieäc cho coâ khoâng?”. Caàn y thì Tyø-kheo-ni neân baûo ngöôøi söù: “Coù, chính ngöôøi thuoäc Taêng-giaø-lam hay Öu-baø-taéc, laø ngöôøi chaáp söï cuûa Tyø-kheo-ni, thöôøng vì caùc Tyø-kheo-ni giuùp ñôõ coâng vieäc”. Ngöôøi söù kia ñeán thaúng choã ngöôøi chaáp söï, sau khi trao soá tieàn may y xong lieàn quay trôû laïi choã Tyø-kheo-ni, noùi: “Thöa coâ, ngöôøi chaáp söï teân laø... maø coâ chæ cho, toâi ñaõ trao soá tieàn saém y cho hoï roài, khi naøo nhaän thaáy hôïp luùc, coâ ñeán ngöôøi chaáp söï ñoù seõ ñöôïc y”. Luùc caàn y, Tyø-kheo-ni ñeán choã ngöôøi chaáp söï kia. Neáu ñeán, laàn thöù hai, hoaëc laàn thöù ba thì noùi: “Toâi caàn y”. Ñeán laàn thöù hai, laàn thöù ba maø ngöôøi chaáp söï suy nghó nhôù ra vaø nhaän ñöôïc y thì toát. Coøn khoâng ñöôïc y thì laàn thöù tö, laàn thöù naêm, laàn thöù saùu, ñeán tröôùc hoï ñöùng im laëng, nhaèm ñeå cho hoï nhôù nghó laïi. Neáu laàn thöù tö, laàn thöù naêm, laàn thöù saùu ñeán tröôùc hoï ñöùng im laëng maø ñöôïc y thì toát, khoâng ñöôïc y maø ñeán quaù saùu laàn ñeå caàu cho ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng ñöôïc y thì ñeán choã ngöôøi chuû cuùng tieàn y, hoaëc töï ñeán, hoaëc nhôø ngöôøi ñeán, noùi: “Tröôùc ñaây, ngöôøi sai söù ñem tieàn saém y ñeán cuùng cho Tyø-kheo-ni teân nhö vaäy. Tyø-kheo-ni aáy roát cuoäc khoâng nhaän ñöôïc y, xin ngöôøi ñeán laïi ñoù laáy veà, ñöøng ñeå maát tieàn”. Ñaây laø hôïp caùch. 9. Neáu Tyø-kheo-ni töï mình nhaän laáy vaøng, baïc hay tieàn, hoaëc baûo ngöôøi laáy, hoaëc nhaän baèng mieäng noùi coù theå, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 10. Neáu Tyø-kheo-ni mua baùn baát cöù ñoà quyù baùu naøo ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 11. Neáu Tyø-kheo-ni baèng moïi hình thöùc mua baùn caàu lôïi nhuaän, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 12. Neáu Tyø-kheo-ni coù baùt vaù döôùi naêm choã, maø khoâng chaûy ræ, laïi tìm xin baùt môùi vì ñeå cho toát, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni aáy phaûi ñem baùt naøy ñeán giöõa Ni chuùng xaû baùt baèng caùch ñoåi theo thöù töï, laáy baùt cuûa vò thaáp nhaát trao cho Tyø-kheo-ni aáy vaø noùi: “Coâ giöõ gìn söû duïng baùt naøy cho ñeán khi beå”. Ñaây laø hôïp thöùc.

>98 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

1>. Neáu Tyø-kheo-ni töï mình xin chæ sôïi, roài nhôø ngöôøi thôï deät chaúng phaûi thaân quyeán deät y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 14. Neáu cö só, vôï cö só vì Tyø-kheo-ni thueâ thôï deät, deät laøm y cho Tyø-kheo-ni. Tyø-kheo-ni ñoù tröôùc khoâng nhaän lôøi môøi tuøy yù, beøn ñeán choã thôï deät noùi: “Y naøy deät laø ñeå cuùng cho toâi. Haõy deät cho thaät kheùo, khoå cho roäng, chaéc chaén, saéc saûo, chænh kheùo cho baèng nhau. Ñöông nhieân, ít nhieàu toâi cuõng traû coâng cho oâng xöùng ñaùng”. Neáu Tyø-kheo-ni traû cho thôï deät caùi coâng xöùng ñaùng aáy maø giaù trò chæ ñeán baèng moät böõa aên ñeå ñöôïc y aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 15. Neáu Tyø-kheo-ni tröôùc ñaõ ñem y cho Tyø-kheo-ni khaùc, sau ñoù

töùc giaän, hoaëc töï ñoaït laáy, hay sai ngöôøi khaùc ñoaït laáy, noùi: “Traû y laïi cho toâi. Toâi khoâng cho coâ nöõa”. Tyø-kheo-ni aáy traû laïi y, coâ kia nhaän y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 16. Neáu Tyø-kheo-ni coù beänh, ñöôïc caát giöõ caùc loaïi thuoác, toâ, daàu, sinh toâ, maät vaø ñöôøng pheøn... qua ñeâm ñeå uoáng, cho ñeán baûy ngaøy. Neáu quaù haïn aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 17. Neáu Tyø-kheo-ni coøn möôøi ngaøy nöõa môùi maõn ba thaùng Haï, maø coù y cuùng trong tröôøng hôïp voäi vaøng, Tyø-kheo-ni bieát y cuùng trong tröôøng hôïp nhö theá thì neân nhaän. Nhaän roài neân giöõ caát cho ñeán thôøi cuûa y. Neáu caát giöõ quaù haïn aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 18. Neáu Tyø-kheo-ni bieát vaät thuoäc veà Taêng maø töï tìm caùch ñem veà cho mình thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 19. Neáu Tyø-kheo-ni muoán ñöôïc caùi naøy laïi ñoøi caùi kia thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 20. Neáu Tyø-kheo-ni bieát vaät ñaøn-vieät cuùng ñeå laøm cho Taêng, laïi xoay söû duïng laøm vieäc khaùc, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 21. Neáu Tyø-kheo-ni vaät ñaøn-vieät cuùng ñeå laøm vieäc naøy, laïi töï ñem laøm vieäc cho Taêng, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 22. Neáu Tyø-kheo-ni, ñaøn-vieät cuùng vaät ñeå laøm vieäc naøy, laïi xoay söû duïng laøm choã khaùc, khaùc vôùi choã cuùng cuûa ñaøn-vieät thì phaïm Ni-taùt- kyø Ba-daät-ñeà. 2>. Neáu Tyø-kheo-ni, ñöôïc ñaøn-vieät cuùng vaät ñeå laøm vieäc naøy, laïi töï tìm caùch khaùc laøm cho Taêng, xoay söû duïng laøm choã khaùc thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 24. Neáu Tyø-kheo-ni giöõ caát baùt dö thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 25. Neáu Tyø-kheo-ni giöõ caát nhieàu loaïi ñoà duøng toát ñeïp thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 26. Neáu Tyø-kheo-ni höùa cho Tyø-kheo-ni naøo ñoù y beänh, sau laïi

SOÁ 14>1 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN >99

khoâng cho thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 27. Neáu Tyø-kheo-ni duøng y phi thôøi söû duïng laøm y phaûi thôøi thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 28. Neáu Tyø-kheo-ni trao ñoåi y cho Tyø-kheo-ni, sau töùc giaän, töï ñoaït laáy laïi, hay baûo ngöôøi ñoaït, noùi: “Coâ traû laïi y cho toâi. Toâi khoâng cho coâ nöõa. Y cuûa coâ thuoäc veà coâ, coøn y cuûa toâi thì traû laïi cho toâi” thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 29. Neáu Tyø-kheo-ni xin y nhieàu lôùp thì xin loaïi y trò giaù tieàn baèng boán lôùp. Neáu quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. >0. Neáu Tyø-kheo-ni muoán xin y nheï maùt thì chæ xin loaïi y trò giaù tieàn nhieàu nhaát baèng hai lôùp röôõi. Neáu quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät- ñeà. Thöa caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. Nay xin hoûi caùc Ñaïi tyû: Trong ba möôi phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi tyû ñoái vôùi ba möôi phaùp naøy ñeàu thanh tònh vì cuøng im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi tyû! Tieáp ñaây laø moät traêm baûy möôi taùm phaùp Ba- daät-ñeà, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. 1. Neáu Tyø-kheo-ni coá yù noùi doái thì phaïm Ba-daät-ñeà. 2. Neáu Tyø-kheo-ni noùi lôøi cheá nhaïo, cheâ bai thì phaïm Ba-daät-ñeà. >. Neáu Tyø-kheo-ni noùi lôøi ly giaùn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 4. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng moät nhaø coù ngöôøi nam maø nguû laïi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 5. Neáu Tyø-kheo-ni ñoàng moät nhaø coù ngöôøi nöõ chöa thoï giôùi maø

ñeå hoï nguû laïi quaù ba ñeâm thì phaïm Ba-daät-ñeà. 6. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng ngöôøi chöa thoï Cuï giôùi tuïng kinh phaùp thì phaïm Ba-daät-ñeà. 7. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ai ñoù coù toäi thoâ aùc, ñem noùi vôùi ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi, tröø Taêng Yeát-ma, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 8. Neáu Tyø-kheo, ñoái töôïng laø ngöôøi chöa thoï Ñaïi giôùi maø noùi vôùi hoï phaùp hôn ngöôøi: "Toâi thaáy ñieàu aáy, toâi bieát ñieàu aáy", coù laø söï thaät, thì cuõng phaïm Ba-daät-ñeà. 9. Neáu Tyø-kheo-ni thuyeát phaùp cho ngöôøi nam nghe maø noùi quaù naêm, saùu lôøi, tröø coù ngöôøi nöõ coù trí, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. 10. Neáu Tyø-kheo-ni töï tay ñaøo ñaát hay baûo ngöôøi ñaøo ñaát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 11. Neáu Tyø-kheo-ni chaët phaù caây coái laø choã cö truù cuûa quyû thaàn...

thì phaïm Ba-daät-ñeà. 12. Neáu Tyø-kheo-ni bòa ñaët noùi khaùc söï thaät, gaây phieàn böïc cho ngöôøi khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 1>. Neáu Tyø-kheo-ni giaän hôøn, maéng chöûi ai ñoù thì phaïm Ba-daät- ñeà. 14. Neáu Tyø-kheo-ni ñem giöôøng daây, hoaëc giöôøng caây, hoaëc ngoïa cuï, ñeäm ngoài cuûa Taêng töï traûi ra nôi ñaát troáng, hay baûo ngöôøi traûi, naèm ngoài roài boû ñi, khoâng ñích thaân thu doïn, khoâng baûo ngöôøi thu doïn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 15. Neáu Tyø-kheo-ni ôû trong phoøng cuûa Taêng, laáy ngoïa cuï cuûa Taêng, hoaëc töï traûi hay baûo ngöôøi traûi, hoaëc naèm hay ngoài, roài boû ñi, khoâng töï caát khoâng baûo ngöôøi thu doïn, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 16. Neáu Tyø-kheo-ni bieát tröôùc choã nghæ aáy laø cuûa Tyø-kheo-ni, mình ñeán sau laïi ôû giöõa cöôõng eùp traûi toïa cuï ñeå nguû nghæ, nghó: "Coâ aáy neáu hieàm chaät choäi thì töï phaûi traùnh ta ñi choã khaùc", vôùi lyù do nhö theá, chaúng khaùc gì ngoaøi lyù do maát oai nghi nhö vaäy thì phaïm Ba-daät-ñeà. 17. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng hyû xaû, böïc töùc Tyø-kheo-ni naøo ñoù, trong phoøng chuùng Taêng, töï mình loâi keùo ra hay baûo ngöôøi khaùc loâi keùo coâ aáy ra, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 18. Neáu Tyø-kheo-ni ôû treân taàng gaùc coù ñaët giöôøng daây, giöôøng caây, chaân raùp bò suùt ra, maø naèm ngoài treân ñoù thì phaïm Ba-daät-ñeà. 19. Neáu Tyø-kheo-ni bieát nöôùc coù truøng maø töï söû duïng töôùi leân ñaát buøn, leân coû hay baûo ngöôøi khaùc töôùi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 20. Neáu Tyø-kheo-ni laøm nhaø lôùn coù ñaày ñuû cöûa caùnh, cöûa soå vaø trang trí caùc thöù thì vieäc lôïp maùi phaûi höôùng daãn lôïp chöøng hai ba lôùp, neáu lôïp quaù möùc aáy thì phaïm Ba-daät-ñeà. 21. Neáu Tyø-kheo-ni naøo ôû choã thí moät böõa aên, Tyø-kheo-ni khoâng beänh neân aên moät laàn, neáu thoï nhaän quaù thì phaïm Ba-daät-ñeà. 22. Neáu Tyø-kheo-ni aên rieâng chuùng thì phaïm Ba-daät-ñeà. Tröø caùc tröôøng hôïp khaùc. Tröôøng hôïp khaùc ñoù laø: Khi beänh, khi may y, khi cuùng y, khi ñi ñöôøng, khi ñi thuyeàn, khi ñaïi hoäi, khi Sa-moân cuùng böõa aên, ñoù laø tröôøng hôïp khaùc. 2>. Neáu Tyø-kheo-ni ñeán nhaø ñaøn-vieät, ñöôïc aân caàn môøi cuùng cho thöùc aên baùnh, buùn. Tyø-kheo-ni muoán caàn thöùc aên naøo thì neân nhaän hai, ba baùt. Khi mang veà ñeán chuøa thì phaân ra san seû cho caùc Tyø-kheo-ni khaùc cuøng aên. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh maø nhaän quaù hai, ba baùt veà trong chuøa, khoâng phaân ra san seû cho caùc Tyø-kheo-ni khaùc cuøng aên, thì phaïm Ba-daät-ñeà.

24. Neáu Tyø-kheo-ni aên phi thôøi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 25. Neáu Tyø-kheo-ni aên thöùc aên ñeå qua ñeâm thì phaïm Ba-daät-ñeà. 26. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc môøi nhaän ñoà aên vaø thuoác maø cho vaøo mieäng, tröø nöôùc vaø taêm xæa raêng, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 27. Neáu Tyø-kheo-ni tröôùc ñaõ nhaän lôøi môøi aên roài, nhöng tröôùc, sau böõa môøi aên laïi ñeán thaúng nhaø ngöôøi khaùc duøng maø khoâng daën caùc Tyø- kheo-ni khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà, tröø tröôøng hôïp khaùc, ñoù laø: khi beänh, khi may y, khi cuùng y, ñoù laø tröôøng hôïp khaùc. 28. Neáu Tyø-kheo-ni trong nhaø aên coù vaät baùu maø cöôõng ngoài laïi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 29. Neáu Tyø-kheo-ni trong nhaø aên coù vaät baùu maø ngoài choã khuaát thì phaïm Ba-daät-ñeà. >0. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng ngöôøi nam, chæ hai ngöôøi ngoài chung nôi ñaát troáng thì phaïm Ba-daät-ñeà. >1. Neáu Tyø-kheo-ni noùi vôùi Tyø-kheo-ni: “Ñaïi tyû, coâ cuøng toâi ñeán xoùm laøng, ôû ñoù coâ seõ ñöôïc cuùng cho böõa aên”. Ñeán ñoù roài, Tyø-kheo-ni ñi theo khoâng nhöõng khoâng ñöôïc ai baûo cuùng cho böõa aên, maø Tyø-kheo-ni aáy coøn noùi: “Ñaïi tyû ñi ñi. Toâi vôùi coâ cuøng ngoài noùi chuyeän thì khoâng vui ñaâu! Toâi ngoài moät mình ñoäc thoaïi vui hôn”. Chæ vôùi lyù do naøy, khoâng coøn vieäc gì khaùc hôn laø tìm caùch ñuoåi ñi, thì phaïm Ba-daät-ñeà. >2. Neáu Tyø-kheo-ni ñöôïc môøi cuùng thuoác cho boán thaùng, Tyø- kheo-ni khoâng beänh neân nhaän. Neáu nhaän quaù haïn aáy thì phaïm Ba-daät- ñeà, tröø thuoác thöôøng môøi cuùng, thuoác môøi cuùng laïi, thuoác cuùng Taêng phaân chia, thuoác môøi cuùng suoát ñôøi. >>. Neáu Tyø-kheo-ni ñi xem quaân traän thì phaïm Ba-daät-ñeà, tröø tröôøng hôïp coù lyù do. >4. Neáu Tyø-kheo-ni coù nhaân duyeân ñeán trong quaân ñoäi ñöôïc nguû laïi hai hoaëc ba ñeâm, neáu quaù haïn aáy thì phaïm Ba-daät-ñeà. >5. Neáu Tyø-kheo-ni nguû laïi trong quaân ñoäi, hai hoaëc ba ñeâm, khi xem daøn traän chieán ñaáu, hoaëc xem khí theá huøng duõng cuûa quaân töôïng, quaân maõ thì phaïm Ba-daät-ñeà. >6. Neáu Tyø-kheo-ni uoáng röôïu thì phaïm Ba-daät-ñeà. >7. Neáu Tyø-kheo-ni ñuøa giôõn trong nöôùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. >8. Neáu Tyø-kheo-ni laáy ngoùn tay choïc leùt nhau thì phaïm Ba-daät-ñeà. >9. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng nhaän söï can giaùn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 40. Neáu Tyø-kheo-ni gaây sôï haõi cho Tyø-kheo-ni khaùc thì phaïm Ba- daät-ñeà.

41. Neáu Tyø-kheo-ni nöûa thaùng môùi taém, khoâng beänh Tyø-kheo- ni neân giöõ nhö vaäy, neáu taém röûa quaù haïn aáy, thì phaïm Ba-daät-ñeà, tröø tröôøng hôïp khaùc, ñoù laø: tröôøng hôïp: khi noùng böùc, khi beänh, khi laøm vieäc, khi möa, gioù, khi ñi xa veà. Ñoù laø caùc tröôøng hôïp khaùc. 42. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh, ñeå söôûi aám thaân, ñoát löûa nôi ñaát troáng, hoaëc baûo ngöôøi ñoát, tröø tröôøng hôïp khaùc, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 4>. Neáu Tyø-kheo-ni giaáu y cuûa Tyø-kheo-ni khaùc: hoaëc y, hoaëc baùt, hoaëc toïa cuï, oáng ñöïng kim... töï mình giaáu hay baûo ngöôøi giaáu, duø laø ñeå vui ñuøa thì phaïm Ba-daät-ñeà. 44. Neáu Tyø-kheo-ni ñaõ tònh thí y cho Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, sau khoâng hoûi chuû maø laáy maëc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 45. Neáu

Tyø-kheo-ni ñöôïc y môùi thì phaûi nhuoäm baèng ba loaïi maøu, xanh, ñen, moäc lan, neáu Tyø-kheo-ni ñöôïc y môùi maø khoâng laøm hoaïi saéc baèng ba loaïi maøu: xanh, ñen, moäc lan maø duøng nguyeân y môùi ñeå maëc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 46. Neáu Tyø-kheo-ni coá gieát cheát maïng soáng cuûa suùc sinh thì phaïm Ba-daät-ñeà. 47. Neáu Tyø-kheo-ni bieát nöôùc coù truøng maø uoáng, duøng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 48. Neáu Tyø-kheo-ni coá yù gaây phieàn haø cho Tyø-kheo-ni khaùc, duø chæ ñeå hoï khoâng ñöôïc vui trong choùc laùt, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 49. Neáu Tyø-kheo-ni bieát Tyø-kheo-ni naøo ñoù coù toäi thoâ maø che giaáu toäi cho coâ aáy thì phaïm Ba-daät-ñeà. 50. Neáu Tyø-kheo-ni bieát söï tranh caõi cuûa Taêng ñaõ ñuùng theo phaùp saùm hoái roài, sau ñoù laïi khôi leân, laøm boäc phaùt trôû laïi, thì phaïm Ba-daät- ñeà. 51. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ñoù laø keû giaëc maø keát baïn cuøng ñi chung moät ñöôøng, duø chæ ñi moät khoaûng caùch xoùm laøng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 52. Neáu Tyø-kheo-ni noùi lôøi nhö vaày: “Toâi bieát Phaät thuyeát phaùp thì haønh daâm duïc chaúng phaûi laø vaán ñeà laøm chöôùng ñaïo”. Caùc Tyø-kheo-ni neân can giaùn Tyø-kheo-ni naøy: “Ñaïi tyû, coâ ñöøng noùi lôøi aáy, ñöøng phæ baùng Theá Toân, phæ baùng Theá Toân laø khoâng toát. Theá Toân khoâng noùi nhö theá. Theá Toân vaän duïng raát nhieàu hình thöùc daïy roõ: haønh daâm duïc laø chöôùng ñaïo. Phaïm vaøo vieäc daâm duïc thì ñoù laø ñieàu chöôùng ñaïo”. Tyø-kheo-ni khi can giaùn Tyø-kheo-ni naøy maø vaãn kieân trì khoâng boû, thì caùc Tyø-kheo-ni neân ba laàn can giaùn nhaèm loaïi boû söï ngoan coá aáy

SOÁ 14>1 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN 40>

ñi. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû, Tyø-kheo-ni aáy phaïm Ba-daät-ñeà. 5>. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ngöôøi noùi lôøi phæ baùng nhö vaäy, Taêng chöa taùc phaùp, khoâng boû taø kieán aùc ñoäc, maø Tyø-kheo-ni coøn chöùa chaáp, cuøng nguû nghæ, cuøng yeát-ma, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 54. Neáu Sa-di-ni noùi nhö vaày: “Toâi bieát Phaät thuyeát phaùp thì haønh daâm duïc chaúng phaûi laø vaán ñeà chöôùng ñaïo”. Caùc Tyø-kheo-ni phaûi can giaùn Sa-di-ni naøy: “Ngöôi ñöøng noùi lôøi aáy, ñöøng phæ baùng Theá Toân, phæ baùng Theá Toân laø khoâng toát. Theá Toân khoâng noùi lôøi aáy. Naøy Sa-di-ni! Theá Toân baèng nhieàu hình thöùc noùi roõ: Vieäc daâm duïc laø ñieàu laøm chöôùng ñaïo, phaïm daâm duïc thì ñoù chính laø ñieàu chöôùng ñaïo” Caùc Tyø-kheo-ni khi can giaùn, Sa-di-ni naøy vaãn kieân trì khoâng boû thì caùc Tyø-kheo-ni neân can traùch cho ñeán ba laàn, can giaùn nhaèm boû söï ngoan coá naøy. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû thì caùc Tyø- kheo-ni neân baûo Sa-di-ni aáy: “Ngöôi töø nay trôû ñi chaúng phaûi laø ñeä töû cuûa Phaät, khoâng ñöôïc ñi theo caùc Tyø-kheo-ni khaùc. Caùc Sa-di-ni khaùc ñöôïc cuøng Tyø-kheo-ni hai ñeâm nguû gaàn, ngöôi nay khoâng coøn ñaëc aân naøy nöõa. Ngöôi haõy ra ñi, ñi cho khuaát, khoâng ñöôïc ôû trong ñaây nöõa”. Neáu Tyø-kheo-ni bieát Sa-di-ni naøy bò ñuoåi nhö theá, maø chöùa chaáp, cuøng nguû nghæ thì phaïm Ba-daät-ñeà. 55. Neáu Tyø-kheo-ni trong luùc ñuùng theo phaùp can giaùn maø noùi: “Toâi nay khoâng hoïc giôùi aáy. Toâi seõ vaán naïn vò trì luaät coù trí tueä”, thì phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp vì caàu söï hieåu bieát, thì neân thöa hoûi. 56. Neáu Tyø-kheo-ni khi thuyeát giôùi, noùi nhö vaày: “Ñaïi tyû, nhöõng giôùi lænh kænh aáy

aùp duïng vaøo ñaâu? Khi noùi nhöõng giôùi naøy chæ laøm cho ngöôøi ta phieàn naõo, xaáu hoå, hoaøi nghi". Vì khinh cheâ giôùi neân phaïm Ba-daät-ñeà. 57. Neáu Tyø-kheo-ni khi nghe tuïng giôùi, noùi: "Ñaïi tyû, nay toâi môùi bieát giôùi naøy, cöù moãi nöûa thaùng, töø Giôùi kinh tuïng giôùi". Caùc Tyø-kheo-ni khaùc bieát Tyø-kheo-ni aáy hoaëc hai, hoaëc ba laàn ngoài trong choã tuïng giôùi, huoáng nöõa laø nhieàu laàn. Tyø-kheo-ni kia khoâng bieát khoâng hieåu ö? Neáu phaïm toäi thì phaûi ñuùng theo phaùp maø trò, laïi trò theâm toäi khoâng hieåu bieát. "Ñaïi tyû khoâng lôïi gì cho coâ, coâ khoâng ñöôïc ñieàu thieän. Khi thuyeát giôùi, coâ khoâng duïng taâm ghi nhôù, coâ khoâng moät loøng khoâng laéng nghe giôùi".

Vì vò kia khoâng khoâng bieát, phaïm Ba-daät-ñeà. 58. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng yeát-ma sau ñoù laïi noùi: "Caùc Tyø-kheo-ni tuøy theo choã thaân thuoäc cuûa mình, laáy vaät cuûa chuùng Taêng cho hoï" thì phaïm Ba-daät-ñeà. 59. Neáu Tyø-kheo-ni trong khi Taêng xeùt ñoaùn vieäc, khoâng döõ duïc ñöùng leân ñi, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 60. Neáu Tyø-kheo-ni döõ duïc roài, sau ñoù laïi quôû traùch thì phaïm Ba- daät-ñeà. 61. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng Tyø-kheo-ni tranh caõi, sau ñoù laéng nghe lôøi ngöôøi naøy roài laïi ñeán noùi vôùi ngöôøi kia, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 62. Neáu Tyø-kheo-ni, khoâng hyû xaû, vì töùc giaän neân ñaùnh Tyø-kheo- ni khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 6>. Neáu Tyø-kheo-ni, khoâng hyû xaû, vì töùc giaän, duøng tay taùt Tyø-kheo-ni khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 64. Neáu Tyø-kheo-ni, khoâng hyû xaûû, vì töùc giaän, duøng phaùp Taêng- giaø-baø-thi-sa khoâng caên cöù ñeå phæ baùng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 65. Neáu Tyø-kheo-ni ñoái vôùi doøng vua Saùt-ñeá-lôïi Thuûy nghieâu ñaàu, chöa ra khoûi cung vaät baùu, chöa caát ñoà baùu maø vaøo cung, qua khoûi nghaïch cöûa cung aáy, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 66. Neáu Tyø-kheo-ni cuûa baùu vaø ñoà trang söùc, töï tay caàm laáy, hoaëc baûo ngöôøi caàm laáy, töø trong Taêng giaø lam vaø choã troï nguû, thì phaïm Ba- daät-ñeà. Neáu ôû trong Taêng giaø lam hay choã troï nguû, hoaëc cuûa baùu hay ñoà laøm baèng cuûa quyù ñeå trang söùc, töï tay caàm hay baûo ngöôøi caàm laáy, nghó laø seõ ñöa laïi cho ngöôøi naøo bieát vaät cuûa mình. Caùc tröôøng hôïp nhö vaäy laø nhaân duyeân, chaúng coøn lyù do naøo khaùc. 67. Neáu Tyø-kheo-ni phi thôøi vaøo xoùm laøng maø khoâng noùi cho Tyø-kheo-ni bieát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 68. Neáu Tyø-kheo-ni laøm giöôøng daây, giöôøng caây, thì chaân giöôøng cao baèng taùm ngoùn tay Phaät, töø phaàn treân choã moäng raùp thaønh giöôøng. Neáu caét teà roài maø cao quaù, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 69. Neáu Tyø-kheo-ni duøng boâng Ñaâu la laøm giöôøng daây, giöôøng caây, hoaëc ngoïa cuï, toïa cuï thì phaïm Ba-daät-ñeà. 70. Neáu Tyø-kheo-ni aên toûi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 71. Neáu Tyø-kheo-ni caïo loâng ba choã thì phaïm Ba-daät-ñeà. 72. Neáu Tyø-kheo-ni duøng nöôùc laøm veä sinh thì neân baèng moãi ñoát cuûa ñoâi ngoùn tay ñeå röûa. Neáu quaù möùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 7>. Neáu Tyø-kheo-ni duøng "Hoà giao" laøm nam caên thì phaïm Ba- daät-ñeà.

74. Neáu Tyø-kheo-ni voã kích thích cho nhau thì phaïm Ba-daät-ñeà. 75. Neáu Tyø-kheo-ni ñoái vôùi Tyø-kheo khoâng beänh maø haàu nöôùc, laáy quaït ñeå quaït thì phaïm Ba-daät-ñeà. 76. Neáu Tyø-kheo-ni xin caùc loaïi haït soáng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 77. Neáu Tyø-kheo-ni ñaïi tieåu tieän treân coû töôi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 78. Neáu Tyø-kheo-ni ban ñeâm ñaïi tieåu tieän trong ñoà ñöïng, ban ngaøy khoâng xem beân ngoaøi töôøng raøo, vöùt ñoå ra ñoù thì phaïm Ba-daät-ñeà. 79. Neáu Tyø-kheo-ni ñeán xem nghe ca nhaïc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 80. Neáu Tyø-kheo-ni vaøo trong thoân cuøng ngöôøi nam, taïi choã vaéng, cuøng ñöùng noùi chuyeän vôùi nhau thì phaïm Ba-daät-ñeà. 81. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng ngöôøi nam vaøo choã khuaát vaéng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 82. Neáu Tyø-kheo-ni vaøo trong thoân, ñeán ngoõ heûm baûo baïn ñi traùnh xa, taïi choã khuaát vaéng cuøng ngöôøi nam ñöùng gheù tai noùi chuyeän vôùi nhau thì phaïm Ba-daät-ñeà. 8>. Neáu Tyø-kheo-ni vaøo ngoài trong nhaø cö só roài boû ñi maø khoâng baùo cho chuû bieát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 84. Neáu Tyø-kheo-ni vaøo trong nhaø baïch y khoâng hoûi chuû maø voäi ngoài leân giöôøng hoï thì phaïm Ba-daät-ñeà. 85. Neáu Tyø-kheo-ni vaøo trong nhaø cö só, khoâng hoûi chuû töï tieän traûi giöôøng toøa ñeå nguû nghæ, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 86. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng ngöôøi nam vaøo trong nhaø toái thì phaïm Ba-daät-ñeà. 87. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng nghe caën keõ maø nhaän lôøi thaày, beøn ñeán noùi vôùi ngöôøi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 88. Neáu Tyø-kheo-ni nhaân coù xaûy ra moät vieäc nhoû lieàn theà thoát ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc, khoâng sinh trong phaùp Phaät: “Neáu toâi coù laøm vieäc nhö vaäy thì ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc khoâng sinh trong phaùp Phaät” thì phaïm Ba-daät-ñeà. 89. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng tranh caõi vôùi nhau nhöng khoâng nhôù chaéc söï tranh caõi cuûa mình, laïi ñaám ngöïc khoùc la thì phaïm Ba-daät-ñeà. 90. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh, hai ngöôøi naèm chung moät giöôøng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 91. Neáu Tyø-kheo-ni naèm chung moät neäm, cuøng moät meàn thì phaïm Ba-daät-ñeà, tröø nhaân duyeân. 92. Neáu Tyø-kheo-ni bieát mình ñeán sau, ôû tröôùc, bieát ngöôøi ôû tröôùc ñeán sau, vì coá gaây phieàn phöùc, ôû tröôùc hoï tuïng kinh, hoûi nghóa, daïy baûo

thì phaïm Ba-daät-ñeà. 9>. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng soáng vôùi nhau, Tyø-kheo-ni beänh khoâng chaêm soùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 94. Neáu Tyø-kheo-ni an cö, ban ñaàu nhaän cho Tyø-kheo-ni khaùc ñaët giöôøng trong phoøng mình, sau töùc giaän ñuoåi ra thì phaïm Ba-daät-ñeà. 95. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng keå Xuaân, Haï, Ñoâng, luùc naøo cuõng ñi laïi trong nhaân gian thì phaïm Ba-daät-ñeà. 96. Neáu Tyø-kheo-ni Haï an cö xong maø khoâng ñi thì phaïm Ba-daät- ñeà. 97. Neáu Tyø-kheo-ni bieân giôùi coù nghi ngôø, nôi coù söï khuûng boá maø ñi laïi trong nhaân gian ôû ñoù thì phaïm Ba-daät-ñeà. 98. Neáu Tyø-kheo-ni trong phaïm vi nghi laø nôi coù söï khuûng boá maø ôû ñoù du haønh nhaân gian thì phaïm Ba-daät-ñeà. 99. Neáu Tyø-kheo-ni gaàn guõi vôùi cö só, con cö só, soáng chung vôùi hoï, haønh ñoäng khoâng phuø hôïp vôùi ñöùc haïnh cuûa mình. Caùc Tyø-kheo-ni khaùc neân khuyeân: Ñaïi tyû soáng rieâng ra ñöøng soáng chung vôùi hoï. Neáu soáng taùch rieâng ra thì ñoái vôùi phaùp Phaät coù ñöôïc ñôøi soáng taêng ích, an laïc”. Caùc Tyø-kheo-ni khi can giaùn

Tyø-kheo-ni naøy song vaãn kieân trì khoâng boû thì caùc Tyø-kheo-ni neân ba laàn can giaùn nhaèm loaïi boû söï ngoan coá aáy. Can giaùn ñeán laàn thöù ba, boû ñöôïc ñieàu naøy thì toát, coøn khoâng boû thì Tyø-kheo-ni aáy phaïm Ba-daät-ñeà. 100. Neáu Tyø-kheo-ni vaøo cung vua, xem nhaø vaên hoùa tröng baøy tranh veõ, vöôøn caây, ao taém thì phaïm Ba-daät-ñeà. 101. Neáu Tyø-kheo-ni ñeå loä thaân taém nôi soâng, nôi suoái, trong doøng nöôùc, trong ao hoà thì phaïm Ba-daät-ñeà. 102. Neáu Tyø-kheo-ni may y taém neân laøm ñuùng kích côõ. Kích côõ ôû ñaây laø daøi saùu gang tay Phaät, roäng hai gang tay röôõi cuûa Ngaøi. Neáu quaù kích côõ thì phaïm Ba-daät-ñeà. 10>. Neáu Tyø-kheo-ni may y Taêng giaø leâ quaù naêm ngaøy, tröø gaëp trôû ngaïi xaûy ra thì phaïm Ba-daät-ñeà. Naïn xaûy ra ñoù laø xin Taêng giaø leâ, xaû y coâng ñöùc, saùu vieäc khoù khaên khaùc. 104. Neáu Tyø-kheo-ni quaù naêm ngaøy môùi xem Taêng giaø leâ cuûa mình thì phaïm Ba-daät-ñeà. 105. Neáu Tyø-kheo-ni coù ngöôøi ñem cuùng y cho chuùng Taêng maø caûn laïi, phaïm Ba-daät-ñeà. 106. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng hoûi chuû beøn laáy y cuûa hoï maëc thì phaïm Ba-daät-ñeà.

SOÁ 14>1 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN 407

107. Neáu Tyø-kheo-ni ñem y Sa-moân cho ngoaïi ñaïo, cö só thì phaïm Ba-daät-ñeà. 108. Neáu Tyø-kheo-ni nghó nhö vaày: “Chuùng Taêng ñuùng phaùp phaân chia y, haõy tìm caùch ngaên, ñöøng cho chia, vì sôï ñeä töû khoâng ñöôïc phaàn” thì phaïm Ba-daät-ñeà. 109. Neáu Tyø-kheo-ni nghó nhö vaày: “Laøm theá naøo ñeå chuùng Taêng khoâng xaû y coâng ñöùc hoâm nay, sau seõ xaû”, vì muoán naêm vieäc phoùng xaû ñöôïc laâu hôn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 110. Neáu Tyø-kheo-ni nghó nhö vaày: “Haõy ngaên Tyø-kheo-ni Taêng khoâng xaû y coâng ñöùc”, vì muoán laøm cho naêm ñieàu phoùng xaû ñöôïc laâu hôn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 111. Neáu Tyø-kheo-ni ñöôïc Tyø-kheo-ni naøo ñoù yeâu caàu: “Coâ haõy vì toâi giaûi quyeát söï tranh caõi naøy” maø Tyø-kheo-ni aáy töø choái, khoâng taïo ñieàu kieän ñeå giaûi quyeát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 112. Neáu Tyø-kheo-ni töï tay caàm thöùc aên ñöa cho cö só vaø ngoaïi ñaïo thì phaïm Ba-daät-ñeà. 11>. Neáu Tyø-kheo-ni laøm ngöôøi sai söù cho cö só thì phaïm Ba-daät- ñeà. 114. Neáu Tyø-kheo-ni töï tay quay sôïi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 115. Neáu Tyø-kheo-ni vaøo trong nhaø cö só, hoaëc ngoài, hoaëc naèm treân giöôøng lôùn, giöôøng nhoû cuûa hoï thì phaïm Ba-daät-ñeà. 116. Neáu Tyø-kheo-ni ñeán nhaø cö só xin gia chuû ñöôïc traûi toïa cuï nghæ ñeâm, saùng ngaøy boû ñi khoâng ngoû lôøi caùm ôn gia chuû thì phaïm Ba- daät-ñeà. 117. Neáu Tyø-kheo-ni hoïc tuïng chuù thuaät cuûa theá tuïc thì phaïm Ba- daät-ñeà. 118. Neáu Tyø-kheo-ni daïy ngöôøi hoïc tuïng chuù thuaät thì phaïm Ba- daät-ñeà. 119. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ngöôøi nöõ coù thai maø ñoä cho hoï thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 120. Neáu Tyø-kheo-ni bieát phuï nöõ coøn cho buù maø cho hoï thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 121. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ngöôøi nöõ tuoåi khoâng ñuû hai möôi maø cho hoï thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 122. Neáu Tyø-kheo-ni bieát thieáu nöõ möôøi taùm tuoåi, chöa cho hoïc giôùi hai naêm, tuoåi ñuû hai möôi beøn cho thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät- ñeà. 12>. Neáu Tyø-kheo-ni bieát thieáu nöõ möôøi taùm tuoåi, ñöôïc cho hoïc

giôùi hai naêm, maø khoâng trao cho saùu phaùp, ñuû hai möôi tuoåi laïi cho hoï thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 124. Neáu Tyø-kheo-ni bieát thieáu nöõ möôøi taùm tuoåi, ñöôïc cho hoïc giôùi hai naêm, cuõng trao cho saùu phaùp, ñuû hai möôi tuoåi nhöng chuùng Taêng khoâng chaáp nhaän, laïi töï tieän cho thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät- ñeà. 125. Neáu Tyø-kheo-ni ñoä phuï nöõ möôøi tuoåi, töøng coù choàng, cho hoïc giôùi hai naêm, tuoåi ñuû möôøi hai môùi chaáp nhaän cho thoï giôùi Cuï Tuùc. Neáu döôùi tuoåi möôøi hai maø cho hoï thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 126. Neáu Tyø-kheo-ni ñoä phuï nöõ nhoû tuoåi naøo ñoù töøng ñaõ coù choàng, cho hoïc giôùi hai naêm, tuoåi ñuû möôøi hai, khoâng baïch vôùi chuùng Taêng, laïi töï tieän cho thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 127. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ngöôøi “Nhö vaäy” maø cho hoï thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 128. Neáu Tyø-kheo-ni ñoä nhieàu ñeä töû maø khoâng daïy hoïc giôùi hai naêm, khoâng duøng hai phaùp ñeå thu phuïc, daïy doã thì phaïm Ba-daät-ñeà. 129. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng theo Hoøa thöôïng ni ñeå hoïc hoûi hai naêm thì phaïm Ba-daät-ñeà. 1>0. Neáu Tyø-kheo-ni, Taêng khoâng chaáp nhaän maø trao giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 1>1. Neáu Tyø-kheo-ni chöa ñuû möôøi hai haï maø trao giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 1>2. Neáu Tyø-kheo-ni ñuû möôøi hai haï, nhöng chuùng Taêng khoâng cho pheùp, laïi töï tieän trao giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 1>>. Neáu Tyø-kheo-ni, Taêng khoâng cho pheùp trao giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi, beøn noùi: “Chuùng Taêng coù thöông, coù giaän, coù sôï, coù si, muoán chaáp nhaän ai thì cho pheùp, coøn khoâng muoán chaáp nhaän ai thì khoâng cho pheùp” thì phaïm Ba-daät-ñeà. 1>4. Neáu Tyø-kheo-ni, cha meï hay ngöôøi choàng cuûa hoï khoâng cho xuaát gia maø cho ngöôøi nöõ aáy thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 1>5. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ngöôøi nöõ cuøng vôùi ngöôøi nam hay ñoàng nam aáy yeâu thöông nhau hay phieàn muoän, lo toan, giaän hôøn, caùu gaét nhau maø ñoä ñeå cho xuaát gia, trao giôùi Cuï tuùc cho hoï thì phaïm Ba-daät- ñeà. 1>6. Neáu Tyø-kheo-ni noùi vôùi Thöùc-xoa-ma-na: “Coâ em, boû ñieàu aáy, hoïc ñieàu aáy... thì toâi seõ cho coâ em thoï giôùi Cuï tuùc”. Neáu khoâng taïo ñieàu kieän cho hoï thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 1>7. Neáu Tyø-kheo-ni noùi vôùi Thöùc-xoa-ma-na: “Haõy ñem y ñeán

cho toâi, toâi seõ cho coâ thoï giôùi Cuï tuùc”, maø khoâng taïo ñieàu kieän ñeå cho hoï thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 1>8. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng ñuû möôøi hai haï maø trao giôùi Cuï tuùc cho ngöôøi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 1>9. Neáu Tyø-kheo-ni cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc roài laïi ñeå qua moät ñeâm môùi ñöa ñeán Tyø-kheo Taêng xin nhaän giôùi Cuï tuùc töø Taêng trao thì phaïm Ba-daät-ñeà. 140. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh maø khoâng ñeán Taêng nhaän giaùo giôùi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 141. Tyø-kheo-ni moãi nöûa thaùng neân ñeán trong Tyø-kheo Taêng ñeå caàu giaùo thoï. Neáu khoâng caàu giaùo thoï thì phaïm Ba-daät-ñeà. 142. Tyø-kheo-ni, Haï an cö xong, neân ñeán trong Tyø-kheo Taêng noùi ba vieäc töï töù: thaáy, nghe,

nghi. Neáu khoâng ñeán thì phaïm Ba-daät-ñeà. 14>. Neáu Tyø-kheo-ni ôû choã khoâng coù Tyø-kheo maø haï an cö thì phaïm Ba-daät-ñeà. 144. Neáu Tyø-kheo-ni bieát Giaø lam coù Tyø-kheo Taêng, khoâng thöa chaøo maø vaøo thì phaïm Ba-daät-ñeà. 145. Neáu Tyø-kheo-ni maï nhuïc Tyø-kheo thì phaïm Ba-daät-ñeà. 146. Neáu Tyø-kheo-ni öa tranh caõi nhöng khoâng nhôù noåi, naém vöõng vaán ñeà mình tranh caõi, sau ñoù khoâng hyû xaû, töùc giaän maï nhuïc chuùng Tyø- kheo-ni thì phaïm Ba-daät-ñeà. 147. Neáu Tyø-kheo-ni thaân theå noåi ung nhoït vaø gheû choùc khaép ngöôøi, khoâng baïch chuùng vaø ngöôøi khaùc, laïi voäi nhôø ngöôøi nam moå, hoaëc quaán baêng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 148. Neáu Tyø-kheo-ni tröôùc ñaõ nhaän lôøi môøi, hoaëc ñaõ aên ñuû roài, sau laïi aên côm buùn, côm khoâ, caù vaø thòt thì phaïm Ba-daät-ñeà. 149. Neáu Tyø-kheo-ni ñoái vôùi nhaø ngöôøi maø sinh taâm ganh gheùt, ñoá kî thì phaïm Ba-daät-ñeà. 150. Neáu Tyø-kheo-ni duøng boät höông thoa chaø vaøo mình thì phaïm Ba-daät-ñeà. 151. Neáu Tyø-kheo-ni duøng caën daàu meø thoa chaø thaân thì phaïm Ba-daät-ñeà. 152. Neáu Tyø-kheo-ni sai nhôø Tyø-kheo-ni xoa boùp thaân thì phaïm Ba-daät-ñeà. 15>. Neáu Tyø-kheo-ni sai Thöùc-xoa-ma-na boùp thaân thì phaïm Ba- daät-ñeà. 154. Neáu Tyø-kheo-ni sai Sa-di-ni boùp thaân thì phaïm Ba-daät-ñeà. 155. Neáu Tyø-kheo-ni sai phuï nöõ baïch y xoa boùp thaân thì phaïm

Ba-daät-ñeà. 156. Neáu Tyø-kheo-ni maëc y ñoän boâng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 157. Neáu Tyø-kheo-ni caát giöõ nhöõng ñoà trang söùc cuûa phuï nöõ thì phaïm Ba-daät-ñeà. Tröø tröôøng hôïp ñaëc bieät. 158. Neáu Tyø-kheo-ni mang giaøy, deùp, guoác hay duø thì phaïm Ba- daät-ñeà, tröø nhöõng tröôøng hôïp ñaëc bieät. 159. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh, ñi caùc loaïi xe thì phaïm Ba-daät- ñeà, tröø tröôøng hôïp ñaëc bieät. 160. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng maëc Taêng kyø chi maø vaøo thoân thì phaïm Ba-daät-ñeà. 161. Neáu Tyø-kheo-ni trôøi ñaõ gaàn toái maø ñeán nhaø cö só, neáu khoâng coù söï chuaån bò baùo tröôùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 162. Neáu Tyø-kheo-ni trôøi ñaõ gaàn toái maø môû cöûa Taêng giaø lam ñi ra khoûi chuøa khoâng daën baùo cho Tyø-kheo-ni khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 16>. Neáu Tyø-kheo-ni maët trôøi ñaõ laën, môû cöûa Taêng giaø lam ñi ra khoûi chuøa maø khoâng daën cho ai bieát thì phaïm Ba-daät-ñeà. 164. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng tieàn an cö cuõng khoâng haäu an cö thì phaïm Ba-daät-ñeà. 165. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ngöôøi nöõ thöôøng bò aâm ræ, ñaïi tieåu tieän ñaøm daõi thöôøng ra maø cho hoï thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 166. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ngöôøi hai hình vöøa nam vöøa nöõ maø cho hoï thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 167. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ngöôøi hai ñöôøng hieäp laïi maø cho hoï thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 168. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ngöôøi maéc nôï, beänh khoù trò, quaù khoù khaên maø cho hoï thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 169. Neáu Tyø-kheo-ni hoïc kyõ thuaät cuûa theá tuïc ñeå laøm ngheà nuoâi thaân thì phaïm Ba-daät-ñeà. 170. Neáu Tyø-kheo-ni ñem kyõ thuaät cuûa theá tuïc maø daïy cho cö só thì phaïm Ba-daät-ñeà. 171. Neáu Tyø-kheo-ni bò ñuoåi maø khoâng ñi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 172. Neáu Tyø-kheo-ni muoán hoûi Tyø-kheo veà nghóa cuûa vaán ñeà gì, laïi khoâng caàn caàu tröôùc maø hoûi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 17>. Neáu Tyø-kheo-ni

bieát mình ñeán sau ôû tröôùc, ngöôøi ñeán tröôùc ôû sau, vì muoán vò kia phieàn loøng, tröôùc maët hoï kinh haønh hoaëc ñöùng, hoaëc naèm, hoaëc ngoài thì phaïm Ba-daät-ñeà. 174. Neáu Tyø-kheo-ni taïi Taêng giaø lam coù Tyø-kheo maø töï xaây thaùp ôû ñoù thì phaïm Ba-daät-ñeà.

SOÁ 14>1 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN 411

175. Neáu Tyø-kheo-ni thaáy Tyø-kheo môùi thoï giôùi Cuï tuùc thì neân ñöùng leân tieáp ñoùn cung kính, leã baùi, thaêm hoûi, môøi vò aáy ngoài. Neáu khoâng nhö vaäy thì phaïm Ba-daät-ñeà. 176. Neáu Tyø-kheo-ni muoán cho duyeân daùng eûo laû thaân laøm daùng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 177. Neáu Tyø-kheo-ni trang ñieåm cho phuï nöõ, duøng muøi höông xoa thaân thì phaïm Ba-daät-ñeà. 178. Neáu Tyø-kheo-ni sai nöõ ngoaïi ñaïo xoa caùc loaïi höông thôm leân thaân thì phaïm Ba-daät-ñeà. Thöa caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi moät traêm baûy möôi taùm phaùp Ba-daät- ñeà. Nay xin hoûi caùc Ñaïi tyû: Ñoái vôùi moät traêm baûy möôi taùm phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi tyû trong moät traêm baûy möôi taùm phaùp naøy ñeàu thanh tònh vì cuøng im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi tyû! Tieáp ñaây laø taùm phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. 1. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh maø xin toâ ñeå aên thì phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, phaûi saùm hoái. Neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo-ni khaùc toû baøy: “Thöa Ñaïi tyû! Toâi phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Nay toâi höôùng ñeán Ñaïi tyû xin saùm hoái”. Ñaây goïi laø phaùp hoái quaù. 2. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh maø xin daàu ñeå aên thì phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, phaûi saùm hoái. Neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo-ni khaùc toû baøy: “Thöa Ñaïi tyû! Toâi phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Nay toâi höôùng ñeán Ñaïi tyû xin saùm hoái”. Ñaây goïi laø phaùp hoái quaù. >. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh maø xin maät ñeå aên thì phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, phaûi saùm hoái. Neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo-ni khaùc toû baøy: “Thöa Ñaïi tyû! Toâi phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Nay toâi höôùng ñeán Ñaïi tyû xin saùm hoái”. Ñaây goïi laø phaùp hoái quaù. 4. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh maø xin ñöôøng pheøn ñen ñeå aên thì phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, phaûi saùm hoái. Neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo- ni khaùc toû baøy: “Thöa Ñaïi tyû! Toâi phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Nay toâi höôùng ñeán Ñaïi tyû xin saùm hoái”. Ñaây goïi laø phaùp hoái quaù. 5. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh maø xin söõa ñeå aên thì phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, phaûi saùm hoái. Neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo-ni khaùc toû baøy: “Thöa Ñaïi tyû! Toâi phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Nay toâi höôùng ñeán Ñaïi tyû xin saùm hoái”. Ñaây goïi laø phaùp hoái quaù.

412 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

6. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh maø xin laïc ñeå aên thì phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, phaûi saùm hoái. Neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo-ni khaùc toû baøy: “Thöa

Ñaïi tyû! Toâi phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Nay toâi höôùng ñeán Ñaïi tyû xin saùm hoái". Ñaây goïi laø phaùp hoái quaù. 7. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh maø xin caù ñeå aên thì phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, phaûi saùm hoái. Neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo-ni khaùc toû baøy: "Thöa Ñaïi tyû! Toâi phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Nay toâi höôùng ñeán Ñaïi tyû xin saùm hoái". Ñaây goïi laø phaùp hoái quaù. 8. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh maø xin thöùc ñeå aên thì phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, phaûi saùm hoái. Neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo-ni khaùc toû baøy: "Thöa Ñaïi tyû! Toâi phaïm phaùp ñaùng cheâ traùch, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Nay toâi höôùng ñeán Ñaïi tyû xin saùm hoái". Ñaây goïi laø phaùp hoái quaù. Thöa caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi taùm phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. Nay xin hoûi caùc Ñaïi tyû trong taùm phaùp naøy thanh tònh caû khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi tyû ñoái vôùi taùm phaùp naøy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi tyû! Tieáp ñaây laø pheùp taéc giôùi chuùng hoïc, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Phaûi maëc haï y teà chænh, neân phaûi hoïc. 2. Phaûi maëc naêm y teà chænh, neân phaûi hoïc. >. Khoâng ñöôïc vaét ngöôïc y ñi vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 4. Khoâng ñöôïc vaét ngöôïc y vaøo nhaø cö só ngoài, neân phaûi hoïc. 5. Khoâng ñöôïc quaán y nôi coå vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 6. Khoâng ñöôïc quaán y nôi coå vaøo ngoài nôi nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 7. Khoâng ñöôïc truøm ñaàu vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 8. Khoâng ñöôïc truøm ñaàu vaøo ngoài nôi nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 9. Khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa nhaûy vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 10. Khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa nhaûy vaøo ngoài nôi nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 11. Khoâng ñöôïc ngoài xoaïc ñuøi trong nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 12. Khoâng ñöôïc choáng naïnh ñi vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 1>. Khoâng ñöôïc choáng naïnh ñi vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 14. Khoâng ñöôïc laéc mình vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 15. Khoâng ñöôïc laéc mình vaøo ngoài nôi nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 16. Khoâng ñöôïc ñi ñaùnh caùnh tay vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 17. Khoâng ñöôïc ñi ñaùnh caùnh tay vaøo ngoài nôi nhaø cö só, neân phaûi

SOÁ 14>1 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN 41>

hoïc. 18. Kheùo phuû che thaân vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 19. Kheùo che phuû thaân vaøo ngoài nôi nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 20. Khoâng ñöôïc quay nhìn traùi, phaûi maø vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 21. Khoâng ñöôïc quay nhìn phaûi, traùi maø vaøo ngoài nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 22. Yeân laëng ñi vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 2>. Yeân laëng ñi vaøo ngoài nôi nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 24. Khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa giöõn cöôøi vaøo nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 25. Khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa giöõn cöôøi vaøo ngoài nôi nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 26. Chuù taâm khi nhaän thöùc aên, neân phaûi hoïc. 27. Nhaän côm vöøa mieäng baùt, neân phaûi hoïc. 28. Nhaän canh vöøa mieäng baùt, neân phaûi hoïc. 29. AÊn côm, canh ñoàng ñeàu, neân phaûi hoïc. >0. Tuaàn töï aên, neân phaûi hoïc. >1. Khoâng ñöôïc moi giöõa baùt maø aên, neân phaûi hoïc. >2. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh, khoâng ñöôïc töï

ñoøi hoûi côm canh cho mình, neân phaûi hoïc. >>. Khoâng ñöôïc duøng côm che khuaát canh, laïi mong ñöôïc nöõa, neân phaûi hoïc. >4. Khoâng ñöôïc lieác nhìn trong baùt ngöôøi ngoài beân caïnh, neân phaûi hoïc. >5. Phaûi chuù yù vaøo baùt maø aên, neân phaûi hoïc. >6. Khoâng ñöôïc voác naém côm lôùn maø aên, neân phaûi hoïc. >7. Khoâng ñöôïc haù lôùn mieäng ñôïi côm aên, neân phaûi hoïc. >8. Khoâng ñöôïc ngaäm côm vöøa noùi, neân phaûi hoïc. >9. Khoâng ñöôïc voác côm töø xa neùm vaøo mieäng aên, neân phaûi hoïc. 40. Khoâng ñöôïc aên côm ñeå rôi rôùt soùt laïi, neân phaûi hoïc. 41. Khoâng ñöôïc aên ñeå thöùc aên buùng maù, neân phaûi hoïc. 42. Khoâng ñöôïc nhai côm ra tieáng maø aên, neân phaûi hoïc. 4>. Khoâng ñöôïc hôùp lôùn côm ñeå aên, neân phaûi hoïc. 44. Khoâng ñöôïc le löôõi lieám thöùc aên, neân phaûi hoïc. 45. Khoâng ñöôïc raûy tay maø aên, neân phaûi hoïc. 46. Khoâng ñöôïc nhaët côm rôi vaõi maø aên, neân phaûi hoïc. 47. Khoâng ñöôïc duøng tay nhô caàm ñoà ñöïng nöôùc uoáng, neân phaûi

hoïc. 48. Khoâng ñöôïc ñoå nöôùc röûa baùt trong nhaø cö só, neân phaûi hoïc. 49. Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän, hæ, nhoå treân coû töôi, töø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 50. Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän, hæ, nhoå vaøo nöôùc saïch, töø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 51. Khoâng ñöôïc ñöùng maø ñaïi tieåu tieän, töø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 52. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi vaét ngöôïc y, khoâng cung kính, töø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 5>. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi quaán y nôi coå, töø ñau beänh, neân phaûi hoïc. 54. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi che ñaàu, töø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 55. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi truøm ñaàu, töø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 56. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi choáng naïnh, töø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 57. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi mang giaøy da, töø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 58. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi mang guoác goã, töø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 59. Khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho ngöôøi cöôõi ngöïa, töø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 60. Khoâng ñöôïc nguû nghæ trong thaùp Phaät, töø ngöôøi chaêm nom canh giöõ thaùp, neân phaûi hoïc. 61. Khoâng ñöôïc caát giaáu cuûa caûi trong thaùp Phaät, töø ñeå cho ñöôïc chaéc chaén, neân phaûi hoïc. 62. Khoâng ñöôïc mang deùp da vaøo trong thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 6>. Khoâng ñöôïc caàm deùp da vaøo trong thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 64. Khoâng ñöôïc mang deùp da nhieãu quanh thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 65. Khoâng ñöôïc mang giaøy phuù la vaøo trong thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 66. Khoâng ñöôïc caàm giaøy phuù la vaøo trong thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 67. Khoâng ñöôïc döôùi thaùp Phaät ngoài aên xaû raùc vaø boû ñoà aên laøm nhô ñaát roài boû ñi, neân phaûi hoïc.

68. Khoâng ñöôïc khieâng thaây cheát ñi qua döôùi thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 69. Khoâng ñöôïc choân thaây cheát döôùi thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 70. Khoâng ñöôïc döôùi thaùp Phaät ñoát xaùc cheát, neân phaûi hoïc. 71. Khoâng ñöôïc höôùng veà thaùp Phaät maø ñoát xaùc cheát, neân phaûi hoïc. 72. Khoâng ñöôïc ñoát xaùc cheát

quanh caïnh boán phía thaùp khieán muøi hoâi thoái bay vaøo thaùp, neân phaûi hoïc. 7>. Khoâng ñöôïc mang aùo vaø giöôøng ngöôøi cheát ñi qua döôùi thaùp Phaät, tröø ñaõ giaët nhuoäm vaø xoâng höông, neân phaûi hoïc. 74. Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän döôùi thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 75. Khoâng ñöôïc höôùng veà thaùp Phaät maø ñaïi tieåu tieän, neân phaûi hoïc. 76. Khoâng ñöôïc quanh caïnh boán phía thaùp Phaät ñaïi tieåu tieän, khieán muøi hoâi thoái bay vaøo thaùp, neân phaûi hoïc. 77. Khoâng ñöôïc mang töôïng Phaät ñeán choã ñaïi tieåu tieän, neân phaûi hoïc. 78. Khoâng ñöôïc ôû döôùi thaùp Phaät maø xæa raêng, neân phaûi hoïc. 79. Khoâng ñöôïc höôùng ñeán thaùp Phaät maø xæa raêng, neân phaûi hoïc. 80. Khoâng ñöôïc quanh caïnh boán phía thaùp Phaät maø xæa raêng, neân phaûi hoïc. 81. Khoâng ñöôïc ôû döôùi thaùp hæ, nhoå, neân phaûi hoïc. 82. Khoâng ñöôïc höôùng veà thaùp Phaät maø hæ, nhoå, neân phaûi hoïc. 8>. Khoâng ñöôïc quanh caïnh boán phía thaùp Phaät maø hæ, nhoå, neân phaûi hoïc. 84. Khoâng ñöôïc duoãi chaân höôùng veà phía thaùp Phaät, neân phaûi hoïc. 85. Khoâng ñöôïc ñaët töôïng Phaät ôû phoøng döôùi coøn mình ôû phoøng treân, neân phaûi hoïc. 86. Ngöôøi ngoài mình ñöùng, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 87. Ngöôøi naèm mình ngoài, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 88. Ngöôøi ngoài gheá mình ngoài choã chaúng phaûi gheá, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 89. Ngöôøi ngoài ôû choã cao mình ngoài ôû choã thaáp, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 90. Ngöôøi ôû tröôùc mình ôû sau, khoâng ñöôïc thuyeát phaùp cho hoï, tröø

ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 91. Ngöôøi ôû choã kinh haønh cao mình ôû choã kinh haønh thaáp, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 92. Ngöôøi ôû taïi choã ñöôøng ñi maø mình ôû choã chaúng phaûi ñöôøng ñi thì khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 9>. Khoâng ñöôïc naém daét tay nhau treân ñöôøng ñi, neân phaûi hoïc. 94. Khoâng ñöôïc leo caây cao quaù ñaàu ngöôøi, tröø tröôøng hôïp ñaëc bieät, neân phaûi hoïc. 95. Khoâng ñöôïc xoû ñaõy ñöïng baùt vaøo ñaàu gaäy, roài vaùc leân vai maø ñi, neân phaûi hoïc. 96. Ngöôøi caàm gaäy khoâng cung kính, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 97. Ngöôøi caàm kieám, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 98. Ngöôøi caàm maâu, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 99. Ngöôøi caàm dao, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. 100. Ngöôøi caàm duø, khoâng neân thuyeát phaùp cho hoï, tröø ngöôøi beänh, neân phaûi hoïc. Thöa caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi pheùp taéc giôùi chuùng hoïc. Nay xin hoûi caùc Ñaïi tyû: Trong giôùi chuùng hoïc naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi tyû trong caùc phaùp naøy ñeàu thanh tònh vì cuøng im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi tyû! Tieáp ñaây laø baûy phaùp Dieät traùnh, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. Neáu Tyø-kheo-ni coù xaûy ra söï tranh caõi thì neân

ngaên chaën, daäp taét ngay: 1. Neân aùp duïng Tyø ni Hieän tieàn, thì phaûi aùp duïng Tyø ni Hieän tieàn. 2. Neân aùp duïng Tyø ni ÖÙc nieäm, thì phaûi aùp duïng Tyø ni ÖÙc nieäm. >. Neân aùp duïng Tyø ni Baát si, thì phaûi aùp duïng Tyø ni Baát si. 4. Neân aùp duïng Töï ngoân trò, thì phaûi aùp duïng Tö ngoân triï. 5. Neân aùp duïng Ña nhaân ngöõ, thì phaûi aùp duïng Ña nhaân ngöõ. 6. Neân aùp duïng Xeùt tìm toäi, thì phaûi aùp duïng Xeùt tìm toäi. 7. Neân aùp duïng nhö coû che laáp ñaát, thì phaûi aùp duïng nhö coû che laáp ñaát. Thöa caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi baûy phaùp Dieät traùnh. Nay xin hoûi caùc

SOÁ 14>1 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN 417

Ñaïi tyû: Trong baûy phaùp Dieät traùnh naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi ba laàn). Caùc Ñaïi tyû trong baûy phaùp naøy ñeàu thanh tònh, vì cuøng im laëng. Vieäc naøy xin ghi nhaän nhö vaäy.

Thöa caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi töïa cuûa Giôùi kinh, ñaõ noùi taùm phaùp Ba-la-di, ñaõ noùi möôøi baûy phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, ñaõ noùi ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà, ñaõ noùi moät traêm baûy möôi taùm phaùp Ba-daät-ñeà, ñaõ noùi taùm phaùp Ba-la-ñeà-deà-xaù-ni, ñaõ noùi pheùp taéc giôùi Chuùng hoïc, ñaõ noùi baûy phaùp Dieät traùnh. Giôùi kinh laø bao goàm caùc giôùi ñieàu naøy ñaây, do chính Ñöùc Phaät ñaõ thuyeát cheá, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. Coøn nhöõng phaùp Phaät khaùc nöõa thì trong ñoù haõy cuøng chung hoøa hôïp maø hoïc. Nhaãn nhuïc haïnh baäc nhaát Voâ vi, Phaät noùi hôn Xuaát gia laøm ngöôøi buoàn Khoâng goïi laø Sa-moân. Ñaây laø baøi tuïng giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Tyø Baø Thi, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc. Ví nhö ngöôøi maét saùng Ñöôøng hieåm ngheøo traùnh ñöôïc Ñôøi coù keû thoâng minh Thöôøng xa rôøi caùc aùc. Ñaây laø baøi tuïng giôùi kinh ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Thi Khí, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc. Khoâng cheâ cuõng khoâng gheùt Vôùi giôùi phaûi phuïng trì AÊn uoáng vöøa bieát ñuû Thöôøng öa choã thanh vaéng Taâm ñònh vui tinh taán Laø lôøi chö Phaät daïy. Ñaây laø giôùi kinh, baøi tuïng naøy ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Tyø Dieáp La, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc. Nhö ong huùt maät hoa Khoâng hoaïi saéc vaø höông Chæ laáy maät roài ñi Tyø-kheo vaøo xoùm laøng Khoâng choáng traùi vieäc ngöôøi Khoâng nghó laøm, khoâng laøm

418 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Chæ xem chính mình laøm
Chaân chính hay khoâng chính.
Ñaây laø giôùi kinh, baøi tuïng naøy ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai
Caâu Löu Toân, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc.
Taâm ñöøng ñeå buoâng lung
Thaùnh phaùp phaûi caàn hoïc
Nhö vaäy khoâng öu saàu
Ñònh taâm vaøo Nieát-baøn.

Ñaây laø giôùi kinh, baøi tuïng naøy ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai
Caâu Na Haøm Maâu Ni, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc.
Taát caû aùc chôù laøm
Phaûi giöõ laøm caùc thieän
Töï laéng yù chí mình
Laø lôøi chö Phaät daïy.
Ñaây laø giôùi kinh, baøi tuïng naøy ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Nhö Lai Ca
Dieáp, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc.
Vôùi mieäng kheùo giöõ lôøi
YÙ chí töï trong saïch,
Thaân khoâng laøm caùc aùc
Laø ba nghieäp thanh tònh
Thöôøng laøm ñöôïc nhö theá
Chính ñaïo baäc Ñaïi Tieân.
Ñaây laø giôùi kinh, baøi tuïng naøy ñöôïc thuyeát daïy do Ñöùc Thích Ca
Maâu Ni Nhö Lai, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc ñaõ thuyeát daïy cho chuùng Taêng khoâng heà xaûy ra toäi loãi naøo trong suoát möôøi hai naêm ñaàu.
Töø ñoù veà sau, giôùi kinh ñöôïc Ñöùc Phaät thuyeát môû roäng khoâng coù söï phaân bieät thaønh giôùi ñieàu. Caùc Tyø-kheo-ni naøo töï thaân öa thích phaùp, öa thích
Sa-moân, töï thaân coù bieát xaáu hoå, coù bieát theïn maø loøng haâm moä hoïc giôùi thì phaûi hoïc caùc giôùi kinh naøy.
Ngöôøi trí kheùo giöõ giôùi
Thöôøng ñöôïc ba ñieàu vui
Danh tieáng vaø lôïi döôõng
Sinh thieân luùc qua ñôøi.
Phaûi thaáy roõ ñieàu naøy
Coù trí sieâng giöõ giôùi
Giôùi tònh, trí tueä sinh
Ñaïo baäc nhaát lieàn thaønh.
Nhö chö Phaät quaù khöù
SOÁ 14>1 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN 419

Caû veà Phaät vò laïi
Caùc Theá Toân hieän taïi
Thaéng vöôït moïi öu lo.
Ñeàu cuõng toân kính giôùi
Phaùp chö Phaät laø ñaây
Neáu coù thaân vì thaân
Muoán caàu vaøo Phaät ñaïo.

Phaûi toân troïng chaùnh phaùp
Laø lôøi chö Phaät daïy
Baûy Phaät laø Theá Toân
Dieät tröø moïi kieát söû.
Thuyeát baûy giôùi kinh naøy
Giaûi thoaùt ñöôïc buoäc raøng
Ñaõ chöùng nhaäp Nieát-baøn
Coøn ñaâu caùc hyù luaän.
Toân kính lôøi Ñaïi Tieân
Thaùnh hieàn khen ngôïi giôùi
Phaùp tu cuûa ñeä töû
Nhaäp Nieát-baøn tòch dieät.
Theá Toân khi Nieát-baøn
Vôùi ñaïi bi böøng daäy
Hoïp caùc chuùng Tyø-kheo
Ngaøi giaùo giôùi nhö vaày:
Ñöøng töôûng Ta Nieát-baøn
Khoâng hoä trì tònh haïnh!
Hieän giôùi kinh Ta noùi
Cuõng noùi thieän Tyø ni.
Ta tuy nhaäp Nieát-baøn
Phaûi thaáy giôùi nhö Phaät
Ñôøi coøn maõi giôùi kinh
Phaùp Phaät ñöôïc höng thònh.
Vì söï höng thònh aáy
Maø ñöôïc vaøo Nieát-baøn
Neáu khoâng trì giôùi naøy
Khoâng Boá-taùt nhö phaùp.
Ví nhö hoaøng hoân taét
Theá giôùi toái mòt muø
Phaûi hoä trì giôùi naøy
420 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Nhö traâu mao meán ñuoâi.
Hoøa hôïp ngoài moät choã
Noùi giôùi nhö Phaät daïy
Toâi ñaõ thuyeát giôùi kinh
Chuùng Taêng Boá-taùt roài.
Toâi nay thuyeát giôùi kinh
Caùc coâng ñöùc noùi giôùi

Giuùp taát caû chuùng sinh
Ñeàu troïn thaønh Phaät ñaïo.
LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 74

ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA SOÁ 1432

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1432

ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ
TAÏP YEÁT MA
(TÖÙ PHAÀN)
Haùn dòch: Ñôøi Taøo Nguïy, Tam Taïng Khang Taêng Khaûi, ngöôøi nöôùc Thieân Truùc.
Phaàn 1: CAÙC PHAÙP KEÁT GIÔÙI TRÖÔØNG

Vaên keát giôùi tröôøng: (Hai giôùi khoâng ñöôïc chung nhau. Neáu muoán ñaët giôùi tröôøng beân trong ñaïi giôùi thì tröôùc heát phaûi döïng töôùng noäi giôùi vaø töôùng ngoaïi giôùi thoï boán phöông giôùi tröôøng, caùch nhau moät taàm tay, sai ngöôøi xöôùng. Ñi voøng beân trong moät voøng roài noùi: “Ñaây laø töôùng noäi giôùi vaø beân laø töôùng ngoaïi giôùi”. Laàn thöù hai, thöù ba cuõng xöôùng nhö vaäy. Ngöôøi trong chuùng cöû moät vò coù khaû naêng Yeát-ma thì heát keát giôùi, khoâng ñöôïc thoï duïc, vì chöa keát giôùi): Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù Tyø-kheo… naøy, xöôùng töôùng boán phöông cuûa tieåu cöông giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng ôû trong töôùng boán phöông cuûa tieåu cöông giôùi naøy keát laøm giôùi tröôøng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù Tyø-kheo… naøy, xöôùng töôùng boán phöông cuûa tieåu cöông giôùi. Nay Taêng ôû trong töôùng boán phöông cuûa tieåu cöông giôùi naøy keát giôùi tröôøng. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng ôû trong töôùng boán phöông cuûa tieåu cöông giôùi naøy keát laøm giôùi tröôøng thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù ôû trong töôùng boán phöông cuûa tieåu cöông giôùi naøy keát laøm giôùi tröôøng. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin

ghi nhaän nhö vaäy. Vaên keát ñaïi cöông giôùi: (Neân keát ñaïi giôùi theo thöù töï tröôùc caém moác boán phöông ñaïi giôùi ñeå xaùc ñònh töôùng, töôøng bao quanh beân ngoaøi, khoâng xa laém vì sôï laøm trôû ngaïi ngöôøi Boá-taùt xöôùng ba laàn. Trong chuùng neân sai vò coù khaû naêng Yeát-ma ñeå keát, cuõng khoâng ñöôïc thoï duïc vì chöa keát giôùi): Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù naøy, Tyø-kheo… xöôùng töôùng boán phöông cuûa ñaïi cöông giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng ôû trong töôùng boán phöông cuûa ñaïi cöông giôùi keát laøm ñaïi giôùi cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù naøy, Tyø-kheo… xöôùng töôùng boán phöông cuûa ñaïi cöông giôùi. Nay Taêng ôû trong töôùng boán phöông cuûa ñaïi

cöông giôùi keát ñaïi giôùi cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng ôû trong töôùng boán phöông cuûa ñaïi cöông giôùi naøy keát laøm ñaïi giôùi cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù ôû trong töôùng boán phöông cuûa ñaïi giôùi naøy cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi keát ñaïi giôùi. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên keát cöông giôùi khoâng maát y: (Giôùi khoâng maát y hoaøn toaøn khoâng coù cöông giôùi khaùc, nöông theo töôùng ñaïi giôùi ñeå keát, cho neân noùi truï xöù naøy). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù naøy cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng keát giôùi khoâng maát y, tröø ranh giôùi thoân vaø ngoaøi thoân. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù naøy cuøng soáng chung vaø cuõng thuyeát giôùi. Nay Taêng keát giôùi khoâng maát y, tröø ranh giôùi thoân vaø ngoaøi thoân. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng ôû trong truï xöù naøy cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi keát giôùi khoâng maát y, tröø ranh giôùi thoân vaø ngoaøi thoân thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù choã cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi keát giôùi khoâng maát y tröø ranh giôùi thoân vaø ngoaøi thoân. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Neáu hai giôùi gaàn nhau neân chöøa khoaûng giöõa, khoâng ñöôïc choàng leân nhau. Neáu muoán giaûi giôùi thì giaûi giôùi khoâng maát y tröôùc, roài sau ñoù giaûi ñaïi giôùi. Khoâng ñöôïc ngaên caùch do doøng nöôùc chaûy xieát, hoaëc coù khi doøng nöôùc bò giaùn ñoaïn, tröø thöôøng coù caàu).

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 425

Vaên giaûi cöông giôùi khoâng maát y: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù naøy, Tyø-kheo cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng giaûi giôùi khoâng maát y. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù naøy Tyø-kheo cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi. Nay Taêng giaûi giôùi khoâng maát y. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù vôùi Taêng ôû nôi cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi giaûi giôùi khoâng maát y thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù ôû nôi cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi giaûi giôùi khoâng maát y. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên giaûi ñaïi cöông giôùi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! ÔÛ nôi truï xöù naøy Tyø-kheo cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng giaûi ñaïi cöông giôùi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nôi truï xöù naøy, Tyø-kheo cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi. Nay Taêng giaûi ñaïi cöông giôùi. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù ôû choã cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi giaûi ñaïi cöông giôùi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù ôû nôi choã cuøng soáng chung vaø cuøng thuyeát giôùi giaûi ñaïi cöông giôùi. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên giaûi giôùi tröôøng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay coù Tyø-kheo nhö theá naøy taäp hôïp. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñaõ ñoàng

yù. Nay Taêng giaûi choã giôùi tröôøng naøy. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay coù chöøng naøy Tyø-kheo taäp hoïp. Nay Taêng giaûi choã giôùi tröôøng naøy. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng giaûi giôùi tröôøng ôû truù xöù naøy thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù giaûi giôùi tröôøng ôû truù xöù naøy. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Ngaøy Boá-taùt vaø ngaøy Töï töù ñi neáu khoâng hoøa hôïp thì keát tieåu giôùi ôû choã ngoài. Vaên keát tieåu cöông giôùi choã ngoài: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Choã ngoài cuûa Tyø-kheo ñaõ ñaày ñuû cho soá Tyø-kheo ngoài vaøo choã cuûa mình. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng ôû trong choã ngoài naøy keát tieåu cöông giôùi. Ñaây laø lôøi taùc baïch.

426 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Choã ngoài Tyø-kheo ñaõ ñaày ñuû nhö theá. Nay Taêng ôû trong choã ngoài naøy keát tieåu cöông giôùi. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng vöøa baèng choã ngoài cuûa caùc Tyø-kheo, laáy choã ngoài naøy keát laøm tieåu giôùi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù. Laáy choã ngoài vöøa baèng soá Tyø-kheo nhö vaäy keát tieåu cöông giôùi. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên giaûi tieåu cöông giôùi choã ngoài: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Choã ngoài vöøa baèng vôùi soá Tyø-kheo nhö theá. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng giaûi choã ngoài tieåu cöông giôùi naøy. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Choã ngoài vöøa baèng vôùi soá Tyø-kheo nhö theá. Nay Taêng giaûi tieåu cöông giôùi vöøa ngang baèng choã ngoài naøy. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng ôû choã ngoài vöøa baèng soá Tyø-kheo nhö theá giaûi tieåu cöông giôùi choã ngoài naøy thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù ôû choã ngoài vöøa ngang baèng soá Tyø-kheo nhö theá giaûi tieåu cöông giôùi choã ngoài naøy. Taêng ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy toâi xin ghi nhaän nhö vaäy.

Phaàn 2: PHAÙP THOÏ GIÔÙI

Phaùp ñoä Sa-di: (Muoán xuoáng toùc ôû trong Taêng-giaø-lam, neân thöa vôùi taát caû Taêng. Neáu Taêng khoâng taäp hôïp ñöôïc thì neân ñi töøng phoøng thöa ñeå cho Taêng bieát. Tröôùc khi xuoáng toùc, Taêng taäp hôïp taùc baïch roài sau môùi xuoáng toùc. Neân taùc baïch nhö vaäy). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy muoán caàu vò naøy xuoáng toùc. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho ngöôøi naøy xuoáng toùc. Ñaây laø lôøi baïch (Neáu ôû trong Taêng-giaø-lam ñoä cho hoï xuaát gia, neân thöa vôùi taát caû Taêng. Thöa roài môùi cho pheùp xuaát gia neân taùc baïch nhö sau). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy theo vò naøy caàu xin xuaát gia. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho ngöôøi naøy xuaát gia. Ñaây laø lôøi taùc baïch (Taùc baïch nhö vaäy roài, daïy cho ngöôøi xuaát gia ñaép y ñeå loä vai beân phaûi, côûi deùp boû vaø quyø goái phaûi chaáp tay thöa nhö sau). Con teân laø… suoát ñôøi quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng, theo

Phaät xuaát gia, vò teân laø... laøm Hoøa thöôïng. Ñöùc Nhö Lai Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc laø Theá Toân cuûa con (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Con teân laø... quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng, theo Phaät xuaát gia, vò teân laø... laøm Hoøa thöôïng. Ñöùc Nhö Lai Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc laø Theá Toân cuûa con (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy, ñaõ thoï giôùi). 1. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc saùt sinh. Ñaây laø giôùi Sa-di oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Ñöôïc). 2. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc troäm caép. Ñaây laø giôùi Sa-di oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Ñöôïc). >. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc daâm duïc. Ñaây laø giôùi Sa-di oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Ñöôïc). 4. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc noùi doái. Ñaây laø giôùi Sa-di oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Ñöôïc). 5. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc uoáng röôïu. Ñaây laø giôùi Sa-di oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Ñöôïc). 6. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc ñeo hoa höông, thoa daàu thôm treân thaân. Ñaây laø giôùi Sa-di oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Ñöôïc). 7. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc ca muùa, taáu nhaïc vaø ñeán xem nghe. Ñaây laø giôùi Sa-di oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Ñöôïc). 8. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc ngoài treân giöôøng cao, giöôøng lôùn. Ñaây laø giôùi Sa-di oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Ñöôïc). 9. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc aên phi thôøi. Ñaây laø giôùi Sa-di oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Ñöôïc).. 10. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc caát giöõ nhöõng vaät baùu, ñoà trang söùc quyù baùu nhö vaøng baïc. Ñaây laø giôùi Sa-di oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Ñöôïc). Ñaây laø möôøi giôùi Sa-di suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm. OÂng ñaõ thoï giôùi roài neân cuùng döôøng Tam baûo: Phaät baûo, Phaùp baûo, Tyø-kheo Taêng baûo, sieâng naêng tu taäp ba nghieäp, toïa thieàn, tuïng kinh vaø gaéng giuùp ñôõ vieäc cuûa chuùng. Vaên thænh Hoøa thöôïng: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm. Con teân laø... thænh Ñaïi ñöùc laøm Hoøa thöôïng. Xin Ñaïi ñöùc vì con laøm Hoøa thöôïng. Con nöông theo Ñaïi ñöùc neân ñöôïc thoï giôùi Cuï tuùc (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö theá. Hoøa thöôïng neân noùi coù theå ñöôïc. Neáu noùi coù theå ñöôïc thì chuùng Taêng neân daãn ngöôøi muoán thoï giôùi Cuï tuùc ñeán choã thaáy maø khoâng nghe. Khi aáy, giôùi sö neân

hoûi). Trong chuùng ai coù theå vì ngöôøi naøy laøm giaùo thoï sö (Neáu coù thì traû lôøi toâi coù theå, giôùi sö neân taùc baïch). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy theo vò naøy caàu thoï giôùi Cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù vò naøy laøm giaùo thoï sö. Ñaáy laø lôøi taùc baïch (Giaùo thoï sö neân ñeán choã ñoù hoûi ngöôøi thoï giôùi). Ñaây laø An-ñaø-hoäi, ñaây laø Uaát-ña-la-taêng, ñaây laø Taêng-giaø-leâ vaø baùt. Y baùt aáy cuûa oâng phaûi khoâng (Ñaùp: Vaâng! Neân baûo:) Thieän nam laéng nghe! Nay chính laø luùc phaûi chaân thaät. Thaät thì noùi thaät, khoâng thaät thì noùi khoâng thaät. Ngöôi ñaõ töøng laøm Tyø-kheo phaûi khoâng? Neáu noùi ñaõ töøng, ngöôi coù trì giôùi thanh tònh khoâng? Ngöôi coù xaû giôùi nhö phaùp khoâng? Ngöôi khoâng phaïm vaøo tònh haïnh cuûa Tyø-kheo-ni chöù? Ngöôi khoâng vôùi taâm giaëc thoï giôùi chöù? Ngöôi khoâng phaù noäi ngoaïi

ñaïo chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø huyønh moân chöù? Ngöôi khoâng gieát cha, gieát meï, gieát A-la-haùn vaø khoâng phaù hoøa hôïp Taêng chöù? Ngöôi coù phaûi laø phi nhaân khoâng? Ngöôi chaúng phaûi laø suùc sinh chöù? Ngöôi coù phaûi laø ngöôøi hai caên khoâng? Ngöôi teân laø gì? Hoøa thöôïng cuûa ngöôi hieäu gì? Ngöôi ñuû hai möôi tuoåi chöa? Ngöôi coù ñuû ba y vaø baùt khoâng? Cha meï coù cho pheùp ngöôi xuaát gia khoâng? Ngöôi khoâng maéc nôï chöù? Ngöôi chaúng phaûi noâ tyø chöù? Ngöôi chaúng phaûi laø ngöôøi laøm quan chöù? Ngöôi laø ñaïi tröôïng phu chöù? Ngöôi laø tröôïng phu coù nhöõng beänh nhö vaäy, huûi, ung thö, muït, laùc, vaø ñieân cuoàng khoâng? (Ñaùp: Khoâng, neân noùi:) Nhöõng gì baây giôø ta hoûi ngöôi thì khi ñeán trong Taêng cuõng hoûi nhö vaäy. Nhö nhöõng ñieàu ngöôi vöøa traû lôøi vôùi ta thì Taêng cuõng traû lôøi nhö theá (Khi giaùo thoï hoûi nhö vaäy roài trôû vaøo trong Taêng, ñöùng choã trong taàm tay neân taùc baïch nhö vaäy). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi… naøy theo vò… caàu thoï giôùi cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Toâi ñaõ hoûi roài. Xin cho pheùp toâi ñöa vaøo. Ñaây laø lôøi taùc baïch (Thaày giaùo thoï sö neân goïi ngöôøi thoï giôùi ñeán noùi: Ngöôi haõy ñeán ñaây! Khi ñeán roài, caàm giöõ y baùt vaø daïy hoï ñaûnh leã Taêng. Roài quyø chaáp tay ôû tröôùc giôùi sö, thaày giaùo thoï neân daïy hoï caàu xin giôùi). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Con teân laø… theo vò… caàu thoï giôùi cuï tuùc. Con teân laø… nay theo Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc. Con teân laø… nay theo Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu laø… nguyeän xin Taêng teá ñoä con thöông xoùt chieáu coá (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Luùc aáy, giôùi sö neân taùc baïch:)

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 429

Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi… naøy theo vò… naøy caàu thoï giôùi cuï tuùc. Nay ngöôøi… naøy theo Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu laø… Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Toâi hoûi veà noäi phaùp. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Thieän nam laéng nghe! Baây giôø chính laø luùc ngöôi phaûi chaân thaønh, laø luùc phaûi noùi thaät. Nay ta hoûi ngöôi moät soá vaán ñeà, ngöôi phaûi traû lôøi chaân thaät. Ngöôi ñaõ töøng laøm Tyø-kheo phaûi khoâng? Neáu noùi laøm thì neân hoûi: Ngöôi coù trì giôùi thanh tònh khoâng? Ngöôi xaû giôùi nhö phaùp chöù? Ngöôi khoâng phaïm vaøo tònh haïnh cuûa Tyø-kheo-ni chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm giaëc thoï giôùi chöù? Ngöôi khoâng laø ngoaïi ñaïo phaù noäi ñaïo khoâng? Ngöôi coù phaûi huyønh moân khoâng? Ngöôi khoâng gieát cha, gieát meï, gieát A-la-haùn vaø phaù hoøa hôïp Taêng chöù? Ngöôi coù phaûi laø phi nhaân khoâng? Ngöôi khoâng phaûi suùc sinh chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi hai caên chöù? Teân cuûa ngöôi laø gì? Hoøa thöôïng cuûa ngöôi hieäu gì? Ngöôi ñuû hai möôi tuoåi chöa? Ba y vaø baùt coù ñaày ñuû khoâng? Cha meï coù cho pheùp ngöôi xuaát gia khoâng? Ngöôi khoâng maéc nôï ai chöù? Ngöôi chaúng phaûi noâ tyø chöù? Ngöôi chaúng phaûi laøm quan chöù? Ngöôi laø ñaøn oâng phaûi khoâng? Ñaøn oâng phu coù beänh nhö vaäy, huûi, ung thö, muït, laùc, vaø ñieân cuoàng khoâng? (Neáu noùi khoâng thì neân taùc baïch töù Yeát-ma). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi… naøy theo vò… naøy caàu thoï giôùi cuï tuùc. Nay ngöôøi… naøy theo Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc. Hoøa thöôïng teân laø… töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai

möôi tuoåi, y baùt ñaày ñuû. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi... naøy, Hoøa thöôïng teân laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi... naøy theo vò... naøy caàu thoï giôùi cuï tuùc. Nay ngöôøi... naøy theo Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng teân laø..., töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai möôi tuoåi, y baùt ñaày ñuû. Nay Taêng trao cho ngöôøi... naøy giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng teân laø... Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho ngöôøi... naøy thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng teân laø... thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö theá). Taêng ñaõ ñoàng yù cho ngöôøi... naøy thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng teân laø... Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Thieän nam laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi boán phaùp Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo naøo phaïm moãi moät phaùp thì chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi con cuûa doøng hoï Thích. Ngöôi nhaát thieát khoâng ñöôïc phaïm daâm duïc, laøm haïnh baát tònh.

4>0 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Neáu Tyø-kheo phaïm daâm duïc laøm haïnh baát tònh, cho ñeán cuøng vôùi suùc sinh thì chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi con cuûa doøng hoï Thích. Suoát ñôøi ngöôi khoâng ñöôïc phaïm giôùi naøy, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Coù theå). Ngöôi nhaát thieát khoâng ñöôïc aên caép cho ñeán moät coäng coû, laù caây. Neáu Tyø-kheo aên caép cuûa ngöôøi trò giaù naêm tieàn, hoaëc hôn naêm tieàn; hoaëc töï laáy hoaëc daïy ngöôøi laáy; hoaëc töï phaù hoaëc daïy ngöôøi phaù, hoaëc thieâu, choân vaø laøm hoaïi saéc thì chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi con doøng hoï Thích. Suoát ñôøi ngöôi khoâng ñöôïc phaïm giôùi naøy, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Coù theå) Ngöôi nhaát thieát khoâng ñöôïc coá yù gieát chuùng sinh, cho ñeán con kieán. Neáu Tyø-kheo coá yù töï tay gieát ngöôøi, hoaëc caàm dao ñöa cho ngöôøi, baûo cheát, khen ngôïi söï cheát, khuyeán khích söï cheát vaø cho ngöôøi thuoác ñoäc, hoaëc phaù thai, truø yeám gieát; töï nghó ra nhöõng thuû ñoaïn hoaëc daïy ngöôøi laøm thì chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi con doøng hoï Thích. Suoát ñôøi ngöôi khoâng ñöôïc phaïm giôùi naøy, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Coù theå). Ngöôi nhaát thieát khoâng ñöôïc noùi doái cho ñeán ñuøa giöõn. Neáu Tyø-kheo khoâng chaân thaät, mình chaúng coù maø töï xöng laø ñaéc phaùp thöôïng nhaân, ñaéc thieàn, ñaéc giaûi thoaùt, ñaéc ñònh, ñaéc boán ñònh khoâng, ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, quaû Tö-ñaø-haøm, quaû A na haøm vaø quaû A-la-haùn; noùi trôøi, roàng, quyû thaàn ñeán cuùng döôøng toâi, thì chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi con doøng hoï Thích. Suoát ñôøi ngöôi khoâng ñöôïc phaïm giôùi naøy, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Coù theå). Thieän nam laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi boán phaùp y xöù. Tyø-kheo xuaát gia phaûi nöông theo boán phaùp naøy. Phaùp y ngöôøi xuaát gia laø nöông theo y phaán taûo, ñoù laø phaùp cuûa ngöôøi xuaát gia laøm Tyø-kheo. ÔÛ trong ñoù suoát ñôøi ngöôi coù giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Coù theå). Hoaëc ñöôïc lôïi döôõng dö, do ñaøn-vieät cuùng y, y bò caét soïc, hoaëc y vôùi ba loaïi hoaïi saéc, cuõng ñöôïc nhaän. Ngöôøi xuaát gia phaûi nöông theo khaát thöïc, ñoù laø phaùp cuûa ngöôøi xuaát gia laøm Tyø-kheo. ÔÛ

trong aáy, suoát ñôøi ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Coù theå). Hoaëc ñöôïc lôïi döôõng dö, hoaëc Taêng sai ñi thoï thöïc hoaëc ñaøn-vieät cuùng thöùc aên, thöùc aên ngaøy moàng taùm, thöùc aên ngaøy möôøi laêm vaø thöùc aên ngaøy ñaàu thaùng; hoaëc thöùc aên cuûa chaùnh Taêng hay thöùc aên do ñaøn-vieät thænh thì ñöôïc thoï. Nöông nôi goác caây laø phaùp cuûa ngöôøi xuaát gia laøm Tyø-kheo. Trong vieäc naøy suoát ñôøi ngöôi coù giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Coù theå). Neáu ñöôïc

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 4>1

lôïi döôõng dö, hoaëc phoøng rieâng nôi nghæ taïm, phoøng nhoû, hang ñaù, hai phoøng moät cöûa thì ñöôïc thoï. Nöông nôi döôïc hö naùt laø phaùp ngöôøi xuaát gia laøm Tyø-kheo. Trong ñoù suoát ñôøi ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? (Ñaùp: Coù theå). Neáu ñöôïc goïi lôïi döôõng dö nhö laø söõa, daàu, söõa soáng, ñöôøng maät vaø ñöôøng pheøn thì ñöôïc thoï. OÂng ñaõ thoï giôùi roài. Baïch töù Yeát-ma taát caû ñeàu ñöôïc thaønh töïu ñuùng nhö phaùp, thaønh töïu ñuùng caùch. Hoøa thöôïng nhö phaùp, A-xaø-leâ nhö phaùp, chuùng Taêng ñaày ñuû ñuùng nhö phaùp, chính laø luùc toát nhaát ñeå thoï nhaän giaùo phaùp. OÂng neân taïo phöôùc, queùt thaùp, cuùng döôøng chuùng Taêng. Hoøa thöôïng A-xaø- leâ, nhöõng gì quyù vò chæ daïy ñeàu ñuùng nhö phaùp khoâng ñöôïc traùi nghòch. Neân hoïc hoûi, tuïng kinh vaø sieâng caàu phöông tieän thì ôû trong phaùp Phaät seõ ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, quaû Tö-ñaø-haøm, quaû A na haøm vaø quaû A-la- haùn. Ngöôi môùi phaùt taâm xuaát gia coâng ñöùc khoâng uoång phí quaû baùo khoâng ñoaïn. Coøn nhöõng vieäc khaùc chöa bieát neân hoûi Hoøa thöôïng, A-xaø- leâ (Neân khieán cho ngöôøi thoï giôùi ñi ra tröôùc). Vaên thoï y baùt: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm. Y Taêng-giaø-leâ naøy chöøng aáy ñeàu, caét may thaønh. Nay thoï trì, khoâng lìa y nguû qua ñeâm (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Hai y khaùc cuõng thoï trì nhö vaäy). Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm. Baùt ña la öùng löôïng khí naøy, nay thoï trì thöôøng söû duïng (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy). Vaên thænh Y chæ: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm. Con teân laø… thænh Ñaïi ñöùc laøm y chæ A- xaø-leâ. Xin Ñaïi ñöùc laøm y chæ A-xaø-leâ cho con. Con xin nöông theo Ñaïi ñöùc ñeå ôû. (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Thaày traû lôøi). Chôù buoâng lung, hoaëc noùi toát, hoaëc noùi thuaän cho. Ñeä töû ñaùp: Xin vaâng.

Phaàn 3: CAÙC PHAÙP TRÖØ TOÄI

Vaên Yeát-ma Phuù taøng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø… phaïm toäi Taêng taøn maø laïi che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø… phaïm toäi Taêng taøn, tuøy theo thôøi gian che giaáu, nay ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma toäi che giaáu. Xin Taêng trao cho toâi Yeát-ma toäi tuøy theo thôøi gian che giaáu. Nguyeän Taêng ruû

4>2 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

loøng töø bi (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Vaên trao cho Yeát-ma che giaáu: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Con Tyø-kheo teân laø… phaïm toäi Taêng taøn

maø laïi che giaáu. Tyø-kheo... naøy phaïm toäi Taêng taøn, tuøy theo ngaøy che giaáu, nay ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma toäi che giaáu. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø-kheo... naøy Yeát-ma toäi tuøy theo ngaøy che giaáu. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn maø laïi che giaáu. Tyø-kheo... naøy phaïm toäi Taêng taøn, tuøy theo ngaøy che giaáu, nay ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma toäi che giaáu. Nay Taêng cho Tyø-kheo... naøy Yeát-ma tuøy toäi theo ngaøy che giaáu. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo... naøy Yeát-ma tuøy theo ngaøy che giaáu thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo... naøy Yeát-ma tuøy theo ngaøy che giaáu. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Tyø-kheo ñang haønh phaùp che giaáu coù taùm tröôøng hôïp khoâng ñöôïc tính (thaát tuùc) maø moãi moãi tröôøng hôïp laïi maéc toäi Ñoät-kieát-la). Taùm tröôøng hôïp khoâng ñöôïc tính (thaát tuùc) nhö sau: 1. Ñeán chuøa khaùc maø khoâng baïch. 2. Tyø-kheo khaùch ñeán maø khoâng baïch. >. Coù vieäc caàn ra ngoaøi giôùi maø khoâng baïch. 4. Trong chuøa ñi qua choã khaùc maø khoâng baïch. 5. Khi bò beänh khoâng nhôø ngöôøi baïch ñeå nghæ. 6. Hai, ba ngöôøi cuøng nguû moät phoøng. 7. ÔÛ nôi truù xöù khoâng coù Tyø-kheo. 8. Ngaøy thuyeát giôùi khoâng baïch. Ñoù laø taùm tröôøng hôïp khoâng ñöôïc tính ngaøy. Ñöùc Phaät cho pheùp vaøo ngaøy thuyeát giôùi neân baïch nhö vaäy. Tyø- kheo haønh phaùp che giaáu neân ñeán trong Taêng, ñeå baøy vai beân phaûi, côûi deùp boû qua beân, quyø goái phaûi xuoáng ñaát vaø chaáp tay thöa:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn maø che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn, theo ngaøy che giaáu, nay ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma toäi che giaáu. Taêng ñaõ trao cho toâi Yeát-ma toäi tuøy theo ngaøy che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø... ñaõ haønh phaùp ñöôïc bao nhieâu ngaøy, coøn bao nhieâu naøy chöa haønh phaùp. Kính trình Ñaïi ñöùc Taêng cho bieát: Toâi laø ngöôøi ñang haønh phaùp che giaáu.

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 4>>

Vaên xin Yeát-ma Ma-na-ñoûa: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn maø che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø...phaïm toäi Taêng taøn, tuøy theo ngaøy che giaáu ñaõ ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma toäi che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø... ñaõ haønh phaùp che giaáu, nay ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma saùu ñeâm Ma- na-ñoûa. Nguyeän Taêng ruû loøng töø bi! (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Vaên trao cho Yeát-ma Ma-na-ñoûa: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn maø che giaáu. Tyø-kheo... naøy phaïm toäi Taêng taøn, tuøy theo ngaøy che giaáu ñaõ ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma toäi che giaáu. Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo... naøy Yeát-ma toäi tuøy theo ngaøy che giaáu. Tyø-kheo... naøy ñaõ haønh phaùp che giaáu xong. Nay ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay trao cho Tyø-kheo... naøy Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Ñaây laø lôøi baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn maø che giaáu.

Tyø-kheo… naøy phaïm toäi Taêng taøn, tuøy theo thôøi gian che giaáu ñaõ ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma toäi che giaáu. Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo… naøy Yeát-ma toäi tuøy theo ngaøy che giaáu. Tyø-kheo… naøy ñaõ haønh phaùp che giaáu, nay ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Nay Taêng trao cho Tyø-kheo… naøy Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng trao cho Tyø-kheo… naøy Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn taùc baïch thöù nhaát (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo… naøy Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Ñöùc Phaät daïy: Tyø-kheo haønh phaùp Ma-na-ñoûa cuõng phaûi thöïc haønh caùc tröôøng hôïp treân. Khi ñang trong thôøi gian haønh Ma-na-ñoûa phaûi ôû trong cöông giôùi, moãi ngaøy neân ñeå baøy beân vai phaûi, côûi giaøy deùp boû beân phaûi, quyø goái chaáp tay baïch nhö vaäy). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø… phaïm toäi Taêng taøn maø che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø… phaïm toäi Taêng taøn, tuøy theo ngaøy che giaáu ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma toäi che giaáu. Taêng ñaõ cho toâi Yeát-ma toäi tuøy theo ngaøy che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø ñaõ haønh phaùp che giaáu. Nay ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ trao cho toâi Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Toâi Tyø-kheo teân laø… ñaõ haønh phaùp ñöôïc bao nhieâu ngaøy, coøn bao nhieâu ngaøy chöa haønh phaùp. Kính baïch Ñaïi ñöùc Taêng bieát cho, toâi laø ngöôøi ñang haønh phaùp Ma-na-ñoûa.

4>4 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Vaên xin Yeát-ma xuaát toäi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø… phaïm toäi Taêng taøn maø che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø… phaïm toäi Taêng taøn, tuøy theo ngaøy che giaáu ñaõ ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma toäi che giaáu. Taêng ñaõ cho toâi Yeát- ma toäi tuøy theo thôøi gian che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø… ñaõ haønh phaùp che giaáu, nay ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ trao cho toâi Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Toâi ñaõ haønh phaùp saùu ñeâm Ma-na-ñoûa xong, nay ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma xuaát toäi. Xin Taêng cho toâi Yeát-ma xuaát toäi. Nguyeän Taêng ruû loøng thöông xoùt. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy) Vaên cho Yeát-ma xuaát toäi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø… phaïm toäi Taêng taøn maø laïi che giaáu. Tyø-kheo… naøy phaïm toäi Taêng taøn, tuøy theo ngaøy che giaáu ñaõ ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma toäi che giaáu. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo… naøy Yeát-ma toäi tuøy theo ngaøy che giaáu. Tyø-kheo… naøy ñaõ haønh phaùp che giaáu roài, ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo… naøy Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Tyø-kheo… naøy ñaõ haønh phaùp saùu ñeâm Ma-na-ñoûa xong, nay ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma xuaát toäi. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø- kheo… naøy Yeát-ma xuaát toäi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø… phaïm toäi Taêng taøn maø che giaáu. Tyø-kheo… naøy phaïm toäi Taêng taøn, tuøy theo ngaøy che giaáu ñaõ ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma veà toäi che giaáu. Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo… naøy Yeát-ma

toäi tuøy theo ngaøy che giaáu. Tyø-kheo… naøy ñaõ haønh phaùp che giaáu xong, ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo… naøy Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Tyø-kheo… naøy ñaõ haønh phaùp saùu ñeâm Ma-na-ñoûa xong, nay ñeán tröôùc Taêng xin Yeát-ma xuaát toäi. Nay Taêng cho Tyø-kheo… naøy Yeát-ma xuaát toäi. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo… naøy Yeát-ma xuaát toäi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy) Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø… Yeát-ma xuaát toäi. Taêng ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên phaïm toäi Xaû ñoïa, chöùa y sö xaû trong Taêng: (Khi xaû cho Taêng, ngöôøi aáy neân ñeán trong Taêng, baøy vai phaûi, côûi deùp giaøy, höôùng ñeán Thöôïng toïa ñaûnh leã, quyø goái chaáp tay thöa nhö vaäy:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø… ñaõ chöùa chöøng aáy y dö, quaù möôøi ngaøy phaïm toäi Xaû ñoïa. Nay toâi xaû cho Taêng (xaû y roài ñeán

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 4>5

trong Taêng saùm hoái). Vaên saùm hoái trong Taêng: (Ñaûnh leã Taêng xong, quyø goái chaáp tay taùc baïch nhö vaäy:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø… ñaõ chöùa töøng aáy y dö, quaù möôøi ngaøy phaïm toäi Xaû ñoïa, y naøy ñaõ xaû cho Taêng. Coøn nay coù toäi toâi ñeán tröôùc Taêng saùm hoái. (Laàn thöù hai, roài thöù ba cuõng thöa nhö vaäy, roài ñi ñeán tröôùc moät Tyø-kheo ôû trong Taêng taùc baïch nhö vaäy). Thöa Ñaïi ñöùc, xin cho toâi saùm hoái toäi. Vò kia ñaùp: Ñöôïc. Vaên taùc baïch trong Taêng nhaän söï saùm hoái: (Ngöôøi nhaän saùm hoái neân taùc baïch nhö vaäy:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø… ñaõ coá tình chöùa chöøng aáy y dö, quaù möôøi ngaøy phaïm toäi Xaû ñoïa. Nay xaû cho Taêng. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho toâi nhaän söï saùm hoái cuûa Tyø-kheo teân laø… Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Taùc baïch nhö vaäy roài neân nhaän söï saùm hoái). Vaên ñeán tröôùc moät ngöôøi ôû trong Taêng saùm hoái: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø… coá tình chöùa chöøng aáy y dö, quaù möôøi ngaøy phaïm toäi Xaû ñoïa. Y naøy ñaõ xaû cho Taêng, coøn toäi nay toâi ñeán tröôùc Ñaïi ñöùc saùm hoái khoâng daùm che giaáu. Saùm hoái thì ñöôïc an laïc, khoâng saùm hoái thì khoâng ñöôïc an laïc. Toâi nghó nhôù phaïm neân phaùt loà, bieát maø khoâng che giaáu. Ñaïi ñöùc nhôù nghó toâi thanh tònh, thaân giôùi ñaày ñuû vaø thanh tònh boá-taùt. (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Noùi roài, ngöôøi nhaän söï saùm hoái neân noùi nhö vaày: Töï traùch mình, taâm oâng sinh nhaøm chaùn xa lìa. Ñaùp: Coù theå. Vaên yeát-ma Taêng traû laïi y cho Tyø-kheo naøy: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø… coá tình chöùa chöøng aáy y dö, quaù möôøi ngaøy phaïm toäi Xaû ñoïa. Nay xaû cho Taêng. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng ñem y naøy traû laïi cho Tyø- kheo… naøy. Taùc baïch nhö vaäy. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø… coá tình chöùa chöøng aáy y dö, quaù möôøi ngaøy phaïm toäi Xaû ñoïa, nay ñaõ xaû cho Taêng. Nay Taêng ñem y naøy traû laïi cho Tyø-kheo… Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng ñem y naøy traû laïi cho Tyø-kheo… naøy thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì

noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù ñem y naøy traû laïi cho Tyø-kheo… naøy roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay, toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Xaû cho ngöôøi thöù hai,

4>6 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

thöù ba cuõng thöa nhö saùm hoái cuõng thöa gioáng nhö treân). Vaên xaû cho moät ngöôøi: (Neân ñeán tröôùc Tyø-kheo thanh tònh ñeå loä vai beân phaûi. Neáu vò ñoù laø baäc Thöôïng toïa thì ñaûnh leã roài quyø goái chaáp tay taùc baïch nhö vaäy:) Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø… coá tình chöùa chöøng aáy y dö, quaù möôøi ngaøy phaïm toäi Xaû ñoïa. Nay toâi xin xaû cho Ñaïi ñöùc; xaû roài seõ saùm hoái. Vaên saùm hoái tröôùc moät ngöôøi: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø… coá tình chöùa chöøng aáy y dö, quaù möôøi ngaøy phaïm toäi Xaû ñoïa. Y naøy ñaõ xaû, coøn toäi nay toâi ñeán tröôùc Ñaïi ñöùc saùm hoái, khoâng daùm che giaáu. Saùm hoái thì ñöôïc an laïc, khoâng saùm hoái thì khoâng an laïc. Nhôù nghó phaïm neân lieàn phaùt loà, bieát maø khoâng che giaáu. Ñaïi ñöùc nhôù nghó toâi thanh tònh, ñaày ñuû thaân giôùi vaø thanh tònh boá taùt. (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Noùi xong, ngöôøi nhaän saùm hoái neân noùi: OÂng töï traùch mình taâm sinh nhaøm chaùn xa lìa. Ñaùp: Coù theå. Vaên phaïm toäi nheï khaùc baïch vôùi moät ngöôøi: Tyø-kheo saùm hoái: (Neân ñeán moät vò Tyø-kheo thanh tònh, ñeå baøy vai beân phaûi. Neáu vò aáy laø baäc Thöôïng toïa thì neân ñaûnh leã, roài quyø xuoáng chaáp tay noùi teân toäi vaø loaïi toäi neân taùc baïch nhö vaäy:) Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø… phaïm toäi nhö vaäy. Nay ñeán tröôùc Ñaïi ñöùc saùm hoái, khoâng daùm che giaáu. Saùm hoái thì ñöôïc an laïc, khoâng saùm hoái thì khoâng an laïc. Nhôù nghó phaïm toäi neân môùi phaùt loà, bieát maø khoâng che giaáu. Ñaïi ñöùc nhôù nghó toâi thanh tònh, thaân giôùi ñaày ñuû vaø thanh tònh Boà Taùt. (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Noùi roài, ngöôøi nhaän saùm hoái neân noùi nhö vaày: OÂng töï traùch mình, taâm sinh nhaøm chaùn xa lìa. Ñaùp: Coù theå. (Ñeán hai ngöôøi, ba ngöôøi saùm hoái cuõng thöa nhö vaäy. Trong hai ngöôøi nhaän söï saùm hoái aáy neân noùi vôùi ngöôøi beân caïnh mình). Tröôûng laõo cho pheùp toâi nhaän söï saùm hoái cuûa Tyø-kheo teân laø… Ñaùp: Cho pheùp. (Caùch thöùc) (Phaùp saùm hoái cuõng gioáng nhö treân. Neáu muoán saùm hoái trong Taêng vôùi hay vôùi moät ngöôøi thì caùch thöùc saùm hoái vôùi moät ngöôøi cuõng gioáng nhö vaäy.) Vaên phaùt loà nghi coù toäi ôû trong Taêng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø… nghi ngôø ñoái vôùi söï phaïm toäi. Nay thöa vôùi Taêng ñeå ñöôïc bieát. Sau khi khoâng coøn nghi ngôø

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 4>7

nöõa seõ saùm hoái ñuùng nhö phaùp. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Höôùng ñeán ba ngöôøi, hai ngöôøi hay moät ngöôøi cuõng thöa nhö vaäy).

Phaàn 4: PHAÙP THUYEÁT GIÔÙI

Vaên gôûi duïc thanh tònh: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Hoâm nay chuùng Taêng boá taùt thuyeát giôùi. Tyø-kheo teân laø cuõng boá taùt thuyeát giôùi. Toâi coù vieäc Phaät, Phaùp, Taêng, hoaëc nuoâi beänh. Toâi gôûi duïc vaø thanh tònh neân ghi teân cho toâi. (Ngöôøi beänh coù naêm tröôøng hôïp gôûi duïc. Hoaëc noùi cho oâng duïc, hoaëc noùi toâi thuyeát duïc, hoaëc noùi vì toâi thuyeát duïc, hoaëc noùi toâi thuyeát duïc, hoaëc noùi vì toâi thuyeát duïc, hoaëc noùi roäng ñaày ñuû laø gôûi duïc. Nhöng khoâng noùi lôøi traû thì khoâng thaønh. Vaên thoï duïc vaø thanh tònh: (Tuøy theo khaû naêng nhôù teân nhieàu hay ít. Khi ñöôïc nhaän neân ñeán trong Taêng thöa nhö vaäy). Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Nhieàu Tyø-kheo coù vieäc Phaät, Phaùp, Taêng, hoaëc bò beänh. Toâi nhaän duïc vaø thanh tònh cho soá nhieàu Tyø-kheo. Ñoái vôùi Taêng söï nhö phaùp toâi gôûi duïc thanh tònh. Toâi ñaõ ruùt theû cho hoï. Vaên yeát-ma sai ngöôøi giaùo thoï Ni: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng sai Tyø-kheo teân laø giaùo thoï Tyø-kheo-ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo teân laø… giaùo thoï Tyø-kheo-ni. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng sai Tyø-kheo teân laø… giaùo thoï Tyø-kheo-ni thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo teân laø… giaùo thoï Tyø-kheo-ni. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Ngöôøi kia ñöôïc sai ñi giaùo thoï, khi ñeán trong chuøa Ni, neân daïy taäp hôïp Ni chuùng roài tröôùc tieân noùi cho hoï veà taùm phaùp khoâng theå traùi. Taùm phaùp ñoù laø: 1. Daãu cho Tyø-kheo-ni traêm tuoåi haï, khi thaáy vò Tyø-kheo môùi thoï giôùi cuõng phaûi ñöùng daäy nghinh ñoùn, ñaûnh leã vaø traûi toïa cuï saïch. Phaùp naøy neân toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. 2. Tyø-kheo-ni khoâng neân traùch maéng nhuïc maï Tyø-kheo, khoâng neân phæ baùng Tyø-kheo veà phaù giôùi, phaù kieán vaø phaù oai nghi. Phaùp naøy neân toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. >. Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc taùc phaùp Yeát-ma cöû toäi öùc nieäm, töï

ngoân cho Tyø-kheo. Khoâng ñöôïc ngaên caùc vò aáy kieán toäi (phaùt loà), thuyeát giôùi vaø töï töù, khoâng ñöôïc quôû traùch Tyø-kheo maø ngöôïc laïi, Tyø-kheo laïi coù quyeàn quôû traùch Tyø-kheo-ni. Ñaây laø phaùp ñaùng ñöôïc toân troïng vaø taùn thaùn suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. 4. Khi Thöùc-xoa-ma-na ñaõ thoï hoïc giôùi roài, neân ñeán Tyø-kheo Taêng xin thoï ñaïi giôùi. Phaùp naøy neân ñöôïc toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. 5. Tyø-kheo-ni phaïm toäi Taêng taøn, neân nöûa thaùng ôû trong hai boä Taêng haønh phaùp Ma-na-ñoûa. Phaùp naøy neân toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. 6. Cöù moãi nöûa thaùng ñeán ngaøy thuyeát giôùi, Tyø-kheo-ni neân ñeán Taêng xin giaùo thoï. Phaùp naøy teân toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. 7. Muøa haï an cö, Tyø-kheo-ni khoâng neân ôû choã khoâng coù Tyø-kheo Taêng. Phaùp naøy phaûi neân toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. 8. An cö xong, chuùng Tyø-kheo-ni neân ñeán Tyø-kheo Taêng caàu ba vieäc töï töù: kieán, vaên, nghi. Phaùp naøy neân toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi

phaïm (noùi taùm vieäc khoâng traùi phaïm, roài sau ñoù tuøy yù thuyeát phaùp). Vaên boá taùt thuyeát giôùi: (Ñeán ngaøy boá taùt, hoaëc trong böõa aên phuï, hay trong böõa aên chính, vò Thöôïng toïa xöôùng nhö sau:) Hoâm nay laø ngaøy boá taùt, luùc... chuùng Taêng taäp hoïp ôû giaûng ñöôøng thuyeát giôùi. (Neáu coù boán ngöôøi hoaëc hôn boán ngöôøi thì neân taùc baïch tröôùc, roài sau thuyeát giôùi. Coøn neáu chæ coù hai ngöôøi hoaëc ba ngöôøi thì moãi ngöôøi höôùng veà nhau noùi:) Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Hoâm nay laø ngaøy thöù möôøi laêm chuùng Taêng thuyeát giôùi. Toâi Tyø-kheo teân laø... thanh tònh (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Neáu chæ coù moät ngöôøi, neân taâm nghó mieäng noùi:) Hoâm nay laø ngaøy thöù möôøi laêm chuùng Taêng thuyeát giôùi. Toâi Tyø- kheo teân laø... thanh tònh. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy). Vaên löôïc thuyeát giôùi vì coù khôûi leân taùm naïn söï vaø coù nhaân duyeân khaùc: Taùm naïn: 1. Vua. 2. Giaëc. >. Löûa. 4. Nöôùc. 5. Beänh. 6. Ngöôøi. 7. Phi nhaân. 8. Truøng ñoäc. Duyeân khaùc: Khi ñaïi chuùng nhoùm hoïp, giöôøng toøa bò thieáu. Hoaëc trong chuùng taäp hoïp coù raát nhieàu ngöôøi bò beänh maø treân maùi nhaø che khoâng kín. Hoaëc trôøi möa, hoaëc boá taùt nhieàu, hoaëc nhieàu vieäc tranh

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 4>9

chaáp xaûy ra. Luaän A Tyø thuyeát phaùp ñeâm ñaõ qua laâu. Khi minh töôùng (maët trôøi) chöa xuaát hieän neân taùc baïch yeát-ma thuyeát giôùi. Neáu khi minh töôùng xuaát hieän khoâng ñöôïc nhaän duïc thanh tònh caùch ñeâm. Yeát-ma thuyeát giôùi tuøy theo vieäc gaàn xa, coù theå roäng thuyeát giôùi thì roäng thuyeát. Neáu khoâng coù caùch gì xöû lyù ñuùng nhö phaùp, coù theå löôïc thuyeát thì neân löôïc thuyeát. Neáu khoâng coù caùch gì xöû lyù ñuùng nhö phaùp, hoaëc naïn söï quaù gaàn khoâng theå löôïc thuyeát ñöôïc, thì dôøi choã ngoài ñöùng daäy noùi löôïc giôùi, noùi lôøi töïa roài, ngoaøi ra neân noùi: “Taêng thöôøng nghe”. Hoaëc noùi lôøi töïa boán phaùp Ba-la-di xong, coøn nhöõng tröôøng hôïp khaùc chæ noùi “Taêng thöôøng nghe”. Nhö vaäy, cho ñeán chín möôi toäi ñoïa, ngoaøi ra nhöõng tröôøng hôïp khaùc cuõng noùi nhö “Taêng thöôøng nghe”.

Phaàn 5: PHAÙP AN CÖ

Vaên yeát-ma taêng sai ngöôøi phaân phoøng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng sai Tyø-kheo teân laø... laøm ngöôøi phaân phoøng xaù vaø ngoïa cuï. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng sai Tyø-kheo teân laø... laøm ngöôøi phaân phoøng xaù vaø ngoïa cuï thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo teân laø... laøm ngöôøi phaân phoøng xaù vaø ngoïa cuï. Taêng ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Phaùp phaân phoøng, tröôùc heát sai ngöôøi trò söï choïn laáy moät phoøng. Coøn caùc phoøng khaùc thöa thöôïng toïa theo thöù töï nhaän laáy). Ñaïi ñöùc Thöôïng toïa, phoøng xaù vaø ngoïa cuï nhö theá, tuøy yù theo sôû thích cuûa caùc vò maø thoï nhaän. (Tröôùc heát laø phoøng cuûa Thöôïng toïa, tieáp theo

thöù hai, thöù ba, thöù tö cho ñeán phaùp Haï toïa cuõng nhö vaäy. Neáu coøn phoøng dö neân ñeå daønh cho Tyø-kheo khaùch). Vaên an cö. Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... nay nöông vaøo xoùm laøng nhö theá, ôû phoøng nhö theá trong Giaø lam nhö theá! Tieàn an cö ba thaùng tröôùc muøa haï. Neáu phoøng xaù bò hö hoaïi thì söûa chöõa laïi. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Nöông vaøo vò töø luaät nhö theá. Neáu coù vieäc nghi neân ñeán hoûi. (Phaùp haäu an cö cuõng neân thöa nhö vaäy). Vaên thoï baûy ngaøy: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm. Toâi Tyø-kheo teân laø... thoï phaùp baûy ngaøy,

xuaát giôùi ñi ra ngoaøi vì vieäc nhö vaäy. Sau khi xong toâi trôû veà laïi trong naøy an cö. Toâi thöa vôùi Tröôûng laõo ñeå ñöôïc bieát. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Vaên thoï quaù baûy ngaøy: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... thoï phaùp quaù baûy ngaøy, hoaëc nöûa thaùng, hoaëc moät thaùng xuaát giôùi ñi ra ngoaøi, vì coâng vieäc nhö theá. Sau khi xong, toâi trôû veà laïi trong naøy an cö. (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng taùc baïch nhö vaäy). Vaên yeát-ma cho quaù baûy ngaøy: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... thoï phaùp quaù baûy ngaøy, hoaëc nöûa thaùng, hoaëc moät thaùng xuaát giôùi ñi ra ngoaøi vì coâng vieäc nhö vaäy, vò aáy seõ trôû veà trong naøy an cö. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... thoï phaùp quaù baûy ngaøy, hoaëc nöûa thaùng, hoaëc moät thaùng xuaát giôùi ñi ra ngoaøi vì vieäc nhö vaäy, vò aáy seõ trôû veà trong naøy an cö. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho pheùp Tyø-kheo teân laø... thoï phaùp quaù baûy ngaøy, hoaëc nöûa thaùng, hoaëc moät thaùng xuaát giôùi ñi ra ngoaøi vì coâng vieäc nhö vaäy, vò aáy seõ trôû laïi trong naøy an cö thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... thoï phaùp quaù baûy ngaøy, hoaëc nöûa thaùng, hoaëc moät thaùng xuaát giôùi ñi ra ngoaøi vì coâng vieäc nhö vaäy, vò aáy seõ trôû veà trong naøy an cö. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay, toâi xin ghi nhaän nhö vaäy.

Phaàn 6: PHAÙP TÖÏ TÖÙ

Vaên gôûi duïc Töï Töù: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm. Hoâm nay Taêng töï töù. Toâi Tyø-kheo teân laø... cuõng töï töù. Toâi coù beänh khoâng theå ñeán ñöôïc. Toâi xin gôûi duïc töï töù (Ngöôøi beänh coù naêm tröôøng hôïp gôûi duïc töï töù, hoaëc noùi göûi oâng töï töù, hoaëc noùi vì toâi thuyeát töï töù, hoaëc hieän thaân töôùng, hoaëc noùi roäng thì thaønh Töï töù. Neáu khoâng noùi thì khoâng thaønh gôûi töï töù). Vaên thoï duïc Töï Töù: (Tuøy theo khaû naêng nhôù teân nhieàu hay ít. Ba laàn noùi ôû trong Taêng, neân thöa nhö vaäy:) Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Coù soá ñoâng Tyø-kheo bò beänh khoâng theå ñeán ñöôïc. Toâi nhaän duïc töï töù cho soá ñoâng Tyø-kheo ñoù. Taêng söï nhö vaäy

gôûi duïc töï töù. Vaên Yeát-ma Taêng sai trao Töï Töù cho ngöôi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng sai Tyø-kheo teân laø... taùc baïch trao töï töù cho ngöôøi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo teân laø... laøm ngöôøi trao töï töù cho ngöôøi. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù nay Taêng sai Tyø-kheo teân laø... laøm ngöôøi trao töï töù cho ngöôøi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo teân laø... laøm ngöôøi trao töï töù cho ngöôøi. Taêng ñoàng yù vì im laëng. Nay, toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên baïch Taêng Töï Töù: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Hoâm nay chuùng Taêng töï töù. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Taêng hoøa hôïp töï töù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Taùc baïch nhö vaäy roài, sau ñoù töï töù). Vaên chuùng Taêng Töï Töù: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Hoâm nay chuùng Taêng töï töù. Toâi Tyø-kheo teân laø... cuõng töï töù. Neáu coù toäi ñöôïc thaáy, ñöôïc nghe hay ñöôïc nghó. Ñaïi ñöùc thöông xoùt chæ baûo cho toâi. Neáu toâi thaáy coù toäi seõ saùm hoái nhö phaùp. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Vaên neáu boán ngöôøi cuøng nhau Töï Töù: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Hoâm nay chuùng Taêng Töï Töù. Toâi Tyø- kheo teân laø... cuõng töï töù, toâi thanh tònh. (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Neáu hai ngöôøi, ba ngöôøi cuõng thöa nhö vaäy. Neáu chæ coù moät ngöôøi thì taâm nieäm, mieäng noùi töï töù): Hoâm nay, chuùng Taêng töï töù. Toâi Tyø-kheo teân laø... cuõng töï töù, toâi thanh tònh. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Phaùp töï töù naêm ngöôøi, hoaëc döôùi naêm ngöôøi khoâng ñöôïc thoï duïc). Vaên neáu tröôøng hôïp coù taùm naïn baïch Taêng ñeàu noùi ba laàn Töï Töù: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Taêng coù naïn söï. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng ñeàu noùi ba laàn töï töù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Taùc baïch nhö vaäy roài, moãi ngöôøi noùi ba laàn töï töù. Laïi cuõng noùi ba laàn nhö theá. Neáu naïn söï ñeán gaàn khoâng ñöôïc moãi vieäc noùi ba laàn, cuõng khoâng ñöôïc baïch. Tyø-kheo kia neân boû naïn naøy ñi). Vaên taùc baïch Taêng thoï Y coâng ñöùc: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Hoâm nay chuùng Taêng thoï y coâng ñöùc. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù, chuùng hoøa hôïp thoï y coâng ñöùc. Ñaây laø lôøi taùc baïch (Taêng neân hoûi vò naøo coù theå giöõ y coâng

ñöùc? Neáu coù ngöôøi noùi coù theå thì neân sai). Vaên yeát-ma sai ngöôøi giöõ Y coâng ñöùc: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay sai Tyø-kheo teân laø... vì Taêng giöõ y coâng ñöùc. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo teân laø... giöõ y coâng ñöùc cho Taêng. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, nay Taêng sai Tyø-kheo teân laø... giöõ y coâng ñöùc cho Taêng thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo teân laø... giöõ y coâng ñöùc cho Taêng. Taêng ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên yeát-ma Y coâng ñöùc vaø ngöôøi thoï Y: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nôi truï xöù cuûa Taêng naøy ñöôïc y coù theå phaân chia, neân chia cho Taêng hieän tieàn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng ñem y naøy giao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø- kheo

naøy neân giöõ y naøy vì Taêng nhaän laøm y coâng ñöùc, thoï trì nôi truù xöù naøy. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nôi truï xöù cuûa Taêng naøy ñöôïc y coù theå phaân chia, neân chia cho Taêng hieän tieàn. Nay Taêng ñem y naøy giao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo... naøy neân giöõ y naøy vì Taêng nhaän laøm y coâng ñöùc, thoï trì nôi truù xöù naøy. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng ñem y naøy giao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo... naøy neân giöõ y naøy vì Taêng nhaän laøm y coâng ñöùc, thoï trì nôi truù xöù naøy thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù ñem y naøy giao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo... naøy neân giöõ y naøy vì Taêng nhaän laøm y coâng ñöùc, thoï trì nôi truù xöù naøy. Taêng ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên ngöôøi giöõ Y coâng ñöùc mang Y ñeán tröôùc chuùng Taêng: (Tuøy theo choã maø caùc Tyø-kheo vöøa ñöa tay ñuïng y, noùi: Ñöôïc. Khi ñöôïc roài, neân noùi nhö vaày:) Y naøy chuùng Taêng seõ thoï laøm y coâng ñöùc, y naøy nay chuùng Taêng thoï laøm y coâng ñöùc, y naøy chuùng Taêng ñaõ thoï laøm y coâng ñöùc. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Vaên chuùng Taêng moãi vò thoï Y coâng ñöùc: Ngöôøi thoï ñaõ kheùo thoï. Trong ñaây nhöõng coâng ñöùc coù ñöôïc ñeàu coù phaàn cuûa toâi. Vò trì y neân traû lôøi: Ñöôïc. Vaên xuaát Y coâng ñöùc: Chuùng Taêng taäp hoïp hoøa hôïp, ngöôøi chöa thoï ñaïi giôùi ñaõ ra, ngöôøi

khoâng ñeán thì thuyeát duïc. Nay Taêng hoøa hôïp ñeå laøm gì? (Neân ñaùp: Xuaát y coâng ñöùc). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Hoâm nay laø ngaøy chuùng Taêng xuaát y coâng ñöùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng hoøa hôïp xuaát y coâng ñöùc. Ñaây laø lôøi taùc baïch.

Phaàn 7: PHAÙP PHAÂN CHIA Y VAÄT

Vaên Yeát-ma Taêng phaân chia Y vaät: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù naøy hoaëc y hoaëc phi thôøi y neân phaân chia cho Taêng hieän tieàn. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng trao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo aáy neân trao laïi cho Taêng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù naøy hoaëc y, hoaëc phi thôøi y neân phaân chia cho Taêng hieän tieàn. Nay Taêng trao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø- kheo aáy neân trao laïi cho Taêng. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, truï xöù naøy, hoaëc y hoaëc chaúng phaûi y neân phaân chia cho Taêng hieän tieàn. Nay Taêng trao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo aáy neân trao laïi cho Taêng thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù trao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo aáy neân trao laïi cho Taêng. Taêng ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Neáu truï xöù coù hai, ba ngöôøi ñöôïc thí y vaät neân giöõ laïi, cuøng höôùng ñeán nhau thöa nhö vaäy:) Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Truï xöù naøy ñöôïc y vaät coù theå phaân chia cho Taêng hieän tieàn neân chia. Trong ñoù khoâng ñuû Taêng neân y naøy laø vaät thuoäc veà toâi, toâi thoï duïng. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Neáu

chæ coù moät ngöôøi thì neân taâm nieäm mieäng noùi). Truï xöù naøy ñöôïc y vaät coù theå phaân chia neân chia cho Taêng hieän tieàn, ôû ñaây khoâng ñuû Taêng, y naøy laø vaät thuoäc veà toâi, toâi thoï duïng. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng nhö vaäy). Vaên ngöôøi nuoâi beänh mang Y vaät cuûa ngöôøi maát ñeán trong Taêng thöa: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... maïng chung ôû truù xöù naøy, nhöõng vaät duïng dö nhieàu nhö y, baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim, ñoà ñöïng y vaø boàn chaäu neân chia cho Taêng hieän tieàn ôû truù xöù naøy. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy).

444 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Vaên Yeát-ma y baùt cuûa ngöôøi vieân tòch cho ngöôøi chaêm soùc beänh: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... vieân tòch, nhöõng ñoà vaät duøng dö nhieàu nhö y, baùt, ngoïa cuï, oáng ñöïng kim, ñoà ñöïng y vaø boàn chaäu neân chia cho Taêng hieän tieàn. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho ngöôøi chaêm soùc beänh teân laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... vieân tòch, nhöõng ñoà vaät duøng dö nhieàu nhö y, baùt, ngoïa cuï, oáng ñöïng kim, ñoà ñöïng y vaø boàn chaäu neân phaân chia cho Taêng hieän tieàn. Nay Taêng cho ngöôøi chaêm soùc beänh teân laø... Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho ngöôøi chaêm soùc beänh teân laø... nhöõng ñoà vaät duøng dö nhieàu nhö y, baùt, ngoïa cuï, oáng ñöïng kim vaø boàn chaäu thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù cho ngöôøi chaêm soùc beänh teân laø... nhöõng ñoà vaät duøng dö nhieàu nhö y, baùt, ngoïa cuï, oáng ñöïng kim, ñoà ñöïng y vaø boàn chaäu. Taêng ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên yeát-ma phaân chia nhöõng Y vaät khaùc cuûa ngöôøi vieân tòch cho Taêng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... vieân tòch, nhöõng ñoà duøng cuûa vò aáy hoaëc y hoaëc phi thôøi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo aáy seõ trao laïi cho Taêng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... vieân tòch, nhöõng ñoà duøng cuûa vò aáy hoaëc y hoaëc phi thôøi y neân phaân chia cho Taêng hieän tieàn. Nay Taêng cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo aáy seõ trao laïi cho Taêng. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, Tyø-kheo teân laø... vieân tòch, nhöõng ñoà duøng cuûa vò aáy hoaëc y hoaëc phi thôøi y neân phaân chia cho Taêng hieän tieàn, nay Taêng cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo aáy seõ trao laïi cho Taêng thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo aáy seõ trao laïi cho Taêng. Taêng ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên chæ coù hai ngöôøi, ba ngöôøi phaân chia y vaät cuûa ngöôøi vieân tòch: (Neáu truï xöù chæ coù hai hoaëc ba ngöôøi muoán phaân chia y vaät cuûa ngöôøi vieân tòch. Caùc vò neân höôùng veà vôùi nhau maø thöa nhö vaäy:) Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Tyø-kheo teân laø... vieân tòch, nhöõng ñoà duøng cuûa vò aáy hoaëc y, hoaëc phi thôøi y neân phaân chia cho Taêng hieän tieàn. Nhöng truï xöù naøy khoâng coù Taêng, y vaät ñoù thuoäc veà toâi. Toâi neân thoï duïng. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Neáu chæ coù moät ngöôøi thì taâm nieäm mieäng noùi:)

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 445

Tyø-kheo teân laø... vieân tòch, nhöõng ñoà duøng cuûa vò aáy hoaëc y, hoaëc phi thôøi y neân phaân chia cho Taêng hieän tieàn. Nhöng truï xöù naøy khoâng coù Taêng, y vaät ñoù thuoäc veà toâi. Toâi neân thoï duïng. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy).

Phaàn 8: PHAÙP TAÙC TÒNH

Vaên keát taùc tònh ñòa: (Tònh ñòa coù boán loaïi: 1. Hoaëc cuûa ñaøn-vieät, hoaëc cuûa ngöôøi kinh doanh khi laøm chuøa phaân xöû. 2. Hoaëc laøm chuøa chöa xong. >. Xung quanh chuøa khoâng coù haøng raøo hoaëc vaùch; hoaëc chæ coù nöûa haøng raøo vaø vaùch. 4. Taêng taùc baïch nhò Yeát-ma keát). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng keát nôi... laøm tònh ñòa. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay Taêng keát nôi... laøm tònh ñòa. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng keát nôi... laøm tònh ñòa thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù keát nôi... laøm tònh ñòa. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Neáu Taêng-giaø-lam nghi tröôùc ñaõ coù tònh ñòa thì neân giaûi roài sau ñoù keát laïi). Vaên yeát-ma sai ngöôøi coi xeùt tònh phaùp: (Ngöôøi kia nhö phaùp xem xeùt ñoà aên uoáng saïch vaø taêm xæa raêng, nhöõng vieäc nhö theá). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... coù theå vì Taêng laøm ngöôøi tònh phaùp. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... coù theå vì Taêng laøm ngöôøi tònh phaùp. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Tyø-kheo teân laø... laøm ngöôøi tònh phaùp thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù Tyø-kheo teân laø... laøm ngöôøi tònh phaùp. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Sai laøm suy-na traûi ngoïa cuï Taêng, phaân chia chaùo cho Taêng, phaân chia baùnh vaø aùo taêm möa; phaân chia choã cho Sa-di, giöõ ngöôøi laøm vöôøn cuûa Taêng. Nhöõng vieäc nhö vaäy Yeát-ma gioáng nhau, nhöng xöng vieäc thì khaùc). Vaên chaân thaät tònh thí: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... coù y dö naøy chöa laøm thanh tònh, nay ñeå ñöôïc thanh tònh, toâi boá thí cho Tröôûng laõo laøm

thanh tònh chaân thaät. (Ngöôøi laøm tònh thí chaân thaät neân hoûi vôùi thí chuû nhaân sau môùi ñöôïc thoï duïng). Vaên laàn löôït tònh thí: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... coù y dö naøy chöa laøm thanh tònh. Vì ñeå trôû thaønh thanh tònh toâi boá thí cho Tröôûng laõo. (Ngöôøi thoï thænh neân noùi nhö vaäy). Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Ngaøi coù y dö naøy chöa laøm thanh tònh. Vì ñeå noù trôû thaønh vaät thanh tònh neân ñaõ boá thí cho toâi. Nay toâi xin nhaän. (Nhaän roài neân hoûi ngöôøi kia): Ngöôøi thí chuû laø ai? (Ngöôøi kia neân noùi) Ñem cho ngöôøi naøo ñoù (Ngöôøi thoï thænh neân noùi nhö vaäy). Tröôûng laõo nhaát

taâm nieäm! Ngaøi coù y dö chöa laøm thanh tònh. Vì ñeå noù trôû thaønh thanh tònh neân ñaõ boá thí cho toâi. Toâi ñaõ thoï nhaän y naøy vaø thuoäc veà vò... roài. Ngaøi ... neân hoä trì vaø söû duïng tuøy yù. (Ngöôøi laàn löôït tònh thí, hoaëc ñöôïc hoûi, khoâng hoûi cuõng tuøy yù duøng). Vaên nhaän thuoác baûy ngaøy: (Tröôùc heát ñeán tònh nhaân nhaän thuoác roài mang ñeán choã ñaïi Tyø-kheo thöa:) Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... vì coù beänh nhaän thuoác baûy ngaøy vaø nguû chung vôùi noù baûy ngaøy. Nay toâi ñeán tröïc tieáp Tröôûng laõo nhaän. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Vaên nhaän thuoác suoát ñöøi: (Tröôùc ñaõ ñeán tònh nhaän nhaän roài, mang ñeán choã Ñaïi Tyø-kheo thöa:) Ñaïi ñöùc nhaát tam nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... coù beänh, ñaây laø thuoác duøng troïn ñôøi vaø ñöôïc ôû chung vôùi thuoác vaø duøng laâu daøi. Nay toâi ñeán tröïc tieáp Tröôûng laõo nhaän. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Khoâng ñeå qua ñeâm, khoâng thoï baèng mieäng).

Phaàn 9: PHAÙP TINH LINH

Vaên yeát-ma xin laøm phoøng nhoû: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... töï xin laøm phoøng, khoâng coù chuû töï laøm cho mình. Nay toâi ñeán tröôùc chuùng Taêng xin bieát choã khoâng coù naïn, khoâng trôû ngaïi. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Taêng neân xem xeùt Tyø-kheo naøy. Neáu coù theå tin töôûng thì cho pheùp. Neáu khoâng tin töôûng thì taát caû Taêng neân ñeán choã ñoù xem, hoaëc sai ngöôøi tin caäy ñeán xem. Sau khi xem xong thì Yeát-ma).

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 447

Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... töï xin laøm nhaø, khoâng coù chuû töï laøm. Nay ñeán tröôùc Taêng xin choã ñaõ ñöôïc xem xeùt khoâng coù naïn, khoâng trôû ngaïi. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø-kheo teân laø... choã ñaõ ñöôïc xem xeùt khoâng coù naïn, khoâng coù söï trôû ngaïi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... töï xin laøm nhaø, khoâng coù chuû töï laøm. Nay ñeán tröôùc Taêng xin choã ñaõ ñöôïc xem xeùt khoâng coù naïn, khoâng coù söï trôû ngaïi. Nay Taêng cho Tyø-kheo teân laø... choã ñaõ ñöôïc xem xeùt khoâng coù naïn, khoâng coù söï trôû ngaïi. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo teân laø... choã ñaõ ñöôïc xem xeùt khoâng coù naïn, khoâng coù söï chöôùng ngaïi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... choã ñaõ ñöôïc xem xeùt khoâng coù naïn, khoâng coù söï trôû ngaïi. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Tieáp theo sau laø vaên Yeát-ma laøm phoøng lôùn cuõng gioáng nhö vaên naøy. Chæ noùi coù chuû laø khaùc). Vaên thöùc aên ñaõ ñuû thoï thöùc aên dö: (Neân mang thöùc aên ñeán vò Tyø- kheo kia, thöa nhö vaày: Baïch Ñaïi ñöùc! Toâi aên ñaõ ñuû. Ñaïi ñöùc xem nhö vaäy, bieát nhö vaäy vaø laøm pheùp dö thöïc cho. (Ngöôøi kia neân laáy moät ít thöùc aên roài noùi). Toâi ñaõ aên (laøm pheùp dö thöïc) roài, Ñaïi ñöùc coù theå duøng thöùc aên ñoù ñi! Vaên nhaän roài

laøm pheùp taøn thöïc: (Neân mang thöùc aên ñeán tröôùc Tyø-kheo kia thöa:) Baïch Tröôûng laõo! Toâi ñaõ thoï thænh Tröôûng laõo xem nhö vaäy, bieát nhö vaäy laøm pheùp dö thöïc. (Ngöôøi kia neân laáy moät ít thöùc aên, roài noùi). Toâi ñaõ aên (laøm pheùp dö thöïc) roài, Ñaïi ñöùc coù theå duøng thöùc aên ñoù ñöôïc. Vaên thoï thænh roài, tröôùc vaø sau böõa aên vaøo nhaø ngöôøi khaùc daën doø: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... ñaõ nhaän lôøi cuûa ngöôøi... môùi, vì coù duyeân söï neân muoán ñeán xoùm laøng nhö theá, vaøo nhaø nhö theá. Nay thöa ñeå Tröôûng laõo bieát. Vaên daën doø vaøo thoân phi thôøi. Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi teân laø... phi thôøi vaøo xoùm laøng nhö theá, ñeán nhaø nhö theá vì coù duyeân söï nhö vaäy. Nay toâi thöa ñeå Tröôûng laõo bieát.

448 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

TYØ KHEO NI TAÏP YEÁT MA ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT, TAM TAÏNG PHAÙP SÖ XUAÁT

Phaàn 1: CAÙC PHAÙP KEÁT GIÔÙI (Phaùp keát, giaûi caùc giôùi, quyù vò ghi thöù töï taát caû ñeàu gioáng vôùi Ñaïi Taêng, chæ coù khaùc laø xöng Ni ñaïi tyû).

Phaàn 2: PHAÙP THOÏ GIÔÙI. Vaên yeát-ma Tyø-kheo-ni xin nuoâi chuùng: (Neáu Tyø-kheo-ni muoán ñoä ngöôøi, neân ñeán tröôùc Tyø-kheo Ni Taêng, traïch vai aùo beân phaûi, côûi giaøy deùp, ñaûnh leã Taêng roài chaáp tay thöa nhö vaày:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo-ni teân laø... Nay ñeán tröôùc Taêng xin ñoä ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc. Xin Taêng cho pheùp toâi ñöôïc ñoä ngöôøi cho thoï giôùi Cuï tuùc. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Vaên yeát-ma Ni Taêng cho nuoâi chuùng: Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Tyø-kheo-ni naøy teân laø... Nay ñeán tröôùc chuùng Taêng xin ñoä ngöôøi cho thoï giôùi Cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø... ñoä ngöôøi cho thoï giôùi Cuï tuùc. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Tyø-kheo-ni naøy teân laø... Nay ñeán tröôùc chuùng Taêng xin ñoä ngöôøi cho thoï giôùi Cuï tuùc. Nay Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø... ñoä ngöôøi cho thoï giôùi Cuï tuùc. Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... ñoä ngöôøi cho thoï giôùi Cuï tuùc thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø... ñoä ngöôøi cho thoï giôùi cuï tuùc. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên ñoä Sa-di-ni. (Neáu ngöôøi ñoù muoán caïo toùc ôû trong chuøa thì ñeán töøng phoøng caùc vò thöa hoï bieát, roài sau ñoù môùi caïo toùc. Neân thöa nhö vaày:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Ngöôøi... naøy muoán theo vò teân laø... caïo toùc.

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 449

Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho ngöôøi teân laø... caïo toùc. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Neân taùc baïch xong roài môùi caïo toùc. Neáu muoán xuaát gia ôû trong Tyø-kheo-ni thì neân ñeán töøng phoøng caùc vò Taêng thöa cho hoï bieát. Neân thöa nhö vaày). Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Ngöôøi... naøy muoán ñeán caàu xuaát gia vôùi vò teân laø... Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho ngöôøi... naøy xuaát gia. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Taùc baïch nhö vaäy roài

môùi cho xuaát gia. Daïy ngöôøi xuaát gia maëc caø sa roài, ñeå loä vai beân phaûi, côûi giaøy deùp, quyø goái chaáp tay, giaïy hoï thöa nhö vaày:) Con teân laø... quy y Phaät, quy y Phaùp vaø quy y Taêng. Nay con xuaát gia theo Ñöùc Phaät, Hoøa thöôïng cuûa con teân laø... Ñöùc Nhö Lai Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc laø Theá Toân cuûa con. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Con teân laø... quy y Phaät, quy y Phaùp vaø quy y Taêng. Nay con xuaát gia theo Ñöùc Phaät. Hoøa thöôïng cuûa con teân laø... Ñöùc Nhö Lai Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc laø Theá Toân cuûa con. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Thöa nhö vaäy roài thoï giôùi). Suoát ñôøi khoâng ñöôïc saùt sinh. Ñaây laø giôùi Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc troäm caép. Ñaây laø giôùi Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc daâm duïc. Ñaây laø giôùi Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc noùi lôøi doái traù. Ñaây laø giôùi Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc uoáng röôïu. Ñaây laø giôùi Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc thoa daàu thôm, ñeo hoa treân thaân. Ñaây laø giôùi Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc ca muùa, taáu nhaïc cuõng khoâng ñöôïc ñeán xem nghe. Ñaây laø giôùi Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc.

450 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Suoát ñôøi khoâng ñöôïc ngoài treân giöôøng cao, giöôøng lôùn. Ñaây laø giôùi Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc aên phi thôøi. Ñaây laø giôùi Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc caát giöõ vaøng baïc, chaâu baùu vaø vaät baùu. Ñaây laø giôùi Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Ñaây laø möôøi giôùi cuûa Sa-di-ni suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, neân cuùng döôøng Tam baûo: Phaät baûo, Phaùp baûo vaø Taêng baûo, sieâng naêng tu taäp ba nghieäp, toïa thieàn, tuïng kinh vaø laøm vieäc trong chuùng sai. (Cho pheùp ñoàng nöõ möôøi taùm tuoåi hai naêm hoïc giôùi, ñuû hai möôi tuoåi ôû trong Tyø-kheo Taêng thoï ñaïi giôùi. Neáu ngöôøi ñaõ coù choàng phaûi möôøi tuoåi. Cho hoï hoïc giôùi hai naêm, ñuû möôøi hai tuoåi cho thoï giôùi Cuï tuùc. Neân cho hai naêm hoïc giôùi nhö vaäy). Vaên Thöùc-xoa-ma-na thoï saùu phaùp: (Sa-di-ni neân ñeán trong chuøa Tyø-kheo-ni, ñeå loä vai beân phaûi, côûi deùp ñaûnh leã Tyø-kheo Ni Taêng, roài quyø goái chaáp tay thöa nhö vaày). Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Con Sa-di-ni teân laø... theo Taêng xin hai naêm hoïc giôùi. Hoøa thöôïng cuûa con teân laø... Nguyeän Taêng teá ñoä con, xin Taêng ruû loøng thöông xoùt cho con hai naêm hoïc giôùi. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Neân daãn Sa-di-ni ñeán choã khoâng nghe maø thaáy. Sau ñoù, trong chuùng sai ngöôøi coù khaû naêng Yeát-ma, taùc baïch nhö vaày). Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Sa-di-ni naøy teân laø... theo Taêng xin hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni teân laø... Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Sa-di-ni teân laø... hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni teân laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Sa-di-ni naøy teân laø... theo Taêng xin hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni teân laø... Nay Taêng cho Sa-di-ni teân laø... hai naêm hoïc

giôùi. Hoøa thöôïng Ni teân laø... Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù Taêng cho Sa-di-ni teân laø... hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng teân laø... thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø Yeát-ma laàn thöù nhaát. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho Sa-di-ni teân laø... hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng teân laø... Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Neân goïi ñöông söï ñeán ñaûnh leã Taêng vaø giôùi sö cho saùu phaùp). Ngöôi haõy laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 451

Giaùc noùi saùu phaùp: 1. Khoâng ñöôïc phaïm haïnh baát tònh, haønh phaùp daâm duïc. Neáu Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng töû. Neáu cuøng vôùi ngöôøi nam coù taâm nhieãm oâ hai thaân xuùc chaïm nhau thì phaïm giôùi neân phaûi thoï giôùi laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 2. Khoâng ñöôïc troäm caép, cho ñeán moät coäng coû laù caây. Neáu Thöùc- xoa-ma-na naøo laáy cuûa ngöôøi naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn, töï mình laáy hay daïy ngöôøi laáy, töï ñoaïn hay daïy ngöôøi ñoaïn, töï phaù hay daïy ngöôøi phaù, hoaëc ñoát, hoaëc choân, hoaëc laøm cho hoaïi saéc thì chaúng phaûi laø Thöùc- xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Neáu laáy döôùi naêm tieàn thì phaïm giôùi phaûi thoï laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. >. Khoâng ñöôïc coá yù gieát haïi chuùng sinh, cho ñeán loaøi kieán. Neáu Thöùc-xoa-ma-na naøo coá yù töï tay mình ñoaïn maïng ngöôøi, tìm dao ñöa cho ngöôøi, baûo cheát, khuyeân cheát, khen cheát, hoaëc cho ngöôøi uoáng thuoác ñoäc, hoaëc laøm ñoïa thai, hoaëc duøng buøa chuù truø yeám, töï mình laøm hoaëc daïy ngöôøi laøm thì chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Neáu ñoaïn maïng chuùng thuoäc loaøi khoâng theå bieán hoùa thì phaïm giôùi phaûi thoï laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 4. Khoâng ñöôïc noùi doái cho ñeán noùi ñuøa giôõn. Neáu Thöùc-xoa-ma- na naøo khoâng chaân thaät, thöïc söï mình khoâng coù maø töï xöng laø toâi ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, noùi: Toâi ñaéc thieàn, ñaéc giaûi thoaùt, ñaéc boán ñònh khoâng, ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, quaû Tö-ñaø-haøm, qua A na haøm, quaû A-la-haùn, roài noùi, cho ñeán trôøi, roàng, quyû thaàn cuõng cuùng döôøng, thì khoâng phaûi laø Thöùc-xoa-ma-na, khoâng phaûi laø Thích chuûng nöõ. Neáu ôû trong chuùng coá tình noùi doái laø phaïm giôùi phaûi thoï laïi. Trong giôùi naøy troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 5. Khoâng ñöôïc aên phi thôøi. Neáu Thöùc-xoa-ma-na naøo aên phi thôøi töùc laø phaïm giôùi phaûi thoï giôùi laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 6. Khoâng ñöôïc uoáng röôïu. Neáu Thöùc-xoa-ma-na naøo uoáng röôïu

452 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

töùc laø phaïm giôùi phaûi thoï giôùi lai. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Thöùc-xoa-ma-na hoïc heát taát caû giôùi cuûa Tyø-kheo-ni, tröø vì Tyø- kheo-ni töï laáy thöùc aên maø aên, quaù

thöïc. Vaên Thöùc-xoa-ma-na Ni ôû trong Taêng thoï ñaïi giôùi (Neân caàu Hoøa thöôïng, vaên taùc baïch nhö sau:) Ñaïi tyû nhaát taâm nieäm! Con teân laø... nay caàu A di laøm Hoøa thöôïng, cuùi xin A di vì con laøm Hoøa thöôïng. Con nöông nôi A di ñöôïc thoï giôùi. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Vò Hoøa thöôïng neân traû lôøi: Ñöôïc! Neáu Thöùc-xoa-ma-na naøo hoïc giôùi roài, ñaõ ñuû hai möôi tuoåi, hoaëc ñuû möôøi hai tuoåi neân cho thoï ñaïi giôùi. Baïch töù Yeát-ma cho giôùi nhö vaäy: Daãn ngöôøi thoï giôùi ñeán ñöùng choã maét thaáy maø tai khoâng nghe, trong khi aáy giôùi sö neân sai moät vò giaùo thoï, taùc baïch nhö sau:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... ñeán Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù Tyø-kheo-ni teân laø... laøm giaùo thoï sö. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Giaùo thoï sö neân ñeán choã ngöôøi thoï giôùi noùi: Naøy coâ! An-ñaø-hoäi, Uaát-ña-la-taêng, Taêng-giaø-leâ, Taêng-yeát-chi, Y phuù kieân vaø bình baùt. Nhöõng y baùt naøy ngöôi ñaõ coù chöa? Ñaùp: Ñaõ coù. Coâ haõy laéng nghe! Nay chính laø luùc caàn noùi ñuùng söï thaät! Nay toâi hoûi coâ. Coù thì coâ noùi coù, khoâng thì noùi khoâng. Coâ chöa töøng laøm Tyø-kheo-ni chöù? Coâ khoâng phaûi vôùi taâm giaëc thoï giôùi chöù? Coâ khoâng gieát cha, gieát meï vaø gieát A-la-haùn chöù? Coâ chaúng phaûi phi nhaân chöù? Coâ chaúng phaûi suùc sinh, chaúng phaûi ngöôøi hai caên chöù? Coâ teân gì? Hoøa thöôïng cuûa coâ hieäu gì? Coâ ñaõ ñuû hai möôi tuoåi chöa? Y baùt coù ñuû khoâng? Cha meï hoaëc phu chuû coù cho pheùp coâ khoâng? Coâ khoâng maéc nôï cuûa ai chöù? Coâ khoâng phaûi laø toâi tôù chöù? Coâ coù phaûi laø ngöôøi nöõ khoâng? Ngöôøi nöõ coù maéc caùc caên beänh huûi traéng, ung thö, caøn tieâu, laùc, ñieân cuoàng, hai caên, hai ñöôøng hieäp laïi, ñaïi tieåu tieän thöôøng ræ chaûy, ñaøm giaûi thöôøng tieát ra. Coâ coù caùc chöùng beänh nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Khoâng (Neân noùi vôùi hoï). Nhö toâi ñaõ hoûi, chuùt nöõa trong Taêng cuõng seõ hoûi nhö vaäy, coâ cuõng phaûi traû lôøi ñuùng nhö vaäy. (Vò giaùo thoï hoûi xong, trôû laïi trong Taêng, vôùi oai nghi bình thöôøng, choã coù theå ñöa tay ñuïng caùc Tyø-kheo-ni, ñöùng nôi ñoù taùc baïch).

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 45>

Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... ñeán Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Toâi ñaõ giaùo thoï xong, Taêng cho pheùp toâi seõ keâu hoï vaøo. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Giaùo thoï sö neân goïi ngöôøi thoï giôùi vaøo, vaøo roài böng y baùt daïy ñaûnh leã Tyø-kheo Ni Taêng, roài quyø tröôùc maët giôùi sö chaáp tay baïch:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Con teân laø... ñeán Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Nay con teân laø... ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... cuùi xin chuùng Taêng cöùu vôùt con, töø bi. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Khi aáy giôùi sö neân taùc baïch). Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... ñeán Hoøa thöôïng hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Nay ngöôøi naøy teân laø... ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho pheùp toâi hoûi caùc naïn söï. Ñaây laø lôøi taùc baïch: Coâ haõy laéng nghe! Nay chính laø luùc caàn noùi ñuùng söï thaät. Nay toâi hoûi coâ. Coù thì noùi coù, khoâng thì noùi khoâng. Coâ chöa töøng laøm Tyø-kheo-ni chöù? Coâ

khoâng phaûi vôùi taâm giaëc thoï giôùi chöù? Coâ khoâng gieát cha, gieát meï vaø gieát A-la-haùn chöù? Coâ khoâng phaûi laø phi nhaân chöù? Coâ chaúng phaûi laø suùc sinh chöù? Coâ khoâng phaûi laø ngöôøi hai caên chöù? Coâ teân gì? Hoøa thöôïng cuûa coâ hieäu gì? Coâ ñaõ ñuû hai möôi tuoåi chöa? Y baùt coù ñuû khoâng? Cha meï vaø phu chuû coù cho pheùp coâ khoâng? Coâ khoâng phaûi laø ngöôøi maéc nôï chöù? Coâ khoâng phaûi laø toâi tôù chöù? Coâ laø ngöôøi nöõ phaûi khoâng? Ngöôøi nöõ coù caùc chöùng beänh huûi traéng, ung thö, caøn tieâu, laùc, ñieân cuoàng, hai caên, hai ñöôøng hieäp laïi, ñöôøng ñaïi tieåu tieän thöôøng bò ræ chaûy, ñaøm giaûi thöôøng tieát ra. Coâ coù caùc chöùng beänh nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Khoâng (neân taùc baïch:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu... xin thoï ñaïi giôùi. Nay ngöôøi naøy teân laø... ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... ngöôøi naøy noùi thanh tònh khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai möôi tuoåi, y baùt ñaày ñuû. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng trao cho ngöôøi teân laø... ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... caàu Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... thoï ñaïi giôùi. Nay ngöôøi naøy teân laø... ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ngöôøi naøy noùi thanh tònh khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai möôi tuoåi, y baùt ñaày ñuû. Nay Taêng trao cho ngöôøi naøy teân laø... ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø. Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù nay Taêng trao

cho ngöôøi teân laø... ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên ngöôøi thoï giôùi cuøng vôùi Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong ñaïi giôùi Tyø-kheo Taêng: (Ngöôøi thoï giôùi neân cuøng Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong Tyø-kheo Taêng, ñaûnh leã saùt chaân, roài quyø goái chaáp tay thöa:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Con teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Con teân laø... nay ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... cuùi xin Taêng cöùu vôùt con, töø bi! (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Giôùi sö trong naøy neân taùc baïch ñaõ hoûi caùc naïn söï). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Ngöôøi naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho pheùp toâi hoûi caùc naïn söï. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Coâ haõy laéng nghe! Nay chính laø luùc caàn noùi ñuùng söï thaät, thaät thì noùi thaät, khoâng thaät thì noùi khoâng thaät. Nay toâi hoûi, coâ caàn phaûi traû lôøi ñuùng söï thaät: Coâ chöa töøng laøm Tyø-kheo-ni chöù? Coâ khoâng phaûi vôùi taâm giaëc thoï giôùi chöù? Coâ khoâng gieát cha meï vaø A-la-haùn chöù? Coâ khoâng phaûi laø phi nhaân chöù? Coâ khoâng phaûi laø suùc sinh chöù? Coâ khoâng phaûi laø ngöôøi hai caên chöù? Coâ teân gì? Hoøa thöôïng cuûa coâ hieäu gì? Coâ ñaõ ñuû hai möôi tuoåi chöa? Y baùt coù ñuû khoâng? Cha meï vaø phu chuû

coù cho pheùp coâ khoâng? Coâ khoâng phaûi laø ngöôøi maéc nôï chöù? Coâ khoâng phaûi laø noâ tyø chöù? Coâ laø ngöôøi nöõ phaûi khoâng? Ngöôøi nöõ coù caùc chöùng beänh huûi traéng, ung thö, caøn tieâu laùc, ñieân cuoàng, hai caên, hai ñöôøng hôïp laïi, ñöôøng ñaïi tieåu tieän thöôøng ræ chaûy, ñaøm daûi thöôøng tieát ra. Coâ coù caùc chöùng beänh nhö vaäy khoâng? (Neáu traû lôøi khoâng thì neân hoûi). Coâ hoïc giôùi chöa? Coâ coù thanh tònh khoâng? (Neáu noùi ñaõ hoïc giôùi, ñaõ thanh tònh thì neân hoûi Tyø-kheo-ni khaùc). Coâ naøy ñaõ hoïc giôùi chöa vaø thanh tònh khoâng? (Neáu noùi ñaõ hoïc giôùi vaø ñaõ thanh tònh thì neân taùc baïch yeát-ma). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Ngöôøi naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi. Ngöôøi naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... ñaõ noùi thanh tònh khoâng coù caùc naïn söï ñuû hai möôi tuoåi, y baùt

ñaày ñuû, ñaõ hoïc giôùi vaø thanh tònh. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Nay ngöôøi naøy teân laø... ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... ñaõ noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai möôi tuoåi, y baùt ñaày ñuû vaø ñaõ hoïc giôùi thanh tònh. Nay Taêng cho ngöôøi teân laø... naøy thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Thieän nöõ haõy laéng nghe! ñöùc Nhö Lai, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi taùm phaùp Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo-ni naøo phaïm thì chaúng phaûi laø Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ nöõa. 1. Nhaát quyeát khoâng ñöôïc laøm haïnh baát tònh, haønh phaùp daâm duïc. Neáu Tyø-kheo naøo laøm haïnh baát tònh, haønh phaùp daâm duïc, cho ñeán cuøng loaøi suùc sinh thì vò aáy chaúng phaûi laø Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, coâ coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 2. Khoâng ñöôïc troäm caép, cho ñeán coäng coû laø caây. Neáu Tyø-kheo-ni naøo laáy cuûa ngöôøi naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn, töï laáy hoaëc daïy ngöôøi khaùc laáy, töï phaù hoaïi hoaëc daïy ngöôøi khaùc phaù hoaïi, töï ñoaïn hoaëc daïy ngöôøi khaùc ñoaïn, hoaëc ñoát, choân vaø laøm hoaïi saéc thì vò aáy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, coâ coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. >. Khoâng ñöôïc ñoaïn maïng chuùng sinh, cho ñeán loaøi kieán nhoû. Neáu Tyø-kheo-ni naøo töï tay ñoaïn maïng ngöôøi, hoaëc daïy ngöôøi gieát, caàm dao ñöa cho ngöôøi, höôùng daãn söï cheát khen söï cheát, khuyeân cheát, cho ngöôøi uoáng thuoác ñoäc, laøm ñoïa thai, duøng chuù thuaät, nguyeàn ruûa yeám haïi, hoaëc töï laøm, phöông tieän daïy ngöôøi laøm thì vò aáy chaúng phaûi Tyø-kheo- ni, chaúng

phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, coâ coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 4. Khoâng ñöôïc noùi doái, cho ñeán noùi ñuøa giôõn. Neáu Tyø-kheo-ni

naøo khoâng chaân thaät, mình chaúng coù maø töï xöng maø töï xöng: “Toâi ñaéc phaùp thöôïng nhaân, ñaéc thieàn, ñaéc giaûi thoaùt, Tam-muoäi chaùnh thoï, ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, ñaéc quaû Tö-ñaø-haøm, ñaéc quaû A na haøm, ñaéc quaû A-la-haùn. Noùi trôøi, roàng, quyû thaàn ñeán cuùng döôøng toâi, thì vò aáy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, coâ coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 5. Khoâng ñöôïc hai thaân xuùc chaïm nhau, cho ñeán cuøng vôùi loaøi suùc sinh. Tyø-kheo-ni naøo coù taâm nhieãm oâ cuøng vôùi ngöôøi nam taâm nhieãm oâ hai thaân xuùc chaïm nhau, töø naùch trôû xuoáng, töø ñaàu goái trôû leân, hoaëc xoa, hoaëc ñaåy, hoaëc rôø xuoâi, hoaëc rôø ngöôïc, hoaëc keùo, hoaëc xoâ, hoaëc boàng leân, hoaëc thaû xuoáng, hoaëc naém, hoaëc chaø nhanh, thì vò aáy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, coâ coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 6. Khoâng ñöôïc phaïm taùm vieäc, cho ñeán cuøng vôùi loaøi suùc sinh. Neáu Tyø-kheo-ni naøo coù taâm nhieãm oâ cho ngöôøi nam taâm nhieãm oâ naém tay, naém y cho ñeán choã vaéng, ñöùng nôi choã vaéng, noùi chuyeän nôi choã vaéng, hoaëc cuøng ñi, hoaëc hai thaân keà nhau, cuøng heïn. Neáu ai phaïm taùm vieäc naøy thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, coâ coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 7. Khoâng ñöôïc che giaáu troïng toäi cuûa ngöôøi, cho ñeán Ñoät-kieát- la, thuyeát aùc. Neáu Tyø-kheo-ni naøo bieát Tyø-kheo-ni phaïm Ba-la-di maø khoâng cöû toäi, khoâng thöa Taêng, khoâng noùi vôùi ai. Sau ñoù, vaøo moät thôøi gian khaùc Tyø-kheo-ni naøy thoâi tu, hoaëc bò dieät taãn, hoaëc khoâng cho soáng vaø sinh hoaït chung vôùi Taêng, hoaëc vaøo ngoaïi ñaïo. Sau ñoù, vò aáy noùi nhö vaày: Tröôùc ñaây, toâi bieát ngöôøi naøy phaïm toäi nhö vaäy, nhö vaäy thì vò aáy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ, vì che giaáu troïng toäi cuûa ngöôøi khaùc. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, coâ coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: ñöôïc. 8. Khoâng ñöôïc tuøy tieän theo Tyø-kheo bò cöû toäi, cho ñeán Sa-di. Neáu Tyø-kheo-ni naøo bieát Tyø-kheo bò Taêng cöû toäi nhö phaùp, nhö Tyø-ni, nhö lôøi Phaät daïy, phaïm oai nghi chöa saùm hoái, khoâng ñöôïc taùc phaùp coäng truù maø tuøy tieän theo Tyø-kheo kia ñeå noùi chuyeän. Caùc Tyø-kheo kia can giaùn Tyø-kheo-ni naøy: Ñaïi tyû, Tyø-kheo kia bò Taêng cöû toäi ñuùng phaùp, ñuùng Tyø-ni, ñuùng lôøi Phaät daïy, phaïm oai nghi chöa saùm hoái, khoâng taùc

phaùp coäng truù, coâ ñöøng tuøy tieän theo Tyø-kheo kia ñeå noùi chuyeän. Khi caùc Tyø-kheo-ni kia can giaùn maø Tyø-kheo-ni naøy kieân trì khoâng boû, caùc Tyø-kheo-ni neân can giaùn cho ñeán ba laàn ñeå boû vieäc naøy. Ñeán ba laàn can giaùn boû thì toát, neáu khoâng boû thì vò naøy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng

phaûi Thích chuûng nöõ, vì phaïm toäi tuøy tieän theo ngöôøi bò cöû toäi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, coâ coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Thieän nöõ haõy laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai, baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi phaùp boán y. Ngöôøi xuaát gia laøm Tyø-kheo-ni phaûi nöông theo ñoù, vì phaùp cuûa ngöôøi xuaát gia. 1. Nöông nôi y phaán taûo laø phaùp cuûa Tyø-kheo-ni xuaát gia. Trong phaùp naøy, suoát ñôøi coâ coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi döôõng, Ñaøn-vieät cuùng y, caét roïc may thaønh thì neân nhaän. 2. Nöông nôi khaát thöïc laø phaùp cuûa Tyø-kheo-ni xuaát gia. Trong phaùp naøy, suoát ñôøi coâ coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi döôõng, hoaëc Taêng sai thoï trai, ñaøn-vieät cuùng thöùc aên vaøo nhöõng ngaøy moàng taùm, möôøi laêm, moàng moät, hoaëc chuùng Taêng thöôøng thoï trai, ñaøn- vieät thænh thoï trai thì ñöôïc nhaän. >. Nöông döôùi goác caây ñeå ngoài laø phaùp cuûa Tyø-kheo-ni xuaát gia. Trong phaùp naøy suoát ñôøi coâ coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi döôõng, ngöôøi cho phoøng rieâng, nhaø coù noùc nhoïn, phoøng nhoû, hang ñaù, hai phoøng coù moät cöûa thoâng thì ñöôïc nhaän. 4. Nöông nôi thuoác hö naùt laø phaùp cuûa Tyø-kheo-ni xuaát gia. Trong phaùp naøy suoát ñôøi coâ coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi döôõng nhö toâ, daàu, sinh toâ, maïch, ñöôøng pheøn thì ñöôïc nhaän. Coâ ñaõ thoï giôùi roài, baïch töù Yeát-ma nhö phaùp thaønh töïu, ñuùng caùch, Hoøa thöôïng nhö phaùp, A-xaø-leâ nhö phaùp vaø coù ñaày ñuû hai boä Taêng. Coâ neân kheùo thoï giaùo phaùp, neân sieâng naêng giaùo hoùa laøm vieäc phöôùc ñöùc, tu boå thaùp, cuùng döôøng Phaät, Phaùp, Taêng. Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ daïy baûo nhöõng ñieàu nhö phaùp coâ khoâng ñöôïc choáng laïi. Neân hoïc hoûi, tuïng kinh, sieâng caàu phöông tieän ñeå ôû trong Phaùp Phaät ñaït ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, quaû Tö-ñaø-haøm, quaû A na haøm vaø quaû A-la-haùn thì taâm xuaát gia ban ñaàu cuûa coâ môùi khoâng bò uoång phí, khoâng ñoaïn döùt quaû baùo. Nhöõng gì chöa bieát neân hoûi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ. (Khi giaûi taùn, baûo ngöôøi thoï ñi tröôùc). Vaên thoï y baùt: (Vaên thoï nguõ y baùt vaø vaên thænh y chæ, noù hoaøn toaøn gioáng, chæ khaùc töø Ni tyû).

458 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Phaàn 3: PHAÙP TOÄI KHAÙC

Vaên Tyø-kheo-ni ñeán hai boä Taêng xin Yeát-ma ma-na-ñoûa: (Trò Tyø-kheo-ni phaïm toäi Taêng Taøn, khoâng che giaáu chæ coù nöûa thaùng, ñeán trong hai boä Taêng haønh Ma-na-ñoûa. Khi haønh Ma-na-ñoûa xong cho xuaát toäi. Khi Yeát-ma Ma-na-ñoûa, ñaïi Taêng phaûi coù ñuû boán (ngöôøi) vò trôû leân, Ni Taêng cuõng vaäy. Coøn khi xuaát toäi, moãi boä Taêng caàn phaûi coù ñuû hai möôi vò. Coâ Ni aáy ñeán trong Taêng, côûi giaøy deùp, ñeå loä vai beân phaûi, ñaûnh leã Taêng roài quyø goái chaáp tay, theo hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa, neân thöa nhö vaày:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Con Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm toäi Taêng taøn ... Nay ñeán hai boä Taêng xin Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Cuùi xin Taêng cho con Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Töø bi! (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Vaên cho Yeát-ma ma-na-ñoûa: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe!

Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm toäi Taêng taøn... Nay ñeán hai boä Taêng xin Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm toäi Taêng taøn... Nay ñeán hai boä Taêng xin Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø Yeát-ma laàn thöù nhaát. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø... Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Phaùp haønh Ma-na-ñoûa gioáng nhö phaùp cuûa Ñaïi Tyø-kheo khoâng khaùc. Vò haønh Ma-na-ñoûa ôû trong Ni Taêng, nhöng haøng ngaøy ñeán taùc baïch Ñaïi Taêng khieán cho bieát. Thöa nhö vaày). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Con Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm toäi Taêng taøn... ñeán hai boä Taêng xin Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho con Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Con Tyø-kheo-ni teân laø... ñaõ haønh ñöôïc chöøng aáy ngaøy, coøn laïi chöøng aáy ngaøy nöõa. Con thöa Ñaïi ñöùc Taêng ñeán khieán caùc vò bieát con ñang haønh phaùp Ma-na-ñoûa. Vaên Yeát-ma xuaát toäi: (Tyø-kheo-ni kia ñeán trong hai boä Taêng xin Yeát-ma xuaát toäi, neân taùc baïch xin nhö vaày:)

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 459

Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Con Tyø-kheo-ni teân laø... ñaõ phaïm toäi Taêng taøn... ñaõ ñeán hai boä Taêng xin Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho con Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Con ôû trong hai boä Taêng nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa ñaõ xong, nay ñeán Taêng xin Yeát-ma xuaát toäi. Cuùi xin Taêng cho con Yeát-ma xuaát toäi, töø bi! (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Vaên yeát-ma cho xuaát toäi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Con Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm toäi Taêng taøn... ñaõ ñeán hai boä Taêng xin Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo-ni teân laø... Yeát-ma nöûa thaùnh haønh Ma-na-ñoûa. Tyø- kheo-ni... naøy ñaõ ôû trong hai boä Taêng nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa xong, nay ñeán Taêng xin Yeát-ma xuaát toäi. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... Yeát-ma xuaát toäi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm toäi Taêng taøn... ñaõ ñeán hai boä Taêng xin Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo-ni teân laø... Yeát-ma nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Tyø-kheo- ni... naøy ñaõ ôû trong hai boä Taêng nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa xong, nay ñeán Taêng xin Yeát-ma xuaát toäi. Nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... Yeát- ma xuaát toäi. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... Yeát-ma xuaát toäi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø... Yeát-ma xuaát toäi. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên ôû trong

Taêng xaû y, xaû ñoïa: (ÔÛ trong Taêng xaû y, xaû ñoïa, xaû roài ôû trong Taêng saùm hoái. Thænh moät ngöôøi coù khaû naêng nhaän, ñeán tröôùc moät ngöôøi saùm hoái, Yeát-ma traû laïi y aáy, ñeán ba, hai hoaëc moät ngöôøi beân caïnh xaû, saùm hoái ñeàu cuõng nhö vaäy. Phaïm caùc toäi khaùc ñeán hai ba ngöôøi saùm hoái, ngöôøi nhaän thöa vôùi ngöôøi beân caïnh. Nghi toäi Taêng höôùng ñeán ba, hai hoaëc moät ngöôøi phaùt loà. Vaên ghi cheùp teân thöù töï, chæ khaùc laø Ni tyû).

---

460 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Phaàn 4: PHAÙP THUYEÁT GIÔÙI

Vaên yeát-ma Ni Taêng sai ngöôøi caàu giaùo thoï: Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng, nöûa thaùng ñeán trong ñaïi Tyø-kheo Taêng caàu giaùo thoï. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø- kheo Ni Taêng, nöûa thaùng ñeán trong ñaïi Tyø-kheo Taêng caàu giaùo thoï. Caùc ñaïi tyû naøo ñoàng yù Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng nöûa thaùng ñeán trong ñaïi Tyø-kheo Taêng caàu giaùo thoï thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng nöûa thaùng ñeán trong ñaïi Tyø-kheo Taêng caàu giaùo thoï. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Hai ngöôøi vì chuùng Tyø- kheo-ni ñeán trong ñaïi Taêng, ñeán choã cuûa Tyø-kheo ñaûnh leã roài cuùi ñaàu chaáp tay thöa:) Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Tyø-kheo Ni Taêng hoøa hôïp, ñaûnh leã Tyø- kheo Taêng caàu giaùo thoï. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Nhaän lôøi chæ daïy cuûa Tyø-kheo Taêng, khi thuyeát giôùi thöa nhö vaäy). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo Ni Taêng hoøa hôïp, ñaûnh leã Taêng caàu giaùo thoï. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Ngaøy mai Tyø- kheo-ni neân ñeán hoûi coù theå nhaän lôøi khoâng? Tyø-kheo neân ñuùng giôø ñeán. Tyø-kheo-ni ñuùng giôø ñoù ra nghinh ñoùn. Khi Tyø-kheo ñeán, nhöõng vò nghe giaùo thoï neân ra ñöùng hai beân ñöôøng nghinh ñoùn Tyø-kheo Taêng vaøo chuøa, ñoàng thôøi cung caáp ñaày ñuû nhöõng ñoà vaät caàn duøng, ñoà röûa raùy, chaùo thöùc aên, traùi caây ñeå cuùng döôøng Tyø-kheo. Neáu khoâng coù thì phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo ñeàu bò beänh heát, hoaëc khoâng hoøa hôïp, hoaëc chuùng khoâng ñaày ñuû thì neân sai ngöôøi mang thö ñeán ñaûnh leã, thaêm hoûi. Neáu Tyø-kheo-ni ñeàu bò beänh heát, hoaëc chuùng khoâng hoøa hôïp hoaëc chuùng khoâng ñaày ñuû thì cuõng neân sai ngöôøi mang thö ñeán ñaûnh leã thaêm hoûi. Neáu khoâng ñeán phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Vaên gôûi duïc vaø thanh tònh: (Phaùp gôûi duïc vaø thanh tònh, thoï duïc vaø thanh tònh, boá taùt thuyeát giôùi, taùm naïn vaø duyeân thuyeát giôùi löôïc. Vaên ghi cheùp teân thöù töï ñeàu gioáng, chæ khaùc Ni tyû).

SOÁ 14>2 - ÑAØM VOÂ ÑÖÙC LUAÄT BOÄ TAÏP YEÁT MA (TÖÙ PHAÀN) 461

Phaàn 5: PHAÙP AN CÖ

(Vaên sai ngöôøi phaân chia phoøng xaù, an cö, thoï baûy ngaøy, thoï quaù baûy ngaøy vaø phaùp quaù baûy ngaøy, vaên ghi cheùp teân thöù töï, taát caû ñeàu gioáng nhau, chæ khaùc Ni tyû).

Phaàn 6: PHAÙP TÖÏ TÖÙ Vaên Ni Taêng sai ngöôøi ñeán trong Ñaïi Taêng caàu Yeát-ma Töï Töù: Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong Ñaïi Taêng, thöa ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Nay Taêng Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong ñaïi Taêng thöa ba vieäc töï töù (kieán) thaáy, nghe vaø nghi. Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong Ñaïi Taêng thöa ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong Ñaïi Taêng thöa ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Hai vò Tyø-kheo-ni vì chuùng Tyø-kheo-ni ñeán trong Ñaïi Taêng ñaûnh leã Taêng roài quyø xuoáng cuùi ñaàu, chaáp tay thöa nhö vaäy). Tyø-kheo Taêng muøa haï an cö ñaõ xong, Tyø-kheo-ni muøa haï an cö ñaõ xong, ñeán Tyø-kheo Taêng thöa ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi. Xin Ñaïi ñöùc Taêng ruû loøng thöông xoùt noùi cho con. Neáu con thaáy coù toäi seõ neân nhö phaùp saùm hoái. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Vò Ni kia laøm töï töù cuøng moät ngaøy vôùi Tyø-kheo Taêng töï töù neân Tyø-kheo raát meät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Tyø-kheo Taêng töï töù ngaøy möôøi boán, Tyø-kheo-ni töï töù ngaøy möôøi laêm. Neáu Ñaïi Taêng coù beänh, hoaëc chuùng khoâng hoøa hôïp, hoaëc chuùng khoâng ñuû, Tyø-kheo-ni neân sai ngöôøi mang thö ñeán ñaûnh leã, thaêm hoûi. Neáu khoâng phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu chuùng Tyø-kheo-ni bò beänh, hoaëc chuùng khoâng hoøa hôïp, chuùng khoâng ñaày ñuû. Tyø-kheo-ni cuõng neân sai ngöôøi mang thö ñeán ñaûnh leã thaêm hoûi. Neáu khoâng thì phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Vaên gôûi duïc Töï Töù: (Gôûi duïc töï töù, ngöôøi thoï duïc töï töù, baïch Taêng töï töù, Ni Taêng töï töù thì boán ngöôøi, ba ngöôøi, hai ngöôøi neân thöa qua laïi vôùi nhau. Coøn chæ coù

moät ngöôøi thì taâm nieäm! Noùi taùm vieäc baïch Taêng ba laàn noùi töï töù. Baïch Taêng, ngöôøi thoï y coâng ñöùc, Yeát-ma y cho giöõ y, ñeán tröôùc Taêng thöa. Chuùng Taêng Ni thoï y coâng ñöùc, baïch xuaát y coâng ñöùc. Vaên ghi cheùp teân thöù töï ñeàu gioáng vôùi Taêng, chæ khaùc Ni tyû). ----------

Phaàn 7: PHAÙP PHAÂN CHIA Y VAÄT. (Yeát-ma phaân chia y vaät. Hai hoaëc ba ngöôøi thì cuøng höôùng ñeán nhau thoï nhaän. Coøn chæ moät ngöôøi thì taâm nieäm thoï nhaän. Cho pheùp ngöôøi nuoâi beänh mang y vaät cuûa ngöôøi cheát ñeán trong Taêng thöa. Yeát- ma y baùt vaø Yeát-ma y dö phaân chia. Neáu coù ba hoaëc hai

ngöôøi thì höôùng ñeán nhau thoï nhaän, coøn chæ coù moät ngöôøi thì taâm nieäm thoï nhaän. Taát caû ñeàu gioáng Taêng, chæ khaùc laø Ni tyû). ----------

Phaàn 8: TAÙC TÒNH PHAÙP (Keát tònh ñòa, xem xeùt tònh nhaân, chaân tònh laàn löôït. Thoï phaùp baûy ngaøy hoaëc suoát ñôøi. Vaên ghi teân thöù töï, taát caû ñeàu gioáng Taêng, chæ khaùc laø Ni tyû). ----------

Phaàn 9: PHAÙP LINH TINH (Töï xin laøm phoøng nhoû. AÂn roài nhaän thöùc aên dö, nhaän lôøi môøi roài laøm pheùp taøn thöïc, nhaän lôøi môøi böõa aên tröôùc, böõa aên sau vaø caên daën phi thôøi thoân. Vaên ghi cheùp teân thöù töï, taát caû ñeàu gioáng Taêng chæ khaùc laø Ni tyû. Vaên khoâng tieän trích daãn ra ñaây). Vaên Taêng Kyø Luaät moät ngöôøi an cö: Toâi Tyø-kheo teân laø... ôû trong Taêng-giaø-lam naøy an cö ba thaùng ñaàu. Toâi Tyø-kheo teân laø... truù xöù haï an cö ba thaùng ñaàu, vì coù duyeân söï neân ñi ra khoûi giôùi thoï phaùp baûy ngaøy laø truï xöù an cö töï töù.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 74

YEÁT MA SOÁ 1433

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1433

YEÁT MA (TRÍCH TÖØ LUAÄT ÑAØM VOÂ ÑÖÙC) Haùn dòch: Ñôøi Taøo Nguïy, Sa-moân Ñaøm Voâ Ñöùc ôû An Töùc.

Phaàn 1: PHAÙP KEÁT GIÔÙI

(Phaøm caùc yeát-ma taùc phaùp, tröôùc neân taùc baïch, ngöôøi chöa thoï giôùi cuï tuùc ñi ra ngoaøi, Tyø-kheo khoâng ñeán thì thuyeát duïc vaø thanh tònh. Nay, Taêng hoøa hôïp ñeå laøm gì? Moät ngöôøi trong Taêng tuøy theo söï vieäc ñeå traû lôøi: Yeát-ma vieäc nhö theá, tröø phaùp keát giôùi khoâng cho pheùp thoï duïc: Laïi, phaùp keát giôùi. Hai giôùi khoâng ñöôïc tieáp giaùp nhau, neân chöøa laïi khoaûng giöõa, cuõng khoâng ñöôïc keát caùch giöõa con soâng, tröø thöôøng coù caàu. Neáu muoán keát giôùi tröôøng ôû trong ñaïi giôùi thì tröôùc phaûi laäp töôùng boán phöông giôùi tröôøng, beân ngoaøi ít nhaát caùch nhau khoaûng moät taàm tay thaønh laäp töôùng beân trong beân ngoaøi cuûa ñaïi giôùi thì tuøy theo gaàn hay xa cuõng laäp töôùng boán phöông. Sai moät cöïu Tyø-kheo xöông töôùng boán phöông aáy. Trong chuùng sai moät vò coù khaû naêng yeát-ma ñeå keát, neân keát ñaïi giôùi tröôùc, roài sau keát giôùi tröôøng. Nhö ngöôøi muoán xöôùng töôùng cuûa ñaïi giôùi naøy, tröôùc keát baét ñaàu töø goác Ñoâng nam töôùng beân ngoaøi ñi moät voøng boán phöông. Laïi xöôùng töôùng beân trong cuõng ñeàu ñi moät voøng roài noùi, ñaây laø töôùng beân trong, kia laø töôùng beân ngoaøi, laø moät voøng töôùng beân trong, töôùng beân ngoaøi cuûa ñaïi giôùi. Xöôùng nhö vaäy ba laàn. Neáu beân trong khoâng coù giôùi tröôøng thì chæ xöôùng töôùng beân ngoaøi. Phaùp keát ñaïi giôùi, tieåu giôùi, Taêng neân taäp hoïp keát, khoâng ñöôïc thoï duïc. Ngöôøi thoï duïc khoâng bieát töôùng neân maát y, phaù haï) Phaøm duïc coù ba tröôøng hôïp:

1. Khi thuyeát giôùi giöõ duïc thanh tònh. 2. Khi Töi töù giöõ duïc töi töù. >. Yeát-ma khaùc thì chæ noùi giöõ duïc. Vaên Yeát-ma keát ñaïi giôùi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Trong truï xöùù naøy, Tyø-kheo teân laø... xöôùng tieâu töôùng boán phöông cuûa ñaïi giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng döïa vaøo beân trong töôùng boán phöông naøy keát laøm ñaïi giôùi, ñoàng truï xöùù vaø ñoàng thuyeát giôùi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Trong truï xöù naøy, Tyø-kheo teân laø... xöôùng tieâu töôùng boán phöông cuûa ñaïi giôùi. Nay Taêng döïa vaøo beân trong tieâu töôùng boán phöông keát laøm ñaïi giôùi, ñoàng moät truï xöùù, ñoàng moät thuyeát giôùi. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù nay Taêng döïa vaøo beân trong tieâu töôùng boán phöông naøy keát laøm ñaïi giôùi, ñoàng moät truï xöùù, ñoàng moät noùi giôùi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù döïa vaøo beân trong tieâu töôùng boán phöông naøy keát laøm ñaïi giôùi, ñoàng moät truï xöùù, ñoàng moät thuyeát giôùi. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên Yeát-ma keát giôùi tröôøng: (Nguyeân nhaân thaønh laäp giôùi tröôøng laø vò truï xöùù aáy ñaïi chuùng taäp hoïp khoù khaên, neân keát giôùi naøy ñeå cho tieän. Trong chuùng coù vieäc caàn, tuøy theo thôøi gian maø taùc phaùp; khoâng cho pheùp giaûi ngay. Neáu ngöôøi khoâng nöông vaøo truï xöùù, chæ vì taïm thôøi taùc phaùp thì khi vieäc xong lieàn giaûi ngay. Neáu khoâng giaûi thì phaïm toäi, vì laøm trôû ngaïi ngöôøi keát giôùi sau) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! ÔÛ truï xöùù naøy, Tyø-kheo teân laø... xöôùng töôùng boán phöông cuûa tieåu giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng caên cöù vaøo beân trong tieâu töôùng boán phöông cuûa tieåu giôùi keát laøm giôùi tröôøng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! ÔÛ truï xöùù naøy, Tyø-kheo teân laø... xöôùng tieâu töôùng boán phöông cuûa tieåu giôùi. Nay Taêng caên cöù vaøo beân trong tieâu töôùng boán phöông cuûa tieåu giôùi naøy keát laøm giôùi tröôøng. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, Taêng caên cöù vaøo beân trong tieâu töôùng boán phöông cuûa tieåu giôùi naøy keát laøm giôùi tröôøng thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù ôû beân trong tieâu töôùng boán phöông naøy keát laøm giôùi tröôøng roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên yeát-ma giaûi ñaïi giôùi, giôùi tröôøng: (Moät Yeát-ma naøy giaûi luoân caû hai giôùi. Trong vaên Yeát-ma chæ goïi

giaûi giôùi neân teân khoâng caâu neä vaøo beân naøo caû. Noù ôû vaøo vò trí naøo thì thuoäc vò trí ñoù; khi ñang taùc phaùp thì tuøy theo söï vieäc xöôùng giaûi giôùi tröôøng, chæ tröø ñoàng truï xöù, ñoàng thuyeát giôùi laø khaùc). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay Tyø-kheo ôû truï xöù naøy ñoàng moät truï xöùù, ñoàng moät thuyeát giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù giaûi giôùi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo ôû truï xöùù naøy ñoàng moät truï xöùù, ñoàng moät thuyeát giôùi, nay giaûi giôùi. Caùc Tröôûng laõo ñoàng yù Taêng

ñoàng moät truï xöùù, ñoàng moät thuyeát giôùi, giaûi giôùi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù ñoàng moät truï xöù, ñoàng moät thuyeát giôùi giaûi giôùi roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên yeát-ma keát giôùi khoâng maát y: (Giôùi khoâng maát y töùc laø keát nöông theo töôùng cuûa ñaïi giôùi, khoâng coù töôùng rieâng bieät. Trong vaên laïi goïi laø truï xöù naøy. Neáu coù thoân laøng thì tröø thoân xoùm ra. Neáu khoâng coù thoân xoùm thì khoâng caàn xöôùng töø thoân vaø ngoaøi thoân). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù naøy ñoàng moät truï xöù, ñoàng moät thuyeát giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng. Nay Taêng ñoàng yù keát giôùi maát y, tröø sinh giôùi cuûa thoân vaø ngoaøi thoân. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù naøy ñoàng moät truï xöù, ñoàng moät thuyeát giôùi. Nay Taêng keát giôùi khoâng maát y, tröø sinh giôùi cuûa thoân vaø ngoaøi thoân. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, Taêng ôû trong truï xöù naøy ñoàng moät truï xöù, ñoàng moät thuyeát giôùi keát giôùi khoâng maát y tröø sinh giôùi cuûa thoân vaø ngoaøi thoân thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù nôi ñaây ñoàng moät truï xöù, ñoàng moät thuyeát giôùi keát giôùi khoâng maát y, tröø sinh giôùi cuûa thoân vaø ngoaøi thoân. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên yeát-ma giaûi giôùi khoâng maát y: (Ñaïi giôùi vaø giôùi khoâng maát y ñaõ laø moät choã, vì keát laïi neân tröôùc sau giaûi keát ñeàu hoaøn toaøn khaùc nhau. Neáu ngöôøi muoán giaûi thì tröôùc giaûi giôùi khoâng maát y, roài sau ñoù giaûi ñaïi giôùi.) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo ôû truï xöù naøy ñoàng moät truï xöù, ñoàng moät thuyeát giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng giaûi giôùi khoâng maát y. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo ôû truï xöù naøy ñoàng moät truï xöù, ñoàng moät thuyeát giôùi. Nay Taêng giaûi giôùi khoâng maát. Caùc Tröôûng laõo

naøo ñoàng yù Taêng ñoàng moät truï xöù, ñoàng moät thuyeát giôùi giaûi giôùi khoâng maát y thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù ñoàng moät truï xöù, ñoàng moät thuyeát giôùi, khoâng maát y roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên yeát-ma keát tieåu giôùi: (Neáu ngaøy boá-taùt, caùc Tyø-kheo ñang ôû trong thoân hoaëc ñi treân ñöôøng vaéng. Muoán thuyeát giôùi maø chuùng ñoâng khoù taäp hoïp, khoâng ñöôïc hoøa hôïp. Ñöùc Phaät cho pheùp tuøy yù cuøng thaày hoaëc thieän höõu tri thöùc, xuoáng beân ñöôøng rieâng taäp hoïp moät choã, keát tieåu giôùi, thuyeát giôùi, khoâng caàn xöôùng tieâu töôùng chæ ñeám ngöôøi keát). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay coù soá Tyø-kheo chöøng aáy taäp hoïp, keát tieåu giôùi. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù soá Tyø-kheo chöøng aáy taäp hoïp keát tieåu thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù soá Tyø-kheo chöøng aáy taäp hoïp keát tieåu giôùi roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Boán ngöôøi thì noùi boán ngöôøi, naêm ngöôøi thì noùi naêm ngöôøi, khoâng ñònh soá löôïng, chæ noùi chöøng aáy Tyø-kheo taäp hoïp). Vaên yeát-ma giaûi tieåu giôùi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay coù soá Tyø-kheo chöøng aáy taäp hoïp. Neáu thôøi gian

thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù giaûi choã tieåu giôùi naøy. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay coù soá Tyø-kheo chöøng aáy taäp hoïp giaûi choã tieåu giôùi naøy. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng giaûi choã Tieåu giôùi naøy thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù giaûi choã tieåu giôùi naøy roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp keát tieåu giôùi Töï Töù: (Chaúng phaûi thoân A-lan-nhaõ, ñang ñi treân ñöôøng ñi muoán töï töù baát ñoàng yù kieán, khoâng ñöôïc hoøa hôïp maø töï töù. Neân cuøng thaày, hoaëc baïn ôû choã khaùc keát tieåu giôùi töï töù. Ñaây laø choã ngöôi ngoài ñaõ ñuû, giôùi khoâng caàn khoâng tieâu töôùng) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Choã ngoài cuûa caùc Tyø-kheo ñaõ ñaày ñuû vaø soá Tyø-kheo chöøng aáy ñaõ ngoài ñaày ñuû. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng ôû nôi naøy keát tieåu giôùi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Choã ngoài chöøng aáy vaø soá Tyø-kheo aáy ñaõ ngoài ñaày ñuû, Taêng ôû choã naøy keát tieåu giôùi. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù choã ngoài chöøng aáy vaø soá Tyø-kheo coù chöøng aáy ñaõ ngoài ñaày ñuû, Taêng ôû

trong aáy keát tieåu giôùi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù choã ngoài chöøng aáy vaø soá Tyø-kheo chöøng aáy ñaõ ngoài ñaày ñuû keát tieåu giôùi. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên yeát-ma keát ñoàng moät thuyeát giôùi, ñoàng moät lôïi döôõng: (Neáu truï xöù naøy vaø truï xöù kia rieâng bieät nay muoán cuøng moät thuyeát giôùi cuøng moät lôïi döôõng. Tröôùc keát hai truï xöù naøy giaûi giôùi cuûa mình, sau ñoù laïi truï xöù môùi döïng chung moät tieâu töôùng, hôïp laøm moät giôùi. Taêng taäp hoïp heát moät choã Yeát-ma keát giôùi) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tieâu töôùng cuûa giôùi nhö ñaõ noùi, neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù ôû trong truï xöù naøy vaø truï xöù kia keát chung ñoàng moät thuyeát giôùi ñoàng moät lôïi döôõng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tieâu töôùng cuûa giôùi nhö ñaõ noùi. Nay Taêng ôû trong hai truï xöù ñaây vaø kia keát chung ñoàng moät thuyeát giôùi, ñoàng moät lôïi döôõng. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng ôû trong truï xöù naøy vaø truï xöù kia ñoàng moät thuyeát giôùi, ñoàng moät lôïi döôõng keát giôùi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù ôû trong truï xöù naøy vaø truï xöù kia ñoàng moät thuyeát giôùi, ñoàng moät lôïi döôõng keát giôùi roài. Taêng ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên yeát-ma ñoàng moät thuyeát giôùi, khaùc lôïi döôõng: (Tröôùc tieân, truï xöù naøy vaø truï xöù kia cuõng phaûi giaûi giôùi cuûa mình, roài sau ñoù hai giôùi döïng chung moät tieâu töôùng, hôïp laøm moät giôùi, Taêng taäp hoïp keát moät choã taùc phaùp Yeát-ma ñeå keát.) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nhö phöông töôùng cuûa giôùi ñaõ noùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng ôû trong choã naøy keát ñoàng moät thuyeát giôùi khaùc lôïi döôõng rieâng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Phöông töôùng giôùi nhö ñaõ noùi. Nay Taêng ôû trong choã naøy keát ñoàng moät thuyeát giôùi maø khaùc lôïi döôõng rieâng. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng ôû trong tieâu töôùng boán phöông naøy keát

ñoàng moät thuyeát giôùi maø khaùc lôïi döôõng rieâng thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù ôû beân trong tieâu töôùng cuûa boán phöông naøy keát ñoàng moät thuyeát giôùi maø lôïi döôõng rieâng. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Neáu hai truï xöù, tröôùc ñaây cuøng ñoàng thuyeát giôùi ñoàng lôïi döôõng, hoaëc ñoàng thuyeát giôùi maø khaùc lôïi döôõng. Sau ñoù muoán keát rieâng, neân tröôùc heát phaûi giaûi giôùi roài sau ñoù

moãi giôùi töï xöôùng tieâu töôùng, gioáng nhö keát rieâng bieät cuõ). Vaên yeát-ma keát thuyeát giôùi rieâng, ñoàng moät lôïi döôõng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng ôû trong truï xöù naøy vaø truï xöù kia keát thuyeát giôùi rieâng maø ñoàng moät lôïi döôõng, vì ñeå giöõ gìn truï xöù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay Taêng ôû trong truï xöù naøy vaø truï xöù kia keát thuyeát giôùi rieâng maø ñoàng moät lôïi döôõng vì giöõ gìn truï xöù. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, Taêng ôû trong truï xöù naøy vaø truï xöù kia keát thuyeát giôùi rieâng maø ñoàng moät lôïi döôõng, vì giöõ gìn truï xöù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù ôû trong truï xöù naøy vaø truï xöù kia keát thuyeát giôùi rieâng maø ñoàng moät lôïi döôõng, vì giöõ gìn truï xöù roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy.

Phaàn 2: PHAÙP THOÏ GIÔÙI

(Neáu muoán caïo toùc ôû trong Taêng-giaø-lam neân baïch taát caû Taêng. Neáu Taêng khoâng hoøa hôïp thì ñeán töøng phoøng thöa ñeå caùc vò bieát, roài sau ñoù cho caïo toùc. Neáu Taêng hoøa hôïp thì neân taùc baïch, taùc baïch roài sau ñoù cho caïo toùc. Taùc baïch nhö sau:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... muoán caàu Tyø-kheo hieäu laø... cho xuaát gia. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho ngöôøi teân laø... xuaát gia. Ñaây laø lôøi taùc baïch (Neáu muoán ñoä cho xuaát gia ôû trong Taêng-giaø-lam neân baïch taát caû Taêng. Taùc baïch xong sau ñoù cho pheùp xuaát gia. Taùc baïch nhö vaäy). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... muoán caàu xuaát gia töø Tyø-kheo hieäu laø... Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho ngöôøi teân laø xuaát gia. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Taùc baïch nhö vaäy roài cho xuaát gia. Neân daïy hoï ñaép y, ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø xuoáng ñaát chaáp tay thöa nhö vaày). Con teân laø... quy y Phaät, quy y Phaùp vaø quy y Taêng, theo Ñöùc Nhö Lai xuaát gia, Tyø-kheo hieäu laø... laøm Hoøa thöôïng. Ñöùc Nhö Lai baäc Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc laø Theá Toân cuûa con (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Con teân laø... quy y nhö Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng roài, theo Ñöùc Nhö Lai xuaát gia, Tyø-kheo hieäu laø... laøm Hoøa thöôïng. Ñöùc Nhö Lai baäc

Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc laø Theá Toân cuûa con (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). 1. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc saùt sinh laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôøi giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 2. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc troäm caép laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. >. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc daâm duïc laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 4. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc noùi doái laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 5. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc uoáng röôïu laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 6. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc ñeo traøng hoa, hay xöùc daàu thôm vaøo mình laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 7. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc ca muùa, xöôùng haùt vaø coá yù ñeán xem nghe laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 8. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc naèm ngoài treân giöôøng cao roäng lôùn laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 9. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc aên phi thôøi laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 10. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc naém sinh töôïng, vaøng baïc, vaät baùu laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Ñaây laø möôøi giôùi cuûa Sa-di suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Ngöôi ñaõ thoï giôùi roài, neân cuùng döôøng Tam baûo: Phaät baûo, Phaùp baûo vaø Taêng baûo, sieâng naêng tu taäp ba nghieäp, tuïng kinh ngoài thieàn vaø sieâng laøm vieäc chung.

472 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Vaên thoï ñaïi giôùi phaùp thænh Hoøa thöôïng: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Con teân laø... thænh Ñaïi ñöùc laøm Hoøa thöôïng. Cuùi xin Ñaïi ñöùc vì con laøm Hoøa thöôïng, con nöông theo Ñaïi ñöùc ñöôïc thoï giôùi tuùc töø bi! (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Hoøa thöôïng neân noùi toát, hoaëc noùi ñöôïc. Baáy giôø, chuùng Taêng neân saép xeáp cho ngöôøi muoán thoï giôùi ñöùng choã khoâng nghe maø chæ thaáy, roài Giôùi sö neân hoûi:) Trong chuùng vò naøo coù theå laøm thaày giaùo thoï cho ngöôøi teân laø... Neáu coù ngöôøi traû lôøi laø: Toâi coù theå laøm Giôùi sö thì neân taùc baïch. Phaùp sai giaùo thoï: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng hieäu laø... caàu thoï giôùi Cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù vò Tyø-kheo hieäu laø... laøm Giaùo thoï sö. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Thaày giaùo thoï neân ñeán choã ngöôøi thoï giôùi hoûi): Ñaây laø An-ñaø-hoäi, ñaây laø Uaát-ña-la-taêng, ñaây laø Taêng-giaø-leâ, ñaây laø baùt. Y baùt naøy oâng ñaõ noùi coù chöa? Ñaùp: Coù roài. Thaày giaùo thoï neân noùi: Thieän nam laéng nghe! Nay chính laø luùc chaân thaønh, chính laø luùc phaûi noùi ñuùng söï thaät, söï thaät thì noùi thaät, khoâng thaät thì noùi khoâng thaät. Ngöôi khoâng phaïm bieân toäi chöù? Ngöôi khoâng phaïm tònh haïnh cuûa Tyø-kheo-ni chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm giaëc thoï giôùi chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi phaù noäi ñaïo vaø ngoaïi ñaïo chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø huyønh moân chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi gieát cha chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi gieát A-la-haùn chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi phaù Taêng chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm aùc laøm thaân Phaät ra maùu chöù? Ngöôi chaúng phaûi phi nhaân chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø suùc sinh chöù? Ngöôi khoâng

phaûi laø ngöôøi hai caên chöù? Ngöôi teân gì? Hoøa thöôïng cuûa ngöôi hieäu gì? Ngöôi ñuû hai möôi tuoåi chöa? Ngöôi coù ñuû ba y vaø baùt chöa? Cha meï coù cho pheùp ngöôi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi maéc nôï chöù? Ngöôi khoâng phaûi ñaày tôù chöù? Ngöôi khoâng phaûi quan chöùc chöù? Ngöôi coù phaûi laø tröôïng phu khoâng? Tröôïng phu coù nhöõng chöùng beänh nhö beänh huûi, ung thö, huûi traéng, caøn tieâu, ñieân cuoàng, ngöôi khoâng coù nhöõng chöùng beänh aáy chöù? (Ñöông söï traû lôøi khoâng thì neân noùi vôùi hoï). Nhö toâi vöøa hoûi oâng, laùt nöõa ôû trong Taêng cuõng seõ hoûi oâng nhö vaäy. Vöøa roài oâng traû lôøi vôùi toâi nhö theá naøo thì giöõa Taêng oâng cuõng traû

SOÁ 14>> - YEÁT MA 47>

lôøi nhö vaäy. (Vò giaùo thoï hoûi nhö vaäy roài, trôû vaøo trong chuùng Taêng, vôùi oai nghi nhö thöôøng leä, ñöùng tröôùc chuùng khoaûng caùch vöøa taàm tay, taùc baïch:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng hieäu laø... caàu thoï giôùi cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Toâi ñaõ hoûi xong, cho pheùp hoï vaøo. Ñaây laø lôøi taùc baïch (Giaùo thoï sö goïi ngöôøi thoï giôùi vaøo. Ngöôi vaøo ñi! Roài caàm y baùt cho hoï, giôùi sö daïy hoï ñaûnh leã Taêng, ôû tröôùc giôùi sö quyø goái phaûi xuoáng ñaát, chaáp tay vaø giaùo thoï sö neân höôùng daãn hoï taùc baïch xin giôùi nhö sau:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Con teân laø... theo Hoøa thöôïng hieäu laø... caàu thoï giôùi cuï tuùc. Con teân laø... nay ñeán trong chuùng Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc. Hoøa thöôïng hieäu laø... xin chuùng Taêng ruû loøng thöông cöùu vôùt con. (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Baây giôø giôùi sö neân taùc baïch:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng hieäu laø... caàu thoï giôùi cuï tuùc. Nay ngöôøi naøy teân laø... theo chuùng Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng teân laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho pheùp toâi hoûi caùc naïn söï. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Taùc baïch nhö vaäy roài neân hoûi:) Thieän nam! Nay chính laø luùc chaân thaønh, laø luùc noùi lôøi chaân thaät. Nay ta hoûi ngöôi. Ngöôi neân traû lôøi ñuùng nhö söï thaät: Ngöôi khoâng phaïm bieân toäi chöù? Ngöôi khoâng phaïm giôùi thanh tònh cuûa Tyø-kheo-ni chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm giaëc xuaát gia chöù? Ngöôi khoâng phaù hoaïi noäi ñaïo ngoaïi ñaïo chöù? Ngöôi khoâng phaûi huyønh moân chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi gieát cha chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi gieát A-la-Haùn chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi phaù Taêng chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm aùc laøm thaân Phaät ra maùu chöù? Ngöôi chaúng phaûi phi nhaân chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø suùc sinh chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi hai caên chöù? Ngöôi teân gì? Hoøa thöôïng cuûa ngöôi laø ai? Ngöôi ñuû hai möôi tuoåi chöa? Ba y vaø baùt ñaõ ñaày ñuû chöa? Cha meï ngöôi coù cho pheùp ngöôi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi maéc nôï chöù? Ngöôi khoâng phaûi Noâ Tyø chöù? Ngöôi coù phaûi laø ngöôøi cuûa quan khoâng? Ngöôi coù phaûi tröôïng phu khoâng? Tröôïng phu coù nhöõng chöùng beänh nhö huûi, ung thö, huûi traéng, caøn tieâu, ñieân cuoàng. Hieän taïi ngöôi coù nhöõng caên beänh nhö vaäy khoâng? (Neáu noùi ñöông söï khoâng thì baïch töù Yeát-ma nhö sau:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng hieäu

laø… caàu thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi naøy teân laø… nay ñeán trong Taêng xin thoï

giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu laø… Ngöôøi naøy teân laø… töï noùi thanh tònh khoâng coù caùc naïn söï, tuoåi ñuû hai möôi, ba y vaø baùt ñeàu ñaày ñuû. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng trao cho ngöôøi teân laø… giôùi cuï tuùc. Tyø-kheo hieäu laø… laøm Hoøa thöôïng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø… theo Hoøa thöôïng hieäu laø… caàu thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi naøy teân laø… nay ñeán Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc vôùi Hoøa thöôïng hieäu laø… Ngöôøi naøy teân laø töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai möôi tuoåi, y vaø baùt ñeàu ñaày ñuû. Nay Taêng trao cho ngöôøi naøy teân laø… giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo hieäu laø… laøm Hoøa thöôïng. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng trao cho ngöôøi teân laø… giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo hieäu laø… laøm Hoøa thöôïng thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn yeát-ma thöù nhaát. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy.) Chuùng Taêng ñaõ ñoàng yù cho ngöôøi teân laø… thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo hieäu laø… laøm Hoøa thöôïng roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Thieän nam laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi boán phaùp Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo naøo phaïm moät trong boán phaùp naøy thì chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi Thích chuûng töû. 1. Ñoái vôùi taát caû, ngöôi khoâng ñöôïc phaïm daâm duïc, laøm haïnh baát tònh. Neáu Tyø-kheo phaïm haïnh baát tònh, theo phaùp daâm duïc, cho ñeán cuøng vôùi loaøi suùc sinh thì chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi Thích chuûng töû, nhö cuïc ñaù bò ñaäp vôõ khoâng theå gaén laïi ñöôïc. Ñaây laø ñieàu maø suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 2. Ñoái vôùi taát caû, ngöôi khoâng ñöôïc troäm caép, cho ñeán moät laù caây coäng coû. Neáu Tyø-kheo aên troäm cuûa ngöôøi naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn. Töï mình laáy hoaëc daïy ngöôøi laáy; töï mình phaù hoaëc daïy ngöôøi phaù; töï mình chaët hoaëc daïy ngöôøi chaët; töï mình ñoát hoaëc daïy ngöôøi ñoát hoaëc choân hoaëc laøm hoaïi saéc thì ngöôøi aáy chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi Thích chuûng töû, nhö ngöôøi bò chaët ñaàu khoâng theå soáng ñöôïc. Trong ñieàu naøy suoát ñôøi ngöôi khoâng ñöôïc phaïm. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. >. Ñoái vôùi taát caû, ngöôi khoâng ñöôïc ñoaïn maïng soáng cuûa chuùng sinh, cho ñeán loaøi kieán. Neáu Tyø-kheo coá yù töï tay mình ñoaïn maïng ngöôøi, hoaëc caàm dao trao cho ngöôøi, daïy caùch cheát, khen ngôïi söï cheát, khuyeán khích söï cheát, cho ngöôøi uoáng thuoác ñoäc; hoaëc laøm ñoïa thai, hoaëc nguyeàn ruûa truø eûo cho cheát; töï mình taïo phöông tieän thì ngöôøi aáy chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi Thích chuûng töû. Nhö caây Ña-la caét tim

thì khoâng theå soáng laïi ñöôïc. Trong ñieàu naøy suoát ñôøi ngöôi khoâng ñöôïc phaïm. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 4. Ñoái vôùi taát caû, ngöôi khoâng ñöôïc noùi doái, cho ñeán noùi ñuøa giôõn. Neáu Tyø-kheo chaúng phaûi

chaân thaät, chaúng phaûi mình coù chöùng maø töï noùi: Toâi ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, ñaéc thieàn, ñaéc giaûi thoaùt, ñaéc ñònh, ñaéc boán ñònh khoâng; ñaït ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, quaû Tö-ñaø-haøm, quaû A-Na- haøm, quaû A-la-Haùn. Noùi raèng trôøi, roàng, quyû thaàn ñeán cuùng döôøng toâi thì ngöôøi ñoù chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi Thích chuûng töû, gioáng nhö caùi kim bò hö loã khoâng söû duïng laïi ñöôïc. Trong ñieàu naøy suoát ñôøi ngöôi khoâng ñöôïc phaïm. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc Thieän nam laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi phaùp töù y. Tyø-kheo y nôi phaùp naøy xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Nöông nôi y phaán taûo laø phaùp cuûa ngöôøi xuaát gia laøm Tyø-kheo. Trong phaùp naøy suoát ñôøi ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi döôõng do ñaøn-vieät boá thí y, y caét hö hoaïi thì ñöôïc nhaän. Tyø-kheo nöông nôi y naøy ñi khaát thöïc, ñaây laø phaùp cuûa ngöôøi xu- aát gia laøm Tyø-kheo. Trong phaùp naøy suoát ñôøi ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi döôõng, hoaëc Taêng sai ñi thoï trai nay ñaøn-vieät daâng cuùng thöùc aên vaøo nhöõng ngaøy moàng taùm, raèm, moàng moät, hoaëc chuùng Taêng thöôøng thoï trai, ñaøn-vieät thænh thoï trai thì ñöôïc nhaän. Nöông ngoài döôùi goác caây laø phaùp cuûa ngöôøi xuaát gia laøm Tyø-kheo. Trong phaùp naøy suoát ñôøi ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi döôõng phoøng rieâng, nhaø noùc nhoïn phoøng nhoû, hang ñaù, hai phoøng moät cöûa thì ñöôïc nhaän. Nöông nôi thuoác Huû laïn laø phaùp cuûa ngöôøi xuaát gia laøm Tyø-kheo. Trong phaùp naøy, suoát ñôøi ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc Neáu ñöôïc lôïi döôõng nhö söõa, daàu, ñeà hoà, maïch vaø ñöôøng pheøn thì ñöôïc thoï nhaän. Ngöôi ñaõ thoï giôùi roài, baïch töù Yeát-ma nhö phaùp thaønh töïu, ñöôïc ñuùng caùch, Hoøa thöôïng nhö phaùp; A-xaø-leâ nhö phaùp, chuùng Taêng ñaày ñuû, ngöôi neân kheùo thoï nhaän giaùo phaùp, neân sieâng naêng giaùo hoùa, laøm

vieäc phöôùc ñöùc, tu söûa thaùp, cuùng döôøng chuùng Taêng, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ vaø nhöõng gì quyù vò daïy nhö phaùp, khoâng ñöôïc choáng ñoái laïi. Neân hoïc hoûi, toïa thieàn, tuïng kinh, sieâng naêng caàu phöông tieän thì ôû trong phaùp Phaät ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, quaû Tö-ñaø-haøm, quaû A-na-haøm, vaø quaû A-la-haùn. Coù nhö vaäy môùi khoûi uoång phí coâng ñöùc ngöôi môùi phaùt taâm xuaát gia ban ñaàu vaø quaû baùo cuõng khoâng cuøng taän. Coøn nhöõng vieäc khaùc chöa bieát thì neân hoûi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ (Neân baûo ngöôøi thoï giôùi ñi ra tröôùc.) Vaên thoï y baùt: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi teân laø... y Taêng-giaø-leâ naøy vôùi chöøng aáy ñieàu ñaõ caét may thaønh. Nay toâi xin thoï trì khoâng lìa nguû (Thöa nhö vaäy ba laàn. Hai y kia cuõng nhö vaäy.) Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi teân laø... Baùt Ña La öùng löôïng khí naøy, nay toâi xin thoï trì söû duïng haøng ngaøy. (Thöa ba laàn nhö vaäy) Vaên thænh y chæ: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi teân laø... thænh Ñaïi ñöùc laøm y chæ A-xaø- leâ cho toâi. Nguyeän xin Ñaïi ñöùc vì toâi laøm y chæ A-xaø-leâ. Toâi nöông Ñaïi ñöùc soáng ñuùng chaùnh phaùp. (Thöa nhö vaäy ba laàn. Thaày neân noùi: Chôù buoâng lung, hoaëc noùi toát. Ngöôøi kia traû lôøi: Xin vaâng)

Phaàn 3: PHAÙP TRÖØ TOÄI

Phaùp saùm hoái toäi Taêng taøn: (Thieân thöù hai naøy, toäi aáy ñaõ naëng cho neân caàn phaûi ñeán chuùng saùm hoái, haønh phaùp ñieàu phuïc. Nhöng phaùp ñieàu phuïc coù hai: 1. Trò loãi. 2. Trò toäi. Phaùp Yeát-ma che giaáu ñaàu tieân laø trò loãi, khoâng phaûi trò toäi. Khi cho Yeát-ma phuù taøng thì tröôùc phaûi saùm hoái toäi Ñoät-kieát-la che giaáu, sau ñoù môùi cho phaùp trò Yeát-ma phuù taøng, saùu ñeâm xuaát toäi. Chính saùm hoái Taêng taøn, ngöôøi coù che giaáu thì phaûi ñuû ba loaïi Yeát-ma, ngöôøi khoâng che giaáu chæ cho ñeâm xuaát toäi. Vaên xin Yeát-ma Phuù Taøng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn... ñaõ che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn tuøy theo soá ngaøy che giaáu. Nay toâi ñeán Taêng xin Yeát-ma che giaáu. Cuùi xin Taêng cho toâi

SOÁ 14>> - YEÁT MA 477

Yeát-ma tuøy theo soá ngaøy che giaáu (Thöa nhö vaäy ba laàn). Vaên cho Yeát-ma che giaáu: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi teân laø... phaïm toäi Taêng taøn... ñaõ che giaáu. Tyø-kheo teân laø... naøy phaïm toäi Taêng taøn tuøy theo soá ngaøy che giaáu ñaõ ñeán Taêng xin Yeát-ma che giaáu. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma tuøy theo soá ngaøy che giaáu. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn... ñaõ che giaáu. Tyø-kheo teân laø... naøy phaïm toäi Taêng taøn tuøy theo soá ngaøy che giaáu ñaõ ñeán Taêng xin Yeát-ma che giaáu. Nay Taêng cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma tuøy theo soá ngaøy che giaáu. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma tuøy theo soá ngaøy che giaáu thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn yeát-ma ñaàu tieân (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy.) Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma tuøy theo soá ngaøy ñaõ che giaáu roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Ngöôøi haønh phuù taøng (che giaáu) neân tu ñaày ñuû boán phaùp Yeát-ma vaø giaùo phaùp aáy neân khaéc ghi ôû trong loøng quyeát ñònh ba möôi laêm vieäc laø phaùp chieát phuïc chôù coù vi phaïm, phaûi haï mình laøm nhöõng vieäc khoå cöïc cuûa chuùng, cung phuïng Tyø-kheo thanh tònh, phaùp ñieàu phuïc moãi moãi phaûi thöïc haønh theo. Thöa taùm vieäc laø phaùp loà saùm hoái, phaûi coù taâm raát hoå theïn, trong loøng töï nghó traùch mình roài y theo phaùp ñeå thöa, chôù neân ñeå thieáu ñeâm. Neáu thieáu moät ñeâm thì phaïm moät toäi Ñoät-kieát-la. Taùm vieäc ñoù laø: 1. Ñeán chuøa khaùc khoâng baïch. 2. Coù khaùch Tyø-kheo ñeán khoâng baïch. >. Coù duyeân söï töï ñi ra ngoaøi khoâng baïch. 4. Trong chuøa nhöõng vò ñi thong thaû khoâng baïch. 5. Beänh khoâng sai ngöôøi tin caäy baïch. 6. Hai ba ngöôøi nguû chung moät phoøng. 7. ÔÛ choã khoâng coù Tyø-kheo. 8. Moãi nöûa thaùng luùc thuyeát giôùi khoâng baïch. Ñoù laø taùm vieäc maát ñeâm. Ñöùc Phaät cho pheùp nöûa thaùng khi thuyeát giôùi thöa nhö vaäy. Ngöôøi thöïc haønh phuù taøng (che giaáu) kia neân ñeán trong Taêng, ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái phaûi xuoáng ñaát, chaáp tay taùc baïch

nhö vaäy:)

478 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn ñaõ che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn tuøy theo soá ngaøy che giaáu. Nay ñeán Taêng xin Yeát-ma che giaáu. Taêng ñaõ cho toâi Yeát- ma tuøy theo soá ngaøy che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø... ñaõ thöïc haønh ñöôïc chöøng aáy ngaøy, coøn chöøng aáy ngaøy chöa haønh. Toâi thöa vôùi Ñaïi ñöùc ñeå Ñaïi ñöùc bieát toâi haønh phuù taøng (Coù ba vieäc thaáp nhaát: 1. Ñi sau choùt caùc ñaïi Tyø-kheo. 2. Ñöôïc nhaän ngoïa cuï xaáu nhaát. Coù ba vieäc tuøy theo thöù töï moãi vieäc, khi Taêng ñöôïc thí vaät, khi töï töù vaø khi khaát thöïc.) Vaên Yeát-ma xin Ma-na-ñoûa: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn... ñaõ che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn tuøy theo soá ngaøy che giaáu ñaõ ñeán Taêng xin Yeát-ma che giaáu. Taêng ñaõ cho toâi Yeát-ma tuøy theo soá ngaøy che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø... ñaõ haønh phaùp phuù taøng xong, nay ñeán Taêng xin saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Cuùi xin Taêng cho toâi saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. (Thöa ba laàn nhö theá). Vaên Yeát-ma cho Ma-na-ñoûa: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn... ñaõ che giaáu. Tyø-kheo naøy teân laø... phaïm toäi Taêng taøn tuøy theo soá ngaøy che giaáu ñaõ ñeán Taêng xin Yeát-ma che giaáu. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma tuøy theo soá ngaøy che giaáu. Tyø-kheo naøy teân laø... ñaõ haønh phaùp phuù taøng xong, nay ñeán Taêng xin saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn... ñaõ che giaáu. Tyø-kheo naøy teân laø... phaïm toäi Taêng taøn tuøy theo soá ngaøy che giaáu ñaõ ñeán Taêng xin Yeát-ma che giaáu. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma tuøy theo soá ngaøy che giaáu. Tyø-kheo naøy teân laø... ñaõ haønh phaùp phuù taøng xong, ñeán Taêng xin saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Nay Taêng cho Tyø- kheo teân laø... saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo teân laø... saùu ñeâm Ma-na-ñoûa thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Taêng ñaõ cho Tyø-kheo teân laø... saùu ñeâm Ma-na-ñoûa roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp Tyø-kheo haønh Ma-na-ñoûa cuõng thöïc haønh gioáng nhö treân. Ngöôøi haønh Ma-na-ñoûa neân thöôøng nguû trong Taêng ñeå haøng ngaøy taùc baïch. Vò aáy ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, ñaàu goái beân phaûi quyø xuoáng ñaát, chaáp tay, taùc baïch nhö vaäy:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn...

SOÁ 14>> - YEÁT MA 479

ñaõ che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn, tuøy theo soá ngaøy che giaáu ñaõ ñeán Taêng xin Yeát-ma. Taêng ñaõ cho toâi Yeát-ma tuøy theo soá ngaøy che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø... ñaõ haønh phaùp phuù taøng xong, ñeán Taêng xin saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho toâi saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Toâi Tyø-kheo teân laø... ñaõ thöïc haønh chöøng aáy ngaøy, coøn chöøng aáy ngaøy chöa

thöïc haønh. Nay thöa vôùi Ñaïi ñöùc ñeå Ñaïi ñöùc bieát cho toâi ñang haønh phaùp Ma-na-ñoûa. (Thöa ba laàn). Vaên Yeát-ma xin xuaát toäi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn... ñaõ che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn tuøy theo soá ngaøy che giaáu ñaõ ñeán Taêng xin Yeát-ma che giaáu. Taêng ñaõ cho Yeát-ma tuøy theo soá ngaøy che giaáu. Toâi Tyø-kheo teân laø... ñaõ thöïc haønh phaùp phuù taøng xong, ñeán Taêng xin saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho toâi saùu ñeâm Ma- na-ñoûa. Toâi Tyø-kheo teân laø... haønh saùu ñeâm Ma-na-ñoûa xong, nay ñeán Taêng xin Yeát-ma xuaát toäi. Cuùi xin Taêng cho toâi Yeát-ma xuaát toäi. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Vaên Yeát-ma cho xuaát toäi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn... ñaõ che giaáu. Tyø-kheo naøy teân laø... phaïm toäi Taêng taøn tuøy theo soá ngaøy che giaáu ñaõ ñeán Taêng xin Yeát-ma che giaáu. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma tuøy theo soá ngaøy che giaáu. Tyø-kheo naøy teân laø... ñaõ haønh phaùp phuù taøng xong, ñaõ ñeán Taêng xin saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho Tyø- kheo teân laø... saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Tyø-kheo naøy teân laø... ñaõ haønh saùu ñeâm Ma-na-ñoûa xong, nay ñeán Taêng xin Yeát-ma xuaát toäi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Taêng taøn ñaõ che giaáu. Tyø-kheo naøy teân laø... phaïm toäi Taêng taøn tuøy theo soá ngaøy che giaáu ñaõ ñeán Taêng xin Yeát-ma che giaáu. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma tuøy theo soá ngaøy che giaáu. Tyø-kheo naøy teân laø... ñaõ haønh phaùp phuù taøng xong, ñaõ ñeán Taêng xin Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Tyø-kheo naøy teân laø... ñaõ haønh saùu ñeâm Ma-na-ñoûa xong, ñeán Taêng xin Yeát-ma xuaát toäi. Nay, Taêng cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma xuaát toäi. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma xuaát toäi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma laàn thöù nhaát (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma xuaát toäi roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy.

480 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Phaùp saùm hoái Xaû ñoïa: (Thieân thöù ba naøy laø loãi Ni-taùt-kyø Ba-daät-ñeà. Phaïm hai thieân taêng thieân phaùp chieát phuïc, caàn phaûi xaû ôû trong Taêng. Neáu nhö ôû truï xöùù khoâng coù Taêng thì xaû tröôùc ba ngöôøi, hai ngöôøi hay moät ngöôøi cuõng ñöôïc. Nhöng khoâng ñöôïc xaû chuùng rieâng khoâng thaønh). Vaên mang y xaû ñoïa ñeán xaû ôû trong Taêng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... coá yù chöùa chöøng aáy y dö, ñaõ quaù möôøi ngaøy phaïm toäi xaû ñoïa. Nay toâi xin traû cho Taêng. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Khi xaû xong lieàn ñeán trong Taêng saùm hoái). Vaên ñeán Taêng xin saùm hoái: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... coá yù chöùa chöøng aáy y dö, ñaõ quaù möôøi ngaøy phaïm toäi xaû ñoïa. Y naøy toâi ñaõ xaû cho Taêng, coøn phaïm toäi... nay ñeán chuùng Taêng xin saùm hoái. Cuùi xin Taêng cho pheùp toâi Tyø-kheo teân ... saùm hoái. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Trong Taêng thænh rieâng moät ngöôøi vì ngöôøi saùm hoái ñeán choã Tyø-kheo thanh tònh. Taùc baïch

nhö vaäy). Toâi Tyø-kheo teân laø... thænh Ñaïi ñöùc saùm hoái. (Ngöôøi nhaän saùm hoái neân baïch Taêng, roài sau ñoù nhaän saùm hoái). Vaên ngöôøi nhaän saùm hoái baïch trong Taêng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... coá yù chöùa chöøng aáy y dö, quaù möôøi ngaøy phaïm toäi xaû ñoïa. Y naøy ñaõ xaû cho Taêng, coøn coù toäi... nay ñeán trong Taêng saùm hoái. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Toâi nhaän söï saùm hoái cuûa Tyø-kheo teân laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Vaên saùm hoái vôùi moät ngöôøi ôû trong Taêng: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... coá yù chöùa chöøng aáy y dö, quaù möôøi ngaøy phaïm toäi xaû ñoïa. Y naøy toâi ñaõ xaû cho Taêng, nay coù toäi neân ñeán Ñaïi ñöùc saùm hoái khoâng daùm che giaáu. Saùm hoái thì ñöôïc an laïc, khoâng saùm hoái thì khoâng an laïc. Toâi nhôù nghó laïi coù phaïm neân môùi phaùt loà, bieát neân khoâng daùm che giaáu nöõa. Ñaïi ñöùc ghi nhôù toâi thanh tònh, thaân giôùi ñaày ñuû, thanh tònh boá-taùt. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Thöa xong, ngöôøi nhaän söï saùm hoái neân noùi:) OÂng töï traùch mình, taâm sinh nhaøm chaùn xa lìa. (Ngöôøi kia neân ñaùp) Vaên yeát-ma Taêng traû y laïi cho Tyø-kheo naøy: (Phaùp xaû ñoïa traû y, neáu ngöôøi coù chöùa y nhuoäm thì neân ñeå traû qua moät ñeâm môùi Yeát-ma traû. Neáu coù vieàn cho pheùp Yeát-ma ngaøy ñoù,

nhöng caàn phaûi goïi ngöôøi khaùc chuyeån giao, khoâng neân tröïc tieáp traû laïi. Neáu khoâng nhuoäm ñeàu traû ban ngaøy. Nay chöùng y dö phaïm xaû ñoïa traû y naøy laø vaên Yeát-ma traûi qua ñeâm roài hoaøn traû laïi.) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... coá yù chöùa chöøng aáy y dö, quaù möôøi ngaøy phaïm toäi xaû ñoïa. Y naøy ñaõ xaû cho Taêng. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng mang y naøy traû laïi cho ngöôøi teân laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... coá yù chöøa chöøng aáy y dö, quaù möôøi ngaøy phaïm toäi xaû ñoïa. Y naøy ñaõ xaû cho Taêng. Nay Taêng ñem y naøy traû laïi cho Tyø-kheo teân laø... Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng ñem y naøy traû laïi cho Tyø-kheo teân laø... thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù mang y naøy traû laïi cho Tyø-kheo teân laø... roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên xaû ñoïa tröôùc ba ngöôøi, hai ngöôøi vaø moät ngöôøi: (Neáu phaùp xaû tröôùc ba ngöôøi, hai ngöôøi, moät ngöôøi ñeàu gioáng nhö treân, chæ khaùc laø khoâng xöng Taêng. Phaùp saùm hoái vôùi ba ngöôøi, hai ngöôøi hay moät ngöôøi, ngöôøi nhaän söï saùm hoái neân noùi vôùi ngöôøi beân caïnh roài sau ñoù nhaän sö saùm hoái. Coøn ñoái vôùi moät ngöôøi thì xaû tröïc tieáp ngay ngöôøi aáy roài saùm hoái.) Vaên ngöôøi nhaän saùm hoái trong hai, ba ngöôøi noùi vôùi ngöôøi beân caïnh: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi nhaän söï saùm hoái cuûa Tyø-kheo teân laø... (Ngöôøi kia noùi: Vaâng. Phaùp saùm hoái gioáng nhö treân) Phaùp saùm hoái toäi khaùc: (Noùi toäi khaùc tröø hai thieân treân vaø Ni-taùt-kyø ra, töø caùc toäi khaùc Ba-daät-ñeà trôû xuoáng hai thieân Thaâu-lan-giaù vaø Ñoät-kieát-la. Trong khaùc naøy thì Ba-daät-ñeà vaø Ñeà-xaù-ni ñeàu laø ñoái thöù saùm hoái. Toäi thieân thöù naêm ñeàu taâm nieäm saùm hoái. Toäi Thaâu-lan-giaù naëng thì saùm hoái ôû trong chuùng, coøn toäi nheï

thì ñoái dieän saùm hoái. Cho neân, ruùt cuoäc phaùp saùm hoái thöù baäc baát ñoàng). Vaên saùm hoái vôùi moät Tyø-kheo: (Neân ñeán moät Tyø-kheo thanh tònh traïch vai beân phaûi, ñaûnh leã Thöôïng toïa, quyø goái xuoáng ñaát chaáp tay noùi teân toäi, noùi loaïi toäi taùc baïch nhö vaäy:) Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi laø... Nay ñeán Tröôûng laõo saùm hoái, khoâng daùm che giaáu. Saùm hoái thì ñöôïc an laïc, khoâng saùm hoái thì khoâng an laïc, toâi nhôù nghó coù phaïm neân phaùt loà, bieát

neân khoâng che giaáu. Tröôûng laõo nhôù cho toâi thanh tònh, thaân giôùi ñaày ñuû, Boá-taùt thanh tònh. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Ngöôøi nhaän söï saùm hoái neân noùi:) OÂng neân töï traùch mình, sinh taâm nhaøm chaùn xa lìa. (Ñöông söï lieàn ñaùp: Xin vaâng). Vaên saùm hoái vôùi hai Tyø-kheo: (Neân ñeán hai Tyø-kheo thanh tònh thænh hai vò aáy cho mình saùm hoái. Moät vò Tyø-kheo ñoái saùm hoái. Ngöôøi nhaän saùm hoái tröôùc neân hoûi ngöôøi kia. Tyø-kheo thöù hai neân thöa:) Tröôûng laõo laéng nghe! Toâi nhaän söï saùm hoái cuûa Tyø-kheo teân laø... (Ngöôøi ñaùp: Xin vaâng. Caùch saùm hoái cuõng gioáng nhö treân.) Vaên saùm hoái vôùi ba Tyø-kheo: (Neân ñeán choã ba Tyø-kheo thanh tònh, cuõng thænh moät vò Tyø-kheo trong ba vò aáy ñoái saùm hoái. Coøn nhöõng caùch thöùc khaùc cuõng gioáng nhö phaùp saùm hoái vôùi hai ngöôøi ôû treân.) Vaên saùm hoái trong Taêng: (Neân ñeán trong Taêng ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, ñaûnh leã döôùi chaân Taêng, roài quyø goái phaûi xuoáng ñaát chaáp tay thöa:) Ñaïi ñöùc Taêng laég nghe. Toâi Tyø-kheo teân laø... ñaõ phaïm toäi... Nay ñeán Taêng xin saùm hoái. (Thöa nhö vaäy ba laàn. Trong Taêng thænh rieâng moät vò ñoái saùm hoái ñeán Tyø-kheo thanh tònh thöa:) Toâi Tyø-kheo teân laø... thænh Ñaïi ñöùc saùm hoái. (Ngöôøi nhaän saùm hoái neân thöa Taêng tröôùc roài sau môùi nhaän saùm hoái. Thöa nhö vaày) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo kia teân laø... phaïm toäi... nay ñeán Taêng saùm hoái. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nhaän söï saùm hoái cuûa Tyø-kheo naøy. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Thöa nhö vaäy roài nhaän saùm hoái. Coøn caùch saùm hoái ôû ñaây cuõng gioáng nhö treân.) Vaên taát caû Taêng cuøng phaïm lieàn ñeán trong Taêng saùm hoái: (ÔÛ truï xöùù khi gaàn ñeán ngaøy thuyeát giôùi maø taát caû Taêng cuøng phaïm nhöng nhöõng ngöôøi ñoàng phaïm khoâng ñöôïc höôùng ñeán nhau saùm hoái. Ñaõ gaàn ñeán giôø thuyeát giôùi, laïi khoâng cho pheùp ra ngoaøi caàu Tyø-kheo thanh tònh ñöôïc. Laáy vieäc thuyeát giôùi laøm troïng, cho pheùp chuùng duøng ñôn baïch maø saùm hoái, neáu ñöôïc thì môùi thuyeát giôùi neân taùc baïch nhö vaäy.) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Taát caû Tyø-kheo naøy phaïm toäi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù taát caû Taêng naøy saùm hoái. Ñaây laø lôøi taùch baïch. (Thöa nhö vaäy roài sau ñoù môùi thuyeát giôùi) Vaên phaùt loà nghi coù toäi:

SOÁ 14>> - YEÁT MA 48>

(Ñeán moät Tyø-kheo thanh tònh, ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, ñaûnh leã döôùi chaân Taêng, roài quyø goái xuoáng ñaát, chaáp tay, töï xöng teân giôùi mình

ñaõ phaïm. Thöa nhö vaäy.) Ñaïi ñöùc Taêng nhôù nghó! Toâi phaïm toäi... nhöng laïi sinh nghi, nay thöa vôùi Ñaïi ñöùc. Sau khi toâi khoâng coøn nghi ngôø nöõa thì seõ saùm hoái ñuùng nhö phaùp. Vaên phaùt loà ôû trong Taêng taát caû Taêng ñoàng phaïm sinh nghi (Ngay vaøo luùc saép thuyeát giôùi phaïm toäi maø sinh nghi ngôø phaùt loà caùch saùm hoái ñeàu gioáng nhö caùch saùm hoái ôû treân. Neân taùc baïch nhö vaäy.) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Taát caû Taêng naøy phaïm toäi coù nghi ngôø. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù chuùng Taêng ñaây töï noùi toäi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Thöa nhö vaäy roài sau môùi ñöôïc noùi giôùi).

Phaàn 4: PHAÙP THUYEÁT GIÔÙI

Vaên gôûi duïc vaø thanh tònh: (Neáu coù vieäc Phaät, Phaùp, Taêng, beänh, hoaïn naïn vaø nuoâi beänh thì cho phaùp gôûi duïc thanh tònh) Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Hoâm nay laø ngaøy chuùng Taêng boá-taùt thuyeát giôùi. Toâi teân laø... vì duyeân sö... neân nhö phaùp Taêng söï gôûi duïc thanh tònh. (Coù naêm tröôøng hôïp gôûi duïc: Hoaëc noùi cho ngaøi duïc, hoaëc noùi toâi noùi duïc, hoaëc noùi cho toâi noùi duïc, hoaëc bieåu hieän thaân töôùng, hoaëc noùi roäng cuoái cuøng thaønh gôûi duïc. Neáu khoâng coù ngöôøi thì gôûi duïc khoâng thaønh. Khi töï töù gôûi duïc cuõng gioáng nhö vaäy. Chæ coù khaùc laø noùi toâi gôûi duïc töï töù) Vaên nhaän duïc thanh tònh: (Tuøy theo khaû naêng nhôù teân thì ñöôïc nhaän baáy nhieâu ñeán Taêng neân thöa nhö vaäy.) Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Nhieàu Tyø-kheo trong chuùng vì duyeân söï nhö theá toâi nhaän duïc thanh tònh cho soá ñoâng Tyø-kheo trong chuùng Taêng nhö phaùp söï gôûi duïc thanh tònh Vaên chuyeån gôûi duïc thanh tònh: (Nhaän duïc thanh tònh cuûa vò kia roài, nhöng sau ñoù mình coù vieäc xaûy ra neân phaûi ñem duïc thanh tònh cuûa mình vaø ngöôøi kia chuyeån laïi cho ngöôøi khaùc, thöa:)

484 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... nhaän duïc thanh tònh cho nhieàu Tyø-kheo trong chuùng. Nay coù duyeân söï neân nhöõng vò kia vaø toâi nhö phaùp Taêng söï gôûi duïc thanh tònh. Vaên boá-taùt thuyeát giôùi: (Ñeán ngaøy Boá-taùt hoaëc vaøo böõa aên saùng, hoaëc vaøo böõa aên tröa vò Thöôïng toïa xöôùng) Hoâm nay laø ngaøy Boá-taùt, vaøo thôøi gian... chuùng Taêng hoøa hôïp, taäp hoïp ôû giaûng ñöôøng thuyeát giôùi. (Neáu coù boán ngöôøi hoaëc boán ngöôøi trôû leân thì neân taùc baïch tröôùc roài sau môùi thuyeát giôùi. Ngöôøi taùc baïch nhö trong giôùi ñaõ noùi. Neáu chæ coù hai ngöôøi hoaëc ba ngöôøi thì höôùng ñeán nhau noùi ba laàn Boá-taùt, noùi:) Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Hoâm nay laø ngaøy möôøi laêm chuùng Taêng thuyeát giôùi, toâi teân laø... thanh tònh. (Noùi nhö vaäy ba laàn. Neáu chæ moät ngöôøi thì taâm nieäm noùi:) Hoâm nay laø ngaøy möôøi laêm chuùng Taêng thuyeát giôùi. Toâi teân laø ... thanh tònh. (Noùi nhö vaäy ba laàn) Vaên baùo cho bieát thanh tònh: (Coù ba ngaøy Boá-taùt, hoaëc ngaøy thöù möôøi saùu, ngaøy thöù möôøi laêm vaø ngaøy thöù möôøi boán. Neáu coù khaùch, cöïu Tyø-kheo ñaõ noùi, chöa noùi ngöôøi ñeán coù tröôùc sau. Chuùng coù soá löôïng bao nhieâu

hay baèng nhau. Hoaëc khaùch ñaõ noùi, sau coù cöïu Tyø-kheo ñeán, soá aáy nhieàu hay baèng nhau ñeàu phaûi thuyeát giôùi laïi. Neáu soá cöïu Tyø-kheo ít thì neân xuaát giôùi ra ngoaøi thuyeát giôùi. Neáu cöïu Tyø-kheo ñaõ noùi giôùi, sau ñoù Tyø-kheo khaùch ñeán nhieàu hôn soá cöïu Tyø-kheo thì phaûi thuyeát giôùi laïi. Neáu soá Tyø-kheo khaùch ít hôn hay baèng thì neân töï xuaát giôùi ra ngoaøi thuyeát giôùi. Hoaëc thuyeát giôùi cuøng ngaøy maø thôøi gian thì khaùc. Soá Tyø-kheo khaùch vaø soá cöïu Tyø-kheo tröôùc sau hoaëc baèng nhau. Neáu sau khi cöïu Tyø-kheo thuyeát giôùi xong Tyø-kheo khaùch môùi ñeán vôùi soá löôïng nhieàu thì ñôïi, ñeàu phaûi thuyeát giôùi laïi. Neáu soá khaùch Tyø-kheo ít neân baûo thanh tònh. Neáu sau khi khaùch Tyø-kheo thuyeát giôùi cöïu Tyø-kheo ñeán soá nhieàu thì ñôïi, roài khaùch Tyø-kheo cuõng thuyeát giôùi laïi, coøn ít thì baûo thanh tònh. Theo thöù töï ngoài nghe. Neáu caû chuùng ñöùng daäy, hoaëc soá nhieàu noùi hay khoâng noùi yù nghóa ñeàu gioáng vôùi phaùp baûo thanh tònh ôû treân, noùi:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi teân laø... thanh tònh. (Noùi nhö vaäy ba laàn roài ngoài theo thöù töï.) Vaên löôïc thuyeát giôùi vì coù naïn söï vaø caùc nhaân duyeân khaùc: Taùm naïn söï: Naïn vua, naïn giaëc, naïn löûa, naïn nöôùc, naïn beänh, naïn ngöôøi, naïn phi nhaân vaø naïn truøng ñoäc. Caùc nhaân duyeân khaùc: Ñaïi chuùng

taäp hoïp giöôøng toøa bò thieáu, hoaëc trong chuùng coù nhieàu ngöôøi beänh, ñaïi chuùng taäp hoïp choã che khoâng ñuû, hoaëc trôøi möa, hoaëc Boá-taùt nhieàu, hoaëc xaûy ra söï tranh chaáp, luaän A-tyø-ñaøm-tyø-ni, hoaëc ñeâm thuyeát phaùp ñaõ laâu, maët trôøi chöa moïc neân taùc phaùp Yeát-ma thuyeát giôùi, neân tuøy theo söï vieäc gaàn hay xa, coù theå noùi roäng giôùi thì noùi roäng, neáu khoâng laøm thì nhö phaùp maø trò toäi. Coù theå noùi löôïc thì laïi noùi löôïc, neáu khoâng laøm thì nhö phaùp maø trò toäi. Neáu naïn söï xaûy ra gaàn quaù thì neân ñöùng daäy ñi ngay. Löôïc thuyeát giôùi laø noùi lôøi töïa cuûa giôùi, coøn caùc vieäc khaùc neân noùi Taêng thöôøng nghe; hoaëc noùi lôøi töïa cuûa giôùi vaø boán troïng toäi roài, coøn nhöõng vieäc khaùc neân noùi, Taêng thöôøng nghe. Nhö vaäy cho ñeán Ñeà-xaù- ni, coøn caùc vieäc khaùc cuõng noùi, Taêng thöôøng nghe. Phaùp giaùo giôùi Tyø-kheo-ni: (Khi Taêng thuyeát giôùi, ngöôøi tuïng giôùi neân hoûi: Coù ai sai Tyø-kheo- ni ñeán thænh giaùo giôùi Ni khoâng? Ngöôøi nhaän giaùo thoï neân baïch Taêng:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo Ni Taêng nhöõng vò teân laø... hoøa hôïp ñaûnh leã Ñaïi ñöùc Taêng caàu giaùo thoï. (Noùi ba laàn nhö theá, trong chuùng neáu coù ngöôøi giaùo thoï neân sai. Neáu khoâng coù ngöôøi thì Thöôïng toïa neân laøm phaùp giaùo giôùi cho hoï). Vaên yeát-ma sai ngöôøi giaùo thoï Tyø-kheo-ni: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Taêng sai Tyø-kheo teân laø... giaùo thoï Tyø-kheo-ni. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Taêng sai Tyø-kheo teân laø... giaùo thoï Tyø-kheo-ni. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng sai Tyø-kheo teân laø... giaùo thoï Tyø-kheo-ni thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo teân laø... giaùo thoï Tyø-kheo-ni. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Ngöôøi ñöôïc Taêng sai, khi ñeán chuøa Ni neân daïy taäp hoïp Ni

Taêng.) Tröôùc heát noùi taùm phaùp khoâng neân traùi laïi: 1. Duø cho Tyø-kheo-ni traêm tuoåi haï, nhöng khi thaáy Tyø-kheo môùi thoï giôùi neân ñöùng daäy ñoùn tieáp ñaûnh leã vaø traûi toøa thænh ngoài. Ñaây laø phaùp neân toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. 2. Tyø-kheo-ni khoâng neân chöûi maéng Tyø-kheo, traùch moùc Tyø-kheo, khoâng neân nhuïc maï Tyø-kheo raèng phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi. Phaùp naøy neân toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. >. Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc vì Tyø-kheo taùc cöû, taùc öùc nieäm, taùc töï ngoân, khoâng ñöôïc ngaên ngöôøi khaùc tìm toäi, ngaên noùi giôùi, ngaên töï töù.

Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc quôû traùch Tyø-kheo maø Tyø-kheo coù quyeàn quôû traùch Tyø-kheo-ni. Phaùp naøy neân ñöôïc toân troïng vaø khen ngôïi, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. 4. Thöùc-xoa-ma-na hoïc giôùi xong, neân ñeán Tyø-kheo Taêng xin thoï ñaïi giôùi. Phaùp naøy neân ñöôïc toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. 5. Tyø-kheo-ni phaïm toäi Taêng taøn phaûi moãi nöûa thaùng ôû tröôùc hai boä Taêng haønh Ma-na-ñoûa. Phaùp naøy neân ñöôïc toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. 6. Moãi nöûa thaùng, Tyø-kheo-ni phaûi ñeán Taêng caàu thænh giaùo thoï. Phaùp naøy neân ñöôïc toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. 7. Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc an cö vaøo muøa haï ôû choã khoâng coù Tyø- kheo. Phaùp naøy phaûi ñöôïc toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm 8. Sau khi an cö xong Tyø-kheo Ni Taêng neân ñeán Tyø-kheo Taêng caàu ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi. Phaùp naøy neân toân troïng vaø taùn thaùn, suoát ñôøi khoâng ñöôïc vi phaïm. (Noùi taùm ñieàu khoâng ñöôïc vi phaïm xong, sau ñoù môùi tuøy yù thuyeát phaùp) Vaên Thöôïng toïa giaùo thoï chæ daïy: Nôi naøy khoâng coù ngöôøi giaùo thoï, Ni chuùng neân Boá-taùt nhö phaùp, caån thaän chôù buoâng lung. (Ngaøy mai, khi Ni ñeán taäp hoïp, ngöôøi nhaän lôøi chæ daïy neân traû laïi theo nhö vaên naøy).

Phaàn 5: PHAÙP AN CÖ

Vaên yeát-ma taêng sai ngöôøi chia phoøng xaù, ngoïa cuï: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù sai Tyø-kheo teân laø... chia ngoïa cuï, phoøng xaù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Taêng sai Tyø-kheo teân laø... chia phoøng xaù, ngoïa cuï. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng sai Tyø-kheo teân laø... chia phoøng xaù, ngoïa cuï thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo teân laø... chia ngoïa cuï, phoøng xaù roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Caùch chia phoøng, tröôùc heát sai ngöôøi trò söï choïn nhaän moät phoøng roài, coøn caùc phoøng khaùc thì baïch vôùi caùc Thöôïng toïa theo thöù töï nhaän phoøng, taùc

baïch) Ñaïi ñöùc Thöôïng toïa! Phoøng xaù, ngoïa cuï toát nhö vaäy, tuøy yù theo sôû thích cuûa quyù ngaøi maø thoï nhaän. (Tröôùc heát caáp phoøng cho Thöôïng toïa lôùn, tieáp theo Thöôïng toïa thöù hai, thöù ba, thöù tö cho ñeán baäc Haï toïa. Neáu coøn phoøng dö neân giöõ laïi cho Tyø-kheo khaùch.) Vaên an cö: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... nöông phoøng xaù ôû nôi xoùm laøng... hay Taêng-giaø-lam... tieàn an cö ba thaùng muøa haï, phoøng xaù bò hö hoûng phaûi söûa chöõa laïi. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy.) Nöông theo vò trì luaät teân laø... Neáu coù nghi ngôø ñieàu gì neân ñeán hoûi. (Phaùp an cö ba thaùng sau cuûa muøa haï cuõng nhö vaäy. Chæ noùi khaùc laø töø haäu an cö) Vaên thoï phaùp baûy ngaøy: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... thoï phaùp baûy ngaøy ñeå ñi ra ngoaøi lo coâng vieäc nhö vaäy... Khi coâng vieäc naøy xong seõ trôû veà trong giôùi an cö. Toâi thöa vôùi Tröôûng laõo ñeå Tröôûng laõo bieát. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy) Phaùp yeát-ma thoï quaù baûy ngaøy: (Phaùp Yeát-ma naøy ruùt ra töø Chieâm Ba Kieàn Ñoä cuûa luaät naøy. Caên cöù theo ñaây ñeå kieåm tra thì baûn cuõ goïi vaên Yeát-ma khoâng ñuû, cho neân phaûi söûa ñoåi ñeå ñöôïc roõ raøng vaø chính xaùc hôn.) Vaên Yeát-ma xin thoï quaù baûy ngaøy: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... ôû truù xöù naøy an cö ba thaùng haï, thoï phaùp quaù baûy ngaøy hoaëc möôøi laêm ngaøy hay moät thaùng ñeå ra ngoaøi giôùi vì coâng vieäc nhö vaäy. Sau khi xong coâng vieäc seõ trôû veà trong giôùi an cö. Nay ñeán Taêng xin thoï phaùp quaù baûy ngaøy Yeát-ma möôøi laêm ngaøy hoaëc moät thaùng. Cuùi xin Taêng cho toâi Tyø-kheo teân laø... thoï phaùp quaù baûy ngaøy, Yeát-ma möôøi laêm ngaøy hay moät thaùng, töø bi! (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy). Vaên yeát-ma cho quaù baûy ngaøy: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ôû truï xöùù naøy an cö ba thaùng haï thoï phaùp quaù baûy ngaøy, möôøi laêm ngaøy hoaëc moät thaùng ñeå ra ngoaøi vì coâng vieäc nhö vaäy... Sau khi coâng vieäc xong seõ trôû veà trong giôùi naøy an cö. Nay ñeán Taêng xin phaùp thoï quaù baûy ngaøy Yeát-ma möôøi laêm ngaøy hay moät thaùng. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø-kheo teân laø... phaùp thoï quaù baûy ngaøy Yeát-ma möôøi laêm ngaøy hoaëc moät thaùng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ôû truï xöùù naøy an cö ba

thaùng haï thoï phaùp quaù baûy ngaøy hoaëc möôøi laêm ngaøy hay moät thaùng ñeå ñi ra ngoaøi vì coâng vieäc nhö vaäy. Sau khi coâng vieäc xong seõ trôû laïi trong giôùi naøy an cö. Nay ñeán Taêng xin thoï phaùp quaù baûy ngaøy Yeát-ma möôøi laêm ngaøy hay moät thaùng. Nay Taêng cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma thoï phaùp quaù baûy ngaøy hoaëc möôøi laêm ngaøy hay moät thaùng. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù nay Taêng cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma thoï phaùp quaù baûy ngaøy hoaëc möôøi laêm ngaøy hay moät thaùng thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø...Yeát-ma thoï phaùp quaù baûy ngaøy hoaëc möôøi laêm ngaøy hay moät thaùng. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy.

Phaàn 6: PHAÙP TÖÏ TÖÙ

Vaên Yeát-ma Taêng sai ngöôøi Töï Töù: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù sai Tyø-kheo teân... laøm ngöôøi thoï töï töù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Taêng sai Tyø-kheo teân laø... laøm ngöôøi thoï töï töù. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng sai Tyø-kheo teân laø... laøm ngöôøi thoï töï töù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo teân laø... laøm ngöôøi thoï töï töù. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên baïch Taêng Töï Töù: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Hoâm nay chuùng Taêng töï töù. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù hoøa hôïp töï töù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Taùc baïch xong roài môùi töï töù.) Vaên chuùng Taêng Töï Töù: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... cuõng töï töù. Neáu thaáy, nghe, nghi toâi coù toäi. Xin Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo thöông xoùt chæ baûo cho toâi. Neáu toâi thaáy coù toäi seõ nhö phaùp saùm hoái. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy.) Vaên hoaëc boán ngöôøi töï töù vôùi nhau: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Hoâm nay chuùng Taêng töï töù, toâi Tyø- kheo teân laø... cuõng töï töù. (Thöa ba laàn nhö vaäy. Neáu hai ngöôøi hoaëc ba ngöôøi cuõng thöa nhö vaäy. Neáu chæ moät ngöôøi thì taâm nieäm noùi töï töù.)

SOÁ 14>> - YEÁT MA 489

Hoâm nay chuùng Taêng töï töù, toâi Tyø-kheo teân laø... cuõng töï töù (Thöa ba laàn nhö vaäy. Phaùp töï töù, neáu naêm ngöôøi hoaëc döôùi naêm ngöôøi thì khoâng ñöôïc thoï duïc) Vaên coù taùm naïn söï xaûy ra baïch Taêng moãi vò noùi ba laàn Töï Töù: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù, nay Taêng moãi vò noùi ba laàn töï töù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Thöa nhö vaäy roài, moãi vò noùi ba laàn töï töù. Laïi noùi moät laàn cuõng nhö vaäy. Neáu naïn söï xaûy ra quaù gaàn khoâng ñuû thôøi gian cuøng nhau noùi ba laàn töï töù thì cuõng khoâng ñöôïc taùc baïch vôùi Tyø-kheo kia, neân ñi khoûi naïn söï naøy.) Vaên Yeát-ma sai ngöôøi trì coâng ñöùc Y: (Tröôùc Taêng neân hoûi, vò naøo coù khaû naêng giöõ y coâng. Neáu coù ngöôøi noùi coù khaû naêng thì neân sai.) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù sai Tyø-kheo teân laø... giöõ y coâng ñöùc cho Taêng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Taêng sai Tyø-kheo teân laø... giöõ y coâng ñöùc cho Taêng. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng sai Tyø-kheo teân laø... giöõ y coâng ñöùc cho Taêng thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo teân laø... giöõ y coâng ñöùc cho Taêng roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên yeát-ma ñem y cho ngöôøi trì y coâng ñöùc: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Taêng ôû truù xöù naøy ñöôïc chia y, neân chia cho Taêng hieän tieàn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng ñem y naøy giao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo naøy teân laø... seõ giöõ y naøy vì Taêng thoï laøm y coâng ñöùc ôû trong truï xöù naøy. Ñaây laø lôøi taùc baïch.

Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Taêng ôû truï xöù naøy ñöôïc chia y, neân chia cho Taêng hieän tieàn. Nay Taêng ñem y naøy giao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo teân laø... seõ giöõ y naøy thoï nhaän laøm y coâng ñöùc cho Taêng, giöõ ôû trong truï xöù naøy. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, Taêng ñem y naøy giao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo teân laø... seõ giöõ y naøy thoï nhaän laøm y coâng ñöùc cho Taêng, giöõ ôû trong truï xöù naøy thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... y. Tyø-kheo teân laø... naøy giöõ y naøy ôû trong truï xöùù naøy roài, Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp baïch Taêng thoï y coâng ñöùc:

Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Hoâm nay chuùng Taêng thoï y coâng ñöùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng hoøa hôïp thoï y coâng ñöùc. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Phaùp ngöôøi thoï trì Y coâng ñöùc mang Y ñeán tröôùc chuùng Taêng thöa: (Ñem y coâng ñöùc ñeå daøi ra, töø Thöôïng toïa trôû xuoáng ñeàu laáy tay ñaët leân y. Moãi ngöôøi ñeàu naém vaøo y. Sau khi ñaët tay vaøo y roài thì noùi: Xin vaâng.) Y naøy chuùng Taêng seõ thoï nhaän laøm y coâng ñöùc, y naøy nay chuùng Taêng thoï nhaän laøm y coâng ñöùc, y naøy chuùng Taêng ñaõ thoï nhaän laøm y coâng ñöùc. (Thöa nhö vaäy ba laàn) Phaùp cuûa ngöôøi naém Y thoï Y coâng ñöùc: (Ngöôøi thoï y ñöa tay naém vaøo y, theo thöù töï ñeàu noùi: Ngöôøi thoï y neân noùi nhö theá naøy: Ngöôøi thoï y ñaõ thoï toát ñeïp. Trong naøy ñaõ coù nghó coâng ñöùc gì toâi ñeàu döï phaàn. Ngöôøi trì y noùi: Vaâng! Theo nhö vaäy ñeàu noùi keát. Sau ñoù chuyeån y coâng ñöùc ñeán caùc vò döôùi, ñeàu ñöa tay naém y vaø noùi phaùp thoï nhö tröôùc, nhö vaäy cho ñeán vò cuoái cuøng.

Phaàn 7: PHAÙP CHIA Y

Phaùp yeát-ma chia phi thôøi Taêng ñöôïc thí: (Taêng ñöôïc thí coù hai tröôøng hôïp: 1. Ñuùng thôøi Taêng ñöôïc thí laø trong an cö vaøo muøa haï phaùp ñuùng thôøi cho neân tuøy theo truï xöù an cö maø thoï trì. 2. Phi thôøi Taêng ñöôïc thí laø khoâng phaûi trong muøa an cö neân phaûi taùc phaùp Yeát-ma chia:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù naøy hoaëc y, hoaëc phi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù, Taêng giao cho Tyø-kheo teân laø... vò... kia seõ giao laïi cho Taêng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Truï xöù naøy hoaëc y hoaëc phi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Taêng giao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo... kia seõ traû laïi cho Taêng. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù truï xöù naøy, hoaëc y hoaëc phi y neân chia cho Taêng hieän tieàn, Taêng giao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo kia seõ traû laïi cho Taêng thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù giao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo... kia seõ traû laïi cho Taêng roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän

nhö vaäy. (Neáu truï xöù chæ coù hai ngöôøi, hay ba ngöôøi ñöôïc thí y vaäy thì moãi ngöôøi töi höôùng ñeán nhau noùi:) Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Truï xöù naøy ñöôïc chia y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Nhöng trong ñaây khoâng coù Taêng, neân y vaät naøy thuoäc veà toâi vaø Tröôûng laõo. Toâi vaø Tröôûng laõo thoï duïng. (Noùi ba laàn nhö theá. Neáu chæ coù moät ngöôøi thì neân taâm nieäm noùi:) Truï xöù naøy ñöôïc chia y vaät neân chia cho Taêng hieän tieàn. Nhöng trong ñaây khoâng coù Taêng neân y vaät naøy thuoäc veà toâi. Toâi neân thoï duïng (Noùi ba laàn nhö vaäy) Phaùp yeát-ma chia y vaät cuûa ngöôøi maát: (Ngöôøi xuaát gia cuøng tuaân theo leänh xuaát ly, nhöõng haønh ñoäng cuûa thaân ñeàu ñöôïc söï quaûn lyù cuûa Taêng phaùp. Cho neân nhöõng ñoà duøng cuûa Taêng phaùp, nhöõng ñoà duøng cuûa vò aáy sau khi cheát ñeàu thuoäc cuûa Taêng töù phaàn. YÙ nghóa ñoà duøng cuûa noù gioáng vôùi phi thôøi Taêng ñöôïc thí. Laïi nöõa, Taêng ñöôïc thí söû duïng coù hai: Tuøy theo truù xöù, tuøy theo ngöôøi. Vì theá tuøy theo thí chuû xaùc ñònh. Y vaät cuûa vò Tyø-kheo qua ñôøi theo troïng löôïng hoaëc khinh ñeå phaân chia. Vaät troïng thì tuøy theo ñoù maø nhaäp vaøo truï xöù, thì Taêng taùc phaùp Yeát-ma chia) Phaùp ngöôøi nuoâi beänh mang y vaät vaø duïng cuï cuûa ngöôøi cheát ñeán xaû cho Taêng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... qua ñôøi ôû truï xöùù naøy, nhöõng ñoà duøng hoaëc phi y ñeàu chia cho Taêng hieän tieàn ôû truï xöù naøy. (Thöa nhö vaäy ba laàn) Vaên yeát-ma ñem y baùt cuûa ngöôøi cheát giao cho ngöôøi nuoâi beänh: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... qua ñôøi ôû truï xöùù naøy, nhöõng ñoà duøng y baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim, ñaõy ñöïng y vaø bình ñöïng nöôùc neân chia cho Taêng hieän tieàn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng giao cho Tyø-kheo teân laø... ngöôøi nuoâi beänh. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... qua ñôøi ôû truï xöùù naøy, nhöõng ñoà duøng y baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim, ñaõy ñöïng y vaø bình ñöïng nöôùc neân chia cho Taêng hieän tieàn. Nay Taêng giao cho Tyø-kheo teân laø... ngöôøi nuoâi beänh. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, Taêng giao cho Tyø-kheo teân laø... ngöôøi nuoâi beänh y baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim, ñaõy ñöïng y vaø bình ñöïng nöôùc thì im laëng. Caùc vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù giao cho Tyø-kheo teân laø... ngöôøi nuoâi beänh y baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim, ñaõy ñöïng y vaø bình ñöïng nöôùc. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy.

492 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Vaên yeát-ma chia vaät khinh cuûa ngöôøi ñaõ qua ñôøi cho Taêng hieän tieàn: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... qua ñôøi ôû truï xöùù naøy, nhöõng ñoà duøng hoaëc y hoaëc chaúng phaûi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng giao cho teân laø... Tyø-kheo teân laø... seõ traû laïi cho Taêng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... qua ñôøi ôû truï xöùù naøy, nhöõng ñoà duøng hoaëc y hoaëc chaúng phaûi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Nay Taêng giao cho teân laø... Tyø-kheo teân laø... seõ traû laïi cho Taêng. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, Tyø-kheo teân laø... qua ñôøi ôû truï xöùù naøy, nhöõng ñoà duøng hoaëc y hoaëc

chaúng phaûi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Nay Taêng cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo teân laø... seõ traû laïi cho Taêng thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo teân laø... seõ traû laïi cho Taêng roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên chia y vaät cuûa ngöôøi cheát cho hai ngöôøi hoaëc ba ngöôøi: (Neáu truï xöùù chæ coù hai ngöôøi hay ba ngöôøi, muoán chia y vaät cuûa ngöôøi cheát thì moät ngöôøi neân taùc phaùp, coøn caùc vieäc khaùc thì khoâng caàn. Taùc phaùp nhö vaày:) Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Tyø-kheo teân laø ... qua ñôøi ôû truï xöùù naøy, nhöõng ñoà duøng hoaëc y hoaëc chaúng phaûi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Nhöng truï xöùù naøy khoâng coù Taêng neân y vaät ñoù thuoäc veà toâi vaø Tröôûng laõo. Toâi vaø Tröôûng laõo thoï duïng. (Thöa ba laàn nhö theá). Neáu chæ coù moät ngöôøi thì taâm nieäm, mieäng noùi: Tyø-kheo teân laø... qua ñôøi ôû truï xöùù naøy, nhöõng ñoà duøng hoaëc y hoaëc chaúng phaûi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Nhöng ôû truï xöùù naøy khoâng coù Taêng neân y vaät ñoù thuoäc veà toâi. Toâi neân thoï duïng. (Noùi nhö vaäy ba laàn)

Phaàn 8: TÒNH PHAÙP Y DÖÔÏC

Vaên chaân thaät tònh trí: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... coù y dö naøy taùc tònh. Nay vì ñeå thanh tònh neân xaû cho Tröôûng laõo laøm chaân thaät tònh thí.

SOÁ 14>> - YEÁT MA 49>

Vaên laàn löôït tònh thí: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... coù y dö naøy chöa taùc tònh. Vì muoán trôû thaønh vaät thanh tònh neân toâi thí cho Tröôûng laõo. (Ngöôøi thoï thænh neân noùi:) Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Ñaïi ñöùc coù y dö naøy chöa taùc tònh. Vì muoán trôû thaønh vaät thanh tònh neân boá thí cho toâi. Toâi ñaõ thoï nhaän. (Thoï nhaän roài neân hoûi ngöôøi kia: Ñaïi ñöùc thí cho ai? Vò kia neân traû lôøi: Toâi thí cho Tyø-kheo teân laø... (Ngöôøi thoï thænh neân noùi nhö vaày:) Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Ñaïi ñöùc coù y dö naøy chöa taùc tònh, vì muoán trôû thaønh vaät thanh tònh neân ñaõ thí cho toâi. Toâi ñaõ thoï nhaän roài. Laø y... ñaõ coù. Ñaïi ñöùc vì vò... aáy kheùo hoä trì vaø söû duïng tuøy yù. (Ngöôøi thöïc hieän chaân thaät thí neân hoûi chuû roài, sau ñoù ñöôïc söû duïng. Ngöôøi laàn löôït tònh thí hoaëc hoûi, hoaëc khoâng hoûi cöù tuøy yù söû duïng. Vaên aên ñuû roài laøm pheùp dö thöïc: (Neân mang thöùc aên ñeán tröôùc Tyø-kheo kia noùi:) Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ aên ñuû roài, Tröôûng laõo xem nhö vaäy, bieát nhö vaäy taùc phaùp dö thöïc. (Ngöôøi kia neân laáy moät ít aên, aên roài, noùi:) Toâi ñaõ laøm pheùp dö thöïc roài (ñaõ aên). Ñaïi ñöùc neân duøng thöùc aên naøy. (Neáu thoï thænh thöùc aên ñuû thì taùc phaùp dö thöïc cuõng nhö vaäy, chæ xöng thoï thænh laø khaùc.) Vaên daën doø ñaõ nhaän lôøi môøi böõa aên tröôùc böõa aên sau ñi vaøo thoân Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... ñaõ nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi teân laø... nhöng coù duyeân söï muoán vaøo xoùm laøng... ñeán nhaø...

neân thöa vôùi Tröôûng laõo ñeå bieát cho. Vaên nhaän thuoác baûy ngaøy: (Tröôùc ñeán tònh nhaân nhaän roài mang ñeán choã Ñaïi Tröôûng laõo thöa:) Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... coù beänh duyeân. Ñaây laø thuoác baûy ngaøy, phaûi nguû chung vôùi thuoác baûy ngaøy ñeå duøng. Nay ñöôïc nhaän tröïc tieáp töø Tröôûng laõo. (Noùi nhö vaäy ba laàn) Vaên keát tònh ñòa: (Coù boán thöù tònh ñòa: 1. Khi baét ñaàu xaây döïng Taêng-giaø-lam neân phaân ñònh choã. 2. Taêng-giaø-lam phaân nöûa coù raøo ngaên. >. Xaây caát Taêng- giaø-lam môùi maø chöa ôû. Ba tröôøng hôïp naøy khoâng caàn Yeát-ma keát. 4.Taêng ñaõ ôû roài thì phaûi taùc phaùp Yeát-ma keát. Neáu Taêng-giaø-lam cuõ, nghi tröôùc ñaõ coù tònh ñòa, neân giaûi roài sau môùi keát laïi.) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng keát choã... laøm tònh ñòa. Ñaây laø lôøi taùc baïch.

494 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay Taêng keát choã... laøm tònh ñòa. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng keát choã... laøm tònh ñòa thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù keát choã... laøm tònh ñòa roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy.

Phaàn 9: PHAÙP PHOØNG XAÙ LINH TINH

Vaên yeát-ma xin laøm phoøng nhoû: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... töï xin laøm phoøng, khoâng coù chuû töï mình laøm. Nay ñeán Taêng xin aán ñònh cho choã naøy khoâng coù naïn, choã khoâng coù söï trôû ngaïi. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Taêng neân xem xeùt Tyø-kheo naøy, neáu coù theå tin töôûng thì neân cho pheùp, neáu khoâng theå tin töôûng thì taát caû Taêng neân ñeán choã ñoù xem. Neáu xa thì sai ngöôøi coù theå tin töôûng ñeán xem roài taùc phaùp Yeát-ma.) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... töï xin laøm phoøng, khoâng coù chuû töï laøm. Nay ñeán Taêng xin aán ñònh choã khoâng coù naïn, khoâng coù söï chöôùng ngaïi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng aán ñònh cho Tyø-kheo teân laø... choã khoâng coù naïn söï, khoâng coù trôû ngaïi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... töï xin laøm phoøng, khoâng coù chuû töï mình laøm. Nay ñeán Taêng xin aán ñònh choã khoâng coù naïn söï, choã khoâng coù trôû ngaïi. Nay Taêng aán ñònh cho Tyø-kheo teân laø... choã khoâng coù naïn söï, choã khoâng coù chöôùng ngaïi. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng aán ñònh cho Tyø-kheo teân laø... choã khoâng coù naïn söï, choã khoâng coù trôû ngaïi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù aán ñònh cho Tyø-kheo teân laø... choã khoâng coù naïn söï, choã khoâng coù trôû ngaïi. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Tieáp theo laø Yeát-ma phoøng lôùn, taát caû ñeàu gioáng vôùi treân ñaây, chæ xöng coù chuû laø khaùc) Vaên keát phoøng laøm kho chöùa: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng

ñoàng yù keát phoøng… laøm nhaø kho. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Taêng keát phoøng… laøm nhaø kho. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, Taêng keát phoøng… laøm nhaø kho thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra.

SOÁ 14>> - YEÁT MA 495

Taêng ñaõ ñoàng yù keát phoøng… laøm nhaø kho roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên yeát-ma sai ngöôøi giöõ kho vaät: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù, Taêng sai Tyø-kheo teân laø… laøm ngöôøi giöõ vaät. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Taêng sai Tyø-kheo teân laø… laøm ngöôøi giöõ vaät. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, Taêng sai Tyø-kheo teân laø… laøm ngöôøi giöõ vaät thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo teân laø… laøm ngöôøi giöõ vaät. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Sai laøm suy na, sai laø côm, traùi caây, taêm xæa raêng, traûi ngoïa cuï cho Taêng, chia chaùo cho Taêng, chia baùnh, chia aùo taém möa, phaân chia Sa-di giöõ vöôøn cho Taêng nhö phaùp. Vaên yeát-ma caùc phaùp treân ñeàu gioáng nhau, chæ khaùc laø khi xöng söï vieäc.) Vaên yeát-ma xin Tyø-kheo giaø beänh ñöôïc duøng gaäy vaø tuùi ñöïng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø… giaø beänh ñi laïi caàn phaûi coù gaäy vaø tuùi ñöïng. Nay ñeán Taêng xin ñöôïc söû duïng gaäy vaø tuùi ñöïng. Cuùi xin Taêng cho pheùp toâi Tyø-kheo teân laø… söû duïng gaäy vaø tuùi ñöïng. (Thöa nhö vaäy ba laàn) Vaên yeát-ma cho Tyø-kheo giaø beänh ñöôïc duøng gaäy vaø tuùi ñöïng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø… giaø beänh ñi laïi caàn phaûi coù gaäy vaø tuùi ñöïng. Nay ñeán Taêng xin ñöôïc söû duïng gaäy vaø tuùi ñöïng. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù Tyø-kheo teân laø… söû duïng gaäy vaø tuùi ñöïng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø… giaø beänh khi ñi laïi caàn phaûi söû duïng gaäy vaø tuùi ñöïng. Nay ñeán Taêng xin ñöôïc söû duïng gaäy vaø tuùi ñöïng. Nay Taêng cho pheùp Tyø-kheo naøy söû duïng gaäy vaø tuùi ñöïng. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho pheùp Tyø-kheo teân laø… söû duïng gaäy vaø tuùi ñöïng thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø… söû duïng gaäy vaø tuùi ñöïng. Taêng ñaõ ñoàng yù vaø im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên daën doø phi thôøi vaøo thoân xoùm: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø… phi thôøi vaøo thoân xoùm… ñeán nhaø… vì coâng vieäc… Toâi thöa vôùi Tröôûng laõo ñeå Tröôûng laõo bieát cho.

496 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

PHAÙP YEÁT MA TYØ KHEO NI Phaàn 1: PHAÙP KEÁT GIÔÙI

(Taát caû caùc taùc phaùp Yeát-ma keát giôùi ñeàu gioáng vôùi phaùp Yeát-ma cuûa Ñaïi Taêng, chæ xöng Ni ñaïi tyû laø khaùc)

Phaàn 2: PHAÙP THOÏ GIÔÙI

Vaên yeát-ma Tyø-kheo-ni xin nuoâi chuùng: (Neáu Tyø-kheo-ni muoán ñoä ngöôøi neân ñeán trong Tyø-kheo Taêng, ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, ñaûnh leã döôùi chaân Taêng roài quyø xuoáng ñaát chaáp tay Yeát-ma xin nuoâi chuùng. Taùc baïch nhö vaày:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo-ni teân laø... nay ñeán Taêng xin ñoä ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc. Cuùi xin Taêng cho pheùp toâi ñöôïc ñoä ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc. (Thöa nhö vaäy ba laàn) Vaên yeát-ma cho nuoâi chuùng: Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Tyø-kheo-ni teân laø... nay ñeán Taêng xin ñoä ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho pheùp Tyø-kheo-ni teân laø... ñoä ngöôøi cho thoï giôùi cuï tuùc. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Tyø-kheo-ni naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin ñoä ngöôøi xuaát gia cho thoï giôùi cuï tuùc. Nay Taêng cho pheùp Tyø-kheo-ni teân laø... ñöôïc ñoä ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù Taêng cho pheùp Tyø-kheo-ni teân laø... ñoä ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø... ñoä ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên ñoä Sa-di-ni: (Neáu muoán xuoáng toùc cho ngöôøi ôû trong chuøa neân thöa taát caû Taêng bieát. Neáu Taêng khoâng hoøa hôïp neân ñi töøng phoøng thöa ñeå cho caùc ngaøi bieát. Neáu Taêng hoøa neân thöa roài sau môùi cho xuoáng toùc, neân thöa nhö vaày.)

SOÁ 14>> - YEÁT MA 497

Ñaïi tyû laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... muoán theo vò Tyø-kheo teân laø... caàu xuaát gia. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho ngöôøi teân laø... xuaát gia. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Thöa roài cho xuoáng toùc. Neáu muoán xuaát gia ôû trong chuøa thì neân thöa vôùi taát caû Taêng. Neáu Taêng khoâng hoøa hôïp thì neân ñi töøng phoøng thöa ñeå cho quyù thaày bieát. Neáu Taêng hoøa hôïp thì neân taùc baïch roài sau ñoù cho xuaát gia, taùc baïch:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Ngöôøi coù teân laø... naøy muoán theo vò hieäu laø... caàu xuaát gia. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho ngöôøi naøy xuaát gia. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Thöa nhö vaäy roài sau môùi cho xuaát gia. Höôùng daãn hoï maëc caø sa ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái xuoáng ñaát chaáp tay daïy hoï thöa:) Con teân laø... quy y Phaät, quy y Phaùp vaø quy y Taêng. Nay con ñaõ theo Phaät xuaát gia, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ñöùc Nhö Lai baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc laø Theá Toân cuûa con. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Trao giôùi cho hoï) 1. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc saùt sinh laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 2. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc troäm caép laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù theû giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. >. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc daâm duïc laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 4. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc noùi doái laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 5. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc uoáng röôïu laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 6. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc ñeo traøng hoa, xöùc daàu thôm treân thaân laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 7. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc ca muùa xöôùng haùt, cuõng khoâng

ñöôïc coá yù ñeán xem nghe laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 8. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc naèm ngoài treân giöôøng cao roäng lôùn laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng?

Ñaùp: Ñöôïc. 9. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc aên phi thôøi laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 10. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc caàm naém sinh töôïng, vaøng baïc, vaät baùu laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Ñaây laø möôøi giôùi cuûa Sa-di suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Coù theå. Ngöôi ñaõ thoï giôùi roài, neân cuùng döôøng Tam baûo: Phaät, Phaùp, Taêng, neân tu taäp ba nghieäp, toïa thieàn, tuïng kinh, laøm vieäc cho chuùng. (Ñoàng nöõ möôøi taùm tuoåi cho pheùp hai naêm hoïc giôùi, ñuû hai möôi tuoåi ñeán trong hai boä Taêng thoï ñaïi giôùi. Neáu möôøi tuoåi maø ñaõ töøng coù choàng cho pheùp hai naêm hoïc giôùi, khi ñuû möôøi hai tuoåi cho thoï ñaïi giôùi. Neân cho hai naêm hoïc giôùi nhö sau:) Vaên Thöùc-xoa-ma-na thoï saùu phaùp: (Sa-di-ni neân ñeán trong chuùng Tyø-kheo-ni ñeå loä vai aùo beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, ñaûnh leã Tyø-kheo Ni Taêng roài quyø goái phaûi xuoáng ñaát, chaáp tay thöa nhö vaäy:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Con Sa-di teân laø... nay ñeán Taêng xin hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Cuùi xin Taêng cöùu ñoä con, ruû loøng thöông xoùt cho con hai naêm hoïc giôùi. (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Neáu daãn Sa-di ñeán choã khoâng nghe maø chæ thaáy roài sai moät ngöôøi trong chuùng coù khaû naêng Yeát-ma ñöôïc nhö treân, taùc baïch:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Sa-di-ni naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Sa-di-ni teân laø... hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Sa-di-ni naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Nay Taêng cho Sa-di-ni teân laø... hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù Taêng cho Sa-di-ni teân laø... hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát. (Thöa ba laàn nhö vaäy) Taêng ñaõ ñoàng yù cho Sa-di-ni teân laø... hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Neân cho saùu phaùp nhö vaäy.)

Ngöôøi kia haõy laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi saùu phaùp: 1. Khoâng ñöôïc phaïm haïnh baát tònh, haønh phaùp daâm duïc. Neáu Thöùc-xoa-ma-na haønh phaùp daâm duïc thì chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Neáu cuøng vôùi ngöôøi nam coù taâm nhieãm oâ hai thaân xuùc chaïm nhau thì giôùi bò thuyeát neân phaûi thoï giôùi laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 2. Khoâng ñöôïc troäm caép cho ñeán moät laù caây, coäng coû. Neáu Thöùc- xoa-ma-na laáy cuûa ngöôøi naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn, töï mình laáy hoaëc daïy ngöôøi

laáy, töï mình phaù hoaëc daïy ngöôøi phaù, töï mình chaët hoaëc daïy ngöôøi chaët, hoaëc ñoát, hoaëc choân, hoaëc laøm cho hoaïi saéc. Ngöôøi aáy chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Neáu laáy döôùi naêm tieàn thì bò khuyeát giôùi neân cho thoï giôùi laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. >. Khoâng ñöôïc coá yù gieát chuùng sinh cho ñeán loaøi kieán. Neáu Thöùc- xoa-ma-na coá yù töï tay gieát ngöôøi, hoaëc caàm dao ñöa cho ngöôøi, daïy cheát, khuyeán khích söï cheát, khen ngôïi söï cheát; hoaëc cho ngöôøi uoáng thuoác ñoäc, hoaëc laøm ñoïa thai, hoaëc nguyeàn ruûa, duøng buøa chuù, hoaëc töï laøm hoaëc daïy ngöôøi laøm thì chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Neáu gieát nhöõng loaøi suùc sinh khoâng theå bieán hoùa thì bò khuyeát giôùi neân cho thoï giôùi laïi. Troïng giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 4. Khoâng ñöôïc noùi doái cho ñeán noùi ñuøa giôõn. Neáu Thöùc-xoa-ma- na chaúng phaûi ñeàu chaân thaät, chính mình khoâng coù maø töï noùi: Toâi ñaéc phaùp thöôïng nhaân, noùi ñaït ñöôïc thieàn, ñaït ñöôïc giaûi thoaùt, ñaït ñöôïc Tam-muoäi chaùnh thoï, ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, ñaéc quaû Tö-ñaø-haøm, ñaéc quaû A na haøm, ñaéc quaû A-la-haùn. Roài noùi, trôøi, roàng, quyû thaàn ñeán cuùng döôøng toâi thì ngöôøi aáy chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Neáu ôû trong chuùng coáù tình noùi doái thì bò khuyeát giôùi neân cho thoï laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 5. Khoâng ñöôïc aên phi thôøi. Neáu Thöùc-xoa-ma-na aên phi thôøi thì phaïm giôùi neân cho thoï giôùi laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng?

500 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Ñaùp: Ñöôïc. 6. Khoâng ñöôïc uoáng röôïu. Neáu Thöùc-xoa-ma-na uoáng röôïu thì phaïm giôùi neân cho thoï giôùi laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Thöùc-xoa-ma-na neân hoïc taát caû giôùi cuûa Ni, tröø ra vì quaù thöïc cuûa Tyø-kheo-ni neân töï nhaän thöùc aên ñeå aên. Phaùp Thöùc-xoa-ma-na thoï ñaïi giôùi: (Neáu Thöùc-xoa-ma-na hoïc giôùi xong, ñuû hai möôi tuoåi hoaëc ñuû möôøi hai tuoåi thì cho thoï ñaïi giôùi. Tröôùc heát ñeán trong Tyø-kheo Ni Taêng thænh Hoøa thöôïng. Thöa nhö vaày:) Ñaïi tyû nhaát taâm nieäm! Con teân laø... caàu A Di laøm Hoøa thöôïng. Cuùi xin A Di laøm Hoøa thöôïng cuûa con. Con nöông theo A Di neân ñöôïc thoï ñaïi giôùi. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Hoøa thöôïng Ni neân ñaùp:) Vaâng. (Ngöôi neân thoï giôùi nhö vaäy. Daãn ngöôøi thoï giôùi ñeán choã khoâng nghe chæ thaáy, neân sai ngöôøi laøm giaùo thoï sö thì ôû trong aáy giôùi sö neân hoûi nhö vaày:) Trong chuùng naøy ai coù khaû naêng laøm giaùo thoï sö cho ngöôøi teân laø... (Neáu coù ngöôøi traû lôøi! Toâi coù theå. Khi aáy giôùi sö lieàn taùc baïch.) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... ñeán Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù vò teân laø... laøm giaùo thoï sö. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Giaùo thoï sö neân ñeán noùi vôùi ngöôøi thoï giôùi.) Ñaây laø y An-ñaø-hoäi, Uaát-ña-la-taêng, Taêng giaø-leâ, Taêng-kyø-chi, Phaù-kieân vaø baùt. Y

Baùt naøy oâng ñaõ coù chöa? Ñaùp: Coù. Thieän nöõ haõy laéng nghe! Nay chính laø luùc caàn söï chaân thaønh. Nay ta hoûi ngöôi, coù thì noùi coù, khoâng thì noùi khoâng: Ngöôi khoâng phaïm bieân toäi chöù? Ngöôi khoâng phaïm tònh haïnh Tyø-kheo chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm giaëc thoï giôùi chöù? Ngöôi khoâng phaù noäi ngoaïi ñaïo chöù? Ngöôi khoâng phaûi huyønh moân chöù? Ngöôi khoâng gieát cha, gieát meï, gieát chaân nhaân A-la-haùn chöù? Ngöôi khoâng phaù Taêng chöù? Ngöôi khoâng vôùi taâm aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu chöù? Ngöôi khoâng phaûi phi nhaân chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi hai caên chöù? Ngöôi teân gì? Hoøa thöôïng cuûa ngöôi laø ai? Ngöôi ñuû hai möôi tuoåi chöa? Y baùt coù ñaày ñuû khoâng? Cha meï vaø phu chuû coù cho pheùp ngöôi khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi maéc nôï chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø noâ tyø chöù? Ngöôi laø ngöôøi nöõ chöù? Ngöôøi nöõ coù nhöõng caên beänh huûi, ung thö, laùc traéng,

SOÁ 14>> - YEÁT MA 501

caøn tieâu, ñieân cuoàng, hai caên, hai ñöôøng hôïp laïi, ñöôøng ñaïi tieåu tieän thöôøng ræ chaûy, ñaøm daõi thöôøng chaûy ra. Ngöôi coù nhöõng caên beänh nhö vaäy khoâng? (Neáu traû lôøi laø khoâng thì neân noùi:) Nhö ta vöøa hoûi ngöôi. Laùt nöõa ôû trong Taêng cuõng seõ hoûi ngöôi nhö vaäy. Vöøa roài ngöôi traû lôøi vôùi ta nhö theá naøo thì ôû trong Taêng ngöôi cuõng traû lôøi nhö vaäy. (Vò giaùo thoï sö noùi nhö vaäy roài, trôû vaøo trong chuùng vôùi oai nghi nhö thöôøng leä, ñöùng choã vöøa taàm tay tröôùc chuùng, taùc baïch.) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... ñeán Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Toâi ñaõ hoûi xong, cho pheùp hoï vaøo. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Ngöôøi kia neân noùi hoï vaøo. Khi ñöông söï vaøo roài, caàm y baùt cho hoï, baûo hoï ñaûnh leã Taêng, quyø tröôùc giôùi sö, chaáp tay baûo hoï taùc baïch xin) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Con teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Nay con ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Cuùi xin Taêng thöông xoùt cöùu ñoä con. (Thöa ba laàn nhö vaäy roài, trong ñoù vò giôùi sö neân taùc baïch:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Nay ngöôøi naøy ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Toâi ñaõ hoûi caùc naïn söï. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Vò Yeát-ma hoûi giôùi töû) Thieän nam haõy laéng nghe! Nay chính laø luùc chaân thaønh, caàn noùi leân söï thaät. Nay ta hoûi ngöôi. Neáu coù thì ngöôi traû lôøi coù, khoâng thì traû lôøi khoâng. Ngöôi khoâng phaïm bieân toäi chöù? Ngöôi khoâng phaïm tònh haïnh Tyø-kheo chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm giaëc thoï giôùi chöù? Ngöôi khoâng phaïm toäi phaù noäi ngoaïi ñaïo chöù? Ngöôi chaúng phaûi huyønh moân chöù? Ngöôi khoâng gieát cha, gieát meï, gieát chaân nhaân A-la-haùn chöù? Ngöôi khoâng phaù Taêng chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu chöù? Ngöôi khoâng phaûi phi nhaân chöù? Ngöôi chaúng phaûi suùc sinh chöù? Ngöôi khoâng phaûi ngöôøi hai caên chöù? Ngöôi teân gì? Hoøa thöôïng cuûa ngöôi hieäu gì? Ngöôi ñuû hai möôi tuoåi chöa? Y baùt ñaõ ñuû chöa? Cha meï vaø phu chuû coù cho pheùp ngöôi khoâng? Ngöôi khoâng maéc nôï ai chöù? Ngöôi chaúng phaûi noâ tyø chöù? Ngöôi laø

ngöôøi nöõ chöù? Ngöôøi nöõ coù caùc chöùng beänh: huûi, ung thö, laùc traéng, caøn tieâu, ñieân cuoàng, hai caên, hai ñöôøng hôïp laïi, ñöôøng ñaïi tieåu tieän thöôøng ræ chaûy, ñaøm daõi thöôøng chaûy ra. Ngöôi coù nhöõng caên beänh nhö vaäy khoâng? (Neáu ñöông söï traû lôøi khoâng neân taùc baïch.) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Nay ngöôøi... naøy ñeán Taêng xin thoï giôùi, Hoøa thöôïng

Ni hieäu laø... Ngöôøi naøy töï noùi thanh tònh khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai möôi tuoåi, y baùt ñaày ñuû. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Nay ngöôøi... naøy ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø. Ngöôøi teân laø... töï noùi thanh tònh khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai möôi tuoåi, y baùt ñaày ñuû. Nay Taêng cho ngöôøi teân... naøy thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù, nay Taêng cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát. (Thöa ba laàn nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp Ni ñeán trong Tyø-kheo Taêng thoï ñaïi giôùi. (Ngöôøi thoï ñaïi giôùi kia cuøng Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong Tyø-kheo Taêng ñaûnh leã döôùi chaân Taêng roài, quyø goái phaûi xuoáng ñaát chaáp tay thöa:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Con teân laø... theo Hoøa thöôïng hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Con teân laø... nay ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng hieäu laø... Cuùi xin Taêng ruû loøng thöông xoùt cöùu ñoä con. (Thöa ba laàn nhö vaäy. ÔÛ trong ñaây giôùi sö hoûi caùc naïn söï) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Nay ngöôøi naøy ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Toâi hoûi caùc naïn söï. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Thieän nöõ haõy laéng nghe! Nay chính laø luùc chaân thaønh, caàn noùi leân söï thaät. Nay ta hoûi ngöôi. Neáu coù thì ngöôi traû lôøi coù, khoâng thì traû lôøi khoâng. Ngöôi khoâng phaïm bieân toäi chöù? Ngöôi khoâng phaïm tònh haïnh Tyø- kheo chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm giaëc thoï giôùi chöù? Ngöôi khoâng phaù noäi ngoaïi ñaïo chöù? Ngöôi chaúng phaûi huyønh moân chöù? Ngöôi khoâng gieát cha, gieát meï, gieát chaân nhaân A-la-haùn chöù? Ngöôi khoâng phaù Taêng chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu chöù? Ngöôi khoâng phaûi phi nhaân chöù? Ngöôi chaúng phaûi suùc sinh chöù? Ngöôi khoâng phaûi ngöôøi hai caên chöù? Ngöôi teân gì? Hoøa thöôïng cuûa ngöôi hieäu gì? Ngöôi ñuû hai möôi tuoåi chöa? Y baùt ñaõ ñuû chöa? Cha meï vaø phu chuû

coù cho pheùp ngöôi khoâng? Ngöôi khoâng maéc nôï ai chöù? Ngöôi chaúng phaûi noâ tyø chöù? Ngöôi laø ngöôøi nöõ chöù? Ngöôøi nöõ coù caùc chöùng beänh: huûi, ung thö, laùc traéng, caøn tieâu, ñieân cuoàng, hai caên, hai ñöôøng hôïp laïi, ñöôøng ñaïi tieåu tieän thöôøng ræ chaûy, ñaøm daõi thöôøng chaûy ra. Ngöôi coù nhöõng caên beänh nhö vaäy khoâng? (Ñöông söï traû lôøi khoâng, neân hoûi:) Ngöôi ñaõ hoïc giôùi chöa? Coù thanh tònh khoâng? (Ñöông söï traû lôøi laø ñaõ hoïc giôùi vaø thanh tònh, neân hoûi caùc Tyø-kheo-ni khaùc:) Ngöôi teân laø... ñaõ hoïc giôùi chöa? Coù thanh tònh khoâng? (Neáu traû lôøi laø ñaõ hoïc giôùi vaø thanh tònh thì neân taùc baïch:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø caàu thoï ñaïi giôùi. Nay ngöôøi teân... naøy ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ngöôøi naøy töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai möôi tuoåi, y baùt ñaày ñuû ñaõ hoïc giôùi vaø thanh tònh. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Nay ngöôøi... naøy ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ngöôøi naøy töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai möôi tuoåi, y baùt ñaày ñuû, ñaõ hoïc giôùi vaø thanh tònh. Nay Taêng cho ngöôøi... naøy thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát. (Thöa ba laàn nhö vaäy) Taêng ñaõ ñoàng yù cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Thieän nöõ haõy laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi taùm phaùp Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo-ni naøo phaïm thì chaúng phaûi laø Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. 1. Khoâng ñöôïc laøm haïnh baát tònh, haønh phaùp daâm duïc. Neáu Tyø- kheo-ni naøo laøm haïnh baát tònh, haønh phaùp daâm duïc, cho ñeán cuøng vôi loaøi suùc sinh thì vò aáy chaúng phaûi laø Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 2. Khoâng ñöôïc troäm caép cho ñeán coäng coû laù caây. Neáu Tyø-kheo-ni naøo aên caép laáy cuûa ngöôøi naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn, hoaëc töï laáy hoaëc daïy ngöôøi khaùc laáy, hoaëc töï ñoaïn hoaëc daïy ngöôøi khaùc ñoaïn, hoaëc töï

phaù hoaëc daïy ngöôøi khaùc phaù, hoaëc ñoát, hoaëc choân, hoaëc laøm hoaïi saéc thì vò aáy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc >. Khoâng ñöôïc ñoaïn maïng soáng cuûa chuùng sinh cho ñeán loaøi kieán. Neáu Tyø-kheo-ni naøo töï tay gieát ngöôøi, caàm dao ñöa cho ngöôøi, hoaëc höôùng daãn caùch cheát, khen ngôïi söï cheát, khuyeán khích söï cheát, cho uoáng thuoác ñoäc, laøm ñoïa thai, nguyeàn ruûa, duøng chuù thuaät, hoaëc töï laøm, duøng phöông tieän daïy ngöôøi laøm thì vò aáy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng

nöõ. Trong giôùi naøy, suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 4. Khoâng ñöôïc noùi doái cho ñeán noùi ñuøa giôõn. Tyø-kheo-ni naøo khoâng chaân thaät, chaúng phaûi mình coù chöùng ñaéc maø töï noùi: Toâi ñaït ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, ñaéc thieàn, ñaéc giaûi thoaùt Tam-muoäi chaùnh thoï, ñaéc quaû Tu-ñaø-Hoaøn, ñaéc quaû Tö-ñaø-haøm, ñaéc quaû A-na-haøm, ñaéc quaû A- la-haùn. Roài noùi, trôøi, roàng, quyû thaàn ñeán cuùng döôøng toâi, thì vò aáy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 5. Khoâng ñöôïc hai thaân xuùc chaïm nhau, cho ñeán cuøng vôùi loaøi suùc sinh. Neáu Tyø-kheo-ni naøo coù taâm nhieãm oâ cuøng vôùi ngöôøi nam coù taâm nhieãm oâ hai thaân xuùc chaïm nhau töø naùch trôû xuoáng, töø ñaàu goái trôû leân, hoaëc sôø, hoaëc boùp, hoaëc rôø xuoâi, rôø ngöôïc, hoaëc keùo, hoaëc xoâ, hoaëc boàng leân, hoaëc ñeå xuoáng, hoaëc chaø nhanh, hoaëc chaø chaäm thì vò aáy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 6. Khoâng ñöôïc phaïm taùm vieäc, cho ñeán cuøng vôùi loaøi suùc sinh. Neáu Tyø-kheo-ni naøo coù taâm nhieãm oâ cho ngöôøi nam coù taâm nhieãm oâ naém tay, naém y, cho ñeán nôi choã vaéng, ñöùng nôi choã vaéng, noùi chuyeän nôi choã vaéng, hoaëc cuøng ñi, hoaëc hai thaân gaàn saùt nhau, hoaëc cuøng heïn. Phaïm taùm vieäc naøy thì vò aáy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 7. Khoâng ñöôïc che giaáu toäi cuûa ngöôøi khaùc, cho ñeán Ñoät-kieát-la aùc thuyeát. Tyø-kheo-ni naøo bieát Tyø-kheo-ni phaïm Ba-la-di maø khoâng töï

SOÁ 14>> - YEÁT MA 505

cöû toäi cuõng khoâng baïch Taêng, khoâng noùi vôùi ai ñeå bieát. Sau ñoù, vaøo moät thôøi gian khaùc, Tyø-kheo-ni naøy thoâi tu, hoaëc bò ñuoåi, hoaëc khoâng cho soáng chung, hoaëc vaøo ngoaïi ñaïo. Roài vò aáy noùi: Tröôùc ñaây toâi bieát ngöôøi naøy phaïm toäi nhö vaäy, nhö vaäy thì vò aáy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ vì che giaáu troïng toäi cuûa ngöôøi khaùc. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 8. Khoâng ñöôïc tuøy tieän theo Tyø-kheo bò cöû toäi, cho ñeán Sa-di. Neáu Tyø-kheo-ni naøo bieát Tyø-kheo bò Taêng cöû toäi ñuùng phaùp, ñuùng Tyø- ni, ñuùng vôùi lôøi Phaät daïy, phaïm oai nghi chöa saùm hoái, khoâng taùc phaùp coäng truù maø tuøy thuaän theo Tyø-kheo kia ñeå noùi chuyeän. Tyø-kheo-ni phaûi can giaùn Tyø-kheo-ni naøy: Ñaïi tyû! Tyø-kheo kia bò Taêng cöû toäi ñuùng nhö phaùp, ñuùng Tyø-ni, ñuùng lôøi Phaät daïy, phaïm oai nghi chöa saùm hoái, khoâng taùc phaùp coäng truù, coâ ñöøng tuøy thuaän theo Tyø-kheo kia noùi chuyeän. Khi Tyø-kheo-ni kia can giaùn Tyø-kheo-ni naøy maø vaãn kieân trì khoâng boû, caùc Tyø-kheo-ni neân can giaùn cho ñeán ba laàn ñeå boû vieäc naøy. Cho ñeán ba laàn can giaùn boû thì toát, neáu khoâng boû thì vò aáy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ, vì ñaõ tuøy thuaän theo keû bò cöû toäi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Thieän nöõ haõy laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai baäc Voâ

Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi phaùp töù y. Tyø-kheo-ni nöông nôi ñaây xuaát gia thoï ñaïi giôùi. Ñoù laø phaùp cuûa Tyø-kheo-ni. 1. Nöông nôi y phaán taûo xuaát gia thoï ñaïi giôùi laø phaùp cuûa Tyø- kheo-ni. Trong ñieàu naøy suoát ñôøi ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc Neáu ñöôïc lôïi döõông, hoaëc ñaøn-vieät cuùng y, hoaëc ñöôïc y reû, hoaëc ñöôïc y caét roïc may thaønh thì nhaän. 2. Nöông nôi vieäc khaát thöïc xuaát gia thoï ñaïi giôùi laø phaùp cuûa Tyø- kheo-ni. Trong ñieàu naøy suoát ñôøi ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi döôõng, hoaëc Taêng sai thoï trai, hoaëc ñaøn-vieät cuùng thöùc aên vaøo nhöõng ngaøy moàng taùm, möôøi laêm, moàng moät, hoaëc chuùng Taêng thöôøng thoï trai, hai ñaøn-vieät môøi thì neân nhaän. >. Nöông ôû döôùi goác caây ñeå ngoài, xuaát gia thoï ñaïi giôùi laø phaùp cuûa Tyø-kheo-ni. Trong ñieàu naøy suoát ñôøi ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi döôõng hoaëc phoøng rieâng, laàu gaùc, phoøng nhoû, hang

ñaù, hai phoøng coù moät cöûa thoâng thì neân nhaän. 4. Nöông nôi thuoác hö naùt xuaát gia thoï ñaïi giôùi laø phaùp cuûa Tyø- kheo-ni. Trong ñieàu naøy suoát ñôøi ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi döôõng nhö toâ, daàu, sinh toâ, maïch, ñöôøng pheøn thì neân nhaän. Ngöôi ñaõ thoï giôùi roài, baïch töù Yeát-ma nhö phaùp thaønh töïu, ñuùng caùch, Hoøa thöôïng nhö phaùp, A-xaø-leâ nhö phaùp coù ñaày ñuû hai boä Taêng. Ngöôi neân kheùo thoï nhaän giaùo phaùp, sieâng naêng cuùng döôøng Phaät, Phaùp, Taêng, Hoøa thöôïng A-xaø-leâ daïy baûo ngöôi taát caû nhöõng ñieàu nhö phaùp, nhaát quyeát khoâng ñöôïc choáng traùi. Neân hoïc hoûi, tuïng kinh, sieâng caàu phöông tieän môùi ôû trong Phaùp Phaät ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, ñaéc quaû Tö-ñaø- haøm, quaû A na haøm vaø quaû A-la-haùn thì taâm xuaát gia ban ñaàu cuûa ngöôi môùi khoâng uoång phí, quaû baùo khoâng bò ñoaïn döùt. Coøn nhöõng gì ngöôi chöa bieát neân ñeán hoûi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ (Khi giaûi taùn, baûo ngöôøi thoï giôùi ñi tröôùc)

Phaàn 3: PHAÙP TRÖØ TOÄI

Phaùp saùm hoái toäi Taêng taøn cuûa Ni: (Vì Ni laø ngöôøi nöõ yeáu ñuoái, söï vieäc gì cuõng nhôø vaøo duyeân maïnh meõ, neân cho hoï soá ngaøy. Neáu nhö hoï töï coøn giöõ vieäc aùc, thôøi töï hoaïi vaø hoaïi ngöôøi khaùc thì phaïm toäi khoâng nheï.) Ni che giaáu toäi Taêng taøn chæ taêng theâm töï toäi, nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa, khoâng rieâng phaùp che giaáu ñieàu phuïc. Ni saùm hoái Taêng taøn caàn phaûi ôû trong hai boä Taêng taùc Yeát-ma Ma-na-ñoûa. Caû hai boä ñaïi Taêng vaø Ni phaûi coù ñuû boán ngöôøi. Neáu taùc phaùp Yeát-ma xuaát toäi hai boä ñaïi Taêng vaø Ni moãi boä phaûi ñuû hai möôi ngöôøi, khoâng ñöôïc thieáu.) Vaên yeát-ma xin Ma-na-ñoûa: (Tyø-kheo-ni phaïm toäi Taêng taøn, neân ôû trong Taêng nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa. Khi haønh Ma-na-ñoûa neân ñeán trong hai boä Taêng ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, ñaûnh leã döôùi chaân Taêng roài quyø goái xuoáng

ñaát, chaáp tay taùc baïch xin:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Con Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm... chöøng aáy toäi Taêng taøn, nay ñeán hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Cuùi xin Taêng ruû loøng thöông xoùt cho con nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. (Thöa ba laàn

SOÁ 14>> - YEÁT MA 507

nhö vaäy) Vaên yeát-ma cho Ma-na-ñoûa: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo-ni naøy teân laø... phaïm... chöøng aáy toäi Taêng taøn, nay ñeán hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... phaïm... chöøng aáy toäi Taêng taøn, nay ñeán hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... nöûa thaùng Ma-na-ñoûa thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn taùc baïch thöù nhaát. (Thöa ba laàn nhö vaäy) Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø... nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Tyø- kheo-ni haønh phaùp Ma-na-ñoûa gioáng nhö phaùp cuûa Ñaïi Taêng ôû treân, chæ khaùc laø haøng ngaøy ñeán trong hai boä Taêng taùc baïch nhö vaäy.) Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm... chöøng aáy toäi Taêng taøn, ñaõ ñeán hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho con nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Con Tyø-kheo-ni teân laø... ñaõ thöïc haønh qua chöøng aáy ngaøy, coøn coù chöøng aáy ngaøy nöõa. Baïch Ñaïi ñöùc Taêng ñeå quyù vò bieát con ñang haønh Ma-na-ñoûa. Vaên yeát-ma xin xuaát toäi: (Tyø-kheo-ni haønh nöûa thaùng Ma-na-ñoûa, neân ñeán trong hai boä Taêng taùc baïch xin nhö vaäy.) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Con Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm... chöøng aáy toäi Taêng taøn, ñaõ ñeán hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho con nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Con ñaõ ôû trong hai boä Taêng haønh nöûa thaùng Ma-na-ñoûa xong, nay con ñeán Taêng xin Yeát-ma xuaát toäi. Cuùi xin Taêng ruû loøng thöông xoùt cho con Yeát-ma xuaát toäi. (Thöa ba laàn nhö vaäy.) Vaên yeát-ma cho xuaát toäi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm... chöøng aáy toäi Taêng taøn, ñaõ ñeán hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa, Tyø-kheo-ni... naøy ñaõ ôû trong hai boä Taêng haønh nöûa thaùng Ma-na-ñoûa xong, nay ñeán Taêng xin Yeát-ma xuaát toäi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... Yeát-ma xuaát toäi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo-ni... naøy... phaïm chöøng aáy toäi

508 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Taêng taøn, ñaõ ñeán hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo-ni teân laø... nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Tyø-kheo-ni... naøy ñaõ ôû trong hai boä Taêng haønh nöûa thaùng Ma-na-ñoûa xong, nay ñeán Taêng xin Yeát- ma xuaát toäi. Nay Taêng ñaõ cho Tyø-kheo-ni teân laø... Yeát-ma xuaát toäi. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... Yeát-ma xuaát toäi thì im laëng.

Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy.) Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø... Yeát-ma xuaát toäi roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy.

Phaàn 4: PHAÙP THUYEÁT GIÔÙI

(Phaùp thuyeát giôùi cuûa Tyø-kheo-ni hoaøn toaøn gioáng vôùi phaùp cuûa ñaïi Taêng) Vaên Ni Taêng yeát-ma sai ngöôøi thænh giaùo thoï: (Moãi nöûa thaùng Ni Taêng phaûi neân ñeán trong ñaïi Taêng thænh giaùo giôùi. Cho neân nay caàn phaûi sai ngöôøi söù naøy. Neáu Ni Taêng thænh giaùo giôùi, sai nhö vaäy:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... Vì Tyø-kheo Ni Taêng nöûa thaùng ñeán trong Tyø-kheo Taêng caàu giaùo thoï. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø- kheo Ni Taêng nöûa thaùng ñeán trong Tyø-kheo Taêng caàu giaùo thoï. Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù, Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng nöûa thaùng ñeán trong Tyø-kheo Taêng caàu giaùo thoï thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng, nöûa thaùng ñeán trong Tyø-kheo Taêng caàu giaùo thoï roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Laïi sai theâm hai ngöôøi nöõa ñeå laøm baïn, vaøo trong ñaïi Taêng, ñeán choã Tyø-kheo cöûu truï ñaûnh leã roài, quyø xuoáng cuùi ñaàu, chaáp tay taùc baïch nhö vaäy:) Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Tyø-kheo Ni Taêng hoøa hôïp, ñaûnh leã Tyø- kheo Taêng caàu giaùo thoï. (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Tyø- kheo nhaän lôøi taùc baïch, khi thuyeát giôùi neân thöa nhö vaäy.) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo Ni Taêng chuùng hoøa hôïp, ñaûnh leã Ñaïi ñöùc Taêng caàu giaùo thoï. (Thöa ba laàn nhö vaäy.)

SOÁ 14>> - YEÁT MA 509

Saùng mai Tyø-kheo-ni neân ñeán hoûi Taêng coù chaáp thuaän khoâng. Tyø- kheo giaùo thoï sö neân heïn thôøi gian ñeán. Tyø-kheo-ni ñuùng thôøi gian ñoù ra ñoùn röôùc Tyø-kheo. Tyø-kheo heïn thôøi gian ñeán maø khoâng ñeán phaïm Ñoät-kieát-la, Tyø-kheo-ni ñuùng luùc nghinh ñoùn khoâng ra nghinh ñoùn phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo-ni khi nghe thaày giaùo thoï ñeán thì neân ra nöûa do-tuaàn ñoùn röôùc vaøo chuøa, cung caáp nhöõng ñoà caàn duøng taém röûa, chaùo, ñoà uoáng, thöùc aên, traùi caây ñeå cuùng döôøng vò giaùo thoï. Neáu khoâng nhö vaäy thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo Taêng beänh heát, hoaëc chuùng khoâng hoøa hôïp, hoaëc chuùng khoâng ñuû thì neân sai thieän tính ñeán ñaûnh leã thaêm hoûi. Neáu Tyø-kheo Ni Taêng ñeàu beänh heát, hoaëc khoâng hoøa hôïp, hoaëc chuùng khoâng ñuû cuõng neân sai thieän tính ñeán ñaûnh leã thaêm hoûi, neáu khoâng nhö vaäy phaïm Ñoät-kieát-la.

Phaàn 5: PHAÙP AN CÖ (Phaùp An Cö cuûa Ni ñeàu gioáng vôùi phaùp cuûa ñaïi Taêng ôû treân.)

Phaàn 6: PHAÙP TÖÏ TÖÙ

Vaên yeát-ma sai ngöôøi ñeán trong ñaïi Taêng thoï töï töù: (Tyø-kheo Ni Taêng muøa haï an cö xong phaûi ñeán trong ñaïi Taêng thoï töï töù, neân sai ngöôøi ñaïi dieän naøy vì Ni Taêng ñeán trong ñaïi Taêng xin thoï töï töù. Vaên taùc baïch sai nhö vaày:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong Ñaïi Taêng noùi ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø- kheo Ni Taêng ñeán trong Ñaïi Taêng noùi ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi. Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong Ñaïi Taêng noùi ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong ñaïi Taêng noùi ba vieäc töï töù roài, Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy.

510 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Vaên ñeán trong ñaïi Taêng thoï töï töù: (Sai theâm hai ngöôøi nöõa ñi laøm baïn, ñeán trong Taêng ñaûnh leã Taêng, khom ngöôøi, cuùi ñaàu, chaáp tay thöa nhö vaäy.) Tyø-kheo Ni Taêng an cö ba thaùng haï ñaõ xong, Tyø-kheo Taêng an cö ba thaùng haï ñaõ xong, Tyø-kheo Ni Taêng noùi ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi. Ñaïi ñöùc Taêng ruû loøng thöông xoùt noùi cho con. Neáu con thaáy coù toäi seõ nhö phaùp saùm hoái. (Noùi ba laàn nhö theá) Tyø-kheo Ni Taêng kia ngaøy ñoù töï töù roài laïi töï töù nöõa neân ñeàu raát meät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo Taêng töï töù ngaøy möôøi boán thì Tyø-kheo Ni Taêng töï töù ngaøy möôøi laêm. Neáu Ñaïi Taêng bò beänh hoaëc khoâng hoøa hôïp, hoaëc chuùng khoâng ñuû thì Tyø-kheo-ni neân sai thieän tín ñeán ñaûnh leã hoûi thaêm, neáu khoâng phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo Ni Taêng beänh, hoaëc chuùng khoâng hoøa hôïp, hoaëc chuùng khoâng ñuû, Tyø- kheo Ni Taêng cuõng neân sai thieän tín ñeán ñaûnh leã thaêm hoûi, neáu khoâng nhö vaäy thì phaïm toäi Ñoät-kieát-la (Ngöôøi aáy ñeán trong Ñaïi Taêng thoï töï töù xong, trôû laïi cuøng vôùi Ni Taêng töï töù. Phaùp töï töù cuûa Ni Taêng cuõng gioáng nhö Ñaïi Taêng.)

Phaàn 7: PHAÙP CHIA Y (Gioáng nhö phaùp cuûa Ñaïi Taêng ôû treân)

Phaàn 8: PHAÙP Y THÖÏC TÒNH (Ni khoâng taùc phaùp dö thöïc, töø ñaây ra, taát caû coøn laïi ñeàu gioáng vôùi phaùp cuûa Ñaïi Taêng.)

Phaàn 9: PHAÙP LINH TINH

(Ni khoâng coù phaùp xin chæ choã laøm phoøng. Coøn caùc phaùp khaùc ñeàu gioáng vôùi phaùp cuûa Ñaïi Taêng.) Phaùp yeát-ma noäi hoä giaùp cho Taêng chuùng taãn phaït: Luaät Taïng ñaõ noùi chaùnh phaùp cuûa Taêng, coát yeáu coù ba neân keát laäp goïi laø phaùp, laø Tyø-ni, laø lôøi Phaät daïy.

SOÁ 14>> - YEÁT MA 511

- Phaùp coù naêm loaïi haïnh vieãn ly: 1. Phaùp xuaát ly chaúng phaûi theá gian. 2. Phaùp vöôït qua chaúng phaûi thoï nhaäp. >. Voâ duïc chaúng phaûi höõu duïc. 4. Khoâng keát chaúng phaûi coù keát. 5. Khoâng thaân caän sinh töû chaúng phaûi thaân caän sinh töû. - Tyø-ni coù naêm loaïi coát yeáu xuaát ly: 1. Thieåu duïc chaúng phaûi ña duïc. 2. Bieát ñuû chaúng phaûi khoâng bieát ñuû. >. Deã hoä trì chaúng phaûi khoù hoä trì. 4. Deã nuoâi döôõng chaúng phaûi khoù nuoâi döôõng. 5. Trí huïeâ chaúng phaûi ngu si. - Lôøi cuûa Ñöùc Phaät daïy coù naêm haïnh giaùo giôùi: 1. Ngöôøi coù toäi thì caám. 2. Ngöôøi khoâng coù toäi thì cho pheùp. >. Hoaëc caám hoaëc cho pheùp maø coù ngöôøi giôùi bò khuyeát thì nhö phaùp cöû toäi hoï. 4. Ngöôøi luoân luoân vi phaïm thì neân chieát phuïc vaø öùc nieäm. 5. Coâng ñöùc chaân thaät thích nghó goïi laø toát. Cho neân, trong kinh daïy: chaùnh phaùp tuïc, chaùnh phaùp dieät, nghóa laø ngöôøi truyeàn phaùp naøy cuõng coù ba ñieàu, neân lôøi baäc Thaùnh goïi laø bieát phaùp, bieát luaät, bieát Ma-di (Luaän). Bieát phaùp, nghóa laø kheùo thoï trì Taïng Tu-ña-la, nhö A-nan v.v... Bieát luaät, nghóa laø kheùo thoï trì Taïng Tyø-ni, nhö Öu-ba-ly v.v... Bieát luaän, nghóa laø kheùo laõnh ñaïo caàm caân naûy möïc nhö Ñaïi Ca- dieáp v.v.... cho neân, phaøm muoán laøm raïng rôõ con ñöôøng cuûa baäc Thaùnh, ñeå höng thònh ñaïo giaùo, keá thöøa pheùp taéc, ñôøi sau khoâng bò ñoaïn tuyeät luùc ñoù chaúng phaûi caùc vò aáy thì ai! - Naêm phaùp nhaäp chuùng: 1. Neân theå hieän taâm töø. 2. Neân töï haï mình xuoáng nhö caùi thaân lau buïi. >. Kheùo bieát luùc ñöùng ngoài phaûi coù oai nghi treân döôùi. 4. Khoâng noùi lung tung chuyeän theá tuïc, vì chuùng thuyeát phaùp, hoaëc thænh ngöôøi khaùc noùi. 5. Neáu trong Taêng coù vieäc khoâng theå cung kính taâm khoâng an nhaãn thì neân im laëng. - Naêm vieäc im laëng nhö phaùp: 1. Thaáy ngöôøi khaùc phi phaùp im laëng.

512 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

2. Khoâng coù ngöôøi hoã trôï im laëng. >. Phaïm toäi naëng im laëng. 4. Ñoàng tuùc im laëng. 5. Ñoàng tuùc ôû choã khaùc im laëng. - Naêm vieäc im laëng phi phaùp: 1. Yeát-ma nhö phaùp taâm baát ñoàng maø vaãn maëc tình im laëng. 2. Ñöôïc baïn ñoàng yù maø vaãn maëc tình im laëng. >. Hoaëc thaáy toäi nhoû maø vaãn im laëng. 4. Vì laøm bieät truù maø im laëng. 5 .ÔÛ treân giôùi tröôøng maø im laëng. - Coù naêm loaïi phaùp boû: 1. Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc hoûi: OÂng coù thaáy mình phaïm toäi khoâng? Ñaùp: Khoâng thaáy. Vò kia noùi: Neáu oâng thaáy toäi thì neân saùm hoái. 2. Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc hoûi: OÂng coù thaáy mình phaïm

toäi khoâng? Ñaùp: Khoâng thaáy. Ngöôøi kia noùi: Neáu oâng thaáy toäi neân saùm hoái trong Taêng. >. Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc hoûi: OÂng coù thaáy mình phaïm toäi khoâng? Ñaùp: Khoâng thaáy. Ngöôøi kia noùi: Neáu oâng thaáy mình coù toäi thì neân ôû trong Taêng naøy saùm hoái. 4. Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc hoûi: OÂng coù thaáy mình phaïm toäi khoâng? Ñaùp: Khoâng thaáy. Chuùng Taêng neân boû khoâng noùi nöõa, oâng khoâng thaáy toäi loãi thì tuøy yù muoán ñi choã naøo thì ñi, khoâng cho oâng boátaùt, nhö ngöïa chöùng khoù ñieàu phuïc, haøm, cöông, noäc ñeàu boû. OÂng cuõng gioáng nhö vaäy. 5. Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc hoûi: OÂng coù thaáy mình phaïm toäi khoâng? Ñaùp: Khoâng thaáy! Ngöôøi kia neân ôû trong chuùng taùc phaùp Yeát-ma cöû toäi khoâng thaáy. - Coù naêm loaïi taùc phaùp Yeát-ma: 1. Hieän tieàn. 2. Töï noùi. >. Khoâng thanh tònh. 4. Nhö phaùp. 5. Hoøa hôïp. Tö nghóa laø bieát beänh, bieát thuoác, bieát ñoái trò. Thieän ôû trong nghi pheá, laäp, thoâng, taéc, toàn hoä. Cho neân, cuoái cuøng ñöa ñeán coâng giöõ gìn, nghóa roõ ôû ñaây. - Ba loaïi phaùp ñieàu:

SOÁ 14>> - YEÁT MA 51>

1. Yeát-ma quôû traùch. 2. Yeát-ma khu taãn (ñuoåi). >. Yeát-ma y chæ. - Ba loaïi phaùp dieät: 1. Choã phaïm toäi. 2. Nhieàu ngöôøi noùi. >. Nhö coû che ñaát. - Ba phaùp baát coäng tuïc: 1. Yeát-ma ba cöû. 2. Trò ngöõa chöùng. >. Yeát-ma dieät taãn. Phaùp Yeát-ma quôû traùch: (Tröôùc heát neâu toäi phaïm, taùc phaùp nhôù nghó ñeå ñònh toäi roài sau ñoù môùi taùc phaùp Yeát-ma.) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... thích tranh chaáp laãn nhau, cuøng nhau nhuïcmaï, noùi lôøi hung döõ, nhau nhau hôn thua. Caùc Tyø-kheo kia töï cuøng nhau tranh chaáp roài. Neáu laïi coù Tyø-kheo khaùc tranh chaáp nhau maø ngöôøi kia lieàn ñeán khuyeán khích: Caùc oâng khoûe maïnh, khoâng gioáng nhö hoï. Caùc oâng hoïc nhieàu, trí hueä, giaøu coù, cuõng coù trí thöùc hôn hoï nhieàu. Chuùng toâi seõ laøm baïn vôùi caùc oâng ñeå laøm cho trong Taêng chöa coù söï tranh caõi thì sinh ra söï tranh caõi, ñaõ coù söï tranh caõi thì khoâng chaám döùt ñöôïc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù vì Tyø-kheo teân laø... taùc phaùp Yeát-ma quôû traùch. Neáu sau cuøng hoï tranh chaáp laïi, nhuïc maï vôùi nhau laïi, Taêng chuùng seõ taêng theâm toäi ñeå trò hoï. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... thích tranh chaáp vôùi nhau, cuøng nhuïc maï laãn nhau, mieäng toaøn noùi lôøi hung döõ, tranh nhau hôn thua. Caùc Tyø-kheo kia töï tranh chaáp laãn nhau roài, neáu laïi coù Tyø-kheo khaùc tranh chaáp thì ngöôøi ñoù ñeán khuyeán khích vò kia: Caùc oâng khoûe maïnh, khoâng gioáng nhö hoï. Caùc oâng hoïc nhieàu, coù trí hueä, vaø giaøu coù, laïi cuõng coù tri thöùc hôn hoï nhieàu. Chuùng toâi seõ laøm baïn vôùi caùc oâng ñeå laøm cho trong Taêng chöa coù söï tranh caõi thì sinh ra söï tranh caõi, ñaõ coù söï tranh caõi thì khoâng chaám döùt ñöôïc. Taêng vì Tyø-kheo teân laø... taùc phaùp Yeát-ma quôû traùch. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo teân laø... Yeát-ma quôû traùch. Neáu sau naøy hoï laïi tranh chaáp nhau, nhuïc maï nhau, chuùng Taêng seõ taêng theâm toäi ñeå trò hoï thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma ñaàu tieân. (Thöa ba laàn nhö vaäy.) Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... taùc phaùp Yeát-ma quôû

traùch

514 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Khi cho Yeát-ma roài, ñoaït ba möôi laêm vieäc ñeå khieán hoï chieát phuïc. Sau ñoù, neáu hoï tuøy thuaän hoái caûi thì Taêng neân traû laïi vaø Yeát-ma giaûi cho hoï. Vaên yeát-ma cho choã phaïm toäi: (Tröôùc neâu toäi phaïm, taùc phaùp nhôù nghó ñònh toäi hoï roài, sau ñoù môùi taùc phaùp Yeát-ma) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... khoâng hoå khoâng theïn, phaïm nhieàu caùc toäi coù thaáy, nghe vaø nghi. Tröôùc töï noùi phaïm, sau noùi khoâng phaïm, lôøi noùi tröôùc sau ñeàu traùi ngöôïc nhau. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù, nay Taêng Yeát-ma ñònh choã toäi cuûa Tyø-kheo teân laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... voâ taâm, voâ quyù phaïm nhieàu toäi loãi coù thaáy, nghe vaø nghi, tröôùc töï noùi phaïm, sau noùi khoâng phaïm, lôøi noùi tröôùc sau ñeàu traùi ngöôïc nhau. Nay Taêng Yeát-ma ñònh choã toäi cuûa Tyø-kheo... naøy. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, nay Taêng Yeát-ma ñònh choã toäi cuûa Tyø-kheo teân laø... thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát. (Thöa ba laàn nhö vaäy.) Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø.... Yeát-ma ñònh choã toäi roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Cho Yeát-ma roài töôùc ñoaït ba möôi laêm vieäc ñeå cho ngöôøi naøy veà sau ñieàu phuïc. Neáu tuøy thuaän hoái caõi, Taêng neân traû laïi vaø cho y giaûi. Vaên yeát-ma cho dieät taãn: (Tröôùc heát neâu toäi phaïm, taùc phaùp nhôù nghó, ñònh toäi roài, sau ñoù môùi taùc phaùp Yeát-ma.) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... phaïm toäi Ba-la-di. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø- kheo teân laø... phaïm toäi Ba-la-di yeát-ma dieät taãn (ñuoåi ñi) khoâng ñöôïc cuøng soáng chung vaø khoâng ñöôïc cuøng laøm vieäc. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... phaïm toäi Ba-la- di. Nay Taêng cho Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Ba-la-di Yeát-ma dieät taãn, khoâng ñöôïc ôû chung vaø khoâng ñöôïc laøm vieäc chung. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, Taêng cho Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Ba-la-di Yeát-ma dieät taãn, khoâng ñöôïc soáng chung, khoâng ñöôïc laøm vieäc chung thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi tra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát. (Thöa ba laàn nhö vaäy.) Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... phaïm toäi Ba-la-di Yeát-ma dieät taãn (ñuoåi ñi) khoâng ñöôïc ôû chung, khoâng ñöôïc laøm vieäc chung.

SOÁ 14>> - YEÁT MA 515

Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Phaùp naøy ñuoåi ñi vónh vieãn khoâng giaûi) Ba Yeát-ma sau naøy ñeàu laø phaùp töï phaït. Nhöng vì loãi coù naëng coù nheï, neân thöù baäc chia laøm ba: Tröôùc Yeát-ma quôû traùch laø phaùp ñieàu phuïc, Yeát-ma chæ choã toäi laø phaùp chieát phuïc, Yeát-ma dieät taãn laø phaùp khu xuaát (ñuoåi ñi). Vì theá, trong kinh coù daïy: Ngöôøi neân ñieàu phuïc thì ñieàu phuïc, ngöôøi neân chieát phuïc thì chieát phuïc, ngöôøi neân

ñuoåi ñi thì ñuoåi ñi. Neáu noùi theo söï vieäc thì Yeát-ma chaúng phaûi chæ coù moät, noùi ñuû ôû trong luaät ñieån, laøm sao söu taäp ñaày ñuû ñöôïc, neân moãi caùi ñeàu phaân ra. Nay chæ neâu moät Yeát-ma ñeå thaáy, coøn caùc loaïi khaùc thì chuaån theo ñaây coù theå bieát.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 74

TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI YEÁT MA PHAÙP SOÁ 1434

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1434

PHAÙP YEÁT MA TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI Haùn dòch: Ñôøi Löu Toáng, Tam taïng Caàu Na Baït Ma, ngöôøi nöôùc Keá Taân.

Phaàn 1: PHAÙP KEÁT GIÔÙI (Caùc phaùp Yeát-ma keát giôùi trong ñaây ñeàu gioáng vôùi phaùp cuûa Ñaïi Taêng, chæ khaùc laø goïi Ni Ñaïi Sö).

Phaàn 2: PHAÙP THOÏ GIÔÙI

Vaên Yeát-ma Tyø-kheo-ni xin nuoâi chuùng: (Neáu Tyø-kheo-ni muoán ñoä ngöôøi, neân ñeán trong Tyø-kheo Ni Taêng, ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp ñaûnh leã Taêng roài, quyø goái xuoáng ñaát yeát-ma xin nuoâi chuùng, taùc baïch nhö vaày:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Toâi Tyø-kheo-ni teân laø... nay ñeán Taêng xin ñöôïc ñoä ngöôøi trao giôùi cuï tuùc. Cuùi xin Taêng cho toâi ñöôïc ñoä ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc (Thöa ba laàn nhö vaäy). Vaên Yeát-ma cho nuoâi chuùng: Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Tyø-kheo-ni naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin ñoä ngöôøi trao giôùi cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... ñoä ngöôøi trao giôùi cuï tuùc. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Tyø-kheo naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin

ñoä ngöôøi trao giôùi cuï tuùc. Nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... ñoä ngöôøi trao giôùi cuï tuùc. Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... ñoä ngöôøi trao giôùi cuï tuùc thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø... ñoä ngöôøi trao giôùi cuï tuùc roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên ñoä Sa-di-ni: (Neáu muoán xuoáng toùc cho xuaát gia ôû trong chuøa thì phaûi thöa vôùi taát caû Taêng ñeå bieát. Neáu Taêng khoâng hoøa hôïp thì neân daãn ñöông söï ñi töøng phoøng thöa ñeå quyù vò bieát. Neáu Taêng hoøa hôïp thì taùc baïch roài sau môùi cho caïo ñaàu. Vaên taùc baïch nhö sau:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Ngöôøi naøy teân laø... muoán ñeán caàu toâi teân laø... xuoáng toùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho ngöôøi teân laø... xuoáng toùc. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Taùc baïch roài, vì ngöôøi xuoáng toùc muoán xuaát gia ôû trong chuøa thì phaûi thöa taát caû Taêng ñeå bieát. Neáu Taêng khoâng hoøa hôïp thì neân daãn ñöông söï ñi

töøng phoøng thöa ñeå quyù vò bieát. Neáu Taêng hoøa hôïp thì taùc baïch roài sau ñoù môùi cho xuaát gia. Vaên taùc baïch nhö sau:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Ngöôøi naøy teân laø... muoán theo Tyø-kheo-ni teân laø... caàu xuaát gia. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho ngöôøi teân laø... xuaát gia. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Taùc baïch xuaát gia roài, daïy ngöôøi xuaát gia maëc caø sa ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái phaûi xuoáng ñaát, chaáp tay, höôùng daãn hoï taùc baïch nhö sau:) Con teân laø... quy y Phaät, quy y Phaùp vaø quy y Taêng. Nay con theo Phaät xuaát gia, Tyø-kheo-ni hieäu laø... laøm Hoøa thöôïng. Ñöùc Nhö Lai baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc laø Theá Toân cuûa con (Thöa ba laàn nhö vaäy). Con teân laø... ñaõ quy y Phaät, quy y Phaùp vaø quy y Taêng. Nay con ñaõ theo Phaät xuaát gia roài, Tyø-kheo-ni hieäu laø... laøm Hoøa thöôïng. Ñöùc Nhö Lai baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc laø Theá Toân cuûa con (Thöa ba laàn nhö vaäy roài, cho thoï giôùi). 1. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc saùt sinh laø giôùi cuûa Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 2. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc troäm caép laø giôùi cuûa Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. >. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc daâm duïc laø giôùi cuûa Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng?

Ñaùp: Ñöôïc. 4. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc noùi doái laø giôùi cuûa Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 5. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc uoáng röôïu laø giôùi cuûa Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 6. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc ñeo voøng hoa, xöùc daàu thôm treân thaân laø giôùi cuûa Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 7. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc ca muùa, xöôùng haùt, cuõng khoâng ñöôïc coá yù xem nghe laø giôùi cuûa Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 8. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc ngoài naèm giöôøng toøa cao roäng lôùn laø giôùi cuûa Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 9. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc caàm naém sinh töôïng, vaøng baïc, baûo vaät laø giôùi cuûa Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 10. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc aên phi thôøi laø giôùi cuûa Sa-di-ni. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Ñoù laø möôøi giôùi cuûa Sa-di-ni, suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Ngöôi ñaõ thoï giôùi roài, neân cuùng döôøng Tam baûo: Phaät baûo, Phaùp baûo vaø Taêng baûo, neân tu taäp ba nghieäp toïa thieàn, tuïng kinh vaø sieâng naêng laøm vieäc chuùng (cho pheùp ñoàng nöõ möôøi taùm tuoåi hoïc giôùi trong hai naêm, ñuû hai möôi tuoåi ñeán hai boä Taêng thoï ñaïi giôùi. Neáu möôøi tuoåi maø ñaõ töøng coù choàng, cho hai naêm hoïc giôùi, ñuû möôøi hai tuoåi cho thoï ñaïi giôùi. Cho thoï hai naêm hoïc giôùi nhö sau:) Vaên Thöùc-xoa-ma-na thoï saùu phaùp: (Sa-di-ni neân ñeán trong chuùng Tyø-kheo-ni, ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, ñaûnh leã Tyø-kheo Ni Taêng roài, quyø goái xuoáng ñaát chaáp tay taùc baïch nhö sau:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Con Sa-di-ni teân laø... nay ñeán Taêng xin hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Cuùi xin Taêng thöông xoùt cöùu ñoä con (Thöa ba laàn nhö theá. Neân baûo Sa-di-ni ñeán choã maét thaáy maø tai

khoâng nghe roài, trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc phaùp Yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Sa-di-ni naøy teân laø... nay theo Taêng xin hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Sa-di-ni teân laø... hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Sa-di-ni naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Nay Taêng cho Sa-di-ni teân laø... hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù Taêng cho Sa-di-ni naøy teân laø... hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi ra. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát (Thöa ba laàn nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho Sa-di-ni teân laø... hai naêm hoïc giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Tieáp theo trao cho Sa-di sau phaùp nhö vaäy:) Naøy Sa-di-ni haõy laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc ñaõ noùi saùu phaùp khoâng ñöôïc phaïm. 1. Khoâng ñöôïc haønh phaùp daâm duïc. Neáu Thöùc-xoa-ma-na haønh phaùp daâm duïc thì chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Cuøng ngöôøi nam coù taâm nhieãm oâ hai thaân xuùc chaïm nhau laø phaïm giôùi neân phaûi thoï giôùi laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 2. Khoâng ñöôïc troäm caép cho ñeán coäng coû laù caây. Neáu Thöùc-xoa- ma-na laáy cuûa ngöôøi naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn, hoaëc töï mình laáy, hoaëc daïy ngöôøi laáy, hoaëc töï mình ñoaïn, hoaëc daïy ngöôøi ñoaïn, hoaëc töï mình phaù, hoaëc daïy ngöôøi phaù, hoaëc ñoát, hoaëc choân, hoaëc laøm cho hoaïi saéc thì ngöôøi ñoù chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Neáu laáy döôùi naêm tieàn thì phaïm giôùi phaûi thoï giôùi laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. >. Khoâng ñöôïc coá yù ñoaïn maïng soáng cuûa chuùng sinh, cho ñeán loaøi kieán. Neáu Thöùc-xoa-ma-na coá yù töï tay gieát ngöôøi, tìm dao trao cho ngöôøi, daïy caùch cheát, khuyeán khích söï cheát, hoaëc cho ngöôøi uoáng thuoác ñoäc, hoaëc laøm ñoïa thai, duøng buøa chuù, nguyeàn ruûa, töï mình laøm daïy ngöôøi laøm thì ngöôøi ñoù chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Neáu ñoaïn maïng soáng cuûa suùc sinh, loaøi khoâng theå bieán hoùa thì bò phaïm giôùi phaûi thoï laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm,

ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 4. Khoâng ñöôïc noùi doái, cho ñeán noùi ñuøa giôõn. Neáu Thöùc-xoa-ma- na khoâng chaân thaät, thöïc söï mình khoâng chöùng ñaéc maø töï xöng laø toâi ñaõ ñaït ñöôïc phaùp Thöôïng nhaân noùi: Toâi ñaéc thieàn, ñaéc giaûi thoaùt, ñaéc Tam-muoäi chaùnh thoï, ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, ñaéc quaû Tö-ñaø-haøm, ñaéc quaû A-na-haøm, ñaéc quaû A-la-haùn noùi raèng, trôøi, roàng, quyû thaàn ñeán cuùng döôøng toâi thì ngöôøi ñoù chaúng phaûi laø Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Neáu ôû trong chuùng coá yù noùi

doái laø phaïm giôùi phaûi thoï giôùi laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 5. Khoâng ñöôïc aên phi thôøi. Neáu Thöùc-xoa-ma-na naøo aên phi thôøi thì phaïm giôùi phaûi thoï giôùi laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 6. Khoâng ñöôïc uoáng röôïu. Neáu Thöùc-xoa-ma-na naøo uoáng röôïu laø phaïm giôùi phaûi thoï giôùi laïi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Thöùc-xoa-ma-na neân hoïc taát caû giôùi cuûa Tyø-kheo-ni, tröø Tyø-kheo- ni quaù thöïc töï laáy thöùc aên ñeå aên. Phaùp Thöùc-xoa-ma-na thoï ñaïi giôùi: (Neáu Thöùc-xoa-ma-na hoïc giôùi ñaõ xong, ñuû hai möôi tuoåi, hoaëc ñuû möôøi hai tuoåi neân cho thoï ñaïi giôùi. Tröôùc heát ñeán trong Tyø-kheo Ni Taêng thænh Hoøa thöôïng, neân thöa nhö vaäy:) Ñaïi tyû nhaát taâm nieäm. Con teân laø... nay caàu A di laøm Hoøa thöôïng, cuùi xin A di vì con laøm Hoøa thöôïng, con nöông nôi A di ñöôïc thoï ñaïi giôùi (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Vò Hoøa thöôïng neân traû lôøi: Ñöôïc! Neân thoï trì nhö vaäy. Daãn ngöôøi thoï giôùi ñeán ñöùng choã maét thaáy maø tai khoâng nghe. Trong khi ñoù haønh giôùi sö neân sai moät vò giaùo thoï hoûi raèng:) Trong ñaïi chuùng naøy ai coù khaû naêng laøm giaùo thoï cho ngöôøi teân laø... (Neáu cho ngöôøi traû lôøi toâi coù theå. Khi aáy giôùi sö neân taùc baïch:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... laøm giaùo thoï sö. Ñaây laø lôøi taùc baïch (Thaày giaùo thoï neân ñeán choã ngöôøi thoï giôùi noùi:) Naøy coâ! An-ñaø-hoäi, Uaát-ña-la-taêng, Taêng-giaø-leâ naøy. Taêng-giaø-

chi, Phuù-kieân-y naøy. Nhöõng Y baùt naøy ngöôi ñaõ coù chöa? (Traû lôøi ñaõ coù). Thieän nöõ haõy laéng nghe! Nay chính laø luùc chaân thaønh caàn noùi leân söï thaät. Nay ta hoûi ngöôi. Coù thì ngöôi noùi coù, khoâng thì ngöôi noùi khoâng: Ngöôi khoâng phaïm bieân toäi chöù? Ngöôi khoâng phaïm tònh haïnh Tyø-kheo-ni chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm giaëc thoï giôùi chöù? Ngöôi khoâng phaù noäi ngoaïi ñaïo chöù? Ngöôi chaúng phaûi Huyønh moân chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôi gieát cha chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôi gieát meï chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôi gieát baäc chaân nhaân A-la-haùn chöù? Ngöôi khoâng phaù Taêng chöù? Ngöôi khoâng coù taâm aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu chöù? Ngöôi khoâng phaûi phi nhaân chöù? Ngöôi chaúng phaûi suùc sinh chöù? Ngöôi khoâng phaûi ngöôøi hai caên chöù? Ngöôi teân gì? Hoøa thöôïng cuûa ngöôi hieäu gì? Ngöôi ñuû hai möôi tuoåi chöa? Y baùt ñaày ñuû khoâng? Cha meï vaø phu chuû coù cho pheùp ngöôi khoâng? Ngöôi khoâng maéc nôï ai chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø toâi tôù chöù? Ngöôi laø ngöôøi nöõ chöù? Ngöôøi nöõ coù caùc chöùng beänh nhö laø huûi, laùc traéng, ung thö, caøn tieâu, ñieân cuoàng, hai caên, hai ñöôøng hieäp laïi, ñaïi tieåu tieän thöôøng ræ chaûy, ñaøm daõi thöôøng tieát ra. Coâ coù caùc chöùng beänh nhö vaäy khoâng? Traû lôøi laø khoâng, neân noùi: Nhö ta vöøa hoûi ngöôi, laùt nöõa trong Taêng cuõng seõ hoûi ngöôi nhö vaäy. Nhöõng gì ngöôi traû lôøi vôùi ta thì ôû trong Taêng ngöôi cuõng traû lôøi nhö vaäy (Vò giaùo thoï sö hoûi xong, trôû laïi trong Taêng vôùi oai

nghi bình thöôøng, ñöùng choã coù theå ñöa tay ñuïng caùc Tyø-kheo-ni, taùc baïch:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù, toâi ñaõ giaùo thoï xong, cho pheùp keâu hoï vaøo. Ñaây laø lôøi taùc baïch (Vò kia neân goïi ñöông söï vaøo, vaøo roài caàm y baùt höôùng daãn hoï ñaûnh leã Taêng roài, quyø tröôùc maët giôùi sö chaáp tay taùc baïch xin). Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Con teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Con teân laø... nay ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... cuùi xin Taêng ruû loøng thöông xoùt cöùu ñoä con! (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Khi aáy, giôùi sö neân taùc baïch:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Ngöôøi naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù, cho pheùp. Toâi ñaõ hoûi caùc naïn söï. Ñaây laø lôøi taùc baïch: Ngöôi haõy laéng nghe. Nay chính laø luùc chaân thaønh, luùc caàn noùi leân söï thaät. Nay toâi hoûi oâng, coù thì noùi coù, khoâng thì noùi khoâng.

SOÁ 14>4 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI YEÁT MA PHAÙP 525

Ngöôi coù phaïm bieân toäi khoâng? Ngöôi khoâng phaïm tònh haïnh Tyø- kheo-ni chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm giaëc thoï giôùi chöù? Ngöôi khoâng phaù noäi ngoaïi ñaïo chöù? Ngöôi chaúng phaûi huyønh moân chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi gieát cha chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi gieát meï chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi gieát baäc chaân nhaân A-la-haùn chöù? Ngöôi khoâng phaù Taêng chöù? Ngöôi khoâng coù taâm aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu chöù? Ngöôi chaúng phaûi phi nhaân chöù? Ngöôi chaúng phaûi suùc sinh chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi hai caên chöù? Ngöôi teân gì? Hoøa thöôïng cuûa ngöôi hieäu gì? Ngöôi ñaõ ñuû tuoåi chöa? Y baùt coù ñaày ñuû khoâng? Cha meï vaø phu chuû coù cho pheùp ngöôi khoâng? Ngöôi khoâng maéc nôï ai chöù? Ngöôi khoâng phaûi toâi tôù chöù? Ngöôi laø ngöôøi nöõ phaûi khoâng? Ngöôøi nöõ coù nhöõng caên beänh nhö huûi, laùc traéng, ung thö, caøn tieâu, ñieân cuoàng, hai caên hai ñöôøng hieäp laïi, ñöôøng ñaïi tieåu tieän thöôøng ræ chaûy, ñaøm daõi thöôøng tieát ra. Ngöôi coù nhöõng caên beänh nhö theá khoâng? (Neáu ñöông söï traû lôøi laø khoâng thì neân taùc baïch). Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Ngöôøi naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... ngöôøi naøy töï noùi thanh tònh khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai möôi tuoåi, y baùt ñaày ñuû. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù, nay Taêng cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Ngöôøi naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... ngöôøi naøy töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai möôi tuoåi, y baùt ñaày ñuû. Nay Taêng cho ngöôøi teân... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù, nay Taêng cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn yeát-ma thöù nhaát (Laàn thöù hai, thöù ba cuõng

thöa nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp ni ñeán trong Tyø-kheo Taêng thoï ñaïi giôùi: (Ngöôøi thoï giôùi cuøng Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong Tyø-kheo Taêng ñaûnh leã ñaïi Taêng roài, ñaàu goái phaûi quyø xuoáng ñaát chaáp tay taùc baïch:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Con teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Con teân laø... Nay ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... cuùi xin Taêng ruû loøng thöông xoùt cöùu ñoä con. (Thöa ba laàn

nhö vaäy. Giôùi sö ôû ñaây neân hoûi caùc naïn söï roài taùc baïch nhö sau:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Ngöôøi teân laø... nay ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho pheùp toâi hoûi caùc naïn söï. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Thieän nöõ nhaân haõy laéng nghe. Nay chính laø luùc chaân thaønh, luùc noùi leân söï thaät. Nay ta hoûi ngöôi, coù thì ngöôi noùi coù, khoâng thì noùi khoâng: Ngöôi khoâng phaïm bieân toäi chöù? Ngöôi khoâng phaïm tònh haïnh Tyø- kheo chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm giaëc thoï giôùi chöù? Ngöôi khoâng phaù noäi ngoaïi ñaïo chöù? Ngöôi chaúng phaûi huyønh moân chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi gieát cha chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi gieát meï chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi gieát baäc chaân nhaân A-la-haùn chöù? Ngöôi khoâng phaù Taêng chöù? Ngöôi khoâng coù taâm aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu chöù? Ngöôi chaúng phaûi phi nhaân chöù? Ngöôi chaúng phaûi suùc sinh chöù? Ngöôi chaúng phaûi ngöôøi hai caên chöù? Ngöôi teân gì? Hoøa thöôïng cuûa ngöôi hieäu gì? Ngöôi ñuû hai möôi tuoåi chöa? Y baùt ñaày ñuû chöa? Cha meï vaø phu chuû coù cho pheùp ngöôi khoâng? Ngöôi khoâng maéc nôï ai chöù? Ngöôi khoâng phaûi toâi tôù chöù? Ngöôi laø ngöôøi nöõ phaûi khoâng? Ngöôøi nöõ khoâng coù nhöõng caên beänh nhö huûi, laùc traéng, ung thö, caøn tieâu, ñieân cuoàng, hai caên hai ñöôøng hieäp laïi, ñöôøng ñaïi tieåu tieän thöôøng ræ chaûy, ñaøm daõi thöôøng tieát ra. Ngöôi coù nhöõng chöùng beänh nhö vaäy khoâng? (Neáu ñöông söï traû lôøi laø khoâng thì neân hoûi) Ngöôi ñaõ hoïc giôùi chöa? Coù thanh tònh khoâng? (Neáu ñöông söï traû lôøi laø ñaõ hoïc giôùi vaø thanh tònh thì neân hoûi caùc Tyø-kheo khaùc). Ngöôøi teân laø... ñaõ hoïc giôùi vaø thanh tònh khoâng? (Ñaùp laø ñaõ hoïc giôùi vaø thanh tònh). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Ngöôøi naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ngöôøi teân laø... töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai möôi tuoåi, y baùt ñaày ñuû, ñaõ hoïc giôùi vaø thanh tònh. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho ngöôøi teân laø... thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Ngöôøi naøy teân laø... theo Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... caàu thoï ñaïi giôùi. Ngöôøi naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø... Ngöôøi naøy töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ñuû hai möôi tuoåi, y baùt ñaày ñuû, ñaõ hoïc giôùi vaø thanh tònh. Nay

Taêng cho ngöôøi teân laø… thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø… caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho ngöôøi teân laø… thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu

laø… thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn yeát-ma thöù nhaát (Thöa ba laàn nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho ngöôøi teân laø… thoï ñaïi giôùi, Hoøa thöôïng Ni hieäu laø… roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Thieän nöõ nhaân haõy laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi taùm phaùp Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo-ni naøo phaïm thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ: 1. Khoâng ñöôïc phaïm haïnh baát tònh, haønh phaùp daâm duïc. Neáu Tyø- kheo-ni naøo laøm haïnh baát tònh, haønh phaùp daâm duïc cho ñeán loaøi suùc sinh thì ngöôøi aáy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 2. Khoâng ñöôïc troäm caép, cho ñeán laù caây, coäng coû. Neáu Tyø-kheo- ni naøo aên caép cuûa ngöôøi naêm tieàn, hoaëc hôn naêm tieàn. Neáu töï laáy hoaëc daïy ngöôøi laáy, hoaëc töï phaù, hoaëc daïy ngöôøi phaù, hoaëc töï chaët, hoaëc daïy ngöôøi chaët, hoaëc thieâu, hoaëc choân, hoaëc laøm hoaïi saéc thì ngöôøi ñoù chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng Töû. Trong giôùi ñaây troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. >. Khoâng ñöôïc ñoaïn maïng soáng cuûa chuùng sinh cho ñeán loaøi kieán. Neáu Tyø-kheo-ni naøo hoaëc töï tay gieát ngöôøi, hoaëc caàm dao trao cho ngöôøi, höôùng daãn caùch cheát, khuyeán khích söï cheát, khen ngôïi söï cheát, hoaëc cho ngöôøi uoáng thuoác ñoäc, laøm ñoïa thai, duøng chuù thuaät truø coû, nguyeàn ruûa, hoaëc laøm phöông tieän hay daïy ngöôøi laøm phöông tieän thì ngöôøi ñoù chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi ñaây suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 4. Khoâng ñöôïc noùi doái, cho ñeán noùi ñuøa giôõn. Tyø-kheo-ni naøo khoâng chaân thaät, chaúng phaûi mình coù chöùng ñaéc maø töï xöng mình coù chöùng ñaéc phaùp thöôïng nhaân, ñaéc thieàn, ñaéc giaûi thoaùt, ñaéc Tam-muoäi chaùnh thoï, ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, ñaéc quaû Tö-ñaø-haøm, ñaéc quaû A na haøm, ñaéc quaû A-la-haùn, noùi raèng trôøi, roàng vaø quyû thaàn ñeán cuùng döôøng toâi thì ngöôøi ñoù chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi ñaây suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 5. Khoâng ñöôïc ñeå hai thaân xuùc chaïm nhau, cho ñeán cuøng suùc sinh. Neáu Tyø-kheo-ni naøo coù taâm oâ nhieãm cuøng vôùi ngöôøi nam coù taâm oâ

nhieãm hai thaân xuùc chaïm nhau töø naùch trôû xuoáng, töø ñaàu goái trôû leân, hoaëc xoa, hoaëc boùp, hoaëc rôø ngöôïc, hoaëc rôø xuoâi, hoaëc keùo, hoaëc xoâ, hoaëc boàng leân, hoaëc thaû xuoáng, hoaëc naém gaáp, hoaëc trì hoaõn thì ngöôøi ñoù chaúng phaûi laø Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi laø Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc.

6. Khoâng ñöôïc phaïm taùm vieäc cho ñeán cuøng vôùi loaøi suùc sinh. Neáu Tyø-kheo-ni naøo coù taâm nhieãm oâ cho ngöôøi nam coù taâm nhieãm oâ naém tay, naém y, ñöùng nôi choã vaéng, cuøng ñöùng, noùi chuyeän nôi choã vaéng, cuøng ñi, hai thaân keà nhau vaø cuøng phaïm taùm vieäc naøy thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi ñaây suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 7. Khoâng ñöôïc che giaáu troïng toäi cuûa ngöôøi, cho ñeán Ñoät-kieát-la thuyeát aùc. Tyø-kheo-ni naøo bieát Tyø-kheo-ni phaïm Ba-la-di maø khoâng töï cöû toäi cuõng khoâng baïch vôùi Taêng, khoâng noùi vôùi ai. Vaøo moät thôøi gian khaùc sau ñoù, Tyø-kheo-ni naøy thoâi tu, hoaëc bò dieät taän (ñuoåi ñi), hoaëc taùc phaùp khoâng cho ôû chung, hoaëc vaøo ngoaïi ñaïo. Luùc ñoù, vò aáy môùi noùi: Tröôùc ñaây, toâi bieát ngöôøi naøy nhö vaäy, nhö vaäy thì vò aáy chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ, vì che giaáu troïng toäi cuûa ngöôøi khaùc. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. 8. Khoâng ñöôïc tuøy thuaän theo Tyø-kheo bò cöû toäi noùi chuyeän, cho ñeán Sa-di. Neáu Tyø-kheo-ni naøo bieát Tyø-kheo bò Taêng cöû toäi ñuùng nhö phaùp, nhö Tyø-ni, nhö lôøi Phaät daïy, phaïm oai nghi chöa saùm hoái, khoâng taùc phaùp cong truù maø tuøy thuaän theo Tyø-kheo kia ñeå noùi chuyeän. Caùc Tyø-kheo-ni can gian Tyø-kheo-ni naøy: Ñaïi tyû! Tyø-kheo kia bò Taêng cöû toäi nhö phaùp, nhö Tyø-ni, nhö lôøi Phaät daïy, phaïm oai nghi chöa saùm hoái, khoâng taùc phaùp cong truù, coâ ñöøng tuøy thuaän theo Tyø-kheo kia ñeå noùi chuyeän. Khi caùc Tyø-kheo-ni can giaùn Tyø-kheo-ni naøy kieân trì khoâng boû. Caùc Tyø-kheo-ni neân can giaùn cho ñeán ba laàn ñeå boû vieäc naøy. Cho ñeán ba laàn can giaùn boû thì toát. Neáu khoâng boû thì vò naøy khoâng phaûi Tyø-kheo- ni, khoâng phaûi Thích chuûng nöõ vì ñaõ tuøy thuaän theo keû bò cöû toäi. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Naøy thieän nöõ haõy laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi phaùp töù y. Tyø-kheo-ni nöông nôi ñaây, xuaát gia thoï ñaïi

SOÁ 14>4 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI YEÁT MA PHAÙP 529

giôùi, ñoù laø phaùp cuûa Tyø-kheo-ni. 1. Nöông nôi aùo phaán taûo xuaát gia thoï ñaïi giôùi laø phaùp cuûa Tyø- kheo-ni. Trong ñieàu naøy troïn ñôøi coâ coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi döôõng, hoaëc ñaøn-vieät cuùng y, hoaëc ñöôïc y reû tieàn, hoaëc ñöôïc y ñaõ caét roïc may thaønh thì neân nhaän. 2. Nöông nôi khaát thöïc xuaát gia thoï ñaïi giôùi laø phaùp cuûa Tyø-kheo- ni. Trong ñieàu naøy suoát ñôøi ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi döôõng, Taêng sai thoï trai, hay ñaøn-vieät daâng cuùng thöùc aên vaøo nhöõng ngaøy moàng taùm, möôøi laêm vaø moàng moät, hoaëc thöôøng thoï trai cuûa chuùng Taêng, hay ñaøn-vieät môøi thì neân nhaän. >. Nöông nôi goác caây ñeå ngoài, xuaát gia thoï ñaïi giôùi laø phaùp cuûa Tyø-kheo-ni. Trong ñieàu naøy suoát ñôøi ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi döôõng cho phoøng rieâng, laàu gaùc, phoøng nhoû, hang ñaù, hai phoøng coù moät cöûa thoâng thì neân nhaän. 4. Nöông nôi döôïc hö laïn xuaát gia thoï ñaïi giôùi laø phaùp cuûa Tyø- kheo-ni. Trong ñieàu naøy suoát ñôøi ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc lôïi

döôõng nhö söõa, daàu, ñeà hoà, maät, ñöôøng pheøn thì neân nhaän. Ngöôi ñaõ thoï giôùi roài, baïch töù yeát-ma nhö phaùp thaønh töïu, ñuùng caùch, Hoøa thöôïng nhö phaùp, A-xaø-leâ nhö phaùp, hai boä Taêng ñaày ñuû. Ngöôi kheùo thoï giaùo phaùp, neân sieâng naêng cuùng döôøng Phaät, Phaùp vaø Taêng. Hoøa thöôïng A-xaø-leâ daïy baûo nhöõng ñieàu nhö phaùp ngöôi khoâng ñöôïc choáng traùi, neân hoïc hoûi, tuïng kinh sieâng caàu phöông tieän ñeå ôû trong phaùp Phaät ñaït quaû vò Tu-ñaø-hoaøn, quaû Tö-ñaø-haøm, quaû A na haøm vaø quaû A-la-haùn. Coù nhö vaäy thì taâm môùi xuaát gia cuûa ngöôi môùi khoâng uoång phí, quaû baùo khoâng ñoaïn tuyeät. Nhöõng gì ngöôi chöa bieát neân hoûi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ (Khi giaûi taùn neân baûo ngöôøi thoï giôùi ñi tröôùc).

5>0 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Phaàn 3: PHAÙP TRÖØ TOÄI

Phaùp ni saùm hoái Taêng taøn: (Ni laø ngöôøi nöõ yeáu ôùt, söï vieäc caàn phaûi nhôø vaøo baïn beø giuùp nhau. Neáu ñeå hoï giöõ ñieàu aùc thì töï haïi mình thì phaïm toäi khoâng nheï. Ni che giaáu Taêng taøn trò toäi Taêng theâm haønh nöûa thaùng Ma-na-ñoûa, khoâng coù phaùp phuù taøng ñieàu phuïc rieâng. Tyø-kheo-ni saùm hoái Taêng taøn, caàn phaûi ôû trong hai boä Taêng taùc phaùp yeát-ma Ma-na-ñoûa. Hai boä ñaïi Taêng vaø Ni Taêng moãi beân phaûi coù ñuû boán ngöôøi. Neáu taùc phaùp yeát-ma xuaát toäi, hai boä Ñaïi Taêng vaø Ni Taêng moãi beân phaûi coù ñuû hai möôi ngöôøi, khoâng ñöôïc thieáu). Vaên Yeát-ma xin Ma-na-ñoûa: (Neáu Tyø-kheo-ni phaïm toäi Taêng taøn neân ñeán trong hai boä Taêng haønh nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Khi haønh Ma-na-ñoûa neân ñeán trong hai boä Taêng, ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp ñaûnh leã Taêng, roài quyø goái phaûi xuoáng ñaát, chaáp tay taùc baïch xin nhö sau:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Con Tyø-kheo-ni teân laø… phaïm… chöøng aáy toäi Taêng taøn, nay ñeán hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Cuùi xin Taêng ruû loøng thöông xoùt cho con nöûa thaùng Ma-na-ñoûa (Thöa ba laàn nhö vaäy). Vaên Yeát-ma cho Ma-na-ñoûa: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Tyø-kheo-ni naøy teân laø… phaïm… chöøng aáy toäi Taêng taøn, nay ñeán hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø-kheo… naøy nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Tyø-kheo-ni naøy teân laø… phaïm… chöøng aáy toäi Taêng taøn, nay ñeán hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø… nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø… nöûa thaùng Ma-na-ñoûa thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn yeát-ma thöù nhaát (Thöa ba laàn nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø… nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Phaùp Tyø-kheo-ni haønh Ma-na-ñoûa ñeàu gioáng vôùi ñaïi Taêng ôû treân, chæ coù khaùc laø moãi ngaøy phaûi ñeán trong hai boä Taêng taùc baïch. Taùc baïch nhö sau:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Con Tyø-kheo-ni teân laø… phaïm… chöøng aáy toäi Taêng taøn, ñaõ

ñeán hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho con nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Con Tyø-kheo-ni teân laø… ñaõ haønh ñöôïc

SOÁ 14>4 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI YEÁT MA PHAÙP 5>1

chöøng aáy ngaøy, coøn coù chöøng aáy ngaøy nöõa. Baïch Ñaïi ñöùc Taêng ñeå quyù ngaøi bieát con ñang haønh Ma-na-ñoûa. Vaên Yeát-ma xin xuaát toäi: (Tyø-kheo-ni haønh nöûa thaùng Ma-na-ñoûa xong, neân ñeán trong hai boä Taêng taùc baïch xin nhö sau:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Con Tyø-kheo-ni teân laø… phaïm… chöøng aáy toäi Taêng taøn, ñaõ ñeán trong hai boä Taêng xin haønh nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho con nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Con ñaõ ôû trong hai boä Taêng haønh nöûa thaùng Ma-na-ñoûa xong, nay ñeán Taêng xin yeát-ma xuaát toäi. Cuùi xin Taêng ruû loøng thöông xoùt cho con yeát-ma xuaát toäi (Thöa ba laàn nhö vaäy). Vaên Yeát-ma cho xuaát toäi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Tyø-kheo-ni naøy teân laø… phaïm… chöøng aáy toäi Taêng taøn, ñaõ ñeán trong hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo-ni teân laø… nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Tyø-kheo-ni… naøy ñaõ ôû trong hai boä Taêng haønh nöûa thaùng Ma-na-ñoûa xong, nay ñeán Taêng xin yeát-ma xuaát toäi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø… yeát-ma xuaát toäi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Tyø-kheo-ni naøy teân laø… phaïm… chöøng aáy toäi Taêng taøn, ñaõ ñeán hai boä Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo-ni teân laø… nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Tyø-kheo-ni… naøy ñaõ ôû trong hai boä Taêng haønh nöûa thaùng Ma-na-ñoûa xong, nay ñeán Taêng xin yeát-ma xuaát toäi. Nay Taêng ñaõ cho Tyø-kheo-ni teân laø… yeát-ma xuaát toäi. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù, nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø… yeát-ma xuaát toäi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát (Thöa ba laàn nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø… yeát-ma xuaát toäi roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy.

Phaàn 4: PHAÙP THUYEÁT GIÔÙI

(Phaùp thuyeát giôùi cuûa Tyø-kheo-ni ñeàu gioáng vôùi Ñaïi Taêng) Vaên Yeát-ma Ni Taêng sai ngöôøi thænh giaùo thoï: (Ni Taêng moãi nöûa thaùng ñeán Ñaïi Taêng thænh giaùo thoï. Nay caàn phaûi sai moät ngöôøi trong ñaây laøm söù giaû vì Ni Taêng thænh giaùo thoï, sai nhö sau:)

5>2 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø… vì Tyø-kheo Ni Taêng, nöûa thaùng ñeán trong Tyø-kheo Taêng caàu giaùo thoï. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Nay Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø… vì Tyø- kheo Ni Taêng, nöûa thaùng ñeán trong Tyø-kheo Taêng caàu giaùo thoï. Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù, Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø… vì Tyø-kheo Ni Taêng nöûa thaùng ñeán trong Tyø-kheo Taêng caàu giaùo thoï thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù

sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng, nöûa thaùng ñeán trong Tyø-kheo Taêng caàu giaùo thoï. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Laïi sai theâm moät ngöôøi nöõa laøm baïn vaøo trong ñaïi Taêng, ñeán ñaûnh leã cöûu truù Tyø-kheo roài, quyø xuoáng, cuùi ñaàu, chaáp tay taùc baïch nhö sau) Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm. Tyø-kheo Ni Taêng teân laø... hoøa hôïp, ñaûnh leã Taêng caàu giaùo thoï (Thöa nhö vaäy ba laàn. Ngöôøi nhaän lôøi daën doø khi Tyø-kheo thuyeát giôùi, neân thöa nhö vaäy). Chuùng... Tyø-kheo Ni Taêng hoøa hôïp ñaûnh leã Ñaïi ñöùc Taêng caàu giaùo thoï (Thöa ba laàn nhö vaäy). Saùng mai, Tyø-kheo-ni neân hoûi quyù Ñaïi ñöùc coù chaáp thuaän khoâng. Tyø-kheo giaùo thoï sö neân heïn thôøi gian ñeán. Tyø- kheo-ni ñuùng thôøi gian ñoù ra ñoùn röôùc Tyø-kheo. Neáu heïn thôøi gian ñeán maø khoâng ñeán phaïm Ñoät-kieát-la, Tyø-kheo Ni Taêng ñuùng thôøi gian maø khoâng ra nghinh ñoùn phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo Ni Taêng nghe giaùo thoï ñeán neân ra nöûa do-tuaàn nghinh ñoùn vaøo chuøa, cung caáp nhöõng ñoà caàn duøng röûa raùy, chaùo, nöôùc uoáng, thöùc aên, traùi caây ñeå cuùng döôøng. Neáu khoâng nhö vaäy thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo Taêng beänh keát, hoaëc chuùng khoâng hoøa hôïp, hoaëc chuùng khoâng ñuû thì neân sai ngöôøi tin caäy ñeán ñaûnh leã thaêm hoûi. Neáu Tyø-kheo Ni Taêng beänh keát, hoaëc chuùng khoâng hoøa hôïp, chuùng khoâng ñaày ñuû cuõng neân sai ngöôøi tin caäy ñeán ñaûnh leã thaêm hoûi. Neáu khoâng nhö vaäy phaïm toäi Ñoät-kieát-la.

Phaàn 5: PHAÙP AN CÖ (Phaùp an cö cuûa Tyø-kheo-ni ñeàu gioáng phaùp cuûa Ñaïi Taêng)

SOÁ 14>4 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI YEÁT MA PHAÙP 5>>

Phaàn 6: PHAÙP TÖÏ TÖÙ

Vaên Yeát-ma Ni Taêng sai ngöôøi ñeán trong ñaïi Taêng thoï töï töù: (Tyø-kheo Ni Taêng ba thaùng muøa haï an cö xong neân ñeán trong ñaïi Taêng thoï töï töù. Nay caàn sai moät ngöôøi laøm söù giaû vì Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong ñaïi Taêng caàu thoï töï töù neân sai nhö sau:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong Ñaïi Taêng noùi ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Nay Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong Ñaïi Taêng noùi ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi. Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù Taêng sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong ñaïi Taêng noùi ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Ni Taêng ñeán trong Ñaïi Taêng noùi ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Vaên ñeán trong ñaïi Taêng thoï töï töù: (Neân sai moät ngöôøi nöõa ñi laøm baïn,

ñeán trong Taêng, ñaûnh leã Taêng roài, quyø xuoáng, cuùi ñaàu chaáp tay thöa nhö sau:) Tyø-kheo Ni Taêng ba thaùng haï an cö ñaõ xong. Tyø-kheo Taêng ba thaùng haï cuõng an cö ñaõ xong, Tyø-kheo Ni Taêng thöa ba vieäc töï töù thaáy, nghe vaø nghi. Cuùi xin Ñaïi ñöùc Taêng ruû loøng thöông xoùt noùi cho con. Neáu con thaáy coù toäi thì seõ saùm hoái nhö phaùp (Thöa ba laàn nhö vaäy). Trong ngaøy ñoù nhöõng ngöôøi kia vöøa töï töù trong Tyø-kheo Taêng laïi veà töï töù nöõa neân raát meät nhoïc. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo Taêng töï töù vaøo ngaøy möôøi boán thì Tyø-kheo Ni Taêng Töï töù vaøo ngaøy möôøi laêm. Neáu Ñaïi Taêng beänh, hoaëc chuùng khoâng hoøa hôïp, hoaëc chuùng khoâng ñuû, Tyø-kheo-ni neân sai ngöôøi tin caäy ñeán ñaûnh leã thaêm hoûi. Neáu khoâng thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo Ni Taêng beänh, hoaëc chuùng khoâng hoøa hôïp, hoaëc chuùng khoâng ñuû Tyø-kheo Ni Taêng neân sai ngöôøi tin caäy ñeán ñaûnh leã thaêm hoûi. Neáu khoâng thì phaïm Ñoät-kieát-la (Ngöôøi kia ñeán trong Ñaïi Taêng thoï töï töù roài trôû veà cuøng Ni Taêng töï töù. Phaùp töï töù cuõng gioáng nhö Ñaïi Taêng ôû treân).

5>4 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Phaàn 7: PHAÙP CHIA Y (Phaùp cuûa Tyø-kheo-ni cuõng gioáng phaùp cuûa Ñaïi Taêng).

Phaàn 8: PHAÙP Y THÖÏC TÒNH (Tyø-kheo-ni khoâng taùc phaùp dö thöïc. Tröø ñieàu naøy ra, nhöõng ñieàu coøn laïi ñeàu gioáng cuûa Ñaïi Taêng).

Phaàn 9: PHAÙP LINH TINH

Phaùp Yeát-ma noäi hoä giuùp cho Taêng chuùng phaït ñuoåi: Luaät Taïng noùi roõ chaùnh phaùp cuûa Taêng, toång quaùt coù ba, cho neân keát taäp goïi laø phaùp, laø Tyø-ni, laø lôøi Phaät daïy. Phaùp laø naêm haïnh vieãn ly: 1. Phaùp xuaát ly phi theá gian. 2. Phaùp vöôït qua chaúng phaûi thoï. >. Phaùp voâ duïc chaúng phaûi coù duïc. 4. Voâ kieát chaúng phaûi coù söï kieát. 5. Khoâng thaân caän sinh töû chaúng phaûi thaân caän sinh töû. Tyø-ni laø naêm haïnh coát yeát xuaát ly: 1. Thieåu (ít) duïc chaúng phaûi nhieàu duïc. 2. Bieát ñuû chaúng phaûi khoâng bieát ñuû. >. Deã baûo hoä chaúng phaûi khoù baûo hoä. 4. Deã nuoâi döôõng chaúng phaûi khoù nuoâi döôõng. 5. Trí hueä khoâng phaûi ngu si. Lôøi Phaät daïy coù naêm haïnh giaùo giôùi: 1. Ngöôøi coù toäi thì ngaên. 2. Ngöôøi khoâng coù toäi thì cho pheùp. Hoaëc phaùp ngaên hoaëc cho pheùp, ngöôøi coù khuyeát giaûm ñeàu nhö phaùp cöû toäi. 4. Ngöôøi luoân luoân phaïm thì chieát phuïc cho nhôù nghó. 5. Coâng ñöùc chaân thaät thì thöôøng nhôù khen ngôïi cho neân trong kinh noùi: Chaùnh phaùp truï, chaùnh phaùp dieät, nghóa laø ngöôøi truyeàn phaùp naøy cuõng coù ba ñieàu kieän, cho neân lôøi Thaùnh goïi laø bieát phaùp, bieát luaät vaø bieát Ma di. Bieát phaùp nghóa laø kheùo

thoï trì Taïng Tu-ña-la, nhö A-nan v.v... Bieát luaät nghóa laø kheùo thoï trì Taïng Tyø-ni nhö Öu-ba-ly v.v... Bieát Ma di nghóa laø ngöôøi kheùo daãn ñöôøng caàm caân naûy möïc nhö Ñaïi Ca-dieáp. Cho neân, phaøm luùc aáy muoán laøm raïng rôõ Thaùnh tích ñeå xieån döông ñaïo giaùo tieáp tuïc laøm pheùp taéc cho ñôøi sau khoâng tuyeät chaúng phaûi caùc vò aáy thì ai ñaây? Taùm phaùp nhaäp chuùng: 1. Neân coù taâm töø. 2. Neân töï haï mình nhö caùi khaên lau buïi. >. Neân

SOÁ 14>4 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI YEÁT MA PHAÙP 5>5

ngoài ñöùng kheùo leùo, oai nghi treân döôùi. 4. Khoâng noùi taïp nhaïp chuyeän theá tuïc, thuyeát phaùp cho chuùng, hoaëc thænh ngöôøi khaùc thuyeát. 5. Neáu thaáy trong Taêng coù nhöõng vieäc khoâng hay xaûy ra, taâm khoâng khieân nhaãn ñöôïc thì neân im laëng. Coù naêm söï im laëng nhö phaùp: 1. Thaáy ngöôøi khaùc phi phaùp maø vaãn im laëng. 2. Khoâng ñöôïc baïn maø im laëng. >. Phaïm toäi naëng maø im laëng. 4. Ñoàng truï im laëng. 5. Choã ñoàng truù im laëng. Coù naêm söï im laëng phi phaùp: 1. Yeát-ma nhö phaùp maø taâm baát ñoàng, im laëng maëc nhieân. 2. Ñöôïc ñoàng yù baïn cuõng im laëng maëc nhieãm. >. Hoaëc thaáy toäi nhoû maø im laëng. 4. Vì taùc phaùp bieät truï maø im laëng. 5. ÔÛ treân giôùi tröôøng ma im laëng. Coù naêm loaïi phaùp boû: 1. Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc hoûi: OÂng coù thaáy mình phaïm toäi khoâng? Ñaùp: Khoâng thaáy. Vò kia noùi: Neáu oâng thaáy toäi neân saùm hoái. 2. Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc hoûi: OÂng coù thaáy mình phaïm toäi khoâng? Ñaùp: Khoâng thaáy. Ngöôøi kia noùi: Neáu oâng thaáy toäi neân saùm hoái ôû trong Taêng. >. Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc hoûi: OÂng coù thaáy mình phaïm toäi khoâng? Ñaùp: Khoâng thaáy. Ngöôøi kia hoûi: Neáu oâng thaáy toäi thì saùm hoái ôû trong Taêng naøy. 4. Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc hoûi: OÂng coù thaáy mình phaïm toäi khoâng? Ñaùp: Khoâng thaáy. Chuùng Taêng neân boû ñi noùi: OÂng khoâng thaáy mình coù toäi thì tuøy yù ñi ñaâu thì ñi, khoâng cho oâng boá-taùt, nhö ngöïa chöùng boû roi, boû giaây cöông, oâng cuõng nhö vaäy. 5. Tyø-kheo phaïm toäi, Tyø-kheo khaùc hoûi: OÂng coù thaáy mình phaïm toäi khoâng? Ñaùp: Khoâng thaáy. Ngöôøi kia ôû trong Taêng taùc phaùp yeát-ma cöû toäi khoâng thaáy. Coù naêm vaán ñeà taùc phaùp yeát-ma: 1. Hieän tieàn. 2. Töï noùi. >. Khoâng thanh tònh. 4. Nhö phaùp. 5. Hoøa hôïp. Tö nghóa laø bieát beänh, bieát thuoác vaø bieát ñoái trò. Thieän laø ñoái nghi cuûa pheá, höng, thoâng, taéc, toàn vaø hoä, neân cuoái cuøng maëc tình giöõ nghóa coâng ñöùc ñaõ neâu ra ôû ñaây. Ba phaùp ñieàu phuïc: Yeát-ma quôû traùch, yeát-ma ñuoåi ñi vaø yeát-ma y chæ. Ba loaïi dieät phaùp: Choã phaïm toäi, nhieàu ngöôøi noùi vaø nhö coû che ñaát. Ba phaùp baát coäng truï: Ba laàn yeát-ma, yeát-ma trò ñuoåi ñi ngöïa chöùng.

5>6 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Vaên yeát-ma quôû traùch: (Tröôùc heát cöû toäi taùc phaùp nhôù nghó ñeå ñònh toäi roài sau ñoù taùc phaùp yeát-ma:) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Tyø-kheo-ni naøy teân laø... thích cuøng nhau tranh chaáp maï nhuïc nhau, buoâng ra nhöõng lôøi nhö dao kieám, xoi boùi sôû tröôøng sôû ñoaûn cuûa nhau, töï mình cuøng nhau tranh chaáp roài, neáu laïi coù Tyø-kheo khaùc tranh caõi lieàn ñi ñeán choã hoï khuyeán khích:

Caùc ngöôøi maïnh meõ, ñaâu phaûi gioáng nhö hoï. Caùc vò ña vaên, trí hueä vaø giaøu coù, coù nhieàu tri thöùc hôn hoï. Chuùng toâi seõ laøm baïn vôùi caùc vò, ñeå khieán cho Taêng chöa coù söï tranh chaáp thì khôûi leân tranh chaáp, ñaõ coù tranh chaáp roài thì khoâng theå naøo dieät tröø ñöôïc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø... yeát-ma quôû traùch. Neáu sau ñoù laïi cuøng nhau tranh caõi, cuøng nhau nhuïc maï nöõa thì chuùng Taêng seõ taêng theâm toäi ñeå trò. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Tyø-kheo-ni naøy teân laø... thích cuøng nhau tranh caõi, nhuïc maï laãn nhau, buoâng ra nhöõng lôøi nhö dao kieám, xoi boùi sôû tröôøng, sôû ñoaûn cuûa nhau, töï mình cuøng nhau tranh chaáp roài, neáu laïi coù Tyø-kheo khaùc tranh chaáp nhau thì lieàn ñeán choã hoï khuyeán khích: Caùc vò maïnh meõ, ñaâu phaûi gioáng nhö hoï. Caùc vò ña vaên, trí hueä, giaøu coù cuõng coù nhieàu tri thöùc hôn hoï, chuùng toâi seõ laøm baïn vôùi caùc vò ñeå khieán cho Taêng chöa coù söï tranh chaáp thì khôûi leân tranh chaáp, ñaõ coù tranh chaáp thì khoâng theå dieät tröø ñöôïc. Taêng cho Tyø-kheo-ni... naøy yeát-ma quôû traùch. Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... yeát-ma quôû traùch. Neáu sau naøy laïi cuøng nhau tranh chaáp, nhuïc maï laãn nhau thì chuùng Taêng seõ taêng theâm toäi ñeå trò thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn yeát-ma thöù nhaát (Thöa ba laàn nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø... phaùp yeát-ma quôû traùch roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Sau khi cho yeát-ma roài, töôùc ñoaït ba möôi laêm vieäc ñeå khieán cho ngöôøi kia chieát phuïc. Neáu sau ñoù tuøy thuaän hoái caûi Taêng neân traû laïi vaø cho yeát-ma giaûi). Vaên Yeát-ma chæ cho choã phaïm toäi: (Töôùc heát cöû toäi taùc phaùp nhôù nghó ñeå ñònh toäi, sau ñoù taùc phaùp yeát-ma). Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Tyø-kheo-ni teân laø... khoâng bieát hoå, khoâng bieát theïn, phaïm nhieàu toäi coù thaáy, nghe vaø nghi. Töôùc töï noùi phaïm sau noùi khoâng phaïm, lôøi noùi töôùc sau ñeàu traùi nhau. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... yeát-ma

SOÁ 14>4 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI YEÁT MA PHAÙP 5>7

choã phaïm toäi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Tyø-kheo-ni naøy teân laø... khoâng bieát hoå, khoâng bieát theïn, phaïm raát nhieàu toäi coù thaáy, nghe vaø nghi. Töôùc töï noùi phaïm, sau noùi khoâng phaïm, lôøi noùi töôùc sau hoaøn toaøn traùi nhau. Nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... yeát-ma choã toäi loãi. Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù, nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... yeát-ma choã phaïm toäi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn yeát-ma thöù nhaát (Thöa ba laàn nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø... yeát-ma choã phaïm toäi roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Cho yeát-ma roài, laáy ñi ba möôi laêm vieäc ñeå laøm cho ngöôøi kia chieát phuïc. Neáu sau ñoù tuøy thuaän hoái caûi, Taêng neân trao laïi vaø cho yeát-ma giaûi). Vaên cho Yeát-ma dieät taãn (Ñuoåi ñi): (Töôùc heát cöû toäi taùc phaùp nhôù nghó ñeå ñònh toäi roài, sau ñoù taùc phaùp yeát-ma). Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm toäi Ba-la-di. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng,

Taêng ñoàng yù. Nay Taêng cho Tyø- kheo-ni teân laø... phaïm toäi Ba-la-di yeát-ma dieät taän (ñuoåi ñi), khoâng ñöôïc soáng chung, khoâng ñöôïc laøm vieäc chung. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi tyû Taêng laéng nghe. Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm toäi Ba-la-di. Nay Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm toäi Ba-la-di yeát-ma dieät taän (ñuoåi ñi), khoâng ñöôïc soáng chung, khoâng ñöôïc laøm vieäc chung. Caùc Ñaïi tyû naøo ñoàng yù, Taêng cho Tyø-kheo-ni teân laø... phaïm toäi Ba-la-di yeát-ma dieät taän (ñuoåi ñi), khoâng ñöôïc soáng chung, khoâng ñöôïc laøm vieäc chung thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ñaây laø laàn yeát-ma thöù nhaát (Thöa ba laàn nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo-ni teân laø ... phaïm toäi Ba-la-di yeát-ma dieät taän (ñuoåi ñi), khoâng ñöôïc soáng chung, khoâng ñöôïc laøm vieäc chung roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Phaùp naøy vónh vieãn khoâng giaûi). Ba yeát-ma sau ñaây ñeàu laø phaùp trò phaït, nhöng loãi thì coù naëng, coù nheï neân chia laøm ba baäc: Nhöõng yeát-ma quôû traùch tröôùc laø phaùp ñieàu phuïc. Nhöõng yeát-ma choã phaïm toäi laø phaùp chieát phuïc. Nhöõng phaùp yeát- ma dieät taän laø phaùp ñuoåi ñi. Cho neân, trong kinh daïy: Ngöôøi ñaùng ñieàu phuïc thì neân ñieàu phuïc hoï, ngöôøi ñaùng chieát phuïc thì neân chieát phuïc hoï, ngöôøi ñaùng phaït ñuoåi ñi thì neân phaït ñuoåi hoï ñi. Neáu theo söï maø noùi thì yeát-ma chaúng phaûi moät. Noùi ñaày ñuû luaät ñieån thì laøm dung taäp ñöôïc keát, cho neân moãi phaàn cuûa noù chæ neâu ra moät

yeát-ma, nghi thöùc coá ñònh ñeå chæ daïy. Coøn nhöõng loaïi khaùc thì chuaån theo ñaây coù theå bieát.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.